

М. В. БІРЫЛА БЕЛАРУСКАЯ АНТРАПАНІМІЯ

М. В. БІРЫЛА

БЕЛАРУСКАЯ
АНТРАПАНІМІЯ

АКАДЕМІЯ НАУК БЕЛАРУСКАЙ ССР
ІНСТИТУТ МОВАЗНАУКСТВА ІМЯ ЯКУВА КОЛАСА

М. В. БІРЫЛА

БЕЛАРУСКАЯ
АНТРАПАНІМІЯ

3

СТРУКТУРА УЛАСНЫХ
МУЖЧЫНСКІХ ІМЁН

МІНСК
«НАУКА і ТЭХНІКА»
1982

ББК 81.2Бел.

Б64

Рэдактар

P. I. АВАНЕСАУ,

член-карэспандэнт АН СССР

Рэцензенты:

А. І. Жураўскі, член-карэспандэнт АН БССР,
П. У. Сцяцко, доктар філалагічных навук

Бірыла М. В.

Б 64 Беларуская антропанімія. З: Структура ўласных
мужчынскіх імян.— Мн.: Навука і тэхніка, 1982.—
320 с.

У пер.: 1 р. 70 к.

У книзе разглядаецца структура мужчынскіх хрысціянскіх імян
XVI—XVIII стст., імян, рекамструяваных па сучасных беларускіх проз-
вішчах, і сучасных мужчынскіх беларускіх імян. Паказаны асаблівасці
адаптациі кананічных імян на аснове беларускай мовы, дэталёва запі-
саны словаўтаральная структура поўных афіцыйных і размоўных, а
таксама эмансіянальна-адзначыны форм імян. Даецца паказчык імян,
якія даследуюцца ў «Беларускай антропаніміі» (1966) і ў гэтай
працы.

Прызначана для мовазнаўцаў, літаратуразнаўцаў, пісьменнікаў,
этнографаў, студэнтаў філалагічных факультетаў ВНУ.

4602010000—111

Б—————122—81
М316—82

ББК 81.2Бел

4Бел

УВОДЗІНЫ

Імёны, што прыйшлі да продкаў усходніх славян у X—XI стст. разам з хрысціянствам, храналагічна і па моўнай прыналежнасці супрацьпастаўлены тым, якія бытавалі да ўвядзення хрысціянства,— імёнам славянскім, утвораным на базе апелятыўнай лексікі.

Старажытныя славянскія імёны да хрысціянскага перыяду акрамя намінатыўна-ідэнтыфікуючай выконвалі прафілактычна-пажадальную функцыю. Яны служылі не толькі для абазначэння асобы і вылучэння яе з ліку іншых, а павінны былі абараніць носібіта імені ад «злых сіл», садзеініцаў, дапамагаць яму на ўсіх этапах жыцця. Старажытны чалавек у выніку анімістычнасці свайго мыслення адухаўляў прыроду, верыў, што элементы аружавочага асяроддзя да яго адносяцца альбо добра, альбо дрэнна. Ён верыў у матічную сілу слова, быў, упэўнены, што жывёліны, дрэвы, розныя з'явы прыроды і інш., назвы якіх узяты ў якасці імён, становіцца апекунамі, абаронцамі іх носібітаў. Зразумела, што ў такіх умовах не было спецыяльнага класа слоў, якія б ужываліся толькі ў якасці імён. Гэта асаблівасць мыслення і натуральная метафорычнасць мовы забяспечвалі выкарыстанне неантрапанімічнай лексікі ў антропанімічных мэтах. Практычна кожнае паўназначнае слова магло быць выкарыстана ў якасці ўласнага асабовага імені. З цягам часу прафілактычна-пажадальны змест імені спіраўся, рабіўся другарадным, і некаторыя з іх — у першую чаргу кампазіты — на рубяжы прыняцця хрысціянства, відаць, ужо адмяжаўваліся ў асобны клас імён, якія абелугоўвалі вышэйшыя колы грамадства.

Хрысціянская царква, кананізуючы святых, кананізowała іх імёны, настойліва і паслядоўна распаўсюджвала іх на тыя народы, на якія пашыралася хрысціянства, строга сачыла, каб гэтыя імёны ў багаслужбнай літаратуры і ў саміх богаслужэннях ужываліся ў адзіна

прызнанай — кананічнай — форме. Б. А. Успенскі мяркуе, што на Русі ўжо з самага пачатку хрысціянства імёны ад паўднёвых славян былі запазычаны ў некалькіх раз-навіднасцях¹. Праз славянскія богаслужэбныя тэксты маглі пранікнуць размоўныя імёны ў грэчаскай кніжнай апрацоўцы, грэчаскія размоўныя і дыялектныя варыянты, размоўныя варыянты, якія склаліся ў паўднёвых славян.

Новыя імёны не ўвайшлі ў лексічную сістэму запазычышай іх мовы, а ўтварылі ў ёй спецыяльны клас слоў і выкарыстоўваліся толькі ў функцыі ўласных асабовых імён. З'яўляючыся па паходжанню іншамоўнымі, яны ў адрозненне ад ранейшых (стараражытнаславянскіх), прывычных і зразумелых, былі незразумелыя, цяжкія для вымаўлення. Таму яшчэ доўгі час пасля ўвядзення хрысціянства—асабліва ў XI—XIV і нават у XV—XVIII стст.—абедзве іменалагічныя сістэмы суіснавалі. Праўда, славянскія імёны паступова губляюць свой першапачатковы статус. Калі да X ст. яны былі адзінімі сродкам ідэнтыфікацыі асобы, у XI—XIV стст. па семантычнай і граматычнай структуры, па матывацыі і ўмовах надання, а таксама па ўмовах і характеристару функцыяніравання, відаць, яшчэ мала адрозніваліся ад імён дахрысціянскага перыяду (утвараліся на базе славянскай ці асвоенай іншамоўнай апелятыўнай лексікі па традыцыйных мадэлях, у час надання былі матываванымі, функцыяніравалі ў якасці знака, які служыць сродкам ідэнтыфікацыі конкретнай асобы ў пэўным калектыве, дзе фактычна бытавалі толькі яны, а хрысціяне імёны былі фактам рытуалу хрышчэння, актам фіксацыі і спарадычнага выкарыстання), то пазней — у XV—XVIII стст.—пры захаванні граматычнай структуры змяняючца ўмовы надання іх, функцыі і характеристар функцыяніравання (надаюцца не толькі пры нараджэнні ці ў раннім дзяцінстве, але і ў любы перыяд жыцця асобы; звычайна служаць для «другаснай» ідэнтыфікацыі ці для ўдакладняючай, паралельнай; ужываюцца з кожным стагоддзем усё радзей, паступова ўступаючы месца хрысціянскім імёнам).

¹ Успенский Б. А. Из истории русских канонических имен (История ударения в канонических именах собственных в их отношении к русским литературным и разговорным формам).—М., 1969. с. 29—30.

Такім чынам, назіраеца дыяхранічнае супрацьпастаўленне ўласных асабовых імён: да X ст. толькі імёны славянскага паходжання, пасля X ст. і імёны неславянскага паходжання. Сінхроннае супрацьпастаўленне асабовых імён у перыяд пасля X ст.: імёны неславянскага паходжання — імёны славянскага паходжання ў новым функцыянераванні.

Для абазначэння ўласных асабовых імён існуе даволі разгорнутая тэрміналогія. Напрыклад, славянскія імёны ў розных аманастычных працах называюцца «славянскія», «паганская», «дахрысціянская», «некаляндарныя», «мірскія», а ўведзеныя хрысціянствам — «хрысціянская», «кананічныя», «каляндарныя», «царкоўныя», «хрэсныя», «хрысцільныя».

Паколькі ўбядзве групы імён, як ужо адзначалася, супрацьпастаўлены адна другой дыяхранічна і сінхронна, тэрміналогія павінна строга адлюстроўваць гэта. Абазначэнне дыяхранічнага супрацьпастаўлення забяспечваеца такімі парамі тэрмінаў: хрысціянская ўласная імёны — паганская, хрысціянская — дахрысціянская. Сінхроннае супрацьпастаўленне абазначаюць тэрміны: каляндарныя ўласныя імёны — некаляндарныя, кананічныя — мірскія. Тэрмін «кананічнае ўласнае імя» ў шырокім значэнні ўжываецца для абазначэння ўсіх хрысціянскіх імён — кананізаваных святых, уключаных у святы. У вузкім значэнні ён абазначае традыцыйна-царкоўныя формы, г.зн. хрысціянская імёны ў форме, якая для кульставых мэт лічыцца нормай, адзіна магчымай формай. У апошнім выпадку тэрміну «кананічнае ўласнае імя» супрацьпастаўляеца тэрмін «варыянт кананічнага ўласнага імя» — літаратурная форма, размоўная форма хрысціянскіх імён.

У гэтай працы разглядаеца структура хрысціянскіх імён, зафіксаваных у пісьмовых кропівіцах XVI—XVIII стст.², імёны, рэканструйваваных па сучасных беларускіх прозвішчах, і сучасных беларускіх імён. Па сучасных імёнах асноўны матэрыял складае ўласныя запісы аўтара і шматлікія запісы студэнтаў Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя У. І. Леніна (пад кіраўніцтвам

² Аб выкарыстаных кропівіцах гл.: Бірыла М. В. Беларуская антрарапанімія: Уласныя імёны, імёны-мянушкі, імёны па бацьку, прозвішчы. — Мн., 1966, с. 3—10.

прафесара Л. М. Шакуна), Гомельскага дзяржаўнага універсітэта (пад кіраўніцтвам прафесара У. В. Анічэнкі), Гродзенскага дзяржаўнага універсітэта (пад кіраўніцтвам дацэнта В. І. Марозава), Брэсцкага педагогічнага інстытута (пад кіраўніцтвам дацэнта І. А. Шумскай, якая дазволіла выкарыстаць і свой уласны збор), Віцебскага педагогічнага інстытута (пад кіраўніцтвам дацэнта Л. М. Вардамацкага) і Мінскага педагогічнага інстытута (пад кіраўніцтвам прафесара П. У. Сцяцко). Усім ім выказваю глыбокую падзяку. Запісы праведзены ў больш як 500 населеных пунктах Беларусі ў 1978—1980 гг.

Аналіз імён вядзеца ў двух планах — парадыгматычным і сінтагматычным. У першым выпадку ставілася задача на аснове лéксічнай дыstryбуцыі выявіць і даследаваць варыянты імён агульнага паходжання — ад адной і той жа традыцыйна-царкоўнай формы. У другім — на аснове марфемнай дыstryбуцыі даць класіфікацыю ўсіх выяўленых варыянтаў з пункту погляду выкарыстаных словаўтваральных сродкаў, па магчымасці поўна паказаць варыянты кожнай словаўтваральнай мадэлі з храналагічнымі і тэртарыяльнымі характарыстыкамі.

ВЫНІКІ АДАПТАЦЫІ ХРЫСЦІЯНСКІХ ІМЁН

Сярод фанетычных змен, якія зазналі хрысціянскія імёны, вылучающа змены, абумоўленыя асаблівасцямі фанетычнай сістэмы беларускай мовы, і аўтаномныя для асвоеных імён. Першыя звычайна ахопліваюць лексічна неабмежаваны матэрыял — пашыраюча на ўсе ці большасць імён, дзе ёсць адпаведныя фанетычныя ўмовы для рэалізацыі. Частка такіх змен звязана з фанетычнымі асаблівасцямі, у пэўнай меры ўласцівымі ўсім усходнеславянскім мовам, а таму характэрна не толькі для беларускай, але і для рускай і украінскай антрапаніміі ці хация для адной з іх. Да ліку падобных змен належаць:

1. Замена пачатковага [e] на [o] з частым [o]>[a] у выніку акання. Для некаторых імён зафіксаваны варыянты з пачатковымі {e//o//a}: *Евсей, Овсей, Авсей*<Евсевий; *Евстафій, Остафій, Остафей, Остаф, Остап, Остапей, Остапій, Астафей, Астап*<Евстафій; *Евтихій, Евтух, Елтух, Овтух, Олтух, Автух, Алтух*<Евтихій; *Евхім, Овхім, Олхім, Ольхім, Авхім, Авфім*<Евфімій; *Елісей, Олісей, Ольсей, Олесей, Алісей*<Елісей; *Емеліян, Омельян, Омелян, Амеллян, Амеллян, Амеллан*<Емеліян;

[e//o]: *Елизар, Олизар, Ozар*<Елеазар; *Епімах, Опімах*<Епімах;

[e//a]: *Евстрат, Алистрат*<Евстратій;

[o//a]: *Овдакім, Авдокім*<Евдокім; *Оліфер, Оліхвер, Алихвер*<Елевферій; *Онтроп, Антроп*<Евтропій; *Охрем, Охрим, Охромей, Ахрем*<Ефрем; *Овгіння, Авгіння*<Евгения; *Овдотья, Овдотя, Авдотья, Авдотя*<Евдокія; *Олена, Алена*<Елена.

Не зафіксавана [e]>[o] у імёнах *Ермолай, Ермола, Ярмола, Ермол, Евлан, Евлаш*<Евлампій, хация па СБП *Алампіеў* рэканструююца *Олампій//Алампій*.

2. Замена [f] на [v], [x] ці [xv] пры спарадычным захаванні [f], відаць, пад уплывам арфаграфічнай тра-

дыці. Звычайна на месцы [ф] у кожным конкретним імені і яго варыятах выступае які-небудзь адзін з трох названых замяшчальнікаў. Зафіксаваны [п] на месцы [ф]: *A(O)впей*<Алфий; *A(O)гапон*, *Гапон*<Агафон; *A(O)панас*, *Панас* і *A(O)фанас*, *Афанасий*; *Остапей*, *A(O)стан*, *Гостан* і *A(O)стафій*, *Евстафій*; *Осип*, *Асип*, *Есип* і *Есіф*, *Иосиф*; *Никипор*, *Никипер*, *Ничипор*, *Ничипер*, *Микифор* і *Микифор*, *Никифор*; *A(O)нопрэй*, *Анапрэй*, *Нопрэй*, *Нупрэй* і *Онуфрэй*, *Онофрэй*, *Онуфрий*; *Сопрон*, *Сопрун*, *Супрон*, *Супрун* і *Софрон*<*Софроній*; *Степан*, *Сцепан* і *Сцефан*, *Стефан*; *Пилип* і *Филип*; *Агапія*, *Агап'я*, *A(O)гапя* і *Гафія*, *Агафія*, хая, магчыма, імя было ўспрынята ўжо з [п], бо ў календарах побач з Агафія ёсць і варыянт *Агапія*; *Просіня*, *Ефросінія*; *Степаніда*, *Стефаніда*;

[х] на месцы [ф]: *Анхім*, *Анхім*<*Анфім*; *Вархлом*, *Вархомей*<*Варфоломей*; *E(O, A)вхім*, *Яхім*, *Алхім*, *Ольхім* і *Авфім*<*Евфімій*; *O(A)хрем*, *Охрім*, *Охромей* <*Ефрем*; *Сахон*, *Сахом* і *Софон*<*Софонія*; *Трухон*<*Трифон*; *Трохім*, *A(O)трохім* і *Трофім*; *Ходос* і *Федосей*, *Федос*<*Федосій*, хая, мяркуючы па прозвішчу *Хведасюк*, адпаведна [ф] выступала і спалучэнне [хв]: *Хрол*<*Фрол*; *Хома* і *Фома*; *Хотей*<*Фотій*; *Хотім*, *Хотіан*; *Хіма*<*Евфімія*;

[хв] на месцы [ф]: *A(O)рехва* і *A(O)рефа*<*Арефа*; *Дорохвей* і *Дорофей*; *O(A)лихвер*, *Лыхвер*, *Волихвер* і *Олифер*<*Елевферій*; *Рахвал* і *Рафал*<*Рафаіл*; *Матхвей* і *Матфей*; *Мехвед*, *Міхвед* і *Мефед*, *Нефед*<*Мефодій*;

у паасобных імёнах на месцы [ф] адзначаны два замяшчальнікі [х] і [п]: *Хілімон*, *Халімон*, *Пілімон* і *Філон*<*Філімон*; [х] і [хв]: *Пархом*, *Пархім*, *Пархвен* і *Парфен*<*Парфеній*; *Тімох*, *Цімох*, *Тімохвей*, *Цімохвей* і *Цімофей*, *Тімофей*; можна дапусціць, што [х] у *Тімох*, *Цімох* не непасрэдна з [ф], а з [хв] пры ўсячэнні асновы; *Ходор*, *Хведор* і *Федор*<*Феодор*; сучаснае імя *Тадар*, відаць, з польск. *Teodor*; *Хадора*, *Хведора* і *Феодора*; *Ходося*, *Ходося*, *Ходосся*<*Феодосія*.

У некаторых рэдкаўжывальных імёнах замена [ф] іншымі гукамі не зафіксавана: *Панфір*<*Парфірій*; *Сарафім*, *Серафін*<*Серафім*; *Фалилей*, *Фалей*<*Фалалей*; *Феофан*; *Феофіл*; *Христофор*; *Марфа*.

3. Спрашчэнне груп галосных [аа]>[а]: *Арон* (рэканструюеца па СБП *Аронай*)<*Аарон*; *Аврам*<*Авраам*,

Авраамий, магчыма і непасрэдна ад Аврам, якое дапускалася царкоўнымі календарамі; *Варлам* (па СБП *Варламаў*)<*Варлаам; Исаак*<*Исаак, Исаакий*, магчыма непасрэдна ад *Исаакий*;

[айл]>[айло], [ало], [ал]: *Змайла*<*Исмаил; Михайло*(*a*), *Михал* і *Михайл*; *Михал* магчыма і з польск. *Michał; Рафал, Рахвал* і *Рафаіл*, хация магчыма і з польск. *Rafal*;

[ая]>[ай]: *Исай*<*Исаия*;

[еа]>[ио] ці [и]: *Елиозар, Олизар*<*Елеазар*;

[ео]>[е], [ё]: *Ленид*<*Леонид; Семен*<*Симеон; Федор, Хведор, Ходор*<*Феодор; Федосий, Федосей, Федос*<*Феодосий; Федот* (рэканструюецца па СБП *Фядотаў*)<*Феодот; Федора, Хведора, Ходора*<*Феодора*; без спрашчэння адзначаны *Гедион, Гедеон; Георгий*;

[иан]>[ъян], [ъян], [ян]: *Демьян, Демъян, Демян, Демиян, Дамян*<*Дамиан; Касьян, Касян*<*Кассиан; Лукъян, Лукьян, Лукиян*<*Лукиан; Марцинъян, Мартимъян*<*Мартиниан; Савостъян, Савосцян, Севостян, Севастиян, Савастиян*<*Савастиан; Татьяна, Тацяна*<*Татиана; Ульяна, Улляна*<*Иулиания; зафіксаваны без спрашчэння Куприян, Купрыян, Киприан, Маркиан; Марияна*<*Марианна*;

[иак]>[ъяк]: *Киръяк*<*Кириак*;

[иа]>[я] у пачатку слова: *Яков* і *Иаков*;

[ие]>[е//я], [о//а] у пачатку слова: *Еремей, Еромей*<*Иеремия; Ероним, Яроним* і *Иероним; Ерофей, Орофей, Арафей*<*Иерофей*;

[иил]>[ило]: *Гаврило, Гаврыло*; пры індывідуальных заменах [и] на [е], [у]: *Гаврело, Гавруло* і *Гавриил; Данило, Данила*<*Даниил*;

[ио]>[е] у сярэдзіне слова: *Демид*<*Диомид*;

[ио]>[о//а], [е] у пачатку слова: *Осип, Асип, Есиф, Есин* і *Иосиф*;

[иоа]>[е//я], [о//а] у пачатку слова: *Еким, Яким, Аким* і *Иоаким; Ян*<*Иоанн*, хутчэй, аднак, непасрэдна з польск. *Jan; Оникей, Аникей*<*Иоанникій*;

[ион]>[иан], [ъян], [ян]: *Куриан, Куриян, Курьян, Курян*<*Кирион*;

[иу]>[у], [ју] у пачатку слова: *Юда*<*Иуда; Устин*<*Иустин; Ульяна, Улляна*<*Иулиана; Усциння, Устиня, Усциния* і *Юстына*<*Иустына*, але магчыма і непасрэдна з польск. *Justyna*;

[ои]>[ой]: *Мойсей* і *Моисей*;
[уйл]>[уила]: *Мануїла* і *Мануил*; *Самуїла*, *Самуїль*<*Самуил*.

4. Спрашчэнне груп галосных пры дапамозе ўстаўнога зычнага [в]: *Левон* і *Леон*<*Леонт*, *Леонтий* ці з польск. *Leon*; *Левонтій* і *Леонтей*, *Леонтий*; *Родивон* і *Радион*<*Родион*; *Увар*<*Уар*.

5. Спрашчэнне груп зычных: [вв]>[в]: *Авакум*<*Аввакум*; *Сава*<*Савва*;

[гг]>[г]: *Агей*, *Огей*<*Аггей*;

[лл]>[л]: *Калиник*, *Каленик*<*Каллиник*; *Калистрат*<*Каллистрат*; *Кирил*, *Кирило*, *Курило*, *Курила*<*Кирилл*;

[нн]>[н]: *Марыяна*<*Марианна*;

[сс]>[с]: *Касян*, *Касьян*<*Кассиан*; *Василиса*<*Василисса*;

[пп]>[п]: *Архип*<*Архипп*; *Филип*, *Пилип*<*Филипп*;

[вкс]>[кс]: *Оксентей*, *Оксен*, *Аксён*<*Авксентий*;

[вф]>[ф], [хв]: *Олифер*, *О(А)лихвер*, *Волихвер*, *Лыхвер*<*Елевферий*;

[мпс]>[mc]: *Самсон*<*Сампсон*;

[нт]>[н]: *Созон*<*Созонт*;

[тф]>[тв], [т//ц]: *Матвей*, *Мацвеій*, *Матей*, *Мацей* і *Матфей*.

Агульным для ўсходнеславянскай антрапаніміі было арфаграфічнае асваенне хрысціянскіх імёni, якія ў царкоўна-кананічнай форме і ў мовах-першакрыніцах пачынаюцца галосным [а] і адпаведна перадаюцца на пісьме. У пісьмовых крыніцах XV—XVIII стст. рускай, украінскай, беларускай мовы такія імёны часта пішуцца з пачатковай літарай O. У беларускіх крыніцах зафіксаваны амаль для кожнага імені і варыянты з літарай A: *Обакун*, *Обакум* і *Авакум*, *Обакун*<*Аввакум*; *Овдэй* і *Авдэй*<*Авдий*; *Оверко*, *Оверкей*, *Оверян* і *Аверко*, *Аверкей*<*Аверкий*; *Оксентей*, *Оксен* і *Аксён*, *Аксём*<*Авксентий*; *Огапон* і *Агапон*<*Агафон*; *Огей* і *Агей*<*Аггей*; *Одам* і *Адам*; *Ондреян* і *Андріан*, *Андріян*<*Адриан*; *Озар* і *АЗар*<*АЗарія*; *Окула*, *Акула*<*Акила*; *Олександро*, *Олександра*, *Александра* і *Александра*, *Александэр*; *Олексей*, *Олекса* і *Алексей*, *Алекса*<*Алексій*; *Овпей* і *Авпей*<*Алфій*; *Онания* і *Анания*; *Ондрей* і *Андрей*; *ОНтипа* і *Антіпа*; *ОНтон* і *Антон*, *Антоней*<*Антоній*; *Орефа*, *Орехва* і *Арехва*, *Арефа*; *Ортем* і *Артем*<*Артемій*; *Офанасей*, *Офа-*

нас, *Опанас*, *Афанас*, *Апанас*, *Афанасий*; *Огапя*, *Огапъя* і *Агапия*, *Агапъя*, *Агапя*, *Агапия*, *Агафия*; *Огрепена*, *Ог-рефина*<*Агринпина*; без замены: *Августин*, *Августын*; *Аврам*, *Абрам*; *Амврос*<*Амвросий*; *Амос*; *Антонин*; *Архип*<*Архіпп*; *Александра*; *Анастасия*; *Артима*.

Напісанне імён, якія пачынаюцца на [а], з пачатковым [о], відаць, трэба тлумачыць гіперкарэктынацию (звышправільнасцю). Не выключана, аднак, што гэта звязана толькі з арфаграфіяй.

Частка гукавых змен у хрысціянскіх імёнах адлюстроўвае фанетычныя з'явы беларускай мовы, асобныя з якіх уласцівы некаторым гаворкам рускай ці ўкраінскай мовы:

1. Лёс агульнаславянскага спалучэння «мяккі зычны+и+j» (умоўна *-ниj-*), якое ў розных усходнеславянскіх дыялектах дало розныя вынікі, што адпавядаюць розным этапам адзінага працэсу: 1) спалучэнне *[-ниj-]* захавалася ў нязменным выглядзе, 2) адпаведна галоснаму [и] набыло рэдуцыраваны [ъ] (-*ныj*), 3) вазнала прыпадабненне [j] да папярэдняга мяккага зычнага, у выніку чаго ўтварыліся падоўжаныя зычныя, 4) сцяжэнне падоўжанага зычнага ў зычны гук (н). У зафіксаваных імёнах адлюстраваны ўсе чатыры стады:

[нија]: *Анания*, *Онания* і *Онанья*: *Анання*: *Ананя*<*Анания*; *Авгиння*: *Овгиння*<*Евгения*; *Просиня*<*Евфронія*; *Ксения*: *Оксінья*, *Оксімья*: *Оксіня*, *Аксіння*<*Ксения*;

[льја], [лија]: *Емеліян*, *Омелиан*, *Амелиан*: *Омельян*: *Амеллян*, *Меллян*: *Омеллян*, *Амеллян*<*Емеліян*; *Илия*: *Ілья*: *Ілля*: кантамінаваная форма (з *Ілля* і *Илия*) *Іллия*<*Илия*; *Наталля*: *Наталя*<*Наталия*, *Наталья*; *Ульяна*: *Улляна*<*Иулиания*;

[сиан], [сија]: *Касьян*: *Касян*<*Кассиан*; *Ходося*: *Ходосся*: *Ходося*<*Феодосия*; *Анастасия*, *Настасея*: *Настася*: *Настася*<*Анастасия*;

[тыја]: *Овдотья*, *Авдотья*: *Овдотя*, *Авдотя*<*Евдокия*; *Татьяна*: *Тацяна*.

2. Прыстаўныя зычныя [в], [г]: *Вакула*: *Окула*, *Акула*<*Акила*; *Веремей*: *Еремей*, *Еромей*<*Иеремія*; *Гостап*: *Остафій*, *Остафей*, *Астафей*, *Остапей*, *Остаф*, *Остан*, *Астап*: *Евстафій*<*Евстафій*; *Волихвер*: *Олифер*, *Олихвер*, *Алихвер*<*Елевферій*.

3. Прыстаўны галосны [о//а] перад спалучэннем зыч-

ных: *Авлас* : *Влас* : *Улас* < Власий; *Отрафим*, *Атрафим*, *Отрохим* : *Трохим*, *Трофим*; *Оксиня*, *Оксинья*, *Аксиня* : *Ксения*.

4. Страта пачатковага ненаціскнога галоснага [а] ці [о] з [а]: *Гапон* : *Агапон*, *Огапон* < Агафон; *Панас* : *Афанасий*, *Офанасей*, *Афанас*, *Офанас*, *Апанас*, *Опанас* < Афанасий; *Настася*, *Настасъя* : *Анастасия*;

[е] ці [о] з [е]: *Лыхвер* : *Олифер*, *Олихвер*, *Алихвэр* < Елеферий; *Меллян* : *Омельян*, *Омеллян*, *Амеллян*, *Амеллян* < Емельян; *Катерина* < Екатерина; *Просиня* < Евфросиния; *Хима* < Евфимия;

[и]: *Патей*, *Потей* < Ипатий; *Сидор* < Исидор.

5. Змяненне [х] у [ф]: *Тифон* : *Тихон*; *Малафей*, *Малофей*, *Малохвей* : *Малахия*.

6. Змяненне ў спалучэнні [кт] зычнага [к] у [х]: *Вихтар* : *Виктар*.

7. Змяненне [в] у [у]: *Улас* : *Влас* < Власий.

8. Змяненне [л] у [в]: *Авпей*, *Овпей* < Алфій.

Шэраг фанетычных змен у хрысціянскіх імёнах не абумоўлен фанетычнымі асаблівасцямі беларускай мовы, не мае паралелей у апелітывай лексіцы. Да іх належаць:

1. Замена [н] на [м]: *Мартимъян* : *Марциньян*, *Мартиан*, *Марциян*, *Мартиян*, *Марцян* < Мартиніан; *Микита* : *Никита*; *Микифор*, *Микипор* : *Никифор*, *Никипор*, *Никипер*, *Ничипер*, *Ничипор*; *Миколай* : *Николай*; *Пархом*, *Пархим* : *Парфен* < Парфений; *Сахом* : *Софон*, *Сахон* < Софонія.

2. Замена [м] на [н]: *Обакун*, *Бакун* : *Авакум*, *Абакум*, *Обакум* < Аввакум; *Евлан* < Евлампий; *Нефед* : *Мефед*, *Михвед*, *Мехвед* < Мефодій; *Панфил* : *Помфил* < Памфіл; *Серафин*, *Сарафин* : *Серафім*.

3. Замена [в] на [б]: *Абакум*, *Обакун*, *Обакун*, *Бакун* < Аввакум; *Абрам* : *Аврам* < Авраам, *Авраамій*, *Аврамій*; *Бенедикт*, *Бенедыкт*, *Бенадыкт* : *Венедыкт* < Венедикт.

4. Замена [и] на [у]: *Акула*, *Окула*, *Вакула* < Акила; *Евтух*, *Овтух*, *Автух*, *Олтух*, *Алтух* < Евтихій; *Куприян*, *Купрей*, *Цуприян*, *Циприан*, *Цыпрыян*, *Киприан*; *Курило*, *Курила* : *Кирило*, *Кирил* < Кирилл; *Куриан*, *Курыан*, *Курьян*, *Курьян* < Кирион; *Трухон* < Трифон.

5. Замена [и] на [е]: *Селивон* : *Силивон*, *Силуян*, *Си-*

лоян<Силван, Силуан : Сальвестр : Сильвестер<Сильвестр; Семен : Симен, Симеон.

6. Замена [и] на [а]: Халимон : Хилимон, Филимон; Арина, Орина<Ирина.

7. Замена [е] на [и]: Аксиня, Оксиня, Оксинья, Оксимья : Ксения.

8. Замена [е] на [а] магчыма праз[о] (е→о→а): Пиман<Пимен; Савостиан, Савостиан, Савосцян, Савостей, Савоста<Севастиан; Сарафин : Серафин, Серафим.

9. Замена [а] на [е]: Демьян, Демъян, Демян, Дземян : Дамян.

10. Замена [у] на [о], [а]: Онофрей, Онопрей, Анонрей, Нонпрай : Анапры, Онапры : Нунпрай, Онуфрий.

11. Замена [о] на [е]: Нестер, Несцер : Нестор.

12. Замена [о] на [у]: Микула: Миколай, Николай; Сопрун, Супрун : Софрон, Сопрон, Супрон<Софроний; Матруна<Матрена; Матрона.

13. Замена [п] на [в]: Свирид : Спирид, Спиридон.

14. Замена [в] на [л]: Елтух, Олтух, Алтух : Евтух, Овтух, Евтихий; Алхим, Ольхим : Евхим, Овхим, Авхим, Авфим<Евфимий.

У працэсе бытавання ў народнай мове частка імён зазнала больш значныя змены, чым тыя, аб якіх толькі што гаварылася,— змены канцавой часткі, што выклікала змяненне марфалагічнай будовы імён, перамяшчэнне іх у іншыя структурныя группы. Да ліку такіх змен у мужчынскіх імёнах належаць:

I. Страта канцавога склада [ий] у імёнах грэчаскага, лацінскага і старожытнаяўрэйскага паходжання, кананічная (традыцыйна-царкоўная) форма якіх ва ўсходніх славян заканчвалася на [ий]: Антон, Онтон<Антоний; Артем, Ортем<Артемий; Афанас, Офанас, Апанас, Панас<Афанасій; Василь<Васілій; Влас, Улас, Авлас<Власій; Григор<Григорій; Денис<Діонісій; Остраф, Остап, Астап, Гостап<Евстрафій; Евстрат<Евстратій; Евтух, Овтух, Автух, Олтух, Алтух<Евтихій; Евхим, Овхим, Авхим, Ольхим<Евфімій; Олифер, Оліхвер, Алихвер, Лыхвер<Елевферій; Ігнат<Ігнатій; Яром<Іеремій, Іеремія; Макар<Макарій; Мефед, Мехвед, Михвед, Нефед<Мефодій; Панкрат<Панкратій; Парфен<Парфеній; Патап<Патапій; Пахом<Пахомій; Пракоп<Прокопій; Протас<Протасій; Софрон, Сопрон, Сопрун<Софроній; Тарас<Тарасій; Фядос.

Ходос<Феодосий. У імёнах, у якіх пасля адпадзення канцавога [ий] на канцы засталася група зычных, адбылося спрашчэнне — канцавы зычны адпаў: *Аксён*, *Оксен*<*Аксентий*; *Евлан*<*Евлампий*; *Лаврен*, *Лаврин*<*Лаврентий* ці пасля грулы зычных у канцы дабаўляўся галосны [о]: *Аверко*, *Аверка*<*Аверкий*. У паасобных імёнах захавалася на канцы група зычных: *Димітр*, *Дмітр*, *Дэмітр*, *Демітр*<*Дмітрый*; *Клімент*<*Кліментій*.

2. Страта канцавога склада [ей]: *Тімох*<*Тимофей*.

3. Страта канцавой групы [ия]: *АЗар*<*АЗарія*; *Анан*, *Анань*<*Ананія*; *Малах*<*Малахія*; *Софон*<*Софонія*.

4. Замена канцавога склада [ий] складам [ей]: *Авдей*, *Овдей*<*Авдій*; *Оксентей*<*Авксентій*; *Авпей*, *Овней*<*Алфій*; *Антоней*<*Антоній*; *Артемей*<*Артемій*; *Офанасей*<*Афанасій*; *Васілей*<*Васілій*; *Гордей*<*Гордій*; *Григорей*<*Григорій*; *Дмітреі*, *Демітреі*<*Дмітрый*; *Остафей*, *Астафей*, *Останей*<*Евстафій*; *Еремей*, *Еромей*, *Веремей*<*Іеремій*, *Іеремія*; *Аникей*, *Оникей*<*Іоаннікій*; *Патей*<*Іпатій*; *Ісакей*<*Ісаакій*, *Ісаакій*; *Мелентей*<*Мелетій*; *Мокей*<*Мокій*; *Онуфрей*, *Анопрей*, *Нунрей*<*Онуфрій*; *Сергей*<*Сергій*; *Федосей*<*Феодосій*; *Юрей*<*Юрій*.

5. Замена канцавой групы [ия], відаць, праз стадью [ий] складам [ей]: *Захарей*<*Захарій*<*Захарія*; *Малафей*<*Малахій*<*Малахія*.

6. Замена канцавога склада [ей] складам [ий]: *Алексий*<*Алексей*, відаць, пад уплывам кананічных (царкоўна-традыцыйных) форм, магчыма, з польскага.

7. Афармленне пры дапамозе канцавога [ей] імён ад усечаных асноў кананічных (традыцыйна-царкоўных) імён, якія заканчваліся на [ин], [иан], і некаторых іншых, а таксама ад аднаскладовых і двухскладовых: *Валентей*<*Валентін*; *Данилей*<*Данило*<*Данил*; *Дементей*<*Дементіан*; *Евсей*, *Овсей*, *Авсей*<*Евсевій*, хаяць магчыма фанетычна з Евсев; *Охромей*<*Ефрем*; *Купрей*<*Кипріян*; *Кирей*<*Кір*; *Корней*<*Корнілій*; *Маркей*<*Марк*; *Савостей*<*Севастіан*.

8. Афармленне пры дапамозе канцавога [ий] імён ад кананічных (традыцыйна-царкоўных), якія заканчваліся зычным або на -а: *Кондратій*<*Кондрат*, *Нікітій*<*Нікіта*, *Савелій*<*Савел*.

9. Замена канцавога склада [ий] галосным [о]:

Лверко, Оверко<*Аверкий*; *Оніко*<*Іоаннікій*; *Корніло*<*Корнілій*.

10. Замена канцавога склада [ей] і канцавой групы [ия] галосным [а]: *Алекса, Олекса*<*Алексей*; *Тимоха*<*Тимофей*; *Ананя*<*Анания*; *Ерема, Ерома*<*Іеремія*.

11. Афармленне імён пры дапамозе канцавога галоснага [о]//[а] ад кананічных (традыцыйна-царкоўных), якія заканчваліся спалучэннем зычных ці на [ил]: *Александро*<*Александр*; *Карпо*<*Карп*; *Марко*<*Марк*; *Петро*<*Петр*; *Гаврило*<*Гавриил*; *Данило, Данила*<*Даниил*; *Кирило, Курило, Курила*<*Кирилл*; *Мануила*<*Мануил*; **Михайло, Михайла*<*Михаіл*; *Самуйло*<*Самуіл*.

12. Афармленне пры дапамозе канцавога галоснага [о], [а] імён ад усечаных асноў *Савоста*<*Севастіян*.

У жаночых імёнах змены ў канцы слова закранулі толькі канцавое [ия], якое змянялася ў [ъя], [ъя] ці [я]: *Агапъя, Агапя*<*Агафія*; *Настасъя, Настася*<*Анастасія*; *Лукеря*<*Глікериія*; *Авгиня, Авгиння*<*Евгения*; *Присіня*<*Евфросінія*; *Маръя, Марья, Маря*<*Марія*; *Наталя, Наталля*<*Наталія*; *Хадосья, Хадося, Хадосся*<*Феодосія*.

Статыстычныя даныя аб колькасці фіксацый у абледаваных помніках пісьменнасці XVI—XVIII стст. варыянтаў імён, якія ўзніклі на аснове традыцыйна-царкоўных форм з канцавым -ей прыведзены ў табл. 1 на с. 136, з канцавым -ий — у табл. 2 на с. 140—141, з . канцавым -ия — у табл. 3 на с. 143. У графе «кананічная форма ўласных імён» у квадратных дужках падаюцца кананічныя формы, не засведчаныя ў помніках, але варыянты якіх рэканструяваны па сучасных беларускіх прозвішчах. У такім разе ў графе «лік фіксацый у поўнай форме» стаіць зорачка (знак рэканструкцыі), а знакам + у адпаведных графах паказана форма, у якой імя рэканструявана. Статыстычныя даныя ў табліцах прыведзены па БА I.

ВАРЫЯНТНАСЦЬ СУЧАСНЫХ МУЖЧЫНСКІХ ІМЕН

Штодзёнае выкарыстанне імён у вусных зносінах пры самых разнастайных сітуацыях і неабходнасць перадачы шырокай гамы пачуццяў у адносінах да носьбіта імені абумовілі ўзнікненне для кожнага імені большага ці меншага ліку варыяйтаў. Найбольш варыябелльныя імёны, поўная афіцыйная форма якіх мала прыдатная для вуснага карыстання (доўгая па колькасці складоў, з нязвыклым для беларускай мовы гукавым складам і інш.), і ў першую чаргу імёны, якія выкарыстоўваюцца часта. «Магчымы адначасовыя і розначасовыя, стылістычныя і сітуацыйныя варыянты адных і тых жа імён, варыянты, якія існуюць у адным і тым жа і ў розных моўных калектывах, унутрыдialektныя і прадстаўленыя ў розных дыялектах, а таксама літаратурныя і афіцыйныя варыянты, варыянты, што ўзніклі ў дадзенай мове, і запазычаныя»¹.

Адрозніваюцца арфаграфічныя варыянты (напрыклад, у старожытных пісмовых крыніцах *Овсей* — *Авсей*, *Олена* — *Алена*), фанетычныя (*Фядос* — *Хвядос* — рэгіянальнае *Хвыйдос*, *Філімон* — *Хілімон* — рэгіянальнае *Хылымон*), марфалагічныя (варыянты ад агульнай асновы пры дапамозе розных словаўтваральных сродкаў, напрыклад: *Адам*, *Адамачка*, *Адамей*, *Адамец*, *Адамка*, *Адамуля*, *Адамусь*, *Адамушка*, *Адамцё*, *Адамчык*, *Адасец*, *Адась*, *Адаська*, *Адзюня*) і лексічныя (напрыклад, для абазначэння носьбіта імені Аляксандра — *Алег*, *Алëша* ад *Аляксей*, *Сеня* ад *Сямён*).

Варыянтнасць беларускіх імён XV—XVIII стст. разгледжана ў адной з папярэdnіх работ аўтара².

¹ Суперанская А. В. Структура имени собственного: Фонология и морфология.— М., 1969, с. 171.

² Бірыла М. В. Беларуская антрапанімія, с. 16—172.

У гэтым раздзеле прадстаўлены сучасныя беларускія марфалагічныя, зредку фанетычныя (лексікалізацыйны) і лексічныя варыянты імён.

Пастаўлена і ў межах магчымага вырашаецца задача максімальна поўнага выяўлення і апісання ўсяго корпуса варыянтаў мужчынскіх імён. У рамках гэтай задачы вырашаюцца наступныя прыватныя пытанні:

1. Усе варыянты суднесены з сучаснымі беларускімі літаратурнымі і кананічнымі (праваслаўнымі і каталіцкімі) імёнамі.

2. Распрацаваны гнёзды варыянтаў літаратурных імён.

3. Устаноўлены канкрэтныя дэрывацыйныя працэсы для ўсіх выяўленых варыянтаў: паказаны працэсы, якія зазналі ўтваральнія асновы, састаў і асаблівасці спалучальнасці дэрывацыйных афіксаў, устаноўлена колькасць дэрывацыйных радоў для варыянтаў кожнага літаратурнага імені і вызначана «лексічная напоўненасць» кожнага з іх.

4. Прыведзены і дэтальна параптызаваны ўсе зафіксаваныя варыянты, часта з указанием узросту носьбітаў.

5. Для парабнання паказаны варыянты адпаведных літаратурных імён, выяўленыя ў старажытных пісьмовых крыніцах XVI—XVIII стст.

Кожная група варыянтаў, утвораных на базе агульнай асновы (ад аднаго імені), разглядаецца ў асобным слоўнікам артыкуле, загалоўным словам для якога з'яўляецца сучасная літаратурная форма. Пасля загалоўнага слова падаецца кананічная (традыцыйна-царкоўная) форма імені як зыходная форма, на аснове якой у выніку адаптациі, узаемаўплыву і дэрывацыі ўзніклі ўсе варыянты, разглядаемыхі ў слоўнікам артыкуле. Варыянты класіфікуюцца ў залежнасці ад характеристу ўтваральнай асновы: варыянты, утвораныя ад невытворнай асновы ці яе частак, складаюць першы дэрывацыйны рад; варыянты ад вытворных асноў, што склаліся ў рамках першага дэрывацыйнага рада, належаць да другога дэрывацыйнага рада; варыянты, асновай для ўтварэння якіх паслужылі дэрываты другога рада, адносяцца да трэцяга дэрывацыйнага рада і г. д. Такі аналіз матэрыялу дазваляе сістэмна прасачыць усе звені дэрывацыі варыянтаў і паказаць месца кожнага з іх у

адносінах да іншых, літаратурнай формы і кананічнай формы. Усе зафіксаваныя варыякты ў артыкуле падаюцца ў алфавітным парадку і з мэтай высвяллення арэалаў суправаджаюцца ўказаннем месца іх бытавання. Матэрыйял пашпартызуецца скарочаным абазначэннем назваў абласцей і раёнаў (гл. Спіс прынятых скарачэнняў) у алфавітной чарговасці. Калі які-небудзь варыянт зафіксаваны многа разоў, дaeцца абагульная характеристыка. У дужках пры наяўнасці даных паказан узрост носябітаў імён.

АБРАМ, АУРАМ, канан. правасл. Авраам, Авраамій, Аврамій, каталіц. польск. Abrahām. Вытворныя варыянты: 1) ад асновы Абрам- з суфіксамі -ка, -ушка, -ышк: *Абрамка, Абрамушка, Абрамышк*; 2) ад асновы Аўра- з суфіксам -ло: *Аўрало*. Зафіксаваны *Абрам* Брэст. *Абрамка* Бр. в. Жаб., *Абрамушка, Абрамышк* Брэст. *Аўрам* Маг. в. Хоц. *Аўрало* Бр. в. Лун. У XVI—XVIII стст. *Аврам* (16 фіксацый), *Абрам* (12) БА I 19—20.

АГАФОН, канан. Агафон. Імя вельмі рэдкае. Зафіксаваны *Агапон*, *Гапон*, *Гапонька* Бр. в. Драг. У XVI—XVIII стст. *Агапон*, *Огапон* (12 фіксацый), *Гапон* (16) БА I 21.

АДАМ канан. правасл. і каталіц. Імя не частае. Звычайна ў прадстаўнікоў сярэдняга і старшага пакаленняў. Вытворныя адносяцца да двух дэрывацыйных радоў. Да першага — варыякты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы Адам- з суфіксамі -ей, -ец, -ка, -ук, -уля, -усь, -ушка, -цё: *Адамей, Адамец, Адамка, Адамук, Адамуля, Адамусь, Адамушка, Адамцё*; 2) ад усечанай асновы Ад- з суфіксамі -ік, -юня: *Адзік, Адзюня*. Другі рад складаюць варыякты ад вытворных асноў: 1) *Адамышк* ад *Адамка*; 2) ад асновы Адась- з суфіксамі -ец, -ка: *Адасец, Адаська*; 3) *Адашка* ад гіпатэтычнага Адаш ці Адах. Зарэгістраваны *Адам* Бр. в. Івац. (45), Лях. (70); Гом. в. Акц. (22, 45), Ел. (45), Лельч. (15, 18, 21, 23, 30, 34, 48, 54, 57); Гр. в. Ашм. (45), Гродз. (70), Навагр.; Маг. в. Чэрык. (53); Мін. в. Нясьв., Салігор., Сл. (42). *Адамачка* Мін. в. Сл. (42). *Адамей* Гом. в. Жытк. (52). *Адамец* Бр. в. Ганц. *Адамка* Віц. в. Глыб. (70); Мін. в. Сл. (42). *Адамук, Адамуля, Адамусь* Бр. в. Пруж. *Адамушка* Бр. в. Қам., Стол. *Адамцё* Бр. в.

Пін. Адамчык Бр. в. Кам., Пруж., Стол. (50); Гом. в. Акц. (52), Жытк. (60), Лельч. (57), Хойн.; Гр. в. Лід. (69); Маг. в. Чэрык. (53). Адасец Гр. в. Смарг. (69). Адась Гр. в. Навагр., Смарг. (69); Мін. в. Мядз., Нясв., Сл. (72). Адашачка Бр. в. Ів. Адаська Гр. в. Ашм. (40), Навагр. Адзік Бр. в. Брэст, Кам. Адзюня Мін. в. Дзярж. (73). У XVI—XVIII стст. Адам (20 фіксацый) БА I 22.

АДОЛЬФ канан. каталіц. Імя рэдкае, звычайна ў прадстаўнікоў каталіцкага веравызнання вышэй 40 гадоў. Вытворныя ад размоўнай формы Адоль (А'далъ) пры дапамозе суфіксаў -ік, -ка, -юк, -як: Адолік, Адалъка, Адалюк, Адоляк. Зафіксаваны Адолльф Гр. в. Астр. (70). Адаль і Адалька Гр. в. Шч. (50). Адалюк Мін. в. Мядз. (82). Адолік Гр. в. Слонім (45); Мін. в. Мядз. (82). Адоль Віц. в. Шарк. (53); Гр. в. Бераст. (53), Гродз. (40, 60); Мін. в. Мядз. (82). Адоляк Гродз. (60).

АКІМ, ЯКІМ, канан. Йоакім. Імя вельмі рэдкае. Вытворныя ад асновы Акім- з суфіксамі -ка, -ушка, -чык: Акімка, Акімушка, Акімчык і ад асновы Якім: Якімка. Зафіксаваны ў Бр. в. Акім, Акімчык Бар., Жаб. Акімушка Брэст, Кам. Якім, Якімка Кам. У XVI—XVIII стст.— Якім (32 фіксацыі), Екім, Акім, Ехім, Яхім (3) БА I 83.

АЛЕГ, канан. Олег. Імя папулярнае. Звычайна ў младзі, дзяцей, радзей у людзей сярэдняга пакалення. Вытворныя ўваходзяць у два дэрывацыйныя рады. У першы — варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы Алег- з флексіяй -а: Алега, з суфіксамі -ак, -анька, -ачка, -ка, -ык пры чаргаванні г//ж: Алежак, Алежанька, Алежачка, Алежка, Алежык; 2) ад усечанай асновы Але- з суфіксамі -нь, -нька, -нушка, -чык: Алень, Аленька, Аленушка, Алечык; 3) ад усечанай асновы Ал- з суфіксамі -ік, -ічак, -ка, -чык, -юх: Алік, Алічак, Алька, Альчык, Алюх. Да другога рада адносяцца варыянты ад асновы вытворных імен: 1) ад усечанай асновы Алеж- з флексіяй -а: Алежа; 2) ад асновы Алежка шляхам усячэння пачатковага [а] і [ж] у сярэдзіне імені: Лека; 3) некаторыя вытворныя, аднесеныя да першага дэрывацыйнага рада: Алежачка ад Алежак, Алежка з суфіксам -ка. У якасці варыяントаў выкарыстоўваюцца і іншыя імёны: Алёша ад Аляксей, Олек ад польск. Aleksander. Зафіксаваны Алег Бр. в. Бар., Івац. (15); Віц. в. Віцебск (19), Гарад., Лёзн. (24),

Уш. (11, 19, 21); Гр. в. Ваўк. (15), Гродз. (6), Гродна (9, 12, 16, 23, 48), Дзяятл. (15), Лід. (18, 19, 54); Маг. в. Бабр., Гор., Хоц., Чэрый. (21); Мін. в. Кап. (30), Мінск, Мядз., Пух., Салігор., Сл., Стайдз. *Алеха* Брэст. *Алежа* Бр. в. Пін. *Алежак* Віцебск (19); Гр. в. Ліда (5); Мін. в. Мінск, Мядз., Пух. *Алежанька* Бр. в. Драг., Кам., Кобр.; Гродна; Маг. в. Бабруйск; Мінск. *Алежачка* Бр. в. Брэст, Кам.; Гр. в. Кар. *Алежка* Бр. в. Бар., Драг., Івац. (15), Кам.; Віц. в. Віцебск (4, 19), Лёзн. (24), Уш. (11, 21); Гом. в. Добр. (1, 5, 10); Гр. в. Воран. (13), Гродз. (6), Гродна (40, 16), Кар., Лід. (7, 10); Маг. в. Бабр.; Мін. в. Дзярж., Кап., Мінск, Мядз., Пух., Сл., Стайдз. *Алежык* Бр. в. Бар., Брэсц., Кам.; Віц. в. Лёзн. (24); Гр. в. Гродна (10), Кар.; Мінск. *Алењка* Віцебск (4). *Алењ* Маг. в. Горкі (32). *Алечык* Мінск. *Алёнушак* Віцебск (4). *Алёша* Гр. в. Ваўк. (15). *Алік* Бр. в. Бар., Драг., Івац. (15, 18), Лун., Лях. (14); Віц. в. Гарад., Глыб., Міёр. (24), Паст. (30), Рас. (45), Уш. (11, 19, 21), Шум. (19); Гр. в. Ваўк. (15), Гродна (12, 16, 27, 48), Слонім (21), Навагр.; Маг. в. Магілёў, Бабруйск, Гор. (18), Хоц.; Мін. в. Дзярж., Кап. (30), Мінск, Мядз., Салігор., Стайдз. *Алічак* Бр. в. Ів., Івац.; Гродна; Мін. в. Стайдз. *Алька* Бр. в. Кам., Пін.; Мінск. *Альчык* Гродна. *Алюх* Маг. в. Гор. (18). *Лека* Віц. в. Уш. (19). *Олек* Віц. в. Міёры (24).

АЛІМПІ, канан. Алипій, Алимпій. Зафіксавана *Лімпей* Віц. в. Гарад. (76).

АЛЬФРЭД кніжн. ці праз польскую мову з лац. Зафіксаваны варыянты: *Альфрэд*, *Алег* Віцебск (45). *Алесь* Віц. в. Брасл. (20).

АЛЯКСАНДР, канан. Александр. Імя вельмі папулярнае. У залежнасці ад паслядоўнасці ўтварэння варыянтаў вылучаецца шэсць дэргывацых радоў. Да першага належаша варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы Аляксандр і яе фанетычнага варыянта Ляксандр з флексіяй -а, з суфіксамі -ка, -ык: *Аляксандра*, *Ляксандра*, *Аляксандарка*, *Алляксандрык*, *Ляксандрык*; 2) ад усечанай асновы Аляксан- з суфіксам -ка: *Аляксанка*; 3) ад усечанай асновы Алекс-, Лекс- без афікса, з суфіксам -ша: *Алекса*, *Лекса*, *Лёкса*, *Аляксаша*; 4) ад усечанай асновы Але-, Оле-, Ле- з суфіксамі -к, -сь, -х: *Олек*, *Алесь*, *Олесь*, *Волесь*, *Лесь*, *Aleh*; 5) ад усечанай асновы Ал-, Ол- з суфіксамі -ік,

-ка, -ісь: *Алік, Олік, Алька, Олісь*; 6) ад усечанай асновы Сан- без афіксаў: *Сан*.

Другі дэрывацыйны рад складаюць варыянты, утваральнай асновай для якіх сталі дэрываты першага рада: 1) ад гіпатэтычнай формы Аляксаня ўсечаная форма *Саня*, якая магчыма і ад асновы Сан- з флексіяй -я; 2) ад гіпатэтычнай асновы Аляксаха ўсечаная форма *Саха*; 3) ад асновы Аляксаша з суфіксам -ка *Аляксашка* і ўсечаная форма *Саша*; 4) ад асноў Алесь, Олесь, Волесь з суфіксамі -енька, -ік, -ка, -юк, -юшка: *Алесенька, Алесік, Алеська, Алясюк, Алесюшка*; 5) ад усечанай асновы Лесь з суфіксамі -ік, -ка, -ко, -юк, -юшка: *Лесік, Леська, Лясько, Лясюк, Лесюшка*; 6) ад формы Алех- з суфіксам -но: *Аляхно*; 7) ад усечанай асновы Сан- з флексіяй -я, з суфіксам -ко: *Саня, Санко*.

У трэці дэрывацыйны рад уваходзяць варыянты, што ўзніклі на базе дэрыватаў другога дэрывацыйнага рада: 1) ад асновы Сан- з суфіксамі -ец, -ёк, -ік, -ка, -ко, -юк, -юля, -юта, -юха, -ча: *Санец, Санёк, Санік, Санька, Санько, Санюк, Санюля, Санюха, Санча*; 2) ад асновы Сах- з суфіксамі -на, -но: *Сахна, Сахно*; 3) ад асновы Аляксашка ў выніку ўсячэння: *Сашка*; 4) ад формы Саша з суфіксамі -анька, -ка, -ко, -мель, -ок, -он, -ук, -уля, -уня, -ура, -ута, -ык: *Сашанька, Сашка, Сашко, Сашмел, Сашок, Сашон, Сашук, Сашуля, Сашуня, Сашура, Сашута, Сашык*; 5) ад формы Санко з суфіксам -ук: *Санчук*.

Варыянты чацвёртага дэрывацыйнага рада складаюць на аснове варыянтаў трэцяга дэрывацыйнага рада: 1) ад Санец — *Санчук, Санёк — Санечак, Санік — Санічак, Санька — Санечка, Санько — Санчык, Санюк — Санючок, Санюля — Санюлька, Санюта — Санютка, Санюха — Санюшка*; 2) ад Сахна, Сахно — *Сахнюк*; 3) ад Сашка, Сашко — *Сашачка, Сашко, Сашок — Сашочак, Сашон — Сашонік, Сашук — Сашучок, Сашуля — Сашулька, Сашуня — Сашунька, Сашура — Сашурка, Шура, Сашута — Сашутка, Сашык — Сашычак*.

Пяты дэрывацыйны рад: ад Сашонік — *Сашонічак, Сашулька — Сашулечка, Сашунька — Сашунечка, Сашурка — Сашурачка, Шурка, Шура — Шурка, Шурык, Сашутка — Сашутачка*.

Шосты дэрывацыйны рад: ад Шурка — *Шурачка, Шурык — Шурычак*. У якасці варыянтаў імені Аляк-

сандр выкарыстоўваюца і формы іншых імён: *Алег*; *Алёша* ад Аляксей; *Сеня* ад Сямён. Магчымыя ўтваральныя асновы і паслядоўнасць утворэння імён паказаны на схеме (гл. схему на с. 26—27). Зафіксованы *Алег* Віц. в. Паст. (18). *Алекса* Маг. в. Маг. (70). *Алесенька* Гр. в. Скідаль (3). *Алесік* Гр. в. Навагр. *Алесь* Бр. в. Драг., Ів., Лях. (70), Пруж.; Віц. в. Тал. (53); Гом. в. Петр.; Гр. в. Ашм. (34), Кар. (45, 60), Маст. (50), Навагр. (70, 78). *Алеська* Віц. в. Бешанковічы (24); Гр. в. Скідаль (5); Мінск. *Алех* Бр. в. Пін. *Алёша* Бр. в. Стол. (50); Гр. в. Маст. (50). *Алік* Бр. в. Ганц.; Віц. в. Паст. (17, 18); Гр. в. Астр. (20), Лід. (23), Маст. (19); Мін. в. Стадубц. *Алька* Віц. в. Кругл. (26). *Аляксандарка* Бр. в. Пруж. *Аляксандр* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 68 фіксацый у 58 нас. пунктах для асоб рознага ўзросту. *Аляксандра* Бр. в. Драг.; Віц. в. Глыб. (70); Гр. в. Смарг. (68). *Аляксандрык* Гом. в. Акц. (80), Петр. (у любым узросце). *Аляксанка* Бр. в. Драг. *Аляксаша*, *Аляксашка* Гродна. *Волесь* Гом. в. Петр.; Гр. в. Гродз. (50); Мін. в. Нясв. *Лекса* Мін. в. Віл. (60). *Лесь*, *Леська* Бр. в. Лун. *Лесюшка* Гр. в. Скідаль (3). *Лёкса* Мін. в. Віл. (60). *Ляксандр* Бр. в. Драг., Ів. (56), Івац., Кобр., Пруж.; Віц. в. Чашн. (50), Шум. (50); Гродна (25); Маг. в. Маг. (4), Мсц., Мсціслаў. *Ляксандра* Бр. в. Драг., Івац.; Віц. в. Орша (22), Беш. (75), Сен. (70), Талачын (50), Шум. (50); Маг. в. Чав. (50, 65); Мін. в. Віл. *Ляксандрык* Бр. в. Стол. *Олек* Гр. в. Зэльв. (40), Навагр.; Мін. в. Пух., Стадубц. *Олесь* Гр. в. Гродз. (87). *Олех* Бр. в. Пін. *Олік* Віц. в. Докш. (19). *Олісь* Бр. в. Малар., Пін.; Віц. в. Докш. (19). *Сан*, *Санечка* Бр. в. Бяроз. (63); Віцебск (19); Мін. в. Барысаў, Віл., Мінск. *Санёк* Гом. в. Хойн. (3); Гр. в. Ліда (22); Маг. в. Касц., Маг. (1), Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Маладзечна, Мін. *Санік* Бр. в. Ів. *Санча* Бр. в. Івацэвічы; Віц. в. Уш. (17); Гом. в. Қарм. (14). *Санька* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 53 фіксацыі ў 52 нас. пунктах галоўным чынам для асоб 15—30 гадоў, аднак засведчана таксама ў дзяцей і ў старых. *Санько* Бр. в. Драг., Кобр., Малар.; Гом. в. Лельч. (12); Гр. в. Навагр. (48); Мінск. *Саньчык* Бр. в. Стол.; Гродна (15). *Санюк* Мінск. *Санюля* Мін. в. Пух. *Санюха* Бр. в. Стол. *Саня* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 94 фіксацыі ў 83 нас. пунктах пераважна для асоб 12—30 гадоў, але сустракаецца ў старэйших і дзя-.

цей. *Саха* Брэст. *Сахна* Бр. в. Брэсц. *Сахно* Віц. в. Кругл. (26); Гом. в. Петр. (14—17). *Саша* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 209 фіксавы для асоб 12—40 гадоў, але адзначана і ў старэйшых людзей і ў дзяцей. *Сашанька* Бр. в. Баранавічы (4), Бяроз. (24); Віц. в. Віцебск (19), Паст. (75), Чашн. (18); Гродна (4, 5, 15, 25, 28); Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Маладзечна, Мінск. *Сашачка* Віцебск (19); Гр. в. Гродз. (50), Маст. (19), Навагр. (7, 8, 9); Мін. в. Віл., Мінск, Нясв. *Сашка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 128 фіксавы для асоб прыкладна таго ж узросту, што і *Саша*. *Сашко* Бр. в. Бяроз. (23, 24), Драг., Жаб., Івац., Стол.; Віцебск (40); Гом. в. Лельч. (4, 8); Маг. в. Маг. (8); Мін. в. Мінск, Стойбц. (17). *Сашмель* Бр. в. Івац. *Сашок* Бр. в. Бар. (10), Баранавічы (5, 6), Бяроз. (12, 23), Ів. (12), Івац. (15), Кам., Пін. (8, 30), Стол. (18); Віц. в. Віцебск (19), Орша (22), Уш. (17), Шум. (14, 18); Гом. в. Добр. (1, 5, 10, 13—18), Жлоб. (5), Карм. (7); Гр. в. Воран. (8), Гродз. (12, 23), Гродна (5, 11, 24, 24, 25), Дзятл. (12), Кар., Навагр., Свісл. (6, 50), Шч. (14); Маг. в. Бабруйск, Касц., Клічаў, Мсц. (70), Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Люб. (17), Маладзечна (14—16), Мін., Мінск, Стойбц. *Сашон* Гом. в. Гом. (8). *Сашонік* Мін. в. Сл. *Сашук* Бр. в. Бяроз.; Віц. в. Арш. *Сашулька* Гр. в. Свісл. (6). *Сашуля* Бр. в. Брэсц., Бяроз. (12), Івац. (15); Віц. в. Верхнядзвінск, Шум. (18); Гр. в. Гродна (2), Кар. (5), Навагр. (2, 3); Мін. в. Мін., Мінск. *Сашунечка* Гр. в. Навагр. *Сашунька* Бр. в. Драг.; Гр. в. Навагр.; Мін. в. Люб. *Сашуньчык* Бр. в. Бяроз.; Гр. в. Гродна, Навагр. (5). *Сашуня* Бр. в. Баранавічы (5), Брэст, Бяроз. (12, 24); Віц. в. Уш. (17), Чашн. (18); Гр. в. Гродна (5, 15), Лід. (2), Навагр.; Мін. в. Люб., Пух., Слуцк. *Сашура* Баранавічы. *Сашута* Мінск. *Сашутка* Віц. в. Гарад. (23); Гом. в. Карм. (3); Мін. в. Стойбц. *Сашык* Бр. в. Ів., Івац., Лях. (23), Стол.; Гом. в. Лельч. (18), Петр. (12—14); Гр. в. Гродз. (10), Свісл. (6). *Сеня* Віц. в. Шум. (20); Гр. в. Бераст. (15), Гродна, Лід. (6); Маг. в. Глуск. (20). *Шура* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 95 фіксавы для асоб 15—40 гадоў, аднак сустракаецца ў старэйшых асоб і дзяцей 10—12 гадоў. *Шурачка* Віц. в. Чашн. (18); Гр. в. Гродна (5), Навагр. (15); Маг. в. Бабруйск, Хоцімск; Мін. в. Ба-

рысаў, Лаг. (30, 35), Люб., Маладзечна, Мінск. *Шурка* Бр. в. Бяроз. (12); Віц. в. Сен. (40—43), Бешанковічы (24), Глыб., Докш. (45), Miér.- (45), Расон. (54), Тал. (21), Талачын, Чашн. (18); Гом. в. Акц. (50), Б.-Каш. (18), Добр. (55); Гр. в. Гродна, Лід. (65), Навагр.; Маг. в. Бабр. (40), Бялын. (50), Краснап. (50), Мсц. (50), Слаўг. (46), Чав. (28), Чэрык. (46), Шкл. (35). *Шурык* Бр. в. Бар. (22), Баранавічы (14), Бяроз. (23), Лун. (19), Лях. (25, 26, 30, 50), Малар., Стол. (18, 19); Віц. в. Орша (22), Верхнядзвінск, Віцебск (19, 21), Гарад. (50), Глыб., Кругл. (26), Паст. (22), Пол. (23), Тал. (21), Чашн. (18); Гом. в. Б.-Каш. (11, 19), Ел. (17), Реч. (32), Хойн. (35), Чачэрск; Гр. в. Бераст. (15), Гродз., Скідарль. (20), Гродна (5, 13, 15, 24, 25, 26), Зэльв. (15), Лід. (15), Масты (50), Навагрудак (35, 60); Маг. в. Гор. (50), Касц., Касцюковічы (40), Мсціслаў, Хоцімск, Чав. (20); Мін. в. Барысаў, Люб., Мал., Мінск, Нясв. (10, 30), Пух. (16), Салігор., Ставбц. (23). У XVI—XVIII стст. *А(О)лександр* (9 фіксаций), *А(О)лександро* (18), *Олехно* (21), *Алес*, *Олех*, *Санюк* БА I 23.

АЛЯКСЕЙ, канан. Алексий. Імя папулярнае. Разм. Ляксей. Вытворныя належаць да трох дэрывацыйных радоў. Да першага адносяцца варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы Аляксей з суфіксамі -ка, -чык, -юшка: *Аляксейка*, *Аляксейчик*, *Аляксеюшка*; 2) ад усечанай асновы Алекс-, Лекс- з флексіяй -а: *Алекса*, *Лёкса*; 3) ад усечанай асновы Але-, Ле- з суфіксамі -ха, -ш, -ша: *Алёха*, *Алёш*, *Алёша*, *Лёха*, *Лёша*. У другі рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў: 1) ад усечаных асноў Алёш-, Лёш- з суфіксамі -анька, -ка, -ык: *Лёшанька*, *Лёшка*, *Лёшык*; 2) ад усечанай асновы Лёк-<<Лёкса з флексіяй -а: *Лёка*. Ад вытворных асноў другога дэрывацыйнага рада ўтвораны варыянты трэцяга рада: *Алёшачка* ад *Алёшка*, *Лёшачка* ад *Лёшка*. Выкарыстоўваюцца формы іншых імён: *Алег*, *Алік*; *Алесь*, *Санё*, *Санік*, *Санюка*; *Лёва*; *Лёнік*, *Лёня*, *Лёнька*. Зарэгістраваны *Алег* Віц. в. Паст. (18). *Алекса* Віц. в. Чашн. (18). *Алесь* Віц. в. Шум. (50); Мін. в. Нясв. (10, 50), Сл. (73). *Алёха* Бр. в. Брасц., Жаб., Малар. Стол. (28); Віц. в. Паст. (19). *Алёш* Бр. в. Івац. *Алёша* Бр. в. Бяроз. (17, 68), Драг., Жаб., Ів. (53, 70), Івац. (25), Кам. (40), Лун. (10—45), Лях. (20), Стол. (28, 49);

Віц. в. Віцебск, Гарад. (50), Глыб., Паст. (19), Тал. (50), Чашн. (18), Шарк. (62); Гр. в. Бераст. (17), Гродна (2, 50), Дзялт. (45), Зэльв. (45), Кар. (25, 45, 50, 50, 55), Навагр. (45, 48, 50, 55), Свісл. (21); Маг. в. Бабруйск, Гор. (7), Касц.; Мін. в. Барысаў, Бярэз., Люб., Мінск, Мядз., Нясв., Пух., Сл. (70), Слуцк. *Алёшанька* Бр. в. Брэст, Стол. (28); Віц. в. Чашн. (18); Гр. в. Воран. (4), Гродна (2), Зэльв., Кар., Навагр.; Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Бярэз., Мінск. *Алёшачка* Мінск. *Алёшка* Бр. в. Бар., Бяроз. (17), Драг., Івац. (19), Лях. (48), Малар., Стол. (49); Віц. в. Паставы (19); Гом. в. Акц. (60), Хойн. (35—40); Гр. в. Бераст. (17), Гродна (2, 20), Дзялт. (40), Кар., Маст. (30), Навагр., Свісл. (21); Маг. в. Касц., Хоц. (1); Мін. в. Барысаў, Бярэз., Люб., Мінск, Мядз., Пух., Сл. (70), Слуцк. *Алёшик* Гр. в. Свісл. (21). *Алік* Бр. в. Драг., Пін. *Аляксей* Бр. в. Бар., Бяроз. (17, 68), Ів. (53, 70), Івац. (65), Кам. (17, 45), Лун. (40—60), Лях. (40, 60); Віц. в. Віц. (41), Гарад. (50, 66), Леп. (64), Паст. (19), Тал. (50); Гом. в. Лоеў., Хойн. (60); Гр. в. Гродна (50), Зэльв. (50), Кар., Навагр.; Маг. в. Бабруйск, Гор. (40, 47, 48), Касц., Шкл. (50); Мін. в. Барысаў, Бярэз., Люб., Мал., Мінск, Мядз., Нясв., Сл. (70), Слуцк, Стайбц. *Аляксейка* Бр. в. Драг., Ів.; Маг. в. Касц.; Мінск. *Аляксейчык* Маг. в. Касц.; Мінск. *Аляксеюшка* Віц. в. Чашн. (18). *Лёшун* Бр. в. Пін. *Лёва* Віц. в. Паставы (19). *Лёкса* Віц. в. Гарад. (52), Докш. (67), Паст. (19); Мін. в. Мал. *Лёнік* Бр. в. Бяроз., Пруж. *Лёнька* Бр. в. Кам. (17, 45). *Лёня* Бр. в. Бяроз. (17), Пін.; Віц. в. Паст. (19). *Лёха* Бр. в. Ів., Лях. (10, 40), Малар., Стол.; Віц. в. Беш. (20), Віц. (41), Гарад. (50), Паст. (19), Чашн. (18); Гр. в. Ліда (17, 27); Маг. в. Чэрый. (18); Мін. в. Мінск, Сл. (70). *Лёша* Бр. в. Бар., Жаб., Ів. (53), Івац. (25), Кам. (40, 45), Лях. (48), Малар.; Віц. в. Беш. (20), *Бешанковічы* (40), Верхнядзвінск, Глыб. (20), *Лёэн.*, Леп., Міёр. (40), Паст. (19), Чашн. (18), Шарк. (20—30), Шум. (50); Гом. в. Акц. (18); Гр. в. Гродна (2, 15, 50), Масты (55), Навагр. (20); Маг. в. Гор. (55), Касц.; Мін. в. Барысаў, Люб., Мінск, Мядз., Нясв., Пух., Сл. (70), Стайбц. *Лёшанька* Віц. в. Арш., Чашн. (18); Гродна (2). *Лёшачка* Мінск. *Лёшка* Бр. в. Бар., Бяроз. (17), Драг., Жаб., Івац., Лях. (7, 17), Стол.; Віц. в. Беш. (35), *Бешанковічы* (45), Віц. (41), Гарад. (66), Глыб. (20), *Лёэн.*, Міёр. (40), Паста-

Аляксандра
Ляксандра

Аляк-
сандарка

Аляксандрык
Ляксандрык

Аляксанка

Аляксания

Алекса

Лекса

Лёкса

Аляксаха

Сания

Саха

Савец

Санёк

Санік

Санька

Санько

Санюк

Санюля

Санюта

Санюха

Санча

Сахна

Сахно

Санчук

Санечак

Санічак

Санечка

Саньчык

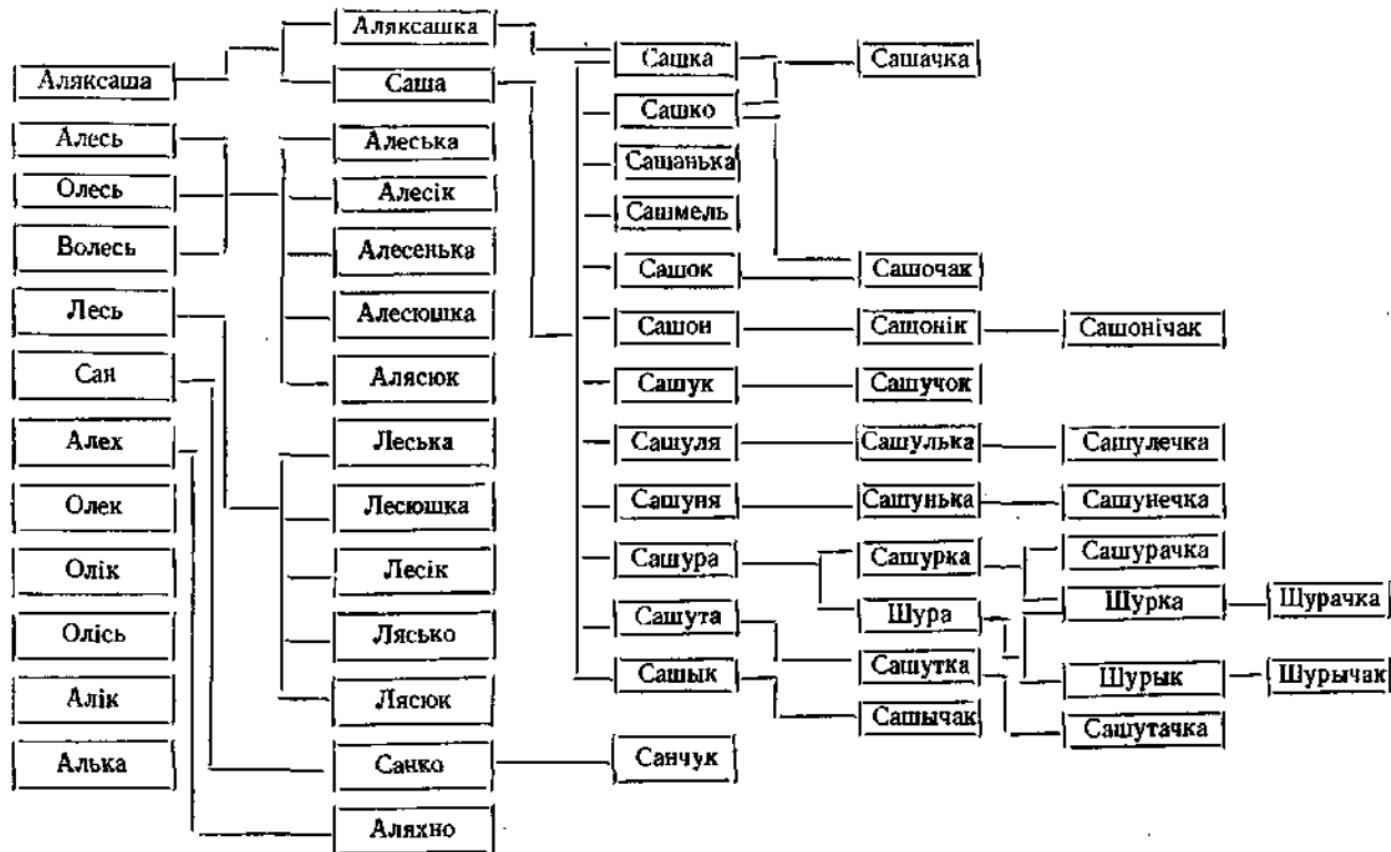
Санючик

Санюлька

Санютка

Санюшка

Сахнок

вы (19), Тал. (62), Талачын, Шум. (40, 50); Гом. в. Б.-Каш. (16); Маг. в. Гор. (47), Чэр. (50, 55); Мін. в. Барысаў, Мінск, Мядз., Пух., Стадыя. Лёшык Бр. в. Драг., Івац.; Гродна (50); Мінск. *Ляксей* Бр. в. Ів. (53, 70); Віц. в. Арш., Беш. (35), Бешанковічы (46), Верхнядзвінск, Віц. (41, 50, 70), Гарад. (50, 66), Докш. (67), Леп. (64, 75), Лёзн., Міёр. (40), Паставы (19), Пол. (80, 90), Сен. (40, 42), Тал. (62), Талачын, Шум. (40); Гом. в. Б.-Каш. (35), Ветк. (45), Лельч. (64), Хойн. (60). *Санё, Санік, Санька* Бр. в. Бяроз. У XVI—XVIII стст. *A(O)лексей* (42 фіксациі), *Олексий, A(O)лекса* (5), *Алекшай* (8), *A(O)лекший* (4), *A(O)лекши* (16), *A(O)лекша* (2), *Олешко* (3), *Олеша, A(O)лехно* (53) БА I 24—26.

АНАНЬ і АНАНІЙ, канан. Анания. Імя нячастае. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. Да першага — варыянты ад невытворнай асновы *Анань* і яе частак: 1) ад асновы *Анань* з суфіксам -ік: *Ананік*; 2) ад асновы *Ана-* з суфіксам -сь: *Анась*; 3) ад асновы *Ан-* з суфіксам -ік: *Анік*; 4) ад асновы *Нянь-* з суфіксам -ка: *Нянька*. Другі рад: *Ананічак* ад *Ананік*. Зафіксаваны *Ананій* Гом. в. Лельч. (65); Гр. в. Навагр. *Ананік* Бр. в. Кобр. *Анась* Бр. в. Жаб. *Анік* Гр. в. Навагр. *Анічак* Гр. в. Навагр. *Нянька* Гом. в. Лельч. (65). *Фанань* Бр. в. Драг. У XVI—XVIII стст. *A(O)нания* (5), *Анання* (2), *Ананя, Анан, Анань* БА I 27—28.

АНАСТАС і АНАСТАСІЙ, канан. Анастасій. Зафіксавана ў форме *Стасё* Бр. в. Малар.

АНАТОЛЬ і АНАТОЛІЙ, канан. Анатолій. Імя папулярнае. Разм. *Натоль*. Вытворныя адносяцца да трох дэрывацыйных радоў. Да першага — варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы *Анатоль* з суфіксамі -ік, -ка: *Анатолік, Антолічка*; 2) ад дэфарміраванай асновы *Антоль-* без афікса, з суфіксамі -ік, -ка: *Антоль, Антолік, Антолічка*; 3) ад усечанай асновы *Толь-* з флексіяй -я: *Толя*. Варыянты другога рада ўтвораны ад асновы *Толь-* вытворнай формы *Толя* без суфікса, з суфіксамі -енька, -ечка, -ік, -іч, -ка, -ко, -ман, -юк, -юня, -юсь, -юша, -яй, -яка, -ян, -яна, -яш: *Толь, Толенъка, Толечка, Толік, Толіч, Толька, Талько, Тольман, Талюк, Талюня, Талюсь, Талюша, Талляй, Талляка, Талян, Таляна, Таляш*. У трэці дэрывацыйны рад уваходзяць: 1) *Толічак, Толічок* ад *Толік*; 2) *Талляйчык* ад *Талляй* ці гіпа-

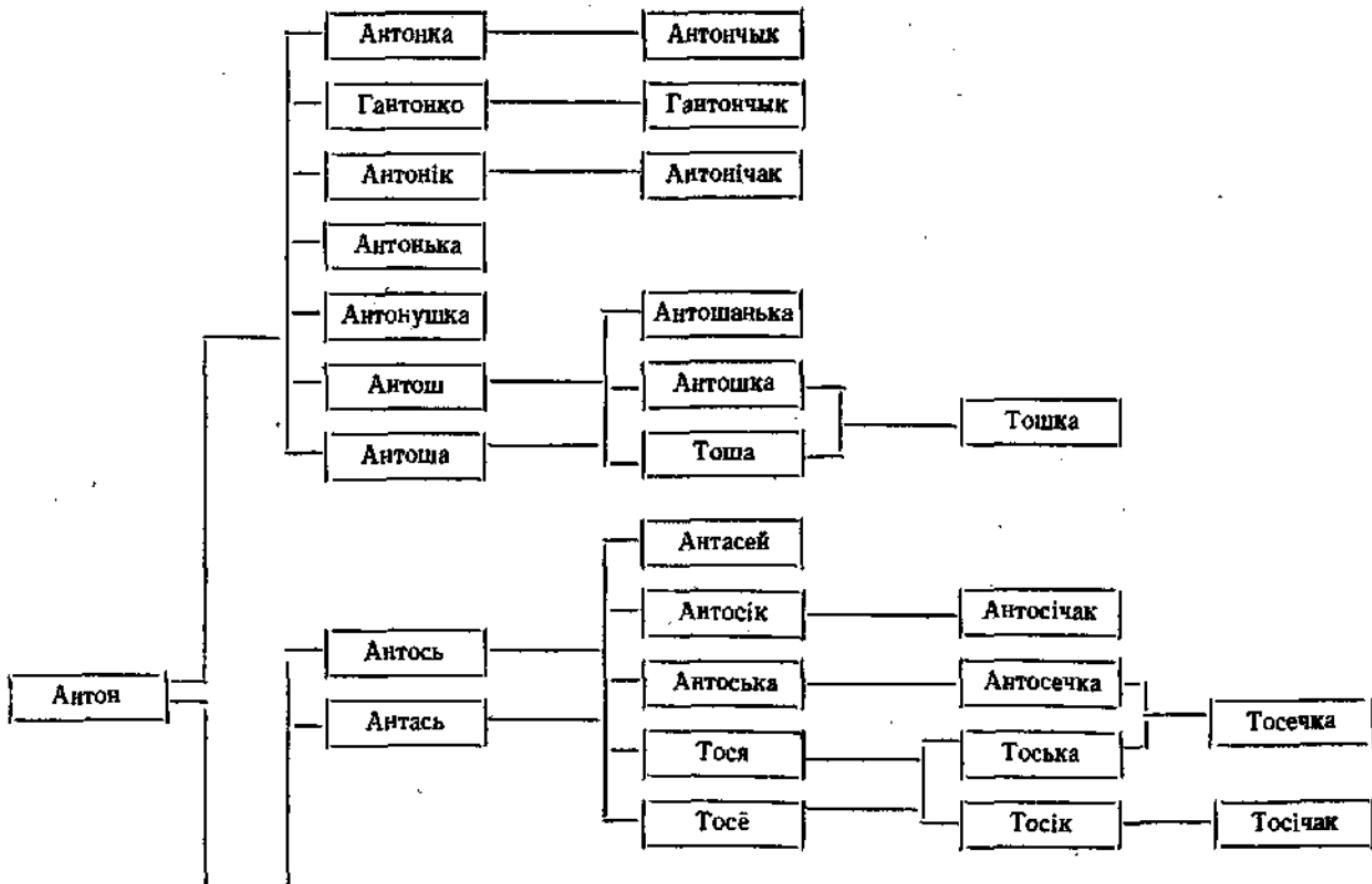
тэтычнага Таляйка; 3) *Талясік* ад гіпатэтычнага Таляс(ь); 4) *Галышта* ад Таляш. Выкарыстоўваюцца і формы іншых імён: *Антось*, *Антоша*, *Антошка*, *Тоня*, *Тонюсь*, *Тосік*, *Тоша* ад Антон. Зарэгістраваны *Анатолій* Бр. в. Бар. (42); Віц. в. Гарад. (27, 45); Гом. в. Петр.; Гр. в. Ваўкаўск (30), Гродз. (23), Гродна (20, 27), Навагр., Свісл. *Анатолік* Бр. в. Драг.; Мінск. *Анатоль* Бр. в. Бар., Баранавічы (23), Ів. (40), Івац. (19), Кам. (40), Кобр. (33); Віц. в. Міёр. (35), Паст. (50), Шарк. (40); Гом. в. Добр., Хойн.; Гр. в. Гродз., Дзятл. (21), Кар., Навагр., Свісл.; Маг. в. Бабр., Бабруйск (22), Кір., Магілёў (40), Мсц., Мсціслаў, Слаўг. (48); Мін. в. Віл., Лаг., Люб., Мін., Мінск, Мядз., Нясьв., Пух., Сл., Стадубц. *Анатолька* Мінск. *Антолік* Бр. в. Драг. *Антоліка* Віц. в. Міёр. (52); Мінск. *Антось* Гр. в. Свісл. *Антоша* Віц. в. Орша (20), Паст. (23). *Антошка* Віц. в. Орша (20), Ушачы (20). *Натоль* Бр. в. Івац. *Талічок* Бр. в. Драг., Ів., Івац., Кам. *Талько* Гом. в. Лельч. (5, 8, 18, 21). *Талюк* Бр. в. Ів.; Віц. в. Шум. (16). *Талюн* Бр. в. Ів. *Талюня* Бр. в. Кобр. *Талюсь* Бр. в. Кам. *Талюша* Гом. в. Хойн. *Талляй* Бр. в. Івац.; Мін. в. Мінск, Стадубц. *Талляйчык* Гр. в. Навагр. *Талляка* Бр. в. Драг. *Талян* Віц. в. Уш. (13); Гом. в. Добр. (1, 5), Жытк., Хойн. *Таляна* Бр. в. Пін. *Талясік* Гродна (4). *Галыш* Бр. в. Стол. *Галышта* Бр. в. Стол. *Толен'ка* Бр. в. Бяроз. (25), Драг., Жаб.; Гр. в. Ваўкаўск (4), Кар.; Мінск. *Толечка* Бр. в. Драг.; Мін. в. Дзярж., Люб., Мінск, Мядз., Стадубц. *Толік* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 104 фіксацыі ў 86 нас. пунктах пераважна для асоб 10—40 гадоў. *Толіч* Бр. в. Пін. *Толічак* Бр. в. Бар., Брэсц., Івац. (19), Лун.; Гр. в. Ваўкаўск (1), Гродна (27), Кар., Навагр., Шч. (12); Мін. в. Бярэз., Мінск, Нясьв., Сл., Слуцк. *Толь* Бр. в. Ів.; Мінск. *Толька* Бр. в. Бяроз. (25), Драг., Кам., Кобр., Стол.; Гр. в. Бераст. (47), Ваўкаўск (10), Воран. (29), Гродз., Кар., Свісл. (26); Мін. в. Бярэз., Люб., Мінск, Сл. *Тольман* Бр. в. Ів. *Толюсь* Віц. в. Уш. (13). *Толя* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 78 фіксацый у 67 нас. пунктах пераважна для асоб 10—40 гадоў, але ўжываецца і ў больш раннім і ў больш познім узросце. *Тонюсь*, *Тоня* Віц. в. Паст. (50). *Тосік* Гр. в. Кар. (13). *Тоша* Мінск. У XVI—XVIII стст. не адзначана.

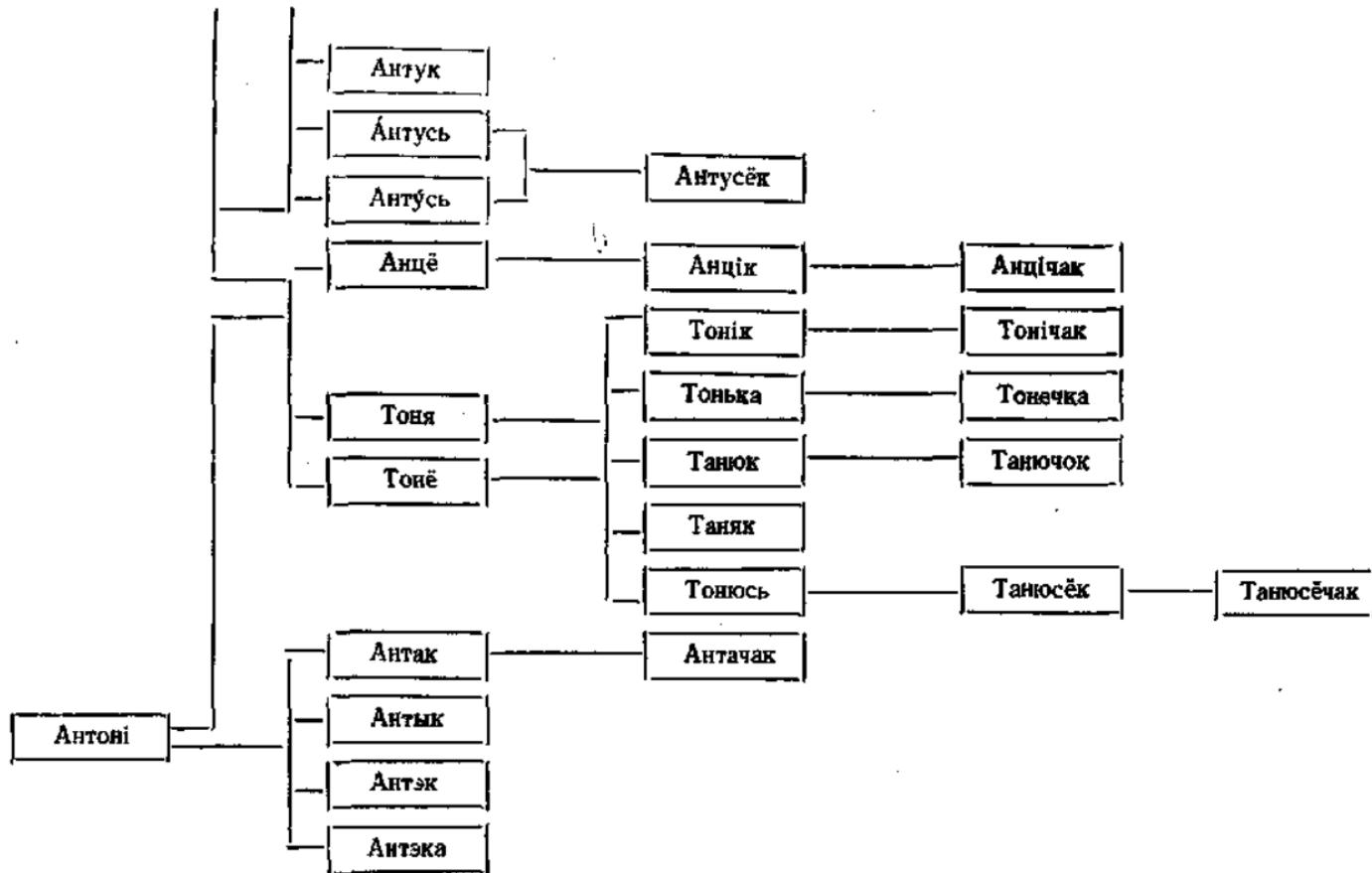
АНДРЭЙ, канан. Андрей. Имя частае. Фанетычныя варыяントы *Андрый*, *Гандрый*. Вытворныя варыяントы аб-

ядноўвающа ў тры дэрывацыйныя рады. Варыянты першага рада ўтвораны ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы Андрэй з суфіксам -ка: *Андрэйка*; 2) ад усечанай асновы Андр- з суфіксамі -он, -ук, -уль, -уля, -усь, -уха, -уша, -ык: *Андрон*, *Андрук*, *Андруль*, *Андруля*, *Андрусь*, *Андруха*, *Андраша*, *Андрыйк*; 3) ад усечанай асновы Дрэй-: *Дрэйка*; 4) ад асновы Андрый з суфіксам -ко: *Андрыйко*; 5) ад асновы Гандр- з суфіксамі -ось, -уша, -ык: *Гандрося*, *Гандруша*, *Гандрык*; 6) рэгіянальныя варыянты з суфіксам -ык: *Гандрэлык*, *Гэндрык*, *Хэндрык*, *Энджык*, *Яндрыйк*. Другі рад: 1) ад Андруль, Андруля — *Андрулік*; 2) ад Андруха, Андруша — *Андрушки*; 3) ад Андруша — *Андрушанька*; 4) ад Андрэйка — *Андрэйчык*; 5) ад Гандруша — *Гандрушка*. Трэці рад: ад Андрушка — *Андрушчык*. Зафіксаваны *Андрон* Гом. в. Петр. (17). *Андрук* Гр. в. Астр. (70). *Андрулік* Бр. в. Івац. *Андруль* Бр. в. Кам. *Андруля* Гродна (9). *Андрусь* Бр. в. Івац. *Андраха* Бр. в. Бар., Брэсц., Ів.; Віц. в. Лёзня; Гом. (5); Гродна (5, 9, 14—16); Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Мін., Мінск. *Андруша* Бр. в. Драг. (50), Жаб., Ів. (13), Івац. (1, 37), Кам. (70), Малар., Стол.; Віц. в. Лёзна (10), Шум. (16, 19); Гом. в. Добр. (3—20), Петр. (10); Гр. в. Гродна (2, 9), Ліда (10), Навагр., Навагрудак (3, 54), Шч. (2); Маг. в. Бабруйск, Мсціслаў, Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Бярэз., Віл., Дзярж., Люб., Мал., Мін., Мінск, Сл. (80), Стадубц. *Андрушанька* Гр. в. Ваўкаўыск (1), Гродна (9, 18); Мінск. *Андрушка* Бр. в. Бар. (7, 10), Ів. (13), Івац. (1), Кам., Малар., Пін., Віц. в. Шум. (16); Гом. в. Добр. (3—15), Петр. (10), Светлаг. (3); Гр. в. Ваўкаўыск (да 10), Гродна (9, 18), Кар., Ліда (22), Навагр., Навагрудак (4, 5); Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Барысаў, Віл., Люб., Мінск, Пух., Сл., Стадубц. *Андрушчык* Мінск. *Андрый* Бр. в. Драг. (50), Кам. (70). *Андрыйк* Бр. в. Ів. *Андрэй* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 62 фікацыі ў 50 нас. пунктах для асоб ад 5 да 90 гадоў. *Андрэйка* Бр. в. Бар., Бр., Жаб., Івац. (1), Кам., Лун. (9), Лях. (5), Пруж.; Віц. в. Лёзна (10), Шум. (19); Гом. в. Акц. (5), Ветк. (8), Гом. (5), Добр. (3—10), Карм. (5), Петр., Светлаг. (3); Гр. в. Ваўкаўыск (4—6), Гродз. (7, 10), Гродна (9, 7), Кар., Лід. (4), Ліда (10), Навагр., Навагрудак (54), Свісл. (80), Шч. (4); Маг. в. Бабруйск, Мсціслаў, Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Бярэз., Віл., Дзярж., Люб., Мал., Мін.,

Мінск, Нясв., Пух., Сл., Стайдц. Гандрэсь Бр. в. Драг. Гандрушыц Бр. в. Драг., Малар. Гандрушка Бр. в. Драг., Ів., Пін. Гандрый Бр. в. Драг., Жаб., Малар. Гандрыйко Бр. в. Драг. Гандрэлык Бр. в. Пін. Гэндрык Бр. в. Жаб. Дрэйка Бр. в. Брэсц., Пін. Хэндрык Бр. в. Кам. Энджык Бр. в. Ів. Яндрыйк Бр. в. Івац. У XVI—XVIII стст. А(О)ндрей (338 фіксацый), Андрея, Андрейко (5), Андрушко, Андраш, Андрес, Андрюс (5), Андрос (4), Анерос БА I 28—30.

АНТОН, канан. правасл. Антоний, каталіц. польск. Antoni. Імя даволі частае. Адзначана 45 вытворных варыяントаў, якія складаюць трох дэрывацыйныя рады. Першы рад — варыянты ад невытворнай поўнай асновы і яе частак: 1) ад асновы Антон з суфіксамі -ік, -ка, -ушка: Антонік, Антонка, Антонушка; 2) ад асновы Антонь: Антоńka; 3) ад усечанай асновы Ант- з флексіяй -ё, з суфіксамі -ак, -ась, -ік, -ось, -ош, -аша, -ук, -усь, -ык, -эк, -эка: Анцё, Антак, Антась, Анцік, Антось, Антош, Антоша, Антук, Антусь, Антык, Антэк, Антэка; 4) ад усечанай асновы Тонь- з флексіяй -я, з суфіксамі -ік, -ка, -юк, -юсь, -як: Тоня, Тонік, Тонька, Танюк, Тонюсь, Тоняк; 5) ад рэгіянальнай асновы Гантон: Гантонко; 6) ад усечанай асновы Гант-: Гантось, Гантык. Другі рад складаюць варыянты ад дэрыватаў першага рада: 1) ад Антось з суфіксамі -ей, -ік, -ка: Антасей, Антосік, Антоська; 2) ад усечанай асновы Тось- з флексіяй -я/-ё, з суфіксамі -ік, -ка: Тося, Тосё, Тосік, Тоська; 3) ад Антош- з суфіксамі -анька, -ка: Антошанька, Антошка; 4) ад Тош- з флексіяй -а, з суфіксам -ка: Тоша, Тошка; 5) ад Антонка — Антончык, ад Антак — Антачак, ад Антусь — Антусёк, ад Анцік — Анцічак, ад Тонік — Тонічак, ад Танюк — Танючок, ад Тонюсь — Танюсёк, ад Гантось — Гантоська. Трэці рад: ад Антосік — Антосічак, ад Антоська — Антосечко, ад Тосік — Тосічак. У якасці варыяントаў выкарыстоўваюцца формы імені Анатолій — Толя, Толік. Зарэгістраваны Антак Бр. в. Бар., Лях. (70); Віц. в. Глыб. (15); Гр. в. Ашм. (20), Бераст. (49), Гродз. (45, 54), Лід. (50, 68), Навагр., Шч. (30); Мін. в. Валож., Кап. (45), Пух. Антасей Бр. в. Пруж. Антась Гр. в. Шч. (45). Антачак Гр. в. Навагр. Антон Бр. в. Бар. (74), Лях. (20); Віц. в. Глыб. (37, 45), Докш. (45, 50, 56, 74), Паст. (45, 53), Расон. (45), Шарк. (40, 42, 50); Гом. в. Жытк. (50), Лельч. (12, 13, 23, 48);

Гр. в. (40), Ашм. (25), Бераст., Воран., Гродз. (17, 22),
Гродна (45, 53), Дзятл. (20—30), Зэльв. (30), Лід. (40),
Ліда (49), Навагр., Свісл.; Маг. в. Бабр., Бабруйск,
Клім. (68), Крычаў (30, 40, 50), Чав. (70); Мін. в. Ба-
рысаў, Валож., Віл., Дзярж., Кап. (45), Люб., Мал.,
Мін., Мінск, Мядз. (50), Пух., Салігор., Слуцк, Стадубц.
Антоні Віц. в. Докш. (45, 50, 74); Гр. в. Воран. (50);
Мін. в. Мядз. (89). *Антонік* Бр. в. Бар., Драг., Кобр.,
Лун.; Гр. в. Бераст. (75); Мін. в. Пух. *Антонка* Бр. в.
Драг.; Гр. в. Лід. (15), Навагр.; Мін. в. Мін., Мінск,
Слуцк, Стадубц. *Антонушка* Мін. в. Стадубц. *Антончык*
Гр. в. Смарг. (55). *Антонька* Мін. в. Мядз. *Антосік* Бр. в.
Івац.; Гом. в. Хойн. (60); Маг. в. Мсц., Мсціслаў; Мінск.
Антосічак Мінск. *Антось* Бр. в. Бяроз., Драг., Ів., Івац.,
Лях. (80), Стол. (40), Пін., Пруж.; Віц. в. Глыб. (45),
Докш. (60), Паст. (53, 60); Гом. в. Жытк., Лельч. (48—
50), Хойн. (60); Гр. в. Воран. (25), Гродз. (5, 17, 20),
Дзятл. (80), Зэльв. (70), Іёеў. (83), Лід. (70), Навагр.,
Шч. (45, 70); Маг. в. Мсц., Мсціслаў; Мін. в. Барысаў,
Віл., Дзярж., Кап. (60), Люб., Мал., Мін., Мінск, Мядз.
(89), Пух., Слуцк. *Антоська* Бр. в. Бяроз., Пін.; Гр. в.
Астр. (30), Воран., Іёеў. (83), Лід. (50); Мін. в. Віл.,
Мал., Мін., Мінск, Пух. *Антош* Мін. в. Мін. *Антоша* Бр. в.
Бар., Драг., Івац., Лях. (46), Стол. (30); Віц. в. Бешан-
ковічы (50), Глыб. (45); Гр. в. Навагр.; Маг. в. Баб-
руйск; Мін. в. Барысаў, Мінск, Сл., Слуцк. *Антошанька*
Мінск. *Антошка* Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Кобр., Стол.
(10); Гр. в. Лід. (22), Маст. (10), Навагр.; Маг. в. Бабр.
(40), Мсц., Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Люб., Мін.,
Мінск, Пух. *Антук* Гр. в. Воран. (40). *Ангусь* Віц. в.
Докш. (45—50). *Антусь* Віц. в. Глыб. (37), Докш. (45—
50). *Антык* Бр. в. Кам., Стол. (50); Віц. в. (50). *Антэк*
Бр. в. Стол.; Віц. в. Паст.; Мін. в. Віл., Мін. *Антэка*
Віц. в. Глыб. (50). *Анцё* Бр. в. Стол. *Анцік* Бр. в. Лях.;
Мін. в. Дзярж. (62), Слуцк. *Анюсь* Гр. в. Дзятл., На-
вагр. (55). *Гантон* Бр. в. Драг., Ів. *Гантонка* Бр. в.
Драг. *Гантончык* Бр. в. Драг., Стол. *Гантось*, *Гантосько*,
Гантык Бр. в. Ів. *Танюк* Гр. в. Астр. (25). *Толік* Гр. в.
Гродз. (18—20), Маст. (14). *Тонік* Бр. в. Бяроз., Кам.,
Лях. (5, 40), Стол.; Гр. в. Ашм. (10), Дзятл. (60), Лід.
(32); Маг. в. Крычаў (17, 20, 25); Мін. в. Валож., Кап.
(30), Мін., Мінск, Пух., Салігор., Слуцк. *Тонька* Гр. в.
Ашм. (45); Мін. в. Віл. *Тонюсь* Віц. в. Паст. *Тоня* Бр. в.

Лях. (46); Гр. в. Дзятл. (60); Мін. в. Валож., Віл., Мін., Мінск. *Тоняк* Гр. в. Шч. *Тосё* Гродз. (17). *Тосік* Гродна (5—15). *Тоша* Бр. в. Бар., Івац., Кам.; Мін. в. Люб., Мінск. *Тошка* Мін. в. Люб., Мін., Мінск. У XVI—XVIII стст. *Антоней* (4 фіксациі), *А(О)нтон* (50), *ОНТОШКО* БА I 30.

АНУФРЫЙ, канан. правасл. Онуфрий, канан. католіц. Онуфры. Імя рэдкае. Фанетычныя варыякты *Ануфрый*, *Анупрый*, *Нопрый*, *Анупрай*, *Нупрэй*, *Нухрэй* з'явіліся ў выніку фанетычных змен [o]>[a], [f]>[p] ці [x], [y]>[o], адпадзення пачатковага галоснага. Ад асновы Ануфрэй з суфіксам -чык: *Ануфрэйчык*. Зарэгістраваны *Ануфрый* Бр. в. Кобр.; Віц. в. Глыб. *Анупрый* Бр. в. Ів., Малар., Стол. *Анупрай* Бр. в. Кобр. (56). *Ануфрэйчык* Гр. в. Навагр. *Нопрый* Бр. в. Івац. *Нупрэй* Бр. в. Лун., Стол.; Віц. в. Беш. (80), Глыб., Чашн. (70). *Нухрэй* Віц. в. Беш. (80), Сен. (90). У XVI—XVIII стст. рэдкае ў варыяктах: *Онуфрий*, *Онофрей*, *Анопрэй*, *Анапрый*, *Онопрэй*, *Онапры*, *Нупрэй* БА I 130.

АПАЛІНАР, канан. Ополинарый. Імя рэдкае. Фанетычныя варыякты *Апулінар*, *Палінар*. Вытворныя: 1) усечаная форма *Апалін*; 2) ад асновы Пол- з суфіксам -ік: *Полік*. Зафіксаваны *Апалін* Бр. в. Лях. (43). *Апулінар* Мін. в. Нясв. *Палінар* Віц. в. Глыб. *Полік* Мін. в. Нясв. У XVI—XVIII стст. не адзначана.

АПАНАС, АФАНАСІЙ, канан. Афанасий. Імя нячастае, галоўным чынам у мужчын за 50—55 гадоў. Вытворныя складаюць адзін дэрывацыйны рад: 1) дэрываты ад асновы Апанас, Афанас з суфіксам -ка: *Апанаска*, *Афанаска*; 2) усечаная форма ад Афанасій: *Афанась*, без пачатковага а: *Фанась*; 3) ад асновы Афон- з суфіксам -я: *Афоня*; 4) поўная дыялектная форма *Панас*; 5) дэрываты ад асновы Панас з суфіксамі -ік, -ка, -юк: *Панасік*, *Панаска*, *Панасюк*; 6) ад асновы Пань- з суфіксам -ка: *Панька*; 7) ад асновы Фанас- з суфіксам -ок: *Фанасок*; 8) ад асновы Фонь- з суфіксам -ка, -я: *Фонька*, *Фоня*. Зафіксаваны *Апанас* Віц. в. Талачын, Шарк. (65), Шум. (70); Гр. в. Кар. *Апанаска* Бр. в. Драг., Пруж. *Апанася* Маг. в. Глуск. (70). *Афанас* Бр. в. Кам., Лун.; Віц. в. Горкі (60). *Афанаска* Бр. в. Драг. *Афанась* Гр. в. Масты (55). *Афоня* Брэст. *Панас* Віц. в. (50), Гарад. (56), Пол. (69), Талачын, Шум. (70); Маг. в. Хоц. (60, 70). *Панасік* Бр. в. Малар. *Панаска* Бр. в. Бяроз., Драг. *Панасюк*

Бр. в. Ів. *Панька* Віц. в. *Талачын*. *Фанас* Віц. в. *Міёр*. (60). *Фанась* Бр. в. Брэсц., Кам.; Гр. в. *Масты* (55). *Фонька* Віц. в. *Шарк*. (65). *Фоня* Бр. в. *Кобр*.

АРКАДЗІЙ, АРКАДЗЬ, канан. Аркадий. Поўныя формы з канцавым -ій, -ей: *Аркадзій*, *Аркадзей*, фанетычны варыянт *Яркадзей*, адаптаваная форма *Аркадзъ*. Вытворныя: 1) ад асновы Аркадзъ з флексіяй -я||-ё, з суфіксамі -ей, -енька, -ечка, -ік, -ка, -юш: *Аркадзей*, *Аркадзенъка*, *Аркадзечка*, *Аркадзё*, *Аркадзік*, *Аркадзъка*, *Аркадзюш*, *Аркадзя*; 2) дэрываты ад асновы Арка- з суфіксамі -ша, -шанька, -шачка, -шка: *Аркаша*, *Аркашанька*, *Аркашачка*, *Аркашка*, трои апошнія, магчыма, ад асновы Аркаш-; 3) дэрываты ад асновы Кадзъ- з -ё, з суфіксамі -ік, -ічак: *Кадзё*, *Кадзік*, *Кадзічак*, апошні магчымы і ад Кадзік. Зарэгістраваны *Аркадзей* Гр. в. Навагр. *Аркадзенъка* Мінск. *Аркадзечка* Бр. в. Драг. *Аркадзё* Бр. в. Івац. (67), Стол.; Гр. в. Зэльв. (25). *Аркадзій* Бр. в. Брэсц., Івац., Кам., Пруж.; Віц. в. *Міёр*; Гом. в. Рэч. (62); Гр. в. Навагр.; Маг. в. *Магілёў* (52), *Мсцілаў*; Мін. в. Віл., Мін., Мінск, Сл., Слуцк. *Аркадзік* Бр. в. Бар., Брэсц., Бяроз., Малар.; Гр. в. Бераст. (50, 56), Зэльв. (25), Лід. (65), *Масты* (19), Навагр.; Маг. в. *Мсцілаў*; Мін. в. *Барысаў*, Мядз. (52), Пух. (25). *Аркадзъ* Віц. в. *Міёр*; Гом. в. *Жытк*; Гр. в. Гродз., *Масты* (19), Гродна (50); Маг. в. *Магілёў* (52), *Мсц.*, *Мсцілаў*; Мін. в. Віл., Мін., Мінск, Мядз. (52), Сл., Слуцк. *Аркадзъка* Гом. в. Рэч. (37); Маг. в. *Мсц.*, *Мсцілаў*; Мін. в. Віл., Мін., Мінск. *Аркадзюш* Бр. в. Пін. *Аркадзя* Брэст; Віц. в. *Беш*. (60), Леп. (50), *Міёр*. (50), Уш. (48); Гом. в. Рэч. (56); Маг. в. *Шкл.* (42); Мін. в. Віл., Мін., Пух. (25), Сл. *Аркаша* Бр. в. Бар., Брэсц., Драг., Стол.; Віц. в. *Міёр*. (45, 50); Гом. в. *Жытк*; Гр. в. *Маст.*, *Масты* (19), Навагр.; Маг. в. *Бых*. (28), *Магілёў* (52), *Мсц.*, *Мсцілаў*, Чавусы (47); Мін. в. *Барысаў*, Мін., Мінск, Мядз. (52), Сл., Слуцк. *Аркашанька*, *Аркашачка* Мінск. *Аркашка* Бр. в. Брэсц., Івац., Кам., Пін.; Гр. в. Навагр.; *Магілёў* (52); Мін. в. Мін., Мінск, Сл., Слуцк. *Кадзё* Бр. в. Ів. *Кадзік* Бр. в. Драг., Пін. *Кадзічак* Бр. в. Драг. *Яркадзей* Бр. в. Івац.

АРСЕНІЙ, АРСЕНЬ, канан. Арсений. Рэгіянальны фанетычны варыянт *Герцэній*. Імя рэдкае, звычайна ў людзей 60 і больш гадоў. Вытворныя варыянты належаць да аднаго дэрывацыйнага рада: 1) дэрываты ад

асновы Арсень з суфіксамі -ік, -чык, з флексіяй -я: *Арсенік*, *Арсенъчык*, *Арсеня*; *Арсеній* пад упливам інших імён на -цій: *Аўксенцій*, *Вікенцій*, *Ігнацій*, *Інацій*, *Лаўрэнцій* і інш.; 2) ад асновы Арс- з суфіксамі -ей, -ешка: *Арсей*, *Арсешка*; 3) ад асновы Сень- з флексіяй -я, з суфіксам -ка: *Сеня*, *Сенька*. Зафіксаваны *Арсей* Гр. в. Маст. (64). *Арсенік* Гр. в. Навагр. *Арсеній* Бр. в. Бар., Кам., Малар., Пруж. *Арсень* Бр. в. Ів., Кам., Кобр., Малар.; Віц. в. Міёр. (60); *Арсенъчык* Бр. Пруж.; *Арсеня* Бр. Кам.; *Арсешка* Гр. Навагр.; *Сеня* Бр. Іван.; *Сенька* Віц. Брасл. (80).

АРТУР. Імя рэдкае. Варыяты: 1) дэрываты ад формы Артур з суфіксамі -чык, -ык: *Артурчык*, *Артурык*; 2) ад асновы Арт- з суфіксам -усь: *Артусь*; 3) ад асновы Ар- з суфіксам -ык: *Арык*. Зафіксаваны *Артур* Віц. в. Глыб. (50); Мін. в. Барысаў, Мінск. *Артурчык*, *Артурык* Мін. в. Барысаў, Мінск. *Артусь* Віц. в. Глыб. (50). *Арык* Гр. в. Слонім; Мінск.

АРХІП, канан. Архіпп. Імя вельмі рэдкае. Адзначана 5 разоў у Бр. в.: *Apxin* Драг., Кобр.; дыял. *Ярхін* Івац. *Архінка*, *Архінушка* Жаб. У XVII—XVIII стст. адзначана *Apxin* 2 разы. БА I 32—33.

АРЦЕМ, канан. Артема, Артемий. Імя рэдкае. Рэгіональны фанетычны варыянт *Гарцём*. Вытворныя варыяты ўваходзяць у адзін дэрывацыйны рад: 1) дэрываты ад асновы Арцём з суфіксамі -ік, -ка, -чык: *Арцёмік*, *Арцёмка*, *Арцёмчык*; 2) ад асновы Арц- з суфіксам -юша: *Арцюша*. Зарэгістраваны *Арцём* Маг. в. Маг. (60—70); Мін. в. Мінск, Пух. *Арцёмік* Бр. в. Драг. *Арцёмка* Бр. в. Брасц., Драг., Пруж.; Мінск. *Арцёмчык* Бр. в. Драг., Пруж. *Арцюха* Мінск. *Гарцём* Бр. в. Драг. У XVI—XVIII стст. зафіксаваны *Артём* (44 разы), *Ортём* (5), *Артим*, *Артемей* БА I 32.

АРЭСТ, канан. Орест. Імя вельмі рэдкае. Варыяты: 1) літ. *Арест* і поўныя дыял. *Хвораст*, *Хrust*; 2) Алег, Алік. Зафіксаваны *Алег*, *Алік*, *Арест* Віц. в. Брасл. (18). *Хвораст*, *Хrust* Віц. в. Брасл. (60). У XVII ст. толькі 1 раз *Арест* БА I 31.

АУГУСТЫН, канан. правасл. Августин, каталіц. Августын. Імя вельмі рэдкае, адзначана 3 разы ў Гр. в.: *Аўгуст*, *Аўгусцін* Навагр. *Агустын* Гродз. (50). У XVI ст. 10 разоў *Авгуштын*, *Авгуштын* БА I 17.

АУДЗЕЙ, канан. Авдій. Імя вельмі рэдкае: *Аўдзей-*

ЧЫК Бр. в. Пруж. У XVI—XVII стст. 10 разоў *Авдей*, *Овдэй* БА I 17.

АУКСЕНЦІЙ, АКСЁН, канан. Авксентій. Імя вельмі рэдкае: *Аксэнт* Віц. в. Глыб. (80). У XVI—XVIII стст. 8 разоў *Оксентей*, *Аксён*, *Оксен* БА I 19.

АФІНАГЕН, канан. Афиноген. Зафіксавана дыял. *Фінагей* Віц. в. Шарк. (48).

БАГДАН старж. слав., калька з грэч. Феодот. Імя прынята хрысціянскай і каталіцкай царквой, аднак, як адзначае Б. А. Успенскі, у азбукоўніках XVI—XVII стст. прыводзіцца ў якасці прыкладу паганскіх імен (Із історыі русских канонических імен.— М., 1969, с. 204—205). Адзначана 9 вытворных варыянтаў, якія належаць да аднаго дэрывацыйнага рада — усе ўтвораны ад асновы невытворнага імені: 1) ад асновы *Багдан* з суфіксам -ік, -ка, -чык: *Багданік*, *Багданка*, *Багданчык*; 2) ад асновы *Багдан* у выніку пераносу націску на першы склад: *Богдан*; 3) ад усечанай асновы *Багда-* з суфіксам -ша: *Багдаша*; 4) ад усечанай асновы *Бог-* з суфіксам -усь: *Богусь*; 5) ад усечанай асновы *Бод-*(*Багд-*) з флексіяй -я, суфіксам -ік: *Бодзя*, *Бодзік*; 6) ад асновы *Бон-*(першы склад і апошні зычны імені *Багдан*) з флексіяй -я: *Боня*. Зарэгістравана *Багдан* Бр. в. Лях. (60); Гродна (18); Мін. в. Мінск, Мядз. *Багданік* Бр. в. Лях. (36, 40); Гродна (5). *Багданка* Мінск. *Багданчык* Бр. в. Жаб., Пруж.; Мінск. *Багдаша* Брэст. *Богдан* Бр. в. Брэсц., Кам.; Гр. в. Ашм. *Богусь* Гродна (10). *Бодзік* Гр. в. Гродз. (20). *Бодзя* Бр. в. Брэсц., Жаб., Кам., Малар., Пруж. *Боня* Гр. в. Ашм.

БАГУСЛАУ старж. слав. Зафіксавана *Богусь* Віц. в. Паст. (17—20); Гр. в. Іуёў. (14).

БАЛЯСЛАУ старж. слав. Асабліва шырока ўжыванца ў Польшчы з XIX ст. (Выстр. кн., 140). Ужываецца нячаста. Носьбітамі з'яўляюцца галоўным чынам мужчыны пасля 45—50 гадоў. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. Першы рад — варыянты ад усечанай асновы *Баль-*, *Боль-* з суфіксамі -ек, -есь, -ік, -ісь, -ка, -юк, -юсь: *Болек*, *Болесь*, *Болік*, *Болісь*, *Болька*, *Балюк*, *Балюсь*. Другі рад — ад асновы *Болесь* з суфіксам -ка: *Болеська*. Зарэгістраваны *Балюк* Віц. в. Докш. (50). *Баляслай* Гр. в. Ашм. (70). *Болек* Гр. в. Гродз. (40, 45). *Болесь* Віц. в. Шарк. (49); Мін. в. Валож. *Болеська* Мін. в. Валож. *Болік* Бр. в. Кобр.; Гом. в. Жытк. *Болісь*

Віц. в. Докш. (50); Гр. в. Лід. (60), *Болька* Гр. в. Ашм. (20, 60). *Болюсь* Віц. в. Паст. (50); Гр. в. Астр. (40), Ашм. (7, 70), Гродз.; Мін. в. Мядз.

БАНІФАЦЫЙ, канан. каталіц. польск. *Bonifacy*. Зарэгістравана *Бонік* Віц. в. (38); Мін. в. Стайдз. (45).

БАРЫС, канан. Борис. Імя пашыранае. Адзначана 15 вытворных варыяントаў, якія належаць да двух дэрывацыйных радоў. Першы рад — варыянты ад невытворнага імені і яго частак: 1) ад асновы Барыс з суфіксамі -ік, -ка, -ок: *Барысік*, *Барыска*, *Барысок*; 2) ад усечанай асновы Бор-, Бар- з флексіяй -а, з суфіксамі -анька, -ка, -уня, -уся, -ык: *Бора*, *Боранька*, *Борка*, *Баруня*, *Баруся*, *Борык*; 3) ад поўнай невытворнай формы ў выніку пераносу націску на першы склад: *Борыс*. Другі рад — варыянты ад вытворных асноў: ад *Барыска* — *Барысачка*, ад *Борка* — *Борачка*, ад *Борык* — *Борычак*, *Борычок*, ад *Баруся* — *Барусік*, *Баруська*. Зарэгістравана *Барусік*, *Баруська*, *Баруся* Мінск. *Барыс* Бр. в. Бараанавічы; Віц. в. Віц. (38), Гарад., Глыб., Леп. (40), Пол. (50), Расон., Тал. (50); Гом. в. Гом. (50); Гр. в. Ашм. (60), Ваўк. (59), Гродз. (48), Гродна (20, 50), Дзятл. (23), Навагр.; Маг. в. Горкі (24), Клічаў, Краснаполле (42), Мсц., Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Лаг. (16), Люб., Мал., Мін., Мінск, Нясв., Сл. (39), Слуцк, Стайдз. (30). *Барысачка* Бр. в. Пруж. *Барысік* Бр. в. Івац., Кобр. *Барыска* Бр. в. Бар., Брэсц., Івац., Кам., Кобр., Лун., Пін.; Віц. в. Пол. (10); Гродна (7); Мін. в. Люб., Стайдз. *Барысок* Бр. в. Ів., Івац.; Мін. в. Лаг. (16), Стайдз. *Барычок* Брэсц. *Бора* Бр. в. Драг., Ів., Івац., Кам., Лун., Лях. (29), Малар., Пін.; Віц. в. Віцебск, Гарад. (38), Пол. (50); Гом. в. Гом. (24), Хойн. (35); Гр. в. Гродна (14), Навагр. (14); Маг. в. Клічаў, Мсц., Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Люб., Мал., Мін., Мінск, Нясв., Сл. (16), Слуцк, Стайдз. *Боранька* Брэст. *Борачка* Бр. в. Івац.; Гр. в. Навагр.; Мін. в. Мін., Мінск, Слуцк. *Борка* Бр. в. Драг., Івац., Кам., Стол.; Віц. в. Глыб., Пол. (10, 50); Гом. в. Гом. (24), Хойн. (35); Гр. в. Гродна (5, 16), Гродз. (18), Навагр.; Маг. в. Кліч., Мсц., Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Мал., Мін., Мінск, Сл. (16), Слуцк. *Борык* Бр. в. Кам.; Гродна (10); Маг. в. Горкі (24); Мін. в. Люб., Мінск, Нясв. *Борыс* Бр. в. Брэст, Драг., Лун.; Мін. в. Мін., Мінск. *Борычак* Мінск. У XVI—XVIII стст. *Борис* 49 разоў БА I 35.

БРАНІСЛАУ стараж. слав., канан. каталіц. польск. Bronisław. Імя не частае. Вядома 15 вытворных варыянтаў. З іх 10, утвораныя ад усечаных асноў невытворнай поўнай формы *Браніслаў*, уваходзяць у першы дэрывацыйны рад: 1) ад усечанай асновы Бронь- з флексіяй -я/-ё, з суфіксамі -ік, -ісь, -ка, -юсь, -як: *Броня*, *Бронё*, *Бронік*, *Бронісь*, *Бронька*, *Бронюсь*, *Броняк*; 2) ад усечанай асновы Брон- з суфіксамі -ак, -усь, -ця: *Бронак*, *Бронусь*, *Бронця*. Пяць варыянтаў, утвораных ад вытворных асноў, належаць да другога дэрывацыйнага рада: ад Бронісъ — *Броніська*; ад Бронька — *Бронечка*; ад Бронця — *Бронцік*; ад Бронік — *Бронічак* і ад незасведчанага Бронка — *Брончык*. Зарэгістраваны *Браніслаў* Гр. в. Воран., І ѿ (70); Мін. в. Валож. Ракаў. *Броня* Бр. в. Брэст, Пружаны; Гр. в. Астр. (43, 55). *Бронё* Бр. в. Кам. *Бронісь* Бр. в. Бар.; Гр. в. Бераст., Лід. (60), Шч. (60); Мін. в. Стайбц. (70). *Бронік* Бр. в. Малар.; Маг. в. Шкл. (68); Мін. в. Валож., Стайбц. (30, 50). *Броніська* Гр. в. Лід. (60). *Бронічак* Мін. в. Стайбц. *Бронюсь* Віц. в. Паст. (45); Гр. в. Гродз. (60), І ѿ (70); Мін. в. Мядз. (45). *Бронусь* Гр. в. Бераст. (60). *Бронька* Гр. в. Астр. (50), Астраўец (13), Гродз. (60), Смарг.; Віц. в. Brasл. (60), Докш. (45—50), Паст. (55); Мін. в. Валож., Мядз. (63). *Бронечка* Бр. в. Пруж. *Бронцік* Гр. в. Гродз. (60). *Бронця* Гродна. *Брончык* Гр. в. Воран. *Броняк* Гр. в. Шч. (48). *Бронак* Віц. в. Докш. (45—50); Гр. в. Свісл. (50); Мін. в. Мядз. (45).

ВАДЗІМ, канан. Вадим. Вытворныя варыянты адносяцца да двух дэрывацыйных радоў. Першы рад складаюць варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) фанетычны варыант без пачатковага [в] *Адзім*; 2) ад асновы Вадзім з суфіксам -ка: *Вадзімка*; 3) ад усечанай асновы Вадзь- з флексіяй -я, з суфіксамі -ік, -ка, -юня: *Вадзя*, *Вадзік*, *Вадзька*, *Вадзюня*; 4) ад усечанай асновы Дзім- з флексіяй -а, з суфіксам -ка: *Дзіма*, *Дзімка*. Да другога рада належаць дэрываты ад асноў, якія ўзніклі ў межах першага дэрывацыйнага рада: ад Вадзік — *Вадзічак*; ад Дзімка — *Дзімачка*. Зарэгістравана *Адзім* Гр. в. Навагр. (5). *Вадзік* Бр. в. Бар., Брэсц., Драг., Кам.; Віц. в. Віцебск (20), Уш. (17); Гр. в. Гродна (12), Навагр. (3); Маг. в. Бабруйск, Маг. (23); Мін. в. Мінск, Мядз., Нясв. *Вадзім* Віцебск (20); Маг. в. Бабруйск, Маг. (23); Мін. в. Мінск, Мядз., Нясв. *Вадзімка*

Бр. в. Драг., Жаб., Кам. *Вадзічак* Пінск. *Вадзька* Бр. в. Брэсц., Драг., Кам. *Вадзюня* Брэст. *Вадзя* Бр. в. Брэсц., Кам., Лун.; Віцебск; Мін. в. Мінск, Мядз. *Дзіма*, *Дзімачка*, *Дзімка* Бр. в. Бар.

ВАЛЕРЫЙ, канан. Валерий. Імя не вельмі частае. Вядома 19 вытворных варыяントаў, якія належаць да двух дэрывацыйных радоў. Да першага належаць: 1) ад асновы Валер- без афікса, з флексіяй -а, з суфіксамі -ак, -анька, -ка, -ык: *Валер*, *Валера*, *Валерак* (ці [а] з [ы]), *Валеранька*, *Валерка*, *Валерык*; 2) ад усечанай асновы Валь- з флексіяй -я, з суфіксам -ік: *Валя*, *Валік*; 3) ад усечанай асновы Лерый- без афікса: *Лерый*; 4) ад усечанай асновы Лер- з флексіяй -а, з суфіксам -ка: *Лера*, *Лерка*; 5) ад асновы Вір- (першы і апошні гук формы *Валер*) з флексіяй -а: *Віра*. Да другога рада належаць варыянты ад вытворных асноў першага рада: ад *Валерка* — *Валерачка*, *Валерчык*; ад *Валерык* — *Валерычак*. За межамі непасрэднай дэрывацыі 1) варыянты іншых імён: *Вальдак* ад *Вальдэмар*; *Валяр'ян*; 2) сугучны з першай часткай імені апелятыў *Валет*. Зарэгістраваны *Валер* Бр. в. Драг., Ів., Івац., Стол.; Гом. в. Рэч. (15); Маг. в. Хоцімск. *Валера* Бр. в. Бар., Баранавічы (20), Драг. (12), Жаб., Ів. (20), Івац. (8), Лях. (20, 28), Пін., Стол.; Віц. в. Беш. (17), Глыб. (20, 21), Леп. (21), Шарк. (16); Гр. в. Гродз. (18), Гродна (17, 29, 30), Дзятл. (15, 20), Зэльв. (21), Кар., Ліда (10), Маст. (12, 24), Навагр., Навагрудак (24), Слонім (24), Шч. (21); Маг. в. Гор. (6, 19), Мсц., Мсціслаў, Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Віл., Дзярж., Люб., Мал., Мін., Мінск, Нясьв., Сл. (23), Слуцк, Стаўбц., Чэрв. *Валерак* Гр. в. Лід. (55), Шчучын (50). *Валеранька* Мінск. *Валерачка* Брэст; Мін. в. Барысаў, Люб., Мін., Мінск, Слуцк. *Валерка* Бр. в. Бар., Драг. (12), Жаб., Ів., Івац. (8), Кам.; Віц. в. Беш. (13), Паst. (17), Чашн. (30), Шарк. (10—30); Гр. в. Ашм. (14), Ваўкаўыск (15), Гродз. (5, 18), Гродна (20, 29), Кар., Навагр. (5), Навагрудак (24), Слонім (24), Шч. (30, 35); Маг. в. Мсц., Мсціслаў, Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Віл., Дзярж., Люб., Мал., Мін., Мінск, Слуцк, Стаўбц. *Валерчык* Бр. в. Кам.; Гр. в. Ліда (10); Мінск. *Валерый* Бр. в. Бар., Ів. (25); Віц. в. Глыб. (20); Гр. в. Гродз. (10), Гродна (25), Навагр.; Маг. в. Мсц., Мсціслаў, Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Віл., Дзярж., Люб., Мал., Мін., Мінск, Слуцк, Слаўбц. *Валерык* Бр. в. Бар. (15), Баранавічы

(12), Драг. (12), Ів. (7), Івац. (23), Стол.; Віц. в. Паст. (17), Чашн. (30); Гом. в. Рэч. (23); Гр. в. Гродна (5, 29), Дзялтл. (17), Зэльв. (21), Кар., Ліда (10), Маст. (19), Навагр.; Маг. в. Гор. (20), Мсц., Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Дзярж., Мін., Мінск, Нясьв., Слуцк, Стадубц., Чэрв. *Валерычак* Бр. в. Драг.; Мінск. *Валет* Бр. в. Малар. *Валік* Бр. в. Ів. (25); Мін. в. Мінск, Чэрв. *Валя* Бр. в. Пруж.; Мінск. *Віра* Віц. в. Шум. (48). *Лера* Гродна (10). *Лерка* Мінск. *Лерый* Бр. в. Пін.

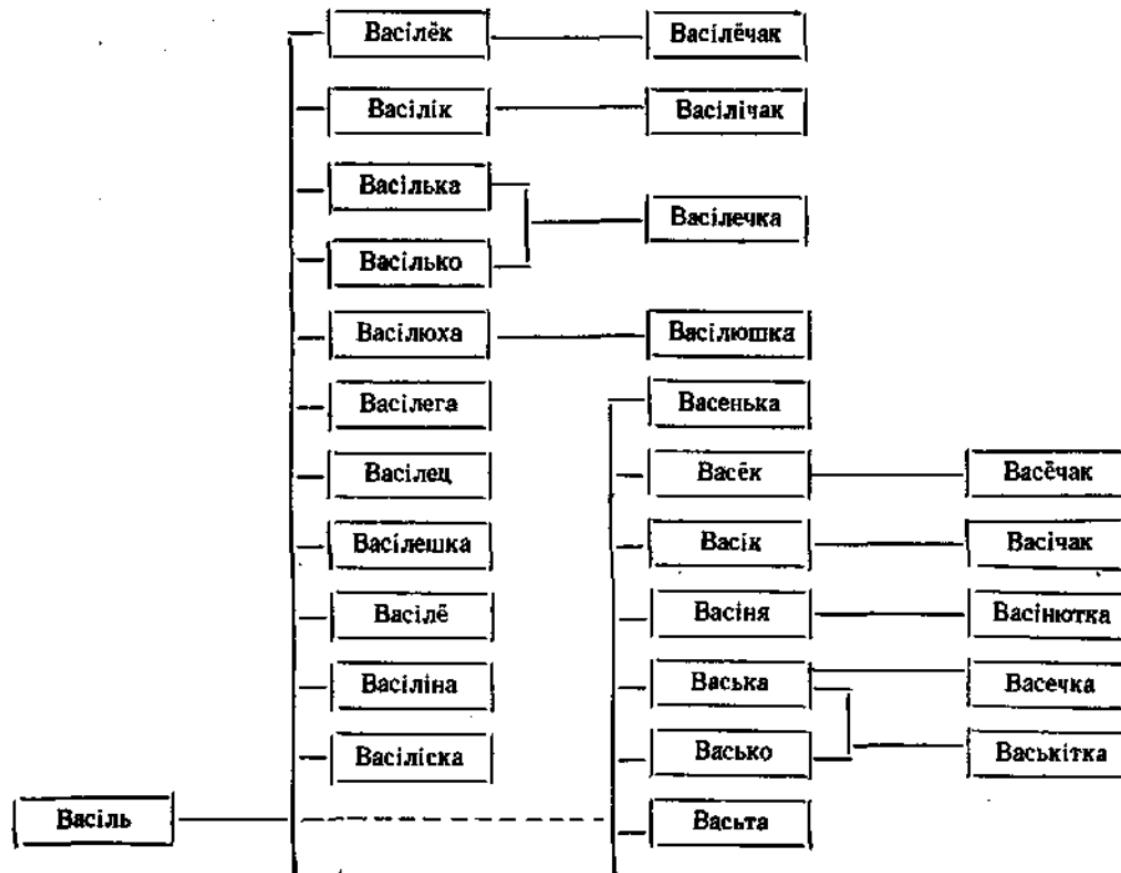
ВАЛЯНЦІН, канан. Валентин. Імя не вельмі папулярнае. Адзначана 15 варыянты. Да першага дэрывацийнага рада (ад невытворнай асновы і яе частак) належашь варыянты: 1) ад асновы *Валянц-* з суфіксам *-юк*: *Валянцюк*; 2) ад усечанай асновы *Вален* без афікса: *Вален*; 3) ад усечанай асновы *Валь-* з флексіяй *-я/-ё*, з суфіксамі *-ёк*, *-ік*, *-ка*, *-юк*, *-юсь*: *Валя*, *Валё*, *Валёк*, *Валік*, *Валька*, *Валюк*, *Валюсь*; 4) ад усечанай асновы *Ля-* ў выніку рэдуплікацыі з суфіксам *-ік*: *Лялік*; 5) дэфарміраваныя формы: *Ліцін* ад *Валянцін*, *Воля* ад *Валя*. Другі дэрывацийны рад (ад вытворных асноў): *Валёчак* — ад *Валёк*; *Валічак* — ад *Валік*; *Валечка* — ад *Валька*. Зарэгістраваны *Вален* Віц. в. Міёр. (60). *Валечка* Мін. в. Мін., Мінск, Стадубц. *Валё* Бр. в. Ів., Стол. *Валёк* Маг. в. Мсц., Мсціслаў; Мін. в. Віл., Мін., Мінск. *Валёчак* Мін. в. Віл. *Валік* Бр. в. Бар., Драг. (20), Ів., Кам., Стол.; Віц. в. Глыб. (20), Пол. (5), Тал. (45), Шарк. (25); Гом. в. Браг. (5, 40), Б.-Каш. (26), Хойн. (4, 6); Гр. в. Астравец (15), *Ваўкаўыск* (21), Гродна (12), Дзялтл. (35), Іўеў. (30), Лід. (15), Маст. (24), Масты (50), Мядз. (29), Навагр.; Маг. в. Гор. (35), Горкі (50), Мсц., Мсціслаў, Чэрык. (55); Мін. в. Барысаў, Віл., Люб., Мін., Мінск, Мядз. (29), Пух. (40), Сл., Стадубц. *Валічак* Гр. в. Навагр.; Мін. в. Віл., Люб., Мін., Пух. *Валька* Бр. в. Бар., Драг., Кам.; Мін. в. Барысаў, Мін., Мінск, Стадубц. *Валюк* Гр. в. Астр. (40), Іўеў. (53). *Валюсь* Віц. в. Шаркаўшчына (25); Гр. в. Астравец (15), Іўеў. (30, 53), Лід. (24), Навагр. *Валя* Бр. в. Бар., Брэсц., Драг. (20), Кам., Лях. (38), Пруж.; Віц. в. Міёр. (60); Гом. в. Браг. (40—70), Хойн. (40, 50); Маг. в. Клічаў, Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Мін., Мінск. *Валянцін* Бр. в. Бар.; Віц. в. Дзялтл., Паст. (50); Гр. в. Іўеў. (30), Навагр.; Маг. в. Горкі (50), Мсц., Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Люб., Мін., Мінск, Нясьв., Пух., Сл., Стадубц.

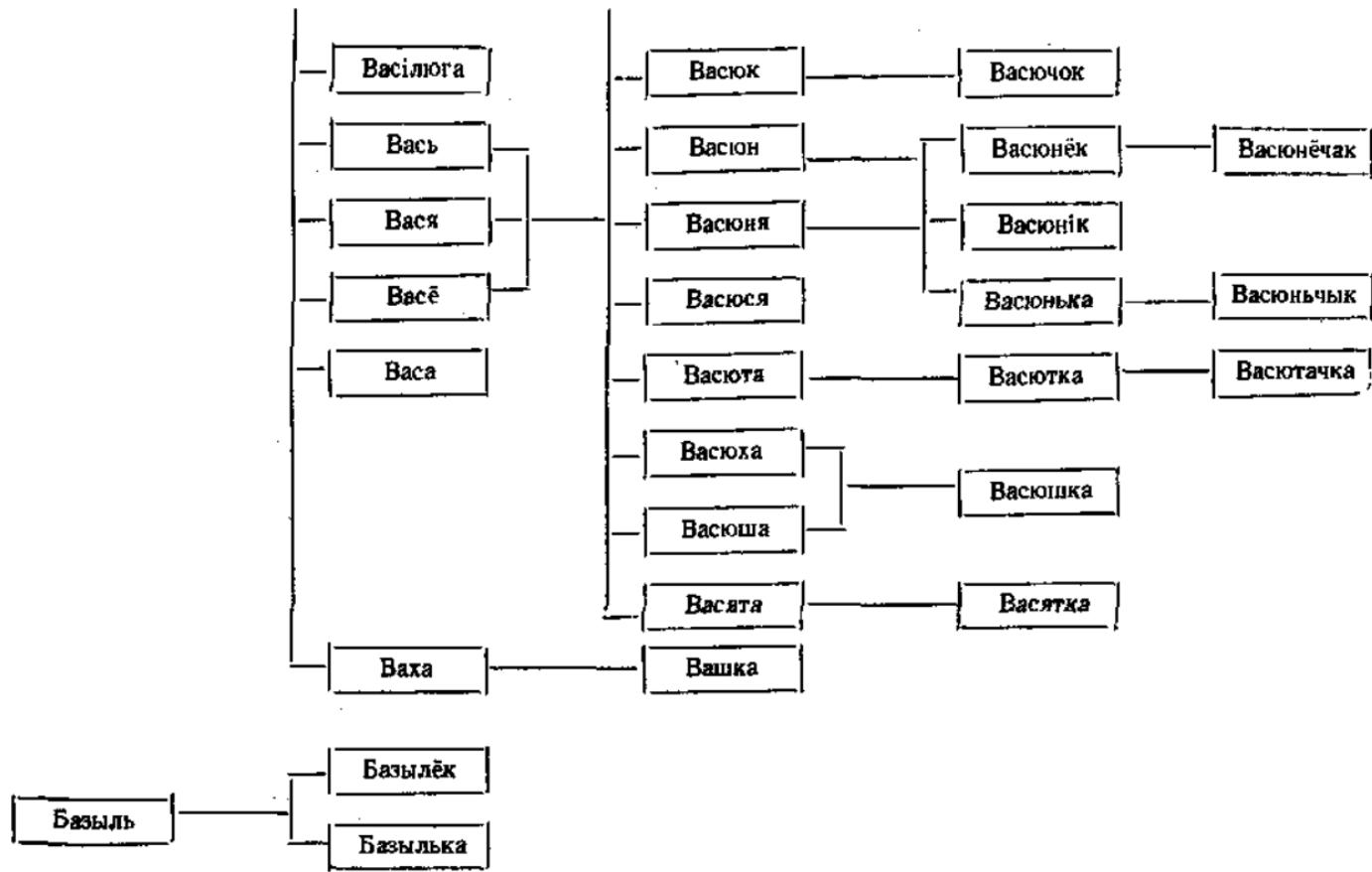
Валянцюк, Вэля Віц. в. Паст. (50). *Ліўцін* Мінск. *Лялік* Гродна (4). У XVI ст. *Валентын* (14), *Валентый* (13), *Валентей* (2), *Валент*, *Валентон*, *Валянт* БА I 36.

ВАЛЯР'ЯН, канан. Валериан. *Валяр'ян* Бр. в. Бяроз.

ВАСІЛЬ, ВАСІЛІЙ, канан. правасла. Василій, католіц. польск. *Bazyli*. Імя папулярнае. Адзначана 49 вытворных варыянтаў, якія можна аб'яднаць у тры дэрывацыйныя рады. Першы — дэрываты ад невытворнай формы і яе частак: 1) ад асновы Васіль з флексіяй -ё, з суфіксамі -ега, -ец, -ёк, -ік, -іна, -іска, -ка, -ко, -юга, -юха: *Васілё*, *Васілега*, *Васілец*, *Васілёк*, *Васілік*, *Васіліна*, *Васіліска*, *Васілька*, *Васілько*, *Васілюга*, *Васілюх*; 2) ад усечанай асновы Вась- без афікса, з флексіяй -я//-ё, з суфіксамі -енька, -ёк, -ік, -ка, -ко, -та, -юк, -юн, юня, -юта, -юха, -юша, -ята: *Вась*, *Вася*, *Васё*, *Васенъка*, *Васёк*, *Васік*, *Васька*, *Васъко*, *Васъта*, *Васюк*, *Васюн*, *Васюта*, *Васюха*, *Васюша*, *Васята*; 3) ад усечанай асновы Вас-: *Васа*; 4) ад усечанай асновы Ва- з суфіксам -ха: *Ваха*. Варыянты другога дэрывацыйнага рада ўтвораны ад вытворных асноў першага дэрывацыйнага рада: ад *Васілёк* — *Васілёчак*, ад *Васілік* — *Васілічак*, ад *Васілька*, *Васілько* — *Васілечка*, ад *Васілюха* — *Васілюшка*, ад *Васёк* — *Васёчак*, ад *Васік* — *Васічак*, ад *Васька*, *Васъко* — *Васечка*, ад *Васюта* — *Васютка*, ад *Васюк* — *Васючок*, ад *Васюн*, *Васюня* — *Васюнёк*, *Васюнік*, *Васюнька*, ад *Васюта* — *Васютка*, ад *Васюха*, *Васюша* — *Васюшка*, ад *Васята* — *Васятка*, ад *Ваха* — *Вашка*. Да трэцягага рада належаць ад *Васюнёк* — *Васюнёчак*, ад *Васюнька* — *Васюньчык*, ад *Васютка* — *Васютачка*. Асобны дэрывацыйны рад утвараюць варыянты ад *Базыл*: *Базылёк*, *Базылька*.

Зарэгістраваны *Базылёк* Мін. в. Віл., Мінск, Стайбц. *Базыль* Бр. в. Ганц., Пруж.; Віц. в. Віц. (22), Леп. (25), Пол. (47), Шум.; Гом. в. Браг. (19); Маг. в. Меціслаў; Мін. в. Віл., Мін., Мінск, Пух., Стайбц. *Базылька* Мін. в. Стайбц. *Васа* Бр. в. Івац. *Васенъка* Бр. в. Ів., Лун., Пін.; Віц. в. Гар. (16); Гродна (20), Масты (10); Маг. в. Касц.; Мінск. *Васечка* Бр. в. Кобр.; Гр. в. Навагр.; Маг. в. Касц.; Мін. в. Люб., Мінск. *Васё* Бр. в. Стол. *Васёк* Бр. в. Драг. (4), Жаб., Ів., Кам.; Віц. в. Гар. (16), Глыб., Леп. (20), Паст. (35), Тал. (45); Гом. в. Добр. (3—16); Гр. в. Кар., Масты (10), Свісл. (21), Щ. (35); Маг. в. Касц., Мец., Меціслаў; Мін. в. Барысаў, Люб.,

Мал., Мін., Мінск, Нясв., Пух., Сл. (50). *Васік* Бр. в. Драг., Жаб., Івац., Кам., Кобр. (47), Стол. (5); Гом. в. Жытк. (1—10), Петр. (17). *Васілега* Маг. в. Бых. (46). *Васілець* Бр. в. Ганц. *Васілечка* Бр. в. Івац. *Васілешка* Бр. в. Ів. *Васілі* Бр. в. Пін. *Васілік* Бр. в. Бар., Брэсц., Бяроз. (10, 29), Драг., Ів., Івац. (19), Пін. (1—4), Стол. (18); Віц. в. Докш. (70), Паст. (35), Уш. (18); Гом. в. Браг. (65), Б.-Каш. (1—3, 11), Ветк. (4), Добр. (3—20), Петр. (4, 17, 45), Хойн. (10); Гр. в. Гродна (20), Масты (10), Навагр. (12), Свісл. (50); Маг. в. Гор. (3), Касц. (да 8), Мсц., Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Люб. (50), Мал., Мін., Мінск, Мядз., Пух., Стайбц. *Васілічак* Бр. в. Ів., Івац., Лун.; Мін. в. Мінск, Стайбц. *Васілій* Бр. в. Бяроз. (29), Пін. (18—25); Віц. в. Гарад. (38); Гр. в. Ваўк. (24), Гродна (20, 45), Кар. (45), Навагр.; Маг. в. Крычаў (пасля 20); Мін. в. Мал., Мядз., Нясв. *Васілік* Бр. в. Пін.; Гом. в. Гом. (50). *Жлоб.* (5); Гр. в. Кар. (13). *Васіліна* Бр. в. Бяроз., Ів., Стол. *Васіліска* Віц. в. Багушэўск (1). *Васілічак* Брэст. *Васіль* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 126 фіксаций у 109 нас. пунктах звычайна для асоб вышэй 20—25 гадоў. *Васілька* Бр. в. Кам. (60); Гродна (20); Мін. в. Барысаў, Мядз. *Васілько* Бр. в. Бяроз., Кобр., Малар., Пін. (50—60), Стол.; Гр. в. Бераст.; Мін. в. Стайбц. *Васілюга* Маг. в. Бых. (46). *Васілюха* Бр. в. Стол. *Васілюшка* Брэст. *Васінюта* Бр. в. Ів. *Вась* Бр. в. Жаб.; Віц. в. Уш. (18). *Васька* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 101 фіксация ў 99 нас. пунктах галоўным чынам для асоб 10—30 гадоў, але сустракаюцца і ў больш познім узросце. *Васькітка* Бр. в. Кам. *Васько* Бр. в. Драг., Ів., Кобр., Лун., Малар., Стол. *Васьта* Бр. в. Ів. *Васюк* Бр. в. Малар. *Васючок* Бр. в. Кобр. *Васюн* Бр. в. Бяроз. *Васюнёчак* Брэст. *Васюнік* Бр. в. Кам., Кобр. (11). *Васюнъчык* Бр. в. Бяроз. *Васюня* Бр. в. Бяроз. (5). *Васюся* Бр. в. Пін. *Васюта* Бр. в. Бяроз. (29), Лун.; Віц. в. Паст. (30); Мін. в. Мін., Мінск. *Васютачка* Брэст. *Васютка* Бр. в. Брэст, Драг. (4); Гом. в. Б.-Каш. (5); Гр. в. Кар., Навагр.; Маг. в. Касц.; Мін. в. Мінск, Стайбц. *Васюха* Бр. в. Ів.; Віц. в. Уш. (18), Шум. (22); Гр. в. Масты. *Васюшка* Бр. в. Жаб. *Вася* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 112 фіксаций у 103 нас. пунктах пе-раважна для асоб 18—45 гадоў, але выкарыстоўваецца для дзяячей і людзей старэйшага ўзросту. *Васята* Гродна. *Васятка* Бр. в. Бар., Жаб., Стол.; Гр. в. Гродна, Мас-

ты; Мін. в. Мін. *Ваха* Гр. в. Гродз. (50). *Вашка* Бр. в. Івац. У XVI—XVIII стст. *Василий* (13 фіксацый), *Васи-
лей* (88), *Василь* (58), *Васили* (2), *Васко* (135), *Васько* (26), *Васюк* (3), *Базыли*, *Базыль* БА I 39—41.

ВАЦЛАУ стараж. слав. (у чэшской форме), папулярнае ў палякаў (*Więcesław, Więcław*) (Быстр. Кн., с. 341—342). У нас з польскай мовы, нячастае. Вытворныя варыянты складаюць два дэрывацыйныя рады. Варыянты першага рада ўтвораны ад усечанай невытворнай асновы *Вац-*, *Ваць-* з флексіяй *-я/-ё*, з суфіксамі *-ак*, *-ік*, *-ко*, *-усь*, *-эк*, *-юк*, *-юля*, *-юнька*, *-юня*: *Ваця*, *Ва-
цё*, *Вацак*, *Вацік*, *Вацко*, *Вацусь*, *Вацэк*, *Вацюк*, *Вацюля*, *Вацюнька*, *Вацюня*. Другі рад — варыянт *Вацюнька* ад асновы *Вацюня*. Зарэгістраваны *Вацак* Гр. в. Гродна (40), Ліда (19); Віц. в. Глыб. (19). *Вацё* Гр. в. Бераст. (47), *Ваўкавыск* (50). *Вацік* Бр. в. Бар.; Гр. в. Скідаль (19); Мін. в. Валож., Стабц. *Вацічак* Мін. в. Стабц. *Вацко* Гр. в. Бераст. (56). *Вацлаў* Віц. в. Брасл. (25, 35), Паст. (43); Мін. в. Валож., Стабц. *Вацусь* Гр. в. Ашм. (45). *Вацэк* Бр. в. Бяроз., Ів.; Гр. в. Шч. (53). *Ва-
цюк* Віц. в. Докш. (27); Гр. в. Астр. (50), Бераст., Гродз. (60), Ліда (45), Мядз. (50), Шч. (60). *Вацюля* Гр. в. Гродз. (26). *Вацюнька* Гр. в. Ашм. (19). *Вацюня* Гродна. *Ваця* Бр. в. Пруж.; Віц. в. Докш. (27), Паст. (43); Гр. в. Астр. (15); Мін. в. Валож., Мядз. (18), Стабц.

ВЕНЬЯМИН, канан. Вениамин. Імя рэдкае. Да першага дэрывацыйнага рада належаць варыянты ад усечаных невытворных асноў *Венъ-*; *Веня*, *Венъка* і *Мінъ-
Мінька*. Да другога рада — варыянты ад вытворнай асновы *Венък-*: *Венечка*. Зарэгістраваны *Венечка* Бр. в. Драг.; Гр. в. Навагр. *Венъка* Бр. в. Драг.; Віц. в. Шарк. (40), Віцебск. *Веня* Бр. в. Драг., Кобр.; Віц. в. Віцебск; Гр. в. Навагр. *Мінька* Віц. в. Сен.

ВЕСЛАУ стараж. слав., польск. *Wiesław*. Рэдкае. Зарэгістравана ў Гродна *Весаў* (10), *Весік* (10), *Вясюля* (5). *Слаўка* Віц. в. Брасл. (25).

ВІКЕНЦІЙ, ВІНЦЭНТ, канан. правасл. Вікентий, каталіц. польск. *Wincenty*. Імя рэдкае. Вытворныя варыянты складаюць два дэрывацыйныя рады. У першы ўваходзяць дэрываты: 1) ад усечанай асновы *Він-* з суфіксамі *-ук*, *-уль*, *-уля*, *-усь*, *-уся*, *-эк*, *-эсь*, *-юха*: *Він-
цук*, *Вінцуль*, *Вінцеля*, *Вінцусь*, *Вінцуся*, *Вінэк*, *Вінэсъ*,

Вінчюха; 2) ад усечанай асновы Він- з суфіксамі -ак, -ка, -усь: *Вінак*, *Вінка*, *Вінусь*; 3) ад усечанай асновы Ке- (ад *Вікенцій*): *Кеша*. Другі рад складаюць варыяты ад вытворных асноў першага рада: ад *Вінак* — *Віначак*; ад *Вінка* — *Вінчак*; ад *Вінцук* — *Вінцучок*; ад *Вінцусь*, *Вінчуся* — *Вінцусёк*.

Зарэгістраваны *Вікенцій* Гр. в. Воран., Навагр. (50). *Вінак* Бр. в. Бар., Лях. (50, 90). *Вінусь* Віц. в. Міёр. (75). *Вінчук* Віц. в. Докш. (45); Гр. в. Ашм. (50), Воран. (60), Гродз. (60), Дзяял., Лід. (45); Мін. в. Мядз. *Вінчуль* Бр. в. Пруж. *Вінчуля* Мін. в. Дзяярж. (70). *Вінчусёк* Мін. в. Мядз. *Вінчусь* Бр. в. Бяроз., Лях. (90), Малар.; Гр. в. Навагр. (48); Мін. в. Мядз. *Вінчуся* Мін. в. Мядз. *Вінчучок* Гр. в. Лід. (65). *Вінцэк* Гр. в. Гродз. (73). *Вінцэнт* Бр. в. Жаб., Лун.; Гр. в. Воран. (30); Мін. в. Стайбц. *Вінцэнты* Бр. в. Лях. (80). *Вінцэсь* Бр. в. Лях. (50); Гр. в. Зэльв. (55). *Вінчюха* Бр. в. Ів. *Вінчак* Бр. в. Бар. *Віцэнт* Бр. в. Драг. *Віця* Віцебск. *Кеша* Віцебск.

ВІКТАР, канан. Віктор. Імя папулярнае. Адзначана 47 вытворных варыянтаў, якія складаюць тры дэрывацыйныя рады. Першы рад — варыянты ад поўнай невытворнай асновы, і яе частак: 1) ад асновы Віктар з суфіксамі -ка, -ушка: *Віктарка*, *Віктарушка*; 2) ад асновы Віктор: *Вікторка*; 3) ад усечанай асновы Вікт- з флексіяй -я, з суфіксам -ось: *Віця*, *Віктось*; 4) ад усечанай асновы Віць- з флексіяй -я//-ё, з суфіксамі -ейка, -енъка, -ёк, -ік, -ка, -ко, -юк, -юля, -юн, -юня, -юха, -юша, -як, -ян, -яня, -яха, -яша: *Віця*, *Віцё*, *Віцейка*, *Віценъка*, *Віцёк*, *Віцік*, *Віцько*, *Віцюк*, *Віцюля*, *Віцион*, *Віциуня*, *Віциуха*, *Віциуша*, *Віцяк*, *Віцян*, *Віцяня*, *Віцяха*, *Віцяша*; 5) ад усечанай асновы Віт- без афікса, з суфіксамі -ак, -аль, -уна, -эк: *Віт*, *Вітак*, *Віталь*, *Вітуня*, *Вітэк*. Другі рад — дэрываты ад вытворных першага рада: ад *Віцька*, *Віцько* — *Віцечка*; ад *Віцюк* — *Віцючок*; ад *Віцюля* — *Віцюлька*, *Віцюлік*; ад *Віцік* — *Віцічак*; ад *Віцион*, *Віциуня* — *Віциунъка*; ад *Віциуха*, *Віциуша* — *Віциюшка*; ад *Віцяй* — *Віцяйка*; ад *Віцяня* — *Віцянёк*; ад гіпатэтычнага *Вішята* — *Віцятка*; ад гіпатэтычнага *Віциюк* — *Віцяючык*; ад *Віцяха*, *Віциаша* — *Віцяшка*; ад *Віталь* — *Віталік*. Варыянты трэцяга рада ўтвораны ад вытворных асноў другога рада: ад *Віцюлька* — *Віцюльчык*; ад *Віцюлік* — *Віцюлічак*; ад *Віциунъка* — *Віциунън*.

чык. У якасці варыянтаў выкарыстоўваюцца формы іншых імён: *Віталъ*, *Віталік*, а таксама сугучны апелятыў *Буця*. Зафіксаваны *Віктар*—ва ўсіх абласцях рэспублікі 64 фіксацыі ў 57 нас. пунктах для асоб ад 18 гадоў і вышэй, зрэдку і для падросткаў. *Віктарка* Мінск. *Віктарка* Бр. в. Драг., Ів.; Гр. в. Навагр. *Віктарушка* Гродна. *Віктось* Бр. в. Лях. (70). *Вікця* Бр. в. Бяроз. *Вінцук* Гр. в. Зэльв. *Віт* Маг. в. Чав. (44). *Вітак* Гр. в. Шч. (50). *Віталік* Гр. в. Гродз., Лід. (4), Маст. *Вітуня* Гр. в. Лід. (60). *Вітэк* Гродна (15); Мінск. *Віцак* Гр. в. Маст. *Віцейка* Бр. в. Івац. *Віценька* Бр. в. Бар., Жаб., Кам.; Гр. в. Воран. (6), Гродна (20, 24, 25), Лід. (5), Масты (19), Навагр.; Мін. в. Мінск, Сл. *Віцечка* Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз. (12), Івац., Кам., Кобр.; Гр. в. Маст. (17), Навагр., Свісл. (16); Маг. в. Месцілаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Мінск. *Віцё* Бр. в. Бар., Лун., Пін., Стол.; Гр. в. Бераст. *Віцёк* Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз. (12), Ів., Кам., Пін. (17—20); Віц. в. Беш. (24), Лёзн., Пол. (20); Гом. в. Жытк. (9); Гр. в. Лід. (12), Ліда (20), Маст., Навагр., Шч. (37); Маг. в. Месцілаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Люб., Мін., Мінск, Пух., Сл. *Віцік* Бр. в. Брэст., Бяроз., Кам. (20), Лях. (16); Гом. в. Рэч. (4); Гр. в. Гродна, Кар. (55), Маст. (43), Навагр.; Мін. в. Віл., Дзярж., Мінск, Пух., Сл. *Віцічак* Бр. в. Кам. *Віцька*—ва ўсіх абласцях рэспублікі 82 фіксацыі ў 72 нас. пунктах пераважна для асоб 10—40 гадоў, але сустракаецца ў больш старых асоб і ў дзяцей. *Віцько* Бр. в. Драг., Івац. *Віцэк* Гр. в. Дзятл. (45). *Віцюк* Гр. в. Лід. (50). *Віцюлік* Гр. в. Свісл. (16). *Віцюльчык* Гом. в. Докш. (18). *Віцюля* Гр. в. Гродна, Зэльв.; Мін. *Віцион* Бр. в. Пін. *Віционьчык* Гом. в. Рэч. (1); Гродз. *Віционя* Гродна; Мін. в. Валож. *Віциха* Бр. в. Брэст, Ів. (16); Гродна (20); Мінск. *Віциша* Бр.. в. Пін., Пруж.; Мін. в. Барысаў, Мінск. *Віцишка* Бр. в. Пруж.; Віц. в. Беш. (24); Гр. в. Гродна (5—8), Лід. (10). *Віця*—ва ўсіх абласцях рэспублікі 115 фіксацый у 92 нас. пунктах пераважна для асоб 12—40 гадоў, але засведчана для больш ранняга і больш позняга ўзросту. *Віцяй* Бр. в. Ів. (16), Івац. *Віцяк* Гр. в. Гродз. (50), Шч. (25, 50). *Віцян* Гр. в. Дзятл. (19). *Віцякёк* Бр. в. Бяроз. (12). *Віцяня*, *Віцятка* Бр. в. Бар. *Віцяха* Віц. в. Верхнядзвінск. *Вуця* Бр. в. Ганц. У XVI—XVII стст. *Віктор* (2 фіксацыі), *Віхтор* БА I 43.

ВІТАЛІЙ, канан. правасл. Виталий каталіц. польск.

Witalis. Імя даволі частае. Выяўлена 33 вытворныя варыянты, якія ўваходзяць у два дэрывацийныя рады. У першы — дэрываты ад невытворнай асновы ці яе частак: 1) ад асновы Віталь без афікса, з флексіяй -я/-ё, з суфіксамі -енька, -ёк, -ік, -ка: *Віталь*, *Віталя*, *Віталё*, *Віталенъка*, *Віталёк*, *Віталік*, *Віталька*; 2) ад асновы Віль- (першы склад Ві- і апошні зычны імені -ль) з флексіяй -я, з суфіксам -ік: *Віля*, *Вілік*; 3) ад усечанай асновы Віт- з флексіяй -а, з суфіксамі -ак, -ар, -ара, -ка, -уня, -усь, -уха: *Віта*, *Вітак*, *Вітар*, *Вітара*, *Вітка*, *Вітуня*, *Вітусь*, *Вітуха* — усе названыя формы магчымы таксама ад канан. правасл. і каталіц. Віт, але поўная форма ў Беларусі не адзначана, таму яны разглядаюцца як дэрываты імені *Віталій*; 4) ад усечанай асновы Віц- з флексіяй -я/-ё, суфіксамі -ёк, -ік, -ка, -юша: *Віця*, *Віцё*, *Віцік*, *Віцька*, *Віцюша*; 5) ад усечанай асновы Таль- з суфіксамі -ік, -ка: *Талік*, *Талька*. Другі дэрывацийны рад складаюць варыянты ад вытворных асноў першага рада: ад Вілік — *Вілічак*; ад Віталёк — *Віталёчак*; ад Віталік — *Віталічак*; ад Віталька — *Вітальчик*, *Віталечка*; ад Вітка — *Вітачка*; ад Вітуня — *Вітунька*; ад Вітуха — *Вітушка*; ад Віцік — *Віцічак*; ад Віцюша — *Віцюшка*; ад Талік — *Талічак*.

Зарэгістраваны *Вілік*, *Вілічак* Віцебск. *Віля* Віцебск (22). *Віта* Бр. в. Ів. *Вітак* Гр. в. Гродз. (45), Гродна (19), Лід., Ліда (22), Маст. (22), Шч. (50). *Віталенъка*, *Віталечка* Мінск. *Віталё* Бр. в. Пін., Стол. *Віталёк*, *Віталёчак* Віц. в. Шум. (3). *Віталій* Гродна (15, 18); Мін. в. Мін., Мінск, Нясв., Салігор. *Віталік* Бр. в. Бар., Жаб., Івац. (27), Кам., Пін., Пруж. (23), Стол.; Віц. в. Віцебск (22), Шум. (3); Гр. в. Астр. (2, 3), Гродна (16, 17); Маг. в. Клічаў, Мсціслаў; Мін. в. Віл., Люб., Мін., Мінск, Салігор. *Віталічак* Гр. в. Ваўкаўск (8); Мін. в. Віл., Мін., Мінск. *Віталь* Бр. в. Драг., Ів., Івац. (27), Кам.; Віц. в. Паст. (49); Гр. в. Зэльв. (21), Навагр.; Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Віл., Люб., Мін., Мінск, Салігор., Стаўбц. (40). *Віталька* Бр. в. Драг., Івац. (4), Кам., Малар., Пін.; Гр. в. Астр. (2, 3); Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Віл., Люб., Мінск. *Вітальчик* Бр. в. Івац.; Мінск. *Віталя* Бр. в. Івац. (27), Кам; Віц. в. Глыб., Шарк. (30—40); Мінск. *Вітар* Мін. в. Нясв. *Вітара* Віц. в. Беш. (24). *Вітачка* Мінск. *Вітка* Маг. в. Клічаў. *Вітунька* Гродна. *Вітуня* Гр. в. Лід. (60). *Вітусь* Гр. в. Навагр. (30, 40). *Ві-*

туха Бр. в. Івац. *Вітушка* Бр. в. Пін. *Віцёк* Мінск. *Віцік* Мін. в. Нясв. *Віцічак* Мін. в. Дзярж. *Віцька* Бр. в. Драг., Пруж. (23); *Віц.* в. Пол. (49); Мін. в. Нясв. *Віцюша* Мінск. *Віцюшка* Бр. в. Драг. *Віця* Бр. в. Драг., Кам., Лун., Пруж. (23); *Віц.* в. Глыб. (50); Гродна (18, 60); Мін. в. Нясв. *Талік*, *Талічак*, *Талька* Бр. в. Івац.

ВІТОЛЬД літоўск., папулярнае ў Польшчы (Witold) у XIX ст. (Быстр. Кн., с. 353). Вытворныя: 1) ад асновы *Вітоль* без афікса, з суфіксам -ка: *Вітоль*, *Вітолъка*; 2) ад асновы з націскам на першым складзе без канца-вога зычнага: *Віталь*; 3) ад усечанай асновы *Віт-* з суфіксамі -ак, -усь: *Вітак*, *Вітусь*; 4) ад усечанай асновы *Віць-*: *Віця*. Зарэгістраваны *Вітак*, *Вітусь*, *Віця* Гродз. (50). *Віталь* Бр. в. Бар., Пруж. *Вітоль* Бр. в. Кобр. *Вітолльд* Бр. в. Кам. *Вітолъка* Віц. в. Брасл. (60).

ВОЙЦЕХ стараж. слав., папулярнае ў палякаў. У нас рэдкае. Вытворныя належаць да аднаго дэрывацыйнага рада: 1) ад асновы *Войт-* з суфіксамі -ак, -ка, -усь: *Войтак*, *Войтка*, *Войтусь*, *Вольтусь* пры [й] > [ль]; 2) акцэнтуацыйны варыянт *Вайцех*. Зарэгістраваны *Вайцех* Гр. в. Шч. (45). *Войтак* Гр. в. Астр. (22). *Войтка*, *Войтусь*, *Войцех* Гр. в. Іўеў. (14). *Волтусь* Віц. в. Паст. (50). У XVI—XVII стст. *Войтех* (85), *Войтко* (5) БА I 46—47.

ВЯЧАСЛАУ стараж. слав., канан. правасл. Вячеслав. Імя не вельмі папулярнае. Вытворныя варыянты ўваходзяць у тры дэрывацыйныя рады. Варыянты першага рада ўтвораны ад невытворных усечаных асноў: 1) ад асновы *Вяч-*: *Вячык*; 2) ад асновы *Чесь-* без афікса, з флексіяй -я, з суфіксамі -ік, -ка, -юк, -юня, -як: *Чэсь*, *Чэся*, *Чэсік*, *Чэська*, *Часюк*, *Часюня*, *Чэсяк*; 3) ад асновы *Слав-* з флексіяй -а, з суфіксамі -ак, -анька, -ік, -іц, -ка, -ук, -уня, -усь: *Слава*, *Славак*, *Славанька*, *Славік*, *Славіч*, *Слаўка*, *Славук*, *Славуня*, *Славусь*. Другі рад — варыянты ад вытворных асноў: ад *Славік* — *Славічак*; ад *Слаўка*, *Славак* — *Славачка*; ад *Славук* — *Славучок*; ад *Славуня* — *Славунька*; ад *Славусь* — *Славуська*; ад *Слаўка* — *Слаўчык*. Трэці рад — ад *Славунька* — *Славунчык*. У якасці варыянтаў выкарыстоўваюцца і формы: *Ваця*, *Вацё*, *Вацік* ад *Вацлаў*; *Сава*, *Саўка*; *Сява*.

Зарэгістраваны *Вацё* Бр. в. Стол. *Вацік* Бр. в. Лях. (10), Стол.; Гр. в. Кар. (44); Маг. в. Гор. (40—45); Мін. в. Кап. (40), Люб. (23). *Ваця* Мін. в. Мінск, Кап.

(40). *Вячаслаў* Бр. в. Бар., Баранавічы (28); Віц. в. Шарк. (40); Гр. в. Ваўкаўск (30), Гродна (23, 25, 30), Навагр.; Маг. в. Гор. (40—45); Мін. в. Барысаў, Валож., Кап., Люб., Мінск, Нясв. *Вячык* Бр. в. Драг., Ів. *Сава* Бр. в. Лун. *Саўка* Бр. в. Лун. *Слава* Бр. в. Бар., Баранавічы (28), Бяроз. (22), Драг. (35), Жаб., Івац. (16, 25); Кам., Лун., Стол.; Віц. в. Глыб., Леп. (19), Чашн. (20); Гом. в. Лельч. (10, 23, 24); Гр. в. Ваўкаўск (17), Гродна (18), Іёеў. (18), Кар. (19), Навагр. (20, 50), Навагрудак (42); Маг. в. Гор. (16—20), Хоц., Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Кап. (19), Люб., Мінск, Нясв., Сл. (15), Слуцк, Стадубц. *Славак* Гр. в. Шч. (20). *Славанька* Гр. в. Навагр. (20). *Славачка* Бр. в. Бар., Баранавічы (6), Драг.; Гр. в. Ваўкаўск (1—2), Навагр. (20); Мін. в. Люб., Мінск, Нясв., Стадубц. *Славік* Бр. в. Бар., Бяроз. (22), Драг. (35), Жаб., Івац., Кам. (14, 18), Лун., Лях. (5—20), Малар., Пін., Стол.; Віц. в. Глыб., Леп. (19), Міёр. (18), Тал. (18), Чашн. (5); Гр. в. Ваўкаўск (10), Гродна (18, 21, 23), Іёеў. (18), Кар. (19, 24), Лід. (46), Ліда (26), Навагр. (50), Навагрудак (20); Маг. в. Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Валож., Мінск, Нясв., Сл. (15), Слуцк, Стадубц. *Славіч* Брэст. *Славічак* Бр. в. Івац., Кам.; Гр. в. Навагр.; Мін. в. Барысаў. *Славук* Бр. в. Драг. *Славунька* Брэст. *Славунчык* Бр. в. Драг. *Славуня* Бр. в. Бяроз., Ів., Малар. *Славусь* Бр. в. Івац.; Віц. в. Тал.; Мін. в. Валож. *Слаўка* Бр. в. Баранавічы (20), Бяроз. (22), Драг., Жаб., Івац. (4), Кам. (14), Лун., Лях.; Віц. в. Міёр. (18), Пол. (35), Шарк. (40); Гр. в. Гродна (18), Іёеў. (18), Лід. (16), Навагр. (20); Мін. в. Барысаў, Валож., Люб., Мінск, Сл. (15), Слуцк, Стадубц. *Слаўчык* Мінск, *Сява* Брэст. *Часюк* Гр. в. Астр. (45). *Часюня* Гр. в. Астравец (13). *Чэсь* Бр. в. Лях. (40); Гр. в. Астр. (12, 20, 45), Ашм.; Мінск. *Чэсік* Гом. в. Лельч. (10, 23, 24); Гр. в. Бераст. (17), Гродна, Лід. (20); Мінск. *Чэська* Гр. в. Астр. (12, 20, 45), Ашм., Бераст. (40), Лід. (15); Мінск. *Чэся* Гом. в. Лельч. (10, 23, 24). *Чэсяк* Гродз.

ГАРДЗЕЙ, канан. Гордий. Імя вельмі рэдкае. Вытворныя ад асновы Гардзей з суфіксам -ка: *Гардзейка*; ад усечанай асновы Горд-, Гард- з флексіяй -я, з суфіксам -ік: *Гордзяя*, *Гардзік*. Зафіксаваны *Гардзей* Бр. в. Драг., Малар., Стол.; Віц. в. Беш. (55), Міёр. (40). *Гардзейка* Бр. в. Стол. *Гардзік* Бр. в. Ів. *Гордзяя* Бр. в. Кобр., Пруж. У XVII ст. *Гардзей* (3 разы). БА I 352—353.

ГАҮРЫЛА, ГАҮРЫЛ, канан. Гавриил. Імя рэдкае. Рэгіянальны фанетычны варыянт *Гаўрэло*. Вытворныя складаюць два дэрывацыйныя рады. У першы ўваходзяць варыянты, што ўзніклі ад невытворнай асновы: 1) ад асновы Гаўрыл, якая склалася ў выніку фанетычнай адаптациі кананічнай формы (спрашчэння групы галосных [ии]) з флексіяй -а, з суфіксамі -ка, -юк: *Гаўрыла*, *Гаўрылка*, *Гаўрылюк*; 2) ад усечанай асновы Гаўр- з суфіксамі -ош, -уша, -ык: *Гаўрош*, *Гаўруша*, *Гаўрык*. Да другога рада належыць варыянт *Гаўрышка* ад гіпатэтычнай асновы Гаўрыша. Зарэгістраваны *Гаўрош* Віц. в. Брасл. (50). *Гаўруша* Бр. в. Брэст, Драг. *Гаўрыл* Бр. в. Малар. *Гаўрык* Брэст; Віц. в. Брасл. (50). *Гаўрылё* Бр. в. Драг. *Гаўрылка* Бр. в. *Гаўрылюк* Бр. в. Кам. *Гаўрышка* Мін. в. Дзярж. *Гаўрэл* Бр. в. Івац., Малар. *Гаўрэло* Бр. в. Ганц., Драг., Івац., Кобр., Лун., Малар., Пін. *Гаўрэлко* Бр. в. Драг., Івац., Малар. У XVI—XVIII стст. *Гаврило* (64 фікацыі), *Гаврил*, *Гавруло*, *Гаврело* (6), *Гаврилко*, *Гаврук*, *Кгабриел(я)* (15). БА I 46—49.

ГЕНАДЗЬ, ГЕНАДЗІЙ, канан. Геннадий. Імя папулярнае. Выяўлена 47 вытворных варыянтаў, якія належаць да трох дэрывацыйных радоў. Пераважная большасць уваходзіць у першы дэрывацыйны рад, утворана ад невытворнай асновы ці ад яе частак: 1) ад асновы Генадзь з флексіяй -я: *Генадзя*; 2) ад фанетычных варыянтаў гэтай асновы Гінадзь, Вінадзь з суфіксам -ік: *Гінадзік*, *Вінадзік*; 3) ад усечанай асновы Ген- з флексіяй -а//о, з суфіксамі -ак, -ік, -ка, -ук, -уля, -усь, -ца, -эк: *Гена*, *Гено*, *Генак*, *Генік*, *Генка*, *Генук*, *Генуля*, *Генусь*, *Генця*, *Генэк*; 4) ад усечанай асновы Гэн-, што ўзыходзіць да фанетычнага варыянта невытворнай асновы Гэнадзь, з суфіксамі -ік, -юсь: *Гэнік*, *Гэнусь*; 5) ад усечанай асновы Ге-: *Геша*. Да другога рада належаць дэрываты ад вытворных асноў першага рада: ад Генак — *Геначак*; ад Генік — *Генічак*; ад усечанай асновы Генъ без афікса, з флексіяй -я//-ё, з суфіксамі -ек, -юсь, -ка, -юш: *Генъ*, *Геня*, *Генё*, *Генек*, *Генюсь*, *Генька*, *Генюш*; ад Генка — *Геначка*, *Генчык*; ад Генъка — *Генечка*; ад Генуля — *Генулік*, *Генулька*; ад гіпатэтычнага Генця — *Генцік*; ад усечанай асновы Гэнъ — *Гэнъка*, *Генусь*; ад Геша — *Гешка*. Трэці дэрывацыйны рад: ад Генъка — *Генечка*; ад Генусь — *Генуська*. У якасці ва-

рыянтераў выкарыстоўваюцца і іншыя імёны: Яўген, Жэня, Жэнечка, Жэнік, Жэнічак, Жэніка; Гера, Гоша ад Георгій; Кеша, Кешка ад Мікалай.

Зарэгістраваны *Вінадзік* Гр. в. Бераст. (50). Гена — ва ўсіх абласцях рэспублікі 77 фіксацый у 69 нас. пунктах пераважна для асоб 15—30 гадоў, але магчыма для малодшага і старэйшага ўзросту. *Генадзій* Бр. в. Бар., Бяроз. (19); Віц. в. Брасл. (53), Гарад. (43), Леп. (21); Гр. в. Бераст. (40), Гродна (30, 30), Навагр.; Мін. в. Сл. *Генадзь* Бр. в. Драг. (33), Івац. (17), Кам. (55); Віц. в. Гарад. (43), Докш.; Гом. в. Карм. (45); Гр. в. Ашм. (18, 20, 40), Гродна (30), Кар. (17), Навагр., Навагрудак (25), Шч. (22); Маг. в. Хоцімск; Мін. в. Мінск, Мал., Мядз., Нясв., Пух., Слуцк, Стаяўбц. *Генадзя* Віц. в. Гіна-дзя Віц. в. Шарк. *Генак* Бр. в. Малар.; Віц. в. Паст.; Гом. в. Мазыр; Гр. в. Навагр. (50). *Геначка* Бр. в. Бар., Брэст, Драг., Івац., Кам., Пін.; Віц. в. Глыб. (73), Докш., Леп. (21), Паст.; Гр. в. Ашм. (18), Бераст., Гродз., Гродна (3), Навагр.; Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Бярэз., Люб., Мінск, Слуцк, Стаяўбц. *Гендос* Бр. в. Брэст, Бяроз. (19). *Гендось* Гродз. (14). *Генечка* Гр. в. Ашм. (60); Мін. в. Мядз., Пух., Слуцк. *Генё* Бр. в. Кам., Лун., Стол.; Гр. в. Бераст. (46), Навагр. *Генік* Бр. в. Бар., Драг. (33), Жаб., Ів., Івац. (17), Кам. (55), Лях. (12), Малар.; Віц. в. Віцебск, Докш. (23); Гом. в. Хойн. (8, 20); Гр. в. Гродна (40), Зэльв. (16), Маст. (40), Навагр.; Маг. в. Хоцімск; Мін. в. Бярэз. (50), Кап. (30), Нясв., Пух., Слуцк. *Генічак* Гр. в. Навагр.; Мін. в. Нясв., Стаяўбц. *Генка* Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз. (19), Драг., Жаб., Ів., Кам. (14); Віц. в. Віцебск (35), Гарад. (43), Глыб., Докш. (23), Краснап., Леп. (21), Паст. (28), Пол. (28), Шарк., Шум. (16); Гом. в. Мазыр.; Гр. в. Астрэвец (17), Ашм. (18), Воран. (19, 26), Гродз. (14), Гродна (10, 12, 15), Зэльв. (19), Лід. (19, 22), Маст., Масты (45); Маг. в. Крыч. (8), Чэрнык. (18); Мін. в. Бярэз., Люб., Мінск, Нясв., Слуцк, Стаяўбц. (20). *Гено* Брэст. *Генук* Віц. в. Верхнядзвінск, Докш. (42). *Генулік* Бр. в. Ів. *Генулька* Бр. в. Драг. *Генуля* Брэст, Драг.; Віц. в. Леп. (21); Гом. в. Мазыр. *Генусь* Бр. в. Ів., Івац., Қобр., Стол.; Гом. в. Мазыр; Гр. в. Астр. (23), Ашм., Гродна (30). *Генцік* Гр. в. Скідаль (3—15). *Генчык* Бр. в. Івац.; Гродна (5); Мінск. *Гень* Бр. в. Драг. *Генъка* Бр. в. Івац., Малар.; Віц. в. Брасл. (53), Гарад. (43), Глыб. (38), Сен.

(50), Шум. (16); Гр. в. Ашм. (45), Зэльв. (19); Мін. в. Мядз., Узdz. (78). Генэк Мінск. Генюсь Бр. в. Лях. (45); Віц. в. Докш. (25), Паст.; Гр. в. Воран. (26), Гродз., Лід. (30), Шч. (17, 22); Мін. в. Мядз. (18). Генюська Віц. в. Паст.; Гр. в. Шч. (22). Генюш Гр. в. Бераст. (47). Геня Бр. в. Бар., Драг. (33), Івац., Кобр., Лях. (42, 50); Віц. в. Пол. (18), Сен. (50), Шарк. (50); Гр. в. Ашм., Бераст. (18—20), Гродз. (50), Гродна (10), Скідаль (45), Навагр. (58), Смарг. (60), Шч. (45, 50); Мін. в. Кап. (30), Мядз., Сл. (35), Слуцк. Гера Віц. в. Уш. (26). Геша Брэст, Жаб., Малар., Стол.; Віц. в. Віцебск (35), Уш. (26); Гр. в. Гродна (12), Ліда (21); Маг. в. Хоцімск; Мін. в. Слуцк. Гешка Гр. в. Кар. (11). Гоша Віцебск. Генадзік Мін. в. Дзярж. Гіндос Бр. в. Кам. (13); Мін. в. Стаўбц. (30). Гэнадзій Маг. в. Меціслаў (28). Гэнік Мін. в. Стаўбц. (45). Гэнусь Гр. в. Астр. (23), Ашм. Гэнька Віц. в. Ашм. (19, 23, 45), Зэльв. Генюсь Гр. в. Ашм. (8), Гродз. (19), Іуеў. (16), Шч. (25); Мін. в. Стаўбц. (30). Жэнечка Мінск. Жэнік Віц. в. Пол. (20); Мін. в. Мядз. Жэнічак Мінск. Жэнька Мін. в. Кл. Жэня Брэст; Гр. в. Гродна (18), Скідаль (45); Мін. в. Кл., Мал., Мядз. Кеша Гр. в. Маст. Кешка Гр. в. Ліда. Яўген Бр. в. Лях. (30).

ГЕНРЫХ ням. Імя вельмі рэдкае, прыйшло, відаць, праз літаратуру і польскую мову. Зафіксавана ў Гродзенскім раёне Гродзенскай вобласці ў варыянтах імені Генадзій: Гена, Гэнька, Генюсь, Гэняк (22), Гэнусь (43).

ГЕОРГІЙ, канан. Георгий. Імя не вельмі частае. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. У першы ўваходзяць варыянты ад усечаных асноў імені Георгій і ад трансфарміраванай асновы Жорж: 1) ад усечанай асновы Гер- з флексіяй -а, суфіксам -ык: Гера, Герык; 2) ад усечанай асновы Ге- з суфіксам -ша: Геша; 3) ад усечанай асновы Го- шляхам рэдуплікацыі, з суфіксам -ша: Гога, Гоша; 4) ад трансфарміраванай асновы Жорж- без афікса, з флексіяй -а, з суфіксам -ык: Жорж, Жоржа, Жоржык; 5) ад усечанай асновы Жор- з флексіяй -а, з суфіксамі -ка, -ык: Жора, Жорка, Жорык. Другі рад варыянтаў утворан ад вытворных асноў: 1) ад Герык — Герычак; 2) ад Жорка — Жорачка; 3) ад Жорык — Жорычак. Зарэгістравана Георгій Гр. в. Дзятл. (20); Мінск. Гера Бр. в. Кам. Герык Віц. в. Шарк. (40). Герычак Віцебск. Геша Мін. в. Барысаў. Гога

Брэст; Віц. в. Шарк. (28); Мін. в. Барысаў, Мінск. *Гоша* Мін. в. Барысаў, Мінск. *Гошка* Віц. в. Шарк. (40). *Жора* Бр. в. Драг., Ів., Лун., Лях. (22), Малар., Стол.; Віц. в. Леп. (48), Міёр. (40), Паст. (25), Шарк. (40); Гом. в. Лоеў.; Гр. в. Гродз. (34), Гродна (21), Дзятл. (26), Кар., Навагр.; Маг. в. Бабр. (40), Бабруйск; Мін. в. Барысаў, Лаг. (35), Люб., Мінск, Нясв., Пух., Слуцк. *Жорачка* Бр. в. Пруж.; Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Люб., Слуцк. *Жорж* Бр. в. Брэст, Драг., Ів., Пін., Пруж.; Віц. в. Глыб. (45), Міёр. (40), Шарк. (28); Гом. в. Петр.; Гр. в. Кар. *Жоржа* Гом. в. Петр. *Жоржык* Бр. в. Бар., Малар., Пін.; Віц. в. Глыб. (45), Леп. (48), Міёр. (40), Шарк. (28); Гр. в. Кар., Навагр. *Жорка* Брэст, Бар., Драг., Пруж.; Віц. в. Глыб. (18), Міёр. (40), Чашн. (40); Гр. в. Гродз. (34), Дзятл. (18); Мін. в. Лаг. (35), Люб., Мінск, Пух. *Жорык* Бр. в. Бар. (18), Брэст, Малар., Пруж., Пін., Стол.; Гом. в. Лоеў.; Гр. в. Дзятл. (8, 26), Кар., Навагр.; Маг. в. Бабр. (40); Мін. в. Мінск, Нясв., Пух. *Жорычак* Мінск. У XVI—XVIII стст. *Юрий*, Еры БА I 49—50, гл. *Юрий*.

ГЕРАНІМ, канан. каталіц. польск. *Niegonim*. Імя вельмі рэдкае: *Гароім*, *Гароімка* Віц. в. Глыб. (41). *Гора* Бр. в. Ів. (47).

ГЕРАСІМ, канан. правасл. Герасим, каталіц. польск. *Gerasym*, *Narasym*. Імя рэдкае. Поўная размоўная форма *Гарасім* склалася ў выніку [e]>[o] пры адаптациі імені з наступным [o]>[a] у ненаціскім становішчы, магчыма таксама пад уплывам польскага *Narasym*. Вытворныя варыянты належаць да двух дэрывацыйных радоў. Да першага — варыянты ад усечаных невытворных асноў: 1) ад асновы Гер- з флексіяй -а, з суфіксам -усь: *Гера*, *Герусь*; 2) ад асновы Гарась без афікса, з суфіксамі -ік, -ка: *Гарась*, *Гарасік*, *Гараська*. Другі рад: ад гіпатэтычнага Герка — *Герачка*; ад Герусь — *Геруська*. Зафіксаваны *Гарасім* Бр. в. Бяроз., Кобр., Лях. (50), Пін., Стол.; Віц. в. Леп. *Гарась* Бр. в. Ів. *Гараська* Бр. в. Кобр. *Гера*, *Герасім*, *Герачка* Мінск. *Герусь*, *Геруська* Віц. в. Глыб. У XVI—XVIII стст. *Герасим* (2 разы), *Герасім* (31), *Арасім*, *Гараска* БА I 51—52.

ГЕРМАН, канан. Імя вельмі рэдкае. Зафіксавана ў варыянтах *Герман*, *Германка*, *Гера* Бр. в. Стол.

ГРЫГОРЫЙ, гл. Рыгор.

ГУРЫЙ, канан. Гурий. Імя адзначана адзін раз: *Гу-
рэй* Бр. в. Кам. У XVI—XVIII стст. *Гурко*, *Гуран* БА I
56—57.

ДАВЫД, канан. правасл. Давид, каталіц. польск. *Dawid*. Імя вельмі рэдкае: *Давыд* Бр. в. Ів.; Гр. в. Навагр., *Давыдка* Бр. в. Драг.; Гр. в. Навагр. Больш частае ў XVI—XVIII стст.: *Давид* (11 фіксацый), *Давыд* (18) БА I 57.

ДАМИНІК, канан. каталіц. польск. *Dominik*. Імя вельмі рэдкае. Адзначана ў якасці імені адной асобы ў в. Муляры Паст. р. Віц. в. *Дамінік*, *Домця* (48).

ДАНІЛА, ДАНІЛ, канан. правасл. Даниил, каталіц. польск. *Daniel*. Імя не вельмі частае. Поўная літаратурная форма *Даніла* ўзнікла ў працэсе адаптациі кананічнай формы — у выніку спрашчэння групы галосных [ии] > [и] і далучэння канцавога галоснага [а], каб пазбегнуць закрытага склада: *Даниил*, *Данил*, *Данила* (БА I 48, 60; Б. А. Успенскі Из истории..., с. 90). Выяўленыя вытворныя варыянты ўваходзяць у два дэргывацыйныя рады. Першы — варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы *Даніл* без афікса, з суфіксамі -ік, -ка, -уша: *Даніл*, *Данілік*, *Данілка*, *Данілуша*; 2) ад усечанай асновы *Дан-* з флексіяй -я// -ё, з суфіксамі -ік, -ка, -юта, -юша: *Даня*, *Данё*, *Данік*, *Даніка*, *Данюта*, *Данюша*; 3) ад усечанай асновы *Дан-* з суфіксамі -ак, -ок: *Данак*, *Данок*; 4) ад усечанай дэфарміраванай асновы *Донь-* з флексіяй -я, з суфіксамі -ік, -ка: *Доня*, *Донік*, *Донька*. Другі рад — варыянты ад вытворных асноў першага дэргывацыйнага рада: ад *Данілка* — *Данілачка*; ад *Данілуша* — *Данілушка*; ад *Данік* — *Данічак*; ад *Данька* — *Данечка*; ад *Данюша* — *Данюшка*, *Данюшык*; ад *Данак* — *Даначак*; ад *Донька* — *Донечка*; ад *Донік* — *Донічак*. Зафіксаваны *Данак* Бр. в. Лях. (35); Мін. в. Мядз. (25). *Даначак* Брэст. *Данечка* Мінск. *Данё* Бр. в. Ів., Лун., Люб. *Данік* Бр. в. Івац., Кобр.; Гродна (20); Мін. в. Мінск, Мядз. (25), Сл. (69). *Даніл* Бр. в. Драг., Ів. (45); Мін. в. Барысаў, Мінск. *Даніла* Бр. в. Драг., Ів. (45), Кам. (49), Кобр., Лун., Стол.; Віц. в. Докш.; Гом. в. Б.-Каш. (68); Гр. в. Навагр.; Маг. в. Мсціслаў, Чав. (60); Мін. в. Віл., Мін., Мінск, Мядз. (25), Сл. (69). *Данілачка* Брэст. *Данілік* Бр. в. Івац. *Данілка* Бр. в. Брэст, Драг., Ів., Івац., Кам., Кобр., Пін., Стол.; Віц. в. Докш.; Гр. в. Навагр.; Маг. в. Мсцісл.

лаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Мін., Мінск. *Данілуша* Бр. в. Пін. *Даніушка* Бр. в. Пін. *Данічак* Мінск. *Данок* Мін. в. Мядз. (25). *Данька* Бр. в. Малар.; Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Мін. *Данюта* Мін. *Данюша*, *Данюшкі*, *Данюшык* Мінск. *Даня* Бр. в. Ганц., Ів., Лун.; Мін. в. Барысаў, Мін., Мінск. Сл. (69). *Донечка* Мін. в. Дзярж. *Донік* Мін. в. Віл., Мін., Мінск. *Донічак* Мін. в. Віл. *Донька* Мін. в. Віл., Дзярж., Мал. (80). *Дона* Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Бярэз., Мін. У XVI—XVIII стст. *Даниил* (5 фіксацый), *Данило* (81), *Данилей* (4), *Даниель* (3), *Даниело* (12), *Данько*, *Дашко* (18), *Данилец* БА I 59—60.

ДАРАФЕЙ, канан. Дорофей. Імя вельмі рэдкае: *Дарафей*, *Дора* Бр. в. Драг. У XVI—XVIII стст. *Дорофей* (3), *Дорошко* (4) БА I 63.

ДЗІМІТРЫЙ, ДЗІМІТРЫИ, канан. правасл. Димітрый, каталіц. польск. *Demetriusz*, *Dymitr*. Імя вельмі па-пулярнае. Вытворныя варыянты ўваходзяць у два дэрывацыйныя рады. У першы — варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы *Дзімітр-* з флексіяй -а: *Дзімітра*; 2) ад асновы *Дзімітр-* з устаўным галосным [e], каб ухліць збег зычных [tr], з суфіксам -ук: *Дзімі-рук*; 3) ад усечанай асновы *Дзім-* з флексіяй -а, з суфіксамі -ка, -ок, -уля, -уша, -ыч: *Дзіма*, *Дзімка*, *Дзімок*, *Дзімуля*, *Дзімуша*, *Дзімыч*; 4) ад асновы *Дзімітр-* з устаўным галосным [e], з флексіяй -а//о, з суфіксамі -ка, -ук, -ык: *Дзіміцер*, *Дзімітра*, *Дзіміцерка*, *Дзімі-рук*, *Дзімітрык*; 5) фанетычныя варыянты форм *Дзімі-трый*, *Дзімітр* без пачатковага зычнага: *Змітрый*, *Змітр*; 6) ад асновы *Змітр* з устаўным [e], з флексіяй -а//о, з суфіксамі -ка, -ок, -ук, -ык: *Зміцер*, *Зміцерка*, *Змітра*, *Змітро*, *Змітрок*, *Змітрук*, *Змітрык*; 7) фанетычныя варыянты формы *Дамітрый* без пачатковага зычнага: *Міт-рый*; 8) ад усечанай асновы *Міць*— без афікса, з флексіяй -я//ё, з суфіксамі -енъка, -ёк, -ёш, -ёша, -ка, -юк, -юша, -яй: *Міць*, *Міця*, *Міцё*, *Міценъка*, *Міцек*, *Міцеш*, *Міцёша*, *Міцька*, *Міциок*, *Міциюша*, *Міцай*. Другі рад аб'ядноўвае дэрываты ад вытворных асноў першага рада: 1) ад гіпатэтычнай асновы *Дзімар* — *Дзімарык*; ад *Дзімка* — *Дзімачка*, *Дзімчык*; ад *Дзімок* — *Дзімчык*; ад *Дзімуля* — *Дзімулька*; ад *Дзімуша* — *Дзімушка*; ад гіпатэтычнай асновы *Дзімцюра* — *Дзімчюрык*; ад *Змітрок* — *Змітрачок*; ад *Змітрук* — *Змітручок*; ад *Змітрык* —

Змітрычак; ад Міцька — *Mіцечка*; ад Мішюша — *Mішюшка*. Аказіянальная форма *Зысік*.

Зафіксаваны *Дзіма* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 62 фіксацыі ў 51 нас. пункце пераважна для асоб 17—35 гадоў, але сустракаецца ў дзяцей і ў асоб старэйшых за 35 гадоў; *Дзімарык* Гродна (1—10). *Дзімачка* Брэст, Баранавічы, Драг., Кам., Кобрын (5—7), Лях. (5); Віц. в. Міёр. (30); Гом. в. Рэч. (2); Гродна (3, 6), Кар., Навагр. (7); Мін. в. Мінск, Барысаў, Віл., Кап. (6), Люб., Пух., Сл. (1), Стайбц. *Дзімітра* Віц. в. Докш. (60), Леп. *Дзімка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 42 фіксацыі ў 41 нас. пункце галоўным чынам для дзяцей да 12 гадоў і асоб у 20—30 гадоў. *Дзімок* Мін. в. Мінск, Барысаў. *Дзімулька* Бр. в. Баранавічы (6), Брэст, Драг., Івац. (2), Лях. (5); Віц. в. Лёзна (42); Гр. в. Кар. (5); Мін. в. Мін., Мінск. *Дзімуша* Гом. в. Ветк. (5). *Дзімушка* Бр. в. Кам., Пінск. *Дзімчык* Бр. в. Кам.; Мінск. *Дзімыч* Брэст. *Дэмі-трук* Бр. в. Івац. *Дэмітрый* Бр. в. Бар., Драг., Івац. (21); Віц. в. Гарад. (45); Гр. в. Гродна (48), Кар., Навагр.; Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Мінск, Нясв., Пух., Стайбц. *Дэміцер* Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Івац. *Дмітра* Бр. в. Драг., Кам. *Дмітрук* Брэст. *Дмітрык* Бр. в. Ів., Кам., Кобр. *Дміцер* Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Кам., Малар. *Дміцерка*, *Дмытёрко* Бр. в. Драг., Ів., Пін. *Дміцюрка* Бр. в. Драг. *Змітра* Віц. в. Беш. (55); Талачын; Мін. в. Бярэз. (70), Кап. (60), Мін. *Змітрачок* Мін. в. Дзярж. *Змітро* Бр. в. Лун., Стол. (69). *Змітрок* Бр. в. Івац., Лун.; Віц. в. Гарад. (45), Глыб. (50), Леп., Расон. (70); Маг. в. Бялын. (43), Касц. (45), Клім. (60), Крычаў (60), Слаўг. (64), Чав.; Мін. в. Кап., Мін. *Змітрук* Бр. в. Івац.; Мін. *Змітручок* Брэст. *Змітрый* Бр. в. Івац. *Змітрык* Гр. в. Кар.; Мін. в. Кап. *Змітрычак* Мін. в. Кап. *Зміцер* Бр. в. Лун.; Мін. в. Кап., Пух. *Зысік* Бр. в. Лун. *Мітра* Віц. в. Міёр. *Мітро* Бр. в. Стол. *Мітрук* Бр. в. Жаб., Пінск; Віц. в. Міёр. (55). *Мітрый* Бр. в. Бяроз. *Мітрык* Бр. в. Стол. *Міценька* Мінск. *Міцечка* Бр. в. Бар.; Гр. в. Навагр. (35); Мін. *Міцё* Бр. в. Пін., Стол. *Міцёк* Брэст; Гом. в. Ветк. (5); Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Мін., Мінск. *Міцёш* Бр. в. Ів. *Міцёша* Брэст. *Міць* Бр. в. Лун. *Міцька* Бр. в. Ів., Івац., Кам., Лун., Малар., Стол. (69); Віц. в. Беш. (50), Глыб. (58), Міёр., Пол. (27), Тал. (50), Талачын, Шум. (25); Гом. в. Ветк. (50, 55), Добр. (ад 3 да 40), Жытк. (52); Гр. в. Гродна (48), Лід.

(55), Навагр. (95), Свісл. (50); Маг. в. Мсцілаў; Мін. в. Віл., Кап. (23), Люб., Мал., Мін., Мінск, Мядз., Стадбц. *Міцюк* Маг. в. Бялын. (36). *Міцюша* Гродна (48); Мін. в. Нясв. *Міцюшка* Гродна. *Міця* Бр. в. Бар., Ганц., Драг., Кам., Кобрын (50), Пін., Стол. (18); Віц. в. Беш. (52), Гарад. (45), Глыб. (58), Лёзна (42), Міёр. (55), Пол. (40), Уш. (40, 45), Шарк. (18, 25); Гом. в. Добр. (за 20), Жытк., Рэч. (20); Гр. в. Гродна (48), Зэльв. (55), Кар., Лід. (40, 45), Маст. (70), Навагр. (35), Свісл. (50); Маг. в. Бялын. (36, 64), Клім. (19), Краснап. (50), Крычаў (2), Мсцілаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Кап. (23), Люб., Мал., Мін., Мінск, Мядз. (47), Нясв., Стадбц. *Міцяй* Бр. в. Стол.; Гом. в. Добр. (16—20); Маг. в. Клім. (5). У XVI—XVIII стст. *Димитрый* (5 фіксаций), *Димитр* (2), *Дмитрей* (2), *Дмитр*, *Дэмітр* (33), *Деметрей*, *Демітр*, *Дмитрок* (3), *Змітрок* (5) БА I 61—62.

ДЗЯМЕНЦІЙ, канан. Дементиан. Зарэгістравана *Дымітрый* Бр. в. Малар. У XVI—XVIII стст. *Дементей* (2 фіксациі) БА I 60—61.

ДЗЯМІД, канан. Диомид. Зафіксавана *Дымыд* Бр. в. Кобр. У XVI—XVIII стст. *Демід*, *Дземід* (19 разоў) БА I 62.

ДЗЯМ'ЯН, канан. правасл. Дамиан, каталіц. польск. *Damian*. Імя не частае. Поўная размоўная форма *Дзямян* у выніку знікнення [j] пасля [m] (параўн. літ. *Дзям'ян*). Вытворныя варыянты адносяцца да двух дэрыватыўных радоў. Да першага — дэрываты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы *Дзям'ян* з суфіксам -ка: *Дзям'янка*; 2) ад асновы *Дзямян* з суфіксам -ка: *Дзямянка*; 3) ад асновы *Дзём-* з флексіяй -а, з суфіксам -ка: *Дзёма*, *Дзёмка*. Варыянты другога рада ўтвораны ад вытворных асноў першага рада: ад *Дзямянка* — *Дзямяначка*, *Дзямянчык*; ад гіпатэтычнай асновы *Дзёмуша*—*Дзёмушка*; ад *Дзёмка*—*Дзёматчка*, *Дзямячыла*. Зафіксаваны *Дзёма* Бр. в. Драг., Ів.; Маг. в. Мсцілаў; Мін. в. Віл., Мін., Мінск. *Дзёмачка* Мінск. *Дзёмка* Бр. в. Ів., Пін.; Віц. в. Докш. (47), Расон. (54); Мін., Мінск. *Дзёмушка* Мінск. *Дзямячыла* Бр. в. Ів. *Дзямян* Мін. в. Дзярж. *Дзям'ян* Бр. в. Драг., Ів., Кам., Кобр., Стол.; Гом. в. Лельч.; Маг. в. Мсцілаў; Мін. в. Віл., Мін., Мінск. *Дзямянка* Мін. в. Дзярж. *Дзям'янка*,

Дзямянчык Мінск. У XVI—XVIII стст. Демъ(ъ)ян (10 фіксацый), Демян (4), Дема (3), Демко, Демешко (2), Дешко (4) БА I 58.

ДЗЯНІС, канан. правасл. Дионісий, каталіц. польск. Dionizy. Літаратурная форма **Дзяніс** складалася ў працэсе адаптациі кананічнай формы ў выніку спрашчэння групы галосных [ио]>[е], а пасля [е]>[я] (у ненацкім становішчы) і страты канца вога -ий. Вытворная варыяты належала да двух дэрывацыйных радоў. Да першага — варыяты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы **Дзяніс** з суфіксамі -ік, -ка: **Дзянісік**, **Дзяніска**; 2) ад усечанай асновы **Дэнь-**, якая, відаць, ад рэгіянальнага **Дэніс**, **Дэніс**, з суфіксам -ка: **Дэніка**; 3) ад усечанай асновы **Дзінь-**, якая ад рэгіянальнага **Дзініз** (польск. Dionizy) з флексіяй -я, суфіксамі -ёк, -ка: **Дзіня**, **Дзінёк**, **Дзінька**; 4) ад камбінаванай асновы **Дысь-**, якая ўтварылася з першага склада і апошняга зычнага польскага імені Dionizy, з флексіяй -я: **Дыся**; 5) ад усечанай асновы **Дзін-**: **Дзіна**. Другі рад: ад **Дзінёк** — **Дзінёчак**. Зафіксаваны **Дзіна** Мін. **Дзінёчак**, **Дзінька** Гр. в. Свісл. (2). **Дзіня** Гродна (4); Маг. в. Касц. (11). **Дзяніс** Бр. в. Драг., Ів., Кобр., Малар.; Віц. в. Віцебск, Леп. (60); Гом. в. Рэч.; Гр. в. Гродна (4, 6), Лід. (20), Свісл. (2); Маг. в. Бабр. (80), Мсціслаў; Мін. в. Мін., Мінск, Салігор., Слуцк. **Дзянісій** Маг. в. Касц. **Дзянісік** Бр. в. Бар., Івац.; Маг. в. Касц. (3); Мін. в. Слуцк. **Дзяніска** Бр. в. Бар., Брэст., Драг., Ів., Кобр., Малар., Стол.; Віц. в. Леп. (45); Гр. в. Гродна (4, 5), Ліда, Свісл. (2); Маг. в. Бабр. (5), Бых. (13), Касц. (10), Мсціслаў; Мін. в. Мін., Мінск, Слуцк. **Дыся** Гр. в. Лід. (40). **Дэніка** Віц. в. Леп. (45). У XVI—XVIII стст. **Денис**, **Дзеніс** (23), **Денисок** БА I 62.

ЕЛІЗАР, канан. Елеазар. Зафіксаваны **Лізар** Бр. в. Пін. У XVI ст. **Елиозар**, **Олизар**, **Озар** БА I 70—71.

ЕЛІСЕЙ, канан. Елісей. Імя рэдкае. Зарэгістраваны **Алісей** Бр. в. Драг. **Лісей** Гом. в. Б.-Каш. (70). У XVI і XVIII стст. **О(A)лісей** (10) **Ольсей** БА I 71.

ЕМЯЛЬЯН, канан. Емельян, польск. Emilian. Імя не вельмі частае. Поўная размоўная форма **Амяльян** (і яе фанетычныя варыяты **Амяльян**, **Амялян**, **Гамілян**, **Міллян**, **Мяльян**, **Мялян**) узнікла ў выніку замены пачатковага [е] на [о] у працэсе адаптациі кананічнай формы, а пасля ў ненацкім становішчы [о]>[а]. Вытворная

варыякты належаць да двух дэрывавайных радоў. Першы рад — варыякты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы Амялян з суфіксам -ка: *Амялянка*; 2) ад усечанай асновы Амель- з суфіксамі -ка, -юк: *Амелка*, *Амлюк*; 3) ад усечанай асновы Гамель- з флексіяй -я, з суфіксам -ка: *Гамеля*, *Гамелька*; 4) ад усечанай асновы Ямель- з флексіяй -я, з суфіксам -юшка: *Ямеля*, *Ямлюшка*; 5) ад усечанай асновы Мель- без афікса, з флексіяй -я/-ё, з суфіксамі -ка, -юсь: *Мель*, *Меля*, *Мелё*, *Мелька*, *Млюсь*. Другі рад — варыякты ад вытворных асноў першага рада: ад *Амялянка* — *Амялянчик*. Адзначаны *Амелка* Бр. в. Стол. *Амяльян* Бр. в. Кам., Кобр., Лях. (70), *Малар*. *Амлюк* Гр. в. Іуеў. (45). *Амялян* Бр. в. Драг., Ів., Кобр. *Амялянка* Бр. в. Драг. *Амялянчик* Бр. в. Кобр. *Гамелька*, *Гамеля*, *Гамілян* Бр. в. Ів. (76). *Емельян* Бр. в. Пін. *Мелё* Бр. в. Лун. *Мель* Бр. в. Ів. *Мелька*, *Млюсь* Брэсц. *Міллян* Маг. в. Кругл. (70). *Мельян* Бр. в. Лун.; Віц. в. Сен. (72). *Мялян* Брэсц. *Ямлюшка* Брэст. *Ямеля* Бр. в. Брэст, Пін. *Ямлюшка* Брэст. *Ямеля* Бр. в. Брэст, Пін. У XVI—XVIII стст. *О(А)мелян* (25 фіксацый), *Омельян* (7), *Амеллян*, *Меллян* (2), *Омелко* БА I 72—73.

ЕРАМЕЙ, канан. Иеремей, Иеремия. Імя рэдкае. Зарэгістраваны *Ерамейка*, *Яромка* Бр. в. Бар. У XVI—XVIII стст. *Еремей* (2 фіксацыі), *Еромей* (3), *Веремей*, *Ерома*, *Ерёма*, *Ярома* (3), *Ерко* (3), *Ярош* БА I 79—80.

ЕРМАЛАЙ, канан. Ермолай. Імя рэдкае. Вытворныя належаць да двух дэрывавайных радоў. Варыякты першага рада: 1) ад асновы Ермалай з суфіксам -юшка: *Ермалаюшка*; 2) ад усечанай асновы Ярмол- з флексіяй -а: *Ярмола*; 3) ад асновы Ярмо- з суфіксамі -сь, -ша: *Ярмось*, *Ярмуша*. Другі рад: ад асновы Ярмош- з суфіксам -ка: *Ярмошка*. Зафіксаваны *Ермалай* Маг. в. Касц. (80). *Ермалаюшка* Бр. в. Пін. *Ярмола* Бр. в. Пін. *Ярмось* Бр. в. Пін., Стол. *Ярмошка* Віц. в. Сен. (83).

ЕУДАКІМ, канан. Евдоким. Зафіксаваны *Удакім* Віц. в. Сен. (70). *Яўдок* Бр. в. Стол. У XVI—XVIII стст. *Авдоким* (6 разоў) БА I 64.

ЗАСІМ, канан. Зосима. Зафіксавана *Засім* Бр. в. Кобр., Малар. У XVI—XVIII стст. адзначана *Зосим* БА I 76.

ЗАХАР, ЗАХАРЫЙ, канан. Захария. Імя не частае. Літ. *Захар* склалася ў выніку страты канцавога -я пры адаптациі кананічнай формы, а літаратурная форма

Захарый — па аналогіі са шматлікім імёнамі з канцавым -ий. Поўная размоўная форма Захар'я ўтварылася пры адаптациі кананічнай формы ў выніку спрашчэння канцавой группы галосных [ия]. Вытворныя варыянты складаюць два дэрывацыйныя рады. У першы ўваходзяць дэрываты ад невытворнай асновы Захар з суфіксамі -ка, -ушка, -ык: *Захарка, Захарушка, Захарык*. У другі — дэрываты ад вытворных асноў: ад Захарка — *Захарачка, Захарчык*; ад гілатэтычнай асновы Захаруша — *Захарушка*. Зафіксаваны *Захар* Віц. в. Беш. (55); Гом. в. Рэч.; Маг. в. Краснап. (70), Меціслаў; Мін. в. Віл., Мін., Мінск, Слуцк. *Захарачка* Мін. в. Сл. *Захарка* Бр. в. Брэст, Драг., Пруж., Стол.; Маг. в. Меціслаў; Мін. в. Віл., Мін., Мінск, Слуцк. *Захарушка* Мін. в. Слуцк. *Захарчык* Бр. в. Бар.; Мін. в. Мін., Слуцк. *Захарык* Мінск. *Захар'я* Віц. в. Докш. У XVI—XVIII стст. *Захария* (2 разы), *Захарья, Захаръя* (5), *Захарий* (2), *Захарей, Захарко* БА I 75—76.

ЗБІГНЕУ, стараж. слав. Распаўсяджана ў палякаў. З XIV ст. у форме *Zbygniew, Zbigniew*. У XVI ст. частае, пасля радзей і ў XIX ст. зноў частае (Быстр. Кн., с. 358). У Беларусі праз літаратуру і польскую мову, рэдка. Варыянты першага дэрывацыйнага рада: 1) ад асновы *Збы-* з суфіксамі -нь, -сь: *Збынь, Збысь*. Другі рад складаюць варыянты ад вытворных асноў: 1) ад асновы *Збысь-* з суфіксамі -ка, -як: *Збыська, Збысяк*; 2) ад асновы *Бысь-* (без пачатковага [з]) з суфіксам -ка: *Быська*; 3) ад асновы *Збыш-* з суфіксам -ак: *Збышак*. Зарэгістраваны *Быська* Гр. в. Шчучын (10), *Збынь* Мін. в. Мядз. (47), *Збысь* Гр. в. Ліда (35), *Збысяк* Гр. в. Шчучын (10), *Збышак* Віц. в. Шарк.; Гр. в. Ліда (35).

ЗДЗІСЛАУ, стараж. польск. *Zdzisław*. Зарэгістравана *Здісь* Бр. в. Бар.

ЗІНОВІЙ, канан. Зиновий. Імя рэдкае. Зарэгістраваны *Дзіноў* Бр. в. Ів., Малар. *Зіноў* Бр. в. Ів., Івац., Пін., Стол. У XVI—XVIII стст. не адзначана.

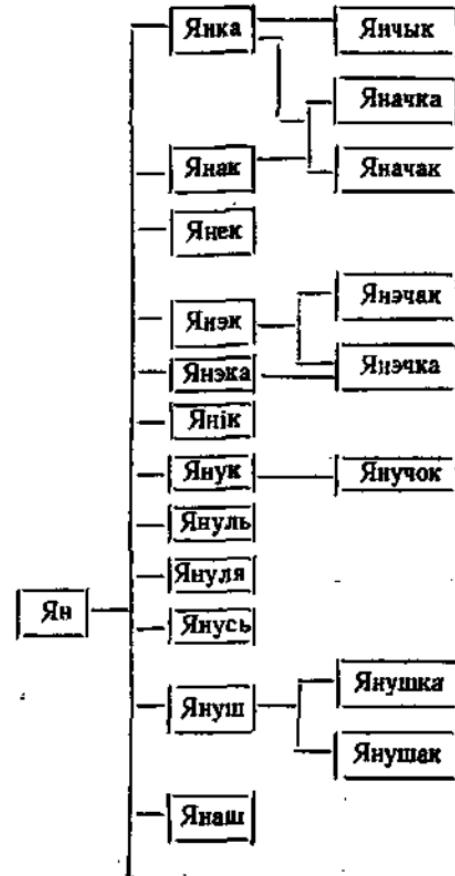
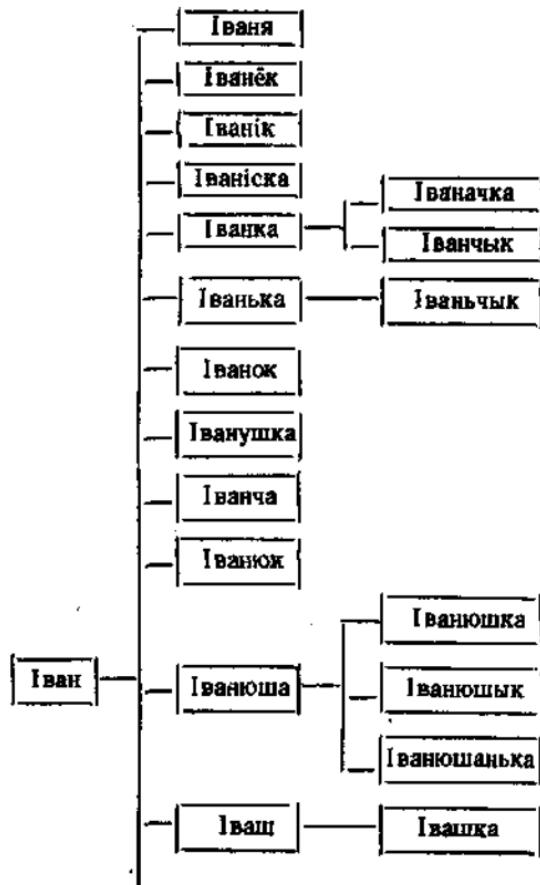
ЗЫГМУНТ, польск. *Zygmunt* з ням. *Sigmund, Siegmund*. У Беларусі рэдкае, з польской мовы. Зарэгістраваны *Зыгмусь* Віц. в. Паст.; Мін. в. Салігор., Стаўбц. *Зыма* Бр. в. Бар.

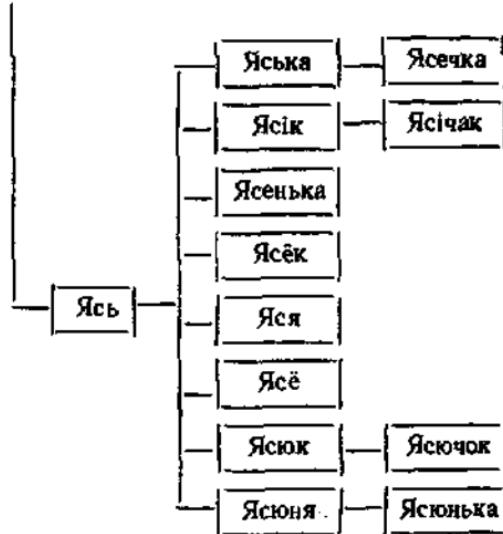
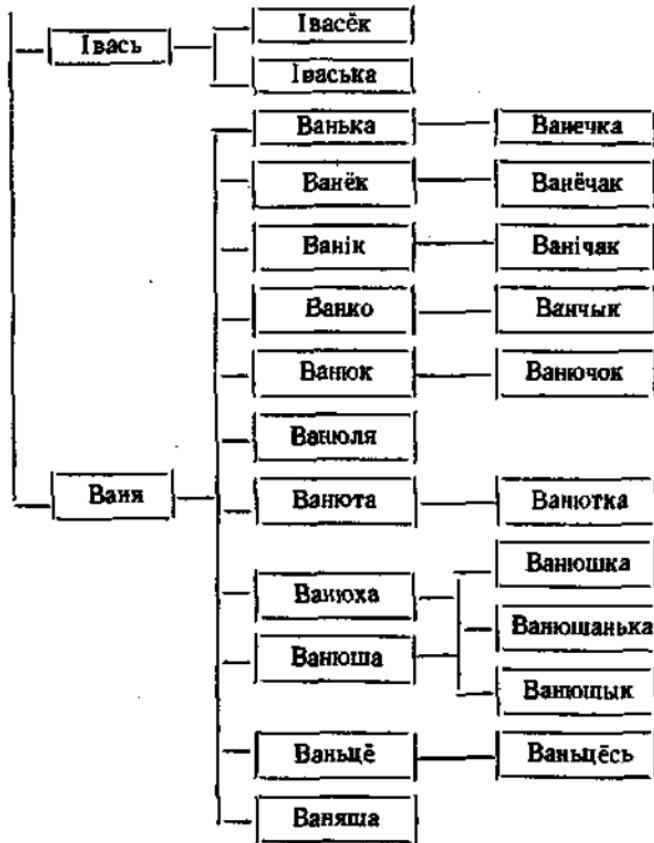
ЗЯНОН, канан. каталіц. польск. *Zenon*. У Беларусі рэдкае, з польской мовы. Вытворныя варыянты належаць да двух дэрывацыйных радоў. У першы ўваходзяць

дэрываты ад усечаных асноў: 1) ад асновы Зэн- з суфіксамі -ак, -ік, -усь: Зэнак, Зэнік, Зэнусь; 2) ад асновы Зэн- з флексіяй -ё, з суфіксамі -ік, -ка: Зэнё, Зэнік, Зэнъка. У другі рад — ад вытворнай асновы Зэнак — Зэначак. Зафіксаваны Зэнак Бр. в. Бар.; Маг. в. Бабруйск (50). Зэначак Маг. в. Бабруйск (50). Зэнё Бр. в. Бар. Зэнік Віц. в. Паст. (56). Зэнусь Віц. в. Глыб., Шарк. Зэнон Бр. в. Бар.; Віц. в. Паст. (56). Зэнъка Віц. в. Паст. (56). Зянон Гродна (48).

ІВАН, канан. правасл. Іоанн, каталіц. польск. Ян. Самае папулярнае імя. Зарэгістраваныя вытворныя варыяты ўваходзяць у два дэрывацыйныя рады. Першы рад складаюць дэрываты ад невытворных асноў і іх частак: 1) ад асновы Іван з суфіксамі -ік, -іска, -ка, -ок, -ушка, -ча: Іванік, Іваніска, Іванка, Іванок, Іванушка, Іванча; 2) ад асновы Івань- з флексіяй -я, з суфіксамі -ёк, -ік, -іска, -ка, -юк, -юша: Іваня, Іванёк, Іванік, Іваніска, Іванъка, Іванюк, Іванюша; 3) ад усечанай асновы Іва- з суфіксамі -сь, -ш: Івась, Іваш; 4) ад асновы Іван без афікса, з флексіяй -я, з суфіксамі -ко, -чо: Іван, Іваня, Іванко, Іванчо; 5) ад усечанай асновы Вань- з флексіяй -я, з суфіксамі -ёк, -ік, -ка, -цё, -юк, -юля, -юта, -юха, -юша, -ятка, -яша: Ваня, Ванёк, Ванік, Ванька, Ваньцё, Ванюк, Ванюля, Ванюта, Ванюха, Ванюша, Ванятка, Ваняша; 6) ад асновы Ян- з флексіяй -о// -ё, з суфіксамі -ак, -аш, -ек, -ік, -ка, -ук, -уль, -уля, -усь, -уш, -эк, -эка: Яно, Янё, Янак, Янаш, Янек, Янік, Янка, Янук, Януль, Януля, Янусь, Януш, Янэк, Янэка; 7) ад асновы Я- (Яи) з суфіксам -сь: Ясь. Другі дэрывацыйны рад складаюць варыяты ад вытворных асноў першага дэрывацыйнага рада: 1) ад Іванка — Іваначка, Іванчык; ад Іванъка — Іванъчык; ад Івась — Івасёк, Іваська; ад Іваш — Івашка; ад Ванік — Ванічак; ад Ванька — Ванечка; ад Ваньцё — Ваньцёсь; ад Ванюк — Ванючок; ад Ванюта — Ванютка; ад Янка — Яначка, Янчык; ад Янак — Яначак, Яначка; ад Янук — Янучок; ад Януш — Янушак, Янушка; ад Янэк — Янэчак, Янэчка; 2) ад гіпатэтычнай асновы Івануш- з суфіксам -ка: Іванушка; 3) ад асновы Іванюш- з суфіксамі -ка, -анька, -ык: Іванюшка, Іванюшанька, Іванюшык; 4) ад асноў Ванюх-, Ванюш- з суфіксамі -анька, -ка, -ык: Ванюшанька, Ванюшка, Ванюшык; 5) ад асновы Ясь- з флексіяй -я// -ё, з суфіксамі -енька, -ёк, -ік, -ка, -юк, -юня:

Яся, Ясё, Ясенька, Ясёк, Ясік, Яська, Ясюк, Ясюня. Зарэгістраваны *Ванечка* Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз. (19, 42), Драг. (25), Жаб., Кам., Стол.; Віц. в. Глыб. (30), Паст., Сен. (22), Шарк.; Гом. в. Жытк. (10), Хойн.; Гр. в. Бераст. (19), Гродз. (40, 42), Гродна (5, 26), Лід. (6), Навагр. (40); Маг. в. Бабруйск (2), Крыч. (8), Мсціслаў, Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Віл., Кал., Люб., Мінск, Нясв., Сл. *Ванёк* Бр. в. Брэст, Драг. (25), Лун.; Віц. в. Пол. (28), Сен. (22), Чашн. (20), Шум.; Гом. в. Ветк. (25), Жытк.; Гр. в. Гродна (5), Зэльв. (35, 48), Іуеў. (58), Кар., Маст.; Маг. в. Бабр. (17), Мсціслаў. *Ванік* Бр. в. Брэст, Драг., Івац., Кам., Кобр., Лун. (7, 20, 40); Віц. в. Лёзна (45); Гом. в. Б.-Каш., Жытк.; Гр. в. Гродз. (12, 63), Зэльв. (48), Маст. (16, 18), Навагр. (5); Мін. в. Мінск, Нясв., Сл. (20). *Ванічак* Бр. в. Жаб., Івац. *Ванька* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 135 фіксаций у 122 нас. пунктах пераважна для асоб 6—25 гадоў, нярэдка таксама ў дзяцей да 6 гадоў і ў дарослых 35—50 гадоў, сустракаецца і ў асоб старэйшага ўзросту. *Ваньчё* Бр. в. Ів., Малар. *Ваньцёсь* Бр. в. Пін. *Ваньчык* Гродна (5). *Ванюк* Віц. в. Міёр. (65). *Ванюля* Бр. в. Навагр. *Ванюта* Віц. в. Глыб. (30), Сен. (22); Маг. в. Мсціслаў; Мінск. *Ванюта* Гр. в. Гродз. (12); Мінск. *Ванюха* Бр. в. Ів.; Віц. в. Талачын; Маг. в. Краснаполле (82). *Ванюша* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 48 фіксаций у 47 нас. пунктах для дзяцей 5—10 гадоў і асоб 17—30 гадоў. *Ванюшанька* Мінск. *Ванюшка* Бр. в. Ів., Івац. (77), Кобр.; Віц. в. Расон. (15); Гом. в. Б.-Каш. (2, 10), Добр. (3—30), Рэч. (36), Хойн. (10); Гр. в. Астр. (8), Воран. (14), Гродз. (40), Гродна (4, 24), Кар., Смарг. (50); Маг. в. Бабр. (7), Касц. (3); Мін. в. Мін., Мінск, Пух., Стайбц. *Ванюшык* Гродз. (26). *Ваня* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 170 фіксаций у 150 нас. пунктах пераважна ў асоб ад 16 да 25 гадоў. *Ванятка* Бр. в. Бар.; Гом. в. Добр. (ад 3 да 20); Гродна (5), Гродз. (12). *Ваняша* Віц. в. Міёр. *Іван* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 216 фіксаций у 182 нас. пунктах пераважна для асоб 36—60 гадоў, даволі ўжывальнае і ва ўзросце 16—35 гадоў. *Іваначка* Бр. в. Пін.; Гом. в. Хойн. (у дарослых); Мін. в. Віл., Мінск. *Іванёк* Віц. в. Докш. (25); Гр. в. Смарг. (80); Маг. в. Касц. (10). *Іванік* Бр. в. Бярэз., Ів. *Іваніска* Бр. в. Ів. *Іванка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 35 фіксаций у 34 нас. пунктах

для дзяцей 3—11 гадоў і для дарослых пры звароце да іх. *Іванок* Віц. в. Чашн. (40, 42). *Іванушка* Бр. в. Кам.; Маг. в. Клічаў; Мін. в. Мінск, Пух., Сл. (20). *Іванча* Бр. в. Ів. *Іванчык* Бр. в. Драг. (19), Стол. (50); Гом. в. Ветк. (10, 30), Лельч. (28), Петр. (30), Рэч. (20); Мін. в. Мядз. *Іванька* Бр. в. Жаб., Ів., Кобр., Пін.; Віц. в. Леп. (47); Гом. в. Браг. (35), Б.-Каш. (50), Гом. (1—15), Добр. (3—20), Лоеў., Рэч. (20, 45), Хойн., Чач. (6—7); Маг. в. Бабруйск (23), Гор. (35, 72), Касц. (20), Кір. (60), Клім. (4), Мсціслаў, Шкл. (40); Мін. в. Лаг. (48), Мядз. *Іваньчык* Гом. в. Ел. (16), Хойн. (40); Гр. в. Шч. (42). *Іванюк* Бр. в. Лях. (50). *Іванюша* Брэст. *Іванюшка* Бр. в. Пін. *Іваня* Бр. в. Ів. *Івасёк*, *Івась*, *Іваська* Мінск. *Іваши* Віц. в. Леп.; Мін. *Івашка* Бр. в. Драг.; Віц. в. Леп. (30); Гр. в. Шч. (22); Маг. в. Крыч. (8). *Іван* Бр. в. Ів. (54), Івац., Кобр., Малар. *Іванко* Бр. в. Драг., Ів. *Іваня* Бр. в. Ів. (54), Кобр. *Іванчо* Бр. в. Ів. **Ян** — ва ўсіх абласцях рэспублікі 31 фіксацыя ў 31 нас. пункце галоўным чынам для асоб вышэй 50 гадоў, але зрэдку сустракаецца і ў маладзейшых (30—40 гадоў). *Янак* Бр. в. Бар., Лях. (25, 42, 55); Віц. в. Глыб. (39), Докш. (25), Міёр. (21), Паст., Шарк. (31); Гр. в. Ашм. (50), Бераст. (30, 32), Гродз. (10, 15, 18, 20, 30, 40, 50), Гродна (18), Дзяятл. (да 20, 20, 40), Іёеў. (14, 25, 50), Кар. (32), Лід. (26, 30, 40, 45), Ліда (23, 50), Маст. (21, 40, 50), Навагр. (15, 40, 50), Свісл. (21), Шч. (15, 40, 70); Маг. в. Мсц. (да 8); Мін. в. Валож., Кл. (45), Мядз., Нясв., Пух. (5—10), Стайдз. *Яначак* Гр. в. Астр. (45), Лід. (40), Навагр., Свісл. (65), Шч. (7, 13); Мін. в. Мядз. *Яначка* Віц. в. Паст.; Гр. в. Дзяятл. (13), Смарг. (55); Маг. в. Касц. (3); Мін. в. Віл. *Янаш* Бр. в. Лун. *Янек* Віц. в. Глыб. (32); Мінск. *Янё* Бр. в. Пін. *Янік* Бр. в. Бар., Ів., Кам., Малар. *Янка* Бр. в. Бар. (50), Івац., Пін. (18); Віц. в. Глыб. (39), Докш. (25), Міёр. (21, 65), Паст., Чашн. (70), Шум. (53); Гом. в. Браг. (50), Жытк., Хойн. (50); Гр. в. Астр. (10—16), Ашм. (40), Бераст. (40, 50), Воран. (14), Дзяятл. (40); Маг. в. Касц. (60), Мсц. (да 5); Мін. в. Валож., Віл., Лаг. (25), Мін., Мінск, Мядз. (20, 22), Пух. *Яно* Бр. в. Пін. *Янук* Гр. в. Астр. (40), Ашм. (30), Воран. (40), Лід., Ліда (19); Мін. в. Віл., Лаг. (40), Мядз. (70). *Януль* Гр. в. Ашм. (20—25). *Януля* Віц. в. Шарк. (31). *Янусь* Бр. в. Бар.; Віц. в. Глыб. (25, 32), Паст., Шарк. (31); Гр. в.

Астр. (40), Ашм. (40), Гродз. (16, 20, 21), Іуеў. (25),
Шч. (7, 20, 21); Мін. в. Віл. Янучок Мін. в. Дзярж.
Януш Гр. в. Астр. (18), Гродз. (40), Гродна (25); Мін. в.
Мін. Янушак Віц. в. Міёр. (21), Паст. (у дзеяцей); Гр. в.
Астр. (15, 16), Гродз. (10, 15), Гродна (6), Іуеў. (14),
Ліда (19), Маст. (20), Шч. (да 7). Янушка Гр. в. Ліда
(19), Янчык Бр. в. Пін.; Віц. в. Пол. (90). Янэк Бр. в.
Ів., Лун. (71), Малар., Пін. (40), Стол.; Віц. в. Міёры
(20); Гр. в. (7—10); Мін. в. Барысаў, Віл. Янэка Гр. в.
Лід. (5—45). Янэчак Гр. в. Свісл. (21); Мін. в. Мядз.
Янэчка Мін. в. Мядз. (22). Ясенька Гр. в. Зэльв. (18),
Ічэў. (80), Маст. (19). Ясё Гр. в. Маст. (19), Ясёк Бр. в.
Кобр. Ясік Гр. в. Лід. (17). Ясь Бр. в. Бар. (50), Кам.,
Лях. (30), Стол.; Віц. в. Паст. (63); Маг. в. Мсц. (16,
72), Мсціслаў; Мін. в. Віл., Мінск, Мядз., Пух. (у ста-
лых). Яська Бр. в. Жаб., Лях. (30), Стол.; Віц. в. Паст.
(63); Гр. в. Астр. (20, 40), Ашм. (15, 20, 40), Гродна
(19), Ліда (19), Свісл. (80); Маг. в. Мсціслаў; Мін. в.
Валож., Віл., Кап., Мядз. Ясюк Бр. в. Лях. Ясюня Віц. в.
Паст. (18). Яся Гр. в. Бераст. (14). У XVI—XVIII стст.
Іван (969 разоў), Ян (404), Іванко (8), Іванок, Іва-
нец (3), Иваш, Ивашко (51), Ивахно (2), Янко (16),
Янук (7), Януш (3), Янушко (2), Янцук, Янель, Янута,
Янутъ, Яска БА I 83—87.

ІГАР, канан. Игорь. Імя частае. Вытворныя варыян-
ты належаць да трох дэрывацыйных радоў. Варыянты
першага рада ўтвораны ад невытворнай асновы і яе
частак: 1) ад асновы Ігар з суфіксамі -ка, -ок, -оня,
-оша, -уня, -уся, -уша: *Ігарка*, *Ігарок*, *Ігароня*, *Ігарона*,
Ігаруня, *Ігаруся*, *Ігаруша*; 2) ад усечанай асновы Гар:
Гарык; 3) ад усечанай асновы Го-: *Гоша*. Другі рад —
варыянты ад вытворных асноў першага рада: ад Іга-
рок — *Ігарочак*; ад Ігароша — *Ігарышка*; ад Ігаруня —
Ігарунька; ад Ігаруся — *Ігарусік*, *Ігаруська*; ад Ігару-
ша — *Ігарушанька*, *Ігарушка*; ад Гарык — *Гарычак*; ад
Гоша — *Гошка*, *Гошанька*. Да трэцяга рада належаць
варыянты ад вытворных асноў другога рада: ад Ігарунь-
ка — *Ігаруньчык*; ад Гошка — *Гошачка*. Выкарыстоўва-
юцца ў якасці варыянтаў і імёны *Ягор*, *Егарок*, а таксама
сугучны апелятыў *Ігруша*. Зарэгістраваны *Гарык*
Віц. в. Пол. (18); Гом. (28); Мін. в. Мін., Мінск, Салігор.,
Слуцк. *Гоша* Віц. в. Уш. (48), Шарк. (6); Мін. в. Кл.
Гошанька Віц. в. Уш. (48). *Егарок* Віц. в. Міёр. (10).

Iгар Бр. в. Бар. (39), Бяроз. (17), Драг., Ів., Кам., Лун., Мал.; Віц. в. Віцебск (22), Гарад. (48), Докш., Лёзна (20), Уш. (7, 10, 48), Шарк. (6, 37); Гом. в. Гом. (7, 28), Карм. (20); Гр. в. Гродна (ад 2 да 23), Навагр. (13), Навагрудак (10), Слонім (17), Шч. (14, 18); Маг. в. Бабруйск, Мсцілаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Кл., Мін., Мінск, Нясв., Салігор., Сл., Слуцк, Стадубц. *Iгарка* Віц. в. Чашн. (13); Гр. в. Навагр.; Мін. в. Віл., Сл., Стадубц. *Iгарок* Бр. в. Бар. (3), Бяроз. (17), Драг., Жаб., Ів., Івац., Лун., Пін.; Віц. в. Віцебск (22), Докш., Лёзна (20), Чашн. (13); Гом. в. Гом. (4), Карм. (3); Гр. в. Гродна (ад 4 да 8), Ліда (7), Масты (19), Навагрудак (10); Маг. в. Бабруйск, Мсцілаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Кл., Мін., Мінск, Нясв., Сл., Слуцк, Стадубц. *Iгароня* Мін. в. Барысаў. *Iгарочак* Бр. в. Драг., Жаб.; Віц. в. Чашн. (13); Гродна (5); Маг. в. Мсцілаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Мін., Мінск, Стадубц. *Iгароша* Мін. в. Барысаў, Мінск. *Iгарушка* Бр. в. Бар., Пінск; Гр. в. Гродна (5, 10), Ліда (17), Масты (19). *Iгарунчык* Брэст; Гродна (5). *Iгарунька* Бр. в. Кам. *Iгарунчык* Віц. в. Лёзна (20). *Iгаруня* Брэст; Віц. в. Чашн. (13). *Iгаруся* Віц. в. Лёзна (20). *Iгаруша* Бр. в. Стол.; Мін. в. Кл. *Iгарушанька* Бр. в. Кам. *Iгарушка* Бр. в. Стол. *Iгуша* Мін. Ягор Віц. в. Гарад. (48), Miér. (10), Уш. (48); Мінск.

ІГНАТ і ІГНАЦІЙ, канан. правасл. Игнатий, католіц. польск. Ignacy. Імя не частае. Літаратурная форма *Ігнат* склалася ў виніку страты канцавога -ий пры адаптациі кананічнай формы. Размоўная поўная форма *Ігнацы* ўзыходзіць да польск. Ignacy. Вытворная адносяцца да двух дэрывацыйных радоў. Да першага належаць варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад Ігнаць без афікса, з суфіксамі -ік, -ка: *Ігнаць*, *Ігнацік*, *Ігнацька*; 2) ад усечанай асновы Ігнат без афікса, з суфіксам -ка: *Ігнат*, *Ігнатка*; 3) ад усечанай асновы Ігна- з суфіксамі -ля, -сь, -шка: *Ігналя*, *Ігнась*, *Ігнашка*; 4) ад усечанай асновы Гнат- без афікса, з суфіксам -ка: *Гнат*, *Гнатка*; 5) ад усечанай асновы Гна- з суфіксам -лё: *Гналё*. Другі рад — варыянты ад вытворных асноў: ад Ігналя — *Ігналька*; ад Ігнась — *Ігнаська*. Зафіксованы *Гналё* Бр. в. Пін. *Гнат* Бр. в. Драг., Жаб., Ів. (77), Кобр., Лун., Малар., Пін., Стол.; Віц. в. Пол. (32); Мін. в. Барысаў. *Гнатко* Бр. в. Драг., Ів., Лун., Пін., Стол.

Ігналька Мін. в. Дзярж. *Ігналя* Віц. в. Паст. (56, 70). *Ігнась* Бр. в. Бар.; Гр. в. Гродз. (46), Маст. (75); Маг. в. Кір. (35); Мін. в. Стайдиц. *Ігнаська* Гр. в. Ашм. (40). *Ігнат* Бр. в. Ів. (77); Віц. в. Глыб. (44), Пол. (32), Уш. (75); Гом. в. Б.-Каш. (70), Гом. (60); Гр. в. Зэльв. (45), Маст. (65); Маг. в. Чэрк. (76); Мін. в. Кл. *Ігнатка* Бр. в. Ів., Пруж., Стол.; Мін. в. Кл. *Ігнацій* Віц. в. Глыб. (44). *Ігнацік* Гом. в. Гом. (40); Мін. в. Кап. (68). *Ігнаць* Бр. в. Ів. *Ігнацька* Віц. в. Шум. (70). *Ігнацы* Віц. в. Глыб. (44). *Ігнашка* Бр. в. Малар., Пруж.; Віц. в. Шум. (70); Маг. в. Кір. (80). У XVI—XVIII стст. *Ігнат* (58 разоў) БА I 79.

ІЗОЦІК, канан. правасл. Зотик. *Ізоцік* Віц. в. Miep.

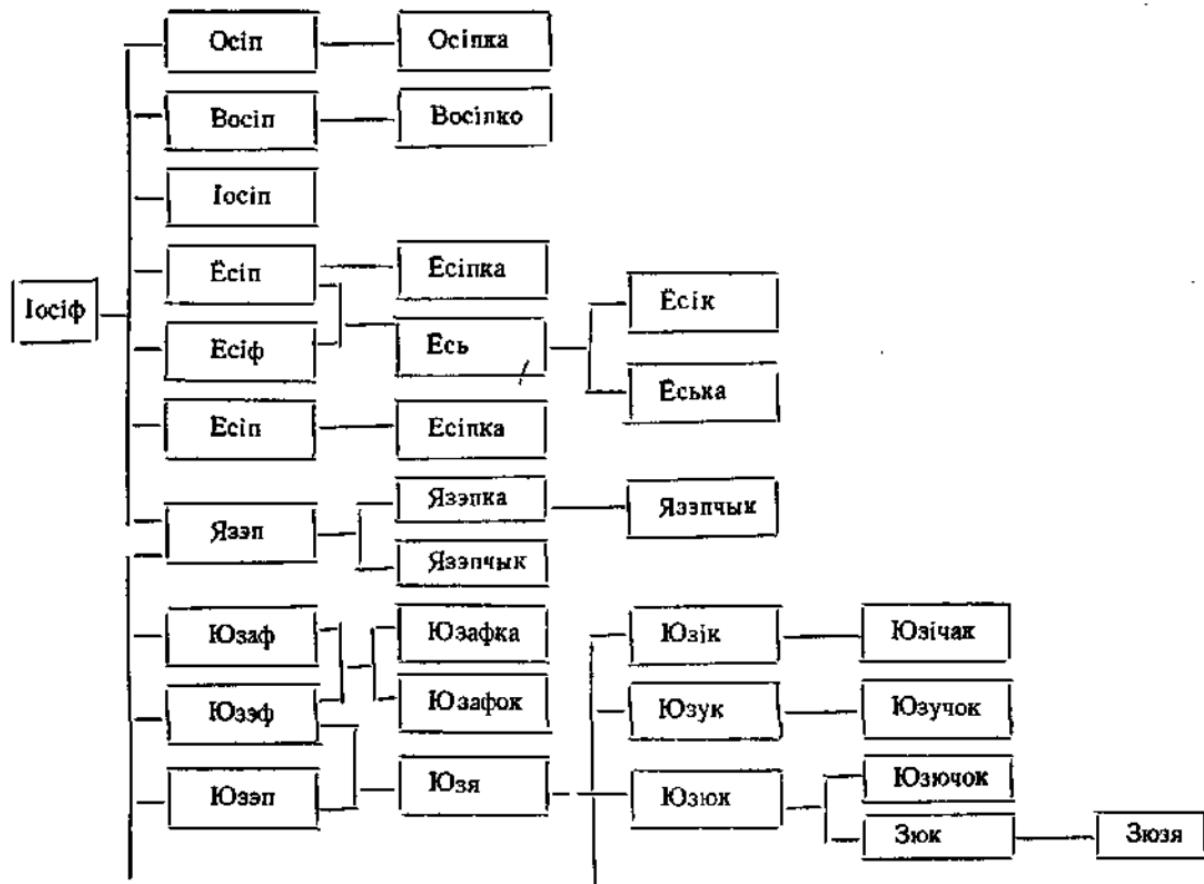
ІЛЬЯ, канан. правасл. Илия, каталіц. польск. Eliasz.

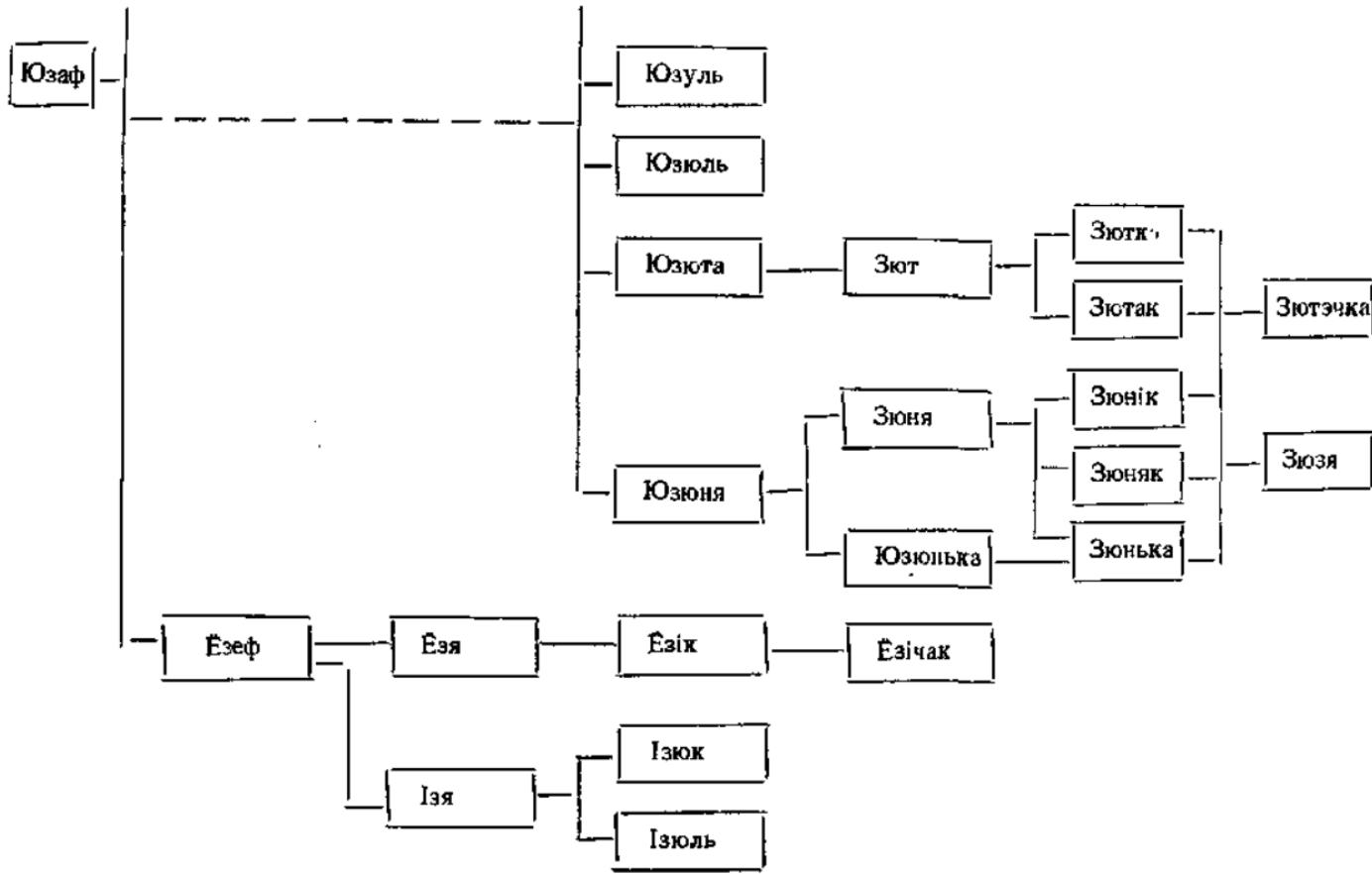
Імя даволі частае ў прадстаўнікоў сярэдняга пакалення. Поўная форма ў гаворках выступае ў фанетычных варыятах *Ілья*, *Ілля*, *Іля*, *Лъя*, а польскае Eliasz — у фанетычных варыятах *Ільяш*, *Гальяш*, *Ляш*. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. У першы ўваходзяць варыянты ад невытворнай асновы: 1) ад асновы *Іль-* з суфіксамі -ка, -юк, -юха, -юша: *Ілька*, *Ільюк*, *Ільюха*, *Ільюша*; 2) ад асновы *Лъя-* з суфіксам -чок: *Ллячок*; 3) ад асновы *Лъ-* з суфіксамі -юха, -юша: *Лъюка*, *Лъюша*, *Люша*. Другі рад — варыянты ад вытворных асноў: ад *Ілька* — *Ількушка*; ад *Ільюк* — *Ільючок*; ад *Ільюша* — *Ільюшанька*, *Ільюшка*; ад *Люша* — *Люшка*, *Люшык*. Выкарыстоўваецца і форма іншых імён: *Алік*, *Віля*, *Лёня*, *Лёша*. Зарэгістраваны *Алік* Мінск. *Віля* Бр. в. Пін. *Гальяш* Бр. в. Стол.; Віц. в. Глыб. (80); Гр. в. Кар. *Ілька* Бр. в. Жаб.; Віц. в. Лёзна; Мінск. *Ількушка* Бр. в. Стол. *Ільюк* Бр. в. Ганц., Стол.; Віц. в. Докш., Леп. (78), Пол. (87), Шарк. (45); Гр. в. Лід. (40); Мін. в. Кл. *Ільюха* Бр. в. Бар., Брэст, Ів., Івац.; Віц. в. Беш. (45), Віц. (70); Гр. в. Дзятл. (50). *Ільючок* Віц. в. Докш. *Ільюша*, *Іллюша* Бр. в. Бар., Брэст, Ганц., Драг., Жаб., Кам. (50); Віц. в. Глыб. (50), Лёзна, Шарк. (45); Гом. в. Рэч. (40—70); Гр. в. Гродз. (50), Кар., Навагр.; Мін. в. Барысаў, Бярэз., Мінск, Нясв., Сл. (48). *Ільюшанька* Гр. в. Навагр.; Мінск. *Ільюшка* Бр. в. Івац., Кам., Пін., Пруж., Стол.; Мін. в. Кл., Мінск, Нясв. *Ілья* Бр. в. Пін.; Віц. в. Беш. (45), Глыб., Докш., Лёзна (39), Шарк. (45); Гом. в. Лоеў., Рэч. (40, 70); Гр. в. Гродна (65), Дзятл. (50),

Маст. (65), Навагр.; Маг. в. Глуск. (50); Мін. в. Барысаў, Бярэз., Кл., Мінск, Нясв., Сл. Ільяш Бр. в. Драг., Кобр., Пін. Лёня, Лёша Бр. в. Малар. Ллячок Бр. в. Ів. Люша Бр. в. Драг., Лун., Малар. Люшка Бр. в. Драг.; Мін. в. Нясв. Люшык Бр. в. Драг. Льюха Бр. в. Івац. Льюша Бр. в. Лун. Лъя Бр. в. Лун., Пін. Ляш Бр. в. Драг., Ів. У XVI—XVIII стст. *Ілья*, *Илля*, *Иля* (53 разы), *Ілья*, *Илляш* (6), *Гелияш* (11), *Ілько*, *Илюшка*, *Ільяшец* БА I 81—82.

ІОСІФ, канан. правасл. Йосиф, каталіц. польск. Іо́зеф. Імя даволі частае. У выніку фанетычнага асваення поўная форма ў гаворках выступае ў фанетычных варыянтах *Восін*, *Есін*, *Есіф*, *Іосін*, *Осін*, польск. Іо́зеф—у фанетычных варыянтнах *Езаф*, *Езэф*, *Юзаф*, *Юзэп*, *Юзэф*, *Язэп*. Вытворныя складаюць тры дэрывацыйныя рады. Першы рад — варыянты 1) ад поўных невытворных асноў: ад Восін — *Восінка*; ад Есін — *Есінка*; ад Ёсіп — *Ёсінка*; ад Осіп — *Осінка*; ад Юзаф — *Юзафка*, *Юзафок*; ад Юзэп — *Юзэпка*; ад Язэп — *Язэпка*; 2) ад усечаных асноў Вось- (Восін) — *Воська*; ад Есь- (Есін) — *Еська*; ад Ёсь- (Ёсіп, Ёсіф) без афікса, з суфіксамі -ік, -ка: *Ёсь*, *Есік*, *Еська*; 3) ад Іось- (Іосіф, Іосіп) — *Іоська*; ад Ось- (Осіп) — *Оська*; ад Юз-, Юзы- (Юзаф, Юзап, Юзэп, Юзэф) з флексіяй -я/-ё, з суфіксамі -ік, -ук, -юк, -уль, -юль; *Юзя*, *Юзё*, *Юзік*, *Юзук*, *Юзюк*, *Юзуль*, *Юзюль*; ад Ёз- з флексіяй -ё, з суфіксам -ік: *Ёзё*, *Ёзік*; ад усечанай асновы Езь- (Езаф): *Езё*; ад скарочанай асновы Із-, што, відаць, узнікла ў выніку кантамінацыі пачатковага [i] імені Іосіф і зычнага [з] імені Юзаф, з флексіяй -о, суфіксамі -юк, -юль: *Ізо*, *Ізюк*, *Ізюль*. У другі дэрывацыйны рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў: 1) ад Ёзік — *Ёзічак*; ад Юзік — *Юзічак*; ад незафіксаванага Юзэк — *Юзэчак*; 2) ад усечанай асновы Зюнь- (Юзюня) з флексіяй -я, з суфіксамі -ік, -ка, -як: *Зюня*, *Зюнік*, *Зюнька*, *Зюняк*; 3) ад усечанай асновы Зюк- (Юзюк) без афікса: *Зюк*; 4) ад усечанай асновы Зют- (Юзюта) без афікса, з суфіксамі -ак, -ка: *Зют*, *Зютак*, *Зютка*. Трэці рад: ад гіпатэтычнага Зітэк — *Зітэчка*, Зафіксаваны: *Восін* Бр. в. Стол.; Віц. в. Беш. (40—50), Міёр. (40), Шарк. (40); Гом. в. Б.-Каш. (50), Гом. (48); Гр. в. Шч. (45); Маг. в. Кругл. (70), Чав. (76); Мін. в. Барысаў, Віл. *Восінка* Віц. в. Шарк. (40); Гр. в. Шч. (45). *Воська* Гом. в. Б.-Каш. (45—55), Доб-

руш (55). *Езаф* Гродз. *Езё* Гродз. (50). *Есін* Бр. в. Ганц., Жаб., Кобр., Лун., Люб., Пін., Стол.; Маг. в. Глуск. (72); Мін. в. Кл. (73), Люб. (80). *Есінка* Бр. в. Кобр., Стол. *Еська* Бр. в. Ганц. *Его* Гр. в. Гродз. (50). *Езеф* Гр. в. Гродз. *Езё* Бр. в. Пруж. (35). *Езік* Бр. в. Івац. (50), Пруж. (35); Гр. в. Бераст. (45, 60), Гродз. (40, 50, 52, 60), Зэльв. (58), Свісл. (40, 55), Шч. (50); Мін. в. Нясв. *Езічак* Гр. в. Шч. (50). *Есік* (абразд.) Мін. в. Сл. *Есін* Бр. в. Драг., Ів. (67), Івац., Кобр., Пін.; Мін. в. Сл. (70). *Есінка* Бр. в. Драг. *Есіф* Бр. в. Драг., Івац. *Есь* Бр. в. Ів. (75). *Еська* Віц. в. Віц. (40); Гом. в. Добр. (60). *Зітэчка* Гр. в. Маст. (50). *Зюзя* Гр. в. Скідалъ (19). *Зюк* Гр. в. Ваўкавыск (25). *Зюнік* Гр. в. Ваўк. (45), Гродз. (40), Гродна (45, 48), Іёеў. (40), Ліда (28), Маст. (15, 22). *Зюнька* Гродна (48). *Зюня* Віц. в. Докш. (65); Гр. в. Гродна (13), Воран., Лід. (18, 23, 47), Маст. (27, 40), Шчучын (23). *Зюняк* Гр. в. Шч. (25, 30). *Зют* Гр. в. Астр. (45), Гродз. (40); Мін. в. Стайдубц. (30). *Зютак* Бр. в. Бар.; Віц. в. Глыб. (1); Гр. в. Бераст. (19, 30), Ваўк. (17), Ваўкавыск (25), Гродз. (26, 40), Гродна (13, 18, 48), Скідалъ (10, 20), Дзятл. (24), Лід. (45), Ліда (25), Навагр. (45), Свісл. (1), Шч. (20, 25); Мін. в. Стайдубц. (14). *Зютка* Гр. в. Іёеў. (40). *Ізюк* Гр. в. Воран., Лід. (47), Шч. (50), Шчучын (23). *Ізюль* Гр. в. Шч. (50). *Ізя* Бр. в. Пруж. *Іосін* Бр. в. Ів. (67). *Іосіф* Бр. в. Бар., Бяроз. (52), Ів. (75), Пруж. (35); Віц. в. Докш.; Гом. в. Лельч. (23); Гр. в. Астр. (50), Ашм., Бераст. (50), Дзятл. (45), Зэльв. (22), Іёеў. (40), Лід. (45), Свісл. (50), Шч. (50); Мін. в. Віл., Мінск, Нясв., Сл., Стайдубц. *Іоська* Гр. в. Ліда (35). *Осін* Бр. в. Бяроз., Драг., Івац.; Віц. в. Тал. (63); Гр. в. Гродз. (65), Маст. *Осінка* Бр. в. Кам. *Осіка* Бр. в. Кам. (72). *Юзап* Мін. в. Віл. *Юзраф* Віц. в. Ушачы (40); Гом. в. Петр.; Гр. в. Ашм., Бераст. (18), Гродз. (55, 70), Дзятл. (50); Мін. в. Віл. (45), Мядз. (40), Стайдубц. *Юзафка* Гр. в. Шч. (50). *Юзафок* Мін. в. Стайдубц. (40). *Юзё* Бр. в. Бяроз. (52), Кам., Малар., Пін. (28). *Юзік* — ва ўсіх абласцях (акрамя Магілёўскай) 91 фіксацыя ў 87 нас. пунктах пераважна для асоб 36—60 гадоў, радзей — для асоб 16—25 гадоў і спарадычна для людзей іншага ўзросту. *Юзічак* Бр. в. Бар.; Віц. в. Паст.; Гр. в. Дзятл. (60), Навагр., Шч. (50); Мін. в. Валож., Стайдубц. (э ліццячага ўзросту да 20). *Юзук* Гр. в. Іёеў. (70). *Юзуль*

Гр. в. Ашм. (60). *Юзэп* Бр. в. Бяроз., Кам., Малар.; Гр. в. Дзятл. (43). *Юзэнка* Бр. в. Кам. *Юзэф* Віц. в. (40), Глыб. (45), Паст.; Гр. в. Астр. (70), Ашм., Маст.; Мін. в. Кл. (48). *Юзэчак* Мін. в. Стайд. (5). *Юзюк* Віц. в. Докш. (40, 45, 60); Гр. в. Ашм., Дзятл. (70). Мін. в. Мядз. (83), Віл. (у пажылых), Мядз. (83). *Юзоль* Гр. в. Маст. (40). *Юзя* Бр. в. Бяроз., Лях. (60); Віц. в. Докш.; Гр. в. Астр. (60), Лід. (19), Слонім (50), Шч. (40); Мін. в. Мінск, Стайд. (60). *Язэп* Бр. в. Бяроз. (52), Івац., Лун., Пін., Стол.; Віц. в. Докш.; Гом. в. Жытк., Лельч. (23); Гр. в. Кар. (70), Навагр. (70); Мін. в. Віл. (у пажылых), Кал. (50), Стайд. *Язэнка* Бр. в. Кам.; Гр. в. Навагр.; Мін. в. Стайд.

Поўныя формы звычайна служаць для абазначэння асоб пасля 35—40 гадоў і маюць пэўную геаграфічную прывязку: *Bosin* і вытворныя галоўным чынам на Віцебшчыне, Гомельшчыне; *Ecin*, *Esin* і вытворныя — на Брэстчыне, Міншчыне; *Езаф*, *Езеф* і вытворныя — на Гродзеншчыне; *Iosif* і вытворныя — на Брэстчыне і Гродзеншчыне; *Юзаф* і вытворныя — на Гродзеншчыне і Міншчыне. Вытворныя ад усечаных асноў *Зюк*, *Зюнё*, *Зюнік*, *Зюнька*, *Зюняк*, *Зют*, *Зютак* — галоўным чынам на Гродзеншчыне; *Юзік* — шырока выкарыстоўвасца ва ўсіх абласцях Беларусі (акрамя Магілёўскай).

У XVI—XVIII стст. *Иосиф* (1 фіксцыя), *Osin* (21), *Aein* (24), *Езиф* (3), *Esin* (6), *Езоф* (5), *Езун*, *Юзеф*, *Юзоф* (5) БА I 88, 89.

ІПАЛІТ, канан. правасл. Ипполит, каталіц.польск. *Hipolit*. Вытворныя ад усечаных невытворных асноў: 1) ад Гіполь (Гиполіт) без афікса: *Гіполь*; 2) ад Імполь (Іпаліт) з устаўным [м] без афікса, з суфіксым -ік: *Імполь*, *Імполік*; 3) ад асновы без пачатковага [і] Політ- без афікса: *Політ*; 4) ад Поль- з суфіксым -юсь: *Полюсь*. Зарэгістраваны *Гіполь* Мін. в. Мядз. *Імполік* Віц. в. Паст. (59). *Імполь* Гродз. (70). *Полюсь* Гр. в. Бераст. (14). *Політ* Бр. в. Кобр.

ІСАК, канан. правасл. Исаак, Исаакий, Исакий. Зафіксавана *Сак* Бр. в. Кобр.; Мін. в. Сл. (70).

КАЛІНА, канан. правасл. Каллинік. Зафіксаваны *Каліна*, *Калінця* Бр. в. Малар.

КАЛІНІК, канан. правасл. Каллинік. Зафіксаваны *Каленік* Бр. в. Ів., Малар.; *Коля* Бр. в. Малар.

У XVI—XVIII стст. *Калиник* (4 разы), *Каленик* (3) БА I 93.

КАЗІМІР, стараж. слав. Казимир, каталіц. польск. *Kazimierz*. Імя не вельмі частае. Поўныя невытворныя формы: літ. *Казімір*, рэгіянальныя на аснове польскай формы *Казімеж*, *Казімер*, *Казьмер*. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. Да першага адносяцца варыянты: 1) ад усечанай невытворнай асновы Казь- з флексіяй -я// -ё, з суфіксамі -ечка, -ік, -ка, -юк, -юя, -юр, -яй; *Казя*, *Казё*, *Казечка*, *Казік*, *Казька*, *Казюк*, *Казюня*, *Казюр*, *Казяй*; 2) ад усечанай невытворнай асновы Каз-: *Казусь*. Да другога рада—варыянты ад вытворных асноў: ад *Казік*—*Казічак*; ад *Казюк*—*Казючак*, *Казючок*. У якасці варыянтаў адзначаны *Кузьма*, *Кузя*. Зарэгістраваны *Казечка* Мінск. *Казё* Бр. в. Івац., Кам., Малар., Стол.; Гр. в. Гродз. (18), Навагр. (10, 15), Свісл. (50). *Казік* Бр. в. Бар., Брэсц., Жаб., Лях. (20), Стол.; Віц. в. Глыб., Докш. (40, 45, 50), Паст., Шаркоўшчына (20); Гом. в. Жытк.; Гр. в. Ашм. (30), Бераст. (10), Гродз. (18), Гродна (8, 40), Лід. (60), Навагр. (10, 30, 60), Шч. (26); Мін. в. Мінск, Нясв., Пух. (для ўсіх), Стайбц. (30). *Казімеж* Гр. в. Ашм. (40), Гродна (18); Мін. в. Стайбц. (дарослы). *Казімер* Бр. в. Лях. (70); Мін. в. Стайбц. (дарослы). *Казімір* Бр. в. Лях. (30); Віц. в. Глыб. (55), Miёр. (60, 75), Дзісна, Паст.; Гр. в. Ашм. (44), Бераст., Воран., Гродна (18), Навагр.; Мін. в. Мінск, Нясв., Пух. (для ўсіх), Стайбц. *Казічак* Бр. в. Бар.; Віц. в. Паст.; Гр. в. Навагр.; Мін. в. Нясв., Стайбц. (5, 30). *Казусь* Бр. в. Лях. (55). *Казька* Віц. в. Паст.; Мінск. *Казьмер* Гр. в. Адэльск (70). *Казюк* Віц. в. Глыб. (55), Докш. (45, 50, 52), Miёр. (60); Гр. в. Воран., Гродз. (36, 41), Смарг. (49), Шч. (56); Мін. в. Мінск, Стайбц. (70). *Казюня* Гр. в. Навагр.; Мін. в. Лаг. (50). *Казюр* Бр. в. Ганц. *Казючак* Гр. в. Ашм. (45). *Казючок* Гр. в. Астр. (45). *Казя* Бр. в. Лях. (15), Стол.; Віц. в. Паст.; Гр. в. Навагр., Шч. (60); Мін. в. Мінск, Стайбц. (60). *Казяй* Бр. в. Бяроз. *Кузьма* Мінск. *Кузя* Бр. в. Стол. У XVI—XVIII стст. *Казімер* (8 фіксацый), *Казімир* БА I 93.

КАЛІСТРАТ, канан. правасл. Каллистрат. Зафіксація *Калістра* Віц. в. Чашн. (60). У XVI—XVIII стст. *Калістрат* (3 фіксацыі) БА I 94.

КАНДРАТ, канан. правасл. Кондрат. Імя не частае.

Вытворныя належаць да аднаго дэрывацийнага рада — утвораны ад невытворнай поўнай ці ўсечанай асновы: 1) ад Кандрат — *Кандратка*, *Кандрацік*; 2) ад усечанай асновы Кандр- з суфіксамі -ась, -усь: *Кандрась*, *Кандрусь*. Зарэгістраваны *Кандрат* Бр. в. Драг., Ів., Кобр., Малар.; Гр. в. Гродна, Кар. (70), Навагр., Шч. (60). *Кандратка* Бр. в. Драг.; Гр. в. Навагр. *Кандрась* Бр. в. Кам. *Кандрацік* Бр. в. Малар. *Кандрусь* Бр. в. Ганц. У XVI—XVIII стст. *Кондрат* (41 фіксацыя), *Кондратій* (2), *Кондраш* БА I 99—100.

КАНСТАНЦІН, канан. правасл. Константин, каталіц. польск. Konstanty, Konstantyn. Імя не вельмі частае. Поўныя рэгіянальныя формы *Кастанцін*, *Касцянцін* ад канан. правасл.; *Кастанты*, *Кастантын* ад канан. каталіц. у выніку спрашчэння групы [нст]. Вытворныя варыянты аб'ядноўваюца ў два дэрывацийныя рады. Да першага адносяцца варыянты ад невытворных усечаных аснов: 1) ад Каст-, Кост- з флексіяй -а, з суфіксамі -ей, -ень, -енька, -ечка, -ік, -ка, -ура, -усь, -эк: *Коста*, *Касцей*, *Касцень*, *Косценька*, *Косцік*, *Кастура*, *Кастусь*, *Костусь*, *Костэк*; 2) ад Касць-, Косць- з флексіяй -я//-ё, з суфіксамі -ей, -ень, -енька, -ечка, -ік, -ка, -юк, -юля, -юня, -юша, -яша: *Косця*, *Косцё*, *Касцей*, *Касцень*, *Косценька*, *Косцечка*, *Косцік*, *Косцька*, *Касцюк*, *Касцюля*, *Касцюня*, *Касцюша*, *Касцяша*. Другі дэрывацийны рад: ад Косцік — *Косцічак*, *Касцічок*; ад Кастусь, Костусь — *Кастусёк*; ад Касцюша — *Касцюшка*; ад Касцяша — *Касцяшка*. Выкарыстоўваецца ў якасці варыянта і сугучны апелятыў *Коцік*. Зарэгістраваны *Канстанцін* Бр. в. Бар., Баранавічы (50); Гр. в. Гродна (30, 46, 60), Зэльв. (42), Кар., Навагр. *Кастанты* Бр. в. Лях. (90). *Кастантын* Бр. в. Ів. *Кастанцін* Мін. в. Дзярж. *Кастура* Бр. в. Лун. *Кастусёк* Віц. в. Паст.; Гр. в. Навагр. *Кастусь* Бр. в. Бар. (43), Ганц., Драг., Ів. (48), Лях. (90), Пінск, Стол.; Віц. в. Паст.; Гр. в. Лід. (45), Мааст. (60), Навагр. (40, 60). *Кастынка* Гр. в. Зэльв. *Касцей* Гом. в. Петр. (70). *Касцень* Гом. в. Добр. (60). *Касцічок* Бр. в. Драг., Івац. *Касцюк* Бр. в. Драг., Ів., Пін., Стол. (50); Віц. в. Гарад.; Гом. в. Добр. (20 і больш); Гр. в. Ашм. (50), Мааст. *Касцюля* Віц. в. Чашн. (18). *Касцюня* Бр. в. Бяроз. (40). *Касцюша* Бр. в. Драг.; Віц. в. Чашн. (18). *Касцюшка* Бр. в. Драг. *Касцянцін* Мін. в. Дзярж. *Касцяша*, *Касцяшка* Віц. в. Чашн. (18).

Кера Віц. в. Віц. *Коста* Віц. в. Докш. (40). *Костусь* Бр. в. Бар., Лях. (70); Віц. в. Докш., Чашн. (60); Гр. в. Дзялтл. (60, 70), Зэльв., Іуеў. (84), Кар., Маст. (60). *Костэк* Бр. в. Пруж.; Гр. в. Дзялтл. (60). *Косценька* Бр. в. Стол.; Віц. в. Чашн. (18); Гр. в. Кар. *Косцечка* Бр. в. Бяроз. (16), Драг.; Віц. в. Паст.; Гр. в. Навагр. *Косцё* Бр. в. Лун. *Косцік* Бр. в. Бар. (23), Бяроз. (16, 18), Драг., Івац., Лун. (49), Лях. (15), Малар., Пін., Пруж., Стол. (2, 18); Віц. в. Докш., Паст.; Гом. в. Акц. (12, 17, 42), Браг. (3—10), Гом. (1—45), Добр. (3, 5, 20, 25, 30, 40), Петр. (16), Рэч. (30), Хойн. (35), Чач. (30—50); Гр. в. Дзялтл. (40, 50), Зэльв., Кар., Лід. (16, 17, 50), Навагр. (13, 30, 40, 45), Шч. (8). *Косцічак* Гр. в. Кар., Навагр. *Косцька* Брэст. *Косця* Бр. в. Бар. (43), Бяроз. (16, 40), Драг., Ів., Івац., Кам., Лун. (18), Лях. (40), Пруж. (43); Віц. в. Арш. (22), Віцебск, Чашн. (18), Докш., Паст.; Гом. в. Браг. (10—70), Гом. (30), Добр. (5, 10, 25), Рэч. (22), Хойн. (20), Чачэрск (10—20); Гр. в. Гродз. (54), Гродна (16, 30, 46, 67), Дзялтл. (20—30), Зэльв. (42), Кар., Лід. (23), Маст., Масты (43), Навагр. (10, 20), Шч. (40). *Косцік* Гр. в. Гродна (5—6), Маст. У XVI—XVIII стст. *Константин* (1 фіксация), *Костентин* (2), *Костюшко* (8), *Костюк* (7), *Костя* (15), *Коста* БА I 101.

КАРЛ, імя папуляраас ў многіх краінах свету, польск. *Karol* (Быстр. Кн., с. 231). У Беларусі рэдкае — у прадстаўнікоў каталіцкага веравызнання. Поўная размоўная форма *Кароль*, рэгіянальныя: *Кароль*, *Карэль*, *Карло*. Вытворныя: *Каралец*, *Каролік*. Зафіксаваны *Каралец* Гом. в. Лельч. (64). *Кароль* Гом. в. Лельч. (47, 64). *Карло* Бр. в. Стол. *Каролік* Гр. в. Астр. (20). *Кароль* Гом. в. Жытк.; Гр. в. Астр. (40). *Карэль* Бр. в. Лун., Стол. У XVI—XVIII стст. *Король* (3 разы) БА I 94.

КАРНЕЙ, канан. правасл. Корнилий, каталіц. польск. *Kornel*, *Korneliusz*. Зафіксаваны *Карней* Бр. в. Драг., Ів. (50), Стол. *Карней* магчыма ад усечанай асновы правасл. Корнилий пры дапамозе -ей (Корн + ей) і ад каталіц. Корнель у выніку замены канцавога -ель на -ей пад уплывам іншых імён на -ей. У XVI—XVIII стст. *Корней* (15 фіксаций) БА I 102.

КАРНІЛА і КАРНІЛ, канан. правасл. Карнилий. Імя вельмі рэдкае. Літ. *Карніл* узнікла ў працэсе адапта-

цыі кананічнай формы — у выніку знікнення канцавога -ий. Такім чынам, імя ўлілося ў группу імен з фіналіяй -ил (Даниил, Исмаил, Михаил, Рафаил, Самуил) і, як і яны, на ўсходнеславянскай глебе набыло канцавы галосны [о] ці [а], каб пазбегнуць закрытага склада (гл. БА I 18, Б. А. Успенскі. Из истории..., 1969, с. 90). Так з'явілася форма *Карніла*. Зарэгістраваны *Карніл* Бр. в. Кобр. *Карніла* Бр. в. Драг. *Карнілка* Бр. в. Драг., Кам., Малар. У XVI—XVIII стст. *Корнило* (7 фіксаций), *Корнили* БА I 102.

КАРПА і **КАРП**, канан. правасл. Карп. Імя рэлкае. Вытворныя належачы да аднаго дэрывацыйнага рада — утвораны ад асновы Карп- пры дапамозе суфіксаў -ей, -ила, -усь, -уша: *Карпей*, *Карпіла*, *Карпусь*, *Карпуша*. Зарэгістраваны *Карп* Бр. в. Драг., Лун. *Карпей* Бр. в. Ганц., Лун., Стол.; Віц. в. Докш. *Карпіла* Бр. в. Кобр. *Карпусь* Бр. в. Драг. *Карпуша* Бр. в. Жаб. У XVI—XVIII стст. *Карп* (25 фіксаций), *Карпъ* (2), *Карпо* (3), *Карпуша* (1) БА I 94.

КАСЬЯН, канан. правасл. Кассиан. Зарэгістравана *Касян* Бр. в. Пін.

КАЯТАН, канан. каталіц. польск. *Kajetan*. Зарэгістравана *Кайтан* Мін. в. Мядз.

КІРЫЛА і **КІРЫЛ**, канан. правасл. Кирилл. Імя не частае. Літаратурная форма *Кірыл* утварылася ў выніку спрашчэння группы зычных [лл] у канцы імені, а форма *Кірыла* — у выніку далучэння канцавога [а], каб ліквідаваць закрыты склад. Поўная рэгіянальная форма *Курыла*. Вытворныя належачы да двух дэрывацыйных радоў. Першы рад — варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад *Кірыл* — *Кірылка*; 2) ад усечанай асновы *Кір-* (магчыма, гэта поўная аснова канан. *Кір*) з суфіксамі -уха, -уша, -эй, -эль: *Кіра*, *Кіруха*, *Кіруша*, *Кірэй*, *Кірэль*. Другі рад — варыянты ад вытворных асноў: 1) ад *Кіруха*, *Кіруша* — *Кірушка*; 2) ад гіпатэтычнага *Кірылуша* — *Кірылушка*; 3) ад *Кірэй* — *Кірэйка*. Зафіксаваны *Кіра* Гр. в. Навагр. *Кіруха* Бр. в. Пінск; Віц. в. (50). *Кіруша* Бр. в. Брэст, Жаб.; Віцебск; Гр. в. Навагр. *Кірушка* Брэст, Брэсц. *Кірыл* Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Кобр.; Віцебск; Гр. в. Навагр. *Кірыла* Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Кобр., Малар., Стол.; Віц. в. Віц. (50); Гр. в. Лід., Навагр. *Кірылка* Бр. в. Брэст, Драг., Пін.; Гр. в. Навагр. *Кірылушка* Бр. в. Ів. *Кірэй*,

Кірэйка Гом. в. Ветк. (70). *Кірэль* Бр.в. Ів. *Курыла* Віц. в. Докш. У XVI—XVIII стст. *Кирило* (2 фіксацыі), *Кирей* (14), *Курило*, *Курила* (20), *Курело*, *Курилець* БА I 97—98.

КЛІМ, канан. правасл. Климент. Б. А. Успенскі лічыць, што «скарачэнне» *Клім* не ўсходнеславянскага, а грэчскага паходжання (Із истории..., 1969, с. 143—144). Рэгіянальная форма *Клімендзё*, відаць, узыходзіць да польск. *Klimientyn*. Параўн. прыведзенае Ст. Быстро-нем прозвішча *Klimendzia* ад гэтага імені (Быстр. Ки., 236—237). Зарэгістраваны *Клім* Бр. в. Ів., Кобр., Малар.: Віц. в. Беш. (40—50). *Клімендзё* Бр. в. Лун., Люб. *Клімік* Бр. в. Жаб. У XVI—XVIII стст. *Климент* (2 фіксацыі), *Клім* (12), *Климко* (3), *Клиш* (4), *Клишко* (13), *Кли-
маш* БА I 98—99.

КСАВЕР і КСАВЕРЫЙ, канан. каталіц. польск. *Ksawery*. Зарэгістравана *Ксаверы* Гр. в. Шч. (20).

КУЗЬМА, канан. правасл. Косма, Козма. Імя не частае. Як вядома, пры асваеніі іншамоўнай лексікі не заўсёды паслядоўна распаўсяджаюцца на ўсе слова рэгулярыя фанетычныя змены, таму замену [o] на [u] у *Козма* — *Казьма* можна было б аднесці да ліку невытлумачальных. Аднак Б. А. Успенскі, паказаўшы, што спецыфічны лаўднёва-заходній была форма *Козма* з націскам на [o] (Із истории..., 1969, с. 190), даспадставу аднесці [o]>[u] да рэгулярных змен, г. зн. расцягніць як працэс звужэння націскнога [o] у закрытым складзе ў [ö] ці [u]. Выклікае сумненне, аднак, тое, што ўказаны працэс вядомы паўднёва-заходнім беларускім і некаторым украінскім гаворкам, а імя з [u] на месцы [o] вядома паўсюдна. Поўныя рэгіянальныя формы *Касма*, *Казьма* суадносяцца з кананічнымі *Косма*, *Козма*, але наўрад ці з'яўляюцца іх рэліктамі. Відаць, гэта інавацыі. Вытворныя: *Кузёмка*, *Кузя*. У якасці варыянта выкарыстоўваецца імя *Казё*. Зарэгістраваны *Казё* Гр. в. Маст. (40). *Казьма* Бр. в. Ів., Кам.; Бр. в. Пін. *Касма* Бр. в. Ів. *Кузёмка* Бр. в. Ів., Лун. *Кузьма* Гр. в. Гродз. (60), Маст. (40). *Кузя* Бр. в. Жаб., Ів., Лун., Малар., Стол. У XVI—XVIII стст. *Козма* (4 фіксацыі), *Кузма* (70), *Кузьма* (11), *Кузюта* БА I 102—103.

КУПРЫЯН, канан. правасл. Киприан, каталіц. польск. *Cyprian*. Імя вельмі рэдкае. Зарэгістраваны рэгіянальная форма *Цупрыян* Бр. в. Драг., Ів., якую мож-

на кваліфікація як кантамінацію *Цыпрыян* і *Купрыян*; вытворныя ад усечанай асновы Купр- з флексіяй -а форма *Купра* Бр. в. Лун. У XVI—XVIII стст. *Куприян* (6 фіксацый), *Купрей* (16), *Купра* (2), *Купраш* (2) БА I 96.

ЛАУР, канан. правасл. Лавр. Зарэгістрраваны вытворныя *Лаўрук* Гр. в. Навагр. *Лаўрык* Віц. в. Сен. (60—63), якія магчымы і ад усечанай асновы *Лаўр-* (*Лаўрын*, *Лаўрэнцій*). У XVI ст. *Лавор* (6 фіксацый), *Лаврушка*, *Лавриш* БА I 104.

ЛАУРЫН і ЛАУРЭНЦІЙ, канан. правасл. Лаврентій, каталіц. польск Wawrzyniec. Літ. *Лаўрын*, відаць, узнікла ў выніку адаптациі кананічнай формы *Лаврентій*, якая пасля знікнення канцавога -ий набыла форму *Лаврент*, а пасля спрашчэння групы зычных [и] — форму *Лаврен* з наступнай кантамінацыяй: *Лавр(эн)* і (*Вавр)ын*; менш верагодна фанетычнае [e]>[i] (БА I 105—106). Поўная размоўная форма *Лаўрэн*, рэгіональная: *Лаўрым*, *Лаўрэнт*. Ад усечанай асновы *Лаўр-* магчымы вытворныя *Лаўрук*, *Лаўрык* (гл. *Лаўр*). Зарэгістрраваны *Лаўрым* Бр. в. Ганц., Стол. *Лаўрэн* Віц. в. Беш. (60—70); Гом. в. Лоеў. *Лаўрэнт* Бр. в. Стол. *Лаўрэнцій* Віц. в. Багуш. (60—63); Гр. в. Навагр. У XVI—XVIII стст. *Лаврентій* (1 фіксація), *Лаврен* (5), *Лаврин* (64), *Ваврын* БА I 105.

ЛЕАНІД, канан. правасл. і каталіц. Леонід. Імя даволі частае. Поўная рэгіональная форма *Лянід*. Вытворныя складаюць два дэрывацыйныя рады. Да першага належаць варыянты: 1) ад усечанай невытворнай асновы *Лень-* (*Лёнь-*) без афікса, з флексіяй -я//-ё, з суфіксамі -ечка, -ёк, -ік, -ка, -ця, -юк, -юсь, -юха, -яка; *Лёнь*, *Лёнё*, *Лёнечка*, *Лянёк*, *Лёнік*, *Лёнька*, *Лёньца*, *Лёнюк*, *Лёнюсь*, *Лёнюха*, *Лёняка*; 2) ад усечанай невытворнай асновы *Лё-* з суфіксамі -ха, -ша: *Лёха*, *Лёша*, якія, магчымы, і ад Аляксей. Другі рад варыянтаў утворан ад вытворных асноў: ад *Лёнька* — *Лёнечка*, *Лёньчик*; ад *Лёнік* — *Лёнічак*; ад *Лёнюсь* — *Лёнюська*. У якасці варыянтаў ужываюцца і іншыя імёны: ад Аляксей — *Алёша*, *Лёха*, *Лёша*, *Лёшка*; *Лявон*, *Ляўвон*, *Лявонік*, *Ляўвонка*, *Ляўвончык*, *Ляўвона*, *Лёва*, *Ляўко*, а таксама сугучны апеліятыў *Лянок*. Зарэгістрраваны *Алёша* Бр. в. Малар. *Леанід* Бр. в. Бар. (19), Драг. (19); Івац. (23); Віц. в. Бешанковічы (48), Віц. (53), Гарад.

(44, 47), Лёзна (28), Паст. (57), Уш. (13, 40, 46), Шарк., Шум. (18); Гр. в. Гродна (50), Іуеў. (18), Кар. (30), Навагр. Лёва Бр. в. Драг. Лёнечка Бр. в. Бар., Брэст, Драг., Кобр., Малар., Пруж.; Гом. в. Жытк.; Гр. в. Гродна (20), Кар., Навагр. Лёнё Бр. в. Лун., Пін., Стол. Лёнік Бр. в. Бар. (19, 20), Бяроз. (9), Драг. (19), Івац., Кам., Кобр., Лях. (20), Пін., Пруж. (25), Стол.; Віц. в. Бешанковічы (25), Докш. (23), Пол. (45), Паст. (5), Талачын; Гом. в. Жытк.; Гр. в. Бераст. (20), Гродз. (24, 50, 55), Дзялт., Гродна (10), Кар. (14, 45), Лід. (17), Ліда (33), Маст. (45), Навагр. (10, 13, 17), Щч. (10, 25). Лёнічак Бр. в. Ів.; Віц. в. Паст.; Гр. в. Навагр. Лёніца Бр. в. Бяроз. (5). Лёнь Бр. в. Драг., Івац. Лёнька Бр. в. Бар., Брэсц., Бяроз., Драг., Ів., Івац. (23), Кам., Лун., Малар., Пін., Стол.; Віц. в. Беш. (45), Бешанковічы (25), Віц. (53), Гарад. (47), Глыб. (30), Докш., Леп. (42), Паст. (57), Пол. (26), Расон. (40, 50), Уш., Чашн. (30), Шарк.; Гом. в. Ветк., Жытк., Лельч. (22), Рэч. (20); Гр. в. Астр. (18), Ашм. (14, 15), Воран. (15), Гродз. (29), Гродна (10, 17, 20), Лід. (20), Маст. (40), Масты (40), Навагр. (8, 10). Лёньчык Бр. в. Жаб., Ів., Малар.; Віц. в. Лёзна. Лёнюк Гр. в. Ашм. (15). Лёнюсь Гр. в. Воран. (15), Іуеў. (10). Лёнюська Гр. в. Іуеў. (10). Лёнюха Бр. в. Бяроз. (19). Лёня Бр. в. Бар. (19), Брэст, Бяроз. (19), Драг. (19), Ів., Івац. (21, 23), Кам. (13), Лун., Лях. (22, 30, 40), Пруж. (25), Стол.; Віц. в. Беш. (20), Бешанковічы (21), Брасл. (18, 53), Віц. (47, 53), Гарадок, Глыб. (30), Докш., Леп. (20), Лёзна, Паст. (12), Пол. (45), Чашн. (16, 18), Шарк. (10—30); Гом. в. Жытк., Лельч. (22), Рэч. (20); Гр. в. Астр. (18), Воран. (15), Гродна (20, 21), Кар. (17), Лід. (20), Ліда (33), Навагр. (8, 20, 22). Лёнечка Бр. в. Драг. Лёха Брэст. Лёша Віц. в. Пол. (26). Лёшка Бр. в. Кобр.; Віц. в. Паст. (57). Лявен Бр. в. Ганц., Лях. (40, 50, 60), Малар., Пін.; Віц. в. Беш. (45), Бешанковічы (48), Глыб. (30, 40), Леп. (70), Паст. (30), Талачын, Уш., Чашн. (45), Шарк.; Гом. в. Жытк.; Гр. в. Кар., Навагр. Лявенік Бр. в. Лях. (10). Лявенка Бр. в. Лях. (10); Гом. в. Жытк.; Гр. в. Кар. Лявенчык Гом. в. Жытк. Лявенъ Бр. в. Пруж. Лявиша Бр. в. Лях. (22); Віц. в. Гарад. (44), Пол. (26). Лянёк Бр. в. Драг. Лянок Гродна. Ляўко Бр. в. Малар. Лянід Бр. в. Івац. У XVI ст. Ленид (1 фіксация) БА I 108.

ЛЕЎ, канан. правасл. Лев. Імя не частае. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. Да першага — варыянты, утвораныя ад невытворнай асновы пры дапамозе флексіі -а, суфіксаў -ік, -ка, -ушка: *Лёва*, *Лёвік*, *Лёўка*, *Лёвушка*. Да другога — варыант *Лёвачка* ад *Лёўка*. Зарэгістраваны *Леў* Гр. в. *Ваўкаўск* (30), Навагр.; Мін. в. *Мінск*, Сл. *Лёва* Бр. в. Драг., Кам., Малар., Пін.; Гр. в. *Ваўкаўск* (15, 20, 30), *Гродна* (18), Навагр.; Мін. в. *Мінск*, Кап. (40), Сл. *Лёвачка* Гр. в. Навагр.; Мін. в. *Кап.* (40), *Мінск*, Сл. *Лёвік* Гр. в. *Ваўкаўск* (17). *Лёўка* Гр. в. Навагр.; Мінск. *Лёвушка* Бр. в. Кам., Пін.; Гр. в. *Ваўкаўск* (1, 2). У XVI ст. *Лев* (8 разоў), *Левко* (6) БА I 107.

ЛОНГІН, канан. правасл. Лонгин, каталіц. польск. Longin. Зарэгістраваны *Лёнгін* Гр. в. Лід. (46). *Логвін* Гом. в. Рэч. У XVI—XVIII стст. *Лонгин* (1 раз), *Логвин* (10) БА I 109.

ЛУКА, канан. правасл. Лука, каталіц. польск. Łukasz. Імя рэдкае. Зарэгістраваны *Лука* Гом. в. Добр. (75), *Лоеў*. *Лукаш* Бр. в. Брэсц., Ів., Кам.; Гом. в. *Лоеў*. *Лукошка* Гр. в. Кар. (72). У XVI—XVIII стст. *Лука* (15 фіксацый), *Лукаш* БА I 110.

ЛУК'ЯН, канан. правасл. Лукиан, каталіц. польск. Łucjan. Вытворныя складаюць адзін дэрывацыйны рад: 1) ад асновы *Лук'ян* — *Лук'янка*; 2) ад *Люцыян* — *Люцік*, *Лютак*. У якасці варыяントаў выкарыстоўваюцца імя *Лука* і яго варыант *Лукаш*. Зарэгістраваны *Лука* Бр. в. Стол. *Лукаш* Бр. в. Стол. *Лук'ян* Бр. в. Ів., Малар.; Віц. в. Уш. (46); Гр. в. Навагр. *Лук'янка* Гр. в. Навагр. *Лютак* Бр. в. Бар. (40); Гр. в. Гродз. (45). *Люцік* Бр. в. Бар. (40). У XVI—XVIII стст. *Лук'ян* (37 разоў), *Лукаш* БА I 110—III.

ЛЮДВІГ, канан. каталіц. польск. Ludwig. Зарэгістравана *Людвік* Гом. в. Лельч. (18, 28, 54); Гр. в. Шч. (60).

ЛЯВОН, канан. правасл. Леонт, Леонтий. Імя не частае. Вытворныя ўваходзяць у два дэрывацыйныя рады. У першы — варыянты ад невытворных асноў і іх частак: 1) ад *Лявон* — *Лявонка*, *Лявонька*; 2) ад усечанай асновы *Леў*- з флексіяй -а, з суфіксамі -ань, -ік, -ка, -ко, -усь: *Лёва*, *Лёвань*, *Лёвік*, *Лёўка*, *Ляўко*, *Левусь*, *Ляўусь*. Другі рад: ад *Лёўка* — *Лёвачка*. Варыянты ад *Леанід* — *Лёнік*, *Лёнька*, *Лёня*. Зарэгістраваны *Леван*

Бр. в. Драг., Ів., Кобр., Петр. *Левусь* Гр. в. Смарг. (50). *Лёва* Бр. в. Драг.; Гр. в. Маст. (30). *Лёвачка* Бр. в. Драг. *Лёвік* Мін. в. Кап. (45). *Лёнік* Бр. в. Бар., Драг. *Лёнька* Бр. в. Брэсц. *Лёня* Бр. в. Бар. *Лёука* Бр. в. Драг., Кам. (47). *Лягон* Бр. в. Драг., Ів., Івац. (56). Кобр.; Віц. в. Віц. (70). Уш. (68); Гом. в. Лельч. (52); Гр. в. Маст. (30), Навагр., Шч. (50); Маг. в. Касц. (65). Краснаполле (62), Маг. (60—70); Мін. в. Мядз. *Лягонка* Бр. в. Драг., Кобр.; Гр. в. Навагр. *Лягонька* Мін. в. Мядз. *Левусь* Гр. в. Маст. (70). *Ляўко* Бр. в. Драг. У XVI—XVIII стст. *Леон* (18 разоў), *Левон* (46), *Левко*, *Левошко*, *Левонец* БА I 108—109.

МАЙСЕЙ, канан. правасл. Моисей. Імя не частае. Вытворныя складаюць два дэрывацыйныя рады. Першы — варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы Майсей — *Майсейка*; 2) ад усечанай асновы Мойс- з флексіяй -а, з суфіксам -ша: *Мойса*, *Мойша*; апошняе, магчыма, ад польск. *Mojżesz*; 3) ад усечанай асновы *Мось-* (Мосей) з флексіяй -я/-ё, з суфіксамі -ік, -ка: *Мося*, *Мосё*, *Мосік*, *Моська*. Другі рад: ад Майсейка — *Майсейчык*. Зафіксаваны *Майсей* Бр. в. Ів. *Майсейка* Бр. в. Пруж. *Майсейчык* Бр. в. Пруж. *Масей* Бр. в. Ів., Лун., Малар., Пін. *Мойса* Бр. в. Лун. *Мойша* Брэст. *Мосё* Бр. в. Стол. *Мосік* Бр. в. Лун. *Моська* Бр. в. Стол. *Мося* Бр. в. Ів. У XVI—XVIII стст. *Моисей* (5 фіксацый), *Мойсей* (26), *Мосей* (7) БА I 124.

МАКАР, канан. правасл. Макарий. Імя не частае, галоўным чынам у асоб пасля 50 гадоў. Зафіксаваны *Макар* Бр. в. Кам. (50); Віц. в. Брасл. (50); Гр. в. Навагр.; Маг. (60); Мін. в. Бярэз., Віл., Мін., Сл., Слуцк. *Макарачка* Бр. в. Пруж.; Мін. *Макарка* Бр. в. Драг., Пін., Пруж.; Гр. в. Навагр.; Мін. в. Бярэз., Віл., Мін., Слуцк. *Макарушка* Бр. в. Ів.; Мін. в. Слуцк. У XVI—XVIII стст. *Макар* (21 фіксація) БА I 111.

МАКСІМ, канан. правасл. Максим. Імя не частае. Поўная рэгіянальная форма *Максём*, відаць, пад упłyвам скарочанай *Максё*, у якім [é] фанетычна з [я], і *Макзым*. Вытворныя складаюць два дэрывацыйныя рады. Да першага належаць варыянты ад поўнай невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы *Максім* з суфіксамі -ік, -ка, -ко, -ушка; *Максімік*, *Максімка*, *Максімко*, *Максімушка*; 2) ад усечанай асновы *Макс-* без афікса, з флексіяй -а, з суфіксам -ік: *Макс*, *Макса*, *Ма-*

кік; 3) ад усечанай асновы Максь- з флексіяй -с, з суфіксамі -ік, -юра: *Максё, Максік, Максюра*; 4) ад усечанай асновы Сім- з суфіксам -ко: *Сімко*. У другі рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў: ад *Максімка* — *Максімачка, Максімчык*; ад гіпатэтычнага *Максімуша* — *Максімушка*. Выкарыстоўваецца ў якасці варыянта імя *Мосё* (Маісей).

Зарэгістраваны *Макс* Брэст, Кам., Лях., Пін., Стол. (76); Гом. в. Жытк. (55); Мінск. *Макса* Маг. в. Бабр. (60). *Максё* Бр. в. Пін. *Максём* Бр. в. Стол. (74). *Максым* Бр. в. Стол. (74). *Максік* Бр. в. Брэсц., Лях. *Максім* Бр. в. Драг. (35), Івац. (75), Кобр., Малар., Пін., Стол.; Віц. в. Міёр. (50); Гом. в. Лоеў; Гр. в. Навагр.; Маг. в. Бабр. (60); Мін. в. Бярэз., Лаг. (50), Мінск, Стайбц. *Максімачка* Бр. в. Драг. *Максімік* Бр. в. Кобр. *Максімка* Бр. в. Брэсц., Бяроз., Драг. (35), Жаб., Івац. (3), Кобр., Пін., Стол.; Гр. в. Мааст. (54), Навагр.; Мін. в. Бярэз., Мінск, Стайбц. *Максімко* Гр. в. Мааст. (54). *Максімушка* Бр. в. Брэст, Кам., Пінск, Пруж. *Максімчык* Бр. в. Кобр. *Максюра* Бр. в. Драг. *Мосё* Бр. в. Стол. *Сімко* Бр. в. Лун. У XVI—XVIII стст. *Максім* (69 разоў) БА I 112.

МАРКА, МАРК, канан. правасл. Марк, каталіц. польск. *Marek*. Імя не частае. Літаратурная форма *Марка* ўзнікла ў выніку далучэння канцавога [а], каб пазбегнуць закрытага склада, які заканчваецца збегам зычных. Вытворныя ўваходзяць у два дэрывацийныя рады. У першы — варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы Марк з суфіксамі -ель, -уль: *Маркель, Маркуль*; 2) ад усечанай асновы Мар- з суфіксамі -ук, -ык: *Марук, Марык*. Другі рад — варыянты ад вытворных асноў: ад *Марка* — *Марачка*; ад *Марык* — *Марычак*. Зарэгістраваны *Марк* Гр. в. Навагр. *Марка* Бр. в. Бярэз., Ів., Кам. (65), Малар., Пін., Стол.; Віц. в. Докш.; Маг. в. Гор. (60). *Марук* Гр. в. Ашм. (22). *Маркель* Бр. в. Ів. *Маркуль* Бр. в. Брэсц. *Марачка* Бр. в. Ів. *Марык* Гр. в. Навагр. *Мірычак* Гр. в. Навагр. У XVI—XVIII стст. *Марк* (2 разы), *Марка(о)*, (34), *Маркей* БА I 114.

МАРЦІН, канан. правасл. Мартин, каталіц. польск. *Marcin*. Імя рэдкае. Поўная размоўная форма *Мартын* узнікла, відаць, у паўднёвой частцы Беларусі, для некаторых гаворак якой характэрна ацвярдзенне зычных

перед галоснымі [i], [e]. Вытворныя складаюць два дэ-
рывацыйныя рады. Першы — варыянты ад невытворных
асноў: 1) ад асновы Мартын з суфіксамі -анька, -ка,
-ышк: *Мартынанька*, *Мартынка*, *Мартынчык*; 2) ад асно-
вы Марцін — *Марцінка*; 3) ад усечанай асновы Мар-
Марусь. Да другога рада належыць варыянт *Мартын-*
чик ад *Мартынка*. Варыянт імя *Марэк* ад польск.
Marek. Зарэгістраваны *Мартын* Бр. в. Драг., Ів., Пін.
Мартынанька Бр. в. Драг. *Мартынка* Бр. в. Драг. *Мартынчык* Бр. в. Драг. *Марусь* Мін. в. Стайдц. (10). *Марцін* Гр. в. Гродна (23), Навагр. *Марцінка* Бр. в. Бар.;
Гр. в. Навагр. *Марэк* Мін. в. Стайдц. (10). У XVI—
XVIII стст. вельмі папулярнае: *Мартин*, *Марцин* (233
фіксацыі), *Марцын* БА 1 115.

МАР'ЯН, МАРЫЯН, канан. правасл. Марнан, каталіц. польск. *Marijan*. Імя не частае. Літаратурная форма *Mar'ян* узнякла ў працэсе адаптациі кананічнай формы ў выніку спрашчэння группы галосных [ia]. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. Да першага —
варыянты ад поўных невытворных асноў і іх частак:
1) ад *Мар'ян* — *Mar'янка*; 2) ад усечанай асновы Мар-
без афікса, з суфіксамі -ка, -ышк: *Mar*, *Марка*, *Марык*,
якія магчымы і ад кананічнага поўнага імені *Mar*, ад-
нак з прычыны таго, што яно не адзначана ў пісьмовых
крыніцах XVI—XVIII стст., можна думаць, што яно ў
той перыяд было неўжывальным ці ўжывалася спарадычна; 3) ад усечанай асновы Ян- без афікса: *Ян*; 4) ад
асновы *Ман-* (першы склад і апошні зычны імені) з су-
фіксамі -юк, -юсь, -як: *Манюк*, *Манюсь*, *Маняк*. Другі
рад: *Мар'юшка* ад гіпатэтычнага *Mar'юша*. Зарэгістраваны
Манюк Гр. в. Ашм. (14, 45). *Манюсь* Віц. в. Паст.;
Гр. в. Шч. (50); Мін. в. Стайдц. (40). *Маняк* Гр. в. Шч.
(25). *Mar* Маг. в. Мсц. (8). *Марка* Віц. в. Паст. (70).
Марык Маг. в. Мсц. (8). *Мар'юшка* Мін. в. Стайдц. (25).
Мар'юха Мін. в. Стайдц. (30). *Мар'ян* Віц. в. Паст.;
Маг. в. Мсц. (40); Мін. в. Стайдц. (40). *Мар'янка* Бр. в.
Ів.; Мін. в. Стайдц. *Ян* Маг. в. Мсц. (8).

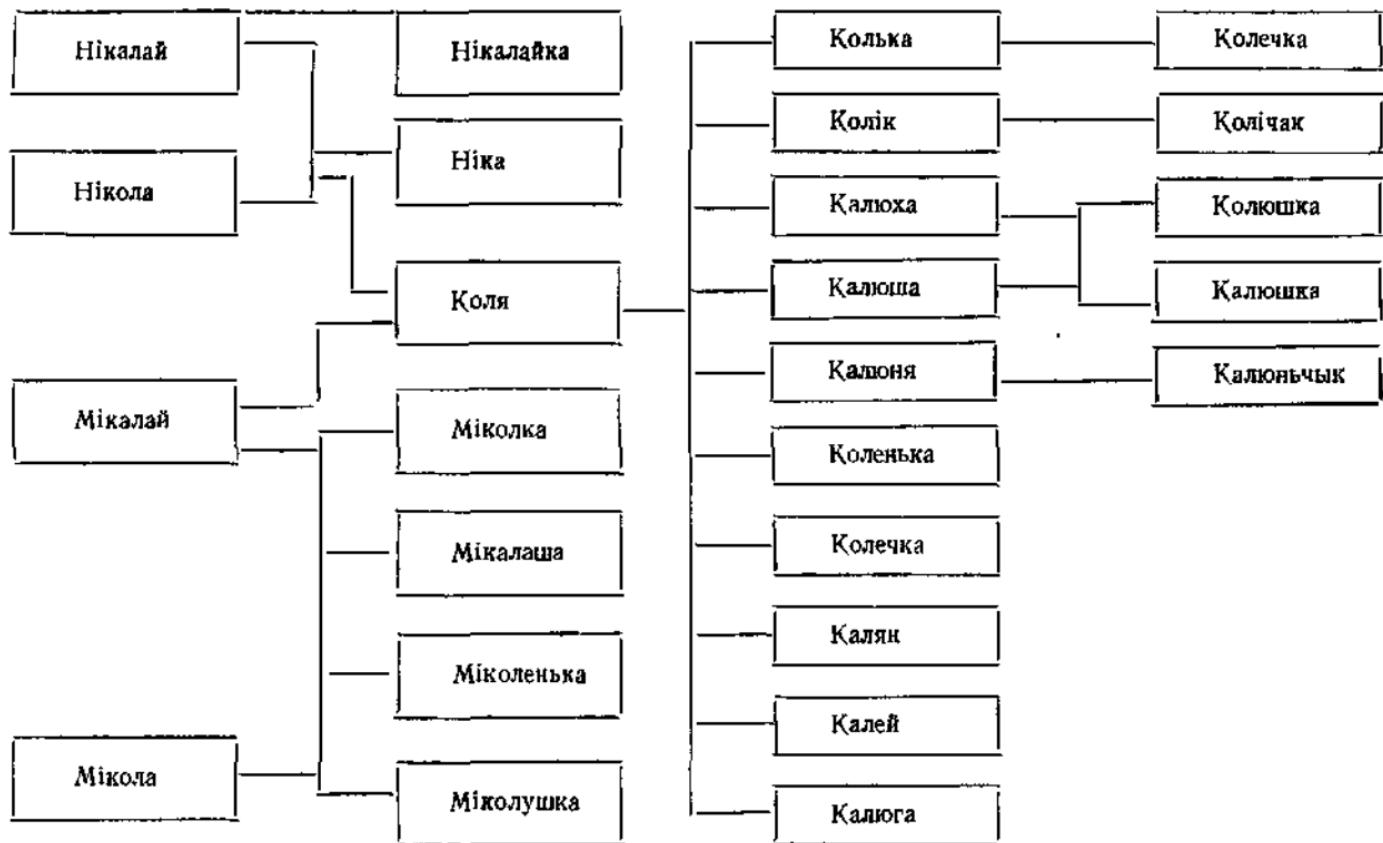
МАТЭВУШ, канан. каталіц. польск. Mateusz. Зарэгістравана *Матэуш* Бр. в. Пін.

МАЦВЕЙ, канан. правасл. Матфей, каталіц. польск. Maciej. Імя не частае. Поўная размоўная форма ўзнякла ў выніку спрашчэння группы зычных [тф]>[цв]>[ц], не
выключаны, аднак, і польскі ўплыў. Вытворныя ад поў-

най ці ўсечанай невытворнай асновы: 1) ад Мацвей — *Мацвейка*; ад Мацей — *Мацейка*; 2) ад усечанай асновы *Моць* — з флексіяй -я, з суфіксамі -ка, -юша: *Моця*, *Моцька*, *Мацюша*. Зарэгістраваны *Мацвей* Бр. в. Бяроз. (60), Драг., Ів., Кам. (60), Кобр., Лун.; Віц. в. Гарад. (60); Гр. в. Навагр. *Мацвейка* Бр. в. Бяроз. (60), Драг., Ів., Малар., Стол.; Гр. в. Навагр. *Мацей* Бр. в. Малар., Стол.; Мінск. *Мацейка* Мін. в. Дзярж. *Мацюша* Бр. в. Драг.; Мінск. *Моцька*, *Моця* Віц. в. Гарад. (60); Мінск. У XVI—XVIII стст. імя папуляринае: *Матфей* (30 разоў), *Матцвей* (49), *Матцей* (164), *Митхвей* БА I 116.

МЕЧЫСЛАУ, утворана па мадэлі старажытных славянскіх кампазітаў *Святаслаў*, *Браніслаў* і інш., ужывалеца ў каталіцкіх сем'ях, рэдкае. Зарэгістраваны *Метак* Гр. в. Бераст. (50), Іёе (42), Шч. (13). *Метачак* Гр. в. Іёе (42). *Мецыя* Гр. в. Лід. (19). *Мечак* Гр. в. Гродз. (45). *Метэк* Бр. в. Стол. *Меч* Мін. в. Стабуц. *Мечка* Гр. в. Ашм. (45). *Мечусь* Гр. в. Гродз. (45); Мін. в. Пух., Стабуц. *Мечык* Віц. в. Міёры, Паст., Шарк. (38); Гр. в. Іёеў. (53), Лід. (47); Мін. в. Мядз. (70), Стабуц. (30). *Мечыслай* Віц. в. Паст.; Гр. в. Лід. (45); Мін. в. Пух., Стабуц. *Мячук* Гр. в. Астр. (50). *Свецік* Бр. в. Пруж.

MIKALAI, канан. правасл. Ніколай, каталіц. польск. *Mikolaj*. Імя частае. Замена пачатковага [н] канічнай формы зычным [м] у беларускай мове, відаць, пад уплывам польскага. Заходнеславянскім элементам форму *Микула//Мікола* лічаць Н. М. Пятроўскі (гл. яго працу: О новгородских словенах.— ИОРЯС, т. XXV, 1920. Pg., 1922) і Д. К. Зяленін (О происхождении северно-великоруссов Великого Новгорода.— Доклады и сообщения Института языкоznания АН СССР, 1954, № 6). Аднак такое тлумачэнне прымальнае толькі для *Ніколай* — *Мікалай*. У беларускай жа мове, ды і ў рускай і украінскай, вядомы і іншыя імёны, дзе пачатковае [н]>[м] (*Mіkіта*, *Mіkіфар*, *Mікодым*), для якіх у польскай мове няма адпаведнікаў, таму польскім уплывам наяўнасць [м] тут растворылася нельга. Магчыма, варта прыняць меркаванне А. І. Сабалеўскага, які лічыў, што замена [н] на [м] грэчаскага паходжання (Русские заимствованные слова; Курс лекций по истории русского языка.— СПб, 1891). Размоўная форма *Мікола* (без канцавога [й] і з націкам на [о]) узыходзіць да

старажытнай кананічнай формы *Никола*, якая адлюст-
роўвае грэчаскую *Николос*, што ўтварылася з *Николаос*
у выніку [ao]>[a]. Кананічная форма *Никола* заменена
на *Николай* у выніку ніканоўскіх кніжных правак,
але захавалася ў якасці кананічнай у стараабрадцаў
(Успенскі Б. А. Из истории..., 1969, с. 12—16, 217—223).

Пад уплывам рускай мовы ў якасці размоўных выка-
рыстоўваюцца варыянты *Нікалай*, *Нікола*. Вытворныя
належаць да двух дэргывацых радоў. У першы ўва-
ходзяць варыянты ад поўных невытворных асноў ці іх
частак: 1) ад асновы *Мікалай* з суфіксамі -ка, -чук:
Мікалайка, *Мікалайчук*; 2) ад асновы *Нікалай* — *Ніка-
лайка*; 3) ад асновы *Мікол-* з суфіксамі -аша, -енька,
-ка, -ушка: *Мікалаша*, *Міколенька*, *Міколка*, *Міколуш-
ка*; 4) ад асновы *Мікуль-* з флексіяй -я: *Мікуля*; 5) ад
асновы *Мікл-* з флексіяй -уша: *Міклуша*; 6) ад усечанай
асновы *Мік-* з флексіяй -а: *Міка*; 7) ад усечанай асновы
Нік- без афікса, з флексіяй -а: *Нік*, *Ніка*; 8) ад усечанай
асновы *Коль-* з флексіяй -я// -ё, з суфіксамі -ей, -енька,
-ечка, -ёк, -ік, -іна, -ка, -іска, -ко, -юга, -юк, -юн, -юня,
-юсь, -юся, -юх, -юха, -юша, -яй, -як, -ян: *Коля*, *Колё*, *Ка-
лей*, *Коленька*, *Колечка*, *Калёк*, *Колік*, *Каліна*, *Коліска*,
Колька, *Калько*, *Калюга*, *Калюк*, *Калюн*, *Калюня*, *Ка-
люсь*, *Калюся*, *Калюх*, *Калюха*, *Каляй*, *Каляк*, *Калян*.
Другі рад складаюць варыянты ад вытворных асноў ці
іх частак: ад *Мікалайка* — *Мікалайчык*, *Мікалайчук*;
ад *Мікалаша* — *Мікалашка*; ад *Міколка* — *Міколачка*;
ад *Калюн* — *Калюнчык*; ад *Калюня* — *Калюньчык*; ад
Калюха, *Калюша* — *Калюшка*, *Калюшман*; ад *Каляй* —
Каляйчык; ад *Калян* — *Каляніда*, *Калячык*; ад *Каля-
ща* — *Каляшта*; ад *Колік* — *Колічак*; ад *Колька* — *Коль-
чык*; ад *Колюх*, *Колюша* — *Колюшка*. Зарэгістраваны
Калей Гр. в. *Масты* (50); Мін. в. *Нясв.* *Калёк* Бр. в.
Драг.; Гом. в. *Добр.* (18). *Каліна* Мін. в. *Лаг.* (27).
Калько Бр. в. *Пін.* *Калюга* Гр. в. *Маст.* (20). *Калюк*
Бр. в. *Бяроз.*, *Драг.*, Ів., *Івац.*, *Лун.* *Калюн* Бр. в. *Стол.*
(39); Гом. в. *Ветк.* (16), *Добр.* (15 і больш), *Рэч.* (16).
Калюнчык Бр. в. *Драг.*, *Жаб.*, *Лун.* (12). *Калюньчык*
Бр. в. *Драг.*; Гр. в. *Навагр.* (10). *Калюня* Бр. в. *Брэст*,
Драг.; Гом. в. *Жытк.* *Калюсь* Бр. в. *Бяроз.*, *Пін.*; Віц. в.
Пол. (50), *Уш.* (25), *Шум.* (18). *Калюся* Віц. в. *Лёзна*.
Калюха Бр. в. *Брэст*, Ів., *Івац.*; Гом. в. *Добр.* (16 і
больш); Гр. в. *Маст.*; Маг. в. *Краснаполле* (17). *Ка-*

люша Бр. в. Стол. (18); Віц. в. (47); Гом. в. Ел. (3); Гр. в. Маст. (25). *Калюшка* Гр. в. Ашм. (10), Гродна (35); Маг. в. Касц. *Калюшман* Бр. в. Ів. *Калляй* Брэсц. *Каллячык* Гр. в. Навагр. *Каляк* Бр. в. Кам. *Калян* Віц. в. Уш. (40); Гр. в. Лід. (22), Маст. *Каляніда* Бр. в. Ів. *Калянчык* Бр. в. Драг. *Каляшта* Бр. в. Стол. *Коленька* Бр. в. Брэст, Бяроз., Драг. (15), Ів., Кам., Малар.; Гр. в. Гродна (5, 9, 27, 35), Маст. (6); Маг. в. Бабруйск (1), Касц., Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Мінск, Пух. (70). *Колечка* Бр. в. Бяроз. (45), Драг., Івац., Кобрын, Малар.; Віц. в. Паст., Шарк.; Гом. в. Жытк.; Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Віл., Лаг. (50), Мінск, Нясв., Пух., Сл. *Колё* Бр. в. Лун. *Колік* Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз., Драг., Івац. (17), Кам., Лях. (10, 47), Малар., Пін.; Гом. в. Жытк. (1, 15); Гр. в. Бераст. (19), Гродз. (12, 28, 60), Дзятл. (9, 59), Зэльв. (17), Қар., Маст. (5), Навагр., Шч. (28); Мін. в. Кап. (5, 25, 45), Мінск, Нясв., Сл. (12), Уэдз. (28). *Коліско* Бр. в. Ів. *Колічак* Гр. в. Дзятл. (6), Қар., Навагр. *Колька* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 87 фіксацый у 82 нас. пунктах. Звычайна для асоб ад 2—3 да 20—25 гадоў, але сустракаецца і ў старых, якім па 60—70 гадоў. *Кольчык* Віц. в. Лёзна. *Колюх* Бр. в. Пін. *Колюша* Маг. в. Кір.; Гродна (35); Мін. в. Мінск, Пух. *Коля* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 268 фіксацый у 215 нас. пунктах галоўным чынам для асоб 3—40 гадоў, спарадычна сустракаецца і ў людзей ста-рэйшага ўзросту. *Міка* Гом. в. Б.-Каш. (50). *Міка-лай* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 114 фіксацый у 94 нас. пунктах для асоб ад 15—17 гадоў і вышэй. *Мі-калайка* Бр. в. Івац., Кам., Кобр., Лях. (50), Пін.; Гом. в. Петр. (у любым узросце); Мін. в. Віл., Круп., Люб. Мінск, Мядз., Стайбц. *Мікалайчык* Бр. в. Ганц., Драг.; Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Стайбц. *Мікалайчук* Бр. в. Пін. *Мікалаша* Гродна (6); Мінск. *Мікалашка* Бр. в. Ів.; Мінск. *Міклуша* Гом. в. (12). *Мікола* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 100 фіксацый у 88 нас. пунктах для асоб ад 10—15 гадоў і вышэй. *Міколачка* Мін. в. Мін. *Міко-ленька* Бр. в. Пінск; Мінск. *Міколка* Бр. в. Бар., Драг., Жаб., Ів. (10), Кам., Кобр.; Віц. в. Паст.; Гом. в. Б.-Каш. (15), Уваравічы (3), Жытк., Рэч. (5); Гр. в. Қар. (4), Маст. (14, 20, 23), Навагр. (10, 15); Маг. в. Горкі (4), Касц. (70), Краснаполле (7); Мінск, Віл., Мін., Нясв., Пух., Слуцк, Стайбц. *Міколушка* Бр. в. Пінск;

Мін. в. Стадц. *Мікуля* Бр. в. Драг. *Нік* Бр. в. Кам. *Ніка* Гр. в. Гродна (2—9), Кругл. (21). *Нікалай* Гом. в. Б.-Каш. (20). *Жытк.*; Маг. в. Бабруйск (70); Мін. в. Мін., Кап. (60), Мінск, Слуцк. *Нікалайка* Мінск. *Нікалаша* Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Мінск, Слуцк. *Нікола* Бр. в. Івац., Кам.; Маг. в. Кір. (17). *Ніколая* Мінск. У XVI—XVIII стст. *Міколай* (293 фіксациі), *Николай* (13), *Мікула* (8), *Міклаш* (7) БА I 128.

MIKITA, канан. правасл. Нікита. Імя не частае. Аб замене пачатковага [н] зычным [м] гл. с. 88. У якасці размоўнай формы адзначаны *Нікіта* і *Мікіцей*. Апошняя ўтворана па аналогіі з імёнамі на -ей (*Мацей*, *Сяргей* і інш.). Вытворныя: *Mіkіtка*, *Mіkіtачка*, *Mікіцей*. Зафіксаваны *Mіkіta* Бр. в. Драг., Жаб., Ів. (72), Кам. (60), Кобр., Стол.; Гом. в. *Жытк.*, *Хойн.* (70); Гр. в. Кар. (65); Маг. в. Мец. (60); Мін. в. Лаг. (70). *Mіkіtачка* Бр. в. Пруж. *Mіkіtка* Бр. в. Драг., Івац., Кам., Малар., Пруж., Стол.; Гом. в. *Хойн.* (20). *Mікіцей* Бр. в. Ів. *Ніkіta* Бр. в. Драг. У XVI—XVIII стст. імя даволі частае: *Мікита* (95 разоў), *Никітей* БА I 126.

МИНА, МІНАЙ, канан. правасл. Міна. Зарэгістраваны *Мінька* Віц. в. Паст. (64), Уш. (15). *Міня* Віц. в. Уш. (15). У XVI—XVIII стст.: *Міна*, *Мінюк* БА I 120.

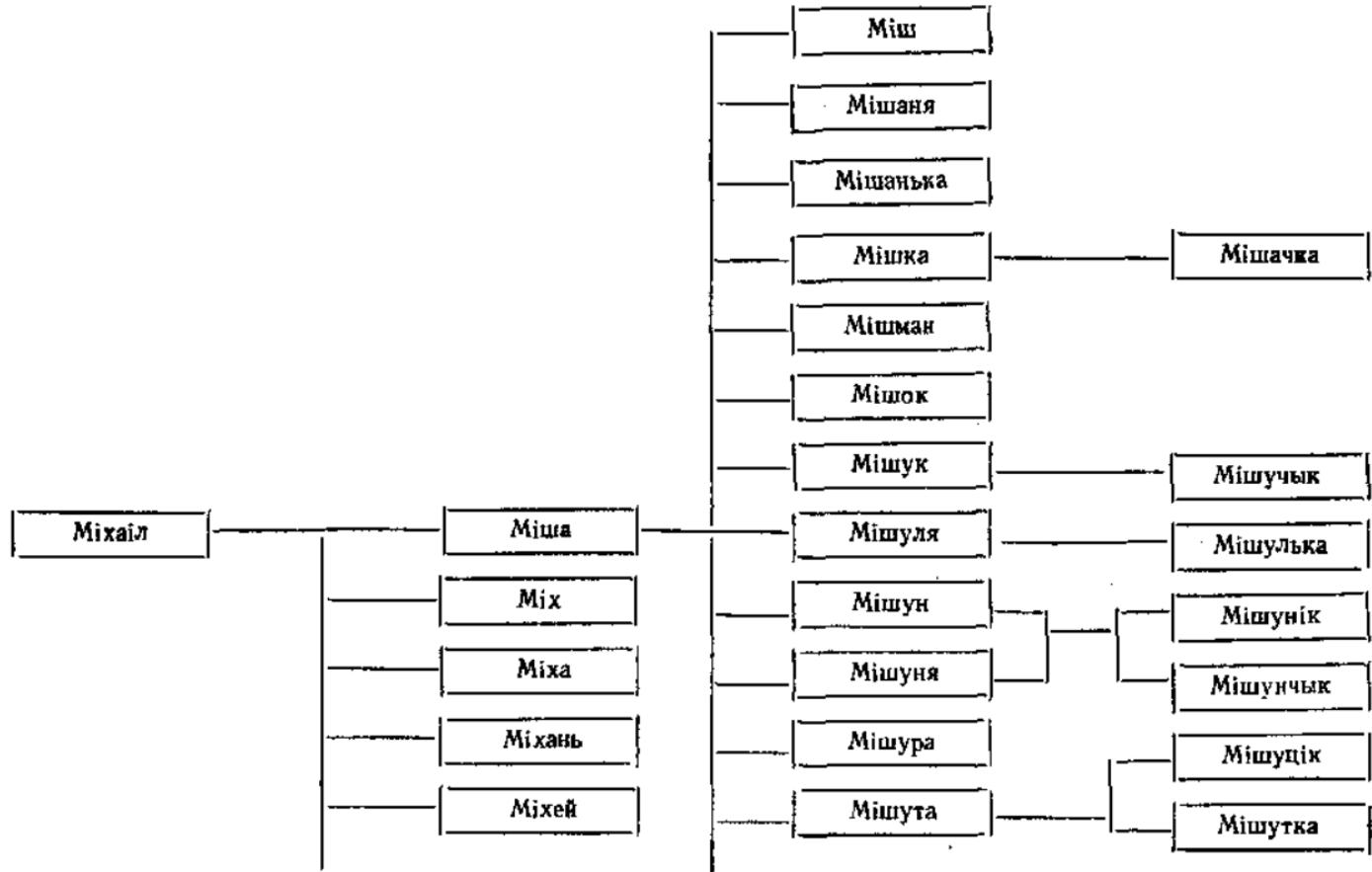
МИРАСЛАЎ, стараж. слав. Вытворныя ад усечанай асновы *Mіr-* з суфіксамі -усь, -эк: *Mірусь*, *Mірэк*. Зарэгістраваны *Mіраслаў*, *Mірусь*, *Mірэк* Гр. в. Ашм.

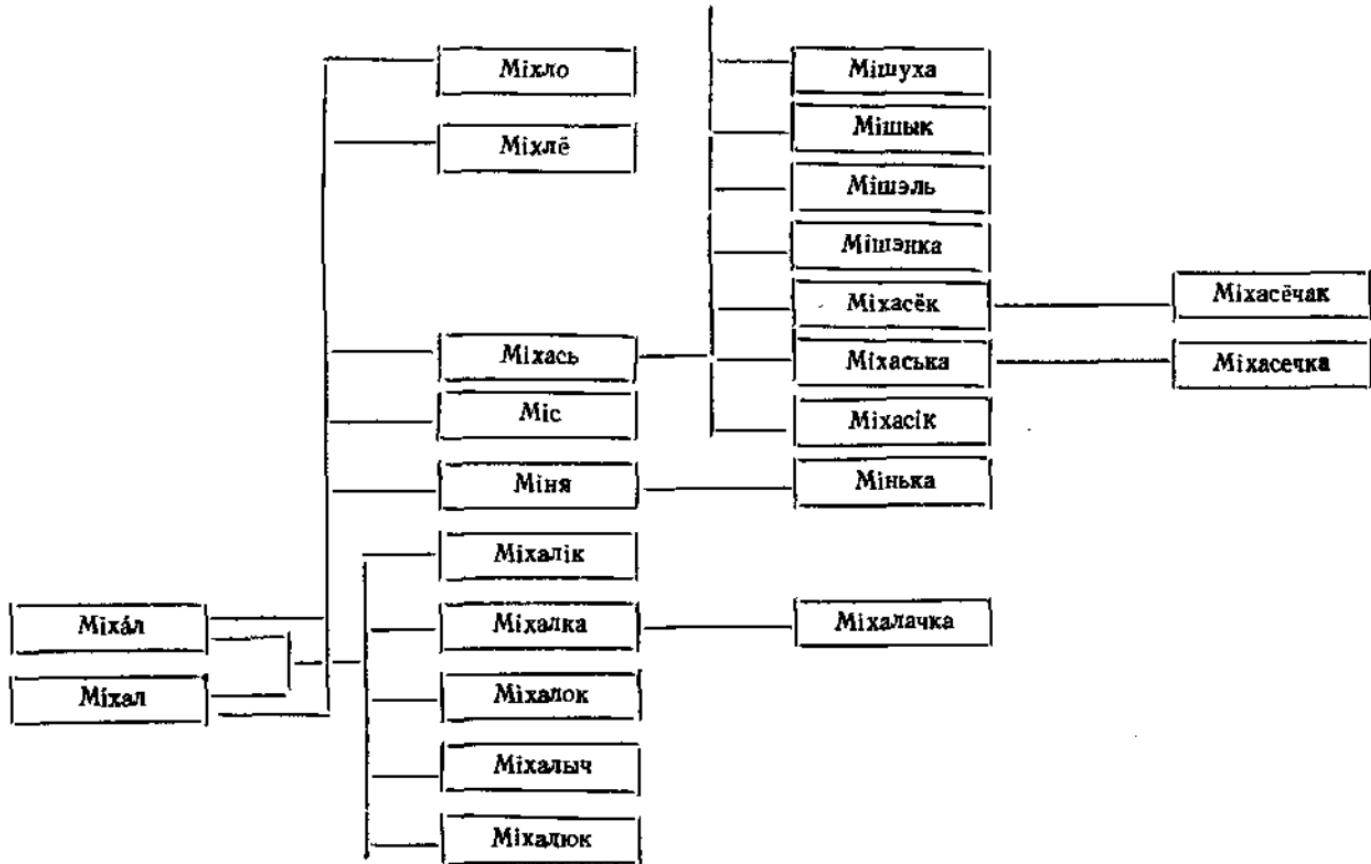
МИРОН, канан. правасл. Мірон. Зарэгістраваны *Mірон* Бр. в. Ів., Кам., Кобр.; Гом. в. Лоеў.; Гр. в. Гродна (35), Навагр. *Mіронка* Бр. в. Івац. У XVI—XVIII стст. *Мірон* (6 разоў), *Мірук* БА I 120.

МИТРАФАН, канан. правасл. Мітрафан. Імя рэдкае. Вытворныя адносяцца да двух дэрывацыйных радоў. Першы — ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад *Мітрафан* — *Mітрафанка*; 2) ад усечанай асновы *Мітрох* — *Mітраша*; 3) ад усечанай дэфарміраванай асновы *Мотрах* (*Мотрахан*) без афікса: *Мотрах*. Да другога рада належыць варыянт *Mітрафаначка* ад *Мітрафанка*. Зарэгістраваны *Мітрафан* Бр. в. Драг., Ів.; Маг. в. Глуск; Мін. в. Сл. *Mітрафаначка* Мін. в. Сл. *Mітраша* Гр. в. Кар. (50). *Мотрах* Бр. в. Ів.

МИХАІЛ, канан. правасл. Михаил, каталіц. польск. *Michał*. Імя вельмі папулярнае. Поўная размоўнай форма ўзыходзіць да старой кананічнай формы *Міхáил* (з

націкам на другім ад канца складзе). У сярэдзіне XVII ст. пры праўцы багаслужэбных кніг кананічнай стала форма *Міхайл* (з націкам на канцавым складзе), г. зи. быў прыняты націск мовы-крыніцы — старажытная ўрэйская. *Міхайла* з *Міхайл* утварылася ў выніку змены ненаціскнога [и] у [й] і далучэння канцавога о//а, каб пазбегнуць закрытага склада. Поўныя рэгіянальныя формы *Mіхál*, *Mіхал*, *Mіхаль* з польск. *Michał*. Вытворныя належаць да трох дэрывацыйных радоў. Да першага адносяцца варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы *Mіхал* с суфіксамі -ік, -ка, -ок, -ыч, -юк: *Mіхалік*, *Mіхалка*, *Mіхалок*, *Mіхалыч*, *Mіхалюк*; 2) ад усечанай асновы *Mіх-* без афікса, з флексіяй -а, з суфіксамі -ань, -ась, -ей, -лё, -ло, -а: *Mіх*, *Mіха*, *Mіхань*, *Mіхась*, *Mіхей*, *Mіхлё*, *Mіхло*, *Mіша*; 3) ад усечанай асновы *Mі-* з суфіксамі -ня, -с: *Mіня*, *Mіс*. У другі рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў: 1) ад асновы *Mіхась-* з суфіксамі -ёк, -ік, -ка: *Mіхасёк*, *Mіхасік*, *Mіхаська*; 2) ад асновы *Mіш-* без афікса, з суфіксамі -анька, -аня, -ка, -ман, -ок, -ук, -уля, -ун, -уня, -ура, -ута, -уха, -ык, -эль, -энка: *Mіш*, *Mішанька*, *Mішаня*, *Mішка*, *Mішман*, *Mішок*, *Mішук*, *Mішулія*, *Mішун*, *Mішуня*, *Mішура*, *Mішута*, *Mішуха*, *Mішык*, *Mішэль*, *Mішэнка*; 3) ад асновы *Mінь-* — *Mінька*; 4) ад *Mіхалка* — *Mіхалачка*. Трэці рад складаюць варыянты, утвораныя ад вытворных асноў другога рада: ад *Mішка* — *Mішачка*, ад *Mішук* — *Mішучык*, ад *Mішулія* — *Mішуліка*, ад *Mішун*, *Mішуня* — *Mішунік*, ад *Mішута* — *Mішутка*, *Mішүцік*, ад *Mіхасёк* — *Mіхасёчак*, ад *Mіхаська* — *Mіхасечка*. Зарэгістраваны *Mінька* Бр. в. Кобр.; Гом. в. Жытк.; Маг. в. Хоц. (20); *Mін.* в. Барысаў, *Mінск*. *Mіня* Бр. в. Кобр. *Mіс* *Mін.* в. Пух. (50). *Mіх* Віц. в. Глыб. (27). *Mіха* Бр. в. Бар., Брэсц., Івац.; Віц. в., Пол. (46), Сен. (13); *Mінск*. *Mіхайл* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 53 фіксацыі ў 51 нас. пункце для асоб ад 17—19 гадоў і вышэй. *Міхайла* Бр. в. Бяроз. (40—50), Пін.; Віц. в. Гарад., Тал., Талачын; Гом. в. Рэч. (80). *Mіхál* Бр. в. Бар. (25), Бяроз. (40—50), Драг., Івац., Кам., Кобр.; Віц. в. Гарад. (19, 39), Паст. (27, 70), Чашн. (40); Гом. в. Б.-Каш. (23, 30), Ветк. (40); Гр. в. Астр. (50), Ашм. (65), Бераст. (60), Дзяятл. (40, 50), Зэльв. (58, 60), Лід. (43), Навагр., Свісл. (70); Маг. в. Бабруйск, Қасц. (60), Шкл. (25); *Mін.* в. Віл., Лаг. (45), Мал., *Mіш*, Няев., Пух. (50),

Стаўбц. (65). *Mіхал* Бр. в. (87); Гр. в. Шч. (45). *Mіхалік* Бр. в. Бар., Стол. *Mіхалка* Бр. в. Бяроз. (40—50), Драг., Ів., Івац., Кобр., Бельск. (63), Лун., Лях. (70), Малар., Пін. (50—70), Стол. (55); Віц. в. Паст., Пой. (40, 80); Гом. в. Хойн.; Гр. в. Іўеў. (70), Кар. (80); Маг. в. Гор., Касц. (3), Кругл. (50), Шкл. (70); Мін. в. Мядз. *Mіхалок* Віц. в. Паст. *Mіхалыч* Мін. в. Лаг. (40—70). *Mіхе́й* Маг. в. Клім. (60). *Mіхаль* Бр. в. Брэсц., Ганц., Жаб., Кам., Кобр., Лун. (50—60), Пруж., Стол.; Гом. в. Ветк. (16, 70), Добр. (50), Петр. (80); Мін. в. Кап. (50, 70), Кл. (69), Пух., Сл. (40). *Mіхалюк* Бр. в. Лях. (70); Віц. в. Докш. (70), Паст. (70). *Mіхань* Бр. в. Малар. *Mіхасечка* Бр. в. Бар. *Mіхасёк* Віц. в. Паст., Чашн.; Гр. в. Маст. (12); Мін. в. Люб., Мін., Мінск, Стаўбц. *Mіхасёчак* Мін. в. Люб. *Mіхасік* Віц. в. Паст.; Гродна. *Mіхась* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 78 фіксаваны у 74 нас. пунктах пераважна для асоб вышэй 19 гадоў, спарадычна ў падросткаў 8—10 гадоў. *Mіхаська* Бр. в. Драг., Івац., Лях. (65), Стол.; Віц. в. Паст.; Гр. в. Лід. (70), Навагр.; Маг. в. Бабруйск, Касц., Мсцілаў, Хоц. (42); Мін. в. Віл., Кл., Мін., Мінск, Нясв., Стаўбц. *Mіхе́й* Маг. в. Клім. (60). *Mіхлё* Бр. в. Ганц. *Mіхло* Гом. в. Жытк. *Mіш* Бр. в. Бар. (43). *Mіша* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 193 фіксациі звычайна з 5—7 гадоў і да глыбокай старасці. *Mішанька* Бр. в. Брэсц., Ганц., Докш., Кам., Кобр.; Віц. в. Чашн. (20); Гр. в. Гродна (21), Скідарль (10), Дзятл. (да 20), Зэльв.; Маг. в. Бабруйск, Касц. (1—5), Мсцілаў, Хоцімск; Мін. в. Мінск, Слуцк. *Mішаня* Мін. в. Сл. *Mішачка* Бр. в. Бар. (43), Бяроз. (40); Віц. в. Дзісна (45); Гом. в. Жытк.; Гр. в. Дзятл. (11), Навагр., Свісл. (58), Смарг. (60); Маг. в. Мсцілаў, Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Люб., Мінск, Мядз., Нясв., Пух., Сл. *Mішка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 172 фіксациі ў 146 нас. пунктах, пераважна для асоб ад 3 да 30—35 гадоў, сустракаецца і ў старэйшым узросце. *Mішман* Бр. в. Лун. *Mішо* Бр. в. Лун., Стол. *Mішок* Гом. в. Жытк.; Гр. в. Маст.; Маг. в. Касц. *Mішук* Бр. в. Кобр. (19); Віц. в. (24); Мінск. *Mішуля* Віц. в. Паставы (18); Гродна; Мін. в. Круп. (40). *Mішун* Бр. в. Пін. *Mішунік* Бр. в. Драг. *Mішуня* Бр. в. Ів.; Віц. в. Чашн. (20); Мінск. *Mішура* Віц. в. Чашн. (20). *Mішутка* Віц. в. Докш.; Гом. в. Жытк.; Гр. в. Маст. (12); Мін. в. Віл., Мін., Мінск. *Mішутка*

Бр. в. Брэсц., Драг., Ів., Кам., Кобр., Пін., Пруж., Стол.; Віц. в. Докш. (38), Міёр. (15), Чашн. (3); Гом. в. Б.-Каш. (3), Ветк. (2), Карм. (3), Хойн.; Гр. в. Гродна (21), Скідаль (10), Кар. (11), Лід. (5), Мааст. (9), Навагр.; Маг. в. Бабруйск, Касц. (3); Мін. в. Барысаў, Віл., Мінск, Пух., Стаябц. *Mišuha* Бр. в. Ів.; Віц. в. Паставы (18). *Mišučik* Гр. в. Лід. (14). *Mišučyk* Бр. в. Драг. *Mišyik* Бр. в. Бяроз. (40), Кам. (20), Кобр., Бельск (6), Малар.; Гом. в. Жытк. (1—15); Гр. в. Дзята. (45). *Mišeľ* Бр. в. Бар. (25), Ів.; Гродна (18, 21); Мін. в. Лаг. (18), Мінск. *Mišenka* Гр. в. Лід. (46). У XVI—XVIII стст. *Михаил* (12 разоў), *Михайло* (92), *Михало*, *Михал* (32), *Михаль*, *Михалка*, *Михалко* (30), *Мишко* (20), *Миско* (8), *Михно* (33), *Мишура*, *Мись* (10), *Мисько* (4), *Мисюли* БА I 121—123.

МЯЛЕЦІЙ, канан. правасл. Мелетій. Зафіксаваны *Мілет*, *Мілецій* Гр. в. Навагр. *Мілеця* Віц. в. Глыб. (40). У XVI—XVIII стст. *Мелентій* (2 разы), *Мелентей* (2) БА I 119.

МЯФОДЗІЙ, канан. правасл. Мефодій. Імя рэдкае. Рэгіянальная поўная форма *Махтодзій* узнікла ў працэсе фанетычнага асваення кананічнай формы ў дыялектнай зоне, дзе мяккія губныя ацвярдзелі і пачатковыя снапачкі [м] дало [ма], а зычны [ф] вымаўляўся як [хт]. Размоўныя і рэгіянальныя формы *Mіфедзь*, *Mіхед*, *Mіход*, *Мяход* узніклі ў выніку адпадзення канцавога -ий і змянення [е] у [я] ці [і] у ненацікным становішчы. Вытворныя належаны да аднаго дэрывацыйнага рада — утвораны ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад поўной асновы *Міфодзь* з флексіяй -я, з суфіксам -ік: *Міфодзя*, *Міфодзік*; 2) ад поўной асновы *Міход* з флексіяй -а: *Міхода*; 3) ад поўной асновы *Міходзь* з суфіксам -ка: *Міходзька*; 4) ад усечанай асновы *Ходзь*- з суфіксам -ік: *Ходзік*. Зарэгістраваны *Махтодзій* Бр. в. Ів. (37). *Мефодзій* Віц. в. Гарад., Уш. *Міфедзь* Бр. в. Ів. *Міфодзік* Гр. в. Мааст. (50). *Міфодзя* Віц. в. Глыб. (85). *Mіхед* Бр. в. Кобр., Пін. *Міхода* Маг. в. Крыч. (55). *Міходзька* Бр. в. Лун. *Мяход* Віц. в. Гарад. *Ходзік* Бр. в. Ганц. У XVI—XVIII стст. *Мефед*, *Мехвед* (3 фіксацыі), *Нефед* (3), *Мефедко* БА I 119.

НАВУМ, канан. правасл. Наум. Імя не частае. Поўная рэгіянальная форма *Наум*, *Нагум*. Вытворныя азноўніца да двух дэрывацыйных радоў. Першы рад —

варыяты ад невытворных асноў: 1) ад Навум — *Навумка*; 2) ад Нагум — *Нагумка*; 3) ад Наум — *Наумец*. Другі рад: ад *Навумка* — *Навумчык*. Зарэгістраваны *Навум* Мін. в. Дзярж. *Навумка* Мінск, *Навумчык* Бр. в. Бар., Малар. *Нагум*, *Нагумко* Бр. в. Драг. *Наум*, *Наумец* Бр. в. Ів. У XVI—XVIII стст. *Наум* (10 фіксацый) БА I 125.

НЕСЦЕР, канан. правасл. Нестор. Імя рэдкае. Зарэгістраваны *Несцер* Бр. в. Брэсц., Драг., Ів., Кам., Кобр., Малар., Пін. *Несцерка* Бр. в. Драг., Малар., Пін. У XVI—XVIII стст. *Нестер*, *Несцер* (21 раз) БА I 126.

НІКАДЗІМ, канан. правасл. Никодим, каталіц. польск. Nikodem. Імя рэдкае. Поўная рэгіянальная форма *Mікодым*, *Mікадэм*. Вытворныя ўваходзяць у два дэрывацыйныя рады. У першы — варыяты: 1) ад усечай асновы *Mікод-* з флексіяй -а: *Mікода*; 2) ад асновы *Нікадзім* — *Нікадзімушка*, *Нікадзімчык*. У другі: ад *Нікадзімка* — *Нікадзімчык*. Зарэгістраваны *Mікадэм* Гр. в. Навагр. (80). *Mікода* Гр. в. Ічей. (65); Мін. в. Мядз. *Mікодым* Віц. в. Докш. (43); Гродз. (57). *Нікадзімушка*, *Нікадзімчык* Бр. в. Пруж.

НІКАНОР, канан. правасл. Никанор. Зарэгістраваны *Mіканор* Гродна (75). *Ніканор* Бр. в. Драг.; Гродна (60).

НІЧЫПАР, канан. правасл. Никифор, каталіц. польск. Nicefor. У літаратурнай форме *Нічыпар* [и]<[к], [и]<[ф]. Поўная размоўная форма *Mікіпар*, *Нікіфар*. Вытворнае *Нічыпарка* ад Нічыпар. Зарэгістраваны *Mікіпар* Бр. в. Івац.; Віц. в. Пол. (70). *Нікіпар* Бр. в. Ів.; Маг. в. Кір. (70). *Нікіфар* Бр. в. Драг. *Нічыпар* Бр. в. Драг., Кобр., Лях. (80), Малар.; Маг. в. Кір. (77), Слаўг. (68); Мін. в. Кл. (60). *Нічыпарка* Бр. в. Ів., Стол. У XVI—XVIII стст. *Никифор* (24 фіксацыі), *Никипор* (12), *Никипер* (2), *Начипер* (7), *Ничипор* (4), *Микифор*, *Микипор* БА I 127.

НОРБЕРТ, канан. каталіц. польск. Norbert. Зарэгістравана *Норбарт* Гр. в. Лід. (50).

ПАВЕЛ, канан. правасл. Павел, каталіц. польск. Paweł. Імя папулярнае. Поўная размоўная форма *Павал*. Вытворныя ўваходзяць у два дэрывацыйныя рабы. Да першага належана варыяты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы Павел з суфіксам -ка: *Павелка*; 2) ад асновы Павэл з суфіксам -ак: *Павэлак*; 3) ад ас-

новы Паўл- з флексіяй -а/-о//-ё, з суфіксамі -ік, -іска,
-усь, -уха, -уша, -юк, -юсь, -юша: *Паўла*, *Паўло*, *Паўлë*,
Паўлік, *Паўліска*, *Паўлусь*, *Паўлуха*, *Паўлуша*, *Паў-
люк*, *Паўлюсь*, *Паўлюша*; 4) ад усечанай асновы Паў-
з суфіксам -ка: *Паўка*; 5) ад усечанай асновы Па- з су-
фіксам -ша: *Паша*. У другі рад уваходзяць варыянты
ад вытворных асноў: 1) ад Паўка — *Павачка*; ад Паў-
лік — *Паўлічак*; ад Паўлуша — *Паўлушанька*, *Паўлуш-
ка*; ад Паўлюк — *Паўлючок*; 2) ад асновы Паш- з су-
фіксамі -анька, -ачка, -ка, -ок: *Пашанька*, *Пашачка*,
Пашка, *Пашок*. Зарэгістраваны *Павал* Бр. в. Жаб.,
Івац., Кам., Малар.; Гр. в. Астр. (20, 70), Маст. (50,
60), Шчучын (31); Мін. в. Кл. (40), Люб. (19, 40).
Павачка Віц. в. Леп. (75). *Павел* Бр. в. Драг., Ів. (48),
Івац. (38), Кам., Кобр., Лун. (56), Пін., Пруж. (40);
Віц. в. Віцебск, Гарадок, Докш., Паст. (70, 85), Уш.
(24); Гом. в. Гом. (50), Жлоб. (40), Хойн. (50); Гр. в.
Бераст. (65), Гродна (5, 12, 20, 21), Дзярл. (60), Кар.
(44), Маст. (40); Маг. в. Бабруйск, Касц. (70), Клім.
(19), Клічаў, Слаўг. (34), Слаўгарад (55); Мін. в. Ба-
рысаў, Люб., Мал., Мінск, Нясв., Пух. (73), Слуцк,
Стаўбц. *Павел* Бр. в. Ів., Кобр., Лун., Пін. *Павелка*
Бр. в. Драг., Стол. *Павэлак* Віц. в. Глыб. (19); Гр. в.
Астр. (5). *Палё* Бр. в. Стол. (47). *Палка* Віц. в. Беш.
(13). *Палька* Бр. в. Пін. *Паля* Бр. в. Кам. *Паўка* Бр. в.
Стол. (19—21); Віц. в. Беш. (45). *Бешанковічы* (50),
Брасл. (24), Пол. (79); Гр. в. Гродна (5), Кар. (30), На-
вагр.; Мін. в. Дзярж., Мінск. *Паўла* Віц. в. Беш. (42,
45), Верхнядзвінск (70), Глыб. (для ўсіх), Леп. (43),
Пол. (40), Талачын, Уш. (55), Шум. (50); Мін. в. Круп.
(37—40). *Паўлë* Бр. в. Ів. *Паўлік* Бр. в. Бар. (36),
Брэсн., Драг., Жаб., Ів., Івац. (50), Лун. (9), Лях. (5,
8, 60), Малар., Пін. (27), Пруж. (47, 65), Стол. (20);
Віц. в. Брасл. (24), Верхнядзвінск (70), Віцебск, Глыб.
(20), Докш., Міёр. (47), Паст. (50), Пол. (48), Шарк.;
Гом. в. Гом. (1—13), Жлоб. (7) *Жытк.* (1—15, 25, 45),
Рэч. (16); Гр. в.; Маг. в. Бабруйск, Клічаў, Краснап.
(50), Хоцімск; Мін. в. Дзярж., Кл., Круп. (37—40),
Люб., Мінск, Нясв., Пух. (18), Сл. (13), Стаўбц. *Паў-
ліска* Бр. в. Ів. *Паўлічак* Бр. в. Бар., Стол. (47); Віц. в.
Паст.; Гр. в. Гродна (12), Маст. (20), Навагр.; Мін. в.
Дзярж., Сл., Стаўбц. *Паўло* Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Лун.,
Малар., Стол. (47); Гом. в. *Жытк.* (25, 30—70). *Паў-*

лусь Бр. в. Бяроз. *Паўлуха* Бр. в. Бар., Брэст; Віц. в. Верхнядзвінск (70); Мін. в. Стаябц. *Паўлуша* Бр. в. Бар. (46), Брэст, Драг., Жаб., Ів., Кам., Лун. (16), Стол.; Віц. в. Глыб. (25—40), Паст., Пол. (48); Гр. в. Гродна (5), Скідаль (3), Ліда (2); Маг. в. Бабруйск, Клічаў, Хоцімск; Мін. в. Дзярж., Мінск, Нясв. (13), Слуцк. *Паўлушанка* Бр. в. Малар. *Паўлушка* Бр. в. Брэст, Малар.; Гр. в. Гродна (12), Скідаль (1); Мінск. *Паўлюк* Бр. в. Ганц., Кобр., Лях. (48, 60, 75), Пін., Пруж.; Віц. в. Беш. (19, 42, 60, 80), Докш. (63, 80), Паст. (60, 85), Уш.; Гр. в. Гродна (12), Гродз. (74), Дзяял. (60), Кар. (для старых), Маст. (50); Маг. в. Гор. (78), Меніслаў (50), Чав. (54); Мін. в. Мал., Мінск. *Паўлюсь* Бр. в. Кобр.; Гр. в. Мядз. (50). *Паўлюша* Бр. в. Стол.; Гродна (5). *Паўлючок* Віц. в. Паст.; Гр. в. Воран. (5), Смарг. (80). *Паша* Бр. в. Брэсц., Драг., Жаб., Ів. (21), Івац. (40), Кам., Лун. (23), Лях. (30), Малар., Пін. (18), Стол. (47); Віц. в. Віцебск, Глыб. (9, 20, 25, 40), Міёр., Дзісна (47), Паст. (50), Уш., Шарк.; Гом. в. Жлоб. (20), Хойн. (60); Гр. в. Гродна (5, 20), Дзяял. (60), Маст. (30), Шчучын (31); Маг. в. Клім. (19), Клічаў, Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Кл., Люб., Мінск, Сл. (13), Слуцк. *Пашанька* Бр. в. Ганц.; Мінск. *Пашачка* Бр. в. Бар.; Мін. в. Барысаў. *Пашка* Бр. в. Бяроз., Драг., Івац., Кам., Малар., Стол. (47); Віц. в. Беш. (13), Брасл. (24), Віцебск, Глыб. (9, 19, 20, 25—40), Талачын, Шарк.; Маг. в. Гор. (65); Мін. в. Барысаў, Дзярж., Люб., Мінск, Пух. (52), Слуцк. *Пашок* Мінск. У XVI—XVIII стст. папулярнае: *Павел* (182 разы), *Пашко* (11), *Павлюк* (10) БА I 131.

ПАЛІКАРП, канан., каталіц. і правасл. Полікарп, польск. Polikarp. Зарэгістравана Віц. в. Беш. (70); Гр. в. Навагр. У XVI ст. *Полікарп* (1 раз), *Полікарт* (1) БА I 137.

ПАНФІЛ, канан. правасл. Памфіл. Зычны [н] на месцы [м] фанетычна, як у апелятывах іншамоўнага паходжання. Параўн. дыял. транвай, канбай(н) і інш. Зарэгістравана ў Гр. в. Гродз. (40). У XVI ст. *Панфіл*, *Помфіл* БА I 132.

ПАНЦЕЛЯЙМОН, канан. правасл. Пантелеімон. Зарэгістраваны *Пантылімон* Бр. в. Драг. *Панюля* Бр. в. Івац.

ПАНЦЯЛЕЙ, канан. правасл. Пантелеімон. Зарэгі-

страваны *Пантылій* Бр. в. Драг. *Пантюля* Бр. в. Іваи.

ПАРФЕН, канан. правасл. Парфений. Зарэгістрравана ў Бр. в. Кобр. У XVI—XVIII стст. *Парфен* (30 разоў), *Парфей*, *Пархом* (4), *Пархим* БА I 133.

ПАРФІР і ПАРФІРЫЙ, канан. правасл. Порфірій. Зарэгістрраваны *Парфір* Бр. в. Малар. *Парфірка* Гр. в. Смарг. (70). У XVI ст. *Парфирий*, *Панфір* БА I 138.

ПАТАП, канан. правасл. Патапий. Зарэгістрраваны *Патап*, *Патапка*, *Патапчык* Бр. в. Драг. У XVI—XVIII стст. *Потап* (8 разоў) БА I 134.

ПАУЛІН, канан. правасл. Павлин. Зарэгістрравана *Паўлінка* Віц. в. Верхнядзвінск (70).

ПАФНУЦІЙ, канан. правасл. Пафнутий, каталіц. польск. *Rafniscu*. Зарэгістрравана *Пахнучъ* Віц. в. Mіér. (60).

ПЕТР, канан. правасл. Петр, каталіц. польск. Rіotr. Імя папулярые. Размоўныя варыянты *Пётра*, *Петра*, *Пятро* ўтварыліся ў вышку далучэння канцавога галоснага для ліквідацыі закрытага склада са збесам зычных, а варыянт *Пётар* з устаўным галоспым. Гэта з'ява вядома і апеллятыўнай лексіцы. Параўн. дыял. метра, літра, цігра і метар, літар, цігар (метр, літр, тыгр). Вытворныя адносяцца да двух дэрывацыйных разоў. Першы рад складаюць варыянты ад невытворных асноў і іх частак: 1) ад асноў *Петр*, *Пётр* з суфіксамі -ок, -ук, -уль, -усь, -уха, -уша, -ык, -ыска; *Пятрок*, *Пятрук*, *Пятруль*, *Петрусь*, *Петрусь*, *Пятруха*, *Пятруша*, *Петрык*, *Пятрыска*; 2) ад усечанай асновы *Пець*- з флексіяй -я, з суфіксамі -енька, -ёк, -ёр, -ік, -ка, -ко, -юля, -юня, -юша, -яха: *Пеця*, *Пеценька*, *Пяцёк*, *Пецік*, *Пецька*, *Пяцько*, *Пяцюк*, *Пяцюля*, *Пяцюня*, *Пяцюша*, *Пяцяха*; 3) ад усечанай асновы *Пе-* індывідуальнае ўтварэнне *Пека*. У другі дэрывацыйны рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў: 1) ад *Пятрок* — *Петрачок*, *Пётрачка*; 2) ад *Пятрук* — *Петручик*; 3) ад *Петрусь*, *Пётрусь*, *Петрусь* — *Петрусёк*, *Пятруська*; 4) ад *Пятруха*, *Пятруша* — *Пятрушка*; 5) ад гіпатэтычнага *Пятрэня* — *Пятрэнка*, *Пятрэнка*; 6) ад *Петрык* — *Петрычак*, *Петрычок*; 7) ад *Пецька* — *Пеценка*; 8) ад *Пяцюля* — *Печулік*; 9) ад *Пяцёр* — *Пецярко*; 10) ад *Пяцюня* — *Пяцюнка*, магчыма, ад гіпатэтычнага *Пяцюн*; 11) ад асновы *Пусь-* (першы зычны і апошні склад імені *Пятрусь*) — *Пусік*. Трэці рад: 1) ад *Пяцюнка* — *Пяцюнчык*. У якасці

варыянтаў выкарыстоўваюцца і сугучныя апеллятывы:
Пятак, *Пятух*, *Петушок*. Зарэгістраваны *Пека* Гом. в.
Б.-Каш. (28). *Петра* Віц. в. Беш. (62), Міёр. (30), Пол.
(50). *Петрачок* Віц. в. Пол. (43). *Петрусёк* Віц. в. Докш.
(40), Паст.; Гом. в. Хойн. (23); Мін. в. Віл., Кап. (10),
Мін., Мінск. *Петрусь* Бр. в. Лях. (68), Стол. (50); Гр. в.
Іуе (35), Маст. (45), Свісл. (60). *Петручик* Гр. в. Ашм.
(10). *Петрык* Бр. в. Бяроз., Ів., Івац., Кам., Кобр., Лун.,
Лях. (50, 55), Пін.; Віц. в. Паст. (7—10); Гом. в. Гом.
(14), Добр. (3—20), Жытк. (17), Рэч. (18, 62); Гр. в.
Гродз. (36), Дзяятл. (68), Зэльв. (58), Кар., Лід. (40),
Маст. (40), Навагр.; Маг. в. Гор. (18); Мін. в. Кап. (10),
Круп. (32), Мінск, Стайбц. (да 10). *Петрычак* Мін. в.
Дзярж. *Петрычок* Мін. в. Пух. (40). *Петушок* Брэст;
Гродна (13, 40); Маг. в. Бабруйск. *Пеценька* Бр. в.
Брэст, Бар., Драг., Кам., Малар., Стол. (43); Віц. в.
Арш.; Гр. в. Гродна (12, 40), Кар.; Маг. в. Бабруйск,
Гор. (20); Мін. в. Барысаў, Бярэз., Мінск. *Пецечка*
Бр. в. Брэст, Бяроз. (42), Драг., Жаб., Пруж.; Віц. в.
Докш., Паст.; Маг. в. Мсціслаў, Шкл. (54); Мін. в. Ба-
рысаў, Кап. (16), Люб., Мінск, Пух., Сл., Стайбц. *Пе-
цик* Бр. в. Жаб., Лях. (10—15), Стол., Ів.; Гр. в. Гродна
(40), Маст. (10); Маг. в. Клім. (30), Мсціслаў; Мін. в.
Кл., Узду. (25). *Пецька* — ва ўсіх абласцях рэспублікі
90 фіксацыі ў 82 нас. пунктах пераважна для асоб 10—
55 гадоў, выкарыстоўваецца зрэдку для дзяцей і старых.
Пецюлюк Бр. в. Бяроз. (42). *Пеца* — ва ўсіх абласцях
рэспублікі 143 фіксацыі ў 108 нас. пунктах пераважна
для асоб 5—60 гадоў. *Пецялюк* Бр. в. Бяроз. (42). *Пе-
цярко* Бр. в. Ів. *Пётар* Бр. в. Бар. (50). *Пётр* Бр. в. Бар.;
Віц. в. Беш. (70), Віцебск, Докш., Міёр., Паст. (21),
Шарк., Шум. (48); Гом. в. Рэч. (56); Маг. в. Гор. (22),
Магілёў (45), Мсціслаў (57); Мін., Пух., Сл., Слуцк,
Стайбц. *Пётра* Бр. в. Лун.; Віц. в. Беш. (70), Бешанко-
вічы (45), Глыб., Докш. (40, 70), Міёр., Сен., (60),
Талачын (60), Чашн. (60), Шарк.; Гр. в. Іуеў. (60);
Мін. в. Віл., Мал. (70), Мядз. (60), Стайбц. *Пётрачка*
Віц. в. Шарк. *Пётрусь* Бр. в. Лях. (70); Віц. в. Докш.
(40); Гродз. (6). *Пусік* Гродна (2). *Пятак* Гом. в.
Б.-Каш. (40—45). *Пяцро* — ва ўсіх абласцях рэспублікі
84 фіксацыі ў 81 нас. пункце пераважна для асоб 36—
60, 70 гадоў. *Пяцрок* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 53
фіксацыі (часцей Гр. в.— 27), пераважна для асоб

вышэй 40 гадоў, у Мін. в. і дзяя дзяцей 8—10 гадоў.
Пятрук Бр. в. Драг., Жаб., Кам. (15, 50), Кобр., Лун. (10, 15, 30, 40), Лях. (60); Віц. в. Паст. (30—35); Гр. в. Ашм. (70), Воран. (40), Гродз. (69), Іўеў. (72), Кар. (80), Маст. (50); Маг. в. Гор.; Мін. в. Кл. (70), Мін.
Пятруль Гр. в. Воран. (36). *Пятрусь* Бр. в. Бар., Бярэз., Драг. (75), Івац., Кобр. (50), Лях. (48, 60), Малар., Пін., Стол.; Віц. в. Докш. (70), Паст., Чаши.; Гом. в. Ветк. (65), Гом. (14), Лельч. (43, 48), Петр., Хойн. (12, 17, 20); Гр. в. Дзяял. (60, 75), Зэльв. (45, 58, 60), Ліл. (50), Маст. (60), Навагр.; Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Бярэз., Віл., Кал., Мін., Мінск, Сл., Стайдиц., Узду. (64), Чэрв. *Пятруська* Мін. в. Віл., Мін., Мінск. *Пятруха* Бр. в. Івац., Стол.; Віц. в. Уш. (23). *Пятруша* Бр. в. Бар., Драг., Жаб., Івац.; Віцебск (18); Гр. в. Навагр.; Мін. в. Слуцк. *Пятрыска* Бр. в. Ів. *Пятрэнка* Бр. в. Ів. (35). *Пятрэнька* Бр. в. Драг., Лун. *Пятух* Бр. в. Кам., Лях.; Мін. в. Барысаў. *Пяцёк* Бр. в. Драг. *Пяцёр* Бр. в. Лун. *Пяцько* Бр. в. Ів. *Пяцюк* Гом. в. Б.-Каш. (40—45). *Пяцюля* Бр. в. Кам. *Пяционка* Бр. в. Івац. *Пяциончик* Бр. в. Брэст, Івац.; Гродна (40). *Пяцюня* Мін. в. Барысаў, Мінск. *Пяцюша* Бр. в. Пін.; Мінск. *Няцяха* Віц. в. Верхнядзвінск (40). У XVI—XVIII стст. вельмі папулярнае: *Петр* (232 фіксацыі), *Петро* (4), *Петко*, *Петъко* (6), *Петрок*, *Пятрок* (32), *Петрочок*, *Петрук* (2). *Петруха*, *Петроша*, *Петрош*, *Петруша* (2), *Петран*, *Пятрусь* БА I 135—136.

ПІЛІП, канан. правасл. Філіпп, каталіц. польск. Filip. Імя не частае. Рэгіянальныя поўныя формы *Філіп*, *Хвіліп*. Вытворныя складаюць два дэрывацыйныя рады. Першы — варыянты ад не вытворных аснов і іх частак: 1) ад асновы Піліп з суфіксамі -ей, -еш, -ка, -ок, -чык: *Піліпей*, *Піліпеш*, *Піліпка*, *Піліпок*, *Піліпчык*; 2) ад асновы Філіп з суфіксамі -ка, -ок: *Філіпка*, *Філіпок*; 3) ад усечанай асновы Піль- з флексіяй -я/-ё, з суфіксам -ка: *Піля*, *Пілё*, *Пілька*; ад усечанай асновы Філь- з флексіяй -я, суфіксам -ка: *Філя*, *Філька*. У якасці дэрывата другога рада можна разгляджаць варыянт *Піліпчык* ад *Піліпка*. Зарэгістраваны *Пілё* Бр. в. Стол. *Піліп* Бр. в. Драг., Ів., Кам., Кобр., Малар., Пін.; Віц. в. Беш. (45), Гарад. (75), Докш. (50), Леп. (70), Міёр. (55), Пол. (60), Сен. (35), Багушэўск (60), Шум. (50); Гом. в. Жытк. (53); Маг. в. Глуск. (70—80); Мін. в.

Люб., Мал., Нясв. *Піліпей* Бр. в. Ів., Пруж., Стол. *Піліпей* Бр. в. Драг. *Піліпка* Бр. в. Драг., Кобр., Лун.; Мін. в. Люб., Мал. *Піліпок* Мін. в. Дзярж. *Пілічык* Бр. в. Кобр. *Пілька* Бр. в. Стол. *Піля* Бр. в. Ів. *Філіп* Бр. в. Драг., Пін., Стол.; Віц. в. Леп. (48); Гродна (20); Мін. в. Нясв. *Філіпка* Мін. в. Нясв. *Філіпок* Гродна (2—6). *Філька* Бр. в. Івац., Кобр.; Гом. в. Добруш (57). *Філя* Бр. в. Бяроз., Ів.; Гродна (12—14). *Хвіліп* Віц. в. Шум. (50); Мін. в. Мал. У XVI—XVIII стст. *Филип* (24 разы), *Пилип* (33), *Филипец* БА I 168.

ПІМЕН, канан. правасл. Пимен. Зарэгістрраваны *Пімен*, *Півун* Гом. в. Лоеў. У XVII ст. *Піман* (2 разы). БА I 137.

ПЛАТОН, канан. правасл. Платон. Імя рэдкае. Вытворныя аднаго дэрывацыйнага рада *Платонка*, *Платона*. Зарэгістрраваны *Платон* Бр. в. Драг.; Гр. в. Навагр.; Маг. в. Клім. (65); Мін. в. Стайдц. *Платонка* Бр. в. Драг.; Гр. в. Навагр.; Мін. в. Стайдц. *Платоша* Гр. в. Навагр. У XVIII ст. *Платон* (1 раз) БА I 137.

ПРАКОП, канан. правасл. Прокопий. Імя рэдкае. Поўны рэгіянальны варыянт *Прокоф*. Вытворныя складаючы два дэрывацыйныя рады. Да першага належаны дэрываты ад невытворнай асновы Пракоп з суфіксамі -ік, -ка, -чык; *Пракопік*, *Пракопка*, *Пракопчык*. Да другога рада — варыянт *Пракопчык* ад Пракопка. Зарэгістрраваны *Пракоп* Бр. в. Драг., Ів., Кобр.; Віц. в. Гарад. (70); Гр. в. Навагр.; Мін. в. Бярэз., Сл. *Пракопік* Бр. в. Ів. *Пракопка* Бр. в. Бар., Драг.; Гр. в. Навагр.; Мін. в. Бярэз., Сл. *Пракопчык* Бр. в. Бар., Івац., Кобр. *Прокоф* Бр. в. Пін. У XVI—XVIII стст. *Прокоп* (34 разы), *Прокопец* БА I 138.

ПРАХОР, канан. правасл. Прохор. Імя рэдкае. Вытворныя складаючы два дэрывацыйныя рады. У першы ўваходзячы дэрываты ад невытворнай поўнай і ўсечанай асноў: 1) ад Прахор — *Прахорка*; 2) ад Прох- з суфіксам -ша: *Проша*. Да другога рада належыць варыянт *Прошка* ад вытворнай асновы Проша. Зарэгістрраваны *Прахор* Віц. в. Леп. (56); Маг. в. Крыч. (70); Мін. в. Мядз. *Прохарка* Мін. в. Мядз. *Проша* Брэст. *Прошка* Бр. в. Кобр. У XVI—XVIII стст. *Прохор* (6 разоў), *Прошка* БА I 139.

РАДЗІВОН, канан. правасл. Родон. Імя не частое. Вытворныя: 1) ад усечанай асновы Радзъ- з суфіксамі

-ік, -ка: *Радзька*, *Радзік*; 2) ад усечанай асновы Родзь-
з флексіяй -я, з суфіксамі -ік, -ка: *Родзя*, *Родзік*, *Родзь-
ка*. Зарэгістраваны *Радзівон* Бр. в. Драг.; Віц. в. Шарк.;
Гродз. в. Гродна (45), Кар.; Мінск. *Радзік* Мінск.
Радзька Брэст. *Родзік* Бр. в. Драг.; Мінск. *Родзька*
Брэст. *Родзя* Бр. в. Драг.; Віц. в. Шарк.; Гродна
(45). У XVI—XVIII стст. *Радзіон* (2 разы), *Родзівон*
(6), *Родко*, *Радко* БА I 140.

РАДЗІСЛАЎ, стараж. слав. Радислав, Радослав.
Зафіксованы *Радзіслаў*, *Радзік*, *Родзік* Мінск.

РАМАН, канан. правасл. Роман, каталіц. польск.
Roman. Імя частас. Вытворныя складаюць два дэрыва-
цыйныя рады. Першы — дэрываты ад поўнай і ўсечанай
невытворных асноў: 1) ад асновы Раман з суфіксамі
-ец, -ік, -іца, -ка, -чык: *Раманец*, *Раманік*, *Раманіца*,
Раманка, *Раманчык*; 2) ад усечалай асновы Рам-, Ром-
з суфіксамі -аха, -ашка: *Рамаха*, *Рамашка*; 3) ад усеча-
най асновы Ром- з флексіяй -а, з суфіксамі -ак, -ась, -ік,
-ка, -усь, -ця, -чык: *Рома*, *Ромак*, *Ромась*, *Ромік*, *Ромка*,
Ромусь, *Ромця*, *Ромчык*; 4) ад усечанай дэфармірава-
най асновы Рэм- з суфіксам -цё: *Рэмцё*. Да другога
дэрывацыйнага рада адносяцца варыянты ад вытвор-
ных асноў: ад Раманка — *Раманчык*; ад Ромка — *Ро-
манчака*, *Ромчык*; ад Ромусь — *Ромуська*. Зафіксованы
Раман Бр. в. Драг., Ів. (56), Івац. (78), Кам.; Віц. в.
(48), Паст. (23), Пол. (80); Гом. в. Лельч. (48); Гр. в.
Гродз. (16), Гродна (8, 20, 23, 45), Кар., Мааст. (45),
Навагр., Шч. (30); Маг. в. Бабруйск (19), Касц.,
Крыч. (65), Мсціслаў, Хоцімск; Мін. в. Барысаў,
Бярэз., Люб., Мінск, Мін., Мядз. (48), Пух. *Раманец*
Бр. в. Пін. *Раманік* Бр. в. Ів.; Мін. в. Віл., Мін. *Рамані-
ца* Бр. в. Ів. *Раманка* Бр. в. Бяроз., Драг., Івац., Кар.,
Лун., Стол.; Маг. в. Касц., Мсціслаў; Мін. в. Мінск,
Пух. *Раманчык* Бр. в. Драг., Малар.; Маг. в. Касц.
Рамаха Брэст. *Рамашка* Брэст, Пінск; Гр. в. Гродз.
(18, 19); Маг. в. Бабруйск, Хоцімск; Мін. в. Барысаў.
Рома Бр. в. Брэст, Драг., Ів., Кам. *Лях.* (27), Пін.,
Стол.; Віц. в. (48), Паст., Пол. (80); Гр. в. Ашм. (10),
Бераст. (46), Гродз. (19), Гродна (18), Кар., Навагр.;
Маг. в. Бабруйск, Касц., Мсціслаў, Хоц., Хоцімск; Мін.
в. Барысаў, Бярэз., Пух., Віл., Люб., Мін., Мінск.
Ромак Бр. в. Бар., *Лях.* (27); Віц. в. Паст.; Гр. в. Гродз.
(19), Навагр., Шч. (17); Мін. в. Віл., Мін., Мінск.

Ромаць Мін. в. Віл., Мін. *Ромачка* Бр. в. Кам.; Віц. в. Паст.; Гр. в. Гродна (5), Кар., Навагр.; Маг. в. Бабруйск (да 15), Касц., Меціслаў; Мін. в. Барысаў, Бярэз., Мінск, Пух. *Ромік* Бр. в. Брэст, Пін.; Гр. в. Гродна (27), Кар.; Маг. в. Бабруйск, Касц., Меціслаў; Мін., Мінск. *Ромка* Бр. в. Бар., Брэст, Драг., Ів., Пінск; Віц. в. Беш. (40, 48, 50), Паст.; Гр. в. Гродз. (19), Кар., Навагр.; Маг. в. Касц.; Мін. в. Мінск, Бярэз., Люб., Мін., Мінск, Пух. *Ромусь* Бр. в. Ів. (56); Віц. в. Паст. (23); Гр. в. Ашм. (50), Гродна (20, 22); Мін. в. Мядз. (48). *Ромуська* Віц. в. Паст. *Ромця* Бр. в. Драг., Лун.; Віц. в. Пол. (80); Гр. в. Бераст. (46); Мін. *Ромчык* Бр. в. Ів.; Гр. в. Навагр.; Мін. *Рэмце* Віц. в. Пол. (80); Гр. в. Бераст. (46). У XVI—XVIII стст. *Роман* (65 разоў), *Романец*, *Ромашко* (2) БА I 141.

РАМУАЛЬД, канан, каталіц. польск. Romuald. Зафіксавана *Ромка* Гр. в. Ашм. (10); Мін. в. Валож.

РАСЦІСЛАЎ, стараж. слав. Ростислав, кананізавае праваслаўнай царквой. Імя не частае. Вытворныя належаць да аднаго дэрывацыйнага рада — утвораны ад усечаных асноў: 1) ад асновы Рост- з флексіяй -а, суфіксамі -ечка, -ік: *Роста*, *Росцечка*, *Росцік*; 2) ад асновы Росць- з флексіяй -я, з суфіксамі -ечка, -ік: *Росця*, *Росцечка*, *Росцік*; 3) ад асновы Рось- з флексіяй -я, з суфіксамі -ік, -ка: *Рося*, *Росік*, *Роська*; 4) ад асновы Слаў- з флексіяй -а, з суфіксамі -ік, -ка: *Слава*, *Славік*, *Слаўка*. Зарэгістраваны *Расціслай* Бр. в. Бар.; Гр. в. Дзяятл. (37); Мін. в. Мядз., Сл. *Росік* Гр. в. Дзяятл. (30). *Росцечка* Мін. в. Мядз. *Росцік* Бр. в. Бар., Жаб., Кам., Лях. (28), Малар., Пін.; Віц. в. Шарк. (20); Мін. в. Мядз., Сл. *Росця* Бр. в. Бар., Жаб., Івац., Лях. (28); Віц. в. Міёр. (30); Мін. в. Мядз., Сл. *Роська* Гр. в. Дзяятл. (9). *Слава*, *Славік*, *Слаўка* Бр. в. Стол.

РАФАІЛ, канан. правасл. Рафаил, каталіц. польск. Rafal. Зафіксаваны *Рафаіл*, *Рафал* Віц. в. Глыб. (40). У XVI ст. *Рафал* (4 разы), *Рахвал* (2) БА I 140.

РОБЕРТ, канан. каталіц. Роберт, польск. Robert. *Роберт*, *Роберцік* Мінск.

РУСЛАН, відаць, пад уплывам паэмы А. С. Пушкіна «Руслан і Людміла». У казках сустракаеца імя *Ерушлан*, *Оруслан*, якое, магчыма, выкарыстаў А. С. Пушкін у варыянце *Руслан*. Вытворныя адносяцца да двух дэрывацыйных радоў. Да першага — дэрываты ад

поўнай і ўсечанай асноў: 1) ад асновы Руслан з суфік-
самі -ік, -ка, -ышк: *Русланік*, *Русланка*, *Русланышк*;
2) ад усечанай асновы Руслан з суфіксам -ік: *Русік*.
Другі рад: ад Русланка — *Русланышк*. Зарэгістраваны
Русік Гом. в. Жытк.; Гр. в. Кар. (6); Маг. в. Гор. (6),
Руслан Гом. в. Жытк.; Гр. в. Гродна (16), Кар. (6),
Навагр. (5). *Русланік* Бр. в. Драг.; Гродна (1). *Руслан-*
ка Гр. в. Шч. (5). *Русланышк* Бр. в. Брэст, Драг., Ів.,
Мал., Пін.; Гом. в. Жытк.; Гр. в. Гродз. (3), Кар. (6).

РЫГОР, ГРЫГОРЫЙ, канан. правасл. Григорий,
каталіц. польск. Grzegorz. Імя даволі частае. Літ. *Rygor*
узнікла ў працэсе адаптациі кананічнай формы ў выні-
ку страты канцавога -ий і спрашчэння пачатковай
групы зычных [gr]>[r]. Поўная размоўная форма
Грыгор — у выніку страты канцавога -ий. Вытворныя
варыянты размяркоўваюцца па двух дэрывацыйных
радах. Да першага належаць варыянты ад невытвор-
най асновы і яе частак: 1) ад асновы Рыгор з суфіксамі
-ка, -ык, -ец: *Рыгорка*, *Рыгорык*, *Рыгорец*; 2) ад усечанай
асновы Рыг- з суфіксамі -ось, -аша, -усь: *Рыгось*,
Рыгоша, *Рыгусь*; 3) ад усечанай асновы Гры- з суфікса-
мі -ль, -нь, -ня, -ц, -ша: *Грыль*, *Грынь*, *Грыня*, *Грыц*,
Грыша; 4) ад усечанай асновы Гжэ- ад польск. Grzegorz
з суфіксам -сь: *Гжэсь*. Другі рад складаюць варыянты
ад вытворных асноў першага рада: 1) ад Рыгорка —
Рыгорачка; ад Рыгось — *Рыгоська*; ад Рыгоша — *Ры-
гошанька*, *Гоша*; ад Рыгусь — *Рыгусёк*; 2) ад асновы
Грынь- з флексіяй -я, з суфіксамі -ёк, -ка, -ко: *Грыня*,
Грынёк, *Грынька*, *Грынько*; 3) ад асновы Грыц- з суфік-
самі -ко, -оня, -ык: *Грыцко*, *Грыцоня*, *Грыцык*; 4) ад
асновы Грыш- з суфіксамі -ан, -ка, -ко, -онак, -ук, -уня,
-ута: *Грышан*, *Грышка*, *Грышко*, *Грышонак*, *Грышук*,
Грышуня, *Грышута*; 5) ад Гжэсь — *Гжэська*. Варыянты
трэцяга рада ад вытворных асноў другога рада: 1) ад
Гоша (Рыгоша) — *Гошанька*, *Гошка*; ад Грынёк —
Грынёчак; ад Грынька, Грынько — *Грыньчык*; ад Гры-
шан — *Грышанок*; ад Грышонак — *Грышоначак*; ад
Грышук — *Грышучок*; ад Грышуня — *Грышунька*, *Гры-
шунёк*; ад Грышута — *Грышутка*, *Грышуткік*; 2) ад
асновы Грышк- з суфіксамі -ка<-ька, -анок<-енок:
Грышачка, *Грышанок*. У чацвёрты рад уваходзяць варыянты
ад вытворных асноў трэцяга рада: ад Гонка —
Гошачка; ад Грышуня — *Грышуньчык*; ад Грышут-

ка — Грышутачка. Зафіксаваны Гжэсь Віц., в. Глыб. (45); Гр. в. Астр. (48). Гжэська Гр. в. Астр. (60). Гоша, Гошанька Брэст. Гошка Бр. в. Жаб. Грыгор Маг. в. Кліч. (90). Грыгорый Бр. в. Жаб.; Віц. в. Гарад. (22); Гродна (70); Маг. в. Бабруйск (60); Мін. в. Сл. Грыль Бр. в. Пін. Грынёк Мін. в. Барысаў. Грынёчак, Грынь Віц. в. Шум. (55). Грынька Бр. в. Ів., Кам., Кобр.; Віцебск (70); Мін. в. Барысаў. Грынько Бр. в. Кобр. Грыньчик Мін. в. Барысаў. Грыня Бр. в. Івац., Кам., Кобр., Малар., Стол.; Віц. в. Гарад. (22), Пол. (50, 65), Ушачы (22); Гом. в. Жытк.; Мін. в. Барысаў. Кап., Сл. Грыц Бр. в. Жаб., Ів., Кам., Лун., Лях., Пін. Грыцко Бр. в. Лун., Стол.; Гом. в. Жытк. Грыционя Бр. в. Кам. Грыцык Бр. в. Пін. Грычман Бр. в. Бяроз. Грыша — ва ўсіх абласцях рэспублікі 52 фіксацыі ў 50 нас. пунктах пераважна для асоб 18—50 гадоў, сустракаецца ў дзяцей 3—8 гадоў, у старых людзей 65, 74 гадоў. Грышан, Грышанок Бр. в. Бяроз. Грышачка Бр. в. Бар., Ів. (55); Мін. в. Нясв., Сл. Грышка — ва ўсіх абласцях рэспублікі 43 фіксацыі ў 41 нас. пункце галоўным чынам для асоб 18—60 гадоў, хадзяць сустракаецца ў дзяцей і падросткаў (3, 5, 15 гадоў) і ў старых 70—80 гадоў. Грышко Бр. в. Бяроз. (45). Грышонак Бр. в. Лях. (40). Грышоначак Мінск. Грышук Бр. в. Лун. Грышунёк, Грышунька, Грышуньчык Мін. в. Дзярж. Грышуня Бр. в. Ів. Грышута Брэст. Грышутачка Мін. в. Сл. Грышутка Бр. в. Пін., Стол.; Мін. в. Сл. Грышуцік Бр. в. Пін. Грышучок Брэст. Грышчанок Віц. в. Леп. (42). Рыгарэц Бр. в. Ганц. Рыгор Бр. в. Бар., Драг., Ів. (47), Івац. (74), Кам. (10, 49), Кобр., Лун., Лях. (52), Пін.; Віц. в. Гарад. (22), Гарадок, Глыб. (45), Талачын, Чаш. (40); Гом. в. Акц. (42, 70), Браг. (40—70), Жытк., Хойн. (50); Гр. в. Зэльв. (70), Кар., (65), Навагр.; Маг. в. Бабруйск (23), Кліч. (20); Мін. в. Барысаў, Кап. (70), Кл. (53), Лаг. (60), Люб., Мінск, Слуцк. Рыгорачка Гр. в. Навагр. Рыгорка Бр. в. Драг., Кам. (10), Стол.; Гом. в. Акц. (70); Мін. в. Мінск, Сл. Рыгорык Бр. в. Кам. (57); Мін. в. Кап. (70). Рыгось, Рыгоська Бр. в. Ів. Рыгоша Бр. в. Брэсц., Бярэз. Рыгошанька Бр. в. Бярэз. Рыгусёк Брэсц. Рыгусъ Бр. в. Стол. У XVI—XVIII стст. Григорий (24 фіксацыі), Григорей (75), Григор (10), Григорко (2), Гридля (2), Гридко (7), Гриша, Гришка (180), Гришук, Грин (12), Гринь (18),

Гринько (13), *Гринко* (14), *Гринец* (6), *Гринаш*, *Гриняш*, *Гринашко*, *Грись*, *Гриц* (5), *Грицко* (12), *Грицук* БА I 53—56.

РЫЧАРД, канан. каталіц. Ричард, польск. Ryszard. Імя редкае. Вytворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. Дэрываты першага рада ўтвораны ад усечаных асноў: 1) ад асновы *Ры-* з суфіксам -сь: *Рысь*; 2) ад асновы *Рыт-* — першы склад і апошні зычны імені ($[t]<[d]$ у выніку аглюшэння ў канцы слова) з суфіксам -ак: *Рытак*; 3) ад асновы *Рыш-* (*Рышард*): *Рышук*. У другі рад уваходзяць дэрываты ад вытворнай асновы *Рысь-* з суфіксамі -ёк, -ік, -ка, -як: *Рысёк*, *Рысік*, *Рыська*, *Рысяк*. Зафіксаваны *Рысёк* Гр. в. Іўе (44). *Рысік* Бр. в. Бар.; Віц. в. Брасл. (50). *Рысь* Гр. в. Іўе (44). *Рыська* Віц. в. Брасл. (50); Гр. в. Ашм. (50), Іўе (44). *Рысяк* Гр. в. Лід. (18). *Рытак* Мін. в. Мядз. (22). *Рычард*, *Рышук* Віц. в. Паст. (45).

САВА, канан. правасл. Савва. Імя редкае. Адзначаны *Сава* Бр. в. Жаб.; Мін. в. Бярэз. *Сайка* Бр. в. Драг., Кобр., Лун.; Гр. в. Лід. (55), Шч. (13). У XVI—XVIII стст. *Савва* (8 реєстрацый), *Сава* (27), *Саво* (2), *Савка* (10) БА I 142.

САВЕЛІЙ, канан. правасл. Савел. Літаратурная форма *Савелій* узнікла як гіперкарэктная пад упlyвам кананічных форм іншых імені з канцавым -ий, размоўная *Савель* — у выніку змякчэння канцавога [l], магчыма, таксама ў выніку адпадзення, як гэта было ў большасці кананічных форм з фіналіяй -ий, канцавога -ий. Варыянты ад *Сава*: *Савачка*, *Сайка*. Зарэгістраваны *Савачка* Мін. в. Бярэз. *Савелій* Мін. в. Бярэз. *Савель* Бр. в. Ів. *Савось* Бр. в. Ів. *Сайка* Бр. в. Ів., Кобр., Малар.; Віц. в. Бешанковічы (45), Леп. (70); Мін. в. Бярэз. У XVIII ст. *Савелий* (1 раз) БА I 142.

САФОН, канан. правасл. Софония. *Сафон* Маг. в. Клім. (18). У XVI—XVIII стст. *Софон* (1 раз), *Сахон* (14), *Сахом* БА I 153.

СВЯТАСЛАУ, стараж. слав. Святослав. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. У першы ўваходзяць варыянты ад невытворных асноў: 1) ад усечанай асновы *Свет-* з флексіяй -а, з суфіксамі -ік, -оша: *Света*, *Свецік*, *Святоша*; 2) ад усечанай асновы *Слав-* з флексіяй -а, з суфіксамі -ік, -ка: *Слава*, *Славік*, *Слаўка*. Зафіксаваны *Света* Гр. в. Навагр. *Свецік*, *Свецічак* Гр. в.

Кар. Свець Бр. в. Пін. *Слава* Бр. в. Кобр.; Маг. в. Касц. *Славік* Гр. в. Навагр.; Маг. в. Касц. *Слаўка* Гр. в. Навагр.; Маг. в. Касц. *Святаслаў* Гр. в. Кар., Навагр.; Маг. в. Касц. *Святоша* Бр. в. Пін.

СЕВАСЦЬЯН, канан. правасл. Севастян, каталіц. польск. Sebastian. Зарэгістраваны *Савасцян* Бр. в. Стол. *Сева, Сейка* Брэст. У XVI—XVIII стст. *Севастиян* (1 раз), *Савостиян*, *Савостиан*, *Савостиан*, *Савосцян*, *Савостей* (3), *Савоста* (2), *Себестяян* (2), *Себестяян* (3), *Сабестиян*, *Собостьян* (8), *Собестяян*, *Собестыян*, *Собостиян*, *Собостьюян* (8), *Собосъян*, *Совош*, *Собех*, *Собко*, *Совостеец* БА I 144—146.

СЕВЯР'ЯН, канан. правасл. Севериан. *Сур'ян* Бр. в. Івац.

СЕЛІВОН, канан. правасл. Силван. *Сальфук* Гр. в. Астр. (66).

СЕРАФИМ, правасл. Серафим, польск. Serafin. Зарэгістраваны *Сарафім*, *Сіма* Віц. в. Верхнядзвінск (40).

СІГІЗМУНД імя., папулярнае ў Польшчы, дзе адзначана з XIV ст. (Быстр. Кн., с. 362). Разм. Зыгмунд запазычала з польскай мовы. Вытворныя ад усечанай асновы Зыгм- з флексіяй -а, з суфіксамі -ук, -усь. Зарэгістраваны *Дзыгмусь* Бр. в. Кобр. *Зыгма* Гр. в. Ашм. (25), *Зыгмук* Гр. в. Ашм. (40), Смарг. *Зыгмунд* Бр. в. Лях. (60); Гр. в. (40). *Зыгмусь* Бр. в. Ляд. (40); Віц. в. Глыб. (49); Гр. в. Ашм. (40), Гродз. (40), Смарг.; Мін. в. Салігор.

СІЛЬВЕСТР, канан. правасл. Сильвестр, каталіц. польск. Syliwester. Поўная размоўная форма *Сільвесцер* узнікла ў выніку ўключэння ўстаўнога [e] для ліквідацыі збегу зычных [стр] у канцы імені, у размоўной поўнай форме *Сільверст* адбылася перастаноўка зычных [ст] і [р]. Поўная размоўная форма *Сальвестар*, відаць, узыходзіць да польск. Syliwester. Зарэгістраваны *Сальвестар* Бр. в. Івац. *Сальвесь* Гр. в. Зэльв. (70). *Сільверст* Віц. в. Брасл. (70). *Сільвесцер* Бр. в. Ів. *Селівесь* Бр. в. Кам. У XVI ст. *Селивestr* (1 фіксацыя) БА I 148.

СПІРЫДОН, канан. правасл. і каталіц. Спиридон. Зарэгістраваны *Свірый* Гом. в. Гом. (70), Лоеў. *Шпір-дон* Бр. в. Малар. *Шпірыдон* Бр. в. Стол. У XVI—XVIII стст. *Спіридон* (2 разы), *Свірид* (8) БА I 154.

СТАНІСЛАЎ стараж. слав., кананізавана каталіцкай царквой. Імя папулярнае ў сем'ях каталіцкага веравы-

зпания. Вытворныя належаць да трох дэргывацыйных радоў. Да першага — варыянты ад невытворнай усечанай асновы: 1) ад асновы Стас- з суфіксамі -с, -сь, -х: *Стас, Стась, Стах*; 2) ад асновы Слав- з флексіяй -а, з суфіксамі -ік, -ка, -усь: *Слава, Славік, Слаўка, Славусь*. Другі рад складаюць варыянты ад вытворных асноў: 1) ад асновы Стас-, Стась- з флексіяй -я/-ё, з суфіксамі -чка, -ёк, -ік, -ка, -юк, -юня, -як: *Стася, Стасё, Стасечка, Стасёк, Стасік, Стаська, Стасюк, Стасюня, Стасяк*; 2) ад асновы Стах- з флексіяй -а, з суфіксам -ак: *Стаха, Сташак*. У трэці рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў, што ўзніклі ў рамках другога дэргывацыйнага рада: 1) ад Стасік — *Стасічак*; ад Стасюня — *Стасюнька*; ад Слаўка — *Славачка*. Зарэгістраваны *Станіслаў* Бр. в. Бар., Баранавічы (35), Івац. (21), Лях. (20); Віц. в. Верхнядзвінск (50), Шарк. (73); Гр. в. Ашм. (40), Ваўк. (58), Воран., Гродна (20, 23, 24), Кар., Навагр.; Мін. в. Барысаў, Мінск, Нясв., Пух. (40), Стадубц. *Станіслаў* Бр. в. Ів.; Мін. в. Пух. (пры выказванні павагі). *Стас* Бр. в. Пін., Стол.; Мінск. *Стасечка* Гр. в. Астр. (70); Мін. в. Стадубц. *Стасё* Бр. в. Малар.; Гродз. (45). *Стасёк* Мін. в. Мядз. (43), Стадубц. *Стасік* Бр. в. Бар., Брасц., Івац. (17), Кам., Кобр., Стол.; Віц. в. Віцебск, Докш. (22), Тал. (5); Гр. в. Ашм. (11), Бераст. (7), Гродз. (5), Гродна (9, 10, 23), Зэльв., Ліда (7, 14), Масть., Навагр.; Мін. в. Барысаў, Валож., Кап., Мінск, Нясв., Пух. (10). *Стасічак* Гр. в. Гродз. (50), Кар. *Стась* Бр. в. Бар., Брасц., Івац. (17), Лях. (20), Стол.; Віц. в. Верхнядзвінск (50), Глыб. (51), Докш. (22, 44, 45, 50, 57), Міёр. (50), Паст. (50), Пол. (50), Тал. (58), Шарк. (58, 73); Гом. в. Лельч. (28, 42); Гр. в. Астр. (43, 45, 50), Астравец (10), Ашм. (40, 42), Бераст. (17, 18, 50), Ваўк. (50, 58), Воран., Гродз. (45, 47, 50), Гродна (20, 23), Зэльв., Кар., Лід. (55), Ліда (50), Масть. (60, 70), Мядз. (50), Навагр., Шч. (22, 29, 42), Шчучын (50); Маг. в. Чэрык. (53); Мін. в. Барысаў, Бярэз. (25), Валож., Віл. (50), Кап. (27, 40), Лаг. (30, 54), Мінск, Нясв., Пух., Стадубц. *Стаська* Бр. в. Ів. (17); Віц. в. Шарк. (30); Гр. в. Астр. (16, 50), Астравец (10), Ашм. (35, 40), Бераст. (13, 50, 60), Лід. (40), Свісл. (70). *Стасюк* Віц. в. Докш. (44), Паст. (43, 50); Гр. в. Астр. (55, 60), Ашм. (30), Воран., Лід. (43, 55), Шч. (70). *Стасюнька* Гр. в. Ашм. (19). *Стасюня* Гр. в. Ашм. *Стасяк* Гродз. (50). *Стах*

Бр. в. Лях. (25), Пруж. (46); Гродз. (45). *Стаха* Гр. в. Бераст. (18), Ліда (25). *Сташак* Віц. в. Глыб. (51). *Слава* Бр. в. Баранавічы (21), Брэст, Кобр.; Віцебск; Маг. в. Гор. (10); Мін. в. Кац. (27), Мінск. *Славачка* Мінск. *Славік* Бр. в. Баранавічы (6); Гом. в. Б.-Каш. (43); Віц. в. Міёр. (50); Маг. в. Гор. (23); Мін. в. Лаг. (16). *Славусь* Гом. в. Б.-Каш. (40). *Слаўка* Бр. в. Баранавічы (6); Гом. в. Б.-Каш. (40); Гродна; Мінск. У XVI—XVIII стст. папулярнае: *Станислав* (225 фіксавы), *Станко* (4), *Станько* (14), *Стань* (2), *Станюк*, *Стась* (101), *Стасюк* (8), *Стасючок*, *Сташко* (3), *Сташель*, *Сташкель* БА I 155—156.

СЦЯПАН, канан. правасл. Стефан, каталіц. польск. Stefan. Імя даволі частае. Літаратурная форма *Сцяпан* складалася ў выніку фанетычных змен пры адаптациі кананічнай праваслаўнай формы *Стефан*, а размоўныя *Стафан*, *Стэфан*, *Стахван* — кананічнай каталіцкай *Стэфан*. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. Першы складаюць варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы *Сцяпан* з суфіксамі -ец, -ёк, -ік, -ка, -ок, -ушка, -юк: *Сцепанец*, *Сцепанёк*, *Сцяпанік*, *Сцяпанка*, *Сцяпанька*, *Сцяпанушка*, *Сцепанюк*; 2) ад усечанай асновы *Сцеп-* з флексіяй -а, з суфіксамі -ік, -ка, -уза, -ук, -ун, -ушка, -ёц: *Сцёпа*, *Сцёпік*, *Сцёнка*, *Сцяпаза*, *Сцёпук*, *Сцяпук*, *Сцяпун*, *Сцёпушка*, *Сцёпцё*; 3) ад усечанай асновы *Цёп-*: *Цёпа*; 4) ад усечанай асновы *Стаф-*: *Стафук*; 5) ад асновы *Сцен-* (першы склад і апошні зычны ад *Сцяпан*): *Сценка*. У другі рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў: 1) ад *Сцяпук* — *Сцепучок*; ад *Сцёнка* — *Сцёпачка*, *Сцёпчык*; ад гіпатэтычнага *Сцёпуша* — *Сцёпушка*; ад *Сцяпанка* — *Сцяпаначка*, *Сцяпанчык*; ад гіпатэтычнага *Сцяпануша* — *Сцяпанушка*. Зарэгістраваны *Стадан* Мін. в. Дзярж. (70). *Стафун* Гр. в. Астр. (40). *Стахван* Маг. в. Кац. (70). *Стэфан* Бр. в. Дабр., Івац., Пін.; Гр. в. Воран. (42), Гродна (47); Мін. в. Кл. (55). *Сцепанец* Бр. в. Лун. *Сцепанёк* Мін. в. Мядз. *Сцепанок* Бр. в. Ганц. *Сцепанюк* Бр. в. Стол. *Сцепучок* Гом. в. Жытк. *Сцепцё* Бр. в. Бярэз., Пін. *Сцёпа* Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз. (12, 70), Драг. (45), Ів. (20, 40, 50), Івац. (40), Лун. (41); Віц. в. Глыб., Докш. (25), Паст., Пол. (50), Шарк. (43); Гом. в. Жытк., Лельч. (17), Петр. (50), Рэч. (18), Хойн. (45); Маг. в. Горкі, Маг. (75); Мін. в. Люб., Мінск, Слуцк,

Стаўбц. *Сцёпачка* Бр. в. Брэст, Драг., Жаб., Кам.; Віц. в. Докш., Паст.; Гом. в. Жытк.; Гр. в. Кар., Навагр.; Мін. в. Барысаў, Віл., Мінск, Слуцк. *Сцёпік* Бр. в. Бяроз.. Драг.; Гродз. (19); Мінск. *Сцёпка* Бр. в. Бяроз. (12, 70), Драг., Ів. (17), Івац., Кам., Лях. (20, 47); Віц. в. Гарад.. Докш., Міёр. (42), Пол. (50), Расон. (60), Уш. (25); Гом. в. Ветк. (8), Жытк., Лельч. (4), Петр. (50); Гр. в. Ашм. (30), Гродз. (20), Гродна (4, 47); Маг. в. Кір. (18); Мін. в. Барысаў, Віл., Кап. (40), Люб., Мінск, Мядз., Сл., Слаўбц. *Сцёпук* Бр. в. Ів. *Сцёпушка* Бр. в. Івац., Пінск, Пруж.; Мінск. *Сцёпчык* Бр. в. Пін.; Мінск. *Сцяпан* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 52 фіксацыі ў 48 нас. пунктах звычайна для асоб старэйшых за 40—45 гадоў. *Сцяпаначка* Пінск. *Сцяпанік* Бр. в. Кобр. *Сцяпана*ка Бр. в. Брэст, Бяроз. (70), Драг. (45), Ів. (50), Івац., Кобр., Лун., Малар., Пін., Стол.; Віц. в. Паст.; Гом. в. Петр.; Гр. в.; Мін. в. Люб., Мінск, Слуцк, Слаўбц. *Сцяпанушка* Мін. в. Слуцк. *Сцяпанчык* Бр. в. Лях. (40); Мінск. *Сцяпанька* Мін. в. Мядз. *Сцяпуз* Гом. в. Петр. (19). *Сцяпун* Бр. в. Драг., Стол. У XVI—XVIII стст. па-пулярнае: *Стэфан* (47 фіксацый), *Степан* (130), *Стэфан* (3), *Щепан* (30), *Шефан* (2), *Счепан*, *Степанец*, *Степка*, *Стец* (5), *Стецко* (17), *Стецук* (3), *Стецуш* БА I 156—158.

СЯМЁН, канан. правасл. Симеон. Імя даволі частае. На думку Б. А. Успенскага, руская форма *Семен* узыходзіць не непасрэдна да грэчаскай *Симеон*, а да паўночнагрэчаскай *Съменъ*, у якой адлюстроўваецца ўтрата ненаціскнога галоснага ў першым складзе (Б. А. Успенскі. Из истории..., 1969, с. 98; М. Р. Фасмер. Грекославянские этюды.—ОРЯС, 1909, т. 36, с. 22). Поўная размоўная форма *Сымон*, відаць, узыходзіць да канан. правасл. *Симон*. Вытворныя адносяцца да двух дэрывацыйных радоў. Да першага належаць варыянты ад невытворных асноў і іх частак: 1) ад асновы *Сямён* з суфіксамі -ка, -ушка: *Сямёнка*, *Сямёнька*, *Сямёнушка*; 2) ад асновы *Сымон* з суфіксамі -ёк, -ёха, -ік, -ка: *Сыманёк*, *Сыманёха*, *Сымонік*, *Сымонка*, *Сымонька*; 3) ад усечанай асновы *Сем-* з флексіяй -а, з суфіксамі -ка, -ушка: *Сёма*, *Сёмка*, *Сёмушка*; 4) ад асновы *Сен-* (першы склад і апошні зычны імені *Семен*) з флексіяй -я, з суфіксамі -ік, -ка: *Сеня*, *Сенік*, *Сенька*. Да другога рада адносяцца варыянты ад вытворных асноў: ад *Сёмка* —

Сёмачка, *Сёмчык*; ад Селька — *Сенечка*, *Сенчык*. Задексанавы *Сенечка* Бр. в. Кам.; Гр. в. Навагр.; Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Мядз., Сл. *Сенік* Гр. в. Гродз. (7, 30, 35), Навагр. *Сенька* Бр. в. Драг., Кам. (30); Віц. в. Віц. (50), Гарад., Паст. (50), Пол. (45, 55), Расон. (90), Уш. (63), Шум. (40); Гр. в. Навагр.; Маг. в. Бабруйск, Кір.; Мін. в. Мядз. *Сенчык* Бр. в. Пін.; Гродз. (7). *Сеня* Бр. в. Драг., Жаб., Кам. (30), Стол. (24); Віц. в. Беш. (50), Віц. (40, 50), Паст. (20), Уш. (63); Гом. в. Жытк.; Гр. в. Гродз. (7, 30), Лід., Ліда (72), Навагр., Шч. (28); Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Кап. (26), Кл., Люб., Сл. *Сёма* Бр. в. Брэст, Драг., Ів. (60), Івац., Кам., Кобр. (58), Малар., Стол. (24); Віц. в. Віц. (40); Гр. в. Гродз. (30), Кар., Навагр. (50); Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Кл., Мінск. *Сёмачка* Гр. в. Кар. *Сёмка* Бр. в. Бар., Драг., Жаб., Ів. (60), Івац., Кам. (57), Кобр., Пін.; Гом. в. Рэч. (20); Гр. в. Кар., Навагр.; Маг. в. Бабруйск, Бабр. (10, 15, 50); Мін. в. Кл., Люб., Мінск, Сл., Слуцк. *Сёмушка* Мін. в. Мінск, Слуцк. *Сёмчык* Бр. в. Стол. (24). *Сыманёк* Гр. в. Смарг. (81). *Сыманёха* Бр. в. Ів. *Сымон* Бр. в. Драг., Ів.; Гом. в. Лельч. (53); Гр. в. Навагр. (60), Смарг. (80, 81); Мін. в. Лаг. (68), Мал., Уздз. (59). *Сымонік* Бр. в. Кобр. *Сымонка* Бр. в. Драг., Івац.; Мін. в. Мал. *Сымонька* Гр. в. Смарг. (80). *Сямён* Бр. в. Бар., Драг., Жаб., Ів. (60, 76), Кам. (49, 67), Кобр., Малар., Стол.; Віц. в. Віц. (40, 50), Гарад., Уш. (63); Гом. в. Петр. (70); Гр. в. Гродз. (40), Кар., Маст. (50, 66), Навагр.; Маг. в. Бабруйск, Бабр., Чэрык. (83), Шкл. (52); Мін. в. Кап. (26), Люб., Мінск, Мядз., Сл., Слуцк. *Сямёнка* Бр. в. Ганц., Драг., Ів., Івац.; Гр. в. Навагр.; Мін. в. Сл. *Сямёнашка*, *Сямёнька* Віц. в. Уш. (63). У XVI—XVIII стст. імя папулярнае: *Семён* (205 фіксациі), *Сёмка* (21), *Семенко*, *Семашко* (8), *Сень*, *Сенко*, *Сенка* (14), *Сенько* (37), *Сенчило*, *Сенюта* БА I 149—150. Ад канан. правасл. Симон: *Симон* (6 фіксациі), *Сымон* (7), *Самон* (3), ад канан. каталіц. Шимон: *Шиман*, *Шимон* (10), *Шимко* (45), *Шимук* БА I 151—152.

СЯРГЕЙ, канан. правасл. Сергій. Імя папулярнае. Пры адаптациі замест канцавога -ий (пад уплывам іншых імён на -ей) засвоіла фіналію -ей. Вытворныя складаюць трох дэрывацыйныя рады. У першы ўваходзяць варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы Сяргей з суфіксамі -ка, -ятка: *Сяргейка*,

Сергіятка (пры [e]>[i] у першым складзе перад націскам, таму што ў беларускай мове немагчыма спалучэнне [gj]); 2) ад усечанай асновы Серг- з флексіяй -а, -о, з суфіксамі -ала, -уля, -уня, -усь, -уша: *Серга, Сярго, Сергала, Сяргуля, Сяргуня, Сергусь, Сяргуша*; 3) ад асновы Сярог- (з устаўным [o]<[e]) з флексіяй -а, з суфіксам -ја: *Сярога, Сярожа*; 4) ад усечанай асновы Гей- без афікса: *Гей*; 5) ад асновы Сей- (першы склад і апошні зычны імені *Сергей*) без афікса: *Сей*; 6) ад запазычанай асновы Серж- без афікса, з суфіксам -ік: *Серж, Сержык*. Да другога рада адносяцца варыянты ад вытворных асноў: 1) ад асновы Сека (першы і апошні склады формы *Сяргейка*): *Сека*; 2) ад асновы Сёга (першы і апошні склады формы *Сярога*): *Сёга*; 3) ад гіпатэтычнага Сяргун — *Сергунок*; ад Сяргейка — *Сяргейчык*; ад Сяргуня — *Сяргунька*; ад асновы Сярож- з суфіксамі -анька, -ка, -ык: *Сярожанька, Сярожка, Сярожык*. У трэці рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў, якія ўзніклі ў рамках другога дэрывацыйнага рада: 1) ад Сяргуцька — *Сяргунчык*; ад Сярожка — *Сярожачка*; 2) ад асновы Сяронька (*Сярожанька* без склада [ж]) — *Сяронька*. У якасці варыяントаў імені *Сяргей* выступаюць і формы іншых імён: *Сеня (Сямён), Сёва (Севасцьян)* і супружныя з *Сяргей* апелятывы *Серанькі, Серы, Сяржант*. Зафіксаваны Гей Мін. в. Круп. (14). Сей Бр. в. Пін. Сека Бр. в. Лях. №19). Сеня Віц. в. (19). Серанькі Бр. в. Баранавічы (3), Брэст; Гродна (3, 17, 21). Серга Бр. в. Жаб. Сергало Бр. в. Стол. Сергіятка Гр. в. Свісл. (60). Сергунок Гом. в. Жытк. Сергусь Бр. в. Івац. Серж. Бр. в. Баранавічы (10), Брэст, Лях. (19), Малар.; Віц. в. Гарад. (20), Уш. (20); Гом. в. (10); Гр. в. Гродна [16, 18, 20, да 20], Зэльв. (19), Кар. (17), Мааст., Масты (17, 18), Шч. (10); Маг. в. Касцюковічы (15), Маг. [18]; Мін. в. Маладзечна, Мінск, Нясв. (10), Сл. (23). Сержык Бр. в. Бяроз. (15), Івац., Кам.; Віц. в. Лёзна (10); Гом. в. Карм. (5), Петр. (10); Гр. в. Гродна (17), Масты, Шч. (10); Маг. в. (10), Хоцімск; Мін. в. Мінск, Стаўбц. Серы Бр. в. Брэст, Івац., Пінск; Віц. в. Верхнядзвінск, Лёзна (10), Уш. (20), Ушачы (10); Гр. в. Гродна (14, 15, 18, 21), Гродз. Сёва Бр. в. Бяроз., Кобр. Сёга Гродна (18). Сэра, Сэрык Бр. в. Івац.; Маг. в. Касцюковічы (15). *Сяргей* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 136 фіксацый у 105 нас. пунктах для асоб усіх узростаў, але галоўным

чынам для асоб ад 30 да 50 гадоў. *Сяргейка* Бр. в. Бар., Драг., Ів. (10, 26), Лун., Малар., Пруж.; Гом. в. Жытк. (1, 10), Карм. (12), Петр. (10); Гр. в. Гродна (15), Кар., Лід. (8); Маг. в. Бабруйск, Бабр. (70), Касц.; Мін. в. Барысаў, Маладзечна, Мінск, Мядз., Сл., Слуцк, Стаўбц. *Сяргейчик* Бр. в. Кобр. *Сярго* Бр. в. Івац., Лях. (19); Віц. в. Ушачы (10); Мінск. *Сяргуля* Гродна (14). *Сяргуньчик* Гродна (5, 17); Мін. в. Люб., Мінск. *Сяргунька* Бр. в. Лун. (15); Гродна (3, 7); Мін. в. Маладзечна, Мінск, Мядз. *Сяргуня* Бр. в. Брэст, Бяроз. (17), Пінск; Віц. в. Верхнядзвінск; Гр. в. Гродна (3), Лід. (18), Масты; Мін. в. Маладзечна. *Сяргуша* Бр. в. Бар. *Сяржант* Гродна (17). *Сярога* Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз. (17), Драг., Жаб., Ів. (26), Кам., Малар.; Віц. в. Брасл. (22), Глыб. (19), Сен. (18); Гр. в. Гродна (17, 23), Масты (18); Маг. в. Хоцімск; Мін. в. Нясвіж, Сл. (23), Слуцк, Стаўбц. *Сярожа* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 90 фіксаваны ў 75 нас. пунктах пераважна для асоб ад 3—5 да 20—25 гадоў, але зафіксаваны выпадкі і для больш пажылых (40—50 гадоў). *Сярожанька* Брэст; Віц. в. Лёзна (10), Уш. (20); Гр. в. Воран. (7), Гродна (3, 4, 12, 17, 21), Масты; Маг. в. Бабруйск, Касц.; Мін. в. Барысаў, Маладзечна, Мінск, Слаўбц. *Сярожачка* Бр. в. Бар., Брэст; Гр. в. Кар.; Мін. в. Барысаў, Мінск, Мядз., Слаўбц. *Сярожка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 71 фіксаваны ў 65 нас. пунктах звычайна як сінонім варыянта *Сярожа*. *Сярожык* Бр. в. Бар., Ів. (26), Івац. Стол.; Гом. в. Жытк. (1—10); Гр. в. Бераст. (25), Кар. (12); Маг. в. Мсц.; Мін. в. Мінск, Нясв., Слаўбц. *Сяронька* Бр. в. Драг. У XVI—XVIII стст. рэдкае; *Сергей* (14 фіксаваны) БА I 147.

ТАДЭВУШ, канан. каталіц. польск. Tadeusz. Поўная літаратурная форма *Тадэвуш* узнікла ў выніку ўключэння ўстаўнога [v] перад [y]. Вытворныя складаюць два дэрывацыйныя рады. Першы — варыянты 1) ад усечанай асновы Тадзь- з флексіяй -я//-ё, з суфіксамі -ік, -юк, -юня: *Тадзя*, *Тадзё*, *Тадзік*, *Тадзюк*, *Тадзюня*; 2) ад усечанай асновы Тад- з суфіксам -эй: *Тадэй*. Зафіксаваны *Тадзё* Бр. в. Бар.; Гр. в. Свісл. (45, 50), *Тадзік* Бр. в. Бар., Кам., Пруж.; Віц. в. Брасл. (30), *Паст.* (20, 23); Гр. в. Гродз. (15), Гродна (20, 45), Зэльв., Лід. (70), Мядз. (30), Свісл. (45, 48), Шч. (30); Мін. в. Сл. (25), Слаўбц. (40). *Тадзічак* Віц. в. *Паст.*; Мін. в. Слаўбц.

Тадзюк Віц. в. Паст. (20, 50); Гр. в. Астр. (45), Ашм. (18), Свісл. (45). *Тадзюня* Віц. в. Паст. (50), Свісл. (48). *Тадзя* Бр. в. Бар.; Віц. в. Паст.; Гр. в. Астр. (15). *Тадэвуш*, *Тадэуш* Бр. в. Бар., Стол.; Віц. в. Паст. (50); Гр. в. Гродна (20, 30), Свісл. (43). *Тадэй* Бр. в. Малар. *Параўн. Фадзей.*

ТАМАШ, канан. каталіц. польск. *Tomasz*. Гл. **ФАМА.**

ТАРАС, канан. правасл. Тарасий. Зарэгістраваны *Taras* Маг. в. Бабруйск. *Tarasik* Бр. в. Стол.; Маг. в. Бабруйск. *Taraska* Бр. в. Драг. *Tarasok* Бр. в. Ів. У XVI—XVIII стст. *Taras* (14 фіксаций).

ТРАФІМ, канан. правасл. Трофим. Імя не частае, галоўным чынам у асоб сярэдняга і старэйшага ўзросту. Поўная размоўная форма *Trahim* з'явілася ў выніку [ф]>[х]. Вытворныя складаюць два дэрывацыйныя рады. У першы ўваходзяць варыянты ад невытворных асноў і их частак: 1) ад Трафім — *Трафімка*; ад Трахім — *Трахімка*; 2) ад усечанай асновы Тро- з суфіксамі -ня, -ха, -ша: *Троня*, *Троха*, *Трошы*. У другі рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў: ад Трафімка — *Трафімчик*; ад Троня — *Тронька*; ад Троха — *Трошыка*; ад гіпатэтычнага Фіша, якое ад усечанай асновы Фі- з суфіксам -ша: *Фішка*. Зарэгістраваны *Trafim*. Бр. в. Бяроз. (50), Івац. (72), Стол. (33); Гр. в. Гродз. (50), Дзяятл. (65); Мінск. *Trafimka* Бр. в. Бяроз., Пін.; Мінск. *Trahim* Бр. в. Бяроз., Драг., Ів., Кам. (49). Кобр., Малар., Пін., Стол.; Маг. в. Глуск. (70—80). *Trahimka* Бр. в. Бяроз. (50), Драг., Стол. *Trahimchik* Бр. в. Кобр. *Тронька*, *Троня* Бр. в. Стол. (33). *Троха* Бр. в. Стол. (33). *Трошыка* Бр. в. Івац.; Гродна (50). *Трошыка* Брэст, Лун., Стол. (33). *Фішка* Бр. в. Стол. (33). У XVI—XVIII стст. *Трофим* (6 фіксаций), *Трохім* (15), *A(O)трофим* (8), *A(O)трокім* (3), *A(O)трошыка* (19) БА I 162.

ТЭАФІЛ, канан. каталіц. польск. *Teofil*. Зарэгістраваны *Tахвель* Гр. в. Лід. (50). *Tахвіля* Гр. в. Зэльв. (60).

ТЭЛЕСФОР, канан. каталіц. польск. *Telesfor*. *Тылесфор* Мін. в. Мядз. (50).

УЛАДЗІМИР, стараж. слав. Владимир, усх.-слав. Володиме(и)р, кананізаванае праваслаўнай царквой. Імя папулярнае. Рэгіянальная поўная форма *Ладымер*, *Ладзімар*. Вытворныя належаць да трох дэрывацыйных

радоў. Першы рад складаюць варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад Уладзімір—Уладзімірка; 2) ад усечанай асновы Уладзь- з флексіяй -я//-ё, з суфіксамі -ік, -ка, -юк: Уладзя, Уладзё, Уладзік, Уладзька, Уладзюк; 3) ад усечанай асновы Улад- з суфіксамі -ак, -ка, -ук, -ысь, -эк: Уладак, Уладка, Уладук, Уладысь, Уладэк; 4) ад усечанай асновы Ладзь- з флексіяй -я//-ё, з суфіксамі -ік, -юн, -юнё: Ладзя, Ладзё, Ладзік, Ладзюн, Ладзюнё; 5) ад усечанай асновы Лодзь- (Валодзя) : Лодзька; 6) ад усечанай асновы Валодзь- з флексіяй -я//-ё, з суфіксамі -ей, -енка, -ечка, -ёк, -ік, -іч, -ка, -юк, -юн, -юшка: Валодзя, Валодзё, Валадзей, Валодзенька, Валодзечка, Валадзёк, Валодзік, Валодзіч, Валодзька, Валадзюк, Валадзюн, Валадзюшка; 7) ад усечанай асновы Валод-: Валодка; 8) ад усечанай асновы Вало- з суфіксамі -ха: Валоха; 9) ад рэдупліцыраванай асновы Вов- з флексіяй -а, з суфіксамі -анька, -ік, -ка, -ок, -уля, -унь, -уня, -уся, -ця: Вова, Вованька, Вовік, Воўка, Вавок, Вавуля, Вавунь, Вавуня, Вавуся, Воўця; 10) ад рэгіональнай усечанай асновы Балодзь-: Балодзька; 11) ад рэгіональнай усечанай асновы Бладзь-: Бладзік. У другі рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў: 1) ад Валодзька — Валодзечка; 2) ад Валодзік — Валодзічак; 3) ад гіпатэтычнага Валодзюша — Валодзюшка; 4) ад Валоха — Валашок; 5) ад Воўка — Вовачка, Воўчык; 6) ад Вовік—Вовічак; 7) ад Уладак — Уладачак; 8) ад гіпатэтычнага Уладзіміка — Уладзімічык; 9) ад Воўця — Вайдзюль. Да трэцяга рада адносіцца варыянт Вуся ад Вавуся. У якасці варыянтаў сустракаюцца Вадзім, Вальдэмар, сугучны апеліятыў Воўк, Вайдзюк. Зарэгістраваны Балодзька Бр. в. Кам. (20). Бладзік Мін. в. Дзярж. (40, 65). Вавок Мін. в. Вавуля Віц. (14); Гродна (18); Мін. в. Барысаў. Вавунчык Гом. в. Добр. (1, 3). Вавунь, Вавуня Брэст; Віц. в. Пол. (30); Гр. в. Навагр. Вавуська Маг. в. Клім. (3). Вавуся Гр. в. Навагр.; Маг. в. Кір. (10). Вадзім Мін. в. Барысаў. Валадзей Гродна (18). Валадзёк Гр. в. Смарг. (80). Валадзюк Бр. в. Бяроз., Івац. Валадзюн Бр. в. Ів. (45). Валадзюшка Гродна (18). Валашок Гом. (4). Валодзенька Бр. в. Драг. (24); Гродна (18); Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Барысаў, Мінск, Стайбц. Валодзенка Бр. в. Пін.; Віц. в. Віц. (14); Гом. в. Жытк.; Маг. в. Бабруйск. Валодзё Бр. в. Лун., Стол. Валодзік Бр. в. Бар.,

Івац., Кобр. (15), Кам., Лях. (10, 14, 31, 40); Віц. в. Орша (21), Глыб. (14); Гом. в. Лоеў.; Гр. в. Дзятл., Навагр. (50, 60, 80); Мін. в. Кап. (35), Мін., Мінск, Нясв., Пух., Сл., Стайбц. *Валодзіч* Бр. в. Стол. *Валодзічак* Бр. в. Жаб.; Мінск. *Валодзька* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 90 фіксацый у 79 нас. пунктах прыкладна з адноўльковай частатой для асоб усіх пакаленняў. *Валодзюшка* Бр. в. Пін.; Гродна (18); Мін. в. Стайбц. *Валодзя* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 208 фіксацый у 170 нас. пунктах нераважна для асоб 10—40 гадоў, але шырэдка і для старэйшага ўзросту — да 60 гадоў. *Валодка* Бр. в. Івац. *Валоха* Мін. в. Стайбц. *Вальдэмар* Мін. в. Кл. (34). *Вайдзюль* Гом. в. Б.-Каш. (18). *Вайдзок* Гом. в. Хойн. (6). *Вова* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 117 фіксацый у 105 нас. пунктах, галоўным чынам для асоб ад 10 да 20—25 гадоў, зредку сустракаецца і ў старэйшага пакалення (40—50 гадоў). *Вованька* Гом. в. Рэч. (2); Гродна (3). *Вовачка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 39 фіксацый у 34 нас. пунктах (ад 6 да 20—22 гадоў). *Вовік* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 53 фіксацыі ў 45 нас. пунктах (ад 1 да 38 гадоў). *Вовічак* Бр. в. Бар. *Воўк* Бр. в. Бар. (50), Драг., Кам. (14); Віц. в. Леп. (20); Гр. в. Дзятл. (13). *Воўка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 92 фіксацыі ў 80 нас. пунктах звычайна для асоб 10—25 гадоў, зредку для маладзейшых і старэйших. *Воўця* Гр. в. Лід. *Воўчык* Бр. в. Брэст, Івац., Кам. (19); Гродна (4, 10, 15, 18, 26), Маст.; Мін. в. Барысаў, Маладзечна, Мінск, Слуцк. *Вуся* Мінск (2—3). *Ладзё* Бр. в. Ів., Стол. *Ладзік* Бр. в. Стол.; Гр. в. Лід. (60); Мін. в. Пух. *Ладзімір* Бр. в. Бяроз. *Ладзюн* Бр. в. Ів. *Ладзюнё* Бр. в. Бярэз.; Мін. в. Пух. *Ладзімар* Бр. в. Ганц.; Маг. в. Глуск. (72). *Ладзька* Віц. в. Шум. (50). *Уладак* Бр. в. Лях. (60); Віц. в. Глыб., Шаркоўшчына (30); Гр. в. Астр. (30), Бераст. (20), Гродз. (24), Дзятл. (за 40), Лід. (47), Маст. (40), Мядз. (19), Навагр. (55, 72, 75), Шч. (13); Мін. в. Віл., Мін., Пух. *Уладачак* Гр. в. Навагр. *Уладзё* Бр. в. Малар.; Гр. в. Гродз. (24), Кар. (45). *Уладзік* Бр. в. Бар., Лях. (48), Пін.; Віц. в. Чашн. (22); Гом. в. Акц. (70), Б.-Каш. (12), Жытк.; Гр. в. Ашм. (20), Гродз. (60), Гродна (15), Дзятл. (60), Кар. (25), Навагр. (54), Паст. (5—10); Маг. в. Мсц. (17), Мсціслаў; Мін. в. Нясв., Сл., Стайбц. *Уладзімір* Бр. в. Бар. (18), Лун. (40), Малар.; Віц. в. Беш. (50), Верхнядзвінск (30),

60), Віц. (40), Докш., Паст., Шарк. (81), Шаркоўшчына (30); Гом. в. Ветк. (45), Жытк., Лельч. (47), Рэч. (30); Гр. в. Ваўк. (45), Гродна (10, 15, 19, 21, 49), Ліда (23), Масты (25), Навагр., Навагрудак (40); Маг. в. Бабруйск, Касц., Клім. (30), Слаўг. (53), Слаўгарад, Мсц. (45); Мін. в. Барысаў, Мін., Мінск, Нясв., Салігор., Слуцк, Стайбц. Уладзімірка Мін. в. Дзярж. (20). Уладзімічык Мінск. Уладзька Віц. в. Пол. (70); Мінск. Уладзюк Віц. в. Паст. (50), Шарк. (81); Гр. в. Астр. (50, 52). Уладзя Бр. в. Ганц., Драг., Стол.; Гр. в. Маст. (70); Мін. в. Віл., Мін., Стайбц. Уладка Гр. в. Ашм. (50). Уладук Гр. в. Смарг. Уладысь Гр. в. Астр. (60). Уладэк Бр. в. Бяроз. (40—50), Кам., Лях. (54); Віц. в. Паст.; Гр. в. Навагр. (60); Мін. в. Кл. (34), Мін., Нясв. У XVI—XVIII стст. рэдкае, у поўнай форме не адзначана. *Володко* (2 фіксацыі), *Володько* (3), *Владек* БА I 44.

УЛАДЗІСЛАЎ, стараж. слав. Владислав. Імя не частае. Вытворныя складаюць два дэрывацыйныя рады. У першы ўваходзяць варыянты ад усечаных частак невытворнай асновы: 1) ад асновы Уладзь- з флексіяй -я//-ё, з суфіксамі -ік, -ка: Уладзя, Уладзё, Уладзік, Уладзька; 2) ад асновы Улад-: Уладэк; 3) ад асновы Лад-: Ладусь; 4) ад асновы Слав- з флексіяй -а, з суфіксамі -ік, -ка; Слава, Славік, Слаўка. Другі рад — варыянты ад вытворных асноў: ад Уладзік — Уладзічак; ад Слаўка — Славачка. Зарэгістраваны Ладусь Гр. в. Дзялтл. (65—70). Слава, Славачка Гродна (40). Славік, Слаўка Бр. в. Баранавічы. Уладзё Гродз. (18). Уладзік Бр. в. Лях. (50); Гр. в. Кар.; Мін. в. Люб., Мінск, Сл. (10). Уладзіслай Мінск. Уладзічак Гр. в. Кар. Уладзька Віц. в. Багушэўск (10); Мін. в. Люб. Уладзя Бр. в. Лях. (40); Мін. в. Люб. Уладэк Бр. в. Лях. (70); Гр. в. Астр. (69), Гродз. (22, 40), Гродна (30), Ліда, Свісл. (65).

УЛАС, канан. правасл. Власий. Адзначана Улас Бр. в. Драг., Кобр.; Гр. в. Навагр. Уласка Бр. в. Драг. УЛЬЯН, канан. правасл. Иулиан. Адзначана Віліян Віц. в. Сен. (65).

УСЕВАЛАД, стараж. слав. Всеволод. Адзначаны Сева, Севік, Севушка, Мінск. Сеўка Гр. в. Шч. (25). Усевалаад Мінск.

УСЦІН, канан. правасл. Иустин. Зарэгістраваны

Устын Бр. в. Кобр. *Юстын* Віц. в. Глыб.; Мін. в. Мядз. (70). У XVI—XVIII стст. *Устин*, *Усцин* БА I 92.

ФАДЗЕЙ, канан. правасл. Фаддей, каталіц. польск. Tadeusz. Зарэгістравана *Хвідзей* Бр. в. Ів.

ФАМА, канан. правасл. Фома, каталіц. польск. Tomasz. Разм. *Хама* на аснове Фама, *Тамаш*, *Тумаш* — на аснове польск. Tomasz. Вытворныя ўваходзяць у два дэрывацыйныя рады. У першы — варыянты ад невытворных асноў і іх частак: 1) ад Фама — *Фомка*; ад Хама — *Хомка*; 2) ад усечанай асновы Том- з суфіксамі -ась, -ік, -ка: *Томась*, *Томік*, *Томка*. Другі рад: ад Томік — *Томічак*. Зарэгістраваны *Тамаш* Бр. в. Драг. Томась Гр. в. Навагр. *Томік*, *Томічак* Гр. в. Навагр. *Томка* Бр. в. Ів. *Тумаш* Віц. в. Miёр. *Фама* Бр. в. Ів.; Віц. в. Miёр. (80); Гом. в. Добруш; Гр. в. Навагр.; Мін. в. Люб. *Фомка* Мін. в. Люб. *Хама* Бр. в. Івац. *Хома* Бр. в. Драг., Кобр. *Хомка* Бр. в. Драг., Кобр.; Віц. в. Беш. (40—50). У XVI—XVIII стст.: *Фома* (4 фіксацыі), *Хома* (40), *Томаш* (14), *Хомка* (7), *Томко* (29), *Томило* (4), *Томель*, *Томашко* БА I 170.

ФЕАФАН, канан. правасл. Феофан. Зарэгістраваны *Фанька*, *Фаня* Мін. в. Лаг. (50). *Фенька* Мін. в. Дзярж.

ФЕЛІКС, канан. правасл. Феликс, каталіц. польск. Feliks. Імя не частае. Вытворныя ад польскага складаюць два дэрывацыйныя рады. У першы ўваходзяць варыянты ад усечанай асновы Фэль- з флексіяй -я/-ё, з суфіксамі -ік, -ка, -як: *Фэля*, *Фэлё*, *Фэлік*, *Фэлька*, *Фэляк*. У другі рад *Фэлька* — *Фэлечка*. Зарэгістраваны *Фэлечка* Мін. в. Мядз. *Фэлё* Гр. в. Гродз. (40). *Фэлік* Гр. в. Зэльв. *Фэлька* Віц. в. Глыб. (22), Докш. (65), Паст. (68); Гр. в. Іёеў. (50); Мін. в. Мядз. *Фэляк* Гр. в. Гродз. (40). *Фелікс* Віц. в. Глыб. (22); Гр. в. Гродз.; Мін. в. Мядз.

ФЕДАР, канан. правасл. Феодор, каталіц. польск. Teodor. Імя даволі частае. Разм. *Тодар* узыходзіць да польскага, *Федар*, *Фядор*, *Хведар*, *Хвёдар*, *Хвядор* — рэгіянальныя фанетычныя варыянты. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. У першы ўваходзяць варыянты ад певытворных асноў і іх частак: 1) ад *Фёдар* — *Фёдарка*; ад *Федар* — *Федарка*; ад *Фядор* — *Фядорка*, *Фядорушка*; ад *Хведар* — *Хведарка*; ад *Тодар* — *Тодарка*; 2) ад усечанай асновы *Федзь-* з флексіяй -я, з суфіксамі -снъка, -ечка, -ік, -ка, -юк, -юня,

-юша; **Федзя**, **Федзенька**, **Федзечка**, **Федзік**, **Федзька**,
Фядзюк, **Фядзюня**, **Фядзюша**; 3) ад усечанай асновы
Фед- з супіксамі -ка, -ук, -уха; **Федка**, **Фядук**, **Фядуха**;
4) ад усечанай асновы Хведзъ- з флексіяй -я// -ё, з су-
фіксамі -ік, -ка: **Хведзя**, **Хведзё**, **Хведзік**, **Хведзька**; 5)
ад усечанай асновы Хвед-: **Хведко**. Другі рад: ад Фе-
дзік — **Федзічак**; ад Фядзюня — **Фядзюнька**. Выкары-
стоўвающца ў якасці варыянтаў: **Фядос**, **Фядось**, **Фя-
доська**, **Хядос**, **Фядот**. Зарэгістраваны **Тодар** Бр. в.
Івац. (69); Гом. в. Петр.; Гр. в. Дзяятл. (60); Мін. в. Віл.
(60). **Тодарка** Гр. в. Дзяятл. (60); Мін. в. Віл. (60).
Федар Бр. в. Івац. (69). **Федарка** Бр. в. Гацц., Пінск.
Федзенька Бр. в. Бар., Брэст; Гр. в. Лід. (40); Мінск.
Федзечка Бр. в. Брэсц., Івац.; Віц. в. Паст.; Гр. в. Кар.,
Навагр.; Мін. в. Мінск, Мядз., Пух., Сл. **Федзік** Бр. в.
Бар., Гацц., Малар.; Гр. в. Гродз. (15), Навагр. **Федзі-
чак** Мін. в. Дзярж. **Федзька** Бр. в. Бар., Брэст, Драг.,
Ів. (10), Івац., Кам., Пін. (45), Стол. (18); Віц. в. Беш.
(52), Глыб. (18, 54), Міёр., Паст., Сен. (18), Тал. (70),
Уш. (19), Чашн. (15), Шум. (45); Гом. в. Б.-Каш. (70),
Жытк. (23), Лельч. (52), Рэч. (18); Гр. в. Гродна (15),
Кар., Навагр.; Маг. в. Бабр. (47), Краснап.. Слаўг.
(45), Шкл. (50); Мін. в. Люб., Мал., Мінск, Мядз.,
Няев., Пух., Слуцк, Стайдц. **Федзя** — ва ўсіх абласцях
рэспублікі 69 фіксаций у 64 нас. пунктах для асоб ад 3
да 70 гадоў. **Федка** Бр. в. Івац. **Фёдар** Бр. в. Бар.,
Драг., Ів. (35, 50), Кобр., Лун., Малар., Пін., Стол.
(30); Віц. в. Віцебск, Міёр., Уш. (19), Шарк. (10—30);
Гродна (40); Маг. в. Гор. (67), Кір. (65), Крычаў (20,
40, 50), Слаўг. (64), Хоц. (40), Чэрнык. (44, 50); Мін. в.
Кл. (43), Мінск, Мядз., Няев., Пух., Слуцк, Стайдц. **Фё-
дарка** Бр. в. Бар.; Гр. в. Навагр. **Фядзюк** Бр. в. (35).
Фядзюня Брэст; Гом. в. Жытк. **Фядзюнька** Бр. в. Бара-
навічы. **Фядзюша** Гр. в. Воран. (35). **Фядор** Бр. в. Ів.,
Пін. **Фядорка** Гр. в. Навагр. **Фядорушка** Бр. в. Пін. **Фя-
дос** Бр. в. Лях. (60); Віц. в. Беш. (45), Глыб. (18);
Мін. в. Слуцк. **Фядось** Бр. в. Драг., Стол. (50); Мін. в.
Мал. **Фядоська** Гом. в. Лельч. (54). **Фядот** Бр. в. Івац.
(69), Кам., Лях., Малар., Стол. (20); Віц. в. Міёр. (40,
50), Пол. (40); Гом. в. Петр.; Мін. в. Мядз. **Фядук**
Віц. в. Глыб. (54). **Фядуха** Брэст. **Хведар** Бр. в. Бярэз.,
Ганц.. Драг., Ів. (49, 58), Івац. (69), Кобр. (75), Лун.
(35—50), Лях. (50), Піп., Стол.; Віц. в. Беш. (52), Ві-

шебск (45), Паст., Пол. (80), Расон. (30), Тал. (55), Талачын (60), Гом. в. Браг. (20—70), Ветк. (65), Лельч. (3, 7, 14, 20, 28, 40, 51, 52), Лоеў., Петр., Хойн. (50); Гр. в. Гродз. (53, 70, 87), Кар. (80); Маг. в. Касц. (30); Мін. в. Пух., Стайдз. *Хвадарка* Бр. в. Кобр. (75), Пін.; Віц. в. Расон. (30); Мін. в. Пух. *Хвадзё* Бр. в. Лун. *Хвадзік* Бр. в. Кам. *Хвадзька* Бр. в. Ганц., Ів. (50), Лях. (40); Віц. в. Чаши. (8), Шум.; Гом. в. Ветк. (17), Добр. (60); Маг. в. Касц. (20, 30), Крычаў (55), Слаўг. (25, 50, 64); Мін. в. Люб., Пух. (72). *Хвадзя* Бр. в. Ганц., Ів., Івац., Лун., Пін.; Віц. в. Беш. (45), Віцебск (45), Леп. (44), Тал. (55); Гом. в. Хойн. (50); Мін. в. Пух. (58). *Хвадко* Бр. в. Івац. *Хвадар* Бр. в. Івац., Пінск, Пруж.; Віц. в. Бешанковічы (70), Віцебск (45), Віц. (60), Пол. (40), Уш. (50), Чаши. (40); Мін. в. Мал., Слуцк, Нясв. *Хвядор* Бр. в. Малар., Пін. *Хвядос* Гом. в. Ветк. (40). У XVI—XVIII стст. надзвычай папулярнае: *Федор* (197 фіксацый), *Хвадор* (136), *Ходор* (37), *Теодор* (2), *Федко* (41), *Федъко* (9), *Ходко* (3), *Ходъко* (2), *Хотка*, *Федец* (3), *Федорец* (3), *Федорика*, *Федута* БА I 163—165.

ФІЛІМОН, канан. правасл. Филимон. Рэгіяналныя поўныя формы *Хілімон*, *Халімон*. Вытворныя ўзніклі на базе ўсечаных асноў *Філь-* з суфіксам *-ка*: *Філька* і *Філ-* з суфіксам *-оша*: *Філоша*. Зарэгістраваны *Філоша* Гр. в. Навагр. *Філька* Віц. в. Беш. (45); Гом. в. Добруш (57). *Халімон* Віц. в. Беш. (45). *Хілімон* Бр. в. Кам. (61). У XVI—XVIII стст. *Филимон* (3 фіксацыі), *Хилимон* (6), *Халимон* (5) БА I 168.

ФІРС, канан. правасл. Фирс. Зарэгістравана *Ферусь* Бр. в. Пін.

ФЛАРЫЯН, канан. каталіц. польск. Florian. Зарэгістравана *Фларыян*, *Флар'ян*, *Флёр* (60), *Флётрак* (35, 60), *Флёр'ян* (80), *Фляр'ян* (70) Бр. в. Лях. *Флёрка* Мін. в. Бярэз. (70), Мядз. У XVI ст. *Флериян* (3 фіксацыі) БА I 169.

ФРАНЦ, каталіц. польск. Franciszek. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. У першы ўваходзяць варыянты ад усечаных асновы невытворных імён: 1) ад усечанай асновы *Фран-* з флексіяй *-я/-ё*, з суфіксамі *-ак*, *-ка*, *-ук*, *-уль*, *-усь*: *Франя*, *Франё*, *Франак*, *Франка*, *Франук*, *Франуль*, *Франусь*; 2) ад усечанай асновы *Пран-* (*Пранцішак*) з флексіяй *-я*, з суфік-

сам -юк: *Проня*, *Пранюк*. Другі рад складають варыянты ад асноў вытворных імён: 1) ад Франак — *Франачак*; 2) ад Франусь — *Франуська*; 3) ад Франук — *Франучок*. Зафіксаваны *Пранук* Мін. в. Віл. *Проня* Бр. в. Пін. *Франак* Бр. в. Бар.; Віц. в. Глыб. (30), Паст. (25, 60), Шарк. (30, 40); Гр. в. Гродз. (50, 70), Дзятл., Лід. (50), Маст. (35), Навагр.; Мін. в. Бярэз. (40), Віл. *Франачак* Гр. в. Навагр.. *Франё* Бр. в. Бар. *Франка* Віц. в. Паст. (45). *Франук* Віц. в. Докш. (46), Паст.; Гр. в. Ашм. (15), Воран. *Франуль* Гр. в. Гродз. (60). *Франусь* Віц. в. Докш. (57), Паст. (55, 60); Гр. в. Ашм. (10, 15, 40), Гродз. (18), Навагр. *Франуська* Віц. в. Паст. *Франучок* Бр. в. Лях.; Віц. в. Глыб. (47). *Франц* Віц. в. Глыб. (30), Паст. (45), Шарк. (30—40).

ФРАНЦІШАК, канан. каталіц. польск. Franciszek. Зарэгістраваны *Франціш* Гр. в. Ашм. (40, 50, 70). *Францишак* Гр. в. Воран.

ФРОЛ, канан. правасл. Хлор. Разм. *Хлор*, *Хрол*. Зарэгістраваны *Фрол*, *Хлор*, *Хрол* Віц. в. Брасл. (70), Сен. (55). У XVI ст. *Хрол* (2 фіксацыі) БА I 169.

ФЯДОСІЙ, канан. правасл. Феодосий. Імя рэдкае. Разм. *Фядос*, поўныя рэгіянальныя формы *Фядось*, *Хвядос*, *Хвядось*. Зарэгістраваны *Фядос* Бр. в. Драг.; Маг. в. Крыч. (60). *Фядоска* Бр. в. Драг. *Фядось* Бр. в. Кобр. *Хвядос* Маг. в. Касц. (64). *Хвядось* Бр. в. Ів., Малар. *Хвядоська* Бр. в. Стол. У XVI—XVIII стст. *Федосей*, *Фядос* (па адной фіксацыі), *Ходос* (2) БА I 166.

ФЯДОТ, канан. правасл. Феодот. Літ. *Фядот* і поўная рэгіянальная *Хвядот* узніклі ў працэсе фанетычнага асваення кананічнай формы (у выніку [eo]>[e//] і [f]>[hv]). Варыянты ад *Фёдар*: *Федзя*, *Федзька*, *Федзечка*. Зарэгістраваны *Федзечка* Бр. в. Драг. *Федзька* Бр. в. Драг. *Федзя* Бр. в. Драг. *Фядот* Бр. в. Драг., Стол.; Гом. в. Добр. (50—70), Крычаў (60, 70); Гр. в. Лід. (58); Маг. в. Глуск. (78). *Фядотка* Бр. в. Драг. *Хвядот* Віц. в. Забор'е (65).

ХАРЫТОН, канан. правасл. Харитон. Поўныя размоўныя і рэгіянальныя формы *Хартон*, *Харыцён*. Вытворныя: 1) ад асноў *Харытон* і *Хартон* з суфіксам -ка: *Харытонка*, *Хартонка*; 2) ад усечанай невытворнай асновы *Харыто-* з суфіксам -ша: *Харытоша*; 3) ад усе-

чапай невытворнай асновы Хар- з супіксам -ык: *Харык*. Зарэгістрраваны *Хартон* Бр. в. Ів., Лун., Стол. *Хартонко* Бр. в. Лун. *Харык* Бр. в. Стол. *Харытон* Бр. в. Драг. *Харытонка* Бр. в. Драг., Ів., Пін. *Харытоша* Бр. в. Ів. *Харыцён* Бр. в. Стол. У XVI—XVIII стст. *Хари(ы)тон* (6 фіксацый) БА I 171.

ЦІМАФЕЙ, канан. правасл. Тимофей. Разм. *Цімох* узнікла ў выніку страты кашавога -ей і [ф]>[х]. Вытворныя належань да двух дэрывацыйных радоў. Да першага — варыянты ад невытворных асноў: 1) ад асновы Цімафей — *Цімафейка*; 2) ад асновы Цімох з флексіяй -а, з супіксамі -ја, -ъка, -ок: *Цімоха*, *Цімош*, *Цімошка*, *Цімашок*; 3) ад усечанай асновы Цім- без афікса, з флексіяй -а, з супіксамі -ка, -ош, -оша: *Цім*, *Ціма*, *Цімка*, *Цімош*, *Цімоша*; 4) ад усечанай асновы Ці- з супіксам -ша: *Ціша*. У другі рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў і іх частак: 1) ад Цім-ка — *Цімачка*; ад Цімошка — *Цімошачка*. Выкарystоўваюцца і формы імені *Арцём*: *Цёма*, *Цёмка*. Зарэгістрраваны *Цёма* Бр. в. Драг.; Мін. в. Слуцк. *Цёлка* Мін. в. Слуцк. *Цім* Бр. в. Брэст, Жаб.; Віц. в. Орша (29). *Ціма* Бр. в. Брэст, Жаб., Малар.; Віц. в. Віцебск, Пол. (75), Уш. (50); Гр. в. Кар.; Мін. в. Люб., Мінск. *Цімафей* Бр. в. Баранавічы (55), Бяроз. (35), Драг., Кам.; Віц. в. Пол. (95), Уш. (50); Гр. в. Кар., Навагр., Шч. (46); Мін. в. Барысаў, Люб., Мінск, Слуцк, Стадубц. *Цімафейка* Бр. в. Драг.; Гр. в. Навагр.; Мін. в. Стадубц. *Цімачка* Гр. в. Кар.; Мінск. *Цімашок* Мін. в. Сл. *Цімка* Бр. в. Бяроз. (35), Пруж.; Віц. в. Орша (29), Пол. (95); Гр. в. Кар.; Мін. в. Люб., Мінск, Пух. *Цімох* Бр. в. Брэст, Бяроз., Ів., Лун., Малар., Пін., Стол.; Віц. в. Докш.; Мін. в. Барысаў, Люб., Мінск, Пух., Слуцк. *Цімоха* Бр. в. Брэст, Драг., Кобр., Малар.; Віц. в. Орша; Мінск. *Цімош* Бр. в. Брэсц., Ів. *Цімоша* Бр. в. Бяроз. (35), Драг., Кам., Кобр., Пінск, Малар. *Цімошачка* Бр. в. Пруж. *Цімошка* Бр. в. Бяроз., Кам., Кобр., Пін., Пруж.; Віц. в. Брасл. (80), Докш.; Гр. в. Кар.; Мін. в. Мінск, Пух., Слуцк. *Ціша* Бр. в. Брэст, Жаб., Малар.; Мін. в. Барысаў. *Цішка* Бр. в. Бар., Жаб.; Мін. в. Барысаў, Мінск. У XVI—XVIII стст. *Тимофей* (35 фіксацый), *Тимохвей* (3), *Тимох* (13), *Тимоха* (2), *Тимош* (10), *Т(Ц)имошко* (13), *Т(Ц)имка* (7) БА I 159—160.

ЦІМОН, канан. правасл. Тимон. Зарэгістрраваны

Цімон Бр. в. Малар.; Мін. в. Слуцк. **Цімона** Мін. в. Слуцк.

ЦІМУР, кніжн. Зарэгістравана ў формах імені Цімафей: **Ціма** Бр. в. Малар. **Цімка** Бр. в. Брэст, Малар.

ЦІТ, канан. правасл. Тит. Зарэгістравана Цітусь Бр. в. Ів. У XVI—XVIII стст. **Тит** (11 фіксаций) БА I 161.

ЦІХАН, канан. правасл. Тихон. Вытворныя: 1) ад асновы Ціхан з суфіксамі -ец, -ка, -яка; **Ціханец**, **Ціханка**, **Ціханяка**; 2) ад усечанай асновы Ціх- з суфіксамі --ја, -ька; **Ціша**, **Цішка**. Зарэгістравана **Ціхан** Бр. в. Драг., Ів., Кам. (45), Лун., Малар., Пін.; Мін. в. Люб. (27), Мал. **Ціханец** Бр. в. Кобр. **Ціханка** Бр. в. Драг., Ів., Пін. **Ціханяка** Бр. в. Ів. **Ціша** Бр. в. Малар. **Цішка** Бр. в. Бар. У XVI—XVIII стст. **Тихон**, **Тифон** (па адной фіксациі), **Тиш** (4), **Тиша** (4), **Чышка**, **Тихно** (3) БА I 161.

ЦЯРЭНЦІЙ, канан. правасл. Терентий. Вытворныя ад усечанай асновы Цяр-: **Цяроша**, **Цярэшка**. Зарэгістраваны **Цяроша** Бр. в. Івац. **Цярэнцій** Бр. в. Малар.; Мін. в. Сл. (70). **Цярэшка** Маг. в. Бабр. (80). У XVI—XVIII стст. толькі адзін раз — **Терентій** БА I 159.

ЧАСЛАЎ, стараж. слав. кананізаванае каталіцкай царквой, польск. Czesław. Вытворныя належаць да двух лэрывацыйных радоў. Да першага — варыянты ад усечанай невытворнай асновы Чэсь- без афікса, з флексіяй -ё, з суфіксамі -ік, -ка, -як: **Чэсь**, **Чэсё**, **Чэсік**, **Чэсік**, **Чэська**, **Чэсяк**. Да другога рада адносіца **Чэсечка** ад Чэська ці Чэсек. Зарэгістраваны **Чэсік** Бр. в. Кам. **Часлаў** Віц. в. Брасл.; Гр. в. Дзятл., Навагр.; Мін. в. Мядз. (50), **Стайбц.** (45). **Чэсё** Бр. в. Бар. **Чэсечка** Мін. в. **Стайбц.** Чэсь Віц. в. Брасл. (20), Гарад., Докш. (22, 45—50), Паст. (43), Шарк. (40); Гр. в. Гродз. (17, 18, 32, 45, 50), Навагр., Шч. (25, 38); Мін. в. Мядз. (50), **Стайбц.** (30). **Чэсік** Бр. в. Бар., Кам.; Віц. в. Гарад., Докш. (22, 45—50), Шарк. (40); Гр. в. Гродз. (5), Дзятл., Навагр., Шч. (20, 22, 24); Мін. в. **Стайбц.** (30). **Чэська** Віц. в. Брасл. (20); Мін. в. Мядз. (50), **Стайбц.** Чэсяк Гр. в. Гродз. (50).

ЭДМУНД, канан. каталіц. польск. Edmund. Вытворныя: 1) ад усечанай невытворнай асновы Эдм- з флексіяй -а, суфіксам -усь; **Эдма**, **Эдмусь**; 2) ад усечанай

лэфарміраванай асновы Эм- з суфіксамі -ік, -усь:
Эмік, Эмусь. Зарэгістранны Эдма Гродна (16).
Эдмусь Гр. в. Гродна (16), Дзяятл. (60). Эмік Гродз.
(30). Эмусь Гр. в. Бар.

ЭДУАРД, канан. каталіц. польск. Eduard. Разм.
Эдвард узыходзіць да польскай. Вытворныя першага
дэрывацыйнага рада: 1) ад невытворнай асновы Эд-
вард з суфіксамі -ік: Адвартік; 2) ад усечанай асновы
Эд- без афікса, з флексіяй -я///-ё, з суфіксамі -ак, -ек,
-енька, -ік, -ка, -юк, -юша: Эд, Эдзя, Эдзё, Эдак, Эдзек,
Эдзен'ка, Эдзік, Эдзька, Эдзюк, Эдзюша. Да другога рада
належыць варыянт Эдзічак ад Эдзік. Зарэгістранны Ад-
вардік Мін. в. Дзярж. Эд Бр. в. Пінск. Эдак Гродз. (70).
Эдвард Гр. в. Ашм. (35—40); Мін. в. Стайбц. (40). Эдзек
Гр. в. Лід. (45). Эдзен'ка Бр. в. Бар., Кам. Эдзё Бр. в.
Пін., Стол.; Гр. в. Гродз. (18), Свісл. (30). Эдзік Бр. в.
Бар., Браэст, Ів., Івац. (15), Малар., Пін., Стол. (8);
Віц. в. (52), Віцебск (45), Глыб. (20), Докш. (35),
Міёры, Паст., Шум. (52); Гом. в. Жытк.; Гр. в. Астр.
(38), Ваўкавыск (43), Гродна (14, 45, 50), Іуеў. (42),
Масты (50); Магілёў (45); Мін. в. Барысаў, Бярэз.,
Валож., Мінск, Пух., Слуцк. Эдзічак Бр. в. Івац. (8);
Віц. в. Паст.; Мін. в. Мінск, Пух. Эдзька Бр. в. Бар.;
Віц. в. Глыб. (20), Докш. (35), Паст.; Гр. в. Аним. (14,
35, 40, 50), Гродна (20), Іуеў. (42); Мін. в. Барысаў,
Валож., Мін., Мядз. (12). Эдзюк Гр. в. Гродз. (18,
40); Мін. в. Мядз. (45). Эдзюша Бр. в. Ів. Эдзя Бр. в.
Івац. (15), Кобр., Стол. (8, 32); Віц. в. Шум. (52);
Гом. в. Жытк.; Гр. в. Астр. (60); Мін. в. Барысаў,
Мінск. Эдуард Бр. в. Бар., Івац. (15), Стол. (32); Віц. в.
Беш. (40), Віцебск (45), Шум. (52); Гом. в. (53); Гр. в.
Ашм., Гродна (20), Масты (20); Магілёў (45); Мін. в.
Барысаў, Бярэз., Мінск, Пух., Слуцк.

ЮЛЬЯН, канан. каталіц. польск. Julian. Вытворныя
належаць да двух дэрывацыйных радоў. Першы скла-
даюць варыянты: 1) ад асновы Юльян: Юльянка; 2) ад
усечанай невытворнай асновы Юль- з флексіяй -ё, з су-
фіксамі -енька, -ік, -ісь, -юк, -юсь, -як: Юлё, Юлен'ка,
Юлік, Юлісъ, Юлюк, Юлюсь. Да другога адносіцца
Юлічак ад Юлік. Зарэгістранны Юлен'ко Бр. в. Стол.
Юлё Бр. в. Малар., Стол. Юлік Бр. в. Драг., Кам., Лун.,
Лях. (62), Малар.; Віц. в. Докш., Шарк. (60, 65, 70);
Гр. в. Дзяятл. (70); Мін. в. Кап., Нясв. Юлісъ Віц. в.

Докш.; Гродз. (69); Мін. в. Віл., Кап. *Юлічак* Гр. в. Дзялтл. (75—80). *Юльян* Віц. в. Докш., Шарк. (60, 65, 70); Гр. в. Гродз. (69), Іўеў. (86); Мін. в. Віл. *Юльянка* Віц. в. Шарк. (60). *Юлюк* Гр. в. Іўеў. (86). *Юлюсь* Мін. в. Мядз. *Юляк* Бр. в. Лях.

ЮРЫЙ літ. ад канан. правасл. Георгий, каталіц. польск. Jerzy. Вытворныя складаюць два дэрывацыйныя рады. Да першага належаць варыянты: 1) ад асновы Юр- з флексіяй -а, з суфіксамі -ак, -ан, -анька, -аесь, -ашка, -ка, -ко, -ок, -усь, -уша, -ча, -ша, -ык, -эк, -эц: *Юра*, *Юрак*, *Юран*, *Юранька*, *Юрась*, *Юрашка*, *Юрка*, *Юрко*, *Юрок*, *Юрусь*, *Юруша*, *Юрча*, *Юриша*, *Юрык*, *Юрэк*, *Юрэц*; 2) ад асновы Ер- (Jerzy): *Ерка*. У другі рад уваходзяць: *Юранік* ад *Юран*; *Юрасёк*, *Юрасік*, *Юраська* ад *Юрась*; *Юрачка*, *Юрчык* ад *Юрка*; *Юрычак* ад *Юрык*. Зарэгістраваны *Ежы* Гродз. (15). *Ерка* Гр. в. Смарг. (75). *Рурык* Гродна (20). *Юра* Бр. в. Баранавічы (23, 45), Бар., Брэст, Бяроз. (5), Драг., Жаб., Ів. (40—50), Івац. (39), Кам. (18, 27), Лун.; Віц. в. Орша, Беш. (14), Віцебск, Паст., Чашн. (5); Гом. в. Жытк., Мазыр; Маг. в. Бабр. (6, 8), Гор. (8), Касц. (9, 10), Маг. (21); Мін. в. Барысаў, Дзяржынск, Кап. (14), Мінск, Мядз., Сл., Слуцк, Стайбц. *Юрак* Гр. в. Гродз., Маст. (19); Мін. в. Дзяржынск, Мінск, Стайбц. *Юран*, *Юранік* Мін. в. Барысаў. *Юранька* Бр. в. Кам. (18); Гродна (22); Маг. в. Касц. (3). *Юрасёк* Віц. в. Пол. (30). *Юрасік* Бр. в. Пруж., Стол.; Гр. в. Масты, Навагр. (10). *Юрась* Бр. в. Брэст, Ів. (30), Івац. (18), Кам., Лях. (8), Стол.; Віц. в. Віцебск, Орша, Чашн. (60); Гр. в. Гродна (10), Гродз. (15), Скідаль (14), Зэльв. (60, 75); Маг. в. Гор. (7, 13); Мін. в. Стайбц. *Юраська* Мінск. *Юрачка* Бр. в. Баранавічы (14), Бар., Драг. (10), Ів., Івац., Кам., Пруж. (19), Стол. (2); Віц. в. Паст.; Гом. в. Жытк., Мазыр, Чачэрск; Гр. в. Гродна (15, 16, 20, 22), Масты, Навагр.; Мін. в. Барысаў, Мінск, Мядз., Сл., Слуцк, Стайбц. *Юрашка* Бр. в. Пінск. *Юрка* Бр. в. Баранавічы (14), Бар., Брэст, Бяроз. (5), Драг. (10), Жаб., Ів., Івац. (7), Кам. (9, 18), Пруж. (19), Стол. (5); Віц. в. Орша (19), Беш. (14), Паст., Пол. (30); Гом. в. Жытк., Мазыр, Чачэрск (5—10); Маг. в. Бабр. (6), Гор. (16), Касц. (10), Маг. (68), Магілёў (14); Мін. в. Барысаў, Мінск, Мядз., Сл., Слуцк, Стайбц. *Юрко* Бр. в. Драг., Івац., Стол. *Юрок* Бр. в.

Кам.; Віц. в. Орша (19); Мін. в. Барысаў, Дзяржынск, Мінск, Мядз. Юрась Гродна (22). Юруша Гр. в. (8—15). Юра Гродна (10—15). Юрчык Гродна (15, 19), Гродз., Пруды; Маг. в. Мсц. (3); Мінск. Юриша Гродна (10). Юрый Бр. в. Бар., Бяроз. (5), Драг. (10); Гом. в. Гом. (50), Мазыр; Гр. в. Гродна (15, 16, 19, 20, 25), Гродз. (19, 21), Лід. (21), Навагрудак (21); Маг. в. Мсц. (17); Мін. в. Барысаў, Дзяржынск, Кап. (19), Мінск, Мядз., Сл., Слуцк, Стабц. Юрык Бр. в. Баранавічы (23), Бар., Брэст, Бяроз. (5), Драг. (10), Івац. (7), Кобр., Пін., Стол. (47); Віц. в. Орша (19), Чашн. (2); Гом. в. Мазыр; Гр. в. Гродз. (10, 14, 15, 17), Гродна (2, 10, 14, 16), Зэльв. (75), Лід. (18, 21), Ліда (20), Маасты, Навагр.; Маг. в. Бабр. (6), Гор. (13, 15), Мсц. (16); Мін. в. Барысаў, Мінск, Сл., Стабц. Юрычак Бр. в. Бар. Юрэй Віц. в. Паст. Юрэц Гродна (10—15, 20). У XVI—XVIII стст. Юрий (11 фіксацый), Юри (6), Юръи (76), Юръи (3), Юрей (20), Еры (2), Еръи, Юрко і Юрка (36), Юрага (3) БА I 49—50.

ЯКАУ, канан. правасл. Яаков. Параўн. Якуб. Вытворныя складаюць тры дэрывацыйныя рады. Да першага належаць варыянты: 1) ад асновы Якаў: Якаўка; 2) ад усечанай асновы Я: Яша. Другі рад складаюць варыянты ад вытворнай асновы Яш- з суфіксамі -анька, -ка, -ук; Яшанька, Яшка, Яшук. У трэці рад уваходзяць варыянты: 1) Яшачка ад Яшка; 2) Яшунька ад гіпатэтычнай асновы Яшуня; Яшечка ад гіпатэтычнай асновы Яшэк. Зарэгістраваны Якаў Бр. в. Ів. (70), Кам. (65), Кобр., Лун., Пін., Стол., Драг., Малар.; Віц. в. Уш. (25); Гом. в. Добруш (50); Гродна (73); Маг. в. Бабруйск (27); Мін. в. Бярэз., Люб. (25), Мінск, Сл. Якаўка Бр. в. Ганц., Ів. (70), Драг., Кобр.; Мін. Бярэз. Яша Бр. в. Брэст, Драг., Жаб., Ів., Кам., Кобр., Лун., Пін., Стол.; Віц. в. Чашн. (60); Гом. в. Лельч. (50—52); Гродз. (20, 45, 55); Мін. в. Кл., Люб. (25), Мінск, Сл. Яшанька Мін. в. Мінск, Сл. Яшка Бр. в. Брэст, Кам., Кобр., Малар.; Віц. в. Уш. (25); Гом. в. Добруш (50); Гр. в. Гродна (73), Гродз. (20, 45); Мінск. Яшук Бр. в. Ів. Яшунька Бр. в. Малар. Яшечка Бр. в. Бяроз. У XVI—XVIII стст. Яков (61 фіксацыя), Якша БА I 77, 78.

ЯКУБ, канан. каталіц. польск. Jakub. Параўн. Якаў. Зарэгістраваны Якуб Гродз. (20); Мін. в. Сл. (83). Якуля Бр. в. Лун. Якуша Бр. в. Ганц. У XVI—

XVIII стст. Якуб (141 фіксацыйя), Якубец (2). Якуш (2)
БА 1 77, 78.

ЯРАСЛАЎ, стараж. слав. Вытворныя складаюць два дэрывацыйныя рады. Да першага належать варыянты ад усечаных невытворных асноў: 1) ад асновы Яр- з супіксамі -ак, -ка, -ок, -оша, -уш, -эк: Ярак, Ерка, Ярок, Яроша, Яруш, Ярэк; 2) ад асновы Слаў- з флексіяй -а, з супіксамі -ік, -ка: Слава, Славік, Слаўка. У другі рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў: 1) Ярачак ад Ярак; 2) Ярошка ад Ярош, Яроша; 3) Славачка ад Слаўка; 4) Славічак ад Славік. Зарэгістраваны Ерка Гр. в. Навагр. Слава, Славачка, Славік, Славічак, Слаўка Гом. в. Жытк.; Мінск. Ярак Гр. в. Лід. (40); Мін. в. Валож. Яраслаў Гом. в. Жытк.; Мінск. Ярачак, Ярок Гом. в. Жытк. Яроша Мін. в. Валож. Ярошка, Яруш Брэсц. Ярэк Гом. в. Жытк.

ЯУГЕН і ЯУГЕНИЙ, канан. правасл. Евгений, католіц.польск. Eugeniusz. Літ. Яўген і разм. Яўгень уз-нікі ў выніку адпадзення канцавога -ий у кананічнай форме. Вытворныя належать да трох дэрывацыйных радоў. Да першага — варыянты ад усечаных невытворных асноў: 1) ад асновы Яўг-: Яўгеша; 2) ад асновы Ген- з флексіяй -а, з супіксамі -ік, -ка, -усь: Гена, Генік, Генка, Генусь; 3) ад асновы Генъ- з флексіяй -я, з супіксамі -ёк, -ка, -юсь: Геня, Гінёк, Генъка, Генюсь; 4) ад трансфарміраванай асновы Жэнъ- з флексіяй -я//-ё, з супіксамі -ёк, -ёта, -ік, -ка: Жэня, Жэнё, Жэнёк, Жэнёта, Жэнік, Жэнъка. Другі рад складаюць варыянты ад вытворных асноў: 1) ад Генка — Геначка; 2) ад Генік — Генічак; 3) ад Жэнъка — Жэнечка, Жэнъчык; 4) ад Яўгеша — Яўгешка. Зарэгістраваны Гена Бр. в. Бар. (60), Брэст; Віц. в. Міёр. (45); Гр. в. Кар. Геначка Гр. в. Кар. Генік Віц. в. Докш. (49); Гр. в. Кар., Мааст. (25). Генічак Гр. в. Кар. Генка Віц. в. Глыб., Паст. (18—20); Гр. в. Кар. Генусь Віц. в. Міёр. (45). Генъка Віц. в. Глыб. Генюсь Віц. в. Паст. (7—12). Геня Бр. в. Бар. (60); Гродз. (55). Гінёк Віц. в. Докш. (40). Жэнечка Бр. в. Бар., Брэст, Драг., Кобр., Пруж.; Гр. в. Навагр.; Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Кл., Мінск, Стайбц. Жэнё Бр. в. Ів., Івац., Пін., Стол. Жэнёк Бр. в. Бяроз. (10). Жэнёта Бр. в. Стол. Жэнік Бр. в. Брэсц., Жаб., Івац., Малар., Пін., Стол.; Віц. в. Глыб., Докш. (40, 42), Леп. (25); Гр. в. Мааст. (15, 50), Навагр.; Мін. в. Кап.

(30, 50), Кл., Пух. (25), Сл. Жэнька Бр. в. Бар., Брэсп.,
Бяроз. (40), Драг., Ів., Івац., Кам., Лун.; Віц. в. Лёзна,
Маст. (23—30), Пол. (50, 55); Гом. в. Б.-Каш. (7—40),
Гом. (17), Добр. (3—20, 60); Гр. в. Ашм. (60), Гродна
(20), Кар. (13), Ліда (50), Маст. (45), Навагр., Смарг.
(65); Маг. в. Магілёў (55), Слаўг. (35); Мін. в. Віл.
(45), Круп. (38), Лаг. (18—20), Мінск, Пух. (25),
Стаўбц. Жэнъчык Віц. в. Лёзна. Жэня Бр. в. Бар. (60),
Брэст, Драг., Івац., Лун.; Віц. в. Брасл. (33), Глыб.,
Лёзна, Міёр. (45), Паст. (25); Гом. в. Б.-Каш. (7—40),
Гом. (40), Добр. (20), Реч. (25—50); Гр. в. Гродна (20),
Кар. (17), Маст., Навагр.; Маг. в. Бабруйск, Магілёў;
Мін. в. Кл., Круп. (38), Лаг. (18—20), Люб. (20, 40),
Мінск, Сл. (35), Стаўбц. Яўген Бр. в. Пін.; Віц. в. Паст.
(30, 35); Гом. (40); Гр. в. Кар., Навагр., Смарг. (65);
Маг. в. Магілёў, Слаўг. (35); Мін. в. Лаг. (40), Люб.
(60), Мінск, Стаўбц. Яўгенаі Бр. в. Бяроз. (40); Віц. в.
Лёзна (40), Паст. (30, 35); Маг. в. Бабруйск; Мінск,
Стаўбц. Яўгень Бр. в. Пін.; Гр. в. Кар. (42), Навагр.
Яўгеша, Яўгешка Мінск. У XVI—XVIII стст. не адзначана.

ЯУХІМ і ЯФІМ, канан. Евфимий. Імя рэдкае. Рэгіянальнас *Юхім*. Вытворныя належанцы да двух дэрывацыйных радоў. Да першага — варыянты ад невытворных асноў і іх частак: 1) ад Яўхім — Яўхімка; 2) ад Яфім-: Яфімка; 3) ад Юхім — Юхімка; 4) ад усечанай асновы Фім-: Фімка. Да другога рада адносіцца варыянт Яўхімешка ад гіпатэтычнага Яўхімеша. У якасці варыянта выкарыстоўваецца імя Яша < Якаў, хаяя яно магчыма ад усечанай асновы Я- з суфіксам -ша. Зарэгістраваны Фімка Мінск. *Юхім* Бр. в. Драг., Ів., Кобр. *Юхімка* Бр. в. Драг., Кобр. Яўхім Бр. в. Ів., Лун.; Віц. в. Пол. (70); Гом. в. Добруш; Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Яўхімешка Бр. в. Стол. Яўхімка Мін. Яфім Бр. в. Ганц. Яфімка Маг. в. Чав. Яша Віц. в. Пол. (70). У XVI—XVIII стст. Евхім (14 фіксацый), *A(O)вхім* (19), Афім, Ольхім БА I 69.

МАРФАЛАГІЧНАЯ СТРУКТУРА МУЖЧЫНСКІХ АСАБОВЫХ ІМЕН

НЕВЫТВОРНЫЯ ІМЁНЫ

У працэсе фанетычнай і марфалагічнай адаптациі ў заемадзеяння паміж рознымі мадэлямі кананічныя імёны к XVI ст. зазналі значныя змены, у выніку чаго склалася даволі ўстойлівая для перыяду XVI—XVIII стст. структура ўласных асабовых імён. Па марфалагічнай будове імёны ў гэты час групуюцца ў тыя ж мадэлі, што і кананічныя (традыцыйна-царкоўныя) формы: з фіналіямі *-ей*, *-ий*, *-ай*, *-ой*, *-ия*, *-а*, «галосны+зычны», «група зычных». Назіраецца толькі змяненне ступені прадуктыўнасці лаасобных мадэлей, пераліванне імён з адной мадэлі ў другую (гл. табл. 1, 2, 3).

Імёны з фіналіяй *-ей*. У группу імён з фіналіяй *-ей* уваходзяць кананічныя формы з фіналіямі *-ей*, а таксама частка імён, кананічная форма якіх харкторыздавалася фіналіямі *-ий*, *-ия*, *-ин*, *-иан*. З фіналіяй *-ей* у XVI—XVIII стст. выкарыстоўваліся (у дужках падаецца лік фіксацый): 1. Імёны, якія ўзыходзяць да традыцыйна-царкоўных на *-ей* (гл. табл. 1): *Агей*, *Огей* (4) 1567 Навагр. п., 1684, 1690 Маг., 1726 Чач. ст.; *Андрей*, *Ондрей* (338) 1528 Ашм. дв., Вас., Лід. дв., Навагр. з-к, 1567 Ашм. п., Бр. п., Вас. хар., Ваўк. п., Гр. п., Мін. п., Навагр. п., Пін. п., Рэч. п., Слон. п., 1577 Маг., 1582 Мін. п., 1593 Віц., 1623 Віц. в., 1630 Віц., 1642 Пол. в., 1646 Арш. п., 1652 Пол., 1670, 1717 Віц. в., 1730 Пол., 1764 Ула, 1772 Віц.; *Балтромей*, *Болтромей* <польск. Bartłomiej (47) 1528 Рад., Астр., Гр., 1567 Лід. п., Ашм. п., Гр. п., Слон. п. Ваўк. п.; *Верхомей* <Варфоломей 1576 Бр. АВАК XIV 187; *Дорофеі* (5) 1528 Навагр. з-к, 1567 Навагр. п., 1540 Гр. АВАК XVII 83, *Дорохвей* 1597 Слон. АВАК XIV 616; *Елісей*: *Олісей*, *Алісей* (12) 1578, 1580, 1746, 1758 Маг., 1582 Мін. п., 1566 Бр. АВАК XIV 154, 1577 Бр. АВАК III 289, *Олесей* 1690 Бр. АВАК II 285, *Ольсей* 1552 Пін. кн-ва;

Нерофеіт; *Ерофеій* 1528 Пін., *Орофеій*, *Арофеій* (5) 1577, 1683, 1691 Маг.; *Матфей* (32) 1528 Ваўк., Навагр. з-к, Пол. з-ля, 1567 Ашм. п., Гр. п., Навагр. п., Пін. п., Слон. п., 1582 Мін. п., 1609, 1688 Маг., 1623 Пол. в., 1588 Пол. в. АС I 172, 222, *Матхеев* 1567 Пін. п., *Матеій*. *Мицвей* (52) 1614 Арш. п., 1620, 746 Маг., 1724 Чач. ст., 1618 Пол. в. АВАК IX 5, 9, 12, *Матей*, *Мацей* (168) 1528 Вас., Ваўк., Віц. з-ля, Гр., Навагр. п., Слон. п., 1567 Астр. хар., Ашм. п., Брасл. п., Ваўк. п., Гр. п., Навагр. п., Слон. п., 1582 Мін. п., 1614 Арш. п., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1580 Брасл. п. АВАК XIV 196, 1618 Пол. в. АВАК IX 12, 1792 Брасл. п. АВАК XXXVIII 142, 1792 Пол. у. АВАК XXXIII 147; *Михей* (6) 1691, 1746 Маг., 1728 Чач. ст.; *Моисей* (7) 1552 Пін., 1730 Пол., 1640 Пол. АС I 311, 312, *Мойсей* (27) 1567 Вас. хар., Слон. п., 1577, 1746 Маг., 1614 Арш. п., 1704, 1726 Чач. ст., 1616 Пол. в. АВАК IX 11, *Мосей*, *Масей* (7) 1670 Віц. в., 1764 Ула, 1790 Віц.; *Тимофей* (35) 1528 Віц. з-ля, Навагр. з-к, 1567 Вас. хар., Ваўк. п., Навагр. п., Слон. п., 1593 Віц., 1610 Маг., *Тымофей* (2) 1601 Пол. АС I 222, 225, *Гимох-вей* (3) 1567 Слон. п., 1636 Пол. в.

2. Ім'ёны, якія ўзыходзяць да капанічных (трачанського-царкоўных) ім'їв з фіналій -ай (гл. табл. 2): Авидий; *Авдей*, *Овдей* (10) 1552 Кл., 1567 Брасл. п., Гр. п., 1578 Маг., 1605, 1623, 1683 Маг., *Аудзей* 1618 Пол. в. АВАК IX 9; Аверкий; *Аверкей*, *Оверкей* 1541 Гр. АВАК XVII 365; 1558 Гр. там жа 415; Авксентій; *Оксентен* 1615 Маг.; Акакій; *Акатей* 1601 Пол. АС I 224; Алексій; *Алексей*, *Олексей* (56) 1528 б. Ваўк., Мецісл., Навагр., Пін., Раг., Слон., 1567 Ашм. п., Гр. п., Навагр. п., 1577 Маг., 1623 Віц. в., 1646 Ашм. п., 1670 Віц. в., 1676 Пол., 1684 Маг., 1717 Віц. в., 1751 Віц., 1764 Ула, 1771 Пол., 1588 Пол. в. АС I 172, 1601 Пол. арх. АС I 223, 1633 Пол. в. АС I 272, 1643 Пол. АС I 341; Алфій; *Авеней*, *Овней* 1577 Маг.; Антоній; *Аntonей* (6) 1567 Ашм. п., Бр. п., 1401 Бр. АВАК III 2, 1556 Гр. АВК XXI 169; Артемій; *Артемей* (1) 1567 Слон. п.; Афанасій; *Офанасей* (2) 1567 Ваўк. п.; Васілій; *Василей* (92) 1528 Віц. з-ля, Кам., Кл., Мецісл., Навагр. з-к, Пол. з-ля, 1567 Астр. хар., Ашм. п., Ваўк. п., Навагр. п., Пін. п., Слон. п., Маг., Шка., 1582 Мін. п., 1593 Віц., 1595 Віц. в., 1600 Маг., 1613 Мецісл., 1589 Бр. АВАК VI 61, 1592 Гр. АВАК VII 451, 1633, 1643 Пол. в. АС I 272, 346; Гордій; *Гардзей*

(5) 1646 Арш. п., 1540 Гр. АВАК XVII 200, 1589 Бр. АВАК VI 43; Григорий: *Григорей* (79) 1528 Ашм. дв., Ваўк., Гр., Меціл., Пін., Пол. з-ля, 1567 Ваўк. п., Маз. п., Пін. п., Слон. п., 1578 Маг., 1634 Віц., 1638, 1656 Маг., 1556 Гр. АВАК XXXI 200, 1580 Бр. АВАК II 216, 1588 Пол. в. АС I 174, 1601 Пол. арх. АС I 223; Димитрий: *Дмитрей* (3) 1528 Пол. з-ля, 1555 Гр. АВАК XXI 72, *Деметрэй* 1591 Маг.; Евстафий: *Остапей*, *Астафей* (23) 1528 Мін. дв., Пол. з-ля, 1567 Бр., Гр. п., Мін. п., Навагр. п., Пін. п., *Остапей* 1597 Бр. АВАК XIV 557; Зиновий: *Зиновей* 1556 Гр. АВАК XXI 252; Иеремий, Иеремия: *Еремей*, *Еромей* (5) 1528 Пол. з-ля, 1567 Навагр. п., *Версмей* (2) 1582 Мін. п., 1692 Маг.; Иоанникий: *Аникей*, *Оникей* (19) 1567 Гр. п., Навагр. п., 1577, 1578 Маг., 1609, 1623, 1679 Маг., 1726 Чач. ст., 1764 Ула; Инатий: *Патей*, *Нацей* (7) 1528 Бр., 1590 Мін. п., 1664 Маг., 1728 Чач. ст., 1746 Маг.; Исаакий, Исакий: *Исаакей* 1567 Навагр. п.; Мелентий: *Мелентей* (2) 1567 Брасл. п.; Мокий: *Мокей* (10) 1528 Навагр. з-к, 1578 Маг., 1582 Мін. п., 1646 Арш. п., 1712 Віц. в., 1746 Маг., 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 160; Онуфрый: *Онофрей* (4) 1567 Гр. п., 1688 Маг., *Онопрэй*, *Анопрэй*, *Анапрэй* (7) 1578, 1588, 1596 Маг., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., *Нупрэй* 1790 Віц. в.; Сергий: *Сергей* (15) 1567 Слон. п., 1578 Шкл. вол., 1614 Арш. п., 1617 Маг., 1670 Віц. в., 1704 Чач. ст., 1638 Пол. в. АС I 298; Феодосей 1567 Гр. п.; *Юрей* (20) 1528 Ашм. дв., Лід. дв., Навагр. з-к, Слон., Слуцк, 1630 Пол. в.

Па СБП рэканструюючца незасведчанае ў помніках імя *Напрэй* (Напрээнка) < Онуфрий.

3. Імёны, якія ўзыходзяць да традыцыйна-царкоўных з канцавым -ия: Захария—*Захарей* (2) 1630 Віц. в., 1619 АВАК II 560; Малахія—*Малафей* (2) 1582 Мін. п.

4. Імёны, утвораныя пры дапамозе канцавога -ей ал усечаных аспоў традыцыйна-царкоўных імён з канцавым: -ин, -иан: Валентин—*Валентей* (2) 1558 АВАК XXI 373; Дементіан: *Дементей*, *Дементьей* (5) 1567 Ашм. п., Бр. п., 1688 Пол. в. АС I 167, 1589 АВАК V 69, 1601 Пол. арх. АС I 223; Кипріян: *Купрей* (16) 1578, 1580, 1612 Маг., 1614 Арш. п., 1683, 1749 Маг., 1764 Віц. в. Ула, 1769 Чач. ст.: Севастіан: *Савостей* (3) 1614 Арш. п., 1730 Пол. в.

5. Польскія імёны: *Амброкей* (15) < Амброзу 1567 Ашм. п., Ваўк. п., Гр. п., Мін. п.; *Балтромей*, *Болтромей*

(47) < Bartłomiej 1528 Рад., Астр., Гр., 1567 Лід. п.,
Ашм. п., Гр. п., Слон. п., Ваўк. п., Ашм. п.

Такім чынам, мадэль імёл на -ей значна пашыралася. Перш за ўсё яна захавала ўсе 10 выкарыстаных у XVI—XVII стст. імён, традыцыйна-царкоўная форма якіх заканчваецца на -ей: *Агей* (*Огей*), *Андрей* (*Ондрей*), *Верхомей* < Варфоломей, *Дорофей* (*Дорохвей*), *Ерофей* (*Орофей*, *Арафей*), *Матвей* (*Матвей*, *Мацвей*, *Мацей*), *Михей*, *Моисей* (*Мойсей*), *Олісей* (*Алісей*, *Олесей*, *Ольсей*) < Елисей, *Тимофей* (*Тимохвей*) (гл. табл. 1). Дваццаць пяць імён пералілося з мадэлі на -ий. Прычым 8 з іх зафіксаваны выключна з канацавым -ей: *Авдей* (*Овдэй*), *Автей* (*Овпей*) < Алфій, *Акатей* < Акакій, *Гордей*, *Зиновей*, *Патей* < Ипатій, *Мокей*, *Сергей*. Астатнія 17 маюць адпаведнікі, якія ўваходзяць і ў іншыя мадэлі—з фіналіямі -ий, -о ці -а, «галосны + зычны» (гл. табл. 2). Даволі шырока ўжываліся такія імёны, як *Алексей*, *Васілей*, *Григорей*, *Анікей* (*Оникей*) < Іоаннікій, *Онуфрэй* (*Онопрэй*, *Анапрэй*, *Нунпрэй*), удзельная вага якіх у параўнанні з агульным лікам ўжывання складае 50—90% (рэшта прынадае на іх адпаведнікі, што ўваходзяць у іншыя мадэлі). Другія імёны з фіналіям -ей, якія перайшлі з мадэлі на -ий, маюць больш абмежаваную удзельную вагу — *Остафей* (*Астафей*, *Остапей*) < Евстафій, *Еремей* (*Еромей*, *Веремей*) < Іеремій, Іеремія, *Юрэй* ці ўжываліся рэдка — *Аксентей* < Аўксентій, *Антоней*, *Артемей*, *Афана-сей*, *Дмітреі* (*Деметрэй*), *Ісакей*, *Мелентей*, *Федосей*. Спарядычна формы з фіналіям -ей зарэгістраваны ад некаторых імён на -ия — *Захарей*, *Малафей*, ад усечаных асноў імён на -ин, -иан — *Валентей* < Валентія, *Дементей* < Дементіян, *Купрэй* < Киприян, *Савас-тей* < Севастіян.

У сучаснай беларускай антрапацімічнай сістэме ў якасці поўных афіцыйных імён на -ей акрамя фанетычна адпаведаных традыцыйна-царкоўных імён на -ей (*Агей*, *Андрэй*, *Варфаламей*, *Дарафей*, *Елісей*, *Ерафей*, *Еўцігней*, *Майсей*, *Мацвей*, *Міхей*, *Цімафей*) заманаваліся некаторыя імёны, якія ўзыходзяць да традыцыйна-царкоўных імён на -ий (-лій), -ия, -иан (*Аляксей*, *Анікей*, *Аўдзей*, *Гардзей*, *Карней*, *Макей*, *Сяргей*, *Ерамей*; *Савасцей*). Частка новых імён на -ей кадыфікавана як размоўныя (*Анухрэй*, *Анупрэй*, *Аўсей*, *Ахромей*,

Таблица I

Варыякты імён, які ўзініклі на аснове
традыцыйна-царкоўной формы імён з канавым -ей (па БА I)

Кананічная форма уласных імен	Лік фіксаций у поўнай форме	Мадэлі				Фонетычны змены
		з фіналі- ем -ей	з фіналі- ем -ий	з фіналі- ем + егалескы- на пасля зьвінення -ей	з фіналі- ем пасля зьвінення -ей	
Агтей	4	4	—	—	—	гг//г
Андрей	339	338	—	—	—	фала//хло
Варфаламей	3	—	3	—	3	
Дорофей	3	3	—	—	—	
Елісей	11	11	—	—	—	
Іерофей	7	6	—	—	—	ф//х
Матфей	244	244	—	—	—	тв//тв//цв//ц
Міхей	6	6	—	—	—	
Моісей	38	38	—	—	—	ои//ой//о
Тимофей	53	38	—	13	2	ф//хв//х
[Фаддей]	*	+	—	—	—	
[Фалалей]	*	+	—	—	—	

Верамей, Купрэй, Нуапрэй, Савасцей, Стакей, Федасей)¹.

У размоўна-бытавой сферы з -ей адзначаны:

1. Імёны, якія ўзыходзяць да кананічных форм імён з фіналіяй -ей: *Андрэй* — ва ўсіх абласцях 62 фіксациі ў 50 нас. пунктах; *Дарафей* Бр. в. Драг., Малар., Віц. в.; *Елісей* Гом. в. Б.-Каш., Алісей Бр. в. Драг., *Лісей* Гом. в. Б.-Каш.; *Майсей* Бр. в. Ів., Лун., Малар., Піп.; *Мацвей* Бр. в. Бяроз., Драг., Ів., Кам., Кобр., Лун., Віц. в. Гарад., Гр. в. Навагр., *Мацей* Бр. в. Малар., Стол.

2. Імёны, якія ўзініклі на аснове кананічных імён з фіналіяй -ий: *Аляксей* — ва ўсіх абласцях 41 фіксация ў 40 нас. пунктах, *Ляксей* Бр. в. Ів., Віц. в. Арш., Беш., В.-Дзв., Віц., Гарад., Докш., Леп., Лёзи., Міёр., Паст., Пол., Сен., Тал., Шум., Гом. в. Б.-Каш., Ветк., Лельч., Хойн.; *Анупрэй* Бр. в. Кобр., *Нуапрэй* Бр. в. Лун., Стол., Віц. в. Беш., Глыб., Чашн., *Нухрэй* Віц. в. Беш., Сен.; *Аркадзей* Гр. в. Навагр., *Яркадзей* Бр. в. Івац.; *Астафей* Віц. в. Докш.; *Гардзей* Бр. в. Драг., Ів., Малар., Стол., Віц. в. Беш., Міёр.; *Гурэй* Бр. в. Кам.; *Сяргей* — ва ўсіх абласцях 136 фіксаций у 105 нас. пунктах.

¹ Гудзік М. Р. Слоўск асабовых уласных імян.— Мн., 1965, с. 13—17.

3. Два імені ад усечаных асноў: *Карней* ад Қорнілій Бр. в., Драг., Стол.; *Яўсей* ад Еўсевій Гр. в. Навагр.

Імёны з фіналіяй *-ий* узыходзяць да кананічных (традыцыйна-царкоўных) імён на *-ий*, а таксама да асобных імён, кананічная форма якіх мае фіналію *-ия*, *-иан*, *-а*. У XVI—XVIII стст. з фіналіяй *-ий* ужываліся (у дужках даеца лік фіксацый):

1. Кананічныя імёны на *-ий*: ад Аверкий — *Оверкай* 1555 Гр.; *Антоний* (3) 1591 Гр. АВАК XIV 393, 1601 Пол. арх. АС I 221, 1664 Гр. АИК I 90; *Афанасий* (3) 1746, 1676 Бр. АВАК III 264, 1690 Бр. АВАК III 261, *Афганасий* 1588 Пол. в. АС I 170; *Василий* (17) 1593 Віц., 1652, 1684 Пол., 1691, 1746, 1758 Маг., 1516 Гр. АВАК VII 9, 1588 Бр. АВАК VI 6, 1638 Пол. АС I 307, 1677 Бр. АВАК III 262; *Григорий*, *Грыгорый* (36) 1567 Пін. п., 1579 Орша, 1652 Пол., 1656 Маг., 1676 Пол., 1757 Маг., 1592 Гр. АВАК VII 451, 1617 Гр. АИК I 281; *Димитрій* (6) 1552 Пін., 1690 Бр. АВАК III 264; *Еўсевій* 1697 Маг.; *Еўстафій* (2) 1676 Пол., 1679 Бр. АВАК II 77, *Остафій* (3) 1634 Віц., 1682 Бр. АВАК III 104, *Остапій* 1589 Бр. АВАК VI 85; *Евтихій* 1685 Маг.; *Лаврентій* 1684 Пол.; *Левонтій* 1552 Навагр.; *Мелентій* (2) 1746 Маг.; *Меркурій* 1552 Пін. кн.; *Онуфрій* 1552 Пін. кн., *Ананрій* 1689 Маг.; *Парфеній* 1636 Пол. в. АС I 291; *Порфірій* (2) 1578 Маг.; *Терентій* 1746 Маг.; *Юрій*, *Юрый* (14) 1528 Лід. дв., Рад., 1567 Вас. хар., 1582 Мін. п., 1746 Маг., 1539 Гр. АВАК XVII 36, 1579 Бр. АВАК XIV 195, 1638 Пол. в. АС I 298.

2. Імёны, якія ўтварыліся ад кананічных форм з фіналіямі *-ия*, *-а*, *-иан*: а) *Захарій* (3) < Захарія 1683 Пол., 1629 Бр. АВАК III 31; б) *Нікітій* < Нікіта 1664 Маг.; в) *Дементій* < Дементіан 1589 Бр. АВАК VI 49.

3. Польскія імёны з фіналіяй *-ы*: *Амброджій* < Ambrozy 1567 Ашм. п., Ваўк. п., Слоц. п.; *Валентый* (13) < Walenty 1567 Арш. п., Ваўк. п., Рад. хар.

Мадэль імён з фіналіяй *-ий* у XVI—XVIII стст. па-раўнальна з кананічнымі формамі на *-ий* колъкасна звузвілася. Яшчэ да XVI ст. у выніку адаптациі кананічных форм і ўзаємадзеяння розных мадэлей частка імён на *-ий* набыла іншыя фіналіі і разам з гэтым улілася галоўным чынам у мадэлі з фіналіяй *-ей* і «галосны + зычны». Для кожнага канкрэтнага імені ўласціва поўнае пераліванне ці частковое, абмежаванае. Пры поў-

ным пералівенні імя пераходзіць у новую мадэль, а пры частковым сусінствуюць варыянты, аформленыя па новай мадэлі і традыцыйныя. Звужэнне мадэлі па -ий адбылося за кошт і поўнага і частковага пералівання. Так, у мадэль на -ей увайшлі кананічныя формы *Авдзій*, *Алексій*, *Гордзій*, *Мокій*, *Іоаннікій*, *Іпатій*, *Сергій*, у мадэль з заканчэннем «галосны + зычны» — *Абраамій*, *Арамій*, *Власій*, *Дионасій*, *Евлампій*, *Евстратій*, *Евтропій*, *Ефімій*, *Елевферій*, *Ігнатій*, *Макарій*, *Мефодій*, *Панкратій*, *Парфеній*, *Патапій*, *Пахомій*, *Прокопій*, *Протасій*, *Сасоній*, *Софоній*, *Стахій*. Поўнае пераліванне можа быць і такім, калі традыцыйная мадэль пераліваецца ў дзве новыя. Напрыклад, кананічныя формы *Аўксентій*, *Антоній*, *Артемій*, *Ісаакій*, *Ісакій*, *Феодосій* перайшлі ў мадэлі з фіналіям -ей і «галосны + зычны». Гэта значыць, што з выкарыстоўваемых у XVI—XVIII стст. 57 імён, традыцыйна-царкоўная форма якіх заканчваецца на -ий, 33 поўнасцю перайшлі ў іншыя мадэлі: 6 — у мадэль на -ей, 21 — у мадэль з заканчэннем «галосны + зычны», 6 — у абедзве мадэлі (гл. табл. 2).

Частковае пераліванне таксама значна звузіла колькасны састаў імён мадэлі на -ий. Адзначана сусінаванне форм з фіналіямі -ий і -ей ад кананічных *Мелетій*, *Онуфрій*, *Юрій*, форм з фіналіямі -ий, -ей, «галосны + зычны» і «група зычных» ад кананічных *Афанасій*, *Васілій*, *Григорій*, *Димітрый*, *Еўстафій* і некаторых іншых. Практычна ні адно традыцыйна-царкоўнае імя на -ий не зарэгістравана ў класічнай форме — толькі на -ей (гл. табл. 2).

З іншых мадэлей у мадэль з фіналіям -ий перайшлі імёны *Дементій* < *Дементіан*, *Захарій* < *Захарія*, *Нікітій* < *Нікіта*.

Паказанае пераразмеркаванне імён па мадэлях было паўсямескім і ўстойлівым. Гэта абумовіла нарматывную форму сучасных беларускіх поўных афіцыйных імён.

З фіналіям -ий кадыфікаваны імёны, якія ў перыяд засваення беларускай мовай кананічных імён, а таксама ў XVI—XVIII стст. не ўжываліся зусім ці былі малаўжывальнымі, а таму па марфалагічнай структуре не адаптаваліся, захавалі кананічную форму на -ий: *Аверкій*, *Амфілохій*, *Анісій*, *Ануфрый*, *Апенцій*, *Аронцій*,

Валерый, Віналій, Віталій, Вяргіній, Геласій, Георгій, Гераклій, Гервасій, Геронцій, Гілерый, Глікерый, Гурый, Дамецій, Дарый, Дзмітрый, Дзяменцій, Івенцій, Ігурий, Іларій, Інакенцій, Інарій, Іраклій, Клаудзій, Лолій, Лукій, Мяленцій, Мялецій, Мяркурий, Мяфодзій, Пасій, Паладзій, Пафнуцій, Понцій, Савацій, Савелій, Саверій, Садофій, Сасоній, Сіланцій, Сільверій, Стакій, Фларэнцій, Фоцій, Фядосій і Феадосій, Цярэнцій, Ювяналій, Юлій, Юрый, Яладзій, Яўлогій, Яўсевій, Яўстрафій, Яўціхій². Амаль усе яны, акрамя Валерый, Віталій, Георгій, Дзмітрый, зараз не ўжываюцца ці ўжываюцца вельмі рэдка. Для другой групы імён форма з фіналіяй -ій з'яўляецца дублетнай да асноўнай літаратурнай формы (без канцавога -ій). Сюды адносяцца: Алфёр і Алферій, Амброс і Амбрасій, Анань і Ананій, Анастас і Анастасій, Анатоль і Анатолій, Аналінар і Апалінарый, Апанас і Афанасій, Аркадзь і Аркадзій, Арсен і Арсеній, Арцём і Арцёмій, Афон і Афоній, Балтазар і Балтасарый, Баніфат і Баніфацый, Васіль і Васілій, Генадзь і Генадзій, Ігнат і Ігнацій, Інат і Інацій, Карнель і Карнелій, Клімент і Кліменцій, Лайрын і Лайрэнцій, Лявон і Лявонцій, Макар і Макарый, Няктар і Няктарый, Панкрат і Панкрайцій, Пармен і Парменій, Парфір і Парфірій, Пратас і Пратасій, Пярфіл і Пярфілій, Трыфіл і Трыфілій, Харламп і Харлампій, Януар і Януарый, Яўген і Яўгеній, Яўламп і Яўлампій, Яўмен і Яўменій³.

У якасці дублетнага варыянта кадыфікаваны інавацыі на -ій: Захар — Захарый, Кандрат — Кандрацій, Ксавер — Ксаверій.

У размоўца-бытавой сферы імёны з фіналіяй -ій выконваюць функцыю, блізкую да іх функцыі ў афіцыйных умовах, або выражаюць адносіны павагі. Зафіксаваны 22 імені (пекаторыя ў двух-трох варыянтах): Ананій Гом. в. Лельч., Гр. в. Навагр.; Анатолій Бр. в. Бар., Віц. в. Гарад., Гом. в. Петр., Гр. в. Ваўкавыск, Гродна, Навагр., Свісл., Мін. в. Бярэз., Дзярж., Мін., Сл.; Ануфрый Бр. в. Кобр., Віц. в. Глыб., Ануфрый Бр. в. Ів., Мазар., Стол., Нопрый Бр. в. Івац.; Аркадзій Бр. в. Бр., Івац., Кам., Пруж., Віц. в. Міёр., Гом. в. Реч., Гр. в. Навагр., Маг. в. Магілёў, Мсц., Мін. в. Віл., Мін., Сл.;

² Судзік М. Р. Слоўнік асабовых уласных імён с. 15—17.

³ Там жа

Таблица 2

Варыяты імён, якія ўзніклі на аснове
традыцыйна-царкоўнай формы імён з канцавым -ий (па БА I)

Канцавіца форма уласных імён	Лік фіксальнай пурнай форме	Мадэлі				Фанетычныя замены
		з фіналом -ий	з фіналом -ей	з фіналом -яй (зразкас-ны наслы-шнікенне-иі)	з фіналом -о/-а/-иі	
1	2	3	4	5	6	7
Авдій	10	—	—	10	—	A//O
Аверкій	6	—	—	—	—	A//O
Аксентій	8	—	—	7 пры нт→н	—	A//Окс>ке
Арамій	28	—	—	28	—	B//б
Абраам	—	—	—	—	—	
[Агапій]	*	—	—	—	—	
[Алімпій]	*	—	—	—	—	
Алфій	2	—	—	—	—	A//O
Амвросій	*	—	—	—	—	мб//б мвр//бр
[Анастасій]	*	—	—	—	—	
Атоній	54	—	4	50	—	A//O
[Арсеньій]	*	—	—	—	—	
Артемій	51	—	1	50	—	A//O
Артема	—	—	—	—	—	e//и т//и
Афанасій	77	1	2	74	—	A//O ф//п
[Афоній]	*	—	—	—	—	
Васілій	161	13	88	58	—	
[Вікентій]	*	—	2	—	—	
Власій	17	—	—	17	—	B//У//Av
Гордій	3	—	3	—	—	
Григорій	109	24	75	10	—	
Гурій	*	—	—	—	—	
[Дасій]	*	—	—	—	—	
[Дай]	*	—	—	—	—	
Димітрій	44	5	3	36	—	Дим//Дем// //Дм но//е
Діонісій	23	—	—	23	—	
[Евгеньій]	*	—	—	—	—	
Евлампій	7	—	—	7 пры мп→н	—	M//н
[Евменій]	*	—	—	—	—	
Евсевій	18	—	—	17	—	E//O//A в//й
Евстафій	63	3	24	36	—	E//O//Го//A; вст//ст ф//п
Евстратій	2	—	—	—	2	Евс//Аліс
Евтихій	9	—	—	—	8	E//O//A; и//у; в//л
Евтропій	3	—	—	—	3	E//O//A
Евфімій	35	—	—	—	35	E//O//A; вф//вх//вф //льх

Праця табл. 2

1	2	3	4	5	6	7
Елевферий	7	—	—	7	—	E O//A// еиФ//иФ//иХв
[Зиновий]	*	+	+	+	—	
Игнатий	58	—	—	58	—	
Иеремий						
Иеремия	13	—	6	1	5	Иe//E//Be// //Я; ре//ря
Иоашников	19	—	18	—	1	Иоа//O//A; ии//и
Ипатий	7	—	7	—	—	
Исаакий						
Исаак	18	—	1	17	—	аа//а
Корнилий	23	—	—	—	7	
Лаврентий	70	—	—	69 пры ит→и	—	e//и
Леонтий	1	1	—	—	—	
Леонт	64	—	—	64 пры ит→и	—	eo//ево
Макарий	21	—	—	21	—	
Мелетий	4	2	2	—	—	et//ент
Меркурий	1	1	—	—	—	
Мефодий	7	—	—	7	—	M//Н; e//и; ф//хв; o//е
[Милий]	*	—	—	+	—	
Мокий	9	—	9	—	—	
[Назарий]	*	—	—	—	—	
Онуфрий	14	2	12	—	—	O//A//; у//о//а; ф//и
Панкратий	8	—	—	8	—	
Парфений	36	—	—	30	—	Парфей, Пархом, Пархим
Патапий	8	—	—	8	—	
Пахомий	5	—	—	5	—	
Порфирий	2	1	—	1	—	p//и
Прокопий	34	—	—	34	—	
Престасий	7	—	—	7	—	
Сасоний	15	—	—	15	—	о//и
[Селинний]	*	—	—	—	—	
Сергий	14	—	14	—	—	ф//п;
Софроний	12	—	—	12	—	ро//ру
[Стахий]	*	+	—	+	—	
Тарасий	14	—	—	14	—	
Терентий	1	—	—	—	—	
Феодосий	4	—	1	3	—	
[Харлампий]	*	—	—	—	—	
Юрий	116	11	20	—	85	Ф//Х; ео//е//я// //о м//и

Арсенцій Бр. в. Бар., Кам., Малар., Пруж.; *Герцэній* Бр. в. Драг.; *Валерый* Бр. в. Бар., Ів., Віц. в. Глыб.; Гр. в. Гродна, Навагр., Маг. в. Мсц., Хоц., Мін. в. Барысаў, Віл., Дзярж., Люб., Мал., Мін., Сл.; *Vасілій* Бр. в. Бяроз., Пін., Віц. в. Гарад., Гр. в. Ваўк., Гродна, Кар., Навагр., Маг. в. Крычаў, Мін. в. Мал., Мядз., Нясв.; *Вікенцій* Гр. в. Воран., Навагр.; *Віталій* Гродна, Мін. в. Мінск, Нясв., Салігор.; *Генадзій* Бр. в. Бар., Бяроз., Віц. в. Брасл., Гарад., Леп., Гр. в. Бераст., Гродна, Навагр., Мін. в. Сл., Генадзій Маг. в. Мсц.; *Георгій* Гр. в. Дзятл., Мін. в. Мінск, Слуцк; *Грыгорый* Бр. в. Жаб., Віц. в. Гарад., Гр. в. Гродна, Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Сл.; *Дзмітрый* Бр. в. Бар., Драг., Івац., Віц. в. Гарад., Гр. в. Гродна, Кар., Навагр., Маг. в. Меціслаў, Мін. в. Мінск, Нясв., Пух., Стайц., Змітрый Бр. в. Івац., Мітрый Бр. в. Жаб., Пін., Віц. в. Міёр.; *Дзяменцій* Бр. в. Малар.; *Дзянісій* Маг. в. Касц.; *Зіновій* Бр. в. Ів., Малар.; *Ігнацій* Віц. в. Глыб.; *Інакенцій* Віцебск; *Лайрэнцій* Віц. в. Багуш., Гр. в. Навагр.; *Мефодзій* Віц. в. Гарад., Уш., *Махтодзій* Бр. в. Ів.; *Мілецій* Гр. в. Навагр.; *Савелій* Мін. в. Бярэз.

Як сведчыць матэрыйял, імёны на -ій ужываюцца нечаста. Шырэй выкарыстоўваюцца іх варыянты без канцавога -ій (гл. с. 154—157).

Імёны з фіналіяй -ай. У XVI—XVIII стст. зафіксованы 2 імені з канцавым -ай: *Ермолай* (2) 1728 Чач. ст.; *Николай* (4) 1746 Маг., 1640 Пол. АС I 319, *Миколай* (296) 1528 Ашм. дв., Вас., Ваўк., Гр., Лід. дв., Мецісл., Навагр. з.-к., Рад., 1567 Ашм. п., Бр. п., Ваўк. п., Гр. п., Мін. п., Пін. п., Слон. п., 1578 Маг., 1582 Мін. п., 1646 Арш. п., 1652 Пол., 1681, 1746 Маг., 1753 Віц., 1764 Ула, 1588 Пол. в. АС I 169, 1601 Пол. АС I 223, 1618 Пол. в. АВАК IX 6.

Ужыванне імені *Ермолай* звузілася за кошт шырокага выкарыстания варыянтаў з фіналіяй -а: *Ермола*, *Ярмола*; для імені *Николай* формы на -а ўжываліся рэдка (гл. с. 145).

Сярод сучасных імен зафіксаваны *Ермолай* Маг. в. Касц.; *Мікалай* — 114 разоў ва ўсіх абласцях рэспублікі, *Нікалай* — 7 разоў у Гом., Маг., Мін. абл. Адзначаны варыянты *Ярмола*, *Мікола*, *Нікола* (гл. с. 145).

Імёны з фіналіяй -ия. Група імён з фіналіяй -ия колькасна певялікая. У XVI—XVIII стст. зафіксованы

Таблица 3

Варыяты імён, які ўзніклі на аснове
традыцыйна-царкоўнай формы імён з канішавым-ця (па ВА I)

Канішавая форма уласных імён	Лік фіксаций у поўнай форме	Мадэлі					Фанетычныя змены
		з фіналіем -ия	з фіналіем -ей	з фіналіем -ай	з фіналіем -ей	з фіналіем «ра- гасын+зычны» пасля знікнення -ия	
Азария	9	—	—	—	—	9	
Анания	10	8	—	—	—	2	
Захария	10	2	5	2	1	—	
Иеремия, ий	12	—	—	—	6	1	5
Ілья	53	—	53	—	—	—	лья//лля//ля
Ісаия	9	—	—	—	—	9	
Малахия	6	1	2	—	—	3	
Софония	6	—	—	—	—	6	

Анания, Онания (5) 1578 Маг., 1646 Арш. п., 1704 Чач. ст., *Ананія* (2) з падаўжэннем [ны] у [нн] 1582 Мін. п., 1670 Віц. в., *Ананія* ў выніку сцяжэння падаўжанага [нн], хация, магчыма, што гэта флексейнае ўтварэнне ад усечанай асновы (*Анан' + a*) 1583 Маг.; *Захария* (2) 1726 Чач. ст.; *Ілья* 1618 Пол. в. АВАК IX 7; *Малахия* 1691 Маг.

Мадэль імён на -ия к XVI ст. значна звузілася. У XVI—XVIII стст. зусім не сустракаюцца кананічныя формы *Азария*, *Иеремия*, *Ісаия*, *Софония*, абмежавана прадстаўлены формы *Анания*, *Захария*, *Ілья*, *Малахия*. Першыя поўнасцю, а другія часткова перайшлі ў іншыя мадэлі — з фіналіямі -ей, -ай, -а, «зычны гук» (гл. с. 134, 137, 145, 157). У польскай мове адпаведнай для мадэлі з заканчэннем -ия з'яўляецца мадэль з фіналіям -iasz, якая пэўным чынам адбілася і ў беларускай антрапаніміі (гл. с. 163).

У якасці літаратурнай нормы кадыфікаваны *Азар*, *Анань і Ананій*, *Ерамей*, *Захар і Захарый*, *Ілья*, *Ісай*, *Малафей*, *Сафон*⁴. У размоўна-бытавой сферы імёны з фіналіям -ия таксама не адзначаны.

⁴ Суднік М. Р. Слоўнік асабовых уласных імён, с. 15, 17, 26—29, 33, 40.

Імёны з фіналієй -а ўзыходзяць да кананічных з канцавым -а, з заканчэннем «галосны + зычны» і з фіналієй -ай. З фіналієй -а ў XVI—XVIII стст. адзначаны (пасля імёни у дужках падаецца лік фіксацый):

1. Імёны, якія ўзыходзяць да кананічных з канцавым -а: Акила; *Акула*, *Окула* (11) 1528 Ваўк., 1577, 1578, 1584 Маг., 1614 Арш. п., 1683, 1722, 1746 Маг., 1558 Гр. АВАК XXI 316, 1618 Пол. в. АВАК IX 13; *Антипа*, *ОНтипа* (8) 1567 Гр. п., 1580, 1679, 1683 Маг., 1555 Гр. АВАК XXI 88; *Арефа*, *Орефа* (9) 1578, 1580, 1623, 1624 Маг., 1516 Гр. АВАК XVII 429, *Орехва*, *Арехва* 1567 Гр. п., 1601 Пол. арх. АС I 224, *Орехова* 1618 Пол. в. АВАК IX 9; Иуда: *Юда* 1634 Віц.; Косма: *Козма* (4) 1690, 1746 Маг., *Кузма* (75) 1528 Навагр. з-ля, Слон., 1567 Ашм. п., Бр. п., Гр. п., Маз. п., Навагр. п., 1578 Маг., 1593 Віц., 1595 Сянно, 1614 Арш. п., 1623 Віц. в., 1636 Маг., 1646 Арш. п., 1670 Віц. в., 1688 Маг., 1717 Віц. в., 1728 Чач. ст., 1746, 1758 Маг., 1764 Віц. в., 1601 Пол. АС I 222, 223, 1643 Пол. АС I 338, 1792 Пол. п. АВАК XXVIII 160, 161; *Лука* (16) 1528 Гр., 1567 Слон. п., 1578, 1594 Маг., 1652 Пол., 1684 Маг., 1588 Пол. в. АС I 173; *Мина* (5) 1614 Арш. п., 1726 Чач. ст., 1746 Маг.; Никита: *Микита* (98) 1528 Ваўк., Навагр. з-к, Пол. з-ля, 1567 Ваўк. п., Гр. п., Навагр. п., Слон. п., 1577, 1594 Маг., 1614 Арш. п., 1626 Віц., 1646 Маг., Арш. п., 1670 Віц. в., 1683, 1691 Маг., 1717 Віц. в., 1726 Чач. ст., 1746, 1766 Маг., 1764 Віц. в., Ула, 1601 Пол. АС I 223, 380, 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 160; *Савва* (8) 1730 Пол. в., *Сава* (38) 1528 Ваўк., Навагр. з-к, Пол. з-ля, 1567 Пін. п., 1577, 1596 Маг., 1614 Арш. п., 1623 Віц. в., 1636 Пол. в., 1691, 1746 Маг., 1601 Пол. АС I 222, 224, 1618 Пол. в. АВАК IX 12; *Сила* (7) 1567 Ваўк. п., 1593 Маг., 1614 Арш. п., 1656 Маг., 1726 Чач. ст.; *Фома* (4) 1567 Ваўк. п., 1690 Маг., *Хома* (40) 1528 Ваўк., Кл., Навагр. з-к, 1567 Ваўк. п., Навагр. п., Слон. п., 1577, 1578, 1580 Маг., 1582 Мін. п., 1593 Віц., 1614 Арш. п., 1623, 1670 Віц. в., 1645 Арш. п., 1680 Маг., 1726 Чач. ст., 1643 Пол. АС I 339, 374.

2. Імёны, якія ўзніклі на аснове кананічных (традыцыйна-царкоўных) з заканчэннем «галосны + зычны»: Букол; *Вакула* (2) 1528 Віц. з-ля, 1577 АВАК III 290; Диомид; *Демида* 1541 Гр. АВАК XVII 346.

3. Імёны, якія ўзніклі на аснове кананічных (традыцыйна-паркоўных) з фіналієй -ай: Ермолай: *Ермоля*,

Ярмола (40) 1528 Ваўк., 1567 Слон. п., 1577, 1578, 1588,
1636, 1679, 1704 Чач. ст.; Ніколай: *Микула* (8) 1528
Пол. з-ля, Мсц., 1567 Гр. п., 1578, 1622 Маг., 1726
Чач. ст.

Такім чынам, к XVI ст. мадэль імён з фіналіяй -а
некалькі расшырылася, але гэта акалінасць не аказала
якога-небудзь уплыву пры фарміраванні літаратур-
най формy імён кананічнай мадэлі з заканчэннем -а.
Літаратурная мадэль на -а нават крыху звузілася ў па-
раўненні з кананічнай, бо частка імён кадыфікавана ў
якасці нормы з іншай фіналіяй, напрыклад *Анціп*, *Арэ-
фій*. Варыянты *Мікола*, *Ярмола* лічацца размоўнычі
пры літаратурных *Мікалай*, *Ермалай*. З фіналіяй -а
нормай з'яўляюща імёны *Кузьма*, *Лука*, *Мікіта*, *Міна*,
Сава, *Сіла*, *Фама*.

У размоўна-бытавой сферы адзначаны:

1. Імёны, якія ўзыходзяць да кананічных з фіналіяй -а: *Казьма* Бр. в. Ів., Пін., *Касма* Бр. в. Ів., *Кузьма* Гр. в. Гродз.,
Маст.; *Лука* Гом. в. Добр., Лоеў; *Мікіта* Бр. в. Драг.,
Жаб., Ів., Кам., Кобр., Стол., Гом. в. Жытк., Хойн.,
Гр. в. Кар., Маг. в. Мсц., Мін. в. Лаг., *Нікіта* Бр. в.
Драг.; *Сава* Бр. в. Жаб., Мін. в. Бярэз.; *Фама* Бр. в. Ів.,
Віц. в. Міёр., Гом. в. Добруш, Гр. в. Навагр., Мін. в.
Люб.; *Хама* Бр. в. Драг., Івац., Кобр.; *Хома* Бр. в. Драг.,
Кобр.

2. Імёны, якія ўзніклі на аснове кананічных з фіна-
ліяй -ай: *Мікола* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 100
фіксацый у 88 нас. пунктах; *Нікола* Бр. в. Івац., Кам.,
Маг. в. Кір.; *Ярмола* Бр. в. Пін.

3. Імёны, якія ўзніклі на аснове кананічных з фіна-
ліяй -ия: *Захар'я* Віц. в. Докш.; *Ілья* Бр. в. Пін., Віц. в.
Беш., Глыб., Докш., Лёзк., Шарк., Гом. в. Лоеў., Реч.,
Гр. в. Гродна, Дзяятл., Маст., Навагр., Маг. в. Глуск.,
Мін. в. Барысаў, Мінск, Бярэз., Нясв., Сл., *Лъя* Бр. в.
Лун., Пін.

Імёны з фіналіяй -о// -а ўзніклі на аснове кананічных
з канцавым -ил і з заканчэннем «збег. зычных».

1. Імёны, якія ўзніклі на аснове кананічных трады-
цыйна-царкоўных імён з канцавым -ил: Гавриил: *Гав-
рило*, *Гаврыло* (72) 1528 Пін., Пол. з-ля, 1567 Ваўк. п.,
Навагр. п., Слон. п., 1582 Мін. п., 1552 Кл., 1578, 1581
Маг., 1614 Арш. п., 1623 Віц. в., 1642 Пол. в., 1625 Маг.,
1646 Арш. п., 1670 Віц. в., 1691 Маг., 1704, 1726 Чач. ст.,

1743 Дубр., 1746 Маг., 1750 Віц., 1764 Ула, 1552 Гр. АВАК ХХІ 85, 1591 Пол. в. АВАК XIV 412, 1597 Бр. АВАК II 155, 1633 Пол. в. АС I 272, 1640 Пол. АС I 323, 1643 Пол. АС I 341, 1665 Бр. АВАК V 38, 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 160, *Гаурило* 1618 Пол. в. АВАК IX 13, *Гавруло* 1726 Чач. ст., *Гаврело* (6) 1552 Пін., *Аврыло* 1660 АВАК III 353; Даниил: *Данило, Данила* (89) 1528 Мсціл., Навагр. з-к, Ваўк. п., Навагр. п., Слон. п., 1577 Маг., 1593 Віц., 1596 Маг., 1646 Арш. п., 1670 Віц. в., 1683 Маг., 1726 Чач. ст., 1730 Пол., 1746 Маг., 1764 Віц. в., 1769 Чач. ст., 1541 Гр. АВАК VII 302, 1601 Пол. АС I 223, 1618 Пол. в. АВАК IX 12, 13, 1625 Бр. АВАК VI 263, 1633 Пол. АС I 275; Кирилл: *Кирило* (2) 1567 Бр. п., Гр. п., *Курило, Курила* (20) 1578, 1580, 1620, 1746 Маг., 1614 Арш. п., 1623, 1717 Віц. в., 1704 Чач. ст., 1730 Пол. в., 1764 Ула, *Курело* 1552 м. Пін.; Мануил: *Мануила* 1684 Маг.; Михаил: *Михайло, Михайла* (92) 1528 Кл., Навагр. з-к, Віц. з-ля, Гр. п., Мсціл., Пол. з-ля, 1552 Пін. кн., 1567 Слон. п., Навагр. п., Ваўк. п., Бр. п., Мін. п., Гр. п., Брасл. п., 1578, 1592, 1619, 1664, 1683, 1691 Маг., 1626 Віц., *Михало* 1552 Пін.; Самуил: *Самуйло, Самуїла* (3) 1552 Пін., 1578, 1683 Маг.

У працэсе адаптациі кананічная форма *Карнилий* у выніку страты фіналії *-ий* па структуры аб'ядналася з групай імён, якія мелі фіналію *-ил*, і разам з імі набыла варыянт з фіналіяй *-о/-а*: *Карнило* (7) 1567 Навагр. п., Гр. п., 1614, 1643 Арш. п., 1717 Віц. в.

У сучаснай беларускай мове для адной часткі разглядаемых імен у якасці літаратурнай формы прыняты імёны на *-а*, а імёны з фіналіяй *-іл* з'яўляюцца дублетнымі: *Гаўрыла* і *Гаўрыл*, *Даніла* і *Даніл*, *Кірыла* і *Кірыл*, а для другой часткі ў якасці літаратурнай прызнаецца форма на *-іл*, а варыянты з фіналіяй *-а* кваліфікуюцца як размоўныя: *Мануіл* — *Манойла, Міхайл* — *Міхайла, Рафаіл* — *Рафал, Рахвал, Самуіл* — *Самойла*⁵. У размоўна-бытавой сферы адзначаны: *Гаўрыла* Бр. в. Ганц., Драг., Івац., Кобр., Лун., Малар., Пін., Віц. в. Брасл.; *Даніла* Бр. в. Драг., Ів., Қам., Кобр., Лун., Стол., Віц. в. Докш., Гом. в. Б.-Каш., Гр. в. Навагр., Маг. в. Мсціслаў, Чав., Мін. в. Віл., Мін., Мядз.,

⁵ Суднік М. Р. Слоўнік асабовых уласных імен. с. 24, 25, 30—34, 38.

Сл.; *Кірыла* Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Кобр., Малар., Стол., Віц. в. Віц., Гр. в. Лід., Навагр.; *Міхайла* Бр. в. Бяроз., Пін., Віц. в. Гарад., Гом. в. Рэч.; *Карніла* (< Корніл < Корнілий) Бр. в. Драг.

2. Імёны, якія ўзняклі на аснове імён з заканчэннем «збег зычных»: *Александро, Олександро* (15) 1528 Астр., Ваўк., Ашм. дв., 1567 Ашм. п., Навагр. п., Ваўк. п., Бр. п., Астр. хар.; *Карпо, Карпа* (4) 1578, 1605 Маг., 1764 Ула; *Марко, Марка* (34) 1528 Гр., Віц. з-ля, 1567 Пін. п., Гр. п., Слон. п., Навагр. п., 1578, 1725, 1746 Маг., 1614 Арш. п., 1704 Чач. ст., 1717, 1764 Віц. в.; *Петро* (4) 1726 Чач. ст.

Як літаратурныя кадыфікованы формы з фіналіяй -а і дублетныя да іх формы са збегам зычных у канцы імені: *Карпа* і *Карп*, *Марка* і *Марк*. У двух выпадках літаратурнымі з'яўляюцца формы, якія заканчваюцца збегам зычных,— *Аляксандр*, *Пётр*, а іх варыянты з фіналіяй -а аднесены да размоўных.

У размоўна-бытавой сферы адзначаны: *Аляксандра* Бр. в. Драг., Віц. в. Докш., Гр. в. Смарг.; *Карло* Бр. в. Стол.; *Марка* Бр. в. Бяроз., Ів., Кам., Малар., Пін., Стол., Віц. в. Докш., Маг. в. Гор.; *Петра* Віц. в. Беш., Міёр., Пол., *Пётра* Бр. в. Лун., Віц. в. Беш., Глыб., Докш., Міёр., Сен., Тал., Чашн., Шарк., Гр. в. Іўеў., Мін. в. Віл., Мал., Мядэ., Стайбц.

Імёны з фіналіямі «галосны + зычны», «спалучэнне зычных». Частка імён разглядаемай групы ўзыходзіць да кананічных з заканчэннем «галосны + зычны» і заканчэннем «спалучэнне зычных». Гэта ладгрупа вельмі стракатая як па паходжанню, так і па саставу канцавых гукаў. Часцей выкарыстоўваюцца імёны з заканчэннем «галосны + н» (-ин, -ен, -он, -ан) — каля 40, «галосны + м» (-им, -ем, -ам, -ум) — каля 10. Імёны з фіналіяй -ил пры адаптациі зазналі змены іншыя, чым усе астатнія імёны з заканчэннем «галосны + зычны».

Другая ладгрупа разглядаемых імён узнякла на аснове кананічных з фіналіямі -ий, -ей, -ия ў выніку зникнення гэтых фіналій пры адаптациі.

У XVI—XVIII стст. адзначаны (у дужках пасля імені даецца лік фіксацый):

1. Імёны, якія ўзыходзяць да кананічных на зычны ці збег зычных: *Аввакум*: *Авакум* 1567 Навагр. п., *Абакум*, *Обакум* (3) 1578, 1580 Маг., *Абакун*, *Обакун* (2) 1577,

1578 Маг.; Августин: *Августын, Авкгустын* (10) 1567
Ашм. п., Вас. хар., Ваўк. п., Лід. п., Мін. п.; Агафон: *Агафон, Огопон* (13) 1578 Маг., 1582 Мін. п., 1610, 1689, 1739
Маг., 1618 Пол. в. АВАК IX 13, *Гапон* (20) 1528 Навагр.
з-к, 1567 Навагр. п., 1577, 1594 Маг., 1614 Арш. п., 1630,
1746, 1776 Маг., 1541 Гр. АВАК XVII 268, 1591 Пол. в.
АВАК XIV 412, 1597 Бр. АВАК VI 156, 1601 Пол. АС I
222; *Адам* (23) 1528 Навагр. з-к, 1567 Астр. хар., Ашм. п.,
Бр. п., Вас. хар., Ваўк. п., Гр. п., Мін. п., Навагр. п., Рад.
хар., 1590 Мін. п., 1714 Віц., 1580 Брасл. п. АВАК XIV
197, 1615 Пол. в. АС III 75, 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII
150; Адриан: *Андріан, Андриян, Оndreян* (3) 1661 Бр.
АВАК III 59, 1540 Гр. АВАК XVII 119, 1633 Гр. АИК I
56; *Александр, Олександр* 1528 Астр., Вас., Навагр. з-к,
1567 Ашм. п., Гр. п., 1652 Пол., 1664 Віц., 1691, 1746 Маг.,
1618 Пол. в. АС III 93; Анфим: *Оніхім* 1567 Гр. п.;
Арист: *Арыст* 1601 Пол. АС I 223; *Архип* (2) 1684, 1746
Маг.; *Валентын* (15) 1567 Ваўк. п., Навагр. п., Рад. хар.,
1540 Гр. АВАК XVII 173; *Венедыкт* (2) 1726 Чач. ст.,
Бенедикт, Бенедыкт, Бенадыкт (4) 1528 Пін., 1567 Ашм.
п., Гр. п., Рэч. п.; *Віктор* (3) 1558 Гр. АВАК XXI 36,
1679 Бр. АВАК III 9; *Вікторин* (2) 1567 Навагр. п., 1576
Бр. АВАК XIV 189; *Віт* (4) 1528 Ваўк., Рад.; *Вукол*
1653 Маг., Укол (5) 1577, 1723, 1746 Маг.; *Гавриил* 1652
Пол.; *Гедеон, Кгедеон* 1589 Бр. АВАК II 11, 1631 Бр.
АВАК III 36, *Гедион* 1601 Пол. АС I 221; *Герасим* (3)
1567 Гр. п., 1577 Маг., 1664 Гр. АИК I 105, *Гарасим* (35)
1528 Віц. з-ля, Гр. п., Рад., 1567 Навагр. п., Слон. п. 1577,
1624, 1683 Маг., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1772 Віц., 1539
Гр. АВАК XIII 26, 1589 Бр. АВАК VI 36, 1591 Пол. в.
АВАК XIV 413, 1633 Пол. в. АС I 272, *Арасим* 1728 Чач.
ст.; *Герман* (5) 1528 Гр., 1567 Бр. п., 1585 Бр. АВАК XIV
338, 1597 Пол. в. АС I 216, *Гарман* (3) 1528 Навагр. з-к,
1567 Пін. п., 1555 Гр. АВАК XXI 23; *Гермоген* 1582 Мін.
п.; *Глеб* (10) 1528 Віц. з-ля, Гр., Навагр. з-к, Пол. з-ля,
1567 Гр. п., Навагр. п., 1558 Гр. АВАК XXI 344; *Давид*
(11) 1622 Пол. в., 1646 Арш. п., 1652 Пол., 1726 Чач. ст.,
1764 Віц., 1566 Бр. АВАК XIV 155, 1601 Пол. АС I 222,
1640 Пол. АС I 315; *Далмат, Долмат* (3) 1528 Кл., 1541
Гр. п. АВАК XVII 327; *Дамиан*: *Дем'ян, Дем'ян* (10)
1567 Ашм. п., Бр. п., Гр. п., 1704, 1726 Чач. ст., 1746 Маг.,
1539 Гр. АВАК XVII 49, 1556 Гр. АВАК XXI 186, *Демян*
(4) 1679 Маг., 1746 Віц. в., *Дамян* 1699 Бр. АВАК V 251;

Даниил (7) 1652, 1676 Пол., 1634 Пол. АС I 286, 1690
Бр. АВАК VI 263; Диомид: Демид (19) 1567 Навагр. п.,
1578, 1597, 1612 Маг., 1618 Пол., 1691 Маг., 1717 Віц. в.,
1728 Чач. ст., Димид 1556 Гр. АВАК XVII 411; Евдоким:
Авдоким (6) 1578 Маг., 1717 Віц. в., 1746 Маг.; Елеазар:
Елиозар 1605 Маг., Олизар (6) 1528 Пін., 1552 Пін. кн-ва,
1567 Пін. п., 1541 Гр. АВАК XVII 361, Лизар 1660 Бр.
АВАК III 353, Ozar магчыма і ад Азария (гл. стар. 143);
Емельян: Омельян (21) 1567 Гр. п., Пін. п., Слон. п.,
1541 Гр. АВАК XVII 261, 1588 Пол. в. АС I 173, 1589 Бр.
АВАК VI 91, 1601 Пол. АС I 222, 1612 Бр. АВАК VI 125,
1649 Пол. АС I 389, Омельян, Амельян (26) 1552 Кл.,
1567 Навагр. п., 1577, 1590 Маг., 1614 Арш. п., 1645 Арш.
п., 1679 Маг., 1726 Чач. ст., 1764 Ула, 1580 Бр. АВАК V 10,
Амельян 1764 Віц. в., Меллян (2) 1746 Маг., Омеллан,
Амелиан (3) 1618 Пол. в. АВАК IX 9, 12, 13; Епимах
1578 Маг., Опимах 1614 Арш. п.; Ефрем: Охрем, Ахрем
(18) 1528 Астр., 1552 Кл., 1567 Гр. п., 1577, 1578 Маг.,
1614, 1646 Арш. п., 1676 Пол., 1704 Чач. ст., 1717 Віц. в.,
1746 Маг., 1556 Гр. АВАК XVII 412, 1590 Бр. АИАК II
285, Охрим (2) 1552 Пін., 1576 Бр. АВАК XIV 187; Зенон
1695 Бр. АИАК II 87, Занон 1589 Бр. АИК I 79; Іаков:
Яков (64) 1528 Бр., Ваўк., Мецісл., Навагр. з-к, Пін.,
1567 Бр. п., 1577, 1578 Маг., 1582 Мін. п., 1593 Віц., 1597
Маг., 1645 Арш. п., 1670 Віц. в., 1684 Пол., 1689 Маг.,
1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1588 Пол. в. АС I 173, 1591 Пол.
в АВАК XIV 412, 1618 Пол. в. АВАК IX 13; Йероним:
Ероним, Яроним (10) 1567 Ваўк. п., Лід. п., Навагр. п.;
Іоаким (1) 1730 Пол., Яким, Яхим (36) 1528 Пол. з-ля,
1552 Пін., 1557, 1578, 1588 Маг., 1614 Арш. п., 1684 Маг.,
1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1764 Віц. в., Ула, Пол. АС I 224,
1618 Пол. в. АВАК IX 9, 1645 Пол. АС I 365, 1691 Маг.;
Іоанн: Іван (713) 1528 Ашм. дв., Бр., Вас., Ваўк., Віц.
з-ля, Гр., Кам., Кл., Кобр., Мецісл., Навагр. з-к, Пін.,
Пол. з-ля, Рағ., Слон., 1567 Ашм. п., Вас. хар., Ваўк. п.,
Гр. п., Маз. п., Навагр. п., Пін. п., 1578 Маг., 1582 Мін.
п., 1600 Маг., 1614 Арш. п., 1630 Віц., 1633 Маг., 1646
Арш. п., 1652 Пол., 1664 Мецісл., 1670 Віц. в., 1676 Пол.,
1683, 1692 Маг., 1704 Чач. ст., 1717, 1726 Віц. в., 1730
Пол., 1746 Маг., 1764 Віц. в., Ула, Пол. в. АС I 171, 1592
Пол. в. АВАК XIV 412, 1601 Пол. АС I 222, 223, 1618
Пол. в. АВАК IX 7, 12, 1621 Пол. в. АС I 263, 1633, 1643,
1646 Пол. АС I 275, 339, 374, 1792 Пол. АВАК XXXVIII

160; *Иов* 1697 Маг., *Иев* (10) 1567 Ваўк. п., Навагр. п., 1578, 1664 Маг.; *Иосафат* 1638 Пол. в. АС I 299; *Иосиф* (2) 1620, 1643 Пол. АС I 340, *Осип* (22) 1541, 1578, 1593 Маг., 1646 Арш. п., 1684 Маг., 1716 Віц., 1726 Чач. ст., 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 160, *Асун* (24) толькі ў Маг. 1580, 1679, 1691, 1746, *Есиф* (16) 1567 Навагр. п., 1626 Віц., 1588 Пол. в. АС I 168, 1643, 1646 Пол. АС I 341, 367, *Есп* (6) 1528 Гр., 1577 Маг., 1593 Віц., 1646 Арш. п., 1670 Віц. в., 1726 Чач. ст.; *Исидор*: *Сидор* (49) 1528 Астр., Гр., Пін., 1567 Бр. п., Ваўк. п., Гр. п., Слон. п., 1578, 1580 Маг., 1582 Мін. п., 1614 Арш. п., 1585 Маг., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1771 Віц., 1588, 1601, 1640 Пол. в. АС I 173, 224, 321, 1618 Пол. в. АВАК IX 9; *Иустын* 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 149, *Устин* (5) 1567 Мін. п., Навагр. п., Слон. п., 1578 Маг., 1764 Віц. в., 1601 Пол. АС I 224, 1618 Пол. в. АВАК IX 6; *Калиник* (4) 1552 Пін., *Каленик* (3) 1552 Гр. п.; *Калист* 1726 Чач. ст.; *Калистрат* (3) 1567 Лід. п., 1746 Маг.; *Карп* (25) 1528 Гр., 1567 Гр. п., Слон. п., 1577 Маг., 1614 Арш. п., 1690 Маг., 1704 Чач. ст., 1717 Віц. в., 1746 Маг., 1588, 1601, 1633 Пол. в. АС I 173, 224, 275; *Карпъ* (25) 1528 Гр.; *Касенай*: *Касяян* 1567 Пін. п., *Касян* 1578 Маг.; *Киринаи*: *Куприян*, *Купрыян* (8) 1567 Слон. п., 1577 Маг., 1670 Віц. в., 1588 Пол. в. АС I 172; *Кириак*: *Киръяк* 1563 Гр. АВАК XVII 434, *Кирик* 1528 Кл.; *Кирил* 1582 Бр. АВАК III 15; *Кирион*: *Куриан* 1552 Кл.; *Климент* (2) 1567 Бр. п.; *Кондрат* (41) 1528 Ваўк., Гр., 1567 Ваўк. п., Мін. п., 1578 Маг., 1582 Мін. п., 1614 Арш. п., 1647 Маг., 1670 Віц. в., 1679, 1684 Маг., 1704, 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1764 Віц.; *Конон* (10) 1577, 1592, 1609 Маг., 1614 Арш. п., 1739 Маг.; *Константин* 1771 Віц., *Константын* 1633 Пол. АС I 271, *Констентин* (3) 1567 Ашм. п., 1589 Бр. АВАК VI 39; *Лавр*: *Лавор* (5) 1577, 1588, 1592 Маг.; *Лазарь*, *Лазар* (23) 1528 Кобр., 1567 Навагр. п., Пін. п., 1577, 1634 Маг., 1704 Чач. ст., 1730 Пол., 1746 Маг., 1597 Слон. АВАК XIV 609, 1618 Пол. в. АВАК IX 11, 1643 Пол. АС I 341; *Лев* (10) 1528 Навагр. з-к, 1567 Бр. п., Навагр. п., Слон. п., 1560 Гр. АВАК XVII 421, 1591 Пол. в. АВАК XIV 413; *Леонид* 1528 Пол. з-ля; *Леонт*: *Леон* (18) 1593 Віц., 1676 Пол., 1683 Маг., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1764 Віц. в., Ула. *Левон*, *Лявон* (46) 1528 Навагр. з-к, Пол. з-ля, 1567 Гр. п., Навагр. п., 1578 Маг., 1582 Мін. п., 1593 Віц., 1614 Арш. п., 1652 Пол., 1670 Віц. в., 1726

Чач. ст., 1746 Маг., 1764 Віц. в.; *Лонгин* 1772 Віц., *Логвин* (11) 1567 Навагр. п., 1577 Маг., 1578 Сл., 1582 Мін. п., 1614 Арш. п., 1772 Віц., 1585 Бр. АВАК XIV 337; *Лукиян* 1591 Гр. АВАК XIV 390, *Лукьян* (37) 1528 Гр., Пол. з-ля, 1567 Навагр. п., Слон. п., 1577 Маг., 1590 Мін. п., 1595 Віц., 1614, 1646 Арш. п., 1704, 1726 Чач. ст., 1746, 1758 Маг., 1790 Віц. в., 1556 Гр. АВАК XVII 404, 1565 Гр. АВАК XVII 443, 1591 Пол. в. АВАК XIV 412, 1591 Бр. АВАК XIV 410, 1601 Пол. АС I 221; *Максим* (74) 1528 Віц. з-ля, 1567 Ваўк. п., Гр. п., Слон. п., 1552 Пін., 1578, 1588 Маг., 1593 Віц., 1614 Арш. п., 1623 Віц. в., 1638 Маг., 1646 Арш. п., 1676 Пол., 1691 Маг., 1717 Віц. в., 1726 Чач. ст., 1730 Пол., 1750 Маг., 1565 Гр. АВАК XVII 442, 1591 Пол. в. АВАК XIV 412, 1618 Пол. в. АВАК IX 6, 1641 Бр. АВАК VI 391, 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 161; *Мамант*: *Мамонт* 1552 Кл., *Мамон* (2) 1578 Маг.; *Марк* (3) 1683 Пол., 1633 Пол. в. АС I 272, 1690 Бр. АВАК III 260; *Маркиан* 1646 Арш. п.; *Мартин*, *Марцин* (237) 1528 Бр., Ваўк., Віц. з-ля, Кам., Лід., Мін., Пін., Рад., Слон., 1567 Арш. п., Ваўк. п., *Маз.* п., Мін. п., Навагр. п., Слон. п., 1577 Маг., 1582, 1590 Мін. п., 1595 Віц. в., 1614 Арш. п., 1683 Маг., 1717 Віц. в., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1764 Віц. в., Ула, 1591 Пол. в. АВАК XIV 413, 1599 Ліда АВАК XIV 640, 1599 Бр. АВАК VI 179, 1638 Пол. в. АС I 298, 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 147, *Мартын* 1751 Гр. АИК I 113, *Марцын* 1726 Чач. ст.; *Мирон* (13) 1614 Арш. п., 1645, 1684 Маг., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1764 Ула, 1690 Бр. АВАК III 260; *Михаил* (17) 1552 Лях. п., Пін., 1582 Мін. п., 1682 Пол., 1690 Маг., 1568 Бр. АИАК II 225, 1618 Пол. в. АВАК IX 5, 1634 Гр. АИК I 77; *Наум* (10) 1567 Бр. п., Гр. п., 1577, 1610 Маг., 1614, 1645 Арш. п., 1601 Пол. АС I 224, 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 160; *Нафанайл* 1597 Пол. п. АС I 215; *Нестор*: *Нестер* (21) 1528 Ваўк., Мсц., Навагр. з-к, 1567 Гр. п., Навагр. п., Слон. п., 1577, 1580 Маг., 1614 Арш. п., 1691 Маг., 1717 Віц. в., 1726 Чач. ст., 1583 Пол. в. АС I 172; *Никифор* (25) 1528 Гр., Навагр. з-к, 1577, 1690 Маг., 1730 Пол., 1746 Маг., 1764 Віц., 1601 Пол. АС I 222, *Никифор* (15) 1577 Маг., 1614 Арш. п., 1636 Пол. в., 1643 Арш. п., 1679 Маг., 1764 Ула, 1591 Пол. в. АВАК XIV 412, 1601 Пол. АС I 223, 1618 Пол. в. АВАК IX 12, *Никифор* (3) 1624 Арш. п., 1764 Ула, 1628 Пол. в. АВАК XI 11, *Микифор* (2) 1552 Пін., 1792 Пол. п. АВАК

XXXVIII 160, *Микупор* 1578 Маг., *Ничипор* (4) 1704, 1726 Чач. ст., *Ничипер* (7) 1726 Чач. ст.; *Никон* (7) 1528 *Ваўк.*, Пол. з-ля, 1588 Маг., 1704 Чач. ст., 1601 Пол. АС I 222, *Оникон* 1578 Маг.; *Онисим* 1528 Слон.; *Орест* 1670 Віц. в.; *Павел* (182) 1528 Ашм., Вас., Гр., Кам., Лід., Навагр. з-к, Рад., 1567 Ашм. п., Бр. п., *Ваўк.* п., Гр. п., Лід. п., Мін. п., Навагр. п., Пін. п., Слон. п., 1577, 1578 Маг., 1583 Віц., 1590 Мін. п., 1592 Маг., 1595 Сянно, 1610 Маг., 1614, 1642 Арш. п., 1683 Маг., 1704, 1726 Чач. ст., 1730 Пол., 1746 Маг., 1764 Віц., 1618 Пол. в. АВАК IX 6, 1601, 1643, Пол. АС I 223, 224, 340, 341; *Іамфіл*: *Помфіл* 1578 Маг., *Панфіл* 1580 Маг.; *Петр* (232) 1528 Астр. дв., *Ваўк.*, Гр., Кам., Кобр., Мсц., Пін., Пол. з-ля, Рад., Слон., 1567 Ашм. п., Бр. п., Вас. хар., *Ваўк.* п., Гр. п., Мін. п., Навагр. п., 1577 Маг., 1578 *Шкл.* вол., 1582 Мін. п., 1614 Арш. п., 1623 Віц. в., 1662 Пол., 1664 Маг., 1670 Віц. в., 1689 Маг., 1704, 1726 Чач. ст., 1730 Пол., 1746 Маг., 1752 Віц., 1774 Маг., 1588, 1601 Пол. в. АС I 171, 224, 1615 Пол. в. АС III 76, 1628 Пол. в. АВАК IX 5, 9, 1643 Пол. в. АС I 342; *Пимен*: *Пиман* (2) 1746 Маг.; *Платон* 1726 Чач. ст.; *Полиен*: *Полуян* (5) 1528 Навагр. з-к, 1567 *Ваўк.* п., 1582 Мін. п., 1680 Маг.; *Поликарп* 1528 Гр., *Поликарт* 1567 Гр. п.; *Прохор* (6) 1567 *Ваўк.* п., 1684, 1691 Маг., 1717 Віц. в., 1746 Маг., Ула; *Радион* (3) 1683, 1746 Маг., 1601 Пол. в. АС I 221, *Родивон*, *Радивон* (6) 1528, Віц. з-ля, Гр., Мсц., Навагр. з-к, 1618 Пол. в. АВАК IX 13; *Роман* (67) 1528 *Ваўк.*, Гр., Кобр., Слон., 1567 Бр. п., *Брасл.*, Гр. п., Навагр. п., Пін. п., 1578 Маг., 1590, 1592 Мін. п., 1614 Арш. п., 1623, 1683 Маг., 1717 Віц. в., 1726 Чач. ст., 1730 Пол., 1746 Маг., 1764 Ула, 1771 Пол., 1774 Віц., 1776 Маг., 1618 Пол. в. АВАК IX 9, 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 160; *Самсон* (3) 1528 Пол. з-ля, 1578 Маг., 1670 Віц. в.; *Севастиян*, *Севостиян* (2) 1528 *Ваўк.*, 1682 Пол., *Савостяна* 1726 Чач. ст., *Савосцяна* тая ж асоба — там жа; *Северин* 1633 Пол. в. АС I 274; *Серафим*: *Серафин* 1528 Вас., *Сарафин* (7) 1528 Лід. дв., 1567 Ашм. п., *Ваўк.* п., Гр. п., Лід. п., Пін. п.; *Силван*: *Силивон* (2) 1746 Маг., *Селивон* (12) 1567 Вас. хар., Гр. п., 1578 Маг., Мсц., 1654 Маг., 1726 Чач. ст., 1618 Пол. в. АВАК IX 13; *Сильвестр*: *Селивестр* 1567 Ашм. п.; *Симеон*: *Семен* (211) 1528 Ашм. дв., *Ваўк.*; Віц. з-ля, Гр., Кобр., Мсц., Навагр. з-к, Пін., Пол. з-ля, 1567 Ашм. п., *Брасл.* п.,

Ваўк. п., Мін. п., Навагр. п., Пін. п., Рэч. п., Слон п., 1577 Маг., 1578 Мсц., 1590 Маг., Мін. п., 1593 Віц., 1614 Арш. п., 1623 Віц. в., 1641 Маг., 1646 Арш. п., 1670 Віц. в., 1679, 1685, 1695 Маг., 1704 Чач. ст., 1717, 1726 Віц. в., 1730 Пол., 1746, 1758 Маг., 1764 Віц. в., Ула, 1601, 1633 Пол. в. АС I 223, 275, 1618 Пол. в. АВАК IX 9, 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 160; *Симон* (6) 1528 Навагр. з-к, 1567 Ашм. п., 1577 Маг., 1593 Віц., 1726 Чач. ст., *Сымон* (8) 1614 Арш. п., 1625, 1717 Віц. в., 1754 Маг., 1764 Віц., 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 148, *Самон* (3) 1679, 1680, 1681 Маг.; *Сисой* 1579 Маг., *Сысоі* (3) 1577, 1578 Маг., 1726 Чач. ст.; *Созонт*: *Созон* (22) 1552 Кл., Пін., 1567 Навагр. п., Пін. п., 1578 Маг., 1582 Мін. п., 1614 Арш. п., 1690 Маг., 1726 Чач. ст.; *Спирідон* (2) 1685 Маг.; *Стефан* (53) 1528 Мсц., Слон., 1567 Ашм. п., Вас. хар., Ваўк. п., Слон. п., 1582 Мін., 1682 Пол., 1698 Маг., 1730 Пол., 1739, 1746 Маг., 1764 Віц., 1601, 1646 Пол. в. АС I 222, 223, 380, 1618 Пол. в. АВАК IX 13, *Степан*, *Сцепан* (134) 1528 Астр., Ашм. дв., Ваўк., Гр., Лід. дв., Навагр. з-к, 1567 Брасл. п., Ваўк. п., Гр. п., Лід. п., Маз. п., Навагр. п., Пін. п., Рэч. п., Слон. п., 1577, 1578 Маг., 1582 Мін. п., 1593 Віц., 1610 Маг., 1614, 1642 Арш. п., 1670 Віц. в., 1691 Маг., 1704, 1724 Чач. ст., 1730 Пол., 1746 Маг., 1764 Ула, 1618 Пол. в. АВАК IX 11, 12, 1649 Пол. в. АС I 389, 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 161; *Тит*, *Цит* (11) 1567 Гр. п., 1670 Віц. в., 1704, 1726 Чач. ст.; *Тихон* (2) 1578 Маг., *Тифон* — тая ж асоба, 1618 Пол. в. АВАК IX 13; Трифон: *Трухон* (9) 1577 Маг., 1582 Мін. п., 1597 Маг., 1646 Арш. п., 1670 Віц. в., 1683 Маг., 1588, 1601 Пол. в. АС I 173, 223; *Трофим* (6) 1685, 1745 Маг., *Трохим* (15) 1567 Ваўк. п., Гр. п., 1582 Мін. п., 1605 Маг., 1670 Віц. в., *Атрофим*, *Отрофим* (8) 1683, 1700, 1746 Маг., *Атрохим*, *Отрохим* (4) 1626, 1717, 1764 Віц., 1618 Пол. в. АВАК IX 7; Уар: *Увар* (4) 1577, 1625, 1684, 1746 Маг.; Феодор: *Федор* (200) 1528 Ваўк., Гр., Кл., Мін. дв., Навагр. з-к, Пін., Пол. з-ля, 1567 Ашм. п., Бр. п., Брасл. п., Гр. п., Лід. п., Маз. п., Мін. п., Навагр. п., Пін. п., Рэч. п., 1577 Маг., 1582, 1590 Мін. п., 1593 Віц., 1596, 1610 Маг., 1614 Арш. п., 1624 Маг., 1635 Віц., 1636 Маг., 1652 Пол., 1664 Маг., 1670 Віц. в., 1679, 1746 Маг., 1764 Віц. в., Ула, 1601, 1646 Пол. в. АС I 223, 372, 1618 Пол. в. АВАК IX 6, *Хведор* (136) 1567 Гр. п., 1670, 1717 Віц. в., 1726, 1728 Чач. ст., 1746 Маг., 1755

Шкл. гр., 1764 Віц. в., *Ходор* (41) 1528 Навагр. з-к, Пін., 1567 Брасл. п., 1577, 1578 Маг., 1595 Сянно, 1596 Маг., 1614 Арш. п., 1623, 1634, 1717 Віц. в., 1730 Пол., 1588, 1601 Пол. в. АС I 172, 223, 1618 Пол. в. АВАК IX 9; *Феофіл* 1646 Пол. в. АС I 367; *Филимон* (3) 1578, 1746 Маг., *Хилімон* (7) 1528 Гр., Лід. дв., 1610, 1615 Маг., 1769 Чач. ст., 1591 Пол. в. АВАК XIV 412, *Пилимон* 1618 Пол. в. АВАК IX 13, *Халимон* (5) 1685 Маг., 1722 Чач. ст., 1746 Маг.; *Філіпп*; *Філіп* (28) 1567 Гр. п., 1578 Маг., 1601, 1646 Пол. в. АС I 222, 369, 1618 Пол. в. АВАК IX 13, 1618 Пол. в. АС II 193, *Пилип* (35) 1567 Маг., 1623 Пол. 1646 Арш. п., 1670 Віц. в., 1683, 1746, Астр. хар., Ваўк. п., Навагр. п., 1578 Маг., 1614 Арш. п., 1635, 1691 Маг., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1764 Віц. в., Ула, 1588, 1643 Пол. в. АС I 173, 341; *Флор*; *Хрол* (2) 1577 Маг.; *Харитон* (6) 1528 Кобр., 1567 Слон. п., 1728 Чач. ст., 1746 Маг.; *Христофор* (2) 1676 Пол.

Імёны з заканчением -ил: *Гавриил* 1652 Пол.; *Даниил* (7) 1652, 1676 Пол., 1636 Пол. АС I 286, 1690 Бр. АВАК VI 263; *Кирил* 1582 Бр. АВАК III 15; *Михаил* (17) 1552 Лях. п., Пін., 1582 Мін. п., 1682 Пол., 1690 Маг., 1568 Бр. АИАК II 225, 1618 Пол. в. АВАК IX 5, 1634 Гр. АИК I 77; *Нафанаїл* 1597 Пол. п. АС I 215; *Самуїл* 1578 Маг.

2. Імёны, якія ўтварыліся ў выніку знікнення канцивога -ий: *Аврам* (17) <*Авраамий*, *Аврамий*, магчыма, непасрэдна ад *Авраам* 1528 Гр., 1567 Бр., Мін. п., Навагр. п., Пін. п., Слон. п., 1578, 1695, 1746 Маг., 1638 Пол. в. АС I 298, *Абрам* (14) 1528 Ашм. дв., Ваўк., Лід. дв., 1552 Кл., Пін., 1552 Кл., Пін., 1567 Мін. п., Слон. п., 1746 Віц. в., 1764 Ула, 1601, 1643 Пол. в. АС I 221, 325; *Амвросій*: *Амврос* 1601 Пол. в. АС I 223, *Амброс* (2), 1618 Пол. в. АВАК IX 9, 1643 Пол. АС I 223; *Антоній*: *Антон*, *Онтон* (56) 1528 Гр., 1567 Ашм. п., Навагр. п., Пін. п., 1578, 1679, 1689 Маг., 1717 Віц. в., 1764 Віц., 1565 Гр. АВАК XXI 52, 1566 Бр. АВАК XIV 155, 1591 Пол. в. АВАК XIV 412, 413, 1599 Бр. АВАК VI 179, 1624 Пол. в. АС I 266; *Артемій*, магчыма, ад *Артем*: *Артем*, *Арцем*, *Ортем* (49) 1528 Мсцісл., Пол. з-ля, 1577 Маг., 1614 Арш. п., 1623 Пол., 1630 Віц., 1670 Віц. в., 1683, 1691 Маг., 1728 Чач. ст., 1746 Маг., 1764 Віц. в., 1766 Маг., 1601 Пол. в. АС I 222, 380, *Артим* 1577 Маг.; *Афанасій*: *Афанас*, *Офанас* (20) 1528 Навагр. з-к, Пін.,

1582 Мінск, 1596, 1619, 1629, 1681, 1691, 1746 Маг., 1540 Гр. АВАК XVII 210, 1566 Бр. АВАК XIV 154, 1640 Пол. АС I 312, *Апанас* (55) 1528 Гр., Қам., 1567 Ваўк. п., Навагр. п., 1577 Маг., 1623 Пол. в., 1645 Арш. п., 1670 Віц. в., 1683 Маг., 1717 Віц. в., 1722 Маг., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1769 Чач. ст., 1541 Гр. АВАК XVII 252, 1560 Гр. АВАК VII 81, 1601 Пол. в. АС I 223, 1651 Гр. АИК I 325, *Панас* (8) 1528 Ваўк., 1552 Пін., 1541 Гр. АВАК XVII 360, 1637 Бр. АВАК VI 279; Василий: *Василь* (62) 1528 Ваўк., Гр., Навагр. з-к, Пін., 1567 Астр. хар., Ваўк. п., 1577 Маг., 1582 Барысаў, 1590 Мін. п., 1634 Пол. в., 1679 Маг., 1717 Віц. в., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1764 Ула, 1541 Гр. АВАК XVII 386, 1577 Бр. АВАК III 289, 1621 Бр. АВАК V 14, 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 160; Власий: *Влас* (6) 1578 Маг., 1593 Віц., 1746, Маг., 1563 Гр. АВАК XVIII 440, *Улас* (12) 1577, 1580 Маг., 1593 Віц., 1646 Арш. п., 1746 Маг., 1586 Слон. АВАК XIV 340, *Авлас* (2) 1582 Мін. п., 1629 Маг.; Григорий: *Григор, Грыгор* (13) 1528 Ваўк., Гр., Кл., 1567 Вас. хар., Рад. хар., 1577 Маг., 1582 Лагойск, 1646 Арш. п., 1585 Гр. АИК I, 1663 Бр. АВАК III 394, 1665 Бр. АВАК IV 11; Димитрій: *Димітр, Дэмітр* (37) 1528 Бр., Віц. з-ля, Навагр. з-к, 1567 Навагр. п., Слон. п., 1577, 1597 Маг., 1670 Віц. в., 1726, 1728 Чач.ст., 1794 Віц., 1555 Гр. АВК XXI 22, 1588, 1643 Пол. в. АС I 170, 342, 1631 Бр. АВАК III 36, *Демітр* 1591 Гр. АВАК XIV 390; Дионісій: *Деніс, Дзеніс, Дзяніс* (25) 1528 Пін., Пол. з-ля, Ашм. п., Гр. п., Пін. п., 1578 Маг., 1582 Мін. п., 1614 Арш. п., 1623 Віц. в., 1690 Маг., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1588 Пол. в. АС I 173, 1597 Бр. АВАК XIV 562; Евсевій: *Евсей* (5) 1692 Маг., 1541 Гр. АВАК XVII 383, *Авсей*, *Овсей* (15) 1577, 1578, 1700 Маг., 1726 Чач. ст., 1540 Гр. АВАК XVII 147, 1643 Пол. АС I 340, *Говсей* 1683 Бр. АВАК V 237, *Овсий* 1539 Гр. АВАК XVII 57; Евстафій: *Остап, Астап* (31) 1552 Пін. кн., 1567 Ваўк. п., Пін. п., 1611 Маг., 1635 Віц. в., 1642 Арш. п., 1681, 1690 Маг., 1717 Віц. в., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1599 Бр. АВАК VI 177, *Гостап* 1552 Пін. кн.; Евстратій: *Евстрат* 1726 Чач. ст., *Алистрат* 1679 Маг.; Евтихій: *Евтух* (3) 1726 Чач. ст., 1596 Слон. АВАК XIV 537, *Овтух, Автух* (5) 1610, 1654, 1689 Маг., 1556 Гр. АВК XXI 132, 1585 Бр. АВАК XIV 338, *Олтух, Алтух* (4) 1528 Ваўк. п.,

1552 Кл. з-к, 1540 Гр. АВАК XVII 244, *Елтух* 1591 Бр. АВАК XIV 403, *Илтух* 1566 Бр. АВАК XIV 153; Евтропий: *Онтроп*, *Антроп* (3) 1577, 1605 Маг.; Евфимий: *Евхим* (17) 1567 Слон. п., 1577, 1684 Маг., 1704, 1726 Чач. ст., 1579 Бр. АВАК XIV 195, 1589 Бр. АВАК VI 36, 1597 Слон. АВАК XIV 609, *Овхим*, *Авхим* (19) 1577, 1578, 1593, 1689, 1746 Маг., *Авфим* 1681 Маг., *Ольхим* 1590 Мін. п., *Алхим* Пол. в. АС I 224, *Яхим* (2) 1612 Гр. АИК I 263, 1660 Бр. АВАК III 351, *Юхим* 1589 Бр. АВАК VI 91; Елевферий: *Олифер*, *Алифер* (6) 1528 Кобр., Пол. з-ля, 1567 Ваўк. п., 1582 Мін. п., 1540 Гр. АВАК XVII 222, 1599 Бр. АВАК VI 172, *Олихвер*, *Алихвер* (3) 1582 Ашм. п., 1726 Чач. ст., 1585 Бр. АВАК XIV 338, *Волихвер* 1624 Бр. АВАК VI 143, *Лыхвер* 1704 Чач. ст.; Зиновий: *Зинов* 1578 Слон. АВАК XIV 192; Ігнатій: *Ігнат* (61) 1528 Астр., Ваўк., Гр., Пін., 1567 Гр. п., Слон. п., 1578 Маг., 1614 Арш. п., 1615 Маг., 1645 Арш. п., 1670 Віц. в., 1684 Маг., 1704 Чач. ст., 1730 Пол. в., 1746, 1755 Маг., 1717 Віц. в., 1618 Пол. в. АВАК IX 12, 1643 Пол. АС I 341, 1672 Пол. п. АВАК XXXVIII 160; Ісаакій, Ісаакій, магчыма, непасрэдна ад Ісаак: *Ісаак* (19) 1578 Маг., 1614 Арш. п., 1623 Маг., 1635 Віц. в., 1704 Чач. ст.; 1717 Віц. в., 1726 Чач. ст., 1730 Пол. в., 1618 Пол. в. АВАК IX 12, 1643 Пол. АС I 339, 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 160, *Ізак* 1552 Кл.; Макарій: *Макар* (22) Ваўк. п., Гр. п., Навагр. п., 1578, 1681, 1746, 1766 Маг., 1601 Пол. в. АС I 222; Мефодій: *Мефед* 1680 Маг., *Мехвед*, *Міхвед* (3) 1567 Гр. п., 1746 Маг., *Нефед* (3) 1597, 1688 Маг.; Панкратій: *Панкрат* (9) 1578 Маг., 1704 Чач. ст., 1746 Маг., 1618 Пол. в. АВАК IX 13; Парфеній: *Парфен* (32) 1528 Астр., Навагр. з-к, 1567 Ваўк. п., Гр. п., Слон. п., 1577 Маг., 1614 Арш. п., 1636 Пол. в. 1688, 1746 Маг., 1764 Віц., 1776 Маг., 1601 Пол. в. АС I 222, *Парфен* 1618 Пол. в. АВАК IX 12; *Пархом* 1582 Мін. п., *Пархим* 1726 Чач. ст.; Патапій: *Потап* (9) 1528 Пол. з-ля, 1577, 1621 Маг., 1726 Чач. ст., 1772 Віц., 1601 Пол. в. АС I 224; Пахомій: *Пахом* (5) 1582 Маг., 1623 Пол. в., 1679, 1746 Маг., 1764 Ула; Порфирий: *Панфир* 1578 Маг.; Прокопій: *Прокоп*, *Пракоп* (35) 1567, Бр. п., Гр. п., Лід. п., Навагр. п., 1552 Пін., 1592 Маг., 1593 Віц., 1635 Віц. в., 1642 Пол. в., 1670 Віц. в., 1683 Маг., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1764 Віц. в., 1591 Пол. в. АВАК XIV 413; Протасій: *Протас* (7) 1528 Навагр. з-к, 1567 Мін. п.,

Пін. п., 1638 Маг., 1642 Пол. в.; Сасоний: *Сасин* (15) 1567 Ашм. п., Навагр. п., Пін. п., 1577, 1578 Маг.; Софроній: *Софрон* (2) 1730 Пол., 1588 Пол. в. АС I 172, *Сопрон*, *Сапрон* (14) 1578 Маг., 1592 Мін. п., 1609 Маг., 1646 Арш. п., 1670 Віц. в., 1726 Чач. ст., 1601 Пол. в. АС I 222, 223, 1618 Пол. в. АВАК IX 13, *Сопрун* 1726 Чач. ст.; Тарасий: *Тарас* (14) 1528 Слон., 1567 Слон. п., 1577, 1581, 1680, 1746 Маг., 1764 Ула; Феодосій: *Фядос* 1746 Маг., *Ходос* (2) 1578, 1588 Маг.; Феофаній: *Феофан* 1588 Пол. в. АС I 170.

3. Імёны, якія ютварыліся ў выніку знікнення канцавога -ий і спрашчэння канцавога збегу зычных: Авксентій: *Аксён*, *Оксён* (7) 1567 Гр. п. 1577, 1596, 1670 Віц. в., 1726 Чач. ст., *Аксём* 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 143; Евлампій: *Евлан* (7) 1578, 1596, 1650 Маг.; Лаврентій: *Лаврен* (7) 1577 Маг., 1726 Чач. ст., 1790 Віц. в., 1541 Гр. АВАК XVII 250, 1555 Гр. АВК XXI 84, *Лаврин*, *Лаврын* (70), відаць, у выніку кантамінацыі кананічных правасл. Лаврентій і каталіц. (польск.) Вавринец — 1528 Гр., Лід. дв., Рад., 1567 Ашм. п., Бр. п., Брасл. п., Ваўк. п., Гр. п., Навагр. п., Слон. п., 1597 Маг., 1614 Арш. п., 1623 Пол. п., 1629, 1685, 1749 Маг., 1555, 1558 Гр. АВК XXI 4, 281, 1588, 1643 Пол. в. АС I 172, 341, 1618 Пол. в. АВАК IX 7, 1660 Бр. АВАК III 351, *Лозрын* 1792 Брасл. п. АВАК XXXVIII 141; Леонтій, Леоніт: *Леон* (21) 1593, 1676 Віц. в., 1683 Маг., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1764 Віц. в., Ула, 1591 Гр. АВАК XIV 392, 1629 Бр. АВАК VI 177, 1645 Пол. АС I 360, *Левон* (48) 1528 Навагр. з-к, Пол. з-ля, 1567 Гр. п., Навагр. п., 1578 Маг., 1582 Мін., 1593 Віц., 1614 Ашм. п., 1652 Пол., 1670 Віц. в., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1764 Віц. в., 1599 Бр. п. АВАК VI 177, 1601 Пол. в. АС I 223.

4. Імёны, якія ютварыліся ў выніку знікнення канцавога -ей: Варфоломей: *Вархлом* (3) 1746 усе ў Маг.; Нерофей: *Ерох* 1726 Чач. ст.; Тимофей: *Тимох*, *Цимох* (15) 1567 Гр. п., Навагр. п., 1684 Маг., 1704, 1726 Чач. ст., 1539 Гр. АВАК XVII 27, 1651 Гр. АИК I 325, *Цемох* 1792 Брасл. п. АВАК XXXVIII 136.

5. Імёны, якія ютварыліся ў выніку знікнення канцавога -ия: Азарія: *АЗар*, *Озар* (9) 1588 Маг., 1614, 1630, 1645 Арш. п., 1681 Маг.; Ісаія: *Исаї* (10) 1567 Навагр. п., 1578 Маг., 1610 Маг., 1614 Арш. п., 1647, 1684, 1746 Маг., 1580 Бр. АИАК II 229; Малахія: *Малах* (3)

1614 Арш. п., 1635, 1749 Маг.; Софония: *Сафон* 1593 Віц., *Сакон* (4) 1614 Арш. п., 1623 Віц. в., 1764 Ула, 1790 Віц., *Сахом* 1746 Маг.

Такім чынам, мадэль імён з заканчэннем «галосны + +зычны» ў працэсе адаптациі імён з фіналіямі -ий, -ей, -яя яшчэ да XVI ст. значна расшырылася за кошт утворэння новых імён у выніку знікнення канцавых -ий, -ей, -яя. У XVI—XVIII стст. на ўсёй тэрыторыі Беларусі пісьмовыя крыніцы засведчылі шырокое ўжыванне тых імён. Многія з іх, што паходзяць ад кананічных на -ий, кадыфікаваны ў якасці літаратурнай формы, а імёны з фіналіямі -ий — у якасці дублетнай літаратурнай формы (гл. с. 139). Літаратурнымі з'яўляюща новыя формы і ад кананічных форм з фіналіямі -яя: *Азар*, *Ісаі*, *Сафон*⁶. Новыя формы ад кананічных з заканчэннем -ей аднесены да размоўных: *Цімох*, *Ярох*.

У народна-размоўнай сферы адзначаны:

1. Імёны, якія ўзыходзяць да кананічных праваслаўных з заканчэннем на зычны ці збег зычных: *Адам* Бр. в. Івац., *Лях*., Гом. в. Акц., Ел., Лельч., Гр. в. Ашм., Глыб., Навагр., Маг. в. Чэрык, Мін. в. Нясв., Салігор., Сл.; *Аляксандр*: *Ляксандр* Бр. в. Драг., Ів., Івац., Кобр., Пруж., Віц. в. Чашн., Шум., Гродна, Маг. в. Маг., Мсц.; *Багдан* Бр. в. Лях., Гродна, Мін. в. Мінск, Мядз., *Богдан* Бр. в. Брэсц., Кам., Гр. в. Ашм.; *Барыс* Бр. в. Баранавічы, Віц. в. Віц., Гарад., Глыб., Леп., Пол., Расон., Тал., Гом. в. Гом., Гр. в. Ашм., Ваўк., Гродз., Дзяял., Навагр., Маг. в. Горкі, Мсц., Мін. в. Барысаў, Віл., Лаг., Люб., Мал., Мін., Мінск, Нясв., Сл., Слуцк, Стаўбц., *Борыс* Бр. в. Брэст, Драг., Лун., Мін. в. Мінск; *Вадзім* Віцебск, Маг. в. Бабруйск, Маг., Мін. в. Мінск, Мядз., Нясв., *Адзім* Гр. в. Навагр.; *Валянцін* Бр. в. Бар., Віц. в. Гаст., Гр. в. Іёуў, Дзяял., Навагр., Маг. в. Горкі, Мсціслаў, Мін. в. Барысаў, Віл., Люб., Мін., Мінск, Нясв., Пух., Сл., Стаўбц., *Ліўцін* Мінск; *Валар'ян* Бр. в. Бяроз.; *Віктар* — ва ўсіх абласцях рэспублікі больш за 64 фіксацыі ў 57 нас. пунктах; *Герасім* Мінск, *Гарасім* Бр. в. Бяроз., Кобр., Лях., Пін., Стол., Віц. в. Леп.; *Герман* Бр. в. Стол.; *Давыд* Бр. в. Ів., Гр. в. Навагр.; *Дзямід* Бр. в. Кобр.; *Дзям'ян* Бр. в. Бар., Драг., Ів., Кам., Кобр., Стол., Гом. в. Лельч., Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Віл.,

⁶ Суднік М. Р. Слоўнік асабовых уласных імён, с. 15, 29, 40.

Мін., Мінск, Дзямян Мін. в. Дзярж.; Елізар: *Лізар* Бр. в. Пін.; Емеллян Бр. в. Пін., Амяльян Бр. в. Кам., Кобр., Лях., Мал., Амяльян Бр. в. Драг., Ів., Кобр., Гамільян Бр. в. Ів., Міллян Маг. в. Кругл., Мяльян Бр. в. Лун., Віц. в. Сенн., Мяльян Бр. в. Брэсц., Мал.; *Іван* — ва ўсіх абласцях 216 фіксацый у 182 нас. пунктах, *Іван* Бр. в. Ів., Івац., Кобр., Мал.; *Ігар* Бр. в. Бар., Бяроз., Драг., Ів., Кам., Лун., Мал., Віц. в. Віцебск, Гарад., Докш., Лёзн., Уш., Шарк., Гом. в Гом., Карм.; *Ізоцік* канан. правасл., Зотик Віц. в. Міёр.; *Іосіф* Бр. в. Бар., Бяроз., Ів., Пруж., Віц. в. Докш., Гом. в. Лельч., *Іосін* Бр. в. Ів., Есіф Бр. в. Драг., Івац., *Осін* Бр. в. Бяроз., Драг., Івац., Кам., Малар., Віц. в. Тал.; *Восін* Бр. в. Стол., Віц. в. Беш., Міёр., Шарк., Гом. в. Б.-Каш., Гом., Гр. в. Шч., *Есін* Бр. в. Ганц., Жаб., Кобр., Лун., Люб., Пін., Стол., Маг. в. Глуск., Мін. в. Кл., Люб., *Есін* Бр. в. Драг., Ів., Івац., Кобр., Пін., Мін. в. Сл.; *Іпаліт*; *Політ* Бр. в. Кобр.; *Каленік* Бр. в. Ів., Малар.; *Кандрат* Бр. в. Драг., Ів., Кобр., Малар., Гр. в. Гродна, Кар., Навагр., Шч.; *Канстанцін* Бр. в. Баранавічы, Гр. в. Гродна, Зэльв., Кар., Навагр., *Кастантын* Бр. в. Ів., *Канстанцін* Мін. в. Дзярж., *Касцянцін* Мін. в. Дзярж.; *Карніл* Бр. в. Кобр.; *Карп* Бр. в. Драг., Лун.; *Касянян* Бр. в. Пін.; *Клем* Бр. в. Ів., Кобр., Малар., Віц. в. Беш.; *Купрыян*: *Цупрыян* Бр. в. Драг., Ів.; *Лайдум* Бр. в. Ганц., Стол.; *Леанід* Бр. в. Бар., Драг., Івац., Віц. в. Беш., Віц., Гарад., Лёзн., Паст., Уш., Шарк., Шум., *Лянід* Бр. в. Івац.; *Леў* Гр. в. Ваўкаўск, Навагр., Мін. в. Мінск, Сл.; *Лёнгін* Гр. в. Лід., *Логвін* Гом. в. Рэч.; *Лук'ян* Бр. в. Ів., Малар., Віц. в. Уш., Гр. в. Навагр.; *Максім* Бр. в. Драг., Івац., Кобр., Малар., Пін., Стол., Віц. в. Міёр., Гом. в. Лоеў., Гр. в. Навагр., *Максём* Бр. в. Стол., *Макзым* Бр. в. Стол.; *Марк* Гр. в. Навагр.; *Мартын* Бр. в. Драг., Ів., Пін., *Марцін* Гр. в. Гродна; *Мар'ян* Віц. в. Паст., Маг. в. Мсц., Мін. в. Стайдиц.; *Мікодым* Віц. в. Докш., Гр. в. Гродз., *Мікадэм* Гр. в. Навагр.; *Мірон* Бр. в. Ів., Кам., Кобр., Гом. в. Лоеў., Гр. в. Гродна, Навагр.; *Мітрафан* Бр. в. Драг., Ів., Маг. в. Глуск., Мін. в. Сл.; *Навум* Мін. в. Дзярж., *Нагум* Бр. в. Драг., *Наум* Бр. в. Ів.; *Несцер* Бр. в. Брэсц., Драг., Ів., Кам., Кобр.; Малар., Пін.; *Ніканор* Бр. в. Драг., Гродна, *Міканор* Гродна; *Нікіфар* Бр. в. Драг., *Нікіпар* Бр. в. Ів., Маг. в. Кір., *Мікіпар* Бр. в. Івац., Віц. в. Пол., *Нічытар* Бр. в. Драг., Кобр., Лях., Малар., Маг. в. Кір., Слаўг.,

Мін. в. Кл.; *Павел*—ва ўсіх абласцях рэспублікі 41 фіксация ў 38 нас. пунктах, *Павал* Бр. в. Жаб., Івац., Кам., Малар., Гр. в. Астр., Маст., Шч., Мін. в. Кл., Люб.; *Палікарп* Віц. в. Беш., Гр. в. Навагр.; *Панфіл* Гр. в. Гродз.; *Панцеляймон* Бр. в. Драг., *Пантылімон* Бр. в. Драг.; *Пётр* Бр. в. Бар., Віц. в. Беш., Віцебск, Докш., Міёр., Паст., Шарк., Шум., Гом. в. Реч., Маг. в. Гор., Магілёў, Мсціслаў, Мін. в. Мін., Пух., Сл., Стаяўц., *Пётар* Бр. в. Бар.; *Піліп* Бр. в. Драг., Ів., Кам., Кобр., Малар., Пін., Віц. в. Беш., Гарад., Докш., Леп., Міёр., Пол., Сен., Шум., Гом. в. Жытк., Маг. в. Глуск., Мін. в. Люб., Мал., Нясв.; *Філіп* Бр. в. Драг., Пін., Стол., Віц. в. Леп., Гр. в. Гродна, Мін. в. Нясв., *Хвіліп* Віц. в. Шум., Мін. в. Мал.; *Пімен* Гом. в. Лоеў.; *Платон* Бр. в. Драг., Гр. в. Навагр., Маг. в. Клім., Мін. в. Стаяўц.; *Прахор* Віц. в. Леп., Маг. в. Крыч., Мін. в. Мядз.; *Радзівон* Бр. в. Драг., Віц. в. Шарк., Гр. в. Гродна, Кар., Мінск; *Раман* Бр. в. Драг., Ів., Івац., Кам., Віц. в. Паст., Пол., Гом. в. Лельч., Гр. в. Гродз., Гродна, Кар., Маст., Навагр., Шч., Маг. в. Бабруйск, Касц., Крыч., Мсц., Хоц., Мін. в. Барысаў, Бярэз., Люб., Мін., Мінск, Мядз., Пух.; *Спірыдон*: *Шпірыдон* Бр. в. Малар., *Шпірдон* Бр. в. Стол.; *Сяляпан*—ва ўсіх абласцях рэспублікі больш за 50 фіксаций у 48 нас. пунктах; *Сямён* Бр. в. Бар., Драг., Жаб., Ів., Кам., Кобр., Малар., Стол., Віц. в. Віц., Гарад., Уш., Гом. в. Петр., Гр. в. Гродз., Кар., Маст., Навагр., Маг. в. Бабруйск, Бабр., Чэрыйк., Шкл., Мін. в. Люб., Мінск, Мядз., Сл., Слуцк, *Сымон* Бр. в. Драг., Ів., Гом. в. Лельч., Гр. в. Навагр., Смарг., Мін. в. Лаг., Мал., Узда.; *Сілівесцер* Бр. в. Ів., *Сільверст* Віц. в. Брасл., *Сальвестар* Бр. в. Івац.; *Тарас* Маг. в. Бабруйск; *Трафім* Бр. в. Бяроз., Івац., Стол., Гр. в. Гродз., Дзятл., Мінск, *Трахім* Бр. в. Бяроз., Драг., Ів., Кам., Кобр., Малар., Пін., Стол., Маг. в. Глуск.; *Уладзімір*—ва ўсіх абласцях 38 фіксаций у 33 нас. пунктах, *Ладзімар* Бр. в. Бяроз., *Ладымер* Бр. в. Ганц., Маг. в. Глуск.; *Фёдар* Бр. в. Бар., Драг., Ів., Кобр., Лун., Малар., Пін., Стол., Віц. в. Віцебск, Міёр., Уш., Шарк., Гродна, Маг. в. Гор., Кір., Крыч., Слаўг., Хоц., Чэрыйк., Мін. в. Клец., Мінск, Мядз., Нясв., Пух., Сл., Стаяўц., *Федар* Бр. в. Івац., *Фядор* Бр. в. Ів., Пін., *Хведар* Бр. в. Бярэз., Ганц., Драг., Ів., Івац., Кобр., Лун., Лях., Пін., Стол., Віц. в. Беш., Віцебск, Паст., Ракон., Тал., *Хвёдар* Бр. в. Івац., Пінск, Пруж., Віц. в. Бе-

шанковічы, Віцебск, Віц., Пол., Уш., Чашн., Мін. в. Мал., Нясв., Сл., Хвядор Бр. в. Малар., Пін., Тодар Бр. в. Івац., Гом. в. Петр., Гр. в. Дзятл., Мін. в. Віл.; Філімон: Хілімон Бр. в. Кам., Халімон Віц. в. Беш.

Імёны з заканчэннем -іл/-ыл: Гаўрыл Бр. в. Малар., Гаўрыл Бр. в. Івац., Малар.; Даніл Бр. в. Драг., Ів., Мін. в. Барысаў, Мінск; Кірыл Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Кобр., Віц. в. Віцебск, Гр. в. Навагр.; Міхайл — ва ўсіх абласцях рэспублікі 53 фіксациі ў 51 нас. пункце, Міхал Бр. в. Бар., Бяроз., Драг., Івац., Кам., Кобр., Віц. в. Гарад., Паст., Чашн., Гом. в. Б.-Каш., Ветк., Гр. в. Астр., Ашм., Бераст., Дзятл., Зэльв., Лід., Навагр., Свісл.; Рафайл Віц. в. Глыб.

2. Імёны, якія ўзыходзяць да кананічных з фіналій -ай: Анатоль Бр. в. Баранавічы, Ів., Івац., Кам., Кобр., Віц. в. Міёр., Паст., Шарк., Гом. в. Добр., Хойн., Гр. в. Гродз., Дзятл., Кар., Навагр., Свісл., Маг. в. Бабр., Бабруйск, Кір., Магілёў Мсц., Слаўг., Мін. в. Віл., Лаг., Люб., Мінск, Мядз., Нясв., Пух., Сл., Стадз.; Натоль Бр. в. Івац.; Антон — ва ўсіх абласцях рэспублікі 57 фіксаций у 50 нас. пунктах, Гантон Бр. в. Драг.; Апалінар, Апулінар Мін. в. Нясв., Палінар Віц. в. Глыб.; Апанас Віц. в. Талачын, Шарк., Шум., Гр. в. Кар., Панас Віц. в. Віц., Гарад., Пол., Тал., Шум., Маг. в. Хоц., Афанас Бр. в. Кам., Лун., Віц. в. Горкі, Афанась Гр. в. Масты, Фанась Бр. в. Брэсц., Кам., Гр. в. Масты; Аркадзь Віц. в. Міёр., Гом. в. Жытк., Гр. в. Гродна, Масты, Маг. в. Магілёў, Мсціслаў, Мін. в. Віл., Мін., Мінск, Сл.; Арсень Бр. в. Ів., Кам., Кобр., Малар., Віц. в. Міёр., Гом. в. Петр.; Артемий, Артёма: Арцём Маг. в. Маг., Мін. в. Мінск, Пух., Гарцём Бр. в. Драг.; Валер Бр. в. Драг., Ів., Івац., Стол., Гом. в. Рэч., Маг. в. Хоцімск; Васіль — ва ўсіх абласцях рэспублікі 126 фіксаций у 109 нас. пунктах; Віталь Бр. в. Драг., Ів., Івац., Кам., Віц. в. Паст., Гр. в. Зэльв., Навагр., Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Віл., Люб., Мінск, Салігор., Стадз.; Генадзь Бр. в. Драг., Івац., Кам., Віц. в. Гар., Докш., Гом. в. Карм., Гр. в. Ашм., Бераст., Гродна, Кар., Навагр., Щч., Маг. в. Хоц., Мін. в. Мінск, Мал., Мядз., Нясв., Пух., Сл., Стадз.; Дзмітрый: Дэміцер Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Івац., Дміцер Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Кам., Мал., Зміцер Бр. в. Лун., Мін. в. Кап., Пух.; Дзяніс Бр. в. Драг., Ів., Кобр., Малар., Віц. в. Віцебск, Леп., Гом. в. Рэч., Гр. в. Гродна, Лід.,

Маг. в. Бабр., Мец., Мін. в. Мін., Мінск, Салігор., Сл.;
Зіноў (Зіновій) Бр. в. Ів., Івац., Пін., Стол., Дэікоў Бр. в.
Стол.; Ігнат Бр. в. Ів., Віц. в. Глыб., Пол., Уш., Гом. в.
Б.-Каш., Гом., Гр. в. Зэльв., Маст., Маг. в. Чэрый., Мін. в.
Кл., Гнат Бр. в. Драг., Ів., Кобр., Лун., Мал., Пін., Стол.,
Віц. в. Пол., Мін. в. Барысаў, Ігнаць Бр. в. Ів.; *Лаўрэн*
Віц. в. Беш., Гом. в. Лоеў., *Лаўрэнт* Бр. в. Стол.; *Лявон*
Бр. в. Ів., Івац., Кобр., Віц. в. Віц., Уш., Гом. в. Лельч.,
Гр. в. Маст., Навагр., Шч., Маг. в. Касц., Краснап., Маг.,
Мін. в. Мядз., *Леван* Бр. в. Драг., Ів., Кобр., Петр.; *Макар*
Бр. в. Кам., Віц. в. Брасл., Гр. в. Навагр., Маг. в.
Маг., Мін. в. Бярэз., Віл., Мін., Сл.; *Мілет* Гр. в. Навагр.;
Мяфодзій; *Міфедэ́з* Бр. в. Ів., *Міхе́д* Бр. в. Кобр., Пін.,
Міхо́д Віц. в. Гарад.; *Парфен* Бр. в. Кобр.; *Парфір* Бр. в.
Малар.; *Паган* Бр. в. Драг.; *Пафнуцій*; *Пахну́ць* Віц. в.
Міёр.; *Пракоп* Бр. в. Драг., Ів., Віц. в. Гарад., Гр. в. Навагр.,
Мін. в. Бярэз., Сл., *Прокоф* Бр. в. Пін.; *Рыгор*
Бр. в. Бар., Драг., Ів., Івац., Кам., Кобр., Лун., Лях.,
Віц. в. Гарад., Глыб., Тал., Чаш., Гом. в. Акц., Браг.,
Жытк., Хойн., Гр. в. Зэльв., Кар., Навагр., Маг. в. Бабруйск,
Кліч., Мін. в. Барысаў, Кап., Кл., Лаг., Люб., Мін.,
Мінск, Сл., *Грыгор* Маг. в. Кліч.; *Савель* Бр. в. Ів.; *У́лас*
Бр. в. Драг., Кобр., Гр. в. Навагр.; *Фядос* Маг. в. Кір.,
Фядось Бр. в. Кобр., *Хвядос* Віц. в. Чашн., *Хвядось* Бр. в.
Ів., Малар.; *Яўген* Бр. в. Пін., Віц. в. Паст., Гом. в. Гом.,
Гр. в. Кар., Навагр., Смарг., Маг. в. Магілёў, Мін. в. Лаг.,
Люб., Мінск, Стайбц., *Яўгень* Бр. в. Пін., Гр. в. Кар.,
Навагр.; *Яўхім* Бр. в. Ів., Лун., Віц. в. Пол., Гом. в. Добруш,
Маг. в. Бабруйск, Мін. в., *Яфім* Бр. в. Ганц., *Юхім*
Бр. в. Драг., Ів., Кобр.

3. Імёны, якія ўзніклі на аснове кананічных з фіналі-
ямі -ей, -ия, -а: *Цімох* Бр. в. Брэст, Бяроз., Ів., Лун.,
Малар., Пін., Стол., Віц. в. Докш., Мін. в. Барысаў,
Люб.; *Захар* Віц. в. Беш., Гом. в. Рэч., Мін. в. Віл., Сл.;
Засім Бр. в. Кобр., Мал.

4. Імёны, якія ўзыходзяць да старажытных славян-
скіх кампазітаў з кампанентам *-слай* у другой частцы:
Баляслаў Гр. в. Ашм.; *Веслаў* Гродна; *Вечаслаў* Бр. в.
Баранавічы, Віц. в. Шарк., Гр. в. Гродна, Ваўкаўск,
Навагр., Маг. в. Гор., Мін. в. Барысаў, Мінск, Валож.,
Кап., Люб., Мін., Нясв.; *Мечыслаў* Віц. в. Паст., Гр. в.
Лід., Мін. в. Пух., Стайбц.; *Міраслаў* Гр. в. Ашм.; *Расці-
лаў* Бр. в. Бар., Гр. в. Дзятл., Мін. в. Мядз., Сл.; *Свята-*

слаў Гр. в. Кар., Навагр., Маг. в. Касц.; *Станіслаў* Бр. в. Баранавічы, Бар., Івац., Лях., Віц. в. В.-дзв., Шарк., Гр. в. Ашм., Ваўк., Воран., Гродна, Кар., Навагр., Мін. в. Барысаў, Мінск, Нясв., Пух., Стабц.; *Уладзіслаў* Мінск.

5. Імёны, запазычаныя праз літаратуру: *Артур* Віц. в. Глыб., Мін. в. Барысаў, Мінск; *Руслан* Гом. в. Жытк., Гр. в. Гродна, Кар., Навагр.

Імёны з фіналіяй *-иаш* запазычаны з польскай мовы, у якой яны ўзыходзяць да лацінскіх на *-ia* ці *-i*. Варыянты з *-ияш* адзначаны ў асноўным для імён, праваслаўная кананічная форма якіх харектарызуеца фіналіяй *-ия* (гл. с. 143). Улічваючы спарадычнасць ужывання імён з фіналіяй *-ияш* у пісьмовых крыніцах XVI—XVIII стст., можна думачы, што практычна ў Беларусі яны не бытавалі. Но събітамі іх, відаць, былі прадстаўнікі каталіцкага веравызнання, а ў некаторых выпадках, магчыма, у пісьмовых крыніцы яны ўнесены пісцамі, якія добра валодалі польскай мовай ці былі палякамі па нацыянальнасці. Сустракаючыся, напрыклад, выпадкі, калі адна асоба ў розных дакументах запісаны рознымі варыянтамі імені: от пана *Малахия* Андреевича Казкевича 1691 Маг., ИЮМ VIII 10 і пра яго ж: *Малахияш* Андреевич Гуторович Казкевич 1706 Маг., ИЮМ XI 203. У XVI—XVIII стст. зарэгістраваны *Еремияш* 1594 Віц. в., параўн. польск. *Jeremiasz*, канан. правасл. Еремія; *Захарияш* (2) 1582 Мін. п., *Захариаш* 1746 Маг., параўн. польск. *Zachariasz*, канан. правасл. Захарія; *Ільяш* (5) 1528 Гр., 1567 Кобр. п., Навагр. п., *Ильяш* канец XVI ст. Мін. п., *Гелияш* 1634 Віц. в., параўн. польск. *Heliasz*, канан. правасл. Илия; *Ізаяш* 1636 Маг., *Езаяш* 1582 Мін. п. *Заяш* 1567 Ашм. п., параўн. польск. *Izajasz*, канан. правасл. Исаія; *Малахияш* 1706 Маг., параўн. польск. *Malachiasz*, канан. правасл. Малахія.

Формы з фіналіяй *-іяш/-іяш* зараз сустракаюцца зрэдку толькі ў размоўна-бытавой сферы: *Гальяш* Бр. в., Стол., Віц. в. Глыб., *Ільяш* Бр. в. Драг., Кобр., Пін., *Ляш* Бр. в. Драг., Ів.—варыянты ад Илия.

Імёны з фіналіяй *-аш* таксама запазычаны з польскай мовы, у якой яны адпавядваюць лацінскім на *-a*, і супадносяцца з кананічнымі праваслаўнымі імёнамі з фіналіяй *-а*. У пісьмовых крыніцах XVII ст. адзначаны выпадкі, калі адна асоба ў двух розных запісах зафіксавана адзін раз кананічнай каталіцкай формай імені, пры-

нятай у Польшчы, а другі раз — кананічнай праваслаўнай формай імені: *Лукаш Полуда* 1684 Маг., ИЮМ II 193 і *Лука Полуда* там жа 196; *Лукаш Демидов* 1691 Маг., ИЮМ VIII 168 і *Лука Демидов* там жа. У XVI—XVIII стст. зафиксаваны: *Лукаш* (61) 1528 Ашм. дв., Гр., Рад., Ваўк., Пін., Вас., Астр., 1567 Ваўк. п., Мін. п., Бр., Ашм. п., Навагр. п., Слон. п., Кобр., 1577, 1591 Маг., 1582, 1599 Мін. п., 1670, 1772 Віц. в., 1726 Чач. ст., 1764 Ула (параўн.польск. Łukasz, канан. правасл. Лука); *Томаш* (14) 1528 б. Гр., 1567 Рад. хар., Бр. п., Ашм. п., Слон. п., 1582, 1589 Мін. п., 1646 Арш. п., 1746 Маг., 1764 Віц. (параўн.польск. Tomasz, канан. правасл. Фома).

У сучаснай беларускай мове варыянты *Лукаш*, *Тамаш* кадыфікованы як размоўныя да *Лука*, *Фама*. У размоўна-бытавой сферы рэдкія: *Лукаш* Бр. в. Брэсц., Ів., Кам., Гом. в. Лоеў — варыяント да *Лука*, Бр. в. Стол.—варыянт да *Лук'ян*; *Тамаш* Бр. в. Драг., Гр. в. Кар., *Тумаш* Віц. в. Міёр.—варыянты да *Фама*. Пад упрыгам польской мовы адзначана і *Янаш*<*Ян* Бр. в. Лун.

Імёны з фіналіяй *-уш* -*юш* запазычаны з польской мовы ці абазначаюць асоб каталіцкага веравызнання. Адзначаны толькі ў размоўна-бытавой сферы: *Аркадзюш* Бр. в. Пін., параўн.польск. Arkadiusz; *Януш* Гр. в. Астр., Гродз., Гродна, Мін. в. Мін., параўн.польск. разм. Janusz<Jan; *Тадэвуш* Бр. в. Бар., Стол., Віц. в. Паст., Гр. в. Гродна, Свісл., параўн.польск. Tadeusz, разм. *Tadewusz*, канан. правасл. *Фадзей*.

Польскія імёны з фіналіямі «галосны+зычны» і «збег зычных». У гэтую группу ўваходзяць кананічныя каталіцкія імёны і іх варыянты. Носьбітамі такіх імён, відаць, былі прадстаўнікі каталіцкага веравызнання. У XVI—XVIII стст. зафиксаваны *Альфонс* Гр. в. Шч.; *Базыль* Бр. в. Ганц., Пруж., Віц. в. Віц., Леп., Пол., Шум., Гом. в. Браг., Маг. в. Меціслаў, Мін. в. Віл., Мін., Мінск, Пух., Стайдз.; *Войцех* Гр. в. Іуеў, *Вайцех* Гр. в. Шч.; *Вальдэмар* Мін. в. Кл.; *Вінцэнт* Бр. в. Жаб., Лун., Гр. в. Воран., Мін. в. Стайдз., *Вінцэнт* Бр. в. Драг.; *Вітольд* Бр. в. Кам.; *Геранім*; *Гароім* Віц. в. Глыб.; *Дамінік* Віц. в. Паст.; *Зыгмунд* Бр. в. Лях., Гр. в. Баяры; *Зянон* Гр. в. Гродна, *Зэнон* Бр. в. Бар., Віц. в. Паст.; *Казімір* Бр. в. Лях., Віц. в. Глыб., Міёр., Паст., Гр. в. Ашм., Бераст., Воран., Гродна, Навагр., Мін. в. Мінск, Нясв., Пух., Стайдз., *Казімер* Бр. в. Лях., Мін. в. Стайдз., *Казімеж*

Гр. в. Ашм., Гродна, Мін. в. Стайдубц., Казьмер Гр. в. Адэльск; Карл: Кароль Гом. в. Жытк., Гр. в. Астр., Кáраль Гом. в. Лельч., Каэрэль Бр. в. Лун., Стол.; Каятан: Кайтан Мін. в. Мядз.; Людвіг: Людвік Гом. в. Лельч., Гр. в. Шч.; Люцыян Бр. в. Бар.; Матэвуш: Матэуш Бр. в. Пін.; Міхал Бр. в. Лях., Гр. в. Шч., Міхаль Бр. в. Брасц., Ганц., Жаб., Кам., Кобр., Лун., Гом. в. Ветк., Добр., Петр., Мін. в. Кап., Кл., Пух., Сл.; Рафал Віц. в. Глыб.; Рычард Віц. в. Паст.; Станіслаў Бр. в. Ів., Мін. в. Пух.; Стэфан Бр. в. Драг., Івац., Пін., Гр. в. Воран., Гродна, Мін. в. Кл.; Страфан Мін. в. Дзярж., Стакван Маг. в. Касц.; Тэафіл: Тахвель Гр. в. Лід.; Тэлесфор: Тылесфар, польск. Telesfor Мін. в. Мядз.; Фелікс Віц. в. Глыб., Гр. в. Гродз., Дзятл., Мін. в. Мядз.; Франц Віц. в. Глыб., Паст., Шарк.; Юзаф Віц. в. Уш., Гом. в. Петр., Гр. в. Ашм. Бераст., Гродз., Дзятл., Шч., Мін. в. Віл., Мядз., Стайдубц., Юзап Мін. в. Віл., Юзэф Віц. в. Віц., Глыб., Паст., Гр. в. Астр., Ашм., Маст., Мін. в. Кл., Юзеп Бр. в. Бяроз., Кам., Малар., Гр. в. Дзятл., Езаф Гр. в. Гродз., Езеф Гр. в. Гродз., Язэп Бр. в. Бяроз., Івац., Лун., Пін., Стол., Віц. в. Докш., Гом. в. Жытк., Лельч., Гр. в. Кар., Навагр.; Ян Бр. в. Кам., Лях., Пін., Пруж., Віц. в. Пол., Чашн., Шум., Гом. в. Лельч., Петр., Реч., Гр. в. Ашм., Воран., Гродз., Гродна, Навагр., Маг. в. Мсц., Мсціслаў, Мін. в. Барысаў, Віл., Мал., Мін., Мінск, Мядз., Пух., Сл., Стайдубц.

ВЫТВОРНЫЯ ИМЕНА

Аналіз уласных асабовых імён у дакументах XVI—XVIII стст. паказвае, што ў той час побач з поўнымі традыцыйна-царкоўнымі і размоўна-бытавымі формамі, якія мелі нейтральнае значэнне, шырока выкарыстоўваліся дэмінтуўныя, гіпакарыстычныя і пеяратуўныя дэрываты з памяншальна-ласкальнымі і павелічальнымі суфіксамі. Генетычна гэта эмацыянальна-ацэначныя формы імён, але, відаць, у XVI—XVIII стст. многія з іх ужо ўжываліся і ў якасці нейтральных размоўна-бытавых імён, а некаторыя нават набылі патранімічнае значэнне. Аб магчымасці выкарыстання эмацыянальна-ацэначных форм імені ў якасці поўных імён з нейтральным значэннем сведчаць шматлікія факты сучаснай беларускай антрапаніміі.

Неаднаразова адзначаны выпадкі, калі некалькі асоб, што пражываюць у адной вёсцы і маюць адноўлькае афіцыйнае імя, практична называюцца рознымі варыянтамі гэтага імені, частка якіх з'яўляецца эмацыянальна-ацэначнымі. Так, у вёсцы Скварцы Дзяржынскага раёна некаторы час назад 4 чалавекі мелі афіцыйнае імя *Іван*, але практична кожны называўся не так, як іншыя,—*Ванька Карапач*, *Янук Карапун*, *Яська Жэўжык*, *Янка Бірыла*; імя *Пётр*—*Петрык Карапун*, *Пецька Карапун*, *Пётра Ізычко*; імя *Міхаіл*—*Міша Карапун*, *Мішка Бірыла*; імя *Антон*—*Ангось Карапун*, *Антон Зубавіч*, *Анцік Юшкевіч*; імя *Уладзімір*—*Бладзік Хамёнка*, *Валодзя Вашына* і інш. Для некаторых імён няма такой разнастайнасці. Для розных асоб ужываюцца адны і тыя ж варыяты: эмацыянальна-ацэначная форма *Юзік*, *Коля* і інш. Прыведзеныя формы ў практичных зносінах з'яўляюцца сталымі. Афіцыйна-юрыдычныя поўныя формы *Іван*, *Уладзімір* выкарыстоўваюцца значна радзей.

Ужыванне эмацыянальна-ацэначных форм у нейтральным значэнні (для абазначэння дарослых асоб) галоў-

ным чынам абумоўлена дзвюма прычынамі: неабходнасцю дыферэнцыраваць асоб з адноўкавым афіцыйным імем і патрэбнасцю харектарыстыкі індывідуальных прыкмет асобы. І ў тым і ў другім выпадку за дарослым чалавекам захоўваецца памяняшальнае імя, якое ён атрымаў у дзіцячыя гады. Розніца толькі ў тым, што ў першым выпадку імя мае цэнтральнае значэнне — служыць сродкам адрознення адной асобы ад другой, а ў другім мае экспрэсійную афарбоўку — падкрэслівае, што чалавек ростам, выглядам, харектарам, голасам ці паводзінамі падобны да дзяцей. У такім разе імя ў пэўным сэнсе выконвае ролю імені-мянушкі. Памяняшальная імёны надаюцца і непасрэдна даросламу чалавеку, калі хочуць падкрэсліць яго адмоўны харектар ці востры язык («добрая цаца», «добрая штучка»).

Эмацыянальна-ацэначныя формы ў помніках беларускай пісьменнасці XVI—XVIII стст. ужываліся і ў якасці аднаго са сродкаў сацыяльнай стылістыкі. Памяняшальную форму імен выкарыстоўвалі прадстаўнікі прывілеяваных колаў у адносінах да асоб залежных ці ніжэй стаячых на сацыяльнай лесвіцы; у памяняшальной форме ўжывалі сваё імя таксама пісцы ў тэкстах запісаў і подпісах і прасіцелі, якія ў пісьмовай форме звярталіся да асобы, што займала ў грамадстве больш высокое становішча.

Названыя выпадкі выкарыстання эмацыяльна-ацэначных форм, па сутнасці, з'яўляюцца матываванымі — спецыяльна выбраны з мэтай падкрэсліць харектэрную рысу ці грамадскае становішча асобы.

Улічваючы сучасную практику выкарыстання імен пры вусных зносінах у неафіцыйных умовах, калі звычайна ўжываюцца не афіцыйныя поўныя формы імені, а размоўна-бытавыя, якія найчасцей бываюць эмацыяльна-ацэначнымі, можна думаць, што ў XVI—XVIII стст. размоўна-бытавыя формы імен у вусных зносінах выкарыстоўваліся не раздзей, чым зараз. Пры перапісах насельніцтва, складанні інвентароў, напісанні розных юрыдычных дакументаў са сферы вуснага ўжывания імёны (у адпаведнасці з указаннем носьбіта ці якой-небудзь іншай асобы) пераходзілі ў пісьмовую мову.

Імёны, утвораныя шляхам усячэння невытворнай асновы

Пры ўтварэнні імён шляхам усячэння асновы звычайна апускаецца апошні склад, у выніку чаго двухскладовая імёны пераўтвараюцца ў аднаскладовыя, хаця нярэдка і апошнія пераўтвараюцца ў аднаскладовыя, г. зн. усякаюцца ў іх два апошнія склады. У помніках XVI—XVIII стст. адзначана 4 усечаныя формы ад 4 імён: *Мац*<Мацей 1528 Пін.; *Свірид*<Свіридон (8) 1577, 1635, 1685, 1698, 1746 Маг., 1790 Віц. в.; *Стань*<Станислав 1528 Ваўк., Слон.; *Яц*<польск. Jacek 1567 Пін. п.

Па СБП рэконструююцца (у дужках пасля імені падаецца прозвішча, па якім зроблена рэконструкцыя): *Атрох* (Атрохаў, Атраховіч)<Атрохім<Трофім; *Аўгусцъ* (Аўгусцъ)<Августин; *Аўдак* (Аўдакоўскі)<Авдокім<Евдокім; *Бань* (Бань)<Банедикт<Бенедикт; *Vax* (Вах)<Вахтісій; *Владыс* (Владысенка)<Владислав; *Дзём* (Дзём)<Демьян; *Еўдак* (Еўдачэнка)<Евдокім; *Епіх* (Епіхаў)<Епіфаний; *Зен* (Зенаў)<Зенон; *Клім* (Клім)<Кліментій; *Ладзіс* (Ладзіс)<Владислав; *Мац* (Мац)<Мацвей; *Mix* (Міховіч)<Міхайл; *Нікод* (Нікодаў)<Нікодім; *Пас* (Пасевіч)<Пасікрат; *Пац* (Пац)<Іпатій; *Радзъ* (Радзъ, Радзевіч)<Родіон; *Сак* (Сак, Сакевіч)<Сакердон; *Сел* (Селіч)<Селивон; *Свірыд* (Свірыд)<Свіридон<Спіридон; *Спірыд* (Спірыдовіч)<Спіридон; *Стань* (Станевіч)<Станіслаў; *Сыс* (Сыс)<Сисой; *Ціх* (Ціховіч)<Тихон; *Яц* (Яцэвіч)<польск. Jacek.

У размоўна-бытавой сферы імёны, утвораныя шляхам усячэння асновы, сустракаюцца рэдка, а носьбітамі іх пераважна з'яўляюцца асобы сярэдняга ці старэйшага ўзросту. Зарэгістраваны 1) імёны з усечанай канцавай часткай: *Андрон* (Андронік) Віц. в. Пол., Гом. в. Петр.; *Апалін* (Апалінар) Бр. в. Лях.; *Болесь* (Баляслав) Віц. в. Шарк., Мін. в. Вал., *Болісъ* (Баляслав) Віц. в. Докш., Гр. в. Лід.; *Вален* (Валянцін) Віц. в. Міёр.; *Вась* (Васіль) Бр. в. Жаб., Віц. в. Уш.; *Віт* (Віталій) Маг. в. Чав.; *Вітолъ* (Вітольд) Бр. в. Кобр., *Віталъ* (Вітольд) Бр. в. Бар., Пруж.; *Гарась* (Гарасім) Бр. в. Ів., *Генъ* (Генадзь) Бр. в. Драг.; *Гіполь* (Гіпаліт<Іпаліт) Мін. в. Мядз.; *Есь* (Ёсіф) Бр. в. Ів.; *Здзісъ* (Здзіслаў) Бр. в.

Бар.; *Імполь* (Іпаліт) Гр. в. Гродз., *Лёнь* (Лянід<Леанід) Бр. в. Пруж.; *Макс* (Максім) Бр. в. Брэст, Кам., Лях., Пін., Стол., Гом. в. Жытк., Мінск; *Мар* (Мар'ян) Маг. в. Мсц.; *Мель* (Мяльян<Амяллян) Бр. в. Ів.; *Меч* (Мечыслаў) Мін. в. Стайбц.; *Mix* (Міхаіл) Віц. в. Глыб.; *Міць* (Мітрый<Дэмітрый) Бр. в. Лун.; *Нік* (Нікалай) Бр. в. Кам.; *Олек* (Аляксандар) Гр. в. Зэльв., Навагр., Мін. в. Пух., Стайбц.; *Свець* (Святаслаў) Бр. в. Пін.; *Свірыд* (Свірыдон) Гом. в. Гом., Лоеў.; *Флёр* (Флёрыян) Бр. в. Лях., *Франціш* (Францішак) Гр. в. Ашм.; *Цім* (Цімафей) Бр. в. Брэст, Жаб., Віц. в. Орша; *Чэсь* (Часлаў) Віц. в. Брасл., Гарад., Докш., Паст., Шарк., Гр. в. Гродз., Навагр., Шчуч., Мін. в. Мядз., Стайбц.; *Эд* (Эдуард) Бр. в. Пінск; *Сальвес* (Селівестр) Гр. в. Зэльв., *Селівес* (Селівестр) Бр. в. Кам.; 2) імёны з усечанай пачатковай часткай: *Гей* (Сяргей) Мін. в. Круп.; *Лерый* (Валерый) Бр. в. Пін.; *Сак* (Ісаак) Бр. в. Кобр., Мін. в. Сл.; *Толь* (Анатоль) Бр. в. Ів., Мінск; *Ян* (Мар'ян) Маг. в. Мсц.; 3) імя з усечанай пачатковай і канцавой часткай: *Чэсь* (Вячаслаў) Бр. в. Лях., Гр. в. Астр., Ашм., Мінск; 4) імёны з усечанай сярэдняй часткай: *Сей* (Сяргей) Бр. в. Пін.; *Сёга* (Сярга) Гродна.

Імёны ад невытворных асноў і іх частак з флексіяй *-а/-я, -ё/-о*

Пры дапамозе флексіі-суфікса *-а* ўтвораны імёны ад усечаных асноў і ад асноў імён, якія страцілі канцавыя *-ий*, *-ей*, *-ия*. У пісьмовых крыніцах XVI—XVIII стст. зафіксованы *Ананя*<Анания 1583 Маг.; *Дема* (3)<Демьян 1578, 1746 Маг.; *Костя* (15)<Константин 1528 Віц. з-ля, Кл., Мін. дв., 1577, 1584, 1596, 1609, 1746 Маг., *Коста*<Константин 1528 Навагр. з-к; *Купра*<Куприан 1578 Маг.; *Савоста*<Савостьян 1578, 1720 Маг.

Па СБП рэканструйваны (у дужках пасля імені падаецца прозвішча, на аснове якога зроблена рэканструкцыя): *Афоня* (Афонін)<Афоній, Афанасій; *Багдзя* (Багдзя)<Богдан; *Валодзя* (Валодзін); *Ваня* (Ванін); *Вася* (Васін); *Віця* (Віцін); *Даля* (Даля)<Далмат; *Косця* (Косцін); *Кузя* (Кузя)<Кузьма; *Купра* (Купрэвіч)<Купрэй, Куприан<Киприан; *Лёня* (Ляневіч)<Леанід; *Мойса* (Майса)<Мойсей; *Мітрахова* (Мітраховіч)<Митрофан; *Пава* (Павіч)<Павел; *Панця* (Пан-

шевіч) <Пантелеймон; *Родзя* (Родзін) <Родион; *Рома* (Рома) <Роман; *Савоста* (Савостаў) <Савастьян <Се-
вастіан; *Свіра* (Свірын) <Свиридон <Спиридон; *Сёма* (Сёмін) <Семён; *Сіца* (Сісін), *Сыса* (Сыса) <Сисой,
Сысоі; *Соза* (Соза) <Созонт; *Сцёпа* (Сцёпін); *Трыша* (Трышын) <Трифон; *Цярэння* (Цярэня) <Терентий; *Юра*
(Юрэвіч); *Юха* (Юхін) <Юхім <Ефимій; *Ямеля* (Яме-
лін) <Емельян.

Размоўна-бытавыя варыяnty імён з суфіксам-флек-
сіяй *-а* ўтвораны ад поўных невытворных імён і ад усе-
чаных пачатковай, канцавой ці цэнтральнай часткі імён:

1. Ад невытворных поўных імён з фіналіяй «галос-
ны+зычны»: *Іваня* Бр. в. Ів., *Іваня* Бр. в. Ів., Кобр.,
Ваня — ва ўсіх абласцях рэспублікі 170 фіксацый у 150
нас. пунктах; *Лёва* <Леў Бр. в. Драг., Кам., Малар.,
Пін., Віц. в. Віцебск, Гр. в. Ваўкаўск, Гродна, Навагр.,
Мін. в. Мінск, Кап., Сл.; *Марка* <Марк Бр. в. Бяроз.,
Ів., Кам., Малар., Пін., Стол., Віц. в. Докш., Маг. в. Го-
рац.; *Падла* Віц. в. Беш., В.-дзв., Глыб., Леп., Пол., Уш.,
Шум., Мін. в. Круп.

2. Ад невытворных імён з фіналіяй «галосны+зыч-
ны», якія ўтварыліся ад кананічных форм з фіналіяй
-ай ці ненасрэдна ад імён на *-ай* пасля ўсячэння яго:
Апанася Маг. в. Глуск.; *Аркадзя* Бр. в. Брэст, Віц. в.
Беш., Леп., Міёр., Уш., Гом. в. Рэч., Маг. в. Шкл., Мін. в.
Віл., Мін., Пух., Сл.; *Арсеня* Бр. в. Кам.; *Валера* Бр. в.
Бар., Баранавічы, Драг., Жаб., Ів., Івац., Лях., Пін.,
Стол., Віц. в. Беш., Глыб., Леп., Шарк., Гр. в. Гродз.,
Гродна, Дзятл., Зэльв., Кар., Лід., Мааст., Навагр., Сло-
нім, Шч., Маг. в. Гор., Мсц., Хоц., Мін. в. Барысаў, Віл.,
Дзярж., Люб., Мал., Мін., Мінск, Нясв., Сл., Слуцк,
Стаўбц., Чэрв.; *Віталя* Бр. в. Івац., Кам., Віц. в. Глыб.,
Шарк., Мін. в. Мінск; *Генадзя* Віц. в. Шарк.; *Дзімітра*
Віц. в. Докш., Леп., *Змітра* (Змітры) Віц. в. Беш., Тал.,
Мін. в. Бярэз., Кап., Мін.; *Мілеця* (Мілесій) Віц. в.
Глыб.; *Мітра* (Мітры) Віц. в. Міёр.; *Міфодзя* Віц. в.
Глыб., *Міхода* Маг. в. Крыч.; *Фядоса* (Феадосій) Гом. в.
Лельч.; *Юра* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 41 фікса-
цыя ў 39 нас. пунктах.

Ад поўных невытворных імён: *Ніколя* (Нікола)
Мінск; *Тахвіля* (Тэафіл) Гр. в. Зэльв.

Ад поўных невытворных імён, якія заканчваюцца
збегам зычных: *Аляксандра* Бр. в. Драг., Віц. в. Глыб.,

Гр. в. Смарг., *Ляксандра* Бр. в. Драг., Івац., Віц. в. Арш.,
Беш., Сен., Тал., Шум., Маг. в. Чав., Мін. в. Віл.; *Марка*
Бр. в. Бяроз., Ів., Кам., Малар., Пін., Стол., Віц. в.
Докш., Маг. в. Горац.; *Петра* Віц. в. Беш., Міёр., Пол.,
Пётра Бр. в. Лун., Віц. в. Беш., Глыб., Докш., Міёр.,
Сен., Тал., Чашн., Шарк., Гр. в. Іуеў., Мін. в. Віл., Мал.,
Мядз., Стайд.

3. Ад усечаных асноў: Аляксей: *Алекса* Віц. в. Чашн.,
Лёкса (Ляксей) Віц. в. Гарад., Докш., Паст., Мін. в.
Мал., *Лёка* (Ляксей) Віц. в. Паст.; Аляксандр: *Алекса*
Маг. в. Маг., *Лёкса* (Ляксандр) Мін. в. Віл.; *Афоня*
Брест; *Бора* (Барыс) Бр. в. Драг., Ів., Івац., Кам., Лун.,
Малар., Пін., Віц. в. Віцебск, Гарад., Пол., Гом. в. Гом.,
Хойн., Гр. в. Гродна, Навагр., Маг. в. Клічаў, Мсціслаў,
Мін. в. Барысаў, Віл., Люб., Мал., Мін., Мінск, Нясв.,
Сл., Стайд.; *Броня* Бр. в. Лях., Гр. в. Астр.; *Вадзя*
Бр. в. Бр., Кам., Лун., Віц. в. Віцебск, Мін. в. Мінск,
Мядз.; *Валя* (Валерый) Бр. в. Пруж., Мінск; *Валя* (Ва-
лянцін) Бр. в. Бар., Бр., Драг., Кам., Лях., Пруж., Віц. в.
Міёр., Маг. в. Клічаў, Мсціслаў, Мін. в. Барысаў, Віл..
Мін., Мінск; *Васіль*; *Вася*—ва ўсіх абласцях рэспублікі
112 фіксацый у 103 нас. пунктах, *Васа* Бр. в. Івац.; *Ваця*
(Вацлаў) Віц. в. Докш., Паст., Гр. в. Астр., Мін. в.
Мядз.; *Веня* (Веніямін) Бр. в. Драг., Кобр., Віц. в. Ві-
цебск, Гр. в. Навагр.; *Віталій*; *Віта* Бр. в. Ів., Віця Бр. в.
Драг., Кам., Лун., Пруж., Віц. в. Глыб., Гр. в. Гродна.
Мін. в. Нясв.; *Віця* (Віктар) — ва ўсіх абласцях рэспублікі
115 фіксацый у 92 нас. пунктах; (Віталь) Бр. в. Драг.,
Кам., Лун., Пруж., Віц. в. Глыб., Гр. в. Гродна, Мін. в.
Нясв.; (Вітольд) Гр. в. Гродз.; Гардзей: *Гордзя* Бр. в.
Кобр., Пруж.; Генадзій: *Гена* — ва ўсіх абласцях рэ-
спублікі 77 фіксацый у 69 нас. пунктах, *Геня* Бр. в. Бар.,
Івац., Кобр., Лях., Драг., Віц. в. Пол., Сен., Шарк., Гр. в.
Ашм., Бераст., Гродз., Гродна, Навагр., Смарг., Шч.,
Мін. в. Кап., Сл., Слуцк; *Гена* (Генрых) Гр. в. Гродз.;
Геронім: *Гера* Мінск; *Гора* (Гаронім) Бр. в. Ів.; Даніла.
Даня Бр. в. Ганц., Ів., Лун., Мін. в. Барысаў, Мінск,
Мін., Сл.; *Дона* Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Бярэз., Мін.;
Дарафей: *Дора* Бр. в. Драг., Віц. в.; *Дэмітрый*: *Дзіма*
(Дзімітрый) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 62 фіксацыі
у 52 нас. пунктах, *Міця* (Мітрый) — ва ўсіх абласцях
рэспублікі 52 фіксацыі у 49 нас. пунктах; *Дзям'ян*:
Дзёма Бр. в. Драг., Ів., Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Віл.,

Мінск; Дзяніс; Дзіна Мін. в. Мін., Дзіня Гродна, Маг. в. Касц.; Емяльян; Ямеля Бр. в. Брэст, Пін., Гамеля (Гамельян) Бр. в. Ів.; Жора (запазыч. Жорж) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 25 фіксаций у 25 нас. пунктах; Зігмунд; Зыгма (Зыгмунд) Гр. в. Ашм., Зыма (Зыгмунд) Бр. в. Бар.; Казя (Казімір) Бр. в. Лях., Стол., Віц. в. Паст., Гр. в. Навагр., Шч., Мін. в. Мінск, Стойбц.; Каліна Бр. в. Малар.; Калістра Віц. в. Чашн.; Канстанцін; Косця (Канстанцін) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 62 фіксациі ў 56 нас. пунктах, Коста Віц. в. Докш.; Кіра (Кірыла) Гр. в. Навагр.; Кузя (Кузьма) Бр. в. Жаб., Ів., Лун., Малар., Стол.; Купра (Купрыян) Бр. в. Лун.; Леанід; Лёня — ва ўсіх абласцях рэспублікі 79 фіксаций у 72 нас. пунктах; Лявон; Лёва Бр. в. Драг., Гр. в. Маст.; Майсей; Мойса Бр. в. Лун., Мося Бр. в. Ів.; Макса (Макеім) Маг. в. Бабр.; Мацей; Моця Віц. в. Гарад., Мінск, Меця Гр. в. Лід.; Мікалай; Міка Гом. в. Б.-Каш., Ніка (Нікалай) Бр. в. Ів., Гродна; Міня (Мінай) Віц. в. Уш.; Міха (Міхайл) Бр. в. Бар., Брэсц., Івац., Віц. в. Пол., Сен., Мінск; Нікацім: Мікода (Мікодым) Гр. в. Іуеў., Мін. в. Мядз.; Пеца — ва ўсіх абласцях рэспублікі 143 фіксациі ў 108 нас. пунктах; Піліп: Піля Бр. в. Ів., Філя (Філіп) Бр. в. Бяроз., Ів., Гродна; Родзя (Радзівон) Бр. в. Драг., Віц. в. Шарк., Гродна; Рома (Раман) Бр. в. Брэст, Драг., Ів., Кам., Лях., Пін., Стол., Віц. в. Паст., Пол., Гр. в. Ашм., Бераст., Гродз., Гродна, Кар., Навагр., Маг. в. Бабруйск, Касц., Мец., Хоц., Мін. в. Барысаў, Бярэз., Віл., Люб., Мінск, Мін., Пух.; Расціслаў; Росця Бр. в. Бар., Жаб., Івац., Лях., Віц. в. Міёр., Мін. в. Мядз., Сл., Роста Бр. в. Малар.; Света (Святаслаў) Гр. в. Навагр.; Сцяпан: Сцёпа Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз., Драг., Ів., Івац., Лун., Віц. в. Глыб., Докш., Паст., Пол., Шарк., Гом. в. Жытк., Лельч., Рэч., Хойн., Маг. в. Горкі, Маг., Мін. в. Люб., Мінск, Слуцк, Стойбц.; Сёма (Сямён) Бр. в. Брэст, Драг., Ів., Івац., Кам., Кобр., Малар., Стол., Віц. в. Віц., Гр. в. Гродз., Кар., Навагр., Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Кл., Мінск; Сяргей; Серга Бр. в. Жаб., Сярога Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз., Драг., Жаб., Ів., Кам., Малар., Віц. в. Брасл., Глыб., Сен., Гр. в. Гродна, Масты, Маг. в. Хоцімск, Мін. в. Нясвіж, Слуцк, Сл., Стойбц.; Тадзя (Тадэвуш) Бр. в. Бар., Віц. в. Паст., Гр. в. Астр.; Сярожа — ва ўсіх абласцях рэспублікі 90 фіксаций у 75 нас. пунктах, Сэра Бр. в. Івац., Маг. в. Касцюковіч;

Уладзімір: *Валодзя* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 208 фіксаций у 170 нас. пунктах, *Уладзя* Бр. в. Ганц., Драг., Стол., Гр. в. Маст., Мін. в. Віл., Мін., Стайбц.; *Ладзя* (Ладзімір) Бр. в. Бяроз., Мін. в. Пух.; Уладзіслаў: *Уладзя* Бр. в. Лях., Мін. в. Люб.; Фелікс: *Фэля* Віц. в. Глыб.; Фёдар: *Федзя* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 69 фіксаций у 64 нас. пунктах, *Хведзя* (Хвёдар) Бр. в. Ганц., Ів., Івац., Лун., Пін., Віц. в. Беш., Віцебск, Леп., Тал., Гом. в. Хойн., Мін. в. Пух.; Франц: *Проня* (Пронціс) Бр. в. Пін.; Фядот: *Федзя* Бр. в. Драг.; Цімафей: *Ціма* Бр. в. Брэст, Жаб., Малар., Віцебск, Пол., Уш., Гр. в. Кар., Мін. в. Люб., Мінск, *Цёма* Бр. в. Драг., Мін. в. Слуцк; *Ціма* (Цімур) Бр. в. Малар.; Эдмунд: *Эдма* Гродна; Эдуард: *Эдзя* Бр. в. Івац., Кобр., Стол., Віц. в. Шум., Гом. в. Жытк., Гр. в. Астр., Мін. в. Барысаў, Ра-каў, Мінск; *Юзя* (Юзаф) Бр. в. Бяроз., Лях., Віц. в. Докш., Гр. в. Астр., Лід., Шч., Мін. в. Мінск, Стайбц.; *Юра* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 41 фіксация ў 39 нас. пунктах.

4. Ад асновы, усечанай у пачатковай частцы імені: *Гена* (Яўген) Бр. в. Бар., Брэст, Віц. в. Міёр., Гр. в. Кар., *Геня* (Яўген) Бр. в. Бар., Гр. в. Гродз.; *Дзіма* (Вадзім) Бр. в. Бар., *Жэня* (Яўген) Бр. в. Бар., Брэст, Драг., Івац., Лун., Віц. в. Brasl., Глыб., Лёзн., Міёр., Паст., Гом. в. Б.-Каш., Гом., Добр., Рэч., Гр. в. Гродна, Кар., Маст., Навагр., Маг. в. Бабруйск, Магілёў, Мін. в. Кл., Круп., Лаг., Люб., Мінск, Сл., Стайбц.; *Коля* (Мікола) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 268 фіксаций у 215 нас. пунктах; *Лера* (Валерый) Гр. в. Гродна; *Саня* (Аляксандар) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 94 фіксациі ў 83 нас. пунктах; *Сеня* (Арсен) Бр. в. Бар., Ів., Гр. в. Маст.; *Слава* (Вячаслаў) Бр. в. Бар., Баранавічы, Бя-роз., Драг., Жаб., Івац., Кам., Лун., Стол., Віц. в. Глыб., Леп., Чашн., Гом. в. Лельч., Гр. в. Ваўкаўск, Гродна, Іўеў., Кар., Навагр., Маг. в. Гор., Хоц., Мін. в. Барысаў, Кап., Люб., Мін., Мінск, Нясв., Сл., Слуцк, Стайбц., (*Расціслаў*) Бр. в. Стол., (*Святаслаў*) Бр. в. Кобр., Маг. в. Касц., (*Станіслаў*) Бр. в. Баранавічы, Брэст, Кобр., Віцебск, Маг. в. Гор., Мін. в. Кап., Мінск, (*Уладзіслаў*) Гродна, (*Яраслаў*) Гом. в. Жытк., Мінск; *Толя* (Анатоль) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 78 фіксаций у 67 нас. пунктах; *Тоня* (Антон) Бр. в. Лях., Гр. в. Дзяял., Мін. в. Валож., Віл., Мін., Мінск.

5. Ад асноў, усечаных у пачатку і ў канцы імені: *Фоня* (Афанасій) Бр. в. Кобр.; *Цёпа* (Сцяпан) Бр. в. Брэсц.; *Чэся* (Вячеслаў) Гом. в. Лельч.

6. Ад гукаў першага і апошняга складоў імені: *Бодзя* (Багдан) Бр. в. Брэсц., Жаб., Кам., Малар., Пруж.; *Віля* (Віталь) Віцебск; *Дызя* (польск. Dyonizy) Гр. в. Лід.

7. Ад аднаго са складоў імені шляхам паўтарэння зычнага гуку: *Вова* (Валодзя) — ва ўсіх абласцях распублікі 117 фіксаваны у 105 нас. пунктах; *Зюзя* (Юзаф) Гр. в. Скідарль.

У Брэсцкай і радзей у Гродзенскай абласцях імёны, ад якіх магчымы варыянты з флексіяй *-а/-я* тыпу *Гена*, *Аркадзя*, *Ваня*, пры непасрэдным звароце да носьбіта імені выкарыстоўваюцца з флексіяй *-о*. Пры цвёрдых асновах: *Гено* (Генадзій) Брэст; *Геро* (Герман) Бр. в. Стол.; *Дмітро* Бр. в. Драг., Кам.; *Змітро* (Дэмітрый) Бр. в. Лун., Стол.; *Ізо* (Іозаф, Юзаф) Бр. в. Пруж.; *Яно* (Ян) Бр. в. Пін. Пасля мяккіх асноў: *Аркадзё* Бр. в. Івац., Стол., Гр. в. Зэльв.; *Валё* (Валянцін) Бр. в. Ів., Стол.; *Валодзё* Бр. в. Лун., Стол.; *Васё* Бр. в. Стол., *Васілё* Бр. в. Пін.; *Вацё* Бр. в. Стол.; *Віталё* Бр. в. Пін., Стол.; *Віцё* (Віктар) Бр. в. Бар., Лун., Пін., Стол., Бр. в. Бераст.; *Генё* (Генадзь) Бр. в. Кам., Лун., Стол., Гр. в. Бераст., Навагр.; *Данё* (Даніла) Бр. в. Ів., Лун., Люб.; *Езё* (Езаф, Юзаф) Гр. в. Гродз., *Езё* (Езаф, Юзаф) Бр. в. Пруж.; *Жэнё* (Яўген) Бр. в. Ів., Івац., Пін., Стол.; *Зэнё* (Зянон) Бр. в. Бар.; *Кадзё* (Аркадзь) Бр. в. Ів.; *Казё* (Казімір) Бр. в. Івац., Кам., Малар., Стол., Гр. в. Гродз., Навагр., Свісл.; *Колё* Бр. в. Лун.; *Косцё* Бр. в. Лун.; *Ладзё* (Уладзімір) Бр. в. Ів., Стол.; *Ленё* Бр. в. Лун., Пін., Стол.; *Максё* (Максім) Бр. в. Пін.; *Мелё* (Емяльян) Бр. в. Лун.; *Міцё* (Мітрый, Дэмітрый) Бр. в. Пін., Стол.; *Мосё* (Масей, Майсей) Бр. в. Стол.; *Падлё* Бр. в. Ів.; *Пілё* (Піліп) Бр. в. Стол.; *Тадзё* (Тадэвуш) Бр. в. Бар., Гр. в. Свісл.; *Уладзё* Бр. в. Малар., Гр. в. Гродз., Кар., (Уладзіслаў) Гр. в. Гродз.; *Франё* (Франц) Бр. в. Бар.; *Фэлё* (Фелікс) Гр. в. Гродз.; *Хведзё* (Хведар, Фёдар) Бр. в. Лун.; *Чэсё* (Часлаў) Бр. в. Бар.; *Эдзё* Бр. в. Пін., Стол., Гр. в. Гродз., Свісл.; *Юзё* (Юзаф) Бр. в. Бяроз., Кам., Малар., Пін.; *Юлё* (Юльян) Бр. в. Малар., Стол.; *Янё* Бр. в. Пін.

Пры дапамозе флексіі-суфікса *-о* ўтвораны варыян-

ты: *Паўло* Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Лун., Малар., Стол., Гом. в. Жытк.; *Пяцро* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 84 фіксацыі ў 80 нас. пунктах; *Сярго* Бр. в. Івац., Лях..

Імёны з суфіксальным зычным -к-. Суфікс -ко//ка

Суфікс -ко//ка ва ўсходнеславянскіх мовах утварае назоўнікі мужчынскага і ніякага роду з памяншальна-ласкальным значэннем, малапрадуктыўны⁷. У антрапанімі ён выступае ў эмациональна-ацэначных формах імён і прозвіщах, утвораных ад іх. Як сведцаў помнікі пісьменнасці, у XVI—XVIII стст. суфікс -ко//ка ў антрапанімі быў самым прадуктыўным. Эмациональна-ацэначныя формы з гэтым суфіксам зафіксаваны ад многіх ужывальных у той час імён праваслаўнага і каталіцкага календара. Выключэннем былі імёны рэдкія (*Алфій*, *Аполлон*, *Галактион*, *Гермоген*, *Дада*, *Калист*, *Лисімах* і інш.) і імёны, поўная ці ўсечаная аснова якіх заканчваецца на -ка ці -к (*Аверка*, *Аніка*, *Верк*, *Кирик* і інш.). Эмациональна-ацэначныя формы на -ко//ка ўтвараліся ад поўных ці ўсечаных традыцыйна-царкоўных і размоўна-бытавых форм імені. Аб прадуктыўнасці суфікса -ко//ка ў антрапанімі XVI—XVIII стст. сведчыць тое, што ў помніках названага перыяду з гэтым суфіксам засведчаны 72 формы ад 50 імён. На аснове сучасных беларускіх прозвішчаў (СБП) рэканструявана 157 форм на -ко//ка, з якіх 12 у абледаваных помніках не адзначаны. Разам зафіксавана ў помніках і рэканструявана па СБП 195 форм на -ко//ка ад 143 уласных асабовых мужчынскіх імен.

У пісьмовых крыніцах XVI—XVIII стст. зафіксаваны (у дужках падаецца лік фіксацый): *Андрейко*, *Андрейка* (5) 1567 Гр. п., Слон. п.; *Богданко* 1614 Арш. п.; *Васко* (135), *Васько* (26) 1528 Астр., Ваўк., Гр., Кл., Кобр., Навагр. з-к, Пін., Пол. з-ля, 1567 Бр., Брасл. п., Гр. п., Мін. п., Навагр. п., Пін. п., 1582 Мін. п., 1578, 1580, 1593 Маг., 1614 Арш. п., 1683 Маг., 1724 Чач. ст., 1730 Пол., 1746 Маг.; *Бенедикт*: *Бенко*, *Бенько* (4) 1528

⁷ Грамматика русского языка, т. 1; Фонетика и морфология.—М., 1960, с. 265—266; Граматыка беларускай мовы, т. 1: Марфалогія.—Мн., 1962, с. 97.

Лід. дв., 1567 Рад. хар., 1609 Маг.; Вит: *Витко* (2) 1528
Рад., 1567 Астр. хар.; *Володко* (2) 1528 Ваўк.; Войтех:
Войтко (5) 1528 Вас., Лід., Слон., 1580 Маг.; *Гаврилка*
1528 Бр.; *Гараска* 1746 Маг.; *Григорко* (2) 1578 Маг.;
Гурий: *Гурко* 1528 Віц. з-ля; Дем'ян: *Демко* 1580 Маг.;
Даниил: *Данько* 1600 Маг.; Дасий: *Дасько* 1764 Маг.;
Евстафий>Остапей, Остап: *Остапко* (8) 1528 Мец.,
1567 Ашм. п., Ваўк. п., Гр. п., Слон. п.; Евтихий>Овтух,
Автух: *Овтушко, Автушко* (12) 1577, 1578, 1635, 1683,
1689, 1690, 1691, 1746 Маг., *Олтушко* (4) 1577, 1578 Маг.;
Евфимий>Юхим: *Юшко* (7) 1528 Ваўк., Рад., 1567
Мін. п., Слон. п.; Елисей>Олісей: *Оліско* 1567 Мін. п.;
Емельян>Омельян: *Омелко* 1567 Пін. п.; Енох: *Енько*
1597 Маг.; Захария: *Захарка* 1577 Маг.; ад Еремей, Еро-
ма ці Ероним, Ерофей: *Ерко* (3) 1578, 1596 Маг.; Ілья:
Ілько 1528 Ваўк.; Илларион>Ларион: *Ларко, Ларка*
(23) 1578, 1617, 1637, 1647, 1679, 1685, 1698, 1746, 1758
Маг.; *Іванко* (8) 1567 Бр. п., Гр. п., Реч. п., Слон. п.;
Йосиф>Есиф, Есип: *Еско* (24), *Есько* (1) 1528 Ваўк.,
Гр., Кобр., Лід., Мец., Пол. з-ля, 1567 Бр. п., Гр. п., Нава-
гар. п., 1577, 1578 Маг., 1582 Мін. п.; Йустин>Юстин:
Юско (2) 1567 Ваўк. п.; Климентий: *Климко* (3) 1567
Бр. п., Навагр. п.; ад Лев ці Леонт>Левон: *Левко* (7)
1528 Кл., Кобр., Навагр. з-к, 1567 Бр. п., 1578 Маг.; *Ме-
федко* 1528 Ваўк.; *Михалко, Михалка* (30) 1528 Навагр.
з-к, Пол. з-ля, 1567 Ашм. п., Бр. п., Брасл. п., Гр. п.,
Лід. п., 1578, 1590, 1621, 1632 Маг., 1730 Пол. в., 1746
Маг.; ад Онисий ці Онисим: *Ониско* (5) 1528 Бр., Мец.,
1567 Гр. п., Пін. п., Слон. п.; *Петко* (1), *Петъко* (6) 1528
Гр., Рад., Слон.; Родион: *Родко, Радко* (2) 1528 Віц.
з ля, Рад.; *Савка* (10) 1630, 1684, 1685, 1690, 1698, 1746
Маг.; Севастиан>Собесьян: *Собко* 1567 Ваўк. п.; *Се-
менко* 1567 Навагр. п., *Сёмка* (21) 1746 Маг.; Станислав:
Станко (4), *Станько* (14) 1528 Ашм. дв., Віц. з-ля, Гр.,
Навагр. п., Слон., 1567 Гр. п., Мін. п.; Тимофей: *Тимка,*
Цимка (7) 1746, 1766 Маг.; Тихон>Тиша: *Чышка* 1582
Мін. п.; Томаш з польск. Tomasz: *Томашко* 1567 Ваўк. п.,
Томко (29) 1528 Астр., Ашм., Вас., Ваўк., Гр., Лід., Рад.,
Слон., 1567 Бр. п., Вас. хар., Гр. п., Мін. п., Слон. п.,
1582 Мін. п.; Трифон>Трухон: *Трушко* 1651 Маг.; Тро-
фим>Отрохим, Атрахим: *Отрошко, Атрошка* (19) 1580,
1581, 1593, 1620, 1623, 1636, 1681, 1689, 1691, 1698, 1746
Маг.; *Федко* (41), *Федъко* (9) 1528 Ашм. дв., Бр., Віц.

з-ля, Гр., Мін. дв., Мсц., Навагр. з-к, Пін., Пол. з-ля, Слон., 1567 Ашм. п., Бр. п., Ваўк. п., Гр. п., Пін. п., 1580 Маг., 1582 Мін. п., 1597, 1611 Маг., Фецко 1584 Маг.; Ходко (3), Ходько (2) 1528 Гр., 1588, 1634, 1636, 1652 Пол., Хотка 1683 Маг.; Фома>Хома: Хомка (7) 1746 Маг.; Шимон з польск. Szymon: Шимко (45) 1528 Астр., Ашм. дв., Бр., Вас., Ваўк., Гр., Кобр., Рад., 1567 Ашм. п., Гр. п., Рад. хар., 1582 Мін. п.; Юрко, Юрка (36) 1567 Бр. п., Гр. п., Навагр. п., 1582 Мін. п., 1614 Арш. п., 1623 Біц. п., 1636, 1638 Маг., 1642 Пол. в., 1646 Арш. п., 1670 Біц. в., 1730 Пол. в., 1746 Маг., 1764 Ула; Яцек: Яцко (22) 1528 Ваўк., Віц. з-ля, Гр., Кл., Кобр., Навагр. п., Пол. з-ля, Слон., 1567 Бр. п., Гр. п., Навагр. п., Слон. п.

Па СБП рэканструйваны імёны (у дужках пасля імені падаюца прозвішчы, па якіх зроблена рэканструкцыя): Абрамка (Абрамчанка); Агейка (Агейка); Адамка (Адамкевіч); Азарка (Азарка)<Азар, Азарія ці Елеазар; Акулка (Акулка)<Акула<Акила; Аліферка (Аліферка)<Алифер<Елевферий; Аляксанка (Аляксанкін); Амеллька (Амеллькін); Ананька (Ананька); Анапрэйка (Анапрэйка); Андрэйка (Андрэйкаў); Аніска, Аніська (Анісковіч, Аніська); Анціпка (Анціпкін); Астапка (Астапковіч); Атрошка (Атрошчанка)<Атрофім<Трофім; Аўласка (Аўласка)<Авлас<Власій; Аўсейка (Аўсейка)<Аўсей<Евсевій; Аўтушка (Аўтушка)<Аўтух<Евтихій; Афонька (Афонькін), Аханько (Аханькоў)<Афоній; Ахрэмка (Ахрэмкін)<Ахрем<Ефрем; Банько (Банько), Бенька, Бянько (Бенька, Бянько, Бянькоў)<Банадыкт, Бенедыкт<польск. Benedykt; Валадко, Валодка, Валадзько, Валодзька (Валадкевіч, Валадковіч, Валодчанка, Валадзько, Валодзька); Ванко, Ванько (Ванковіч, Ванько); Вараўка (Вараўка)<Вараўва<Варнава; Васілька, Васька, Васько (Васільчанка, Васькін, Васько); Вілько (Вільковіч)<Віл; Вінко, Вінько (Вінчонак, Вінькевіч) ад польск. Wincenty; Вітка, Вітко (Вітка, Вітко)<Віт ці Виталий; Віцько (Віцько)<Вітя<Віктор ці Віт, Виталий; Войтка, Вайтко (Войтка, Вайтко)<Войтех; Гайко (Гайко)<Гай; Гапонька (Гапонька)<Гапон<Агафон; Гардзейка (Гардзейка); Гераська (Гераськін); Глебка, Глябко (Глебка, Глябко)<Глеб; Грыгорка (Грыгаркевіч); Гурка, Гурко (Гурка, Гурко)<Гурий; Давыдка, Давыдзька (Давыдка, Давыдзька); Данілка, Данілька (Данілковіч, Данільчан

ка); *Дасько* (*Дасько*)<*Дасий*; *Дзёмка*, *Дзям'янка*, *Дзям'янка* (*Дзёмкін*, *Дзям'янка*, *Дзем'янъчонак*); *Дзя-
мідка* (*Дзямідка*); *Дзяніска* (*Дзеніскевіч*); *Домка* (*Дом-
кін*, *Домчанка*)<*Домн* ці *Домиан*, магчима, ад польск.
Domienik; *Елішка* (*Елішка*)<*Еліфаний*; *Занко*, *Занька*,
Занько (*Занковіч*, *Занька*, *Занько*)<*Зенон*; *Захарка* (*Захар-
ка*); *Зінко*, *Зінько* (*Зінкевіч*, *Зінько*)<*Зина*; *Зяноўка*
(*Зяноўка*)<*Зенов*, *Зиновий*; *Іванка*, *Іванько* (*Іванка*,
Іванько); *Ілько* (*Ількевіч*)<*Ілья*; *Ісаїка* (*Ісаїкін*)<
<*Ісаия*; *Іўко* (*Іўкоў*)<*Іов*; *Калінка* (*Калінкоў*)<*Ка-
лина*<*Каллинник*; *Калько* (*Калько*)<*Коля*<*Николай*;
Каролька (*Каролька*)<польск. *Karol*; *Каско*, *Касько*
(*Каскевіч*, *Касько*)<*Кассиан*; *Кастко* (*Кастко*)<*Ко-
стянтин*<*Константий*; *Кашперка* (*Кашперка*)<польск.
Kasper; *Кірко* (*Кіркевіч*)<*Кир* ці *Кирик*, *Кирилл*; *Кі-
рилка* (*Кірилка*); *Клімка*, *Клімко* (*Клімка*, *Клімко*);
Крыско, *Крыська* (*Крыскевіч*, *Крыська*)<*Кристент*;
Кузько (*Кузько*)<*Кузьма*; *Курилка* (*Курилкін*)<*Ку-
рила*<*Кирилл*; *Лазарка* (*Лазаркоў*); *Ленько*, *Лянко*,
Лянько (*Ленька*, *Лянкевіч*, *Лянько*)<*Леня*<*Леонид*;
Леўка, *Лёўка*, *Ляўко* (*Леўкін*, *Лёўкін*, *Ляўко*)<*Лев*;
Лотка (*Лотка*, *Лоткін*)<*Лот*; *Лукашка* (*Лукашка*)<
<польск. *Lukasz*; *Макарка* (*Макарчанка*); *Максімка*
(*Максімкін*); *Малашка* (*Малашкевіч*)<*Малахія*; *Ман-
ко*, *Манько*, *Мануйка* (*Манчанка*, *Манько*, *Мануйка*)<
<*Мануил*; *Маронка* (*Маронка*)<*Марон*; *Мацейка*, *Мац-
ко*, *Мацько* (*Мацейка*, *Мацейкін*, *Мацко*, *Мацько*)<*Ма-
цей*; *Машко* (*Машко*)<*Max*<*Епимах*; *Мелька*, *Мільян-
ка*, *Мялянка* (*Мелька*, *Мельчанка*, *Мільянка*, *Мялян-
ка*)<*Мельян*<*Емельян*; *Мікулка* (*Мікулка*)<*Мікула*<
<*Ніколай*; *Мілько* (*Мілько*, *Мількевіч*)<*Мілий*; *Мін-
ко*, *Мінько* (*Мінко*, *Мінько*)<*Міна*; *Міронка*, *Мірко*
(*Міронкаў*, *Міркін*); *Мітка*, *Мітко* (*Міткевіч*)<*Митрий*<
Димитрий; *Міхалка* (*Міхалка*)<*Михал* ці з польск.
Michał; *Міхейка* (*Міхейкаў*)<*Михей*; *Міцко*, *Міцько*
(*Міцкевіч*, *Міцько*)<*Митрий*<*Димитрий*; *Мішка*, *Міш-
ко* (*Мішкін*, *Мішко*); *Мяхедэ́йка* (*Мяхедзькін*)<*Мя-
хед*<*Мефодій*; *Назарка* (*Назарка*); *Наумка* (*Наумкін*);
Нікалайка (*Нікалайчанка*); *Нікітка* (*Нікітка*); *Палуян-
ка* (*Палуянка*)<*Поліен*; *Панко*, *Панько*, *Панцялейка*
(*Панчанка*, *Панька*, *Панцялейка*); *Пасько* (*Пасько*)<
Пасикрат; *Патапка* (*Патапкаў*); *Паўка* (*Паўчанка*)<*Па-*

вел; *Пацейка*, *Пацейка*, *Пацка*, *Пацко* (*Пацейка*, *Пацейка*, *Пацкевіч*)<*Пацей*<*Ипатий*; *Пе́цька* (*Пе́цька*); *Пілька* (*Пілька*)<*Пилимон*<*Филимон*; *Пранко*, *Пранько* (*Пранкевіч*, *Пранько*)<*Прантишек*<*Франтишек*; *Працко*, *Протка*, *Процка*, *Процька* (*Працко*, *Працкевіч*, *Проткін*, *Протчанка*, *Процка*, *Процька*)<*Протасий*; *Прошка* (*Прошка*)<*Прохор*; *Пулко* (*Пулко*)<*Пулий*; *Пупка*, *Пупко* (*Пупка*, *Пупко*)<*Пуплий*; *Пя́цько* (*Пяткевіч*, *Пя́цько*)<*Петр*; *Радзька*, *Радзько*, *Радко*, *Робка*, *Родзька* (*Радзька*, *Радзько*, *Радкевіч*, *Радковіч*, *Родзька*)<*Родион*; *Раманка*, *Раманька* (*Раманка*, *Раманько*); *Рымка* (*Рымка*)<*Римма*; *Савінка* (*Савінкін*)<*Савин*; *Савоська* (*Савоська*)<*Савостиан*<*Севастиан*; *Савулька* (*Савулькін*)<*Савул*<*Савел*; *Садко* (*Садковіч*)<*Садок*; *Сайка*, *Сайко* (*Сайка*, *Сайко*)<*Сай*<*Исая*; *Салошка* (*Салошкін*)<*Солохон*; *Самонка* (*Саманко*)<*Самон*; *Санька*, *Санько* (*Санька*, *Санько*)<*Александр*; *Саско* (*Саско*)<*Сасоний*; *Саўка*, *Саўко* (*Саўкін*, *Саўко*)<*Сава*; *Сафонка*, *Сахонька*, *Саханько* (*Сафонкін*, *Сахонька*, *Саханько*)<*Софонія*; *Свірка*, *Свірко* (*Свірка*, *Свірко*)<*Свирид*<*Спиридон*; *Серафімка* (*Серафімка*); *Сеўка* (*Сеўка*)<*Севастиан*; *Сідорка* (*Сідорчанка*)<*Сідор*<*Ісидор*; *Сіліванька* (*Сіліванько*)<*Силиван*<*Сілван*; *Сілко*, *Сілько* (*Сілко*, *Сілько*)<*Сила*; *Сімка*, *Сімко* (*Сімко*, *Сімчанка*)<*Сим*; *Сісько* (*Сіськевіч*)<*Сисой*; *Станко* (*Станкевіч*)<*Станислав*; *Сцёпка* (*Сцёпкін*); *Сялько* (*Сяльчонак*)<*Селивон*<*Силван*, магчыма, і ад *Селинний*; *Сямёнка*, *Сямко* (*Семянко*, *Сямко*); *Тарашка* (*Тарашкевіч*)<*Тарах*; *Томка* (*Томка*)<польск. *Tomasz*; *Трошка* (*Трошка*)<*Трохим*<*Трофим*; *Трыфонька* (*Трыфонька*); *Фалько* (*Фалько*)<*Фалалей*; *Федка*, *Фёдарка* (*Федчанка*, *Федаркевіч*); *Фенка*, *Фенька*, *Фянько* (*Фенчанка*, *Фенька*, *Фянько*)<*Фена*<*Феона*; *Філіпка* (*Філіпчанка*); *Філонка* (*Філончык*)<*Філон*<*Филимон*; *Філька*, *Філько* (*Фількевіч*, *Фільчанка*)<*Филя*<*Филимон*; *Флёрка* (*Флёрка*)<польск. *Florian*; *Фомка* (*Фомчын*); *Франко*, *Францко* (*Франчанка*, *Франкевіч*)<*Франц*; *Фролка* (*Фралко*)<*Фрол*<*Флор*; *Фядзько*, *Фядко* (*Фядзько*, *Федчанка*); *Фярко* (*Фярко*)<*Ферапонт*; *Фя́ско*, *Фя́сько* (*Фешчанка*, *Фясько*)<*Феспесий*; *Хадорка* (*Хадорка*, *Хадоркін*)<*Ходар*<*Фёдор*; *Халько* (*Халько*, *Хальчэня*)<*Халалей*<*Фалалей*; *Хамко*, *Хомка* (*Хамко*, *Хомчанка*)<*Хо-*

ма <Фома; *Харко* (*Харко*) <*Харитон*; *Хвядко*, *Хвятко*, *Хвяцко* (*Хвядчэнія*, *Хвяткевіч*, *Хвяцковіч*) <*Хведар* <*Фёдор*; *Хілька*, *Хілько* (*Хілька*, *Хілько*) <*Хилимон* <*Филимон*; *Цімка*, *Цімко* (*Цімка*, *Цімко*) <*Тимофей*; *Цітко* (*Цітко*) <*Тит*; *Цішка*, *Цішко* (*Цішкавій*, *Цішкін*, *Цішко*) *Тихон*; *Шымка*, *Шымко* (*Шымкавіч*, *Шымко*, *Шымковіч*) <*польск.* *Szymon*, *Юдко* (*Юдчанка*) <*Юда* <*Иуда*; *Юнко* (*Юнковіч*) <*Юний*; *Юрка* (*Юркевіч*, *Юрчанка*); *Юсько* (*Юсько*) <*Юстын*, *Иустин*; *Юшка*, *Юшко* (*Юшка*, *Юшко*) <*Юхим*, *Евфимий*; *Якаўка* (*Якоўчанка*) <*Якімка* (*Якімка*); *Янка*, *Янко* (*Янчын*, *Янкевіч*); *Ясько* (*Яськоў*); *Яцка*, *Яцко* (*Яцка*, *Яцко*, *Яцкевіч*) <*польск.* *Jacek*.

У размоўна-бытавой сферы імёны з суфіксам *-ка/-ко* самая пашираная як па колькасці, так і тэрытарыяльна. Яны засведчаны ад пераважнай большасці невытворных імён з фіналіяй «галосны+зычны» і невытворных і вытворных імён з фіналіяй *-а*.

Суфікс *-ко* выступае толькі ў націскным складзе, малапрадуктыўны. Зафіксавана з гэтым суфіксам усяго шэсць варыянтаў: *Васілько* Бр. в. *Бярэз.*, *Кобр.*, *Малар.*, *Пін.*, *Стол.*, Гр. в. *Бераст.*, *Мін. в.* *Стаўбц.*; *Васько* Бр. в. *Драг.*, Ів., *Кобр.*, *Лун.*, *Малар.*, *Стол.*; *Віц'ко* (*Віктар*) Бр. в. *Драг.*, *Івац.*; *Калько* (*Мікалай*) Бр. в. *Пін.*; *Ляўко* (*Лявон*) Бр. в. *Драг.*; *Максімко* Гр. в. *Маст.*; *Печярко* (з устаўным галосным у спалучэнні [тр], як у *Пётарка*) Бр. в. *Ів.*; *Пляцько* Бр. в. *Ів.*; *Санько* (*Аляксандар*) Бр. в. *Драг.*, *Кобр.*, *Малар.*, *Гом. в.* *Лельч.*, Гр. в. *Навагр.*, *Мін. в.* *Мінск*; *Талько* (*Анатоль*) Гом. в. *Лельч.*; *Хведко* (*Фёдар*) Бр. в. *Івац.*; *Юленько* (*Юльян*) Бр. в. *Стол.*; *Юрко* Бр. в. *Драг.*, *Івац.*, *Стол.*.

З суфіксам *-ка* адзначаны 232 варыянты, з якіх 126 утвораны ад поўных асноў і 106 — ад усечаных.

Ад поўных асноў утвораны імёны: *Аляксейка* Бр. в. *Драг.*, Ів., *Маг. в.* *Касц.*, *Мінск*; *Анатолька* *Мінск*, *Анто́лька* (*Анатолій*) Віц. в. *Міёр.*, *Мінск*; *Антонка* Бр. в. *Драг.*, Гр. в. *Лід.*, *Навагр.*, *Мін. в.* *Мін.*, *Мінск*, Сл., *Стаўбц.*, *Антонька* *Мін. в.* *Мядз.*; *Афанаска* Бр. в. *Драг.*, *Пруж.*; *Аркадэ́йка* Гом. в. *Рэч.*, *Маг. в.* *Мсц.*, *Мін. в.* *Віл.*, *Мін. в.* *Мінск*; *Архітка* Бр. в. *Жаб.*; *Арцёмка* Бр. в. *Брэсц.*, *Драг.*, *Пруж.*, *Мін. в.* *Мінск*; *Амялянка* Бр. в. *Драг.*; *Астапка* Бр. в. *Драг.*, Ів., *Лун.*; *Афанаска* Бр. в. *Драг.*; *Ахрэмка* *Мін. в.* *Люб.*; *Багданка* *Мінск*; *Базылька*

Мін. в. Стадубц.; *Барыска* Бр. в. Бар., Брэсц., Івац., Кам.,
Кобр., Лун., Пін., Віц. в. Пол., Гр. в. Гродна, Мін. в.
Люб., Стадубц.; *Вадзімка* Бр. в. Драг., Жаб., Кам.; *Ва-
лерка* Бр. в. Бар., Драг., Жаб., Ів., Івац., Кам., Віц. в.
Беш., Паст., Чашн., Шарк., Гр. в. Ашм., Гродз., Грод-
на, Кар., Навагр., Шч., Маг. в. Мец., Хоц., Мін. в. Бары-
саў, Віл., Дзярж., Люб., Мал., Мін., Мінск, Сл., Стадубц.;
Васілька Бр. в. Кам., Гр. в. Гродна, Мін. в. Барысаў,
Бярэз., Мін., Мінск, Мядз.; *Віктарка* Мін. в. Мінск, *Вік-
торка* Бр. в. Драг., Ів., Гр. в. Навагр.; *Віталька* Бр. в.
Драг., Івац., Кам., Малар., Пін., Гр. в. Астр., Маг. в.
Меціслаў, Мін. в. Віл., Люб., Мін., Мінск; *Восіпка*
(Іосіф) Віц. в. Шарк., Гр. в. Шч.; *Гандрыйко* (Андрэй)
Бр. в. Драг.; *Гантонко* (Антон) Бр. в. Драг.; *Гордзейка*
Бр. в. Стол.; *Героімка* (Геранім) Віц. в. Глыб.; *Гаўрыл-
ка* Бр. в. Драг., Івац., Малар.; *Германко* Бр. в. Стол.;
Гнатко (Ігнат) Бр. в. Драг., Ів., Лун., Пін., Стол.;
Давыдка Бр. в. Драг., Гр. в. Навагр.; *Данілка* Бр. в.
Брэст, Драг., Ів., Івац., Кам., Кобр., Пін., Стол., Віц. в.
Докш., Гр. в. Навагр., Маг. в. Меціслаў, Мін. в. Барысаў,
Віл., Мін., Мінск; *Дзям'янка* Бр. в. Бяроз., Драг., Івац.,
Дзямянка Мін. в. Дзярж.; *Дзяніска* Бр. в. Бар., Брэст,
Драг., Ів., Кобр., Малар., Стол., Віц. в. Леп., Гр. в. Грод-
на, Лід., Свісл., Маг. в. Бабр., Бых., Касц., Мец.,
Мін. в. Мін., Мінск, Сл.; *Дміцерка* Бр. в. Драг., Ів.,
Пін.; *Ерамейка* Бр. в. Бар., *Ерка* (*Еры з польск. Jerzy*)
Гр. в. Смарг.; *Есінко* (Іосіф) Бр. в. Кобр., Стол., *Есін-
ка* (Іосіф) Бр. в. Драг.; *Захарка* Бр. в. Брэст., Драг.,
Пруж., Стол., Маг. в. Меціслаў, Мін. в. Віл., Мін., Мінск,
Сл.; Іван: *Іванка* Бр. в. Бяроз., Ганц., Драг., Жаб.. Ів.,
Івац., Кобр., Лун., Лях., Пін., Стол., Віц. в. Міёр., Шум.,
Гом. в. Ветк., Жытк., Лельч., Петр., Хойн., Гр. в. Навагр.,
Маг. в. Бабруйск, Касц., Крыч., Маг., Мец., Мін. в.
Барысаў, Віл., Кап., Кл., Люб., Пух., Стадубц.; *Іванька*
Бр. в. Жаб., Ів., Кобр., Пін., Віц. в. Леп., Гом. в. Браг.,
Б.-Каш., Гом., Добр., Лоеў., Рэч., Хойн., Чач., Маг. в.
Бабруйск, Гор., Касц., Кір. Клім., Мец., Шкл., Мін. в.
Лаг., Мядз.; *Ігарка* Віц. в. Чашн., Гр. в. Навагр.,
Мін. в. Віл., Сл., Стадубц.; *Ігнатка* Бр. в. Ів., Пруж.,
Стол., Мін. в. Кл., *Ігнацька* Віц. в. Шум.; *Ілька* (Ілья)
Бр. в. Жаб., Віц. в. Лёзн., Мін. в. Мінск; *Іванко* Бр. в.
Драг., Ів.; *Кандратка* Бр. в. Драг., Гр. в. Навагр.;
Карнілка Бр. в. Драг., Кам., Малар.; *Кірылка* Бр. в.

Брэст., Драг., Пін., Гр. в. Навагр.; *Кузёмка* (Кузьма)
Бр. в. Ів., Лун.; *Лёўка* (Леў) Гр. в. Навагр., Мін. в.
Мінск; *Лук'янка* Гр. в. Навагр.; *Ляўонка* (Ляўон) Бр. в.
Драг., Кобр., Гр. в. Навагр., *Ляўонька* (Ляўон) Мін. в.
Мядз.; *Майсейка* Бр. в. Пруж.; *Макарка* Бр. в. Драг.,
Пін., Пруж., Гр. в. Навагр., Мін. в. Бярэз., Віл., Мін.,
Сл.; *Максімка* Бр. в. Брэсц., Бяроз., Драг., Жаб., Івац.,
Кобр., Пін., Стол., Гр. в. *Маст.*, Навагр., Мін. в. Бярэз.,
Мінск, Стадубц.; *Марцінка* Бр. в. Бар., Гр. в. Навагр.,
Мартынка Бр. в. Драг.; *Мар'янка* Бр. в. Ів., Мін. в.
Стадубц.; *Мацвеіка* Бр. в. Бяроз., Драг., Ів., *Малар.*,
Стол., Гр. в. Навагр., *Мацейка* Мін. в. Дзярж.; *Мікалайка*
Бр. в. Івац., Кам., Кобр., Лях., Пін., Гом. в. Петр.,
Мін. в. Віл., Круп., Люб., Мінск, Мядз., Стадубц.; *Мікітка*
Бр. в. Драг., Івац., Кам., *Малар.*, Пруж., Стол.,
Гом. в. Хойн.; *Міколка* Бр. в. Бар., Драг., Жаб., Ів.,
Кам., Кобр., Віц. в. Паст., Гом. в. Б.-Каш., Жытк.,
Рэч., Гр. в. Кар., *Маст.*, Навагр., Маг. в. Гор., Касц.,
Краснап., Мін. в. Віл., Мінск, Мін., Нясв., Пух., Сл.,
Стадубц.; *Міронка* Бр. в. Івац.; *Міхалка* Бр. в. Бяроз.,
Драг., Ів., Івац., Кобр., Лун., Лях., *Малар.*, Пін.,
Стол., Віц. в. Паст., Пол., Гом. в. Хойн., Гр. в. Іёў.,
Кар., Маг. в. Гор., Касц., Кругл., Шкл., Мінск; *Нагумко* (Навум)
Бр. в. Драг.; *Несцёрка* Бр. в. Драг., *Малар.*, Пін.; *Нікалаіка* Мінск; *Нічыпарка* Бр. в. Ів.,
Стол.; *Осінка* (Іосіф) Бр. в. Кам.; *Павелка* Бр. в. Драг.,
Стол.; *Панаска* Бр. в. Бяроз., Драг.; *Парфірка* Гр. в.
Смарг.; *Патапка* Бр. в. Драг.; *Паўлінка* (Паўлін) Віц. в.
Верхнядзвінск; *Пілінка* Бр. в. Драг., Кобр., Лун., Мін. в.
Люб., Мал.; *Платонка* Бр. в. Драг., Гр. в. Навагр., Мін. в.
Стадубц.; *Пракопка* Бр. в. Бар., Драг., Гр. в. Навагр.,
Мін. в. Бярэз., Сл.; *Прохарка* Мін. в. Мядз.; *Раманка*
Бр. в. Бяроз., Драг., Івац., Кар., Лун., Пін., Стол., Маг. в.
Касц., Мсц., Мін. в. Мінск; *Русланка* Гр. в. Шч.; *Рыгорка*
Бр. в. Драг., Кам., Стол., Гом. в. Акц., Мін. в. Мінск,
Сл.; *Сайка* (Сава) Бр. в. Драг., Кобр., Лун., Гр. в. Лід.,
Шч.; *Сцяпанка* Бр. в. Брэст, Бяроз., Драг., Ів., Івац.,
Кобр., Лун., *Малар.*, Пін., Стол., Віц. в. Паст., Гом. в.
Петр., Гр. в., Мін. в. Люб., Мінск, Сл., Слуцк, Стадубц.;
Сцяпанька Мін. в. Мядз.; *Сямёнка* Бр. в. Ганц., Драг.,
Ів., Івац., Гр. в. Навагр., Мін. в. Сл., *Сямёнька* Віц. в.
Уш.; *Сымонка* Бр. в. Драг., Івац., Мін. в. Мал., *Сымонька*
Гр. в. Смарг.; *Сяргейка* Бр. в. Бар., Драг., Ів.,

Лун., Малар., Пруж., Гом. в. Жытк., Карм., Петр.,
Гр. в. Гродна, Қар., Лід., Маг. в. Бабруйск, Бабр., Қасц.,
Мін. в. Барысаў, Маладзечна, Мінск, Мядз., Сл., Стайбц.;
Тараска Бр. в. Драг.; *Тадорка* (*Тодар* разм.) Гр. в.
Дзятл., Мін. в. Віл.; *Трафімка* Бр. в. Бяроз., Пін., Мінск,
Тракімка Бр. в. Бяроз., Драг., Стол.; *Уладзімірка*
Мін. в. Дзярж.; *Федорка* Бр. в. Ганц., Пінск, *Фёдарка*
Бр. в. Бар., Гр. в. Навагр.; *Філіпка* Мін. в. Нясв.;
Флёрка (*Фларыян*) Мін. в. Бярэз., Мядз.; *Фомка* (*Фама*)
Мін. в. Люб.; *Фядорка* Гр. в. Навагр.; *Фядоска* Бр. в.
Драг.; *Фядотка* Бр. в. Драг.; *Хартонко* (*Харытон*) Бр. в.
Лун., *Харытонка* Бр. в. Драг., Ів., Пін.; *Хведарка*
Бр. в. Кобр., Бельск, Пін., Віц. в. Расон., Мін. в. Пух.,
Хвядосько Бр. в. Стол.; *Хомка* (*Фама*) Бр. в. Драг.,
Кобр., Віц. в. Беш.; *Цімафейка* Бр. в. Драг., Гр. в. Навагр.,
Мін. в. Стайбц., *Цімошка* (*Цімох*, *Цімафей*)
Бр. в. Бяроз., Қам., Кобр., Пін., Пруж., Віц. в. Brasla.,
Докш., Гр. в. Кар., Мін. в. Мінск, Пух., Сл.; *Ціханка*
Бр. в. Драг., Ів., Пін.; *Юзафка* (*Юзат*) Гр. в. Щч., *Юзэтка*
(*Юзат*) Бр. в. Қам.; *Юльянка* (*Юліян*) Віц. в.
Шарк.; *Юрка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 47 фіксаций
у 42 нас. пунктах; *Юхімка* (*Юхім*, *Яфім*) Бр. в. Драг.,
Кобр.; *Ягорка* Бр. в. Брест, Івац., Қам., Віц. в. Сен.,
Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Барысаў, Люб.; *Язэлка*
(*Іосіф*) Бр. в. Қам., Гр. в. Навагр., Мін. в. Стайбц.;
Якаўка Бр. в. Ганц., Ів., Драг., Кобр., Мін. в. Бярэз.;
Янка Бр. в. Бар., Івац., Пін., Віц. в. Глыб., Докш., Міёр.,
Паст., Чашн., Шум., Гом. в. Браг., Жытк., Хойн., Гр. в.
Астр., Ашм., Бераст., Воран., Дзятл., Маг. в. Қасц.,
Мсц., Мін. в. Валож., Віл., Лаг., Мін., Мінск, Мядз.,
Пух.; *Яромка* (*Ерамей*) Бр. в. Бар.; *Яўсейка* Гр. в.
Навагр.; *Яўхімка* (*Яфім*) Мін. в., *Яфімка* Маг. в. Чав.

Ад усечаных невытворных асноў ці ад утвораных ад
іх варыянтаў імён з фіналіяй -а адзначаны *Алька* (*Аляксандар*)
Віц. в. Кругл.; *Амелька* (*Амяльян*) Бр. в.,
Омэлько Стол.; *Балодзька* (*Уладзімір*) Бр. в. Қам.; *Болеська*
(*Баляслай*) Мін. в. Валож., *Болька* (*Баляслай*)
Гр. в. Ашм.; *Борка* Бр. в. Драг., Івац., Қам., Стол.,
Віц. в. Глыб., Пол., Гом. в. Гом., Хойн., Гр. в. Гродна,
Гродз., Навагр., Маг. в. Қліч., Мсц., Мін. в. Барысаў,
Віл., Мал., Мін., Мінск, Сл.; *Вадзька* (*Вадзім*) Бр. в.
Бр., Драг., Қам.; *Валодзька* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 90 фіксаций у 79 нас. пунктах; *Валодка* Бр. в. Івац.;

Валька (Валянцін) Бр. в. Бар., Драг., Кам., Мін. в. Ба-
рысаў, Мін., Мінск, Стайбц.; *Ванька* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 135 рэгістрацый у 122 нас. пунктах; *Васька* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 101 фіксацыя ў 99 нас. пунктах; *Венька* (Веніямін) Бр. в. Драг., Віц. в. Шарк.; *Вітка* (Віталій) Маг. в. Клічаў, *Вітолька* (Вітольд) Віц. в. Брасл.; *Віцька* (Віктар) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 82 фіксацыі ў 72 нас. пунктах; (Віталій) Бр. в. Драг., Пруж., Віц. в. Пол., Мін. в. Нясв.; *Войтка* (Войцех) Гр. в. Іўеў; *Воська* (Іосіф) Гом. в. Б.-Каш., Добр.; *Воўка* (Уладзімір) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 92 фіксацыі ў 80 нас. пунктах; *Гамелька* (Емяльян) Бр. в. Ів.; *Гараська* (Гарасім) Бр. в. Кобр.; *Генка* (Генадзій) Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз., Драг., Жаб., Ів., Кам., Віц. в. Віцебск, Гарад., Глыб., Докш., Краснап., Леп., Паст., Пол., Шарк., Шум., Гом. в. Мазыр., Гр. в. Астр., Ашм., Воран., Гродз., Гродна, Зэльв., Лід., Маст., Маг. в. Крыч., Чэрыйк., Мін. в. Бярэз., Люб., Мал., Мін., Мінск, Нясв., Сл., Стайбц.; *Генка* (Яўгеній) Віц. в. Глыб., Паст., Гр. в. Кар.; *Генька* (Генадзій) Бр. в. Івац., Малар., Віц. в. Брасл., Гарад., Глыб., Сен., Гр. в. Ашм., Зэльв., Мін. в. Мядз., Узду; (Яўгеній) Віц. в. Глыб.; *Гэнька* (Генадзій) Віц. в. Глыб., Гр. в. Астр., Ашм., Зэльв.; (Генрых) Гр. в. Гродз.; *Данька* (Даніла) Бр. в. Малар., Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Барысаў, Віл., Мін., Мінск; *Дзёмка* (Дзям'ян) Бр. в. Ів., Пін., Віц. в. Докш., Расон., Мін. в. Мін., Мінск; *Дзімка* (Дзэмітрый) — ва ўсіх абласцях 42 фіксацыі ў 40 нас. пунктах, *Міцька* — 34 фіксацыі ў 32 нас. пунктах; (Вадзім) Бр. в. Бар.; *Дзінька* (Дзяніс) Гр. в. Свісл.; *Донька* (Даніла) Мін. в. Віл., Дзярж., Мал.; *Дрэйка* (Андрэй) Бр. в. Брэсц., Пін.; *Дэнька* (Дзяніс) Віц. в. Леп.; *Ерка* (Яраслаў) Гр. в. Навагр.; *Еська* (Іосіф) Бр. в. Ганц., *Еська* (Іосіф) Віц. в. Віц., Гом. в. Добр.; *Жорка* (Георгій) Бр. в. Бар., Брэст., Драг., Пруж., Віц. в. Глыб., Міёр., Чашн., Гр. в. Гродз., Дзятл., Мін. в. Лаг., Люб., Мінск, Пух.; *Жэнька* (Яўген) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 36 фіксацыі ў 36 нас. пунктах; *Зэнька* (Зянон) Віц. в. Паст.; *Іоська* (Іосіф) Гр. в. Лід.; *Казька* (Казімір) Віц. в. Паст., Мін. в. Мінск; *Колька* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 87 рэгістрацый у 82 нас. пунктах; *Косцька* Бр. в. Брэст; *Ларка* (Ларыён) Віц. в. Расон.; *Лерка* (Валерый) Мін. в.

Мінск; *Лёнька* (Леанід) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 59 фіксацый у 55 нас. пунктах; *Лёўка* (Лявон) Бр. в. Драг., Кам.; *Лодзька* (Уладзімір) Віц. в. Шум.; *Лявонка* Бр. в. Лях., Гом. в. Жытк., Гр. в. Кар.; *Марка* (Мар'ян) Віц. в. Паст.; *Мелька* (Емяльян) Бр. в. Брасл.; *Мечка* (Мечыслаў) Гр. в. Ашм.; *Мінька* (Мінай) Віц. в. Паст., Уш.; (Веніамін) Віц. в. Сен.; *Мішка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 172 фіксацыі ў 146 нас. пунктах; *Моська* (Майсей) Бр. в. Стол.; *Моцька* (Мацвеій) Віц. в. Гарад.; *Нянька* (Ананій) Гом. в. Лельч.; *Оська* (Іосіф) Бр. в. Кам.; *Панька* (Афанасій) Віц. в. Талачын; *Пайка* (Павел) Бр. в. Стол., Віц. в. Беш., Брасл., Пол., Гр. в. Гродна, Қар., Навагр., Мін. в. Дзярж., Мінск; *Пека* Гом. в. Б.-Каш.; *Пецька* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 90 фіксацый у 82 нас. пунктах; *Пілька* (Піліп) Бр. в. Стол.; *Прошка* (Прохар) Бр. в. Кобр.; *Радзька*, *Родзька* (Радзівон) Брэст; *Ромка* (Раман) Бр. в. Бар., Брэст, Драг., Ів., Пінск, Віц. в. Беш., Паст., Гр. в. Гродз., Қар., Навагр., Маг. в. Касц., Мін. в. Бярэз., Віл., Люб., Мінск, Мін., Пух.; (Рамуальд) Гр. в. Ашм., Мін. в. Валож.; *Роська* (Расцілаў) Гр. в. Дзятл.; *Санька* (Аляксандар) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 53 фіксацыі ў 52 нас. пунктах; *Саўка* (Савелій) Бр. в. Ів., Кобр., Малар., Віц. в. Беш., Леп., Мін. в. Бярэз.; *Сека* (Сяргей) Бр. в. Лях.; *Сенька* (Арсен) Віц. в. Брасл.; *Сёмка* Бр. в. Бар., Драг., Жаб., Ів., Івац., Кам., Кобр., Пін., Гом. в. Реч., Гр. в. Кар., Навагр., Маг. в. Бабр., Мін. в. Кл., Люб., Мінск, Сл.; *Сімко* (Максім) Бр. в. Лун.; *Сладка* (Вячаслаў) Бр. в. Баранавічы, Бяроз., Драг., Жаб., Івац., Кам., Лун., Лях., Віц. в. Міёр., Пол., Шарк., Гр. в. Гродна, Іёў., Лід., Навагр., Мін. в. Барысаў, Валож., Люб., Мін., Мінск, Сл., Стайбц.; (Расцілаў) Бр. в. Стол.; (Святаслаў) Гр. в. Навагр., Маг. в. Касц.; (Станіслаў) Бр. в. Баранавічы, Гом. в. Б.-Каш., Гродна, Мінск; (Уладзіслаў) Баранавічы; (Яраслаў) Гом. в. Жытк., Мін. в. Мінск; *Сцёпка* Бр. в. Бяроз., Драг., Ів., Івац., Кам., Лях., Віц. в. Гарад., Докш., Міёр., Пол., Расон., Уш., Гом. в. Ветк., Жытк., Лельч., Гр. в. Ашм., Гродз., Маг. в. Кір., Мін. в. Барысаў, Віл., Қал., Люб., Мінск, Мядз., Сл., Стайбц.; *Сярожка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 71 фіксацыя ў 65 нас. пунктах; *Талька* (Віталій) Бр. в. Івац.; *Толька* (Анатоль) Бр. в. Бяроз., Драг., Кам., Кобр.,

Стол., Гр. в. Бераст., Воран., Гродз., Кар., Свіл.,
Мін. в. Бярэз., Люб., Мін., Мінск, Сл.; Томка (Тамаш);
Бр. в. Ів., Гр. в. Воран.; Тонька (Антон) Гр. в. Ашм.,
Мін. в. Віл.; Трошка (Трафім) Брэст, Лун., Стол.;
Уладзька (Уладзімір) Віц. в. Пол., Мінск; (Уладзіслаў)
Віц. в. Багушэўск, Мін. в. Люб.; Уладка (Уладзімір)
Гр. в. Ашм.; Федзька (Фёдар) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 39 фіксацый у 39 нас. пунктах; (Фядот) Бр. в.
Драг.; Федка (Фёдар) Бр. в. Івац.; Філька (Філімон)
Бр. в. Івац., Кобр., Віц. в. Беш., Гом. в. Добруш; Фімка
(Трафім) Бр. в. Стол.; Флёрка (Фларыян) Мін. в.
Бярэз., Мядз.; Фонька Віц. в. Шарк.; Франка, Франька
(Франц) Віц. в. Паст.; Фэлька (Фелікс) Віц. в. Глыб.,
Докш., Паст., Гр. в. Іёў, Мін. в. Мядз.; Хведзька (Фёдар)
Бр. в. Ганц., Ів., Лях., Віц. в. Чашн., Шум., Гом. в.
Ветк., Добр., Маг. в. Касц., Крыч., Слаўг., Мін. в. Люб.,
Пух.; Цімка (Цімафей) Бр. в. Бяроз., Пруж., Віц. в.
Орша, Пол., Гр. в. Кар., Мін. в. Люб., Мінск, Пух.; (Цімур)
Бр. в. Брэст, Малар.; Цішка (Ціхан) Бр. в. Бар.;
Чэська (Вячаслаў) Гр. в. Астр., Ашм., Бераст., Лід.,
Мін. в. Мінск; Эдзька (Эдуард) Бр. в. Бар., Віц. в.
Глыб., Докш., Паст., Гр. в. Ашм., Гродна, Іёў, Мін. в.
Барысаў, Валож., Мінск, Мядз.

Колькаснае павелічэнне варыянтаў імён з суфіксам -ко/-ка, рэканструйваних па СБП (157) і зафіксаваных на тэрыторыі Беларусі ў 1978—1980 гг. (232) у паралельні з фіксацыямі ў пісьмовых кропіцах XVI—XVIII стст. (72), сама па сабе не можа служыць прымым сведчаннем актывізацыі гэтага суфікса ва ўтварэнні варыянтаў імён. У старажытных юрыдычных актах, у якіх у прававых мэтах імкнулася найбольш дакладна ідэнтыфікачаць асобу, разам з канцылярскай традыцыяй іменавацаць асобу поўным (звычайна ў разглядаемы перыяд размоўна-бытавым) іменем выкарыстоўвалася ў многіх выпадках і дэмінутыўныя формы (калі яны ў адносінах да канкрэтных асоб былі найбольш вядомымі ці нават адзінымі). Гэта значыць практычна ў пісьмовых кропіцах адлюстраваны толькі асобная выпадкі рэальна ўжываных у размоўна-бытавых умовах дэмінутыўных форм, у матэрыялах жа, сабраных у 1978—1980 гг., па магчымасці поўна адлюстраваны ўсе формы, якія бытуюць у абследаваных населеных пунктах. Што ж адносіца да рэканструкций па СБП, то лік іх адносна ўмоўны. З ад-

наго боку, відаць, засталіся не ўлічанымі некаторыя прозвішчы, па якіх можна было рэканструяваць новыя варыянты імён, а з другога — асобныя рэканструяваныя варыянты можна разглядаць як умоўныя, гіпатэтычныя.

Варыянты з суфіксам *-ко//ка* часцей утварающа ад усечаных асноў. У большасці выпадкаў і ў поўных і усечаных асновах цвёрдасць-мяккасць апошняга зычнага перад суфіксам захоўваецца. Аднак ва ўсіх трох крыніцах адзначаны выпадкі ацвярдзення мяккага зычнага ці змякчэння цвёрдага, у выніку чаго ўзніклі дублеты з парнымі цвёрдымі-мяккімі зычнымі [и]-[н'], [л]-[л'], [с]-[с'], [т]-[т'], [п]-[п'], [д]-[д'], [з]-[з']: *Антонка* — *Антонька*, *Бенко* — *Бенько*, *Вінко* — *Вінько*, *Зенка* — *Зенька*, *Іванка* — *Іванька*, *Ляронка* — *Ляронька*, *Станка* — *Станько*, *Сцяпанка* — *Сцяпанька*, *Сымонка* — *Сымонька*, *Сямёна* — *Сямёнька*; *Ілко* — *Ілько*, *Омелко* — *Амелька*, *Хілко* — *Хілько*; *Васко* — *Васько*, *Гараска* — *Гараська*, *Есько* — *Есько*, *Каско* — *Касько*, *Оніско*, *Аніска* — *Аніська*; *Петко* — *Віцько*, *Ігнатка* — *Ігнацька*, *Матко* — *Матько*, *Петко* — *Петько*, *Пятко* — *Пяцько*; *Валодка* — *Валодзька*, *Давыдка* — *Давыдзька*, *Радзько*, *Родка* — *Родька*, *Федко(а)* — *Федько*, *Федзька*, *Ходко* — *Ходько*.

Для часткі прыведзеных дублетных форм канцавы зычны ўтваральны асновы (звычайна ўсечанай асновы поўнай формы) з'яўляецца мяккім: *Бен'(едикт)+ко*, *Стан'(ислав)+ко*, *Іл'(ja)+ко*, *Омел'(jan)+ко*, *Хіл'(имон)+ко*, *Вас'(илий)+ко*, *Гарас'(им)+ко*, *Ес'(иф)+ко*, *Кас'(jan)+ко*, *Род'(ион)+ко*, а для другой часткі — цвёрдым: *Він(цент)+ко*, *Зен(он)+ко*, *Пет(r)+ко*, *Фед(op)+ко*, *Ход(op)+ко*, *Іван+ко*, *Лярон+ка*, *Сцяпан+ка*, *Ігнат+ка*, *Давыд+ка*. Дублетныя для прыведзеных форм ўзніклі ў выніку універсалізацыі суфікса *-ко//ка*. Пад уплывам форм, што з'яўліся на базе асноў з канцавым цвёрдым зычным (*Вінко*, *Зенко*, *Петко*, *Федко*, *Ходко*, *Іванко*, *Ляронка*, *Ігнатка* і інш.), узніклі дублетныя формы з цвёрдым зычным перад суфіксам для форм, утвораных ад асноў з канцавым мяккім зычным (*Бенко*, *Васко*, *Гараско*, *Есько*, *Ілко*, *Каско*, *Омелко*, *Радко*, *Родка*, *Станко*, *Хілко*). І наадварот, пад уплывам форм, што ўзніклі на базе асноў з канцавым мяккім зычным (*Бенько*, *Васько*, *Гараська*, *Есько*, *Ілько*, *Касько*, *Омелько*, *Радзька*, *Родзька*, *Станько*, *Хілько* і інш.).

з'явіліся дублетныя формы з мяккім зычным перад суфіксам для форм, утвораных ад асноў з канцавым цвёрдым зычным (*Вінька, Зенька, Петъко, Федъко, Ходъко, Иванъко, Лявоńка, Ігнацъка, Давыдъзька*).

Ад утваральных асноў на [x] і на [ɸ], якое змянілася ў [χ], [χβ], дэрывація ажыццяўлялася пры ўдзеле суфікса -ко, у выніку чаго адбывалася чаргаванне x//ш і на стыку асновы і суфікса ўзнікаў гукавы комплекс *шко//шка*. Так узняклі формы *Асташка, Атрошка, Аўтушка, Вайцешка, Дарошка, Малашка, Мішка, Прошка, Сташко* і інш.

У сучасных размоўна-бытавых варыянтах з суфіксам -ка, утвораных ад поўных асноў, захоўваецца націск утваральнай асновы (*Апанаска, Багданка, Васілька, Захарка, Ігнатка, Міколка* і інш.). У тым выпадку, калі варыант утвораны ад ўсечанай асновы, а націск ва ўтварающим імені падаў на ўсечаную частку, у дэрываце з суфіксам -ка націск перасоўваецца на адзін склад к пачатку слова ці падае на суфікс -ко (*Фомка*<*Фама, Зянько*<*Зянон*). У гаворках паўднёвой часткі Брэсцкай вобласці часцей, чым на астатній тэрыторыі Беларусі, ужываюцца імёны з націскным суфіксам -ко. Часта яны ужываюцца ва ўкраінскай мове⁸.

Імёны з суфіксам -шко//-шка складаюць адзіную группу толькі па зневажлівай прыкмете — па наяўнасці агульнага гукавога комплексу *шко//шка*. На самай жа справе тут аб'ядналіся формы, што належаць да трох словаутваральных мадэлей: 1) формы, утвораныя пры дапамозе суфікса -ко//ка ад вытворнай асновы з суфіксам -ша (*Алёшка*<*Алёша*); 2) формы, утвораныя пры дапамозе суфікса -ко//ка ад вытворнай асновы з суфіксам -х ці -ха пры x//ш (*Цярэшка*<*Церах*); 3) формы, утвораныя пры дапамозе складанага суфікса -шко//шка (*Лявошка*<*Лявон*).

Практычна зараз цяжка ці нават немагчыма вызначыць, якім з трох названых шляхоў утворана тая ці іншая канкрэтная форма. Напрыклад, імя *Олешко* магло з'явіцца на аснове формы *Олеша* і формы *Олеха* пры ўдзеле суфікса -ко//ка, а таксама на базе ўсечанай ас-

⁸ Гринченко Б. Д. Словарь украінскага языка, т. 4.—Киев, 1909, с. 548—563; Чучка П. П. Словотвір закарпатьяукраїнських чоловічих імен: Тезі доповідей до XIX навукової конферэнцыі.—Ужгород, 1965, с. 30.

новы форм *Але-ксеi*, *Але-кса* пры ўзеле суфікса *-шко*/*-шка*. Таму ўсе формы на *-шко*/*-шка* падаюцца разам.

У XVI—XVIII стст. зафіксаваны *Олешко*<Алексей (3) 1528 Гр., Навагр. з-к, 1567 Навагр. п.; *Онтошко* 1609 Маг.; *Гришко*, *Грышко*, *Гришка*, *Грышка* (180) 1528 Ваўк., Віц. з-ля, Кам., Кобр., Пін., Слон., 1567 Ашм. п., Брасл. п., Ваўк. п., Гр. п., Лід. п., Навагр. п., Слон. п., 1577, 1581 Маг., 1582 Мін., 1597 Маг., 1614 Арш. п., 1623 Віц. в., 1635 Маг., 1642 Пол. в., 1646 Арш. п., 1670 Віц. в., 1684, 1691 Маг., 1704 Чач. ст., 1717 Віц. в., 1726 Чач. ст., 1730 Пол. в., 1746, 1758 Маг., 1764 Віц. в., Ула, 1765 Маг., 1769 Чач. ст., 1790 Віц. в.; *Дашко*<Дасий (18) 1528 Ваўк. п., Віц. з-ля, Гр., Кобр., Навагр., Пін., Пол. з-ля, Рад., 1567 Бр. п., Пін. п., 1577, 1578, 1588, 1610 Маг.; *Дешко*<Дем'ян (4) 1528 Ваўк., Гр., 1578 Маг.; *Демешко*<Дементій (2) 1580, 1689 Маг.; *Івашко*<Іван (51) 1528 Астр., Віц. з-ля, Гр., Кам., Кобр., Мін. дв., Мсц., Навагр. з-к, Рад., 1567 Гр. п., Слон. п., 1577, 1578 Маг., 1582 Мін. п., 1630 Віц.; *Клишко*<Клемент (13) 1577, 1578, 1579, 1580, 1606, 1679, 1688, 1691, 1692 Маг.; *Левошко* 1577 Маг.; *Пашка*<Павел (11) 1528 Ашм. дв., Гр., Лід. дв., Навагр. з-к, Рад.; *Ромашко*<Роман (2) 1528 Ваўк., 1567 Слон. п.; *Семашко*<Семен (8) 1528 Мсц., Рад., 1567 Гр. п., 1582 Мін. п.; *Сташко*<Станіслав (3) 1528 Ашм. дв., Гр., Мін. дв.; *Терешко*, *Церешка*<Терентій (6) 1590 Мін. п., 1617, 1746 Маг.

Па СБП рэканструяваны: *Адашка* (Адашкевіч)<Адам; *Алёшка*, *Алешка* (Алёшчанка, Алешчанка)<Алексей; *Амяляшка* (Амяляшка)<Амялян<Емельян; *Анашка* (Анашка)<Анания; *андрыяшка* (Андрыйашка)<Андріян<Андріан; *антошка* (Антошка)<Антон; *антрошка* (Антрошка)<Антроп<Евтропій; *айдошка* (Аўдошка)<Овдокім<Евдокім; *дзямешка* (Дзямешка)<Дементіан ці Дамиан; *івашка* (Івашка)<Іван; *кірышка* (Кірышкевіч, Кірышчанка)<Кирик ці Кирилл; *купрышка*, *купрэшка* (Купрышчанка, Купрэшчанка)<Купріян, Купрэй<Кіпріан; *лаўрышка* (Лаўрышка)<Лаврин<Лаврентій; *львошка* (Лявошка)<Левон<Леонтій; *марцішка* (Марцішка)<Мартін; *мікішка* (Мікішка)<Мікіта<Нікіта; *мірошка* (Мірошкін)<Мірон; *мялешка* (Мялешка)<Мялян<Емельян; *пашка*, *пашко* (Пашкін, Пашко)<Павел; *рамашка* (Рамашка)<Роман; *селівашка* (Селівашка)<Селиван; *сцёшка*, *сцяш-*

ко (Сцёшка, Сияшко) < Стефан; *Сямяшка* (Сямяшка) < Семен; *Тарэшка*, *Цярэшка* (Тарэшка, Цярэшка) < Терентий; *Юрашка* (Юрашкевіч) < Юра, Юрий; *Ярмошка* (Ярмошка) < Ермолай.

У размоўна-бытавой сферы адзначаны: *Алёшка* Бр. в. Бар., Бяроз., Драг., Івац., Лях., Малар., Стол., Віц. в. Паставы, Гом. в. Акц., Хойн., Гр. в. Бераст., Гродз., Гродна, Дзялт., Кар., Маст., Навагр., Свісл., Маг. в. Касц., Хоц., Мін. в. Барысаў, Бярэз., Люб., Мін., Мінск, Мядз., Пух., Сл., Слуцк; *Аляксашка* Гродна; *Антошка* Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Кобр., Стол., Гр. в. Лід., Маст., Навагр., Маг. в. Бабр., Мсп., Мін. в. Барысаў, Люб., Мін., Мінск, Пух.; *Антошка* (Анатолій) Віц. в. Орша, Ушачы; *Аркашка* Бр. в. Брэсц., Івац., Кам., Пін., Гр. в. Навагр., Маг. в. Магілёў, Мін. в. Мінск, Сл., Слуцк; *Арсешка* (Арсеній) Гр. в. Навагр.; *Васілешка* (Васілей) Бр. в. Ів.; *Гаўрышка* (Гаўрыла) Мін. в. Дзярж.; *Гешка* (Генадзій) Гр. в. Кар.; *Гошка* (Горгій < Георгій) Віц. в. Шарк.; *Грышка* Бр. в. Бар., Бяроз., Драг., Жаб., Ів., Івац., Кам., Лун., Лях., Пін., Стол., Віц. в. Віцебск, Гарад., Леп., Паст., Пол., Тал., Шум., Гом. в. Акц., Б.-Каш., Докш., Лельч., Хойн., Гр. в. Кар., Маст., Маг. в. Бабр., Кліч., Чэрый., Шкл., Мін. в. Барысаў, Кап., Лаг., Люб., Мал., Мін., Мінск, Няев., Сл., Слуцк, Уздз.; *Івашка* (Іван) Бр. в. Драг., Віц. в. Леп., Гр. в. Шч., Маг. в. Крыч.; *Ігнашка* Бр. в. Малар., Пруж., Віц. в. Шум., Маг. в. Кір.; *Касцяшка* (Касцянцін, Косця < Констанцін) Віц. в. Чаши.; *Лёшка* (Аляксей) Бр. в. Бар., Бяроз., Драг., Жаб., Івац., Кобр., Лях., Стол., Віц. в. Бешанк., Віц., Гарад., Глыб., Лёзін., Міёр., Паст., Паставы, Тал., Шум., Гом. в. Б.-Каш., Гр. в. Гродна, Ліда, Масты, Шч., Маг. в. Гор., Чэрый., Мін. в. Барысаў, Мінск, Мядз., Пух., Стайбц.; *Мікалашка* Бр. в. Ів., Мін. в. Мінск; *Пашка* Бр. в. Бяроз., Драг., Івац., Кам., Малар., Стол., Віц. в. Беш., Брасл., Віцебск, Глыб., Тал., Шарк., Маг. в. Гор., Мін. в. Барысаў, Дзярж., Люб., Мінск, Пух., Сл., Слуцк; *Рамашка* (Раман) Бр. в. Брэст, Пінск, Гр. в. Гродз., Маг. в. Бабруйск, Хоцімск, Мін. в. Барысаў; *Сашка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 128 фіксавы ў 101 нас. пункце; *Тошка* (Антон) Мін. в. Люб., Мінск; *Цішка* (Цімафей) Бр. в. Бар., Жаб.; *Цярэшка* (Цярэнцій) Маг. в. Бабр.; *Юрашка* (Юра) Бр. в. Пінск; *Ярмошка* (Ярмола) Віц. в. Сен.; *Ярошка* (Яраслаў) Бр. в. Брэсц.; *Яўгешка*

(Яўгеній) Мінск; Яшка (Якаў) Бр. в. Брэст, Кам., Кобр., Малар., Віц. в. Уш., Гом. в. Добруш., Гр. в. Гродна, Мінск.

Суфіксы *-ешко// -ешка*, *-ишко// -ишка// -ышко// -ышка*, *-ошко// -ошка*, *-ашко// -ашка*, *-ушко// -ушка*.

Суфікс *-шко// -шка*, як правіла, далучаецца да асноў, што заканчваюцца галосным гукам, а таму ў спалучэнні з галосным асновы [е], [и], [ы], [о], [а], [ү] набывае двухскладовую будову. У працэсе працяглага выкарыстання галосны асновы стаў элементам суфікса, у выніку чаго склаліся новыя суфіксы: *-ешко// -ешка*, *-ишко// -ишка// -ышко// -ышка*, *-ошко// -ошка*, *-ашко// -ашка*, пры дапамозе якіх утвараюцца эмацыянальна-ацэначныя імёны ад асноў на зычны ці ад асноў на галосны тук, які адрозніваецца ад першага галоснага суфікса. Аналагічную структуру маюць і імёны, утвораныя другасным суфіксам *-ко// -ка* ад вытворных асноў з суфіксамі *-еш(a)*, *-иш(a)*, *-ош(a)*, *-аш(a)*, *-уш(a)*, *-ех(a)*, *-ух(a)*, *-ах(a)*, *-ух(a)*.

З суфіксам *-ешко// -ешка* рэканструяваны на СБП: *Мікешка* (*Мікешка*)<*Мікита*; *Мілешка* (*Мілешка*)<*Мілій*, магчыма таксама ў выніку фанетычнай замены [e] на [i] ад *Мельян*<*Емельян*; *Пятрэшка* (*Пятрэшка*)<*Петр*. У размоўна-бытавой сферы: *Яхімешка* Бр. в. Стол.

З суфіксам *-ишко// -ишка// -ышко// -ышка* па СБП рэканструяваны: *Дадышка* (*Дадышка*)<*Дада*; *Паўлішка* (*Паўлішка*)<*Павел*; *Пракалышка* (*Пракалышка*)<*Прокопий*; *Раманішка* (*Раманішка*)<*Роман*.

З суфіксам *-ошко// -ошка* адзначана ў XVI—XVIII стст. *Оношко* 1528 Ваўк. п.; па СБП рэканструяваны: *Аношка* (*Аношка*)<*Анания*; *Вітошка* (*Вітошкін*)<*Віт*; *Захарошка* (*Захарошка*)<*Захар*; *Лукошка* (*Лукошка*)<*Лука ці Лукиан*; *Матошка* (*Матошка*)<*Матвей*.

У размоўна-бытавой сферы адзначаны: *Гошка* (*Грыгорый*) Бр. в. *Жаб.*; *Ігарошка* Бр. в. *Бар.*, *Пінск*; *Лукошка* Гр. в. *Кар.*

З суфіксам *-ашко// -ашка* ў XVI—XVIII стст. адзначана *Семашко* (8) 1528 Мецісл., Рад., 1567 Гр. п., 1582 Мін. п., хаяць магчыма і ад *Сёма* пры дапамозе суфікса *-шко*. Па СБП рэканструяваны: *Грыгарашка* (*Грыгарашчанка*); *Пятрашка* (*Пятрашка*); *Сімашка* (*Сімашка*)<*Сім*, магчыма таксама ў выніку фанетычнага [e]<[i] ад *Семен*; *Сямашка* (*Сямашка*)<*Семен*.

Суфікс *-ушко/-ушка* больш прадуктыўны. У XVI—XVIII стст. зафіксаваны: *Андрушко* 1528 Ваўк.; *Анцушка* 1528 Пін.; *Илюшка* 1578 Маг.; *Костюшко* (8) < Константин 1528 Вас., Кам., Мін. дв., 1567 Бр. п., Мін. п.; *Лаврушка* < Лавр 1567 Гр. п.; *Янушко* (2) < Ян 1528 Ваўк. Рэканструяваны па СБП: *Адамушка* (Адамушка); *Амялюшка* (Амялюшка); *Андрушка* (Андрушкевіч); *Анюшка* (Анюшкевіч) < Анания; *Арцюшка* (Арцюшка) < Артем; *Балтрушка*, *Баўтрушка* (Балтрушка, Баўтрушка) < польск. Bartłomiej; *Вакушка* (Вакушка) < Вакула; *Васюшка* (Васюшка); *Гаўтрушка* (Гаўтушчанка); *Іванушка*, *Іванюшка* (Іванушкін, Іванюшка); *Ільюшка* (Ільюшкін, Ільюшчанка) < Илья; *Канюшка* (Канюшка) < Конон; *Карпушка* (Карпушка) < Карп; *Касцюшка* (Касцюшка) < Константин; *Кірылушка* (Кірылушкін); *Клімушка* (Клімушка); *Лайрушка* (Лайрушкоў, Лайрушкін) < Лавр ці Лаврентій; *Лукушка* (Лукушка) < Лука; *Мікушка* (Мікушкін) < Міколай ці Мікита; *Мялюшка* (Меляшкевіч) < Мелян < Емельян; *Паўлушка*, *Паўлюшка* (Паўлушкін, Паўлюшчанка); *Пацюшка* (Пацюшкін) < Пац < Ипатий; *Пятрушка* (Пятрушка); *Салушка* (Салушка) < Солохон; *Сяргушка* (Сяргушка); *Фамушка* (Фамушкоў); *Філіпушка* (Філіпушка); *Фядзюшка* (Фядзюшка); *Ягорушка* (Ягорушкін); *Якімушка* (Якімушкін); *Якушка* (Якушкін, Якушчонак) < Яков; *Янушка*, *Янушко* (Янушка, Янушко) < польск. Janusz; *Ярушка* (Ярушчанка) < Еромей ці Ерофей; *Яцушка* (Яцушкевіч) < Яц < польск. Jacek.

У размоўна-бытавой сферы адзначаны 50 варыянтаў: *Адамушка* Бр. в. Кам., Стол.; *Аляксеюшка* Віц. в. Чаши; *Андрушка* Бр. в. Бар., Івац., Кам., Малар., Пін., Віц. в. Шум., Гом. в. Добр., Петр., Светлаг., Гр. в. Ваўкаўск, Гродна, Кар., Лід., Навагр., Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Барысаў, Віл., Люб., Мін., Мінск, Пух., Сл., Стайбц.; *Антонушка* Мін. в. Стайбц.; *Архіпушка* Бр. в. Жаб.; *Валадзюшка* Гродна, *Валодзюшка* Бр. в. Пін., Гр. в. Гродна, Мін. в. Стайбц.; *Ванюшка* Бр. в. Ів., Івац., Кобр., Віц. в. Расон., Гом. в. Б.-Каш., Добр., Рэч., Хойн., Гр. в. Астр., Воран., Гродз., Гродна, Кар., Смарг., Маг. в. Бабр., Қасц., Мін. в. Мін., Мінск, Пух., Стайбц.; *Васюшка* Бр. в. Брэст; *Васюшка* Бр. в. Жаб.; *Віктарушка* Гродна; *Вітушка* (Віт ці Віталій) Бр. в. Пін.; *Віцюшка* (Віктар) Бр. в. Пруж., Віц. в. Беш., Гр. в. Грод-

на, Лід.; (Віталій) Бр. в. Драг.; Гандрушка (Андрэй) Бр. в. Драг., Ів., Пін.; Данілушка Бр. в. Пін.; Данюшка (Даніла) Мінск; Дзёмушка Мінск; Дзімушка Бр. в. Кам., Пінск; Ермалаюшка Бр. в. Пін.; Захарушка Мін. в. Слуцк; Іванушка Бр. в. Кам., Маг. в. Клічаў, Мін. в. Мінск, Пух., Сл.; Іванюшка Бр. в. Пін.; Ігарушка Бр. в. Стол.; Ільюшка Бр. в. Івац., Кам., Пін., Пруж., Стол., Мін. в. Кл., Мінск, Нясв.; Калюшка Гр. в. Ашм., Гродна, Маг. в. Касц.; Касцюшка Бр. в. Драг.; Кірушка (Кірыл) Бр. в. Брэст, Брэсц.; Кірылушка Бр. в. Ів.; Колюшка Гродна, Мінск, Пух.; Лесюшка Гр. в. Скідарль; Лёвшака Бр. в. Кам., Пін., Гр. в. Ваўкавыск; Люшка (Ілья) Бр. в. Драг., Мін. в. Нясв.; Макарушка Бр. в. Ів., Мін. в. Слуцк; Максімушка Бр. в. Брэст, Кам., Пінск, Пруж.; Мар'юшка (Мар'ян) Мін. в. Стадубц.; Міколушка Бр. в. Пінск, Мін. в. Стадубц.; Міцюшка Гродна; Нікадзімушка Бр. в. Пруж.; Паўлушкиа Бр. в. Брэст, Малар., Гр. в. Гродна, Скідарль, Мінск; Пятрушка Мін. в. Сл., Слуцк; Сёмушка Мін. в. Мінск, Слуцк; Сцёпушка Бр. в. Івац., Пінск, Пруж., Мін. в. Мінск; Сцяпанушка Мін. в. Слуцк; Сямёнушка Віц. в. Уш.; Фядорушка Бр. в. Пін.; Ягорушка Бр. в. Брэст, Маг. в. Бабруйск; Якімушко Бр. в. Івац.; Ямелюшка Брэст; Янушка Гр. в. Ліда.

Суфіксы -ечка, -ачка складіся ў выніку ўзаємадзеяння другаснага суфікса *-ка(-ко)* <-ъко пры ўтворэнні імён ад вытворных асноў з суфіксам *-ка(-ко)* <-ъко, -ъко ці суфіксам *-еко* (зычны галосны першаснага суфікса *-ка* (-ко), пры гэтым перад галосным [ъ] даў [ч]). Напрыклад, ад вытворнага Васько пры дапамозе суфікса *-ъко* ўтвораецца імя *Васечка*, ад Адамка — *Адамачка*, ад Карпека — *Карпечка*.

У крыйцах XVI—XVIII стст. імёны з разглядаемымі суфіксамі не засведчаны. Па СБП рэканструяваны: *Данілачка* (Данілачка); *Карпечка* (Карпечкін) < Карп; *Кіречка* (Кіречка) < Кир ці Кирик, ці Кирилл; *Пафлечка* (Паўлечка) < Павел; *Сёмачка* (Сёмачкін); *Цімошачка* (Цімошачкін) < Цімохвей < Тимофей; *Ягорачка* (Ягорачкін); *Яначка* (Яначкін).

У запісах 1978—1980 гг. зарэгістравана 69 варыянтаў: *Адамачка* Мін. в. Сл.; *Аркадзечка* Бр. в. Драг.; *Барысачка* Бр. в. Пруж.; *Борачка* Бр. в. Івац., Гр. в. Навагр., Мін. в. Мінск, Слуцк; *Валерачка* Бр. в. Брэст, Мін. в.

Барысаў, Люб., Мін., Мінск, Слуцк; *Валечка* (Валянцін) Мін. в. Мін., Мінск, Стайбц.; *Валодзечка* Бр. в. Пін., Віц. в. Віц., Жытк., Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Маладзечна, Мінск; *Ванечка* Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз., Драг., Жаб., Кам., Стол., Віц. в. Глыб., Паст., Сен., Шарк., Гом. в. Жытк., Хойн., Гр. в. Бераст., Гродз., Гродна, Лід., Навагр., Маг. в. Бабруйск, Крыч., Мсціслаў, Хоцімск, Мін. в. Барысаў, Віл., Кап., Люб., Мінск, Нясв., Сл.; *Васечка* Бр. в. Бар., Кобр., Гр. в. Навагр., Маг. в. Касц., Мін. в. Люб., Мінск; *Васілечка* Бр. в. Івац.; *Венечка* Бр. в. Драг., Гр. в. Навагр.; *Віталечка* Мінск; *Вітачка* (Віталій) Мінск; *Віцечка* Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз., Івац., Кам., Кобр., Гр. в. Маст., Навагр., Свісл., Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Барысаў, Віл., Мінск; *Вовачка* Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз., Драг., Ів., Кам., Пруж., Віц. в. Орша, Гом. в. Браг., Жытк., Рэч., Хойн., Гр. в. Ашм., Гродна, Кар., Навагр., Маг. в. Бабруйск, Касц., Хоцімск, Мін. в. Барысаў, Маладзечна, Мінск, Мін., Нясв., Слуцк, Стайбц., Узда; *Геначка* (Генадзій) Бр. в. Бар., Брэст, Драг., Івац., Кам., Пін., Віц. в. Глыб., Докш., Леп., Паст., Гр. в. Ашм., Бераст., Гродна, Навагр., Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Бярэз., Люб., Мінск, Слуцк, Стайбц.; (Яўгеній) Гр. в. Кар.; *Генечка* (Генадзій) Гр. в. Ашм., Мін. в. Мядз., Пух., Слуцк; *Герачка* (Герасім) Мінск; *Данечка* (Даніла) Мінск; *Данілачка* Брэст; *Дзёмачка* Мінск; *Дзімачка* (Дэмітрый) Бр. в. Баранавічы, Брэст, Драг., Кам., Кобрын, Лях., Віц. в. Міёр., Гом. в. Рэч., Гр. в. Гродна, Кар., Навагр., Мін. в. Барысаў, Віл., Кап., Люб., Мін., Мінск, Пух., Сл., Стайбц.; (Вадзім) Бр. в. Бар.; *Донечка* (Даніла) Мін. в. Цзярж.; *Жэнечка* (Яўген) Бр. в. Бар., Брэст, Драг., Кобр., Пруж., Гр. в. Навагр., Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Клец., Мінск, Стайбц.; *Жэнечка* (Генадзь) Мінск; *Жорачка* (Георгій) Бр. в. Пруж., Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Люб., Слуцк; *Захарачка* Мін. в. Сл.; *Іваначка* Бр. в. Пін., Гом. в. Хойн., Мін. в. Віл., Мінск; *Казечка* Мінск; *Колечка* Бр. в. Бяроз., Драг., Івац., Кобр., Малар., Віц. в. Паст., Шарк., Гом. в. Жытк., Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Віл., Лаг., Мінск, Мін., Нясв., Пух., Сл.; *Косцечка* Бр. в. Бяроз., Драг., Віц. в. Паст., Гр. в. Навагр.; *Лёвачка* (Леў) Гр. в. Навагр., Мін. в. Кап., Мінск, Сл.; (Лявон) Бр. в. Драг.; *Лёнечка* Бр. в. Бар., Брэст, Драг., Кобр., Малар., Пруж., Гом. в. Жытк., Гр. в. Гродна,

Кар., Навагр.; *Макарака* Бр. в. Пруж., Мін. в. Мін.; *Максімачка* Бр. в. Драг.; *Марарака* (Марк) Бр. в. Ів.; *Мікітачка* Бр. в. Пруж.; *Міколачка* Мін. в. Мін.; *Мітрафаначка* Мін. в. Сл.; *Міцечка* (Дэмітрый) Бр. в. Бар., Гр. в. Навагр., Мін. в. Мін.; *Мішачка* Бр. в. Бар., Бяроз., Віц. в. Дзісна, Гом. в. Жытк., Гр. в. Дзятл., Навагр., Свісл., Смарг., Маг. в. Мсціслаў, Хопімск, Мін. в. Барысаў, Люб., Мінск, Мядз., Нясв., Пух., Сл.; *Павачка* Віц. в. Леп.; *Пецечка* Бр. в. Брэст, Бяроз., Драг., Жаб., Пруж., Віц. в. Докш., Паст., Маг. в. Мсціслаў, Шкл., Мін. в. Барысаў, Кап., Люб., Мінск, Пух., Сл., Стайбц.; *Пётрачка* Віц. в. Шарк.; *Ромачка* (Раман) Бр. в. Кам., Віц. в. Паст., Гр. в. Гродна, Кар., Навагр., Маг. в. Бабруйск., Касц., Мсц., Мін. в. Барысаў, Бярэз., Мінск, Пух.; *Росцечка* (Расціслаў) Мін. в. Мядз.; *Рыгорачка* Гр. в. Навагр.; *Савачка* (Савелій) Мін. в. Бярэз.; *Санечка* (Аляксандр) Бр. в. Бяроз., Віц. в. Віцебск, Мін. в. Барысаў, Віл., Мінск; *Сенечка* (Сямён) Бр. в. Кам., Гр. в. Навагр., Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Мядз., Сл.; *Сёмачка* (Сямён) Гр. в. Кар.; *Славачка* (Вячаслаў) Бр. в. Баранавічы, Драг., Гр. в. Ваўкавыск, Навагр., Мін. в. Люб., Мінск, Нясв., Стайбц.; (*Станіслаў*) Мінск; (*Уладзіслаў*) Гродна; (*Яраслаў*) Гом. в. Жытк., Мін. в. Мінск; *Сцёпачка* Бр. в. Брэст, Драг., Жаб., Кам., Віц. в. Докш., Паст., Гом. в. Жытк., Гр. в. Кар., Навагр., Мін. в. Барысаў, Віл., Мінск, Слуцк; *Сцяпаначка* Пінск; *Сярожачка* Бр. в. Бар., Брэст, Гр. в. Кар., Мін. в. Барысаў, Мінск; Мядз., Стайбц.; *Толечка* (Анатоль) Бр. в. Драг., Мін. в. Дзярж., Люб., Мін., Мінск, Мядз., Стайбц.; *Федзечка* (Фёдар) Бр. в. Брэсц., Івац., Віц. в. Паст., Гр. в. Кар., Навагр., Мін. в. Мінск, Мядз., Пух., Сл.; (*Фядот*) Бр. в. Драг.; *Фэлечка* (Фелікс) Мін. в. Мядз.; *Цімачка* (Цімафей) Гр. в. Кар., Мінск; *Цімошичка* (Цімафей) Бр. в. Пруж.; *Чэсечка* (Часлаў) Мін. в. Стайбц.; *Юрачка* Бр. в. Баранавічы, Бар., Драг., Ів., Івац., Кам., Пруж., Стол., Віц. в. Паст., Гом. в. Жытк., Мазыр, Чачэрск, Гр. в. Гродна, Масты, Навагр., Мін. в. Барысаў, Мінск, Мядз., Сл., Слуцк, Стайбц.; *Яначка* Віц. в. Паст., Гр. в. Дзятл., Смарг., Маг. в. Касц., Мін. в. Віл.; *Янэчка* (Янэк, Ян) Мін. в. Мядз.

Прыведзены матэрыял сведчыць аб ужывальнасці імён з суфіксамі -ечка, -ачка на ўсёй тэрыторыі рэспублікі. Адсутнасць іх у старажытных пісьмовых крыніцах

тлумачыцца тым, што яны маюць выразнае эмацыянальнае значэнне — з'яўляюцца імёнамі ласкальнымі.

Суфіксы **-шачка**, **-унечка**, **-сечка**, **-утачка** трохкампнентныя, з'яўляюцца вынікам далучэння суфікса **-ка** пры ўтварэнні імён ад вытворных асноў з суфіксамі **-ш-ка**, **-унь-ка**, **-сь-ка**, **-уг-ка**. Варыянты адзначаны толькі ў сучасных запісах, выкарыстоўваюцца ў размоўна-бытавой сферы: *Адашачка* Бр. в. Ів.; *Алёшачка*, *Аркашачка* Мінск; *Грышачка* Бр. в. Бар., Ів., Мін. в. Нясв., Сл.; *Лёшачка* Мінск; *Пашачка* Бр. в. Бар., Мін. в. Барысаў; *Сашачка* (Аляксандр) Віцебск, Гр. в. Гродз., Маст., Навагр., Мін. в. Віл., Мінск, Нясв.; *Васюнечка*, *Мішунечка* Мінск; *Міхасечка* Бр. в. Бар.; *Стасечка* Гр. в. Астр.; *Васютачка* Брэст.

Суфіксы **-шунечка**, **-шутачка**, **-шурачка** чатырохкампнентныя, склаліся ў працэсе паслядоўнай дэрывациі варыяントаў імён.

З суфіксам **-шунечка** (-ш(а)+-ун(я)+-ък(а)+-ъка) адзначана ў сучасным размоўна-бытавым ужыванні імя *Сашунечка* Гр. в. Навагр. Яно ўзнікла шляхам паслядоўнай дэрывациі ад усечанай асновы імені *Аляксандр*: *Алякс+ша* — *Саша* — *Саш+уня* — *Сашун’+ъка* — *Сашунък+ъка* пасля паяўлення [e] на месцы [ъ] і змянення [k] у [ч] перад [ъ] — *Сашунечка*.

З суфіксам **-шутачка** (-ш(а)+-ут(а)+-ък(а)+-ъка) адзначана ў сучасным размоўна-бытавым ужыванні імя *Грышутачка* Мін. в. Сл., якое ўзнікла аналагічна ад імені *Грыгорый*: *Гры+ша* — *Грыш+ута* — *Грышут+ъка* — *Грышутк+ъка* (пасля паяўлення на месцы [ъ] беглага [o]>[a] і змянення [k] перад [ъ] у [ч] — *Грышутачка*).

З суфіксам **-шурачка** (-ш(а)+-ур(а)+-ък(а)+-ъка) адзначана сучаснае размоўнае бытавое імя *Шурачка* Віц. в. Чашн., якое ўзнікла аналагічна ад імені *Аляксандр* і складаецца з суфіксальнага комплекса: *Алекс+ша* — *Саша* — *Саш+ура* — *Сашур+ъка* — *Сашурк+ъка* // *Сашурачка* — *Шурачка*.

Суфіксы **-ейка**, **-ойка**, **-уйка**, **-сейка**, **-шэйка** ўзніклі ў выніку спалучэння другаснага суфікса **-ко//ка** з суфіксамі **-ей**, **-ой**, **-уй** вытворнай утваральнай асновы. Дэрываты з суфіксамі **-ейка**, **-ойка**, **-уйка** галоўным чынам рэканструяваны па СБП. З суфіксам **-ейка**: *Адамейка* (Адамейка); *Ахрамейка* (Ахрамейка) < Охрем < Ефрем; *Барысейка* (Барысейка); *Іллейка* (Іллейка); *Калінейка*

(Калінейка) < Калина < Каллинік; Карпейка (Карпейка); Кірэйка (Кірэйчанка) < Кір; Макарэйка (Макарэйка); Марэйка (Марэйка) < Марцін ці Марк, Мар; Мілейка (Мілейка) < Мілій; Мірэйка (Мірэйка) < Мірон; Патапейка (Патапейка); Пілейка (Пілейка) < Філімон ці Піліп; Пупейка (Пупейка) < Пуплій; Радзейка (Радзейка) < Радзівон; Раманейка, Рамейка (Раманейка, Рамейка) < Раман; Савейка (Савейка) < Сава; Свірэйка (Свірэйка) < Свірид; зафіксаваны ў запісах 1978—1980 гг.: Астапейка Бр. в. Стол.; Віцейка Бр. в. Івац.; Кірэйка (Кірыл) Гом. в. Ветк.

З суфіксамі -ойка, -уйка, -сейка, -шэйка: Канойка (Канойка) < Конон; Мануйка (Мануйка) < Мануил; Місейка (Місейка) < Місь < Михаїл; Пашэйка (Пашэйка) < Паша < Павел.

Суфіксы -лька, -олька, -улька, -шулька. Першыя тры склаліся ў выніку спалучэння другаснага суфікса -ка з суфіксамі -ля, -оля, -оль; -уля ўтваральнай асновы. З суфіксамі -лька, -улька зафіксаваны ў сучасным ужывашні *Геналька* (Ігнат) Мін. в. Дзярж.; *Палька* (Павел) Бр. в. Пін.; *Генулька* (Генадзій), *Дзімулька* Бр. в. Брэст, Драг. З суфіксам -олька рэканструявана *Матолька* (Матолька) < Матвей. З суфіксам -шулка, які ўключае тры суфіксальныя кампаненты (-ш(а)+-ул(я)+-ка), адзначана *Сашулька* (Аляксандр) Гр. в. Свісл. Магчыма паслядоўнае, ланцужковое ўтварэнне імён (*Саша — Сашуля — Сашулька*) і непасрэднае — пры дапамозе двайнога суфікса -улька (*Саша — Сашулька*). Практычна сустракаюцца і імёны *Грышулька*, *Цішулька* (Цімафей).

Суфіксы -нка, -нька, -енка, -енька, -анька// -янька, -унка, -унька// -юнька — вынік спалучэння другаснага суфікса -ко// -ка з суфіксамі вытворнай утваральнай асновы -н, -нь, -ен, -енъ, -ан, -анъ.

З суфіксамі -нко(-нка), -нько(-нька) у XVI—XVIII стст. адзначаны: *Гринко* (14) < Григорий 1528 Навагр. з-к, *Гринько* (13) 1528 Ваўк., Навагр. з-к; *Сенко*, *Сенка* (14) < Семен 1567 Бр. п., Гр. п., Пін. п., 1580, 1588, 1594, 1610, 1690, 1691 Маг., *Сенько* (37) 1528 Астр., Бр., Ваўк., Віц. з-ля, Гр., Кобр., Мсцісл., Мін. дзв., Навагр. з-к, Пін., Пол. з-ля, Рад., 1567 Гр. п., Навагр. п., Пін. п. Па СБП рэканструяваны: *Астанька* (Астанька) < Астап < Евстафій; *Грынко*, *Грынько* (Грынкоў, Грынкевіч, Грынько) < Григорий; *Касцянка* (Касцянка) < Костянтин < Кон-

стантин; Сянко, Сенка, Сянько, Сенька (Сянкевіч, Сенчанка, Сянько, Сенька) < Сямён; Фенка, Фянько, Фенька (Фенчанка, Фянько, Фенька) < Феофіл і Феофан. У записах 1978—1980 гг. адзначаны: Грынъка (Грыгорый) Бр. в. Ів., Кам., Кобр., Віц. в. Віцебск, Мін. в. Мінск, Барысаў; Сенька (Сямён) Бр. в. Драг., Кам., Віц. в. Віц., Гарад., Паст., Пол., Расон., Уш., Шум., Гр. в. Навагр., Маг. в. Бабруйск, Кір., Мін. в. Мядз.; Сяронъка (Сярога, Сяргей) Бр. в. Драг.; Тронъка (Трафім) Бр. в. Стол.

З суфіксамі -енка, -енька (пасля зацвярдзелых не пад націскам -анка, -анька), -анька ў пісьмовых старожытных крыніцах выяўлен толькі адзін варыянт — Стенка < Степан 1690 Маг., а ў записах 1978—1980 гг. — 25 варыянтаў. З суфіксам -енка: Мішэнка Гр. в. Лід.; Пятрэнка Бр. в. Ів.; Сценка (Сцяпан) Гом. в. Петр. З суфіксамі -енька, -анька: Аркадзенька Мінск; Боранька Брэст, Гродна; Валеранька Мінск; Валодзенька Бр. в. Драг., Гр. в. Гродна, Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Барысаў, Мінск, Стаўбц.; Васенька Бр. в. Ів., Лун., Пін., Віц. в. Гар., Гр. в. Гродна, Масты, Маг. в. Касц., Мін. в. Мінск; Віталенъка Мінск; Віценъка Бр. в. Бар., Жаб., Кам., Гр. в. Воран., Гродна, Лід., Маст., Навагр., Мін. в. Мінск, Сл.; Вованъка Гом. в. Рэч., Гр. в. Гродна; Коленъка Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз., Драг., Ів., Кам., Малар., Гр. в. Гродна, Маст., Маг. в. Бабруйск, Касц., Хоц., Мін. в. Барысаў, Мінск, Пух.; Косценъка Бр. в. Стол., Віц. в., Гр. в. Кар.; Мартынанъка Бр. в. Драг.; Міколенъка Бр. в., Мінск, Пінск; Міценъка Мінск; Мішанъка Бр. в. Брэсц., Ганц., Докш., Кам., Кобр., Віц. в. Новалукомль, Гр. в. Гродна, Дзятл., Зэльв., Маг. в. Бабруйск, Касц., Мсцілаў, Хоцімск, Мін. в. Мінск, Слуцк; Пеценъка Бр. в. Бар., Брэст, Драг., Кам., Малар., Стол., Віц. в. Ариш., Гр. в. Гродна, Кар., Маг. в. Бабруйск, Гор., Мін. в. Барысаў, Бярэз., Мінск; Пятрэнъка Бр. в. Драг., Лун.; Славанъка Гр. в. Навагр.; Сярожанъка Брэст, Віц. в. Лёзна, Уш., Гр. в. Воран., Гродна, Масты, Маг. в. Бабруйск, Касц., Мін. в. Барысаў, Маладзечна, Мінск, Стаўбц.; Толенъка Бр. в. Бяроз., Драг., Жаб., Гр. в. Ваўканыск, Кар., Мін. в. Мінск; Федзенъка Бр. в. Бар., Брэст, Гр. в. Лід., Мін. в. Мінск; Эдзенъка Бр. в. Бар., Кам.; Юранъка Бр. в. Кам., Гр. в. Гродна, Маг. в. Касц.

З суфіксамі -унка, -унька//-юнька зафіксованы імёны толькі ў размоўна-бытавой сферы: Вітунъка (Віталій)

Гродна; Зюнька (Юзэф) Гродна; *Ігарунька* Бр. в. Кам.;
Пінцюнка Бр. в. Івац.; *Славунька* Брэст; *Сяргунька* Бр. в.
Лун., Гр. в. Гродна, Мін. в. Маладзечна, Мінск, Мядз.;
Фядзюнька Баранавічы.

Суфіксы -шанька, -ушанька, -сенька ўключаюць і
два суфіксальныя кампаненты — суфікс утваральнай ас-
новы (-ша, -уша, -сь) і суфікс -ен'ка (пасля шынічных
-анька), пры дапамозе якога ад вытворнай асновы ўтво-
рана імя другога дэрывацыйнага рада (*Алёша+анька,*
Андруша+анька, Алесь+ен'ка). З разглядаемымі су-
фіксамі адзначаны толькі сучасныя размоўна-бытавыя
імёны.

З суфіксам **-шанька** (-ш(а)+-анька): *Алёшиනька*
Бр. в. Брэст, Стол., Віц. в. Чашн., Гр. в. Воран., Гродна,
Зэльв., Кар., Навагр., Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Бярэз.,
Мінск; *Антошанька, Аркашанька* Мінск; *Гошанька (Гры-
горый)* Брэст, (Ігар) Віц. в Уш.; *Лёшанька* Віц. в.
Арш., Чашн., Гр. в. Гродна; *Пашанька* (Павел) Бр. в.
Ганц., Мін. в. Мінск; *Рыгошанька* Бр. в. Бяроз.; *Са-
шанька* Бр. в. Баранавічы, Бяроз., Віц. в. Віцебск, Паст..
Чашн., Гр. в. Гродна, Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Мала-
дзечна, Мінск; *Яшанька (Якаў)* Мін. в. Мінск, Сл.;
з суфіксам **-ушанька** (-уш(а)+-анька): *Андрушанька*
Ваўкаўск, Гродна; *Ванюшанька* Мінск; *Ігарушанька*
Бр. в. Кам.; *Ільюшанька* Гр. в. Гродз., Навагр., Мінск;
з суфіксам **-сенька**: *Алесенька* Гр. в. Скідалъ; *Ясенька*
Гр. в. Зэльв., Іёеў; *Маст.*

Суфіксы -шунька, -сюнька трохкампанентныя, склада-
ся ў выніку ўтварэння імён пры дапамозе суфікса **-ки**
ад вытворных асноў з суфіксамі **-шуня** (-ш(а)+-ун(я)),
-сюня (-сь+-ун(я)). Магчымы таксама той жа вынік
пры дэрываці ад вытворных асноў з суфіксамі **-ш(а),**
-сь пры дапамозе састаўнога суфікса **-унька**. З суфіксам
-шунька адзначаны сучасныя размоўна-бытавыя імёны:
Грышунька Мін. в. Дзярж.; *Сашунька* Бр. в. Драг.,
Гр. в. Навагр., Мін. в. Люб.; *Яшунька (Якаў)* Бр. в. Ма-
дар.; з суфіксам **-сюнька**: *Стасюнька (Станіслаў)* Гр. в.
Ашм.

Суфікс -урка, -шурка. Суфікс **-урка** ўзнік у выніку
спалучэння другаснага суфікса **-ко//ка** з суфіксам **-ура**
утваральнай асновы. Дэрываты з суфіксам **-урка** рэ-
канструяваны па СБП: *Кузюрка* (Кузюркін) <Кузьма;
Сцяпурка (Стяпан) < Степан; *Фядурка* (Фядуркін) <

Фёдар; у сучасных записах адзначаны Дміцюрка Бр. в. Драг.

Суфікс *-шурка* (-ш(а)+-ур(а)+-ка) сам выступае ў якасці імені *Шурка* (Аляксандр), якое ўтварылася шляхам паслядоўнага далучэння суфіксаў да ўсечанай асновы: *Аляксандр* — *Алякс+ша* — *Саша* — *Саш+ура* — *Сашур-ка* — *Шурка* ці *Саша* — *Саш+ура* — *Шура* — *Шурка*.

Суфіксы -ська// -ска, -еська, -аська, -уська. Суфікс *-ська// -ска* ўтварыўся ў выніку спалучэння другаснага суфікса *-ко/-ка* з суфіксам *-сь* вытворнай утваральнаі асновы, а суфікс *-еська* — у выніку спалучэння *-ко/-ка* з суфіксам *-есь*, якім заканчвалася ўтваральная аснова.

З суфіксамі *-сько// -ська// -ско// -ска* ў XVI ст. адзначаны: *Мисъко* (4) <Мисъ (Михаил) 1567 Ашм. п., Гр. п., Слон. п., *Миско* (8) 1528 Гр., 1567 Гр. п., Лід. п.; *Яска* < Ясь (Ян) 1582 Мін. п. Рэканструяваны па СБП: *Адаська* (Адаська) <Адась<Адам; *Алеська*, *Леська*, *Лясько* (Алеська, Леська, Лясько) <Алесь, *Лесь*<Александр; *Місько*, *Міско* (Місько, Міско) <Мисъ<Михаил; *Стасъко*, *Стаско* (Стасъко, Стаскоў) <Стасъ<Станіслав; *Ясько*, *Яско* (Ясько, Яско) <Ясь<польск. Jan. Сучасныя размоўна-бытавыя формы: *Адаська* (Адам) Гр. в. Ашм., Навагр.; *Алеська* (Аляксандр) Віц. в. Бешанковічы, Гр. в. Скідаль, Мін. в. Мінск; *Антоська* (Антон) Бр. в. Бяроз., Пін., Гр. в. Астр., Воран., Іўеў., Лід., Мін. в. Віл., Мал., Мін., Мінск, Пух.; *Быська* (Збігнєў) Гр. в. Шчучын; *Гантосько* (Антон) Бр. в. Ів.; *Гжэська* (польск. Grześka) Гр. в. Астр.; *Іавасъка* (Іван) Мінск; *Ігнаська* (Ігнат) Гр. в. Ашм.; *Леська* (Аляксандр) Бр. в. Лун.; *Міхасъка* (Міхайл) Бр. в. Драг., Івац., Лях., Стол., Віц. в. Паст., Гр. в. Лід., Навагр., Маг. в. Бабруйск, Касц., Мсціслаў, Хоцім., Мін. в. Віл., Кл., Мінск, Мін., Нясв., Стайбц.; *Рыгосъка* (Рыгор) Бр. в. Ів.; *Рыська* (Рыгор) Віц. в. Брасл., Гр. в. Ашм., Іўеў.; *Стасъка* (Станіслаў) Бр. в. Івац., Віц. в. Шарк.; Гр. в. Астр., Ашм., Бераст., Лід., Свісл., Мін. в. Кап., Мінск, Стайбц.; *Фядосъка* (Фёдар) Гом. в. Лельч.; *Яська* (Ян) Бр. в. Жаб., Лях., Стол., Віц. в. Паст., Гр. в. Астр., Ашм., Гродна, Ліда, Свісл., Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Валож., Віл., Кап., Мядз.

Суфікс *-сь* пры ўтварэнні новых форм імён ад усечаных асноў спалучаўся з асновамі на галосныя гукі [e], [a], [o] (*Але-сь* ад Александр, *Міха-сь* ад Міхайл,

Анто-сь ад Антон). З цягам часу гэтыя галосныя сталі кампанентам супікса, у выніку чаго склаўся супіксы -есь, -ась, -ось, -усь, якія ўтваралі імёны ад асноў на зычны гук. Ад такіх вытворных імён пры дапамозе другаснага супікса -ка ўтвараліся імёны новага дэрывацийнага рада, якія харектарызуюцца састаўнымі, ці двухкампанентнымі, супіксамі -еська, -аська, -оська. З супіксам -еська па СБП рэканструявана імя *Марэська* (*Марэська*) ад Мартын ці Марк, Мар; з супіксам -аська — сучаснае памяншальна-ласкальнае імя *Юраська* Мінск; з супіксам -уська — сучасныя памяншальна-ласкальныя імёны: *Баруська* (*Барыс*) Мінск; *Вавуська* (*Вова*<Уладзімір) Маг. в. Клім.; *Генюська* (*Генадзь*) Віц. в. Паст., Гр. в. Щч.; *Геруська* (*Герасім*) Віц. в. Глыб.; *Лёнюська* (*Леанід*) Гр. в. Іуеў.; *Пятруська* Мін. в. Віл., Мінск, Мін.; *Ромуська* (*Раман*) Віц. в. Паст.; *Франуська* (*Франц*) Віц. в. Паст.

Супіксы -атка, -утка, -шутка. Супікс -атка, узнікшы на аснове спалучэння супіксаў -ат і -ка, зараз утварае новыя імёны ад невытворных асноў. З супіксам -атка адзначаны памяншальна-ласкальныя імёны: *Ванятка* Бр. в. Бар., Гом. в., Добр., Гр. в. Гродз., Гродна; *Васятка* Бр. в. Бар., Жаб., Стол., Гр. в. Гродна, Масты, Мін. в. Мін.; *Віцятка* Бр. в. Бар.; *Сергіятка* Гр. в. Свісл. Дэрываты з супіксамі -утка ўзніклі ў выніку спалучэння другаснага супікса -ко//ка з супіксам -ута.

З супіксам -утка па СБП рэканструяваны: *Марутка* (*Марутка*)<Мартын ці Марк, Мар; *Машутка* (*Машутка*)<Мах<Епімах; *Мірутка* (*Мірутка*)<Мірон; *Пахутка* (*Пахутка*)<Пахута<Пахом; *Пацютка* (*Пацютка*)<Пац<Пацей<Іпатій; *Сямутка* (*Сямуткін*)<Семута<Сямён; *Сяргутка* (*Сяргуткін*)<Сергей; у запісах 1978—1980 гг. зафіксаваны сучасныя памяншальна-ласкальныя імёны: *Ванютка* Гр. в. Гродз., Мінск; *Васютка* Бр. в. Брэст, Драг., Гом. в. Б.-Каш., Гр. в. Кар., -Навагр., Маг. в. Касц., Мін. в. Мінск, Стайбц.; *Зютка* (*Юзаф*) Гр. в. Іуеў.; *Мішутка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 34 фіксацыі ў 34 нас. пунктах.

Супікс -шутка ўзнік у выніку ўтварэння ад вытворных імён на -ш(а) новых імён пры дапамозе супікса -утка: *Грышутка* Бр. в. Пін., Стол., Мін. в. Сл.; *Сашутка* Віц. в. Гарад., Гом. в. Карм., Мін. в. Стайбц.

Суфікс *-ik*

Суфікс *-ik* ва ўсходнеславянскіх мовах прадуктыўны, ужываецца для ўтварэння назоўнікаў мужчынскага рода з памяшальна-ласкальным значэннем⁹. Да ліку прадуктыўных ён адносіцца і ў антрапанімі. Праўда, у помніках пісьменнасці XVI—XVIII стст. зарэгістраваны ўсяго 2 формы ад 2 імён: Коник (Конон) 1746 Маг.; Остик (Остап) 1567 Бр. Па СБП рэканструяваны 85 форм ад 76 імён: *Акулік* (Акулік) < Акула < Акила; *Алік* (Алікевіч) < Александр; *Аntonік* (Аntonік) < Антон; *Аpanасік*, *Afanасік* (Апанасік, Афанасік) < Апанас < Афанас; *Acіnіk* (Аcіnіk) < Осип < Иосиф; *Bазылік* (Базылік) < польск. Bazyli; *Бандзік*, *Бандык* (Бандзік, Бандык) < польск. Benedykt; *Барысік* (Барысік); *Boўtryк* (Boўtryк) < польск. Bartłomiej; *Вайцешик* (Вайцешик) < польск. Wojciech; *Валенцік* (Валенцік) < Валентин; *Владысік* (Владысік) < Владислав; *Власік* (Власік); *Войцік*, *Vуйцік* (Войцік, Вуйцік) < польск. Wojciech; *Гапонік* (Гапонік) < Гапон < Агафон; *Гаўрык*, *Гаўрылік* (Гаўрык, Гаўрылік) < Гаўрыла; *Герасік* (Герасік) < Герасим; *Глебік* (Глебік); *Грыгорык* (Грыгорык); *Гурык* (Гурыкаў) < Гурий; *Давыдзік* (Давыдзік); *Данік* (Данік) < Дан ці Даніла; *Дэмітрык* (Дэмітрычэнка); *Дзямянік* (Дзямянік); *Дзянісік* (Дзянісік); *Захарык* (Захарык); *Iгнацік* (Ігнацік); *Канонік* (Канонік) < Конон; *Каролік* (Каролік) < польск. Karol; *Карпік* (Карпік); *Кас'янік* (Кас'янік); *Кірык* (Кірык) < Кир ці Кирилл, магчыма кананічная форма *Кирик*; *Кондрыйк* (Кондрыйк) < Кондрат; *Косцік* (Косцік); *Крыштофік* (Крыштофік) < польск. Krzysztof; *Кузьмік* (Кузьмік) < Кузьма; *Купрык* (Купрык) < Купрэй; *Лаўрык* (Лаўрык) < Лавр ці Лаврентий; *Лаўрэнцік* (Лаўрэнцік); *Ладзік* (Ладзік) < Уладзімір; *Лукашык* (Лукашык) < польск. Łukasz; *Ляўонік* (Ляўонік); *Манулік* (Манулік) < Мануил; *Марчык* (Марчык) < Марк; *Матысік*, *Матыяс* з польск. Mateusz; *Mікулік* (Mікулік) < Мікула < Міколай; *Mіхайлік*, *Mіхалік* (Mіхайлік, Mіхалік); *Nікіцік*—(Nікіцік); *Нупрык* (Нупрык) < Онупфрий; *Панасік* (Панасік) < Панае < Афанасій; *Паўлік* (Паўлік); *Петрык* (Петрык); *Пракопік* (Пракопік); *Пуплік* (Пуплікаў) < Пуплій; *Пянкракіцік* (Пянкракіцік) < Пян-

⁹ Грамматика русскага языка, т. I, с. 265; Граматыка беларускай мовы, т. I, с. 95.

крат <Панкратий; *Радзік*, *Родзік* (Радзік, Родзік) <Родон; *Савік* (Савік) <Савва; *Савосік*, *Савосцік* (Савосік, Савосцік) <Севастиан; *Садзік* (Садзік) <Садок; *Сазонік* (Сазонік) <Сазон; *Саламонік* (Саламонік) <Саламон; *Самойлік* (Самойлік) <Самойла <Самуил; *Самсонік* (Самсонік) <Самсон; *Санік* (Санікевіч) <Саня <Александр; *Селявонік* (Селявонік) <Селивон; *Сідорык* (Сідорык); *Сілік* (Сілік) <Сила; *Сосік* (Сосік) <Сосні; *Станік* (Станік) <Станислав; *Супрык* (Супрык) <Сафроній; *Тарасік* (Тарасік); *Трафімік* (Трафімік); *Уласік* (Уласік) <Улас; *Фацік* (Фацік) <польск. Bonifacy; *Філік*, *Філонік* (Філіонак, Філонік) <Філимон; *Фядосік* (Фядосік); *Хартонік* (Хартонік) <Харитон; *Цімошык* (Цімошык) <Тимофей; *Юдзік* (Юдзік) <Юда; *Юзік* (Юзік) <Юзя з польск. Józef; *Юнік* (Юнік) <Юний; *Якубік* (Якубік) <Якуб з польск. Jakub; *Ярмолік* (Ярмолік) <Ермолай; *Яромік* (Яромік) <Еремей; *Ярошык* (Ярошык) <Ерофей; *Яўгенік* (Яўгенік); *Яфімік* (Яфімік).

У сучаснай моўнай практицы, як паказваюць запісы 1978—1980 гг., размоўна-бытавыя імёны з суфіксам -ік выкарыстоўваюцца вельмі шырока. Засведчана 148 варыянтаў, з якіх 49 ад поўных асноў, 80 ад асноў, усечаных у канцавай частцы, і 19 ад асноў, усечаных у начатковай частцы.

Ад поўных асноў утвораны: *Адвардзік* (Эдуард) Мін. в.; *Аляксандрык* Гом. в. Акц., Петр.; *Ананік* Бр. в. Кобр.; *Анатолік* Бр. в. Драг., Мін. в. Мінск; *Антолік* (Анатолій) Бр. в. Драг.; *Антонік* Бр. в. Бар., Драг., Кобр., Лун., Гр. в. Бераст., Мін. в. Пух.; *Аркадзік* Бр. в. Бар., Брасц., Бяроз., Малар., Гр. в. Бераст., Зэльв., Лід., Маст., Навагр., Маг. в. Мсц., Мін. в. Барысаў, Мядз., Пух.; *Арсенік* Гр. в. Навагр.; *Артурык* Мін. в. Барысаў, Мінск; *Арцёмік* Бр. в. Драг.; *Астанік* Бр. в. Пін.; *Багданік* Бр. в. Лях., Гр. в. Гродна; *Барысік* Бр. в. Івац., Кобр.; *Валерык* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 32 фіксовы ў 31 нас. пункце; *Васілік* Бр. в. Пін., Гом. в. Гом., Жлоб., Гр. в. Кар.; *Вінадзік* (Генадзь) Гр. в. Бераст.; *Віталік* Бр. в. Бар., Жаб., Івац., Кам., Пін., Пруж., Стол., Віц. в. Віцебск, Шум., Гр. в. Астр., Гродна, Навагр., Маг. в. Клічаў, Мсціслаў, Мін. в. Віл., Люб., Мінск, Салігор.; *Гінадзік* Мін. в. Дзярж.; *Данілік* Бр. в. Івац.; *Дзянісік* Бр. в. Бар., Івац., Маг. в. Касц., Мін. в. Слуцк; *Дмітрык* Бр. в. Ів., Кам., Кобр.; *Захарык* Мінск;

Змітрык Гр. в. Кар., Мін. в. Кап.; Іванік Бр. в. Бяроз., Ів.; Ігнацік Гом. в. Гом., Мін. в. Кап.; Кандрацік Бр. в. Малар.; Каролік Гр. в. Астр.; Клімік Бр. в. Жаб.; Лявонік Бр. в. Лях.; Лёвік Гр. в. Ваўкаўск; Ляксандрык Бр. в. Стол.; Максімік Бр. в. Кобр.; Мітрык Бр. в. Стол.; Міфодзік Гр. в. Маст.; Міхалік Бр. в. Бар., Стол.; Панасік Бр. в. Малар.; Паўлік — ва ўсіх абласцях рэспублікі 65 фіксацый у 61 нас. пункце; Петрык — ва ўсіх абласцях рэспублікі 31 фіксацыя ў 30 нас. пунктах; Пракопік Бр. в. Ів.; Раманік Бр. в. Ів., Мін. в. Віл., Мін.; Роберцік Мінск; Русланік Бр. в. Драг., Гр. в. Гродна; Рыгорык Бр. в. Кам., Мін. в. Кап.; Сцяпанік Бр. в. Кобр.; Сымонік Бр. в. Кобр.; Тарасік Бр. в. Стол., Маг. в. Бабруйск; Фядосік (Фядос) Маг. в. Кір.; Юрыйк — ва ўсіх абласцях рэспублікі 33 фіксацыі ў 29 нас. пунктах; Янік Бр. в. Бар., Ів., Кам., Малар.

Ад асноў, усечаных у канцавой частцы, утвораны:
Адзік (Адам) Бр. в. Брэст, Кам.; Алік (Аляксандр) Бр. в. Ганц., Віц. в. Паст., Гр. в. Астр., Лід., Маст., Мін. в. Стаяўц.; (Аляксей) Бр. в. Драг., Пін.; Андрыйк (Андрэй) Бр. в. Ів.; Анік (Ананій) Гр. в. Навагр.; Антык (Антон) Бр. в. Кам., Стол., Віц. в.; Ацік (Аnton) Бр. в. Лях., Мін. в. Дзярж., Слуцк; Арык (Артур) Гр. в. Слонім, Мін. в. Мінск; Бладзік (Уладзімір) Мін. в. Дзярж.; Бодзік (Багдан) Гр. в. Гродз.; Болік (Баляслаў) Бр. в. Кобр., Гом. в. Жытк.; Бонік (Баніфацый) Віц. в., Мін. в. Стаяўц.; Борык Бр. в. Кам., Гр. в. Гродна, Маг. в. Горкі, Мін. в. Люб., Мінск, Нясв.; Вадзік Бр. в. Бар., Бр., Драг., Кам., Віц. в. Віцебск, Уш., Гр. в. Гродна, Навагр., Маг. в. Бабруйск, Маг., Мін. в. Мінск, Мядз., Нясв.; Валік (Валянцін) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 39 фіксацый у 37 нас. пунктах; (Валерый) Бр. в. Ів., Мін. в. Мінск, Чэрв.; Валодзік Бр. в. Бар., Івац., Кам., Кобр., Лях., Віц. в. Орша, Глыб., Гом. в. Лоеў., Гр. в. Дзяятл., Навагр., Мін. в. Кап., Мінск, Мін., Нясв., Пух., Сл., Стаяўц.; Ванік Бр. в. Брэст, Драг., Івац., Кам., Кобр., Лун., Віц. в. Лёзна, Гом. в. Б.-Каш., Жытк., Гр. в. Гродз., Зэльв., Маст., Навагр., Мін. в. Мінск, Нясв., Сл.; Васік Бр. в. Драг., Жаб., Івац., Кам., Кобр., Стол., Гом. в. Жытк., Петр.; Вацік (Вячаслаў) Бр. в. Лях., Стол., Гр. в., Маг. в. Гор., Мін. в. Кап., Люб.; Віцік (Віктар) Бр. в. Брэст, Бяроз., Кам., Лях., Гом. в. Рэч., Гр. в. Гродна, Кар., Маст., Навагр., Мін. в. Віл., Дзярж.,

Мінск, Пух., Сл.; (Віталій) Мін. в. Нясв.; **Вячык** (Вячаслаў) Бр. в. Драг., Ів.; **Гантык** (Антон) Бр. в. Ів.; **Гардзік** (Гардзей) Бр. в. Ів.; **Гаўрык** (Гаўрыла) Бр. в. Брэст, Віц. в. Brasl.; **Генік** (Генадзій) Бр. в. Бар., Драг., Жаб., Ів., Івац., Кам., Лях., Малар., Віц. в. Віцебск, Докш., Гом. в. Хойн., Гр. в. Гродна, Зэльв., Маст., Навагр., Маг. в. Хоцімск, Мін. в. Бярэз., Кап., Нясв., Пух., Слуцк; **Герык** Віц. в. Шарк.; **Гэндрык** (Андрэй) Бр. в. Жаб.; **Генік** (Генадэй) Мін. в. Стаяўбц.; **Данік** (Даніла) Бр. в. Івац., Кобр., Гр. в. Гродна, Мін. в. Мінск, Мядз., Сл.; **Донік** (Даніла) Мін. в. Віл., Мінск, Мін.; **Езік** (Юзаф) Бр. в. Івац., Пруж., Гр. в. Бераст., Гродз., Зэльв., Свісл., Шч., Мін. в. Нясв.; **Есік** (Іосіф) Мін. в. Сл.; **Жоржык** Бр. в. Бар., Малар., Пін., Віц. в. Глыб., Леп., Міёр., Шарк., Гр. в. Кар., Навагр.; **Жорык** Бр. в. Бар., Брэст, Малар., Пін., Пруж., Стол., Гом. в. Лоеў., Гр. в. Дзятл., Кар., Навагр., Маг. в. Бабр., Мін. в. Мінск, Нясв., Пух.; **Жэнік** (Генадзій) Віц. в. Пол., Мін. в. Мядз.; **Зэнік** (Зянон) Віц. в. Паст.; **Імполік** (Іпаліт) Віц. в. Паст.; **Казік** (Казімер) Бр. в. Бар., Брэсц., Жаб., Лях., Стол., Віц. в. Верхнядзвінск, Глыб., Докш., Паст., Шарк., Гом. в. Жытк., Гр. в. Ашм., Бераст., Гродз., Гродна, Лід., Навагр., Шч., Мін. в. Мінск, Нясв., Пух., Стаяўбц.; **Коцік** (Канстанцін) Бр. в. Бар., Бяроз., Драг., Івац. Лун., Лях., Малар., Пін., Пруж., Стол., Віц. в. Докш., Паст., Гом. в. Акц., Браг., Гом., Добр., Петр., Хойн., Чач., Гр. в. Дзятл., Зэльв., Кар., Лід., Навагр., Шч.; **Ладзік** (Уладзімір) Бр. в. Стол., Гр. в. Лід., Мін. в. Пух.; **Лаўрык** (Лаўрын) Віц. в. Багуш.; **Лёвік** (Лявон) Мін. в. Кап.; **Лёнік** (Леанід) Бр. в. Бар., Бяроз., Драг., Івац., Кам., Кобр., Лях., Пін., Пруж., Стол., Віц. в. Бешанковічы, Докш., Пол., Паст., Талачын, Гом. в. Жытк., Бераст., Гродз., Гродна, Дзятл., Кар., Лід., Ліда, Маст., Навагр., Шч.; **Лёнік** Бр. в. Бар., Бяроз., Пруж.; **Максік** (Максім) Бр. в. Брэсц., Лях.; **Марык** (Марк) Гр. в. Навагр.; **Марык** (Мар'ян) Маг. в. Мсц.; **Мечык** (Мечыслаў) Віц. в. Міёр., Паст., Шарк., Гр. в. Іёў., Лід., Мін. в. Мядз., Стаяўбц.; **Мосік** (Майсей) Бр. в. Лун.; **Олік** (Аляксандр) Віц. в. Докш.; **Пецік** (Петр) Бр. в. Жаб., Лях., Стол., Ів., Гр. в. Гродна, Маст., Маг. в. Клім., Мсц., Мсціслаў, Мін. в. Кл., Уздз.; **Радзік** (Радзівон і Радзіслаў) Мінск; **Родзік** (Радзівон) Бр. в. Драг., Мінск; (Радзіслаў) Мінск; **Ромік** (Раман) Бр. в. Брэст, Пін., Гр. в. Гродна, Кар.,

Маг. в. Бабруйск, Касц., Мсц., Мін. в. Мінск, Мін.; *Росік* (Расціслаў) Гр. в. Дзялт.; *Росцік* (Расціслаў) Бр. в. Бар., Жаб., Кам., Лях., Малар., Пін., Віц. в. Шарк., Мін. в. Мядз., Сл.; *Русік* (Руслан) Гом. в. Жытк., Гр. в. Кар., Маг. в. Гор.; *Свяцік* (Святаслаў) Гр. в. Кар.; *Сержык* Бр. в. Бяроз., Івац., Кам., Віц. в. Лёзна, Гом. в. Карм., Гр. в. Гродна, Масты, Шч., Маг. в. Краснаполле, Хоцімск, Мін. в. Мінск, Стайбц.; *Сцёпік* Бр. в. Бяроз., Драг., Гр. в. Гродз., Мінск; *Сярожык* Бр. в. Бар., Ів., Івац., Стол., Гом. в. Жытк., Гр. в. Бераст., Кар., Маг. в. Мсц., Мін. в. Мінск, Няев., Стайбц.; *Тадзік* Бр. в. Бар., Кам., Пруж., Віц. в. Брасл., Паст., Гр. в. Гродз., Гродна, Зэльв., Лід., Мядз., Свіл., Шч., Мін. в. Сл., Стайбц.; *Томік* (Тамаш) Гр. в. Навагр.; *Уладзік* (Уладзімір) Бр. в. Бар., Лях., Пін., Віц. в. Чаши., Гом. в. Акц., Б.-Каш., Жытк., Гр. в. Ашм., Гродна, Гродз., Дзялт., Кэр., Навагр., Паст., Маг. в. Меціслаў, Мсц., Мін. в. Няев., Сл., Стайбц.; (Уладзіслаў) Бр. в. Лях., Гр. в. Кар., Мін. в. Люб., Мінск, Сл.; *Федзік* (Фёдар) Бр. в. Бар., Ганц., Малар., Гр. в. Гродз., Навагр.; *Фелік* (Фелікс) Гр. в. Зэльв.; *Харык* (Харытон) Бр. в. Стол.; *Хевдзік* (Фёдар) Бр. в. Кам.; *Хэнdryk* (Андрэй) Бр. в. Кам.; *Цэсік* (Часлаў) Бр. в. Кам.; *Эдзік* (Эдуард) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 29 фіксацый у 27 нас. пунктах; *Энджык* (польск Andrzej) Бр. в. Ів.; *Юзік* (Юзаф, Йосіф) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 91 фіксацыя ў 87 нас. пунктах; *Юлік* (Юльян) Бр. в. Драг., Кам., Лун., Лях., Малар., Віц. в. Докш., Шарк., Гр. в. Дзялт., Мін. в. Кап., Няев.; *Яндрыйк* (Андрэй) Бр. в. Івац.

Ад асноў, усечаных у пачатковай частцы, утвораны *Гарык* (Ігар) Віц. в. Пол., Гом. в. Гом., Мін. в. Мінск, Саліг., Слуцк; *Генік* (Яўгеній) Віц. в. Докш., Гр. в. Кар., Масть.; *Жэнік* (Яўгеній) Бр. в. Браст, Жаб., Івац., Малар., Пін., Стол., Віц. в. Глыб., Докш., Леп., Гр. в. Масть., Навагр., Мін. в. Кап., Кл., Пух., Сл.; *Кадзік* (Аркадзь) Бр. в. Драг., Пін.; *Колік* Бр. в. Бар., Браст, Бяроз., Драг., Івац., Кам., Лях., Малар., Пін., Гом. в. Жытк., Гр. в. Бераст., Гродз., Дзялт., Зэльв., Кар., Масть., Навагр., Шч., Мін. в. Кап., Мінск, Няев., Сл., Уздз.; *Полік* (Апалінарый) Мін. в. Няев.; *Санік* (Аляксандр) Бр. в. Ів.; *Славік* (Вячаслаў) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 41 фіксацыя ў 38 нас. пунктах; (Расціслаў) Бр. в. Стол.; (Святаслаў) Гр. в. Навагр., Маг. в. Касц.; (Ст-

ніслаў) Бр. в. Баранавічы, Гом. в. Б.-Каш., Віц. в. Міёр., Маг. в. Гор., Мін. в. Лаг., Мінск; (Уладзілаў) Бр. в. Баранавічы; (Яраслаў) Гом. в. Жытк., Мін. в. Мінск; *Талік* (Віталій) Бр. в. Івац.; *Голік* (Анатоль) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 104 фіксацыі ў 86 нас. пунктах; *Гонік* (Антон) Бр. в. Бяроз., Кам., Лях., Стол., Гр. в. Ашм., Дзятл., Лід., Маг. в. Крычаў, Мін. в. Валож., Кап., Мінск, Пух., Салігор., Слуцк; *Ходзік* (Мефодзій) Бр. в. Ганц.; *Чэсік* (Вячаслаў) Гом. в. Лельч., Гр. в. Бераст., Гродна, Лід., Мін. в. Мінск; (Часлаў) Бр. в. Бар., Кам., Віц. в. Гарад., Докш., Шарк., Гр. в. Гродз., Дзятл., Навагр., Шч., Мін. в. Стайбц.

Імёны з суфіксам *-ік*, утвораныя ад поўнай асновы імені і ад асноў з усечанай націскнай часткай, захоўваюць месца націску ўтваральных асноў, а ў імёнах, утвораных ад асноў з усечанай націскнай часткай, націск размяшчаецца на складзе перад суфіксам.

Суфікс *-ік* выкарыстоўваецца ў сучасных букавінскіх гаворках для ўтварэння памяншальна-ласкальных імен ад імен, аснова якіх заканчваецца на два зычныя гукі: *Павлик*, *Петрик*, *Олексик*, *Михайлик* і інш.¹⁰; а ў закарпацкіх гаворках — і ад асноў, што заканчваюцца адным зычным: *Василик*, *Якубик*, *Михалик* і інш.¹¹

Другасны суфікс *-ик* разам з суфіксам (ці суфіксамі) вытворнай асновы ўтварае складаныя суфіксы *-елик*, *-олик*, *-ник*, *-оник*, *-сик*, *-асик*, *-усик*, *-цик*, *-ашк*//*-ышк*, *-ашк*//*-ашык*, *-ушк*//*-ушык*, *-чык*, *-учк*//*-учык*, *-шчик*//*-шчык*, *-ашчик*//*-ашчык*, *-ошчик*//*-ошчык*, *-ешчик*//*-ешчык*, *-ушчик*//*-ушчык*, *-нчик*//*-нчык*, *-ончик*//*-ончык*, *-енчик*//*-енчык*, *-инчик*//*-инчык*, *-унчик*//*-унчык*, *-льчик*//*-льчык*, *-альчик*//*-альчык*, *-ульчик*//*-ульчык*, *-утчик*//*-утчык*, *-ейчик*//*-ейчык*.

Суфікс *-чык* узнік у выніку спалучэння другаснага суфікса *-ік* з вытворнымі ўтваральнымі асновамі, якія заканчваюцца суфіксамі *-ка*, *-ік*. У старых пісьмовых крыніцах, абследаваных пры падрыхтоўцы працы, імёны з суфіксамі *-чык* не выяўлены. Затое прадуктыўныя

¹⁰ Лук'янюк К. М. Словотвір здрібліло-пестливых власных імен у буковинських говірках. Міжвузвісская наукоўа конферэнція з питань укладання областных діалектологічных слоўнікаў. Тези доповідей.—Чернівці, 1960, с. 46, 47.

¹¹ Чучка П. П. Словотвір закарпатьяукраінских чоловічых імен, с. 30.

такія дэрываты ў сучасных беларускіх прозвішчах. Па СБП рэканструюцца 183 варыянты ад поўных і ўсечаных асноў: *Абакунчык* (Абакунчык) < Абакум; *Абрамчык* (Абрамчык); *Агейчык* (Агейчык); *Адакімчык* (Адакімчык) < Евдокім; *Адамчык* (Адамчык); *Адашчык* (Адашчык) < Адам; *Аксенчык*, *Аксёнчык* (Аксенчык, Аксёнчык) < Аксентій; *Алісейчык* (Алісейчык) < Елісей; *Алісімчык* (Алісімчык) < Онісім; *Аляксейчык* (Аляксейчык); *Амбражэйчык* (Амбражэйчык) < польск. Ambrożu; *Амяльянчык* (Амяльянчык); *Анапрэйчык* (Анапрэйчык) < Онуфрый; *Андрончык* (Андрончык) < Андронік; *Андрэйчык* (Андрэйчык); *Анікейчык* (Анікейчык) < Онікей < Іоаннікій; *Анішчык* (Анішчык) < Онісій ці Онісім; *Аntonчык* (Антончык); *Апанасчык* (Апанасчык) < Апанас < < Афанасій; *Арцёмчык* (Арцёмчык); *Асіпчык* (Асіпчык) < Осіп < Іосиф; *Астапчык* (Астапчык) < Остап < Евстафій; *Атапчык* (Атапчык) < Отап < Евстафій; *Аўгустынчык* (Аўгустынчык); *Аўдзейчык* (Аўдзейчык); *Аўрамчык* (Аўрамчык); *Аўсейчык* (Аўсейчык) < Евсевій; *Ахрэмчык* (Ахрэмчык) < Ефрем; *Багданчык* (Багданчык); *Базыльчык* (Базыльчык) < <польск. Bazylī; *Бакунчык* < Абакум < Абакум; *Вайцешчык* (Вайцешчык) < польск. Wojciech; *Вакульчык* (Вакульчык) < Вакула < Вукол; *Вальчык* (Вальчык) < Валентін; *Варывончык* (Варывончык) < Варивон < Ілларіон; *Васільчык* (Васільчык); *Верамейчык* (Верамейчык) < Веремей < Іеремія; *Вікторчык* (Вікторчык); *Габрыельчык* (Габрыельчык) < польск. Gabriel; *Гапончык* (Гапончык) < Гапон < Агафон; *Гардзейчык* (Гардзейчык) < Гордій; *Гаўрыльчык* (Гаўрыльчык) < Гаврило < Гавриіл; *Герасімчык* (Герасімчык); *Давідчык*, *Давыдчык* (Давідчык, Даўвидчык); *Данільчык* (Данільчык) < Данило < Даниил; *Дарафейчык* (Дарафейчык); *Дзямідчык* (Дзямідчык); *Дзям'янчык* (Дзям'янчык); *Дзянішчык* (Дзянішчык) < Денис < Дионісій; *Емяльянчык* (Емяльянчык); *Ерамейчык* (Ерамейчык) < Іеремій, Іеремія; *Ермалайчык* (Ермалайчык); *Есіпчык* (Есіпчык) < Есіп < Іосиф; *Зеньчык* (Зеньчык) < Зенон; *Іванчык* (Іванчык); *Ісаічык* (Ісаічык); *Іўчык* (Іўчык) < Івко < Іов; *Казімірчык*, *Казімерчык* (Казімірчык) < польск. Kazimierz; *Кандратчык* (Кандратчык); *Канон-*

чык (Канончык); *Карнейчык* (Карнейчык) < Корней < Корнилий; *Карольчык* (Карольчык) < польск. Karol; *Касъянчык* (Касъянчык) < Кассиан; *Кірыльчык* (Кірыльчык); *Кірэйчык* (Кірэйчык) < Кир; *Клімчык* (Клімчык) < Клим < Климент; *Куземчык* (Куземчык) < Кузьма < Косма; *Купрыянчык* (Купрыянчык) < Куприян < Киприан; *Курыльчык* (Курыльчык) < Курило < Кирилл; *Лаворчык* (Лаворчык) < <Лавор < Лавр; *Лазарчык* (Лазарчык); *Леўчык* (Леўчык) < Лев < Леонт ці Леонтий; *Лук'янчык* (Лук'янчык) < Лукиан; *Ляўончык*, *Ляончык* (Ляўончык, Ляончык) < Леонт ці Леонтий; *Майсейчык* (Майсейчык); *Макарчык* (Макарчык); *Макейчык* (Макейчык) < Мокий; *Максімчык* (Максімчык); *Малафейчык* (Малафейчык) < Малафей < Малахия; *Мамончык* (Мамончык) < Мамонт; *Манчык* (Манчык) < Мануил; *Мартынчык*, *Марцінчык* (Мартынчык, Марцінчык); *Матвейчык*, *Мацвеічык* (Матвейчык, Мацвеічык); *Машчык* (Машчык) < Max < Епимах; *Мікалайчык* (Мікалайчык); *Мікульчык* (Мікульчык) < Мікула < Ніколай; *Мірончык* (Мірончык); *Міхеічык* (Міхеічык); *Навумчык*, *Наумчык* (Навумчык, Наумчык); *Назарчык* (Назарчык); *Нарывончык* (Нарывончык) < Наривон < <Варивон < Илларион; *Нікалайчык* (Нікалайчык); *Ніканчык*, *Нікончык* (Ніканчык, Нікончык); *Осіпчык* (Осіпчык) < Осип < Иосиф; *Палуянчык* (Палуянчык) < Полуян < Полиен; *Панащчык* (Панащчык) < Панаас < Апанас < Афанасий; *Парамончык* (Парамончык); *Парфёнчык* (Парфёнчык); *Патапчык* (Патапчык); *Пахомчык* (Пахомчык); *Піліпчык* (Піліпчык) < Пилип < Филипп; *Пракопчык* (Пракопчык); *Прохарчык* (Прохарчык); *Радзівончык* (Радзівончык) < Родион; *Савульчык* (Савульчык) < Савул < Савел; *Сазончык* (Сазончык); *Сайчык* (Сайчык) < Сай < Исаия; *Салівончык* (Салівончык) < Саливон < Сильван; *Самончык* (Самончык) < Самон < Самсон; *Самсончык* (Самсончык); *Саўчык* (Саўчык) < Савва; *Сафончык*, *Сахончык*, *Сапончык* (Сафончык, Сахончык, Сапончык) < Сафон, Сахон, Сапон < Софония; *Свірыйчык* (Свірыйчык) < Свирид < Спиридон; *Севасціянчык*, *Севасціянчык* (Севастіянчык, Севастіянчык); *Селівончык*, *Селявончык* (Селівончык, Селявончык) < Сильван; *Семенчык*, *Сёмчык* (Семенчык, Сёмчык); *Сідорчык* (Сідорчык) <

Исидор; Сілівончык (Сілівончык) < Сілівон < Сильван; Сіманчык (Сіманчык) < Симон; Станчык (Станчык) < польск. Stanisław; Супрунчык (Супрунчык) < Супрун < Софроний; Сымончык (Сымончык) < Симон; Сяленчык (Сяленчык) < Селений; Сямёнчык (Сямёнчык); Сяргейчык (Сяргейчык); Трафімчык (Трафімчык); Уласчык (Уласчык) < Улас < Власий; Фалейчык (Фалейчык) < Фалей < Фалалей; Федчык (Федчык) < Федор < Феодор; Філёнчык, Філончык, Філімончык (Філёнчык, Філончык, Філімончык); Філіпчык (Філіпчык); Фядорчык (Фядорчык); Халімончык (Халімончык) < Халимон < Филимон; Хартончык, Харытончык (Хартончык, Харытончык); Хведчык (Хведчык) < Хведор < Феодор; Хілімончык, Хільчык (Хілімончык, Хільчык) < Хілімон < Филимон; Цімошчык (Цімошчык) < Тимох < Тимофей; Ціханчык (Ціханчык); Цупрыянчык (Цупрыянчык) < Цуприян < Киприан; Шуманчык, Шыманчык, Шымчык (Шуманчык, Шыманчык, Шымчык) < польск. Szymon; Юрчык (Юрчык); Язепчык < Язел < Езоф з польск. Józef; Якаўчык (Якаўчык); Якімчык (Якімчык) < Якім < Иоаким; Якубчык (Якубчык) < польск. Jakób; Янчык (Янчык) < польск. Jan; Ярмолъчык (Ярмолъчык) < Ермолай; Ярэмчык (Ярэмчык) < Иеремия; Яўменчык (Яўменчык); Яўсейчык (Яўсейчык) < Евсевий; Яўстратчык (Яўстратчык); Яфімчык, Яўхімчык (Яфімчык, Яўхімчык) < Ефим, Евхим < Евфимий; Яфрэмчык (Яфрэмчык); Яхімчык (Яхімчык) < Ехим < Евфимий.

Матэрыял, сабраны ў 1978—1980 гг., паказвае, што імёны з суфіксам -чык у размоўна-бытавых умовах ужываюцца даволі часта — адзначана 48 варыянтаў.

Ад поўных асноў засведчана 34 варыянты: Адамчык Бр. в. Кам., Кобр., Пруж., Стол., Гом. в. Акц., Жытк., Лельч., Хойн., Гр. в. Лід., Маг. в. Чэрк.; Аляксейчык Маг. в. Каец., Мін. в. Мінск; Амялянчык Бр. в. Кобр.; Антончык Гр. в. Смарг.; Ануфрэйчык Гр. в. Навагр.; Арсеньчык Бр. в. Пруж.; Артурчык Мін. в. Барысаў, Мінск; Арцёмчык Бр. в. Драг., Пруж.; Астапчык Бр. в. Бар., Пін., Пруж.; Аўдзейчык Бр. в. Пруж.; Багданчык Бр. в. Жаб., Пруж., Мін. в. Мінск; Валерчык Бр. в. Кам., Гр. в. Ліда, Мін. в. Мінск; Вітал'чык Бр. в. Івац., Мін. в. Мінск; Гантончык (Антон) Бр. в. Драг., Стол.; Дзямянчык Мін. в. Мінск; Захарчык Бр. в. Бар., Мін. в.

Мін., Слуцк; *Іванчык* Бр. в. Драг., Стол., Гом. в. Ветк.,
 Лельч., Петр., Рэч., Мін. в. Мядз.; *Іваньчык* Гом. в.
 Ельск., Хойн., Гр. в. Шч.; *Майсейчык* Бр. в. Пруж.;
Максімчык Бр. в. Кобр.; *Мартынчык* Бр. в. Драг.; *Мі-
 калайчык* Бр. в. Ганц., Драг., Маг. в. Мсцілаў, Мін. в.
 Стаўбц.; *Навумчык* Бр. в. Бар., Малар.; *Нікадзімчык*
 Бр. в. Пруж.; *Патапчык* Бр. в. Драг.; *Піліпчык* Бр. в.
 Кобр.; *Пракопчык* Бр. в. Бар., Івац., Кобр.; *Раманчык*
 Бр. в. Драг., Малар., Маг. в. Касц.; *Русланчык* Бр. в.
 Брэст, Драг., Ів., Мал., Пін., Гом. в. Жытк., Гр. в.
 Гродз., Кар., Лід., Ліда; *Сцяпанчык* Бр. в. Лях.; Мінск;
Сяргейчык Бр. в. Кобр.; *Трахімчык* Бр. в. Кобр.; *Юрчык*
 Гр. в. Гродна, Гродз., Маг. в. Мец., Мін. в. Мінск; *Янчык*
 Бр. в. Пін., Віц. в. Пол.

Ад усечаных асноў зафіксавана 14 варыянтаў:
Ваньчык Гродна; *Генчык* Бр. в. Івац., Гр. в. Гродна,
 Мін. в. Мінск; *Дзімчык* Бр. в. Кам., Мін. в. Мінск;
Жэневчык Віц. в. Лёзна; *Кольчык* Віц. в. Лёзна; *Лёнь-
 чык* Бр. в. Жаб., Ів., Малар., Віц. в. Лёзна; *Мішчык* Бр.
 в. Драг.; *Ромчык* (Раман) Бр. в. Ів., Гр. в. Навагр.,
 Мін. в. Мін.; *Саньчык* Бр. в. Стол., Гродна; *Сём-
 чык* Бр. в. Стол.; *Сладчык* (Вячаслаў) Мінск; *Сёпчык*
 Бр. в. Пін., Мінск; *Уладзімчык* Мінск; *Воўчык* Брэст,
 Гродна, Мін. в. Барысаў, Маладзечна, Мінск, Слуцк.

Суфікс -учык у выніку спалучэння другаснага суфікса -ик з суфіксам утваральний асновы -ук. Па СБП рэканструяваны формы: *Карпучык* (Карпучык) < Карпук < Карп; *Касцючык* (Касцючык) < Костюк < Константин; *Матучык* (Матучык) < Матук < Матфей; *Паўлючык* (Паўлючык) < Павлюк < Павел; *Пятручык* (Пятручык) < Петрук < Петр; сучаснае *Мішучык* Бр. в. Драг.

Суфіксы -шчык, -ушчык. Імёны з такімі суфіксамі ўтвараюцца ў тры этапы паслядоўным далучэннем суфіксаў: першага *(-(у)сь, -(у)х(а), -(у)ш(а))* да невытворнай асновы, другога *(-ка, -ко)* — да вытворнай і трэцяга *(-ик)* — да вытворнай з двумя суфіксамі.

	Адась	Адаська	Адасьчык//Адашчык
Адам	Адах	Адашка	Адашчык
	Адаш		
Пётр	Пятрусь	Пятруська	Пятрусьчык//Пятрушчык
	Пятрух		
	Пятруша	Пятрушка	Пятрушчык

Суфікс -чык (гл. с. 207) можа ўтвараць імёны з суфіксамі -шык, -ушык непасрэдна ад вытворных імён першага дэрывацыйнага рада:

	Адасть	Адастъык//Адашчык
Адам	Адах	Адашчык
	Адаш	
Пётр	Пя́трусь	Пя́трусьчык//Пя́трушчык
	Пя́труха	Пя́трушчык
	Пя́труша	

З суфіксам -шык па СБП рэканструяваны імёны: *Адашчык* (Адашчык) < Адастъко, Адашко, Адасть, Адах, Адаш < Адам; *Амяляшчык* (Амяляшчык) < Омеляшко, Омеляша < Емельян; *Кіршчык* (Кіршчык) < Киршко, Кирша < Кир; *Мялешчык* (Малешчык) < Мелешко, Мелех < Емельян; *Самушчык* (Самушчык) < Самусъко, Самусь < Самуил.

З суфіксам -ушык рэканструяваны: *Валюшчык* (Валюшчык) < Валюшка, Валюша < Валентин; *Гаўрушчык* (Гаўрушчык) < Гаврушко, Гаврусько, Гавруха, Гавруша, Гаврусь < Гавриил; *Лаўрушчык* (Лаўрушчык) < Лаврушка, Лавруха, Лавруша < Лавр ці Лаврентий; *Паўлюшчык* (Паўлюшчык) < Павлюшка, Павлюха, Павлюша < Павел; *Пя́трушчык* (Пя́трушчык) < Петрушко, Петруська, Петруха, Петруша, Петрусь < Петр; *Савушчык* (Савушчык) < Савушка < Савва. У сучаснай размоўна-бытавой практицы адзначана толькі адно імя — *Андрашчык* Мінск.

Суфіксы -ейчык, -айчык, -льчык, -ульчык, -ичык, -иńчык, -енчык, -іńчык, -ончык -анчык, -уйчык, -уньчык, -щуньчык, узнікшыя ў выніку спалучэння ў працэсе дэрывації трох (а суфікс -шуньчык — чатырох) суфіксальных кампанентаў, малапрадуктыўныя. Агульная іх прыкмета — заключная частка -чык.

З суфіксам -ейчык (-ей+-ко+-ик) вядомы толькі рэканструяваныя па СБП варыянты: *Іванейчык* (Іванейчык) < Иванейко < Иван; *Кірэйчык* (Кірэйчык) < Кірэйко, Кірэй < Кир; *Купрэйчык* (Купрэйчык) < Купрэйко, Купрэй < Киприан; *Мікейчык* (Мікейчык) < Мікейко < Мікита; *Мірэйчык* (Мірэйчык) < Мірэйко, Мірэй < Мірон; *Паланейчык* (Паланейчык) < Поланейко < Аполлон; *Фалейчык* (Фалейчык) < Фалейко, Фалей < Фалалей.

З суфіксам **-айчык** (-ай+-ко+-ик) адзначаны два сучасныя ўжыванні: *Калаячык* (Коля, Мікалай), *Талаячык* (Толя, Анатолій) — абодва Гр. в. Навагр.

З суфіксамі **-льчык** (-ль+-ък+-ик), **ульчык** (-уль+-ък+-ик), **-нчык**, **-ньчык** (-нь+-ък+-ик), **-енчык** (-енъ+-ко+-ик), **-інчык** (-ин+-ок+-ик), **-ончык** (-он+-ко (ці-ок)+-ик), **-анчык** (-ан+-ок+-ик) рэканструяваны *Грыгальчык* (Грыгальчык) < Грыгалёк, Грыгаль < Григорий; *Савульчык* (Савульчык) < Савулёк, Савулька, Савуль < Савва; *Грынчык* (Грынчык) < Грынко < Григорий; *Гурынчык* (Гурынчык) < Гурынко, Гурын < Гурий; *Гурэнчык* (Гурэнчык) < Гурэнка < Гурий; *Ілынчык* (Ілынчык) < Ілынок < Ілья; *Карпінчык* (Карпінчык) < Карпінок < Карл; *Пятрынчык* (Пятрынчык) < Петрынок < Петр; *Федарынчык* (Федарынчык) < Федарынок < Федор; *Савончык* (Савончык) < Савонка, Саванок, Савон < Савва; зафіксаваны ў сучасным ужыванні *Грынчык* (Грыгорый) Барысаў; *Сенчык* (Сямён) Бр. в. Пін., Гр. в. Гродз.; *Калянчык* (Мікалай) Бр. в. Драг.; з суфіксам **-унчык** (-ун(я)+-ко+-ик) *Сяргунчык* (Сяргунчык) < Сергунок < Сергей; адзначана 13 сучасных варыяентаў імён: *Вавунчык* Гом. в. Добр.; *Васюнчык* Бр. в. Бяроз.; *Віцюнчык* Гом. в. Рэч., Гр. в. Гродз.; *Ігарунчык* Брэст, Гродна; *Ігарунчык* Віц. в. Лёзна; *Калюнчык* Бр. в. Драг., Жаб., Лун.; *Калюнчык* Бр. в. Драг., Гр. в. Навагр.; *Мішунчык* Бр. в. Драг.; *Пяцюнчык* Бр. в. Брэст., Івац., Гр. в. Гродна; *Сашунчык* Бр. в. Бяроз., Гр. в. Гродна, Навагр.; *Славунчык* (Вячаслаў) Бр. в. Драг.; *Сяргунчык* Гродна, Мінск, Урэчча.

З суфіксам **-шуньчык** (-ш(а)+-ун(я)+-к(а)+-ік) — *Грышуньчык* Мін. в. Дзярж.

Суфіксы -лік, -елік, -улік. З суфіксам **-лік** (-ля+-ик) адзначана толькі *Толік* (Антон) Гр. в. Гродз., *Маст*, якое, магчыма, перанесена з *Анатолій*, дзе *Толік* з суфіксам **-ік**.

З суфіксам **-елік** (-ель+-ик) рэканструявана па СБП *Бяндзелік* (Бяндзелік) <польск. Benedykt.

З суфіксам **-улік** (-уля+-ик) у сучаснай моўнай практыцы адзначаны: *Андрулік* (Андрэй) Бр. в. Івац.; *Віцюлік* (Віктар) Гр. в. Свісл.; *Генулік* (Генадэзь) Бр. в. Ів.

Суфіксы -нік, -анік, -унік, -шонік узніклі ў выніку спалучэння другаснага суфікса **-ік** з суфіксамі ўтвараль-

най асновы -н(я), -но, -ан, -ун(я). З суфіксам -нік (-н(я)+-нк ці -но+-нк) рэканструйвана *Юхнік* (Юхнік) < Юхно < Юхім < Евфімій, адзначана сучаснае *Сенік* (Сямён) Гр. в. Гродз., Навагр.; з суфіксам -анік (-ан+-нк) — *Юранік* (Юрый) Барысаў; з суфіксам -унік (-ун(я)+-нк) — *Васюнік* Бр. в. Кам., Кобр.; *Зюнік* (Юзаф) Гр. в. Ваўк., Гродна, Іёў., Лід., Маст.; *Мішунік* Бр. в. Кобр.; з суфіксам -шонік (-ш(а)+-он+-нк) — *Сашонік* Мін. в. Сл.

Суфікс -арык (-ар+-нк) адзначаны ў форме *Дзімарык* (Дэмітрый) Гродна.

Суфіксы -сік, -осік, -асік, -усік узняклі ў выніку спалучэння другаснага суфікса -ік з суфіксамі ўтворальнай асновы -с, -сь, -ес, -есь, -іс, -ос, -асъ, -усъ. З суфіксам -сік (-сь+-нк ці -е+-нк) рэканструйваны па СБП: *Алесік* (Алесік) < Алесь < Александр; *Андросік* (Андросік) < Андрос < Андрон; *Бянасік* (Бянасік) < Бенадыкт з польск. Benedykt; *Стэсік* (Стэсік) < польск. Stanislaw. У сучасным ужыванні адзначаны: *Алесік* Гр. в. Навагр.; *Ангосік* Бр. в. Івац., Гом. в. Хойн., Маг. в. Мец., Мін. в. Мінск; *Міхасік* Віц. в. Паст., Гр. в. Гродна; *Рысік* (Рычард) Бр. в. Бар., Віц. в. Брасл.; *Стасік* (Станіслаў) Бр. в. Бар., Брэсц., Івац., Кам., Кобр., Стол., Віц. в. Віцебск, Докш., Тал., Гр. в. Ашм., Бераст., Гродз., Гродна, Лід., Маст., Навагр., Мін. в. Барысаў, Валож., Кап., Мінск, Нясв., Пух.; *Тосік* (Антон) Гродна; (Анатоль) Гр. в. Кар.; *Ясік* (Ян) Гр. в. Лід.; з суфіксам -осік (-есь+-нк) — *Ярмосік* (Ярмосік) < Ярмось < Ермолай; з суфіксам -асік (-асъ+-нк) — *Юрасік* (Юрасік) < Юрась < Юрий; сучаснае *Юрасік* Бр. в. Пруж., Стол., Гр. в. Масты, Навагр.; з суфіксам -усік (-усъ+-нк) — *Амялюсік* (Амялюсік) < Омеля < Емельян; *Кандрусік* (Кандрусік) < Кондрусь < Кондрат; *Лайрусік* (Лаўрусік) < Лаврусь < Лавр ці Лаврентий; *Рамусік* (Рамусік) < Роман; *Самусік* (Самусік) < Самусь < Самуил; *Якусік* (Якусік) < Яков, сучаснае *Барусік* (Барыс) Мінск.

Суфіксы -уцік, -шуцік. Суфікс -уцік узняк у выніку спалучэння другаснага суфікса -ік з суфіксамі ўтворальнай асновы -ута, -уць. Па СБП рэканструйваны: *Маруцік* (Маруцік) < Маруга < Мар ці Марк; *Пілюцік* (Пілюцік) < Пілюта < Пилат ці Пилимон < Філімон; *Пятруцік* (Пятруцік) < Петруць < Петр; *Яку-*

цік (Якуцік) < Якута, Якуць < Яков; сучаснае *Мішукік* Гр. в. Лід. З суфіксам *-шүцік* (-ш(а)+-ут(а)+-ик) адзначана сучаснае *Грышуцік* Бр. в. Пін.

Суфіксы -ышк, -ашык, -ушык узіклі ў выніку сполучэння другаснага суфікса *-ик* з суфіксамі ўтваральнай асновы *-и*, *-ша*, *-аш*, *-аша*, *-уш*, *-уша*.

З суфіксам *-ышк* (-ш(а)+-ик) па СБП рэканструяваны *Мацешык* (Мацешык) < Мацеша, Мац < Мацвей; *Пашык* (Пашык) < Паша < Павел; *Сцешык* (Сцешык) < Сцеша < Стефан; *Цімошык* (Цімошык) < Цімоша < Тимофей; *Ярошык* (Ярошык) < Ярош < Ерофей; з суфіксам *-ашык* (-аш+-ик) рэканструяваны *Дамашык* (Дамашык) < Дамаш < Дамиан; *Якушык* (Якушык) < Якуш < Яков, адзначаны сучасныя імёны *Алёшык* (Аляксей) Гр. в. Свісл.; *Лёшык* (Аляксей) Бр. в. Драг., Івац., Гр. в. Гродна; *Сашык* (Аляксандар) Бр. в. Ів., Івац., Лях., Стол., Гом. в. Лельч., Петр., Гр. в. Гродз., Свісл.; з суфіксам *-ушык* (-уш(а)+-ик) рэканструяваны *Якушык* (Якушык) < Якуш(а) < Якаў; зарэгістраваны сучасныя імёны *Ванюшык* Гр. в. Гродз.; *Данюшык* (Даніла) Мінск; *Ілюшык* (Ілья) Бр. в. Драг.

Суфікс *-ок*

Ва ўтварэнні назоўнікаў мужчынскага роду з памяншальна-ласкальным значэннем суфікс *-ок* у беларускай мове прадуктыўны, а ў рускай і ўкраінскай малапрадуктыўны. У беларускай антрапанімі суфікс *-ок* мала-прадуктыўны.

У помніках пісьменнасці XVI—XVIII стст. зафіксавана толькі 5 форм ад 4 традыцыйна-царкоўных імён: *Дмитрок* (3) 1679, 1690 Маг., *Змітрок* (5) 1746 Маг.; *Денисок* 1600 Маг.; *Іванок* 1582 Мін. п.; *Пятрок* (32) 1621, 1746 Маг., 1746 Віц. в.

Па СБП рэканструявана 48 форм ад 39 кананічных імён: *Асіпок* (Асіпкоў) < Осип < Йосиф; *Багданок* (Багданевіч); *Васілёк* (Васілёк); *Грыгарок* (Грыгаркевіч); *Далёк* (Далькоў) < Даль < Далмат; *Дземідок* (Дземідок) < Демид < Диомид; *Дэмітрок*, *Дмітрок*, *Змітрок* (Дзмітрачэнка, Дмітрачэнка, Змітрачкоў) < Димитрій; *Еранок* (Еранкевич) < Еронім < Иероним; *Ісачок* (Ісачкоў); *Кананок* (Кананок) < Конон; *Кара-лёк* (Каралёк) < польск. Karol; *Касянок* (Касянок) < Ка-

сян < Кассиан; *Кірычок* (Кірычок) < Кирик; *Клімя-
нок* (Клімянок) < Климент; *Лаўранок* (Лаўранкоў) <
Лаврентий; *Леанок*, *Леванок* (Леанкоў, Леванкоў) <
Леон, *Левон* < Леонт; *Лінок* (Лінкевіч) < Лін; *Марты-
нок*, *Марцінок*, *Марцынок* (Мартынкевіч, Марцінкоў,
Марцынкевіч); *Мельянок* (Мельянкоў) < Мельян <
Емельян; *Мітрок* (Мітракоў) < Митрій < Димитрій;
Міхалёк (Міхалькоў) < Міхаль < Михайл ці польск.
Michał; *Несцярок* (Несцярок) < Нестер < Нестор; *Пі-
ліпок* (Піліпкоў) < Піліп < Філіпп; *Пімашок* (Пі-
машок) < Пімах < Епімах; *Раманёк* (Раманькоў) <
Роман; *Сазанок* (Сазанкоў) < Созон < Созонт; *Сама-
нок* (Саманкоў) < Самон; *Сапранок*, *Сапранёк* (Са-
пранкоў, Сапранькоў) < Сопрон < Софрон; *Саханок*
(Саханкоў) < Сахон < Софонія; *Семянок*, *Семянёк*
(Семянкоў, Семянёк) < Семен < Симеон; *Сідарок* (Сі-
дарок) < Сидор < Ісидор; *Сіманёк* (Сіманькоў) <
Симон ці фанетычна з Семен; *Тамашок* (Тамашкоў) <
польск. *Tomasz*; *Трыфанок* (Трыфанкоў); *Федарок* (Фе-
даркевіч); *Філіпок* (Філіпкоў); *Фралок* (Фралкоў) <
Фрол < Флор; *Халаёк* (Халаікоў) < Халай < Фала-
лей; *Цімашок* (Цімашок) < Тімох < Тимофей; *Ціток*
(Ціток); *Ціханок* (Ціханкоў).

У сучасным размоўна-бытавым ужыванні ў запісах
1978—1980 гг. засведчана 40 варыянтаў з суфіксам *-ок*.
Ад поўных асноў — 20 варыянтаў: *Базылёк* (з польск.
Bazyli) Мін. в. Віл., Мінск, Стайбц.; *Барысок* Бр. в.
Івац., Мін. в. Лаг., Стайбц.; *Васілёк* — ва ўсіх абласцях
рэспублікі 44 фіксацыі ў 44 нас. пунктах; *Віталёк*
Віц. в. Шум.; *Егарок* Віц. в. Міёр.; *Змітрок* (Дэмітрый)
Бр. в. Івац., Лун., Віц. в. Гарад., Глыб., Леп., Расон,
Бялын., Касц., Клім., Крыч., Слаўг., Чав., Мін. в. Кан.,
Мін.; *Іванёк* Віц. в. Докш., Гр. в. Смарг., Маг. в. Касц.;
Іванок Віц. в. Чашн.; *Ігарок* — ва ўсіх абласцях рэ-
спублікі 35 фіксацый у 32 нас. пунктах; *Міхалок* Віц. в.
Паст.; *Піліпок* Мін. в. Дзярж.; *Пятрок* — ва ўсіх аблас-
цях рэспублікі 56 фіксацый у 52 нас. пунктах (з выраз-
най перавагай у Віц. в., дзе 27 фіксацый, і Маг. в.—
16 фіксацый); *Сцепанок* Бр. в. Ганц., *Сцепанёк* Мін. в.
Мядз.; *Сыманёк* Гр. в. Смарг.; *Тарасок* Бр. в. Ів.; *Фана-
сок* (Афанасій) Віц. в. Міёр.; *Філіпок* Гродна; *Цімашок*
Мін. в. Сл.; *Юзафок* Мін. в. Стайбц. Ад усечаных асноў
выяўлена 20 варыянтаў: *Вавок* Мін. в., *Валадзёк* Гр. в.

Смарг.; *Валёк* Маг. в. Мсц., Мін. в. Віл., Мін., Мінск; *Ванёк* Бр. в. Брэст, Драг., Лун., Віц. в. Пол., Сен., Чашн., Шум., Гом. в. Ветк., Жытк., Гр. в. Гродна, Зэльв., Ўеў., Кар., Маст., Маг. в. Бабр., Мсц.; *Васёк* Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Кам., Віц. в. Гарад., Глыб., Леп., Паст., Тал., Гом. в. Добр., Гр. в. Кар., Маст., Свісл., Шч., Мін. в. Барысаў, Люб., Мал., Мін., Мінск, Нясв., Пух., Сл.; *Віцёк* (Віктар) Бр. в. Бар., Брэсц., Брэст, Бяроз., Ів., Кам., Пін., Віц. в. Беш., Лёзн., Пол., Гом. в. Жытк., Гр. в. Гродна, Даятл., Лід., Маст., Навагр., Шч., Маг. в. Мсцілаў, Мін. в. Барысаў, Віл., Люб., Мін., Мінск, Пух., Сл.; (Віталь) Мінск; *Гінёк* (Яўгеній) Віц. в. Докш.; *Данок* (Багдан?) Мін. в. Мядз.; *Дзімок* Барысаў, Мінск; *Жэнёк* Бр. в. Бяроз.; *Калёк* Бр. в. Драг., Гом. в. Добр.; *Лянёк* (Леанід) Бр. в. Драг.; *Лянок* (Леанід) Гродна; *Міцёк* Брэст, Гом. в. Ветк., Маг. в. Мсцілаў, Мін. в. Барысаў, Мін., Мінск; *Мішок* Гом. в. Жытк., Гр. в. Маст., Маг. в. Касц.; *Пляцёк* Бр. в. Драг.; *Санёк* (Аляксандр) Гом. в. Хойн., Гр. в. Лід., Маг. в. Касц., Маг., Мсц., Мін. в. Бар., Барысаў, Віл., Мал., Мін.; *Юрок* Бр. в. Кам., Віц. в. Орша, Мін. в. Барысаў, Дзяржынск, Мінск, Мядз.; *Ярок* (Яраслаў) Гом. в. Жытк.

Другасны супіксе *-ок* у спалучэнні з супіксамі ўтваральных асноў утвораў складаныя двух-, трох- і чатырохкампанентныя супіксы: *-чок*, *-ічок*, *-ачок*, *-учок*, *-шучок*; *-шок*, *-ішок*; *-нёк*, *-янёк*, *-унок*, *-шунёк*, *-шчанок*; *-сёк*, *-асёк*, *-усёк*.

Супіксы *-чок*, *-ічок*, *-ачок*, *-учок*, *-шучок*, *-сючик*. З супіксам *-чок* (-к+ьк) зафіксованы размоўныя імёны: *Барычок* (Барыс) Бр. в. Брэсц.; *Вайчок* (Вова < Уладзімір) Гом. в. Хойн.; відаць, ад Ілля без пачатковага [i] непасрэдна пры дапамозе супікса *-чок* утварыўся варыянт *Ллячок* Бр. в. Ів.; з супіксам *-ічок* (-ик+ьк) — *Касцічок* Бр. в. Драг., Івац.; *Петрычок* Мін. в. Пух.; *Талічок* (Анатоль) Бр. в. Драг., Ів., Івац., Кам.

У супіксе *-ачок* першы кампанент звычайна ўзыходзіць да старожытнаўсходнеславянскага *-окъ* (з заменай [o] на [a] не пад націскам). У XVI ст. занатавана *Петрачок* 1528 Мін. п. Па СБП рэканструяваны *Змітрачок* (Змітрачкоў) < Змітрок < Димитрій; *Петрачок* (Петрачкоў) < Петрок < Петр, сучаснае *Петрачок* Віц. в. Пол. У рэканструяваным па СБП імені

Ермачок (Ермачок) < Ермак < Ермолай суфіксальны кампаніст -ач узыходзіць да суфікса -акъ.

З суфіксам -у́чок (-ук+ьк) рэканструяваны па СБП: **Карпучок** (Карпучок) < Карпук < Карп; **Паўлючок** (Паўлючкоў) < Павлюк < Павел; **Федзючок** (Федзючок) < Федюк < Федар; **Янучок** (Янучок) < Янук ад польск. Jan. Сучасныя размоўныя формы: **Васючок** Бр. в. Кобр.; **Вінцучок** (польск. Wincenty) Гр. в. Лід.; **Змітручок** (Дэмітрый) Брэст; **Ільючок** Віц. в. Докш.; **Казючок** (Казімір) Гр. в. Астр.; **Паўлючок** Віц. в. Паст., Гр. в. Воран., Смарг.; **Петручок** Гр. в. Ашм.; **Сцепучок** Гом. в. Жытк.; **Франчук** (Франц) Бр. в. Лях., Віц. в. Глыб.; **Янучок** (польск. Jan) Мін. в. Дзярж..

З суфіксам -шучок (-ш(а)+ук+ьк+ок) сучаснае **Грышучок** (Грыгорый) Брэст.

Суфіксы -шок, -ішок. З суфіксамі -шок(-ша) + -ьк) адзначаны сучасныя **Пашок** (Павел) Мінск; **Сашок** (Аляксандар) — ва ўсіх абласцях рэспублікі (частцей у Бр. в. і Гр. в.) 54 фіксацыі ў 46 нас. пунктах.

З суфіксам -ішок// -ышок (-иш+ькъ) рэканструяваны па СБП варыянты **Марцішок**, **Мартышок** (Марцішок, Мартышок) < Мартын; адзначана сучаснае размоўнае **Францішок** (Франц) Мін. в. Мядз.

Суфіксы -нёк, -янёк, -анок, -унок, -шунёк, -шчанок адзначаны толькі ў сучасных размоўных варыяントах імян: **Грынёк** (Грыгорый) Барысаў; **Віцянёк**, **Грышанок**, **Грышчанок** Бр. в. Бярэз.; **Сергунок** Гом. в. Жытк.; **Грышунёк** Мін. в. Дзярж.

Суфіксы -сёк, -асёк, -усёк. Адзначаны сучасныя размоўныя імёны **Iвасёк** (Іван) Мінск; **Mіхасёк** Віц. в. Віц., Паст., Чашн., Гр. в. Маст., Мін. в. Люб., Мінск, Мін., Стайбц.; **Рысёк** (Рычард) Гр. в. Іуеў.; **Стасёк** (Станіслаў) Мін. в. Мядз., Стайбц.; **Ясёк** (Ян) Бр. в. Кобр.; **Юрасёк** Віц. в. Пол.; **Вінцусёк** (польск. Wincenty) Мін. в. Мядз.; **Кастусёк** (Канстанцін) Віц. в. Паст., Гр. в. Навагр.; **Петрусёк** Віц. в. Докш., Паст., Гом. в. Хойн., Мін. в. Віл., Кап., Мінск, Мін.; **Рыгусёк** (Рыгор) Бр. в. Брэсц.

Суфікс -ук// -юк

Суфікс -ук// -юк у словаўтаральнай сістэме назоўнікаў з памяншальна-ласкальным значэннем ва ўсходнеславянскіх мовах пашыраны неаднолькава. Найболыш

прадукты ёны ён ва ўкраінскай мове, малапрадукты ёны — у беларускай, зусім не ўласцівы, хая зредку сустрэхаецца, для рускай мовы.

У беларускай антрапаніміі па помніках XVI—XVIII стст. з суфіксам *-ук/-юк* зафіксавана 15 форм ад 15 імён, а ў СБП адлюстроўваецца 181 форма ад 138 імён.

У XVI—XVIII стст. зафіксаваны *Васюк* (3) 1528 Гр., Слон., 1582 Мін. п.; *Гаврук* (Гавриил) 1726 Чач. ст.; *Грищук* 1582 Мін. п.; *Есюк* (Іосиф) 1528 Навагр. з-к; *Костюк* (7) 1528 Навагр. з-к, 1567 Гр. п., Навагр. з-к, Гін. п., Слон. п., 1582 Мін. п., 1730 Пол. в., 1746 Маг.; *Мартюк* (Мартын) 1590 Мін. п.; *Матюк* (Матвей) 1590 Мін. п.; *Минюк* (Міна) 1582 Мін. п.; *Мирук* (Мірон) 1590 Мін. п.; *Павлюк* (10) 1582 Мін. п., 1593, 1746 Маг.; *Петрук* (2) 1590 Мін. п.; *Санюк* (Александр) 1582 Мін. п.; *Станюк* (Станіслав) 1580 Маг.; *Шымук* (польск. Szymon) 1590 Мін. п.; *Янук* (7) (Ян) 1582, 1590 Мін. п., 1730 Пол. в., 1746 Маг.

Па СБП рэканструйваны: *Абрамук* (Абрамук); *Аксенцюк*, *Аксянцюк*, *Аксюк* (Аксенцюк, Аксяцюк, Аксючэнка) < Аксентий; *Алексяюк*, *Аляксюк* (Алексяюк, Аляксюк); *Амбражук* (Амбражук) < польск. Ambroży; *Амельянюк*, *Амялюк* (Амельянюк, Амялюк); *Андрянюк* (Андрянюк) < Андрон < Адриан; *Андраюк*, *Анdryюк*, *Андрук* (Андраюк, Аndryюк, Аndruk) < Андрей; *Антанюк* (Антанюк); *Ануфрыюк* (Ануфрыюк); *Анціпарук* (Анціпарук) < Антипар < Антипатр; *Апанасюк* (Апанасюк) < Апанас < Афанасий; *Арцімук*, *Арцямук*, *Арцямюк* (Арцімук, Арцямук, Арцямюк); *Асіпук*, *Асіпюк* (Асіпук, Асіпюк) < Осип < Іосиф; *Асюк* (Асюк) < Осия; *Астапук* (Астапук) < Остап < Евстафий; *Аўласюк* (Аўласюк) < Авлас < Власій; *Ахрамук* (Ахрамук) < Охрем < Ефрем; *Базылюк* (Базылюк) < польск. Basyli; *Балтрамяюк*, *Балтрук*, *Балюк* (Балтрамяюк, Балтрук) < польск. Bartłomiej; *Барысюк* (Барысюк); *Бенедычук* (Бенедычук) < польск. Benedykt; *Вайтук*, *Вайцюк* (Вайтук, Вайцюк) < Войтех; *Вакулюк* (Вакутюк) < Вакула < Вукол; *Валюк* (Валюк) < Валентин; *Ванюк* (Ванюк) < Іван; *Васілюк*, *Васюк* (Васілюк, Васюк); *Ваўранюк*, *Ваўрынюк*, *Ваўрук* (Ваўранюк, Ваўрынюк, Ваўрук) < польск. Wawrzyniec; *Верамяюк* (Верамяюк) < Верамей < Іеремій; *Вінцук*

(Вінцук) < польск. Wincenty; Віцюк (Віцюк) < Віктор ці Віт; Власюк (Власюк) < Власій; Вярчук (Вярчук) < Верк ці Аверкий; Габрук (Габрук) < польск. Gabriel; Гапанюк (Гапанюк) < Гапон < Агафон; Гардзюк, Гардзяюк (Гардзюк, Гардзяюк) < Гордей; Гаўрук, Гаўрылюк (Гаўрук, Гаўрылюк); Герасюк (Герасюк) < Герасим; Грыгарук (Грыгарук); Давідзюк, Да-выдзюк (Давідзюк, Давыдзюк); Далюк (Далюк) < Далмат; Данілюк (Данілюк); Данюк (Данюк) < Дан ці Даниил; Дасюк (Дасюк) < Дасій; Дземідзюк, Дземядзюк (Дземідзюк, Дземядзюк); Дземянцюк (Дземянецьюк) < Дементей; Дzem'янюк (Дzem'янюк); Дзенісюк (Дзенісюк); Дзімітрук, Дмітрук (Дзімітрук, Дмітрук); Ерашук (Ерашук) < Ерофей; Ермалюк (Ермалюк) < Ермолай; Засімук (Засімук) < Зосима; Зі-нюк (Зінюк) < Зина ці Зиновий; Змітрук (Змітрук) < Змітро < Димитрий; Зянук, Зянюк (Зянук, Зянюк) < Зенона; Іванюк (Іванюк); Ігнацюк (Ігнацюк); Ільюк, Ілюк (Ільюкевіч, Ільючэнка); Каляк (Каляк) < Ко-ля < Николай; Кананук, Кананюк (Кананучанка, Ка-нанюк) < Конон; Кандрацюк (Кандрацюк); Караплюк, Карлюк (Караплюк, Карлюк) < польск. Karol; Карні-люк (Карнілюк); Карнялюк (Карнялюк) < польск. Kogneli; Карпук, Карпюк (Карпук, Карпюк); Каспярук (Каспярук) < польск. Kasper; Кастынюк, Касцюк (Кас-тынюк, Касцюк) < Константин; Касьянюк (Кась-янюк); Кірылюк (Кірылюк); Кіричук (Кіричук) < Ки-рик; Клімук, Клімянюк (Клімук, Клімянюк) < Клім < Климент; Кузьмук, Кузьмюк, Кузюк (Кузьмук, Кузь-мюк, Кузюк) < Кузьма; Купрыянюк (Купрыянюк) < Куприан; Курылюк (Курылюк) < Курило < Кирилл; Ладысюк (Ладысюк) < Ладыс < Владислав; Лазарук (Лазарук); Лайранцюк, Лаўрыннюк (Лайранцюк, Лаў-рыннюк) < Лаврин < Лаврентий; Лайрук (Лайрук) < Лавр ці Лаврентий; Леанюк, Леванюк (Леанюк, Лева-нюк) < Леон, Левон; Лукашук (Лукашук) < польск. Lukasz; Лук'янюк (Лук'янюк); Майсяюк, Майсіюк, Майсюк (Майсяюк, Майсіюк, Майсюк); Макарук (Ма-карук); Максімук (Максімук); Малащук (Малащук) < Малаш < Малахия; Мартынюк (Мартынюк); Марук (Марук) < Мар; Марцук, Марцюк (Марцук, Мар-цюк) < Мартин; Марчук (Марчук) < Марк; Матвяюк, Мацук, Мацюк, Мацяюк (Матвяюк, Мацук, Ма-

цук, Мацюкоў, Мацяюк); *Машук* (Машук) < Max < Епимах; *Мілюк* (Мілюк) < Мілій; *Мінюк* (Мінюк) < Міна; *Міранюк* (Міранюк); *Міхадзюк* (Міхадзюк) < Міход < Мефодий; *Міхалюк*, *Мішук* (Міхалюк, Мішук); *Навумук* (Навумук); *Назарук* (Назарук); *Несцярук* (Несцярюк); *Нікалюк* (Нікалюк); *Ніканюк* (Ніканюк); *Нікіцюк* (Нікіцюк); *Нічыпарук* (Нічыпарук) < Нічипор < Никифор; *Павук* (Павук) < Павел ці Павлии; *Панасюк* (Панасюк) < Панас < Афанасій; *Панцюк* (Панцюк) < Пантелеїмон; *Парфянюк* (Парфянюк) < Парфен; *Пасюк* (Пасюк) < Пасикрат; *Паўлюк* (Паўлюк) < Павел; *Пацук*, *Пацяюк* (Пацук, Пацяюк) < Пац, Патей < Іпатій; *Пракапюк* (Пракапюк); *Пратасюк* (Пратасюк); *Пятрук*, *Пяцюк* (Пятрук, Пяцюкевіч); *Радзюк*, *Радыванюк* (Радзюк, Радыванюк) < Родион; *Раманюк*, *Рамук* (Раманюк, Рамук); *Савасцюк* (Савасцюк) < Севастіан; *Самайлюк*, *Самалюк* (Самайлюк, Самалюк) < Самойло, Самола < Самуїл; *Санюк* (Санюк) < Саня < Александр; *Сапранюк* (Сапранюк) < Сопрон < Софропій; *Саўлук* (Саўлук) < Савел; *Сельвясюк* (Сельвясюк) < Сельвесь < Сильвестр; *Семанюк*, *Семянюк*, *Сіміньюк* (Семанюк, Семянюк, Сіміньюк) < Семен; *Сідарук* (Сідарук); *Сіліванюк* (Сіліванюк); *Сілюк* (Сілюк) < Сила; *Сташук* (Сташук) < Стах < Стхай ці Евстафій; *Супрунюк* (Супрунюк) < Супрун < Софропій; *Сцепанюк*, *Сцяпук* (Сцепанюк, Сцяпук); *Сыманюк* (Сыманюк); *Сялюк* (Сялюк) < Селиній ці Селиван; *Тадэўшук* (Тадэўшук) < польск. Tadeusz; *Тамашук* (Тамашук) < польск. Tomasz; *Тарасюк* (Тарасюк); *Трафімук*, *Графімюк* (Трафімук, Трафімюк); *Фамюк* (Фамюк) < Фома; *Федарук* (Федарук); *Федасюк* (Федасюк) < Федос < Феодосій; *Філіманюк*, *Філіньюк*, *Філюк* (Філіманюк, Філіньюк, Філюк) < Філімон; *Філіпук* (Філіпук); *Фісюк*, *Фясюк* (Фісюк, Фясюк) < Фесспесій; *Фядук*, *Фядзюк* (Фядук, Фядзюк) < Феодор; *Фянюк* (Фянюк) < Феона; *Хадарук* (Хадарук) < Ходор < Федор; *Хадасюк*, *Хведасюк* (Хадасюк, Хведасюк) < Ходас < Феодосій; *Харытанюк* (Харытанюк); *Хвясюк* (Хвясюк) < Фесспесій; *Хілюк* (Хілюк) < Хіля < Філімон; *Цімафяюк*, *Цімашук* (Цімафяюк, Цімашук); *Цішук* (Цішук) < Тихон; *Шымук* (Шымук) < польск. Szymon; *Юхімук* (Юхімук) < Юхім < Евфимій; *Якавук*, *Якаўлюк*

(Якавук, Якаўлюк); **Якімук** (Якімук); **Якубук** (Якубук) < польск. Jakub; **Янук**, **Янюк**, (Янук, Янюк) польск. < Jan; **Ярук** (Ярук) < Ерофей.

У зapisах 1978—1980 гг. зафіксавана 58 варыятаў размоўных імен з суфіксам -ук// -юк. Ад поўных асноў імен занатавана 14 варыятаў: **Адамук** Бр. в. Пруж.; **Гаўрылюк** Бр. в. Кам.; **Дэмітрук** Бр. в. Івац., **Дмітрук** Брэст; **Змітрук** (Дэміtryй) Бр. в. Івац., Мін. в. Мін.; **Іванюк** Бр. в. Лях.; **Ільюк** Бр. в. Ганц., Стол., Віц. в. Докш., Леп., Пол., Шарк., Гр. в. Лід., Мін. в. Кл.; **Мітрук** Бр. в. Бяроз.; **Міхалюк** Бр. в. Лях., Віц. в. Докш., Паст.; **Панасюк** Бр. в. Ів.; **Пайдюк** Бр. в. Ганц., Кобр., Лях., Пін., Пруж., Віц. в. Беш., Докш. Паст., Уш., Гр. в. Гродна, Гродз., Дзятл., Кар., Маст., Маг. в. Гор., Мсцілаў, Чав., Мін. в. Мал., Мінск; **Пятрук** Бр. в. Драг., Жаб., Кам., Кобр., Лун., Лях., Віц. в. Паст., Гр. в. Ашм., Воран., Гродз., І ўеў., Кар., Маст., Маг. в. Гор., Мін. в. Кл., Мін.; **Сцепанюк** Бр. в. Стол.; **Янук** (Ян) Гр. в. Астр., Ашм., Воран., Ліда, Мін. в. Віл., Лаг., Мядз.

Ад усечаных асноў выяўлена 44 варыянты: **Амялюк** (Амяльян) Гр. в. І ўеў.; **Андрук** (Андрэй) Гр. в. Астр.; **Антук** (Антон) Гр. в. Воран.; **Балюк** (польск. Bartłomiej) Віц. в. Докш.; **Валадзюк** (Уладзімір) Бр. в. Бяроз., Івац.; **Вінцук** (польск. Wincenty) Віц. в. Докш., Гр. в. Ашм., Воран., Гродз., Дзятл., Лід., Мін. в. Мядз.; **Віцюк** (Віктар) Гр. в. Лід.; **Генук** (Генадзій) Віц. в. В.-дзв., Докш.; **Зыгмук** (польск. Zygmunt) Гр. в. Ашм., Смарг.; **Зюк** (польск. Józef) Гр. в. Ваўкавыск; **Ізюк** (польск. Józef) Гр. в. Воран., Лід., Шч.; **Казюк** (польск. Kazimierz) Віц. в. Глыб., Докш., Міёр., Гр. в. Воран., Гродз., Смарг., Шч., Мін. в. Мінск, Стайбц.; **Калюк** (Мікалай) Бр. в. Бяроз., Драг., Ів., Івац., Лун.; **Касцюк** (Канстанцін) Бр. в. Драг., Ів., Пін., Стол., Віц. в. Гарад., Гом. в. Добр., Гр. в. Ашм., Маст.; **Ладрук** (Лаўрын) Гр. в. Навагр.; **Лёнюк** (Леанід) Гр. в. Ашм.; **Марук** (Марк) Гр. в. Ашм.; **Міцюк** (Дэміtryй) Маг. в. Бялын.; **Мішук** (Mіхail) Бр. в. Кобр., Віц. в. Мін. в. Мінск; **Мячук** (Мечыслаў) Гр. в. Астр.; **Пранук** (Франц) Мін. в. Віл.; **Пляцюк** (Пётр) Гом. в. Б.-Каш.; **Рышук** (Рычард) Віц. в. Паст.; **Санюк** (Аляксандар) Мінск; **Славук** (Вячаслаў) Бр. в. Драг.; **Станук** (польск. Stefan) Гр. в. Астр.; **Сцёпук** (Сцяпан) Бр. в. Ів.; **Тадзюк** (польск. Tadeusz) Віц. в. Паст., Гр. в. Астр., Ашм., Свісл.; **Ула-**

Дзюк (Уладзімір) Віц. в. Паст., Шарк., Гр. в. Астр.; *Талюк* (Анатоль) Бр. в. Ів., Віц. в. Шум.; *Ганюк* (Антон) Гр. в. Астр.; *Уладук* (Уладзімір) Гр. в. Смарг.; *Франук* (Франц) Віц. в. Докш., Паст., Гр. в. Ашм., Воран.; *Фядзюк* (Фёдар) Бр. в. Ів.; *Фядук* (Фёдар) Віц. в. Глыб.; *Часюк* (Вячаслав) Гр. в. Астр.; *Эдзюк* (Эдуард) Гр. в. Гродз., Мін. в. Мядз.; *Юзук* (польск. Józef) Гр. в. Іўеў.; *Юзюк* (польск. Józef) Віц. в. Докш., Гр. в. Ашм., Мін. в. Віл., Мядз.; *Юлюк* (Юльян) Гр. в. Іўеў.

Пры ўтварэнні эмацыянальна-ацэначных форм ад утваральных асноў з цвёрдым зычным перад суфіксам -ук цвёрды зычны ў адных выпадках захоўваецца: у СБП *Абрамук* (Абрам), *Ахрамук* (Охрем, Ефрем), *Засімук* (Зосима), *Максімук* (Максім), *Навумук* (Наум), *Сцяпук* (Степан), *Філіпук* (Філіп), *Яковук* (Яков), *Якімук* (Якім), *Якубук* (Якуб), у других — змякачаецца: у СБП *Барысюк* (Борис), *Вакулюк* (Вакула, Вукол), *Гапанюк* (Гапон, Агафон), *Гайрылюк* (Гаврила, Гаврил), *Давідзюк*, *Давыдзюк* (Давид), *Далюк* (Далмат), *Данілюк* (Данила, Даниил), *Дземідзюк*, *Дземядзюк* (Демід), *Дзем'янюк* (Дем'ян), *Ермалюк* (Ермола, Ермолай), *Кананюк* (Коноп), *Касьянюк* (Косьян), *Кірылюк* (Кирило, Кирилл), *Лук'янюк* (Лук'ян), *Мартынюк* (Мартын, Мартин), *Міньюк* (Міна), *Міранюк* (Мірон), *Ніканюк* (Нікон), *Нікіцюк* (Нікіта), *Раманюк* (Роман), *Самайлюк* (Самойла, Самуил), *Сіліванюк* (Сілівон, Сілван), *Сілюк* (Сіла), *Сіміньюк* (Семен, Сімеон), *Сцяпанюк* (Степан, Стефан), *Сыманюк* (Сымон, Сімон), *Фамюк* (Фома), *Філіманюк* (Філімов), *Харытанюк* (Харитон). У асобных выпадках цвёрды зычны ўтваральнай асновы выступае і цвёрдым і мяккім, г. зн. утвараюцца дублеты форм на -ук і -'ук ад адной утваральнай асновы: СБП *Асіпук* — *Асіпюк* (Осіп < Іосиф), *Зянук* — *Зянюк* (Зепон), *Карпук* — *Карпюк* (Карп), *Кузьмук* — *Кузьмюк* (Кузьма), *Трафімук* — *Трафімюк* (Трофім), *Янук* — *Янюк* (Ян). Гэта значыць, цвёрдая асновы пад уплывам мяккіх наўялі здольнасць утвараць варыянты з суфіксам -ук.

Пры ўтварэнні эмацыянальна-ацэначных форм ад асноў на заднеязычны перад суфіксам адбываючца чаргаванне заднеязычнага з шыпачым. У СБП: *Вярчук* (Верк ці Аверкий), *Ерашук* (Ерах, Иерофей), *Кірычук* (Кірик), *Марчук* (Марк), *Машук* (Мах, Епімах), *Сташук*

(Стах, Евстафий), Цімашук (Тимох, Тимофей), Цішук (Тихон), што сведчыць аб наяўнасці суфікса *-јук*.

Другасны суфікс *-ук//'-ук* у спалучэнні з суфіксамі ўтваральных асноў утворыў складаныя двухкампанентныя суфіксы *-чук*, *-учук*, *-ашчук*; *-шук*; *-юлюк*; *-нюк*; *-сюк*, *-асюк*, *-усюк*, *-цук*.

Суфіксы *-чук*, *-учук*, *-ашчук* узняклі ў выніку спалучэння другаснага *-ук* з суфіксам *-к-(-ко, -ок, -ук)* утваральных асноў. Дэрываты на *-чук* маглі ўзнікнуць шляхам паслядоўнай дэрывацыі — спачатку ўтвараліся імёны на *-ко, -ок*, а пасля ад іх пры дапамозе суфікса *-ук* — новая форма на *-чук* ад невытворнай асновы. Суфікс *-чук* зафіксаваны, як правіла, СБП, што сведчыць аб патранімічнай функцыі яго. Утварэнні на *-чук* па дарэвішчнай стадыі, відаць, мелі значэнне «сын такога», «сын, бацька якога мае імя...»

З суфіксам *-чук* зафіксаваны прозвішчы: Абрамчук, Аксянчук, Амельянчук, Амяльчук, Ананчук, Анішчук, Аранчук, Асіпчук, Астапчук, Аўдзяйчук, Ахрамчук, Багданчук, Бызыльчук, Васільчук, Верамчук, Гайчук, Гардзяйчук, Герасимчук, Германчук, Грыгарчук, Грышчук, Гурынчук; Дараишук, Даішук, Дземянчук, Дзямчук, Захарчук, Іванчук, Ісаічук, Каэмлярчук, Кананчук, Каравальчук, Кастанчук, Касянчук, Кірчук, Клімчук, Ладычук, Лазарчук, Леанчук, Леванчук, Ляўчук, Макарчук, Максімчук, Мартынчук, Масяйчук, Матвяйчук, Мацвяйчук, Мельянчук, Мілінчук, Мінчук, Міранчук, Міхалчук, Міхальчук, Мішук, Назарчук, Нікалайчук, Ніканчук, Патапчук, Пацяйчук, Піліпчук, Пільчук < Пилимон < Філімон, Пракапчук, Радчук < Родя < Роднен, Саванчук < Савон, Сайчук < Сава; Саманчук < Самон, Санчук < Санько < Аляксандар, Саханчук < Сахонко < Софонія, Семянчук, Сергейчук, Сідарчук, Станчук < Станко < Станіслаў, Сіньчук, Сянчук, Сяньчук < Сенко, Сенько < Семен, Сцепанчук, Сямчук < Семко < Семен, Усцімчук < Устім < Устин, Фядчук, Фянчук < Фенко < Феона, Хамчук < Хомка < Фома, Харланчук < Харланко < Харлампій, Хвядчук < Хведко < Феодор, Ціханчук, Цішчук < Тихон, Юшчук < Юшко < Юхім < Ефімій, Якайчук, Якімчук, Янчук. У сучасным ужыванні адзначана толькі імя Мікалайчук Бр. в. Піп. Па СБП рэканструяваны з суфіксам *-учук*: Паўлючук (Павлюк), Петручук (Петрук); з суфіксам

-ашчук — *Андрашчук* (Андрош) < Андрей, *Семашчук* (Семаш, Семашко) < Семен, *Федарашчук* (Федорашко), *Церашчук* (Терех, Терешко) < Терентий, *Яшчук* (Яшка) < Яков.

Суфікс **-шук** склаўся ў выніку спалучэння другаснага суфікса **-ук** з суфіксальным **-ш-** (-ша, -аш) утворальныx асноў. Па СБП рэканструйваны імёны: *Ваўрышук* (Ваўрышук) < польск. Wawrzyniec; *Грышук* (Грышук); *Дашук* (Дашук) < Адам ці Данила; *Ермашук* (Ермашук) < Ермолай; *Кандрашук* (Кандрашук) < Кондрат; *Пашук* (Пашук) < Павел. Сучасныя імёны: *Грышук* Бр. в. Лун.; *Сашук* (Аляксандр) Бр. в. Бяроз., Віц. в. Арш.; *Яшук* (Якаў) Бр. в. Ів.

З суфіксам **-юлюк** (-ул(я)+-ук) зарэгістравана толькі імя *Пецюлюк* Бр. в. Бяроз.

Суфікс **-нюк** склаўся ў выніку спалучэння другаснага суфікса **-ук** з суфіксальным **-н-** (-но, -нь) утворальныx асноў. Суфікс адзначаны толькі ў рэканструйваных па СБП варыяントах імён: *Вахнюк* (Вахнюк) < Вахтисій (магчыма, аднак, ад Ваня пры дапамозе суфікса **-хно** — *Вахно*, як ад Іван — *Івахно*, у такім разе ў *Вахнюк* двухкампанентны суфікс **-хнюк**); *Ганюк* (Ганюк) < Евгений; *Грыннюк* (Грыннюк) < Гринь < Григорій; *Міхнюк* (Міхнюк) < Міхно < Михаил; *Сахнюк* (Сахнюк) < Сахно < Сафонія. Сучасныя варыянты *Манюк* і *Манук* (Мар'ян) Гр. в. Ашм., але іх можна разглядзеь у якасці дэрыватаў асновы *Ман-* (пачатковы склад імені *Мануіл* ці пачатковы склад і канцавы зычны імені *Мар'ян*) з суфіксам **-ук**.

Суфіксы **-сюк**, **-асюк**, **-усюк** утворыліся ў выніку спалучэння другаснага суфікса **-ук** з суфіксальным **-с-** (-с, -сь, -ос).

З суфіксам **-сюк** (-сь+ -ук) па СБП рэканструйваны імёны: *Еўдасюк* (Еўдасюк) < Евдоким; *Кандрасюк* (Кандрасюк) < Кондрат; *Лайрысюк* (Лайрысюк) < Лаврин < Лаврентий; *Макасюк* (Макасюк) < Макась < Макарий; *Мартысюк* (Мартысюк) < Мартысь < Мартин; *Місюк* (Місюк) < Місъ < Михаил; *Ясюк* (Ясюк) < Ясь < Ян. Зафіксаваны сучасныя імёны: *Стасюк* (Станіслаў) Віц. в. Докш., Паст., Гр. в. Астр., Ашм., Воран., Лід., Шч.; *(Яўстафій)* Гр. в. Смарг.; *Ясюк* (Ян) Бр. в. Лях.; з суфіксам **-асюк** (-ос+ -ук, -ось+ -ук) рэканструйваны *Андрасюк* (Андрасюк) <

Андрос < Андрей; *Петрасюк* (Петрасюк) < Петр; *Самасюк* (Самасюк) < Самось < Самуил; з суфіксам -суок (-усь+-ук) — *Павлюсюк* (Павлюсь) < Павел.

Суфікс -цук (-ц+-ук). Па СБП рэканструяваны імёны *Грыцук* (Грыцук) < Гриц < Григорий; *Сцяцук* (Сцяцук) < Стэц < Степан.

Суфіксы -ак//-як, -эк///-ек

Суфікс -ак//-як у апелятыўнай лексіцы ўтварае на-
зоўнікі з пеяратыўным значэннем, малапрадуктыўны.
Малапрадуктыўны ён і ў антрапанімі. У старожытных
пісьмовых крыніцах, абследаваных пры падрыхтоўцы
гэтай працы, імёны з суфіксам -ак//-як не выяўлены.
Па СБП рэканструяваны *Богдак* (Багдачыц) < Богдан;
Зінак (Зінакоў) < Зина ці Зиновий; *Каляк* (Калякоў)
< Коля < Ніколай; *Майсак* (Майсак) < Монсей; *Мі-
нак* (Мінакоў) < Міна; *Мяльяк* (Мяльячэнка) <
Мельян < Емельян; *Пантак*, *Паняк* (Пантак, Паня-
коў) < Пантелеймон; *Пудак* (Пудакевіч) < Пуд; *Пу-
ляк* (Пуляк) < Пулий; *Пяцяк* (Пецякоў) < Петя, Пётр;
Сімак (Сімак) Сім ці Сімон; *Фядак* (Федаковіч) <
Федор; *Шымак* (Шымаковіч) < польск. *Szymon*.

У сучаснай размоўна-бытавой практыцы дэрываюты з
суфіксам -ак//-як часцей сустракаюцца ў Бресткай і
Гродзенскай абласцях, дзе яны ў некаторых выпадках
маюць дублеты з суфіксам -эк///-ек, успрынятым з поль-
ской мовы. У запісах, зробленых у 1978—1980 гг.,
адзначаны *Антак* (Антон) Бр. в. Бар., Лях., Гр. в. Ашм.,
Бераст., Лід., Шч., Мін. в. Вал., Кап., Пух., *Антэк* Бр.
в. Стол., Віц. в. Паст., Мін. в. Віл., Мін.; *Болек* (Балес-
лаў) Гр. в. Гродз.; *Валерак* Гр. в. Лід., Шч.; *Вінак*
(польск. *Wincenty*) Бр. в. Бар. Лях.; *Вінцэк* (польск.
Wincenty) Гр. в. Гродз.; *Вітак* (Віталі) Гр. в. Гродз.,
Гродна, Лід., Маст., Шч.; (Вітольд) Гр. в. Гродз.; (Вік-
тар) Гр. в. Шч., *Вітэк* (Віктар) Гродна; *Віцак* (Віктар)
Гр. в. Маст., *Віцэк* (Віктар) Гр. в. Дзятл.; *Віцяк* (Вік-
тар) Гр. в. Гродз., Шч.; *Войтак* (Войцех) Гр. в. Астр.;
Генак (Генадзі) Бр. в. Малар., Віц. в. Паст., Гом. в.
Мазыр, Гр. в. Навагр., *Генэк* Мінск; *Геняк* (Генрых)
Гр. в. Гродз.; *Данак* (Даніл) Бр. в. Лях., Мін.в. Мядз.;
Зэнак (Зянон) Бр. в. Бар., Маг. в. Бабруйск; *Каляк*
(Мікалай) Бр. в. Кам.; *Костэк* (Канстанцін) Бр. в.

Пруж., Гр. в. Дзялт.; *Маняк* (Мар'ян) Гр. в. Шч.; *Марэк* (Марцін) Мін. Стайбц.; *Мечак* Гр. в. Гродз.; *Мірэк* (Міраслаў) Гр. в. Ашм.; *Павэлак* (Павел) Віц. в. Глыб., Гр. в. Астр.; *Пятак* (Петр) Гом. Б.-Каш.; *Ромак* (Раман) Бр. в. Бар., Лях., Віц. в. Паст., Гр. в. Гродз., Навагр., Шч., Мін. в. Віл., Мінск, Мін.; *Славак* (Вячаслаў) Гр. в. Шч.; *Тоняк* Гр. в. Шч.; *Уладак* (Уладзімір) Бр. в. Лях., Віц. в. Глыб., Шарк., Гр. в. Астр., Бераст., Гродз., Дзяялт., Лід., Маст., Мядз., Навагр., Шч., Мін. в. Мін., Пух., *Уладэк* (Уладзімір) Бр. в. Бяроз., Кам., Лях., Віц. в. Паст., Гр. в. Навагр., Мін. в. Кл., Мін., Нясв.; (*Уладзіслаў*) Бр. в. Лях., Гр. в. Астр., Гродз., Гродна, Ліда, Свісл.; *Франак* (Франц) Бр. в. Бар., Віц. в. Глыб., Паст., Шарк., Гр. в. Гродз., Дзяялт., Лід., Маст., Навагр.; *Фэляк* (Фелікс) Гр. в. Гродз.; *Чэсяк* (Вячаслаў) Гр. в. Гродз.; *Эдак* (Эдуард) Гр. в. Гродз., *Эдзек* (Эдуард) Гр. в. Лід.; *Юлляк* (Юльян) Бр. в. Лях.; *Юрак* (Юрый) Гр. в. Гродз., Маст., Мін. в. Дзяярж., Мінск, Стайбц., *Юрэк* Віц. в. Паст.; *Янак* (Ян) — ва ўсіх абласцях, акрамя Гом. в., 55 фіксаций (пераважна ў Гр. в.—39) у 51 нас. пункце, *Янек* (Ян) Віц. в. Глыб., Мін. в. Мінск; *Янэк* (Ян) Бр. в. Ів., Лун., Малар., Пін., Стол., Віц. в. Міёр., Гр. в. Мін. в. Барысаў; *Ярак* (Яраслаў) Гр. в. Лід., Мін. в. Валож., *Ярэк* (Яраслаў) Гом. в. *Жытк.*

У выніку спалучэння канцавых суфіксаў -ак// -як, -эк// -ек з суфіксамі ўтворальнай асновы ўзніклі складаныя двух-, трох- і чатырохкампанентныя суфіксы -чак, -ічак, -січак, -очак// -ёчак, -нёчак, -юнёчак, -сёчак, -ачак// -эчак, -шчак, -няк, -юняк, -шонак; -сяк; -так// -тэк, -шак.

Суфіксы -чак, -ічак, -січак, -очак// -ёчак, -нёчак, -юнёчак, -сёчак, -ачак// -эчак, -шчак. З суфіксам -чак (-ко+-ак) па СБП рэканструяваны формы *Манчак* (Манчак) < *Манко* < *Мануил*; *Юрчак* (Юрчак) < *Юрко* < Юрий. З сучасных імен няпэўная ілюстрацыя *Анічак* (Анісім?) Гр. в. Навагр., якое, аднак, магчыма ад *Антон* пры дапамозе -ічак (ик+-ьк).

Суфікс -ічак (-ик+-ьк) больш прадуктыўны. З ім рэканструявана па СБП імя *Паўлічак* (Паўлічкаў) і зафіксавана 38 варыянтаў, якія ўжываюцца зараз: *Борычак* Мінск; *Вадзічак* Пінск; *Валерычак* Мінск; *Валічак* (Валянцін) Гр. в. Навагр., Мін. в. Віл., Люб., Мін., Пух.; *Валодзічак* Бр. в. Жаб., Мін. в. Мінск; *Ванічак*

Бр. в. Жаб., Івац.; *Васілічак* Брэст.; *Вілічак* Віцебск; *Віталічак* Гр. в. Ваўкаўыск, Мін. в. Мінск, Віл., Мін.; *Віцічак* Бр. в. Кам.; *Вовічак* Бр. в. Бар.; *Генічак* (Генадэй) Гр. в. Навагр., Мін. в. Нясв.; (Яўген) Гр. в. Кар.; *Герычак* (Герасім) Віцебск; *Данічак* (Даніла) Мінск; *Донічак* (Даніла) Мін. в. Віл.; *Едзічак* (Юзаф) Гр. в. Шч.; *Жорычак* (Жорж, Георгій) Мінск; *Жэнічак* (Яўгеній) Мінск; *Змітрычак* (Змітра, Дзмітрый) Мін. в. Кал.; *Кадзічак* (Аркадзій) Бр. в. Драг.; *Казічак* (Казімір) Бр. в. Бар., Віц. в. Паст., Гр. в. Навагр., Мін. в. Нясв.; *Колічак* Гр. в. Дзятл., Кар., Навагр.; *Косцічак* (Канстанцін) Гр. в. Кар., Навагр.; *Лёнічак* (Леанід) Бр. в. Івац., Віц. в. Паст., Гр. в. Навагр.; *Паўлічак* Бр. в. Бар., Стол., Віц. в. Паст., Гр. в. Гродна, Мац., Навагр., Мін. в. Дзярж., Сл., Стаўбц. *Петрычак* Мін. в. Дзярж.; *Свецічак* (Светаслаў) Гр. в. Кар.; *Славічак* (Вячаслаў) Бр. в. Івац., Кам., Гр. в. Навагр., Мін. в. Барысаў; *Тадзічак* (Тадэвуш) Віц. в. Паст., Мін. в. Стаўбц.; *Толічак* (Анатолій) Бр. в. Бар., Брэсц., Івац., Лун., Гр. в. Ваўкаўыск, Гродна, Кар., Навагр., Шч., Мін. в. Бярэз., Мін., Мінск, Нясв., Сл., Слуцк; (Віталій) Бр. в. Івац.; *Томічак* (Тамаш) Гр. в. Навагр.; *Уладзічак* (Уладзіслаў) Гр. в. Кар.; *Федзічак* Мін. в. Дзярж.; *Эдзічак* (Эдуард) Бр. в. Івац., Віц. в. Паст., Мін. в. Мінск, Пух.; *Юзічак* (Юзаф) Бр. в. Бар., Віц. в. Паст., Гр. в. Дзятл., Навагр., Шч.; *Юлічак* (Юльян) Гр. в. Дзятл.; *Юрычак* Бр. в. Бар.

З суфіксам *-січак* (-сь+-ик+-ьк) адзначаны толькі два сучасныя імені: *Антосічак* Мінск; *Стасічак* (Станіслав) Гр. в. Гродз., Кар.

З суфіксам *-очак* (-ьк+-ьк) адзначаны сучасныя *Васілёчак* Бр. в. Ів., Івац., Лун., Мін. в. Віл., Мінск, Стаўбц.; *Віталёчак* Віц. в. Шум.; *Дзінёчак* (Дзяніс) Гр. в. Свіл.; *Ігарочак* Бр. в. Драг., Жаб., Віц. в. Чашн., Гр. в. Гродна, Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Барысаў, Мінск, Віл., Мін., Стаўбц.

Суфіксы *-нёчак* (-нь+-ьк+-ьк), *-юнёчак* (-уня+-ьк+-ьк), *-сечак* (-сь+-ьк+-ьк), *-шоначак* (-ша+-ен+-ькъ+-ькъ) непрадуктыўныя. Адзначаны: *Грынёчак* Віц. в. Шум.; *Васюнёчак*, *Міхасёчак*, *Грышоначак* Мінск.

З суфіксамі *-ачак* (-ак+-ьк), *-эчак* зафіксаваны *Антачак* (Антон) Гр. в. Навагр.; *Даначак* (Даніла) Брэст;

Зэначак (Зенон) Бабруйск; Метачак (Мечыслаў) Гр. в. І ўеў.; Уладачак (Уладзімір) Гр. в. Навагр.; Франачак (Франц) Гр. в. Навагр.; Юзечак (Юзаф) Мін. в. Стубц.; Янчак (Ян) Гр. в. Астр., Лід., Навагр., Свісл., Шч., Мін. в. Мядз.; Янечак (Ян) Гр. в. Свісл., Мін. в. Мядз.; Ярачак (Яраслаў) Гом. в. Жытк.

Суфіксы **-няк**, **-шонак** (-ша+-ен+-ък), **-юняк** (-юн+-якъ) непрадуктыўныя. З суфіксам **-няк** рэканструйвана па СБП *Грыняк*. У сучасных зборах кожны адзначаны толькі ў адной форме: *Грышонак* Бр. в. Лях.; *Зюняк* (Юзаф) Гр. в. Шч.

Суфіксы **-сяк**, **-так**, **-тэк**, **-ютак**, **-шак**, **-ушак** непрадуктыўныя. Адзначаны сучасныя размоўна-бытавыя варыянты з суфіксам **-сяк** (-сь+-як): *Збысяк* (Збігнеў) Гр. в. Шч.; *Стасяк* (Станіслаў) Гр. в. Гродз.; з суфіксам **-так** (-т+-ак): *Метак* (Мечыслаў) Гр. в. Бераст., І ўеў., Шч.; *Матэк* Бр. в. Стол.; *Рытак* (Рычард) Мін. в. Мядз.; з суфіксам **-усяк** (-усь+-ак) рэканструйвана *Андрусяк* (Андрусяк) < Андрэй; з суфіксам **-ютак** (-юта+-ък) сучаснае імя *Юзютак* (Юзаф) Бр. в. Бар., Віц. в. Глыб., Гр. в. Бераст., Ваўк., Гродз., Дзяятл., Лід., Навагр., Свісл., Шч.; з суфіксам **-шак** сучасныя імёны: *Збышак* (Збігнеў) Віц. в. Шарк., Гр. в. Лід., Мін. в. Мядз.; *Сташак* (Станіслаў) Віц. в. Глыб.; з суфіксам **-ушак** (-уш+-ак): *Янушак* Віц. в. Міёр., Паст., Гр. в. Астр., Гр. в. Гродна, І ўеў., Лід., Мааст., Шч., Мін. в. Стубц.

Імёны з суфіксальным зычным **-н-**

Група щматлікая, але непрадуктыўная. У лісьмовых кропіцах і СБП зафіксаваны суфіксы **-н**, **-нь**, **-ан**, **-ин**, **-ун**, **-он**, **-онь**, **-енъ**, **-ня**, **-но** і складаныя з іх удзелам.

Суфіксы **-н**, **-нь** праславянскія. У апелятыўнай лексіцы беларускай мовы ў дэмінутыўным значэнні не адзначаны. У імёнах XVI—XVIII стст. і СБП непрадуктыўныя, часта ўтвараюць дублетныя формы ад аднаго імені.

У XVI ст. зафіксаваны *Грин* (12 фікасаций), *Григорий* 1552 Кл. кн., Пін., 1567 Бр. п., Гр. п., Мін. п., Навагр. п., 1582 Мін. п., *Гринь* (18) 1528 Ашм. да., Ваўк., Гр., Навагр. з-х, Пін., Слон., 1552 Пін., 1582 Мін. п.; *Сень* (Семен) 1552 Пін. п. Рэканструйваны па СБП: *Грынь* (Грыневіч) < Григорий; *Сень* (Сень) < Семен; *Якон*

(Якон) < Яков. Сучасныя: Грынъ Віц. Шум.; Збынъ (Збігнеў) Мін. в. Мядз.; Міханъ (Міхаіл) Бр. в. Малар.

Суфіксы -ан, -сан, -шан, -шуран, -ман, -ушман не-прадуктыўныя. Дэрываты, утвораныя пры дапамозе іх, маюць значэнне поўнага імені, відаць, асацыруюца з традыцыйна-царкоўнымі формамі на -ан (Адриан, Дамиан, Емельян, Киприан, Лукиан, Маркіан, Митрофан, Роман, Севастіан і інш.).

З суфіксам -ан у XVI ст. адзначаны Гуран (Гурій) 1578 Маг.; Петран (Пётр) 1528 Гр.; рэканструяваны па СБП: Гур'ян (Гур'янаў) < Гурій; Касцян (Касцян) < Константін; Кір'ян (Кір'ян) < Кір; Мікулан (Мікулан) < Мікула < Ніколай; Мілан (Мілан) < Мілій; Пульян (Пульяновіч) < Пулий; Пятран (Петраневіч) < Петр; Усцян (Усцян) < Устин; Юран (Юран) < Юрій; Юхан (Юханаў) < Юхім < Евфімій. Сучасныя: Віцян Гр. в. Дзялт.; Калян (Мікалай) Віц. в. Уш., Гр. в. Лід., Маст.; Талян (Анатолій) Віц. в. Уш., Гом. в. Добр., Жытк., Хойн.; Юран (Юрый) Барысаў.

У спалучэнні з суфіксамі ўтваральныя асновы -ц, -х, -ша, -юша, -ура, -уль, -уля, суфікс -ан утварае складаныя суфіксы: -сан, -шан, -шуран, -ман, -юшман. З гэтымі суфіксамі рэканструяваны па СБП: Грыцан (Грыцан) < Грыц < Григорій; Грышан (Грышан) < Грыша < Григорій; Сташан (Сташан) < Стах < Станіслав ці Евстафій; адзначаны сучасныя размоўныя: Грышан Бр. в. Бяроз.; Мішман (Міхаіл) Бр. в. Лун.; Тольман (Анатоль) Бр. в. Ів.; Грычман (Грыгорый) Бр. в. Бяроз.; Колюшман (Мікалай) Бр. в. Ів.

Суфіксы -он, -онь, -ін, -інь, -енъ, -унъ, -кінь, -шэнъ, -шон зафіксаваны ў адзінкавых дэрыватах. Рэканструяваны Савон, Савонъ (Савон) < Савва; Гурын (Гурын, Гурыновіч) < Гур < Гурій; Созін (Созінаў) < Соза < Созоній; Кір'енъ (Кір'енъ) < Кір ці Кірик ці Кірілл; Кузъменъ (Кузъменъ) < Кузъма; Уласенъ (Уласенъ) < Улас < Власій; Мішкінъ (Мішкінъ) < Мишка < Міхайл; Івашэнъ (Івашэнъ) < Иваш < Иван; зафіксаваны ў гаворках Касценъ (Канстанцін); Вавунъ Брэст; Сашон (Аляксандар) Гом. в. Гом.

Суфіксы -ун, -унъ, -кун, -сун, -шун, -шкун. З суфіксам -ун рэканструяваны па СБП размоўна-бытавыя імёны: Маркун (Маркун) < Марк; Мацькун (Мацькуноў) < Мацвей; Радзюн (Радзюн) < Радон; Сямон

(Сямон) < Семен; *Сяргун* (Сяргун) < Сергей; *Якун* (Якуновіч) < Яков; *Яцун* (Яцуновіч) < польск. Jacek. У запісах 1978—1980 рр. адзначаны сучасныя размоўныя формы: *Валадзюн* Бр. в. Ів.; *Васюн* Бр. в. Бяроз.; *Віцюн* Бр. в. Пін.; *Калюн* (Мікалай) Бр. в. Стол., Гом. в. Ветк., Добр., Реч.; *Мішун* (Міхайл) Бр. в. Пін.; *Сцяпун* Бр. в. Драг., Стол.; *Талюн* (Анатоль) Бр. в. Ів.

У спалучэнні з суфіксамі ўтваральныя асновы на -ко, -сь, -ша суфікс -ун утворыў двухкампанентны складаныя суфіксы -кун, -сун, -шун і трохкампанентны -шкун. Па СБП рэканструйваны імёны: *Вайткун* (Вайткун) < Войтко < Войтех; *Лінкун* (Лінкун) < Лін; *Міцкун* (Міцкун) < Мицко < Дмитрий; *Пяткун* (Пяткун) < Петко < Петр; *Свіркун* (Свіркуноў) < Свирко < Свирид; *Янкун* (Янкун) < Янка < Ян; *Місун* (Місун) < Міс(ъ) < Міхаил; *Мікшун* (Мікшун) < Мікша < Міколай; *Пашун* (Пашун) < Паша < Павел; *Вашкун* (Вашкун) < Вашко, Івашко < Іван; зафіксавана сучаснае імя *Аляшун* (Аляксей) Бр. в. Пін.

Суфіксы -ня, -ания, -еня, -оня, -уня/-унё малапрадуктыўныя (крыху больш актыўны з іх суфікс -уня), утвараюць імёны з памяшальнна-ласкальным значэннем.

З суфіксам -ня рэканструйваны па СБП *Астаня* (Астаневіч) < Остап < Евстафій; *Аўдоня* (Аўдонін) < Овдонія < Евдокім; *Луканя* (Луканін) Лука, магчыма таксама ад *Лукьян* з суфіксам -ания. Сучасныя памяшальнна-ласкальныя імёны: *Боня* (Багдан) Гр. в. Ашм.; *Грыня* (Грыгорый) Бр. в. Івац., Каш., Кобр., Малар., Стол., Віц. в. Гарад., Пол., Уш., Гом. в. Жытк., Мін. в. Барысаў, Кап., Сл.; *Лёня* (Лявон) Бр. в. Бар.; *Міня* (Міхайл) Бр. в. Кобр.; *Санё* Бр. в. Бяроз.; *Сеня* (Сямён) Бр. в. Драг., Жаб., Кам., Стол., Віц. в. Беш., Віц., Паст., Уш., Гом. в. Жытк., Гр. в. Гродз., Лід., Навагр., Шч., Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Кап., Кл., Люб., Сл.; *Тоня* (Анатолій) Віц. в. Паст.; *Цімона* (Цімафей) Мін. в. Слуцк.

З суфіксамі -ания, -еня, -оня рэканструйваны *Луканя* (Луканін) < Лукиан; *Мацяня* (Мацянін) < Матвей; *Фядзеня* (Фядзеня) < Федор; *Вахоня* (Вахонін) < Вах < Вахтисий; зафіксаваны сучасныя памяшальнна-ласкальныя: *Віцяня* Бр. в. Бар.; *Мішаня* Мін. в. Сл.; *Ігароня* Мін. в. Барысаў.

З суфіксам **-уя** рэканструяваны *Карпуня* (Карпунін) < Карп; *Мацюня* (Мацюнін) < Матвей; *Пятруня* (Пятрунін) < Петр; *Сцяпуня* (Сцяпунін) < Степан; *Якуня* (Якунін) < Яков. Зафіксавана 15 сучасных імён: *Адзюня* (Адам) Мін. в. Дзярж.; *Вавуня* (Вова < Уладзімір) Брэст, Віц. в. Пол., Гр. в. Навагр.; *Вадзюня* (Вадзім) Брэст; *Васюня* (Васіль) Бр. в. Бяроз.; *Вітуня* (Віталій) Гр. в. Лід.; (*Віктар*) Гр. в. Лід.; *Віценя* (*Віктар*) Гродна, Мін. в. Вал.; *Зюня* (Юзаф) Віц. в. Докш., Гр. в. Воран., Гродз., Гродна, Лід., Ішч.; *Ігаруня* Брэст, Віц. в. Чашн.; *Казюня* (Казімір) Гр. в. Навагр., Мін. в. Лаг.; *Калюня* (Мікалай) Бр. в. Брэст, Драг., Гом. в. Жытк.; *Касцюня* (Канстанцін) Бр. в. Бяроз.; *Ладзюнё* (Уладзімір) Бр. в. Пін.; *Мішуня* (Міхайл) Бр. в. Ів., Віц. в. Чашн., Мін. в. Мінск; *Пяцюня* (Пётр) Барысаў, Мінск; *Славуня* (Вячаслаў) Бр. в. Бяроз., Ів., Малар.; *Сяргуня* (Сяргей) Бр. в. Брэст, Бяроз., Пінск, Віц. в. Верхнядзвінск, Гр. в. Гродна, Лід., Мін. в. Маладзечна; *Тадзюня* (Тадэвуш) Віц. в. Пааст.; *Галюня* (Анатолій) Бр. в. Кобр.; *Фядзюня* Брэст, Гом. в. Жытк.; *Часюня* (Вячаслаў) Гр. в. Астрравец.

Суфіксы **-оня**, **-сюня**, **-шуня** з'яўляюцца вынікам спалучэння суфіксаў **-она**, **-уя** з суфіксамі ўтворальнай асновы **-ц**, **-сь**, **-ш**, непрадуктыўныя. Пры дапамозе іх утвораецца некалькі рэдкаўжывальных, акрамя *Сашуня*, імён: *Грыцоня* (Грыгорый) Бр. в. Кам.; *Стасюня* (Станіслаў) Гр. в. Ашм.; *Ясоня* (Ян) Віц. в. Пааст.; *Грышуня* (Грыгорый) Бр. в. Ів.; *Сашуня* (Аляксандар) Бр. в. Баравічы, Брэст, Бяроз., Віц. в. Уш., Гр. в. Гродна, Лід., Навагр., Мін. в. Люб., Пух., Сл.

Суфіксы **-но**, **-хно//хна**, **-ухно**. Суфікс **-но** зафіксаваны ў дэрыватах ад утворальных асноў, якія заканчваюцца зычнымі [x] ці [h] з [f]. У пісьмовых крыніцах XVI—XVIII стст. выяўлены імёны: *Міхно* (33) < Міхайл 1528 Ашм. дв., Бр., Ваўк., Гр., Кам., Кобр., Навагр. з-к, Пін., Пол. з-ля, Слон., 1552 Кл., Пін., 1567 Ашм. п., Бр. п., Ваўк. п., Гр. п., Навагр. п., Пін. п., Слон. п., 1582 Мін. п., 1730 Пол. в.; *Тихно* (3) < Тихон 1567 Бр. п., Мін. п.; *Юхно* (32) < Юхим < Евфимій 1528 Пін., Слон.; рэканструяваны па СБП *Махно* (*Махно*) < Епінах; *Міхно* (*Міхно*) < Міхайл; *Сахно* (*Сахно*) < Сафон < Сафон; *Стакно* (*Стакно*) < Стак, Остах < Евстафій; *Ціхно* (*Ціхно*) < Тихон; *Юхно* (*Юхно*) < Юхим

< Евфимий; сучасныя імёны *Сахно* (Сафон) Віц. в. Кругл., Гом. в. Петр., *Сахна* Бр. в. Бр.

Суфікс *-хно* ўзнік у выніку спалучэння другаснага суфікса *-но* з суфіксам *-х* вытворных утваральных асноў. Фарміраванню імён на *-хно*, безумоўна, садзейнічалі і імёны, утвораныя суфіксам *-но* ад невытворных утваральных асноў з канцавым *-х*. Суфікс *-хно* зафіксаваны ў пісьмовых крыніцах XVI ст.: *Олехно* (21) (Александра) 1528 Астр., Ашм. дв., Бр., Ваўк., Віц. з-ля, Кл., Навагр., Пол. з-ля; *Івахно* (2) (Іван) 1528 Гр., а таксама ў рэканструйваных па СБП імёнах: *Алёхна*, *Аляхно* (Алёхна, Аляхно) < Олех < Александр; *Дахно* (Дахно) < Да-сий ці Дах, Адах < Адам; *Юрахно* (Юрадно) < Юрий.

Суфікс *-ухно* ўзнік у выніку спалучэння суфікса ўтваральнай асновы на *-ух* і суфікса *-но*. Адзначан адзін раз: у складзе СБП *Яцухна* < Яц < польск. Jacek.

Суфіксы *-іна// -ына*, *-ана*, *-сuna* непрадуктыўныя. У помніках XVI ст. адзначана *Яцына* 1567 Ашм. ад польск. Jacek, па СБП рэканструйваны *Пацына* (Пацына) < Пац < Ипат < Ипатий; *Яцына* (Яцына); *Mісуна* (Місунна) < Мис < Михаил, у сучасных запісах *Васіліна* Бр. в. Бяроз., Ів., Стол.; *Каліна* (Міколай) Мін. в. Лаг.; *Таліна* (Анатоль) Бр. в. Пін.

Імёны з суфіксальным зычным *-л-*

Зычны элемент *-л-* адзначаны ў суфіксах *-ль*, *-цаль*, *-шаль*, *-оль*, *-уль*, *-сюль*, *-циуль*, *-шкуль*; *-ель*, *-цэль*, *-шэль*, *-кель*, *-шмелъ*; *-иль*; *-ило// -ила*, *-чило*, *-цкела*; *-уля*, *-сюля*. Усе суфіксы, відавочна, звязаны з літоўскімі памяняшчальными суфіксамі *-elis*, *-ylis*, непрадуктыўныя, у асноўным зафіксаваны ў СБП, а *-уль*, *-уля* — і ў сучасных імёнах.

З суфіксамі *-ль*, *-цаль* (*-ц+ -аль*), *-шаль* (*-ша + -аль*), *-оль* па СБП рэканструйваны *Грыгаль* (Грыгаль) < Григорий; *Станіль* (Станілевіч) < Станіслав; *Томаль* (Томаль) польск. Tomasz; *Грыцаль* (Грыцалевіч) < Гриц < Григорий; *Грышаль* (Грышаль) < Грыша < Григорий; *Карполь* (Карполь) < Карп; адзначана ў сучасным ужыванні імя *Грыль* (Грыгорый) Бр. в. Пін.

З суфіксам *-уль*: *Аўгуль* (Аўгуль) < Августин; *Вай-циуль*, *Войциуль* (Вайциуль, Войтуль) < Войтсх; *Vахуль*

(Вахуль) < Вах < Вахтисий; *Максуль* (Максуль) < Максим; *Мартуль, Марцуль* (Мартулёу, Марцуль) < Мартин; *Матуль, Мацуль* (Матуль, Мацуль) < Матвей; *Пяцюль* (Пяцюль) < Петя, Петр; *Стануль* (Стануль) < Станислав; *Януль* (Януль) < польск. Jan; *Ясюль* (Ясюль) < Ясь < польск. Jaś; у запісах 1978—1980 рр. адлюстраваны імёны: *Андруль* (Андрэй) Бр. в. Кам.; *Вінцуль* (польск. Wincenty) Бр. в. Пруж.; *Ізюль* (польск. Józef) Гр. в. Шч.; *Маркуль* (Марк) Бр. в. Брэсц.; *Пятруль* (Петр) Гр. в. Воран.; *Франуль* (Франц) Гр. в. Гродз.; *Юзуль* (польск. Józef) Гр. в. Ашм.; *Юзюль* (Józef) Гр. в. Маст.; *Януль* (Ян) Гр. в. Ашм.

З суфіксами *-рюль* (-сь+-уль), *-циуль* (-ся+-уль), *-шкуль* (-ша+-ко+-уль) рэканструяваны па СБП *Місюль* (Місюль) < Місъ < Mіхайл; *Стасюль* (Стасюлевіч) < Стасъ < Станислав; *Яшкуль* (Яшкуль) < Яша, Яшка < Яков < Иоаков; адзначана ў сучасным ужыванні *Вайцюль* (Вова) Гом. в. Б.-Каш.

З суфіксам *-ель* у пісьмовых дакументах XVI ст. адзначаны *Сташель* (Станислав) 1582 Мін. п.; *Томель* (Tomasz) 1567 Ашм. п.; *Янель* 1528 Рад.; па СБП узноўлены *Аксель* (Аксель) < Аксен < Авксентий; *Апанель* < Апанаас < Афанасий; *Банель* (Банель, Бань, Банедикт) < Венедикт; *Варнель* (Варнель) < Варно < Варнава; *Гаель* (Гаель) < Гані; *Гермель* (Гермель) < Герман; *Грыгель* (Грыгель) < Григорий; *Івель* (Іўлёу) < Іов; *Мацэль* (Мацэль) < Мац < Матей; *Масель* (Масель) < Моисей; *Мікель* (Mікель) < Мікита < Нікита; *Міхель*, (Mіхель) < Міх < Міхаил; *Пупель* (Пупель) < Пуплій; *Ромель* (Ромель) < Роман; *Сергель* (Сергель) < Сергей; *Якубель* (Якубель) < польск. Jakub; *Янель* (Янель) польск. Jan. Сучасныя: *Кірэль* (Кірыл ці Кірык) Бр. в. Ів.; *Маркель* (Марк) Бр. в. Ів.; *Мішэль* (Mіхайл) Бр. в. Бар., Ів., Гр. в. Гродна, Мін. в. Лаг., Мінск; з суфіксам *-цэль* (-ц+-ель) па СБП рэканструяваны імя *Грыцэль* (Грыцэль) < Гриц < Григорий.

З суфіксамі *-шэль* (ша+-ель), *-кель* (-ко+-ель), *-шкель* (-ш+-ко+-ель), *-шмелъ* (-ша+-мель) рэканструяваны *Грышэль* (Грышэль) < Грыша < Григорий; *Мацкель* (Мацкель) < Мац, *Мацко* < Мацвей < Матвей; *Вашкель* (Вашкель) < Вах < Вахтисий ці Ваш, *Вашко* < Иван; у сучасным ужыванні *Сашмель* Бр. в. Івац.

З суфіксамі *-ло// -лё, -ило// -ила, -ыло, -ало, -кела*

(-ко+-ела), -чило (-ко+-ило) у крыніцах XVI ст.: *Томило* (4) (Томаш) 1567 Бр. п., Маз. п.; *Сенчило* (Семен) 1528 Кл.; рэканструяваны *Карпіла* (Карпілаў) < Карп; *Дзямчыла* (Дзямчыла) < Дзямко, Дзёмка < Дзям'ян < < Дем'ян; *Пацыла* (Пацыла) < Пац < Ипатий; *Мацкела* (Мацкела) < Мац, Мацко < Мацей < Матвей. Зафіксаваны ў сучасным ужыванні *Міхло* (Міхаіл) Гом. в. Жытк.; *Міхлё* Бр. в. Ганц.; *Карпіла* (Карп) Бр. в. Кобр.; *Дзямчыла* (Дзям'ян) Бр. в. Ів.; *Сергало* (Сяргей) Бр. в. Стол.

З суфіксам -уля ўзноўлены па СБП *Павуля* (Павуля) < Павел; *Яруля* (Ярулін) < Ерофей. Зафіксаваны сучасныя імёны *Адамуля* Бр. в. Пруж.; *Андруля* (Андрэй) Гродна; *Вавуля* (Вова, Уладзімір) Віц. в. Віц., Гродна, Барысаў; *Ванюля* Бр. в. Ів., Гр. в. Навагр.; *Вінцуля* (польск. *Wincenty*) Мін. в. Дзярж.; *Віцюля* (Віктар) Гр. в. Гродна, Зэльв., Мін. в. Мін.; *Генуля* (Генадзій) Бр. в. Брэсц., Драг., Віц. в. Леп., Гом. в. Мазыр; *Дзімуля* (Дзімітрый) Бр. в. Барапавічы, Брэст, Драг., Івац., Лях., Віц. в. Лёзн., Гр. в. Кар., Мін. в. Мінск, Мін.; *Касцюля* (Канстанцін) Віц. в. Чашн.; *Мікуля* (Мікалай, Мікіта) Бр. в. Драг.; *Мішулля* (Міхаіл) Віц. в. Паст., Гр. в. Гродна, Мін. в. Круп.; *Панцюля* (Панцялей) Бр. в. Івац.; *Пяцюля* (Петр) Бр. в. Кам.; *Санюля* (Аляксандар) Мін. в. Пух.; *Сяргуля* (Сяргей) Гродна; *Якуля* (Якаў, Якуб) Бр. в. Лун.; *Януля* (Ян) Віц. в. Шарк.; з суфіксам -сюля (-сь+ +уля): *Місюля* < Мись < Михаіл; з суфіксам -шуля (-ша+-уля) сучаснае *Сашуля* Бр. в. Брэсц., Бяроз., Івац., Віц. в. В.-дзв., Шум., Гр. в. Гродна, Кар., Маст., Навагр., Мін. в. Мін., Мінск.

Імёны з суфіксальным зычным -с-

Суфіксы з зычным -с- па паходжанню неаднародныя. Большасць іх, з ліку зафіксаваных у помніках XVI—XVIII стст. і рэканструяваных па СБП, узыходзіць да літоўскіх суфіксаў з зычным -с-, а суфікс -сь з'яўляецца старажытным славянскім дэмінутыўным суфіксам.

Дэрываты з суфіксамі -сь, -с маюць дэмінутыўнае значэнне. У пісьмовых крыніцах XVI ст. адзначаны імёны: *Грись* (Григорий) 1567 Ваўк. п.; *Мись* (10)

(Механіз) 1528 Вас., Лід. дв., 1552 Пін., 1567 Брасл. п., Гр. п., Рад. хар.; Стась (101) (Станислав) 1528 Астр., Ашм. дв., Вас., Ваўк., Гр., Лід. дв., Мсціл., Рад., Слон., 1567 Ашм. п., Бр. п., Ваўк. п., Гр. п., Лід. п., Навагр. п., Слон. п.; па СБП рэканструяваны: Ада́сь (Ада́сь) < <Адам; Але́сь (Але́сь) <Александэр; Анто́сь (Анто́сенка) <Антон; Бенады́сь (Бенады́сеў, Бенады́сёў) <Бенады́кт<Венедикт; Лесь (Лесь) <Александэр; Марты́сь (Марты́сь) <Мартин; Миха́ль (Міхасёў, Міхасенка) < <Михаил; Стась (Стась) з польск. Станислав; Стась (Стэсік) <Стефан; Ясъ (Ясеў, Ясевіч) з польск. Ян.

Запісы 1978—1980 гг. сведчаць аб значнай папулярнасці размоўных імён з суфіксам -сь у Брэсцкай і Гродзенскай абласцях, але сустракаюцца яны і ў іншых абласцях рэспублікі. Адзначаны імёны: Ада́сь (Адам) Гр. в. Навагр., Смарг., Мін. в. Мядз., Нясп., Сл.; Але́сь (Аляксандэр) Бр. в. Драг., Ів., Лях., Пруж., Віц. в. Тал., Гом. в. Петр., Гр. в. Ашм., Кар., Маст., Навагр., (Аляксей) Віц. в. Шум., Мін. в. Нясп., Сл.; Ана́сь (Ананій) Бр. в. Жаб.; Анто́сь (Антон) Гр. в. Шч.; Анто́сь (Антон) Бр. в. Бяроз., Драг., Ів., Івац., Лях., Пін., Пруж., Віц. в. Глыб., Докш., Паст., Гом. в. Жытк., Лельч., Хойн., Гр. в. Воран., Гродз., Дзятл., Зэльв., Іуеў., Лід., Навагр., Шчуч., Маг. в. Мец., Мін. в. Барысаў, Віл., Дзярж., Кап., Люб., Мал., Мін., Мінск, Мядз., Пух., Сл.; Вікто́сь (Віктар) Бр. в. Лях.; Вінцэ́сь (польск. Wincenty) Бр. в. Лях., Гр. в. Зэльв.; Воле́сь (Аляксандэр) Гом. в. Петр., Гр. в. Гродз., Мін. в.; Ганто́сь (Анто́сь) Бр. в. Ів.; Гжэ́сь (польск. Grzegorz) Віц. в. Глыб., Гр. в. Астр.; Збы́сь (польск. Zbyszek) Гр. в. Лід.; Іва́сь (Іван) Мінск; Ігна́сь (Ігнат) Бр. в. Бар., Гр. в. Гродз., Маст., Маг. в. Кір., Мін. в. Стаўбц.; Кандра́сь (Кандрат) Бр. в. Кам.; Міхáль — ва ўсіх абласцях рэспублікі 78 фіксацый у 74 нас. пунктах; Оле́сь (Аляксандэр) Гр. в. Гродз.; Олі́сь (Аляксандэр) Бр. в. Малар., Пін., Віц. в. Докш.; Рома́сь (Раман) Мін. в. Віл., Мін.; Ры́го́сь (Грыгорый) Бр. в. Ів.; Ры́сь (Рычард) Гр. в. Іуеў.; Саво́сь (Савол<Савелій) Бр. в. Ів.; Стась (Станіслаў) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 65 фіксацый у 60 нас. пунктах; (Яўстафій) Віц. в. Докшыцы; Ярмо́сь (Ермалай) Бр. в. Пін., Стол.; Ясъ (Ян) Бр. в. Бар., Кам., Лях., Стол., Віц. в. Паст., Маг. в. Мец., Мін. в. Віл., Мінск, Мядз., Пух.

З суфіксам -с адзначаны ў сучасным ужыванні толькі імёны *Міс* (Міхайл) Мін. в. Пух.; *Стас* (Станіслаў) Бр. в. Пін., Стол., Мін. в. Мінск.

Суфікс -сь широка прадстаўлен у сучаснай і стара жытнай польскай антрапанімі. Выкарыстоўваўся для ўтварэння памяншальна-ласкальных імён ад хрысціянскіх імён і ад усечаных асноў старожытных славянскіх імён-кампазітаў.

Суфіксы -ас, -ась, -ос, -ось, -ис, -ыс, -ысь, -ус, -усь. Суфіксы з цвёрдым [с] -ас, -ос, -ыс, -ус і суфіксы з мяккім [сь]: -ась, -ось, -ысь, -усь часта ўтвараюць варыянты ная формы ад аднаго імені. Першыя, відаць, узыходзяць да літоўскіх суфіксаў -as, -os, -ys, -us, а другія з'яўляюцца расшыранымі варыянтамі суфікса -сь за кошт уключэння галоснага ўтваральнай асновы. Суфіксы малапрадуктыўныя.

З суфіксамі -ас, -ась у пісьмовых кропіцах XVIII ст. адзначана імя *Гаврас* (Гавриил) 1726 Чач. ст.; па СБП рэканструяваны *Дамас*, *Домась* (Дамасевіч, Домась) < <Дамиан, Домн ці Домінік; *Дорас* (Дорас) < Дорофей; *Ермас*, *Ермась* (Ермасёнак) < Ермолай; *Юрас*, *Юрась* (Юрас, Юрасёў) < Юрий; у сучасных запісах *Юрась* Бр. в. Брэст, Ів., Івац., Кам., Лях., Стол., Віц. в. Віцебск, Орша, Чаши, Гр. в. Гродна, Гродз., Скідарль, Зэльв., Маг. в. Горкі, Гор., Мін. в. Стадубі.

З суфіксамі -ос, -ось у XVI ст. зафіксаваны *Андрос* (4) 1578 Маг., *Анрос* 1582 Мін. п.; па СБП узноўлены *Андрос* (Андросаў) < Андрей ці Адронік; *Валадось* (Валадось) < Уладзімір ці Уладзіслаў.

З суфіксам -ис адзначана ў XVIII ст. імя *Гаврис* (3) (Гавриил) 1746 Маг.; рэканструявана па СБП імя *Юрыс* (Юрыс) < Юрий.

З суфіксам -ыс/-ысь у пісьмовых кропіцах XVI ст. выяўлены імёны: *Матыс* (41) 1567 Ашм. п., Бр. п., Вас. хар., Гр. п., Мін. п., Пін. п., *Матысь* (4) 1567 Лід. п., Мін. п.—абодва ад Матвей ці польск. *Mateusz*.

З суфіксам -ус//усь у пісьмовых кропіцах XVI ст. адзначаны *Андрус*, *Андрюс* (5) *Андрусь* 1580 Маг.; *Матус* (3) (Матвей ці польск. *Maciej*) 1567 Навагр. п., Слон. п.; *Пятрусь* 1746 Маг.; рэканструяваны па СБП *Андрус* (Андрус) < Андрей ці Адронік; *Габрус*, *Габрусь* (Габрус; Габрусь) < польск. *Gabriel*; *Гайдрус*, *Гайдрусь*.

русь (Гаўрусёў) < Гавриил; Грыгусь (Грыгусь) < Григорий; Данус, Данусь (Данусевіч) < Дан ішіл; Даниил; Змітрусь (Змітрусеў) < Змітрок < Димитрій; Кандрусь (Кандрусь) < Кондрат; Купрусь (Купрусь) < Купра, Куприан < Киприан; Лаўрусь (Лаўрусенка) < Лавр ішіл; Лаврин < Лаврентій; Маркус (Маркус) < Марк; Пантус (Пантус) < Пантелеймон; Петрусь, Пятрусь (Петрусь, Петрусеўіч) < Петр; Самусь (Самусёнак) < Самуил; Юрас (Юрасаў) < Юрий; Янус (Янусаў) < польск. Ян.

У размоўна-бытавой сферы імёны з суфіксамі -ус, -усь значна часцей выкарыстоўваюцца на Гродзеншчыне і Брэстчыне, хадзя вядомы і ў іншых абласцях рэспублікі. Зафіксавана 63 варыянты: Адамусь (Адам) Бр. в. Пруж.; Андрусь (Андрэй) Бр. в. Івац.; Антусь (Антон) Віц. в. Глыб., Докш.; Анююсь (Антон) Гр. в. Дзятл., Навагр.; Артусь (Арцём) Віц. в. Глыб.; Богусь (Богдан) Гродна; Болюсь (Балеслаў) Віц. в. Паст., Гр. в. Астр., Ашм., Гродз., Мядз.; Валюсь (Валянцін) Віц. в. Шаркоўшчына, Гр. в. Астраўец, Іёеў, Лід., Навагр.; Вінусь (польск. Wincenty) Віц. в. Міёр.; Вінцусь (польск. Wincenty) Бр. в. Бяроз., Лях., Гр. в. Навагр., Мін. в. Мядз.; Вітусь Гр. в. Навагр.; (Вітольд) Гр. в. Гродз.; Войтусь (Войтех) Гр. в. Іёеў.; Вольтусь (Войтех) Віц. в. Паст.; Генусь (Генадзій) Бр. в. Ів., Івац., Кобр., Стол., Гом. в. Мазыр, Гр. в. Астр., Ашм., Гродна; (Яўгеній) Віц. в. Міёр., Докш., Паст., Гр. в. Воран., Гродз., Лід., Шч., Мін. в. Мядз.; Генюсь (Яўгеній) Віц. в. Паст.; Герусь (Герасім) Віц. в. Глыб.; Гэнусь (Яўгеній) Віц. в. Паст.; Генюсь (Генадзій) Бр. в., Гр. в. Астр., Ашм.; (Генрых) Гр. в. Гродз., Гэнюсь (Генрых) Гр. в. Гродз., Гэнюсь (Генадзій) Гр. в. Ашм., Гродз., Іёеў., Шч., Мін. в. Стайбц.; (Генрых) Гр. в. Гродз.; Цзыгмусь (Зігмунд) Бр. в. Кобр.; Зыгмусь (Зыгмунд) Бр. в. Лях., Віц. в. Глыб., Паст., Гр. в. Ашм., Гродз., Смарг., Мін. в. Салігор., Стайбц.; Зэнусь (Зянон) Віц. в. Глыб., Шарк.; Казусь (Казімір) Бр. в. Лях.; Кандрусь (Кандрат) Бр. в. Ганц.; Карпусь (Карп) Бр. в. Драг.; Каставсь (Канстанцін) Бр. в. Бар., Ганц., Драг., Ів., Лях., Пінск, Стол., Віц. в. Віц., Паст., Гр. в. Лід., Маст., Навагр., Мін. в. Дзярж.; Колюсь (Мікалай) Бр. в. Бяроз., Пін., Віц. в. Пол., Уш., Шум.; Костусь (Канстанцін) Бр. в. Бар., Лях., Віц. в. Докш., Чашн., Гр. в. Дзятл., Зэльв., Іёеў., Қар., Маст.; Ладусь (Уладзімір)

Гр. в. Дзялт.; *Левусь* (Лявон) Гр. в. Смарг.; *Лёнюсь* (Леанід) Гр. в. Воран, Іўеў.; *Лявусь* (Лявонцій) Гр. в. Маст.; *Марусь* (Марцін) Мін. в. Стайдз.; *Мелюсь* (Емельян) Бр. в. Брэсц.; *Мечусь* (Мечыслаў) Гр. в. Гродз., Мін. в. Пух., Стайдз.; *Мірусь* (Міраслаў) Гр. в. Ашм.; *Паўлусь* (Павел) Бр. в. Бяроз.; *Паўлюсь* (Павел) Бр. в. Кобр., Гр. в. Мядз.; *Петрусь* (Петр) Бр. в. Лях., Стол., Гр. в. Іўе, Маст., Свіл.; *Пётрусь* (Петр) Бр. в. Лях., Віц. в. Докш., Гр. в. Гродз.; *Полюсь* (Іпаліт) Гр. в. Бераст.; *Пятрусь* (Петр) Бр. в. Бар., Бяроз., Драг., Івац., Кобр., Лях., Малар., Пін., Стол., Віц. в. Докш., Паст., Чашн., Гом. в. Ветк., Гом., Лельч., Петр., Хойн., Гр. в. Дзялт., Зэльв., Лід., Маст., Навагр., Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Бярэз., Віл., Кап., Мін., Мінск, Сл., Стайдз., Узду., Чэрв.; *Ромусь* (Раман) Бр. в. Ів., Віц. в. Паст., Гр. в. Ашм., Гродна, Мін. в. Мядз.; *Рыгусь* (Грыгорый) Бр. в. Стол.; *Сергусь* (Сяргей) Бр. в. Івац.; *Славусь* (Вячаслаў) Бр. в. Івац., Віц. в. Тал., Мін. в. Валож.; *(Станіслаў)* Гом. в. Б.-Каш.; *Талюсь* (Анатоль) Бр. в. Кам.; *Толюсь* (Анатоль) Віц. в. Уш.; *Гонюсь* (Антон) Віц. в. Паст.; *(Анатоль)* Віц. в. Паст.; *Франусь* (Франц) Віц. в. Докш., Паст., Гр. в. Ашм., Гродз., Навагр.; *Цітусь* (Ціт) Бр. в. Ів.; *Юлюсь* (Юльян) Мін. в. Мядз.; *Юрусь* (Юрый) Гродна; *Янусь* (Ян) Бр. в. Бар., Віц. в. Глыб., Паст., Шарк., Гр. в. Астр., Ашм., Гродз., Іўеў., Шч., Мін. в. Віл.

Суфіксы *-ся/-сё, -уся/-усё* малапрадуктыўныя. У сучасным ужыванні зафіксаваны з суфіксам *-ся/-сё*: *Мосё* (Максім) Бр. в. Стол.; *Стасё* (Станіслаў) Бр. в. Малар., Гр. в. Гродз.; *Тосё* (Антон) Гр. в. Гродз.; *Ясё* (Ян) Гр. в. Бераст.; *Ясё* (Ян) Гр. в. Маст.; з суфіксам *-уся/-усё*: *Баруся* (Барыс) Мінск; *Вавуся* (ад Вова< Валодзя<Уладзімір) Гр. в. Навагр., Маг. в. Кір.; *Васюся* (Васіль) Бр. в. Пін.; *Вінцуся* (польск. Wincenty) Мін. в. Мядз.; *Выся* (Вавуся<Вова<Валодзя<Уладзімір) Мінск; *Ігаруся* Віц. в. Лёзн.; *Калюся* (Мікалай) Віц. в. Лёзна.

Імёны з суфіксальным зычным *-т-/-ц'-, -ц*

Суфіксы з зычным *-т-* у пераважнай большасці генетична звязаны з літоўскімі суфіксамі *-aitis, -utis*, якія маюць дэмінутыўнае значэнне. З элементам *-т-, -ц-, -ц'*

адзіначаны суфіксы *-ут*, *-уть*, *-уць*, *-уц*; *-ата*; *-ота*, *-шота*; *-ута*, *-нюта*, *-шута*, *-шкута*; *-ета*, *-шта*.

З суфіксам *-ют* адзіначаны сучаснае імя *Зют* (польск. Józef) Гр. в. Астр. З суфіксамі *-уць*, *-уц* у XVI ст. адзіначана *Януть* 1567 Гр. п., па СБП рэканструяваны *Домуць* (Домуць) < Домн ці польск. Dominik; *Карпучь* (Карпучь) < Карп; *Матуць* (Матуць) < Матвей < Матфей; *Мікуць*, *Мікуц* (Мікуць, Мікуц) < Мікита < Нікіта ці Міколай, Ніколай; *Мілюць* (Мілюць) < Мілій; *Міруць* (Міруць) < Мірон; *Паўлюць*, *Паўлюц* (Паўлюць, Паўлюц) < Павел; *Юруць*, *Юруц* (Юруць, Юруц) < Юрый.

З суфіксам *-ата* ў пісьмовых крыніцах XVI—XVIII стст. адзіначана імя *Клемята* (2) (Клим, Климент) 1582 Мін. п., *Клемята* 1730 Пол.; рэканструяваны па СБП *Клімята* (Клімята) < Клим, Климент; *Ладята* (Ладзята) < Ладя < Владимир ці Владислав; *Раманята* (Раманятаў) < Роман; зафіксавана сучаснае імя *Васята* Гродна.

З суфіксам *-ота* па СБП рэканструяваны *Мішота* (Мішота) < Миша < Міхаил; *Сямота* (Сямоцін) < Сема < Семен; *Ярота* (Ярота) < Ерофей ці Ярослав; адзіначана сучаснае імя *Жэнёта* (Яўгеній) Бр. в. Стол.

З суфіксам *-ута* ў пісьмовых крыніцах XVI—XVIII стст. адзіначаны імёны: *Анцугта* (Антипа) 1567 Гр. п.; *Валюта* (Валя, Валянцін) 1567 Слон. п.; *Конюта* (3) (Конан) 1577, 1578, Маг.; *Сенюта* (Сеня < Семен) 1528 Астр.; *Федугта* (Федор) 1567 Ваўк. п.; *Янугта* (Ян) 1528 Гр.; *Яцугта* (2) (польск. Jacek) 1528 Астр., Гр.; рэканструяваны па СБП *Аксюта* (Аксюта) < Оксен < Авксентий; *Аляксюта* (Алексютовіч) < Алекса < Алексей; *Анцугта* (Анцугта) < Антипа; *Васюта* (Васюта); *Гаўрутa* (Гаўрутa) < Гавриил; *Іванюта* (Іванюта); *Ільюта* (Ільюцін); *Калюта* (Калюта) < Коля < Ніколай; *Кузюта* (Кузюта) < Кузя < Кузьма; *Марутa* (Маруценка) < Марк ці Мартин; *Марцугта* (Марцугта) < Мартин; *Мікута* (Мікута) < Мікита ці Міколай; *Міхалюта* (Міхалюта) < Міхал < Міхаил; *Міхугта* (Міхугта) < Міхаил; *Мішугта* (Мішугта) < Міхаил; *Пасюта* (Пасюта) < Пасікрат; *Пахугта* (Пахугта) < Похомій; *Пашугта* (Пашугта) < Паша < Павел; *Пілюта* (Пілюта) < Пілімон < Філімон; *Радугта* (Радугта) < Родион; *Раманюта* (Раманютаў) < Роман; *Сакугта* (Сакугта) < Сак, Сакердон; *Самута* (Самута) < Самуил; *Санюта* (Санюта) < Саня < Александр; *Сцяпугта*

(Сяяпценка) < Степан; *Сялюта* (Сялюцін) < Селивонці Селиній; *Сямута* (Семуценка) < Сема < Семен; *Філюта*, *Хілюта* (Філюта, Хілюта) < Филя, Хиля < Филимон; *Халюта* (Халюта) < Халалей < Фалалей; *Цішута* (Цішущін) < Тиша < Тихон; *Якута* (Якута) < Яков; *Янугта* (Янукенак) < польск. Jacek; *Ярутa* (Ярутa) < Ерофей ці Ярослав; *Яўхута* (Яўхутa) < Евхим < Евфимий; *Яцугта* (Яцугта) < польск. Jan. Зафіксаваны сучасныя імёны: *Ванюта* Віц. в. Глыб., Сен., Маг. в. Меціслаў, Мін. в. Мінск; *Васюта* Бр. в. Бяроз., Лун., Віц. в. Паст., Мін. в. Мін., Мінск; *Данюта* (Даніла) Мін. в. Мін.; *Мішута* Віц. в. Докш., Гом. в. Жытк., Гр. в. Маст.. Мін. в. Віл., Мін., Мінск.

З суфіксамі -кута (-ко+-ута), -нюта (-ня+-ута), -шута (-ша+-ута), -інюта (-іня+-ута), -ашта (-аш+-та) рэканструяваны *Мішкута* (Мішкуценка) < Мішко < Міхail; *Сянюта*, *Сінюта* (Сянюта, Сінюта) < Сеня < Семен; *Мікшута* (Мікшута) < Мікша < Мікита ці Міколай; адзначаны ў гаворках *Грышута* Брэст; *Сашута* Мінск; *Васінюта* Бр. в. Ів.; *Каляшта* (Мікалай) Бр. в. Стол.; *Таляшта* (Анатолій) Бр. в. Стол.

Суфіксы з зычным -ц- генетычна звязаны з суфіксамі, якія маюць зычны -к-, узніклі ў выніку палаталізацыі [к]. У імёнах і прозвішчах зафіксаваны суфіксы -ец, -ц.

Суфікс -ец ва ўсходнеславянскіх мовах утворае памяшальна-ласкальныя назоўнікі мужчынскага роду, малапрадуктыўны. Малапрадуктыўны ён і ў памяшальна-ласкальных формах беларускіх мужчынскіх імён. У помніках XVI—XVIII стст. адзначана 14 форм ад 13 кананічных імён, а па СБП рэканструявана 58 форм ад 53 імён. У XVI—XVIII стст.: *Богданец* 1567 у Літве; *Данилец* 1528 Навагр. з-к.; *Іванец* (3) 1528 Гр.; 1582 Мін. п.; *Ільяшец* (польск. Iljasz) 1582 Мін. п.; *Курилец* (Кирилл) 1582 Мін. п.; *Лавринец* (39) 1528, 1567 за межамі Беларусі — на Падляшшы і ў Літве, відаць, як вынік кантамінацыі ўсходнеславянскага *Лаврин* < *Лаврентий* і польск. Wałfrzymieś; *Левонец* 1582 Мін. п.; *Мартинец* 1582 Мін. п.; *Матеец* 1582 Мін. п.; *Прокопец* 1582 Мін. п.; *Романец* 1582 Мін. п.; *Савостеец* (Севастіан), *Степанец* 1582 Мін. п.; *Федорец* (3) 1582 Ваўк., Гр., Пін. п.; *Филипец* 1590 Мін. п. Па СБП рэканструяваны *Абрамец*, *Айрамец* (Абрам-

цаў, Абрамец); *Адамец* (Адамец); *Амяльянец* (Амяльянцаў, Амялянец); *Андрыйянец* (Андрыйянец); *Андрэец* (Андрэйцаў); *Аntonец* (Аntonцаў); *Архипец* (Архіпец); *Аўсяец* (Аўсяец) <Овсей><Евсевий; *Ахрамец* (Ахрамцоў) <Охрем><Ефрем; *Багданец* (Багданец); *Бенец* (Беніцэвіч) <польск. Benedykt; *Ванец* (Ванцовіч); *Васілец* (Васілец); *Грыгарэц* (Грыгарцэвіч); *Данец* (Данноў) <Дан ці Даниил; *Ефімец* (Ефімец); *Захарэц* (Захарэц); *Іванец* (Іванец); *Калінец* (Калінец) <Калина><Калинник; *Кананец* (Кананец) <Конон; *Каралец* (Каралец) <польск. Karol; *Клімец* (Клімец); *Купрыянец* (Купрыянец) <Куприян><Киприан; *Купрэц* (Купрацэвіч) <Купра, Куприян><Киприан; *Леанец*, *Лявонец* (Леанец, Леванцоў, Лявонцаў); *Лук'янец* (Лук'янец) <Лук'ян><Лукиан; *Макарэц* (Макарцаў); *Манец* (Манцэвіч) <Мануил; *Мартынец* <(Мартынец); *Мінец* (Мінец) <Міна; *Міранец* (Міранцоў); *Міхалец* (Міхальцоў, Міхальцэвіч); *Мяльянец* (Мяльянец) <Мельян><Емельян; *Паланец* (Паланцэвіч) <Полон <Аполлон; *Пархамец* (Пархамец) <Пархом><Парфений; *Пілец* (Пілец) <Пилимон><Филимон; *Пракапец* (Пракапец); *Радзец* (Радцэвіч) <Родя><Родион; *Раманец* (Раманец); *Санец* (Санцэвіч) <Саня><Александр; *Севярынец* (Севярынец) <Северин; *Селівонец*, *Сілівонец* (Селівонец, Сілівонец); *Семянец* (Семянецоў); *Сідарэц* (Сідарэц); *Сцепанец* (Сцепанец); *Федарэц*, *Хадарэц* (Федарэц, Хадарэц); *Філонец*, *Халімонец* (Філонец, Халіманцэвіч) <Філон, Халімон><Филимон; *Філіпец* (Філіпец); *Юрэц* (Юрцаў); *Якавец* (Якавеш); *Якімец* (Якімец); *Якубец* (Якубец) <польск. Jakub>; *Янец* (Янцоў, Янцэвіч) польск. Jan.

У сучасных записах адзначаны імёны: *Адамец* Бр. в. Ганц.; *Адасец* (Адам) Гр. в. Смарг.; *Васілец* Бр. в. Ганц.; *Каралец* Гом. в. Лельч.; *Наумец* Бр. в. Ів.; *Раманец* Бр. в. Пін.; *Рыгарэц* Бр. в. Ганц.; *Сцепанец* Бр. в. Лун.; *Ціханец* Бр. в. Кобр.; *Юрэц* Гродна.

Суфіксы -нец, -анец, -урец. Другасны суфікс -ец у спалучэнні з суфіксамі вытворных асноў выкарыстоўваўся рэдка. Зафіксаваны толькі суфіксы -нец, -анец, -урец.

Суфікс -нец (-нь+ -ец) утварыўся ў выніку спалучэння суфікса -ец з суфіксамі -нь, -ня, -ан утваральнай асновы. У XVI—XVIII стст. адзначана імя *Гринец* (6)

(Григорий) 1528 Ваўк., Слон., 1567 Пін. п., Слон. п., 1582 Мін. п.; яно ж рэканструявана і па СБП: Грынец (Грынцэвіч).

З суфіксамі *-анец* (-ан+-ец), *-урец* (-ра+-ец) рэканструяваны *Юранец* (Юранец) <Юрый; *Сакурэц* (Сакурэц) <Сакура<Сакердон.

Суфікс *-ц* беларускай апелятыўнай лексіцы не ўласцівы, а ў антрапанімі непрадуктыўны. У XVI ст. зарэгістраваны *Грыц* (5) 1528 Кам., 1567 Пін. п.; *Мац* 1528 Пін.; *Стец* (5) 1528 Ваўк., Гр., 1567 Гр. Рэканструяваны па СБП *Грыц* (Грыш) <Григорий; *Дорац* (Дорофей); *Мац* (Мац) <Матвей; *Проц* (Працэнка) <Прокоп ці Протас; *Сцец* (Сцец) <Степан. Сярод сучасных размоўна-бытавых зафіксавана толькі імя *Грыц* Бр. в. Жаб., Ів., Кам., Лун., Лях., Пін.

Суфікс *-ця/-цё*. Суфікс *-ця* ў польскай мове выкарыстоўваецца ў апелятыўнай лексіцы і антрапанімі для ўтварэння размоўных апелятываў і антрапонімаў з памяншальна-ласкальным значэннем. На дыялектнай глебе ў розных раёнах Брэсцкай і Гродзенскай абласцей канцавое [я] вымаўляецца як [ё]. Таму суфікс у таких рэгіёнах выступае ў двух варыянтах: *-ця* і *-цё*. У помніках XVI—XVIII стст. і ў саставе СБП імёны з разглядаемым суфіксам не выяўлены. Тлумачыцца гэта, з аднаго боку, інтymна-размоўным значэннем утворных пры дапамозе яго імёк, якія, відаць, ужываліся галоўным чынам у сямейнай сферы, а з другога боку, абмежаванай зонай лакалізацыі імён з суфіксам *-ця/-цё*, што перашкаджала іх пранікненню ў пісьмовыя крыніцы.

У запісах 1978—1980 гг. зафіксаваны імёны: *Адамцё* Бр. в. Пін.; *Анцё* (Антон) Бр. в. Стол.; *Бронця* (Браніслаў) Гродна; *Ваньцё* Бр. в. Ів.; *Вікця* (Віктар) Бр. в. Бяроз.; *Домця* (Дамінік) Віц. в. Паст.; *Калінця* (Каліна) Бр. в. Малар.; *Лёнця* (Леанід) Бр. в. Бяроз.; *Ромця* (Раман) Бр. в. Драг., Лун., Віц. в. Пол., Гр. в. Бераст., Мін. в. Мін.; *Рэмцё* (Раман) Віц. в. Пол.; *Сцёнцё* Бр. в. Бяроз., Пін.

Імёны з суфікальным зычным *-р-*

Гэта група ўключае суфіксы *-р*, *-ур*, *-кур*, *-ура*, *-сюра*, *-чура*, *-шура*; *-кар*. Па СБП рэканструяваны *Мацур* (Мапур) <Мац> Матей; *Мішур* (Мішур) <Ми-

ша < Михаил; *Сімур* (Сімураў) < Сим ці Симон; *Сямур* (Семураў) < Сема < Семен; *Мишкур* (Мішкуроў) < Миша < Михаил; адзначаны ў гаворках *Вітар* Мін. в. Нясв.; *Казюр* (Казімір) Бр. в.; *Вітара* (Віталій) Віц. в. Беш.

З суфіксам *-ура* ў XVII ст. у пісьмовых крыніцах адзначана імя *Мішур* (Михаил) 1697 Маг.; рэканструяваны па СБП *Зміюра* (Зміюра) < Змітро < Дзмітрый; *Кузура*, *Кузюра* (Кузура, Кузюра) < Кузма, Кузьма; *Міцура*, *Міцюра* (Міцура, Міцюрыч) < Миц < Мітія < Дмитрый; *Мішур* (Мішур) < Миша < Михаил; *Сакура* (Сакурчанка) < Сак < Сакердон; *Сцяпур* (Сцяпур) < Степа < Степан; *Фядура* (Фядура) < Федор; *Цішур* (Цішураў) < Тихон; сучасныя імёны: *Кастура* (Канстанцін) Бр. в. Лун.; *Максюра* (Максім) Бр. в. Драг.; *Мішур* (Mіхайл) Віц. в. Чашн.

З суфіксам *-сюра* (-сь + ура), *-шура* (-ша + -ура), *-кар* (-с + -ар) рэканструяваны па СБП *Місюра* (Місюра) < Мись < Михаил; *Micar* (Мікарэвіч) < Міс < Михаил; *Пашура* (Пашура) < Паша < Павел; сучасныя імёны *Сашура* Баранавічы; *Шура* ва ўсіх абласцях рэспублікі — 93 фіксацыі ў 88 нас. пунктах.

З суфіксам *-чура* (-ко + -ура), у пісьмовых крыніцах XVI ст. адзначана *Янчура* (Янка < Ян) 1567 Ашм. п.

Імёны з суфіксальным зычным *-j*.

Пры дапамозе суфікса *-j*- утвораны імёны ад усечаных асноў ці ад аднаскладовых поўных імён. Дэрываты з *-j-* зафіксаваны ў помніках XVI ст.: *Карпъ* (2) 1528 Гр.; *Тиши* (4) < Тихон 1528 Ваўк., Гр., Навагр. з-к, 1552 Гін. п. Рэканструяваны па СБП *Аксенъ* (Аксенъ, Аксеневіч) < Аксентій < Авксентій; *Віль* (Віль, Вілевіч) < Віл; *Даль* (Даль) < Далмат; *Міль* (Мілевіч) < Мілій; *Лецъ* (Пяцевіч) < Петр; *Пранъ* (Праневіч) < Прантишек < Франтишек; *Савось* (Савось) < Савостиан < Савостиан; *Фаль* (Фаль) < Фалалей; *Франъ* (Франеў, Франевіч) < Франтишек ці Франц; *Хвесъ* (Хвясеня) < Феспесій ці пры дапамозе суфікса *-есь* ад усечанай асновы *Хве-дар* < Фёдар.

Дэрываты з суфіксамі, якія ўключаюць *-j-*, маюць нейтральнае значэнне. Яны, відаць, функцыяніравалі як поўныя імёны тыпу Ніколай, Андрей. У складзе СБП

і ў сучасным выкарыстанні адзначаны імёны з суфіксамі *-ай*, *-алай*, *-цай*, *-шай*, *-ўй*, *-ей*, *-шэй*.

З суфіксам *-ай* рэканструявана імя *Сілай* (Сілаеў) < Сила; сучасныя імёны: *Віцай* Бр. в. Ів., Івац., *Казай* (Казімір) Бр. в. Бяроз.; *Калай* (Мікалай) Бр. в. Брэсц.; *Міцай* (Дэмітрый) Бр. в. Стол., Гом. в Добр., Маг. в Кір.; *Талай* (Анатоль) Бр. в. Івац., Мін. в. Мінск. *Стаўбц.*

З суфіксамі *-алай* (-ол + -ай): *Петралай* (па СБП Петралай) < Петр; *-цай* (-ц+ -ай) — *Грыцай* (Грыцай) < Гриц < Григорий; *-шай* (-ша + -ай) — *Грышай* (Грышай) < Гриша < Григорий; *-ўй* — *Максуў* (Максуеў) < Максим.

З суфіксам *-ей* узноўлены па СБП імёны: *Багдзей* (Багдзей) < Богдан; *Карпей* (Карпей) < Карп; *Марэй* (Марэнка) < Мар; *Панцей* (Панцеенка) < Пантелеймон; *Савасцей* (Савасцей) < Савоста < Севастян; *Фядзей* (Фядзееў) < Федя < Федор; зафіксаваны сучасныя імёны: *Адамей* Гом. в. Жытк.; *Валадзей* Гродна; *Калей* (Мікалай) Гр. в. Масты, Мін. в. Нясв.; *Карпей* Бр. в. Ганц., Лун., Стол., Віц. в. Докш.; *Касцей* (Канстанцін) Гом. в. Петр.; *Кірэй* (Кірыл) Гом. в. Ветк.; *Мікіцей* Бр. в. Ів.; *Міхей* (Міхайл) Маг. в. Клім.; *Піліпей* Бр. в. Ів., Стол., Пруж.; *Тадэй* (Тадэвуш) Бр. в. Малар.

З суфіксам *-шэй* рэканструюеца імя *Пашэй* (Пашэй) < Паша < Павел; з суфіксам *-сей* адзначана сучаснае імя *Антасей* Бр. в. Пруж.

Імёны з суфіксальным зычным *-х-*

Суфіксы *-х*, *-ха* ўзыходзяць непасрэдна да праславянскіх суфіксаў, суфіксы *-ах*, *-их*, *-ух*, *-ех*, *-ых*; *-аха*, *-иха*, *-уха*, *-аха*, *-ыха* расшыраны за кошт апошняга зычнага ўтваральнаі асновы.

З суфіксам *-х* у XVI ст. адзначаны імёны *Олех* < Александр 1528 Бр.; *Терех* (2) < Терентий 1528 Навагр. з-к, 1567 Слон. п.; па СБП рэканструяваны *Івах* (Івах) < Иван; *Канах*, *Конах* (Канах, Конах) < Конон; *Манух* (Манух) < Мануил; *Церах* (Церах) < Терентий; сучаснае імя *Стах* (Станіслаў) Бр. в. Лях., Пруж., Гр. в. Гродз.

З суфіксамі *-их*, *-ох*, *-ух*, *-ех* па СБП рэканструйваваны *Арціх* (Арцішэўскі) < Артем; *Матох* (Матох) < Матвей; *Антух* (Антух) < Антон; *Артух*, *Арцюх* (Артухевіч, Арцюх) < Артём; *Вайцюх* (Вайцюшонак) < Вайтех; *Ваўрух* (Ваўрух) < польск. Wawrzypieś ці Лаврентий; *Мациох* (Мациох) < Матвей; *Панцюх* (Панцюх) < Пантелей; *Мелех* (Мелех) < Мельян < Емельян; зафіксованы сучасныя імёны *Колюх* (Мікалай) Бр. в. Пін.; *Пятух* (Пётр) Бр. в. Кам., Лях., Мін. в. Барысаў.

З суфіксам *-ха* па СБП рэканструйвана імя *Алёха* (Алёхаў, Алёхін) < Аляксей, адзначаны сучасныя *Алёха* (Аляксей) Бр. в. Брэсц., Жаб., Малар., Стол., Віц. в. Віц., Паст.; *Валоха* (Уладзімір) Мін. в. Стайбц.; *Ваха* (Васіль) Гр. в. Гродз.; *Лёха* (Леанід) Брэст; *Лёха* (Аляксей) Бр. в. Ів., Лях., Малар., Стол., Віц. в. Беш., Віц., Гарад., Паст., Чашн., Гр. в. Ліда, Маг. в. Чэрыйк., Мін. в. Мінск, Сл.; *Рамаха* (Раман) Брэст; *Саха* (Аляксандар) Брэст; *Стаха* (Станіслаў) Гр. в. Бераст., Лід.

З суфіксамі *-еха*, *-оха*, *-аха* рэканструйваваны *Васеха* (Васеха) < Вася < Васілій; *Мілеха* (Мілехін) < Мілій ці Емельян; *Анёха* (Анёха) < Анания; *Васёха* (Васёха); *Матоха* (Матоха) < Матвей; *Садоха* (Садоха) < Садок, зафіксованы сучасныя варыянты *Сыманёха* Бр. в. Ів.; *Віцяха*, *Пецяха* Віц. в. Верхнядзвінск.

З суфіксам *-уха* ў XVII ст. *Петруха* 1635 Маг.; па СБП рэканструйваваны *Андруха* (Андруховіч) < Андрей; *Вілюха* (Вілюха) < Віл; *Ільюха* (Ільюхін) < Ілья; *Калюха* (Калюховіч) < Коля < Ніколай; *Кандруха* (Кандруховіч) < Кондрат; *Карпуха* (Карпухін) < Карп; *Кіруха* (Кірухін) < Кирилл; *Мануха* (Мануха) < Мануил; *Мітруха* (Мітрухін) < Мітрый < Димитрій; *Панцюха* (Панцюхін) < Пантелей, Пантелеймон; зарэгістраваны сучасныя імёны: *Андруха* Бр. в. Бар., Брэсц., Ів., Віц. в. Лёэн., Гом. в. Гом., Гр. в. Гродна, Маг. в., Меціслаў, Мін. в. Барысаў, Віл., Мін., Мінск; *Ванюха* Бр. в. Ів., Віц. в. Тал., Маг. в. Краснаполле; *Васілюха* Бр. в. Ів., Віц. в. Уш., Шум., Гр. в. Масты; *Вінцюха* (польск. Wincenty) Бр. в. Ів.; *Вітуха* (Віталій) Бр. в. Івац.; *Віцюха* Бр. в. Брэст, Ів., Гр. в. Гродна, Мін. в. Мінск; *Ільюха* Бр. в. Бар., Брэст, Ів., Івац., Віц. в. Беш., Віц., Гр. в. Дзятл.; *Калюха* (Мікалай) Бр. в. Брэст, Ів., Івац., Гом. в. Добр., Гр. в. Маст., Маг. в.; *Кіруха* (Кірыл) Бр. в. Пінск, Віц. в.; *Лёнюха*

(Леанід) Бр. в. Бяроз.; *Льюха* (Ілья) Бр. в. Івац.; *Мар'юха* (Мар'ян) Мін. в. Стайдиц.; *Мішуха* Бр. в. Ів., Віц. в. Паставы; *Пайдуха* Бр. в. Бар., Брэст, Віц. в. В.-дзв., Мін. в. Стайдиц.; *Пятух* Бр. в. Івац., Стол., Віц. в. Уш.; *Санюха* (Аляксандр) Бр. в. Стол.; *Фядуха* (Фёдар) Брэст.

Імёны з суфіксальним зычным -и-

Суфіксы з зычным -и- генетычна звязаны з суфіксамі, што харарактарызуюцца зычным -х-. Яны ўзніклі на базе праславянскіх суфіксаў -cho, -cha ў выніку палatalізацыі -х- перад суфіксамі -jo-, -ja-. У помніках пісьменнасці XVI—XVIII стст. і СБП зафіксованы суфіксы: -и, -ии, -ои, -аш, -'еш, -'аш, -уш, -ии; -аша, -оша, -аша, -'еша, -'аша, -уша, -ииша.

Вычляненне суфіксаў зроблена на аснове ўліку магчымай прыналежнасці галоснага перад суфіксальным -и- да ўтваральняй асновы. Калі галосны з'яўляецца элементам утваральняй асновы, тады вылучаецца суфікс -и- (Ів-а-ш : Ів-а-н); калі ўтваральная аснова заканчваецца іншым галосным, чым той, што перад суфіксальным -и-, ці зычным, тады маём расшыраны суфікс «галосны + -и» (Карн-а-ш : Корн-и-ло, Корн-е-й, Петр-а-ш : Петр).

Суфікс -ш малапрадуктыўны. У пісьмовых помніках XVI ст. зафіксованы ў 7 формах ад 7 імён, а ў СБП — 13 форм ад 11 імён.

У XVI ст. зарэгістраваны *Беняш* < Бенедикт 1567 Бр. п., Валож., 1582 Ашм. п.; *Евлаш* (2) < Евлампий 1528 Навагр. з-к, 1567 Навагр. п.; *Іваш* < Иван 1528 Гр.; *Клиш* (4) < Климентий, Клим 1552 Пін. п.; *Кондраш* < Кондрат 1582 Мін. п.; *Лаврыш* < Лаврин < Лаврентий 1567 Гр. п.; *Совош* < Совостиан < Севастиан 1567 Гр. п.; рэканструяваны па СБП *Богдаш* (Багдашыч) < Богдан; *Бенеш*, *Беняш* (Бенеш, Беняш) < Бенедикт; *Іваш* (Іваш) Иван; *Кондраш* (Кандрашоў) Кондрат; *Кліш* (Кліш) < Клим, Климентий; *Мартыш* (Мартышэвіч) < Мартын; *Міраш*, *Мірош* (Міраш, Мірош) < Мирон; *Ромаш* (Ромаш) < Роман; *Семеш* (Семеш) < Семен, магчыма, ад Сёма — у такім разе суфікс -еш; *Станіш* (Станіш) < Станислав; *Цераш* (Цераш) < Терентий; *Ярмаш*, *Ярош* (Ярмаш, Ярош) < Ермолай.

Сучаснія імена: *Алєш* Бр. в. Івац.; *Антош* Мін. в. Мін.; *Іваш* Віц. в. Леп., Мін. в. Мін.

Суфіксы -еш, -іш, -ыш, -ош, -аш, -уш малапрадуктүүнья. Па СБП рэканструяваны *Карпеш* (Карпеш) < Карп; *Марэш* (Марэш) < Мар ці Мартин; *Мелеш* (Мелеш) < Мяльян < Емельян; *Дземіш* (Дземіш) < Демьян; *Паныш* (Паныш) < Пантелеімон; *Матыш* (Матыш) < Матвей; *Мілош* (Мілош) < Мілій; зафіксаваны ў сучасным ужыванні *Піліпеш* Бр. в. Драг.; *Гаўрош* (Гаўрыл) Віц. в. Брасл.; *Міцёш* (Дэмітрый) Бр. в. Ів.

З суфіксам -аш у пісьмовых крыйніцах XVI ст. зафіксаваны 4 формы: *Віташ* < Віт 1528 Гр.; *Климаш* < Климентий, Клим 1567 Гр. п.; *Конаш* (5) < Конон 1577, 1578 Маг., 1582 Мін. п., 1594 Маг.; *Купраш* (2) < Куприан 1567 Гр. п.; па СБП рэканструявана 11 форм: *Гаўраш* (Гаўраш) < Гавриил; *Дамаш* (Дамаш) < Доментиан ці Дамиан; *Карнаш* (Карнашоў) < Корней; *Карлаш* (Карлашэвіч) < Карп; *Клімаш* (Клімаш) < Клим, Климент; *Конаш* (Конаш) < Конон; *Купраш* (Купраш) < Куприан; *Лоташ* (Лоташ) < Лот; *Петраш*, *Пятраш* (Петраш, Пятраш) < Петр; *Пімаш* (Пімашэнка) < Пимен. Сучаснае *Таляш* (Анатолій) Бр. в. Стол.

Суфікс -уш у пісьмовых крыйніцах XVI—XVIII стст. зафіксаваны ў 4 формах ад 3 імен: *Матуш* (2) < Матвей 1567 Ашм. п.; *Матюш* < Матвей 1582 Мін. п.; *Якуш* (2) < Яков 1692, 1746 Маг.; *Януш* (3) < Ян 1528 Бр., Гр., Пін. Па СБП рэканструявана 10 форм ад 10 імен: *Бандзюш* (Бандзюш) < Бандык < Банадык; *Гаўруш* (Гаўруш) < Гаврило, Гавриил; *Дзяляш* (Дзяляш) < Денис; *Карпуш* (Карпушоў) < Карп; *Маркуш* (Маркуш) < Марк; *Мацуш* (Мацушаў) < Матвей; *Радзюш* (Радзюш) < Родион; *Станюш* (Станюш) < Стань, Станислав; *Якуш* (Якуш) < Яков; *Януш* (Януш) < Ян.

Суфікс -ша ў крыйніцах XVI ст. адзначан у формах ад 4 імен: *Грыша* 1578 Маг.; *Олеша* 1528 Мецісл.; *Осташа* (Остафій) 1528 Кам.; *Якиша* (Яков) 1528 Навагр. з-к. Па СБП рэканструявана 21 форма: *Алёша* (Алёшын); *Антоша* (Антошын); *Ваньша* (Ваньшын) < Ваня < Іван; *Калінша* (Каліншын) < Каллинік; *Кірша* (Кірша) < Кір, ці Кирик, ці Кирилл; *Лёша* (Лёша) < Лексей < Алексей; *Лукиша* (Лукиша) < Лука ці Лукьян; *Майсейша* (Майсейшын); *Мацеша* (Мацеша) < Матвей; *Мацэша* (Мацэша) < Мац, Мацей; *Міхейша*

(Міхейшын) < Михей; *Мікша* (Мікша) < Миколай; *Парамоша* (Парамошын) < Парамон; *Паша* (Пашевіч) < Павел; *Рамша* (Рамша) < ?Роман; *Рымша* (Рымша) < Римма; *Саша* (Сашын); *Сцеша* (Сцеша) < Степан; *Юрша* (Юрча) < Юрий; *Якша*, *Яша* (Якшонак, Яшын) < Яков. У сучасных записах 1978—1980 гг. занатавана 38 імён: *Алёша* (Аляксей) Бр. в. Бяроз., Драг., Жаб., Ів., Івац., Кам., Лун., Лях., Стол., Віц. в. Віцебск, Гарад., Глыб., Тал., Паст., Чашн., Шарк., Гр. в. Бераст., Гродз., Гродна, Дзятя., Зэльв., Кар., Масть., Навагр., Свісл., Маг. в. Бабруйск, Гор., Касц., Мін. в. Барысаў, Бярэз., Люб., Мінск, Мядз., Нясв., Пух., Сл., Слуцк; (Аляксандр) Бр. в. Стол., Гр. в. Масть.; *Антоша* Бр. в. Бар., Драг., Івац., Лях., Стол., Віц. в. Бешанковічы, Глыб., Гр. в. Навагр., Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Барысаў, Мінск, Сл., Слуцк; *Аркаша* Бр. в. Бар., Бр., Драг., Стол., Віц. в. Міёр., Гом. в. Жытк., Гр. в. Масть., Навагр., Маг. в. Бых., Магілёў, Меціслаў, Месц., Чав., Мін. в. Барысаў, Мін., Мінск, Мядз., Сл., Слуцк; *Багуша* Брэст; *Ваняша* Віц. в. Міёр.; *Геша* (Генадзій) Бр. в. Брэст, Жаб., Малар., Стол., Віц. в. Віцебск, Уш., Гр. в. Гродна, Ліда, Маг. в. Хоцімск, Мін. в. Слуцк; (Георгій) Барысаў; *Грыша* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 52 фіксацыі ў 50 нас. пунктах; *Касцяша* (Косця, Канстанцін) Віц. в. Чашн.; *Кеша* (Інакенцій) Віцебск; (Вікенцій) Віцебск; *Лёша* (Аляксей) Бр. в. Бар., Жаб., Ів., Івац., Кам., Лях., Малар., Віц. в. Беш., В.-дзв., Глыб., Лёзн., Леп., Міёр., Паст., Чашн., Шарк., Шум., Гом. в. Акц., Гр. в. Гродна, Масты, Навагр., Маг. в. Гор., Касц., Мін. в. Барысаў, Люб., Мінск, Мядз., Нясв., Пух., Сл., Стайбц.; (Леанід) Віц. в. Пол.; *Лявоша* (Леанід) Бр. в. Лях., Віц. в. Гарад., Пол.; *Мікалаша* Гродна, Мінск; *Мітраша* (Мітрафан) Гр. в. Кар.; *Нікалаша* Бабруйск, Мінск, Слуцк; *Нікіша* (Нікіта) Бр. в. Ів.; *Паша* (Павел) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 35 фіксацый у 34 нас. пунктах; *Платоша* (Платон) Гр. в. Навагр.; *Проша* (Прохар) Брэст; *Рыгоша* (Рыгор) Бр. в. Брэсц., Бярэз.; *Саша* (Аляксандар) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 209 фіксацый у 167 нас. пунктах; *Святоша* (Святаслаў) Бр. в. Пін.; *Тоша* (Антон) Бр. в. Бар., Івац., Кам., Мін. в. Люб., Мінск; (Анатолій) Мінск; *Троша* (Трафім) Бр. в. Івац., Гр. в. Гродна; *Харытоша* (Харытон) Бр. в. Ів.; *Цімоша* (Цімафей) Бр. в. Бяроз., Драг..

Кам., Кобр., Пін., Малар.; *Ціша* (Цімафей) Бр. в. Брэст, Жаб., Малар., Мін. в. Барысаў; (Ціхан) Бр. в. Малар.; *Цярэша* (Цярэшка) Бр. в. Івац.; *Юриша* (Юрый) Гродна; *Якуша* (Якуб) Бр. в. Ганц.; *Яроша* (Ерафей) Мін. в. Валож.; *Яўгеша* (Яўгеній) Мінск; *Яша* (Якаў) Бр. в. Брэст, Драг., Жаб., Ів., Кам., Кобр., Лун., Пін., Стол., Віц. в. Чашн., Гом. в. Лельч., Гр. в. Гродз., Мін. в. Кл., Люб., Мінск, Сл.

У выніку спалучэння суфікса *-ша* з асновамі, што заканчваюцца галоснымі [a], [o], [y] і суфіксам *-ей*, складаецца суфіксы *-аша*, *-оша*, *-уша*, *-ейша*, пры дапамозе якіх утвараюцца варыянты ад асноў на зычны гук. Суфіксы *-аша*, *-оша*, *-уша* непрадуктыўныя.

З суфіксам *-оша* адзначана ў XVII ст. імя *Петроша* 1689 Маг.; рэканструявана па СБП імя *Пракоша* (Пракошын) < Прокоп; у сучасным ужыванні *Гоша* (Ігар) Віц. в. Уш., Шарк., Мін. в. Кл.; (*Грыгорый*) Брэст; *Ігароша* Барысаў, Мінск; *Міцёша* Брэст; *Філоша* Гр. в. Навагр.; з суфіксам *-аша* па СБП рэканструявана імя *Пятраша* (Пятрашын), а з суфіксам *-ейша* — *Кірэйша* (Кірэйшын) < Кірэй < Кір ці Кирилл.

Суфікс *-уша* адносна прадуктыўны ў пісьмовых крыніцах XVI—XVII стст.: *Карпуша* (Карп) 1596 Маг.; *Матюша* (14) < Матвей 1578, 1588, 1635 Маг.; *Петруша* (2) 1580, 1635 Маг. Па СБП рэканструяваны *Андруша* (Андрушын); *Іванюша* (Іванюшын); *Ільюша* (Ільюшын) < Ілья; *Калюша* (Калюша) < Коля < Ніколай; *Кіруша* (Кірушын) < Кирилл; *Купруша* (Купрушын) < Куприян < Киприан; *Лукуша* (Лукуша) < Лука; *Мацюша* (Мацюша) < Матвей; *Паўлуша* (Паўлушкин) < Павел; *Пятруша* (Пятруша).

У сучасным размоўна-бытавым ужыванні адзначаны *Андруша* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 36 фіксацый у 34 нас. пунктах; *Арцюша* (Арцём) Мінск; *Ванюша* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 48 фіксацый у 47 нас. пунктах; *Віцуша* Бр. в. Пруж., Мін. в. Барысаў, Мінск; *Гандруша* (Андрэй) Бр. в. Драг., Малар.; *Гайдруша* Бр. в. Брэст, Драг.; *Данілуша* Бр. в. Пін.; *Данюша* (Даніла) Мінск; *Дзімуша* Гом. в. Ветк.; *Іванюша* Брэст; *Ігаруша* Бр. в. Стол., Мін. в. Кл.; *Ільюша* Бр. в. Бар., Брэст, Ганц., Дзяятл., Драг., Жаб., Ів., Кам., Віц. в. Глыб., Лёзн., Шарк., Гом. в. Реч., Гр. в. Гродз., Кар., Навагр., Мін. в. Барысаў, Бярэз., Мінск, Нясв., Сл.; *Калюша*

Бр. в. Стол., Віц. в., Гом. в. Ел., Гр. в. Маст.; *Карпуша*
Бр. в. Жаб.; *Касцюша* (Канстанція) Бр. в. Драг., Віц. в.
Чашн.; *Кіруша* (Кірыл) Бр. в. Брэст, Жаб., Віц. в. Ві-
цебск, Гр. в. Навагр.; *Колюша* (Мікалай) Маг. в. Кір.;
Люша (Ілья) Бр. в. Драг., Лун., Малар.; *Лъюша* (Ілья)
Бр. в. Лун.; *Мацюша* (Мацей) Бр. в. Драг., Мін. в.
Мінск; *Міклуша* (Мікалай) Гом. в.; *Міцюша* Гродна,
Мін. в. Нясв.; *Пайдула* Бр. в. Бар., Брэст, Драг., Жаб.,
Ів., Кам., Лун., Стол., Віц. в. Глыб., Паст., Пол., Гр. в.
Гродна, Скідаль, Ліда, Маг. в. Бабруйск, Клічаў, Хо-
цімск, Мін. в. Дзярж., Мінск, Нясв., Сл., Слуцк; *Пайдю-
ша* Бр. в. Стол., Гр. в. Гродна; *Пятруша* Бр. в. Бар.,
Драг., Жаб., Івац., Віц. в. Віцебск, Гр. в. Навагр.,
Мін. в. Слуцк; *Пяцюша* Бр. в. Пін., Мін. в. Мінск;
Сяргуша Бр. в. Бар.; *Талюша* (Анатоль) Гом. в. Хойн.;
Фядзюша Гр. в. Воран.; *Эдзюша* (Эдуард) Бр. в. Ів.;
Юруша Гр. в.

Імёны з суфіксальным зычным -г-

Суфіксы *-ега*, *-ага*, *-уга*, *-ыга* і складаныя *-суга*,
-сурага надаюць імёнам, утвораным пры дапамозе іх,
адмоўнае адценне (звеважальнае, прыніжальнае).
З гэтымі суфіксамі ў XVI ст. адзначана імя *Юрага* (3)
1528 Ашм. дв., Лід. дв.; рэканструяваны па СБП *Юрага*
(Юрага); *Семяняга* (Семяняга) < Семен; *Сімага* (Сі-
мага) < Сім ці Сімон; *Фярага* (Фярагін) < Ферапонт;
Вілюга (Вілюга) < Віл; *Ермалюга* (Ермалюгін); *Пі-
люга* (Пілюга) < Пилимон < Филимон; *Раманюга* (Ра-
манюга) < Роман; *Семянюга* (Семянюга) < Семен <
Сімеон; *Сцепанюга* (Сцепанюга) < Степан; *Сялюга*
(Сялюгін) < Селиній; *Пайдыга* (Пайдыга) < Павел;
Місюга (Місюгін) < Мись < Михаил; *Місурага* (Місу-
рагін) < Мисура < Михаил; зафіксаваны ў сучасным
ужыванні — *Васілега*, *Васілюга* Маг. в. Бых.; *Калуга*
Гр. в. Маст.

Імёны з суфіксальным зычным -д-

Да гэтай групы адносяцца ўсяго два суфіксы: *-дя*,
які ўтварае імёны з памяншальні-ласкальным значэн-
нем, і *-ида*, які надае імёнам значэнне, відаць, блізкае
да значэння поўных нейтральных імён. Кожны з суфік-

саў зафіксаваны толькі па аднаму разу; у XVI ст. *Гри-
дя* (2) < Григорий 1528 Гр.; рэканструйванае па СБП
Семяніда (Семяніда) < Семён.

Імёны з суфіксальным зычным -э-

Зафіксаваны суфіксы -за, -иза, -ыза, -уза, -еза. Непра-
дуктыўныя. Для кожнага адзначаны толькі адзін дэры-
ват і выключна ў СБП. Утваралі імёны з пеяратыўным
значэннем. Рэканструйваны *Клімза* (Клімза) < Клим,
Климент; *Карпіза*, *Карлыза* (Карпіза, Карлыза) < Карп;
Карпеза (Карпеза) < Карп; *Прануза* (Прануза) <
Прантись < Франтишек.

Імёны з суфіксальным зычным -ч-

Гэтыя суфіксы генётычна звязаны з суфіксамі, для
якіх характэрны зычны -к-. Зафіксаваны -ач, -ча, -иича
ў СБП. Рэканструйваны *Мікач* (Мікачоў) < Мікита <
Нікіта ці Міколай < Ніколай; *Сяргач* (Сяргачоў) <
Сергей < Сергій; *Юрча* (Юрча) < Юрий; *Пятрычча*
(Пятрычча) < Пётр.

БІБЛІЯГРАФІЯ

Алексеев Д. И. К истории аббревиаций личных имен.—У кн.: Антропонимика / Ред. В. А. Никонов, А. В. Суперанская. М., 1970, с. 242—248.

Бакланова Е. Н. Личные имена вологодских крестьян по переписи 1717 г.—У кн.: Личные имена в прошлом, настоящем, будущем: Проблемы антропонимики / Отв. ред. В. А. Никонов. М., 1970, с. 308—314.

Барышникова Э. Д. Трансформация личных собственных имен князьчного происхождения и уменьшительные формы от них в говорах Кировской области.—Уч. зап. / Уральский ун-т, № 80. Сер. филол., вып. 8. Свердловск, 1969, с. 68—74.

Білецький А. О. Адаптація давньогрецького іменістикону в східнослов'янських мовах, ч. 1.—Іноземна філологія. Львів, 1971, вып. 24, с. 17—23; ч. 2. Морфологічна адаптація.—Там же, 1972, вып. 28, с. 13—18.

Бирилло Н. В. Современные мужские имена в Белоруссии.—У кн.: Антропонимика / Ред. В. А. Никонов, А. В. Суперанская. М., 1970, с. 57—61.

Бірыла М. В. Беларуская антрапанімія: Уласныя імёны, імёны-мянушкі, імёны па бацьку і прозвішчы.—Мн., 1966, 327 с.

Бірыла М. В. Эмацыянальна-ацэначныя формы ўласных асабовых мужчынскіх імён у XVI—XVIII стст.—У кн.: Беларускае і славянскае мовазнаўства. Мн., 1972, с. 84—98.

Болотов В. И. К вопросу о значении имен собственных.—У кн.: Восточнославянская ономастика. М., 1972, с. 333—345.

Бондалетов В. Д. Русские имена в XX веке (На материале пензенской антропонимии).—Русская речь, 1970, № 6, с. 51—55.

Бондалетов В. Д. Русский именник, его состав, статистическая структура и особенности изменения (Мужские и женские имена).—У кн.: Ономастика и норма. М., 1976, с. 12—46.

Бондалетов В. Д. Современный русский именник и его отличие от именника прошлого. (XIII Международный конгресс по ономастике).—Краков, 21—25 августа, 1978, с. 31.

Бондалетов В. Д., Данилина Е. Ф. Средства выражения эмоционально-экспрессивных оттенков в русских личных именах.—У кн.: Антропонимика / Ред. В. А. Никонов, А. В. Суперанская. М., 1970, с. 194—200.

Бражникова Н. Н. Дохристианские имена в конце XVII—начале XVIII в.—У кн.: Ономастика Поволжья: Материалы 1-й конференции по ономастике / Отв. ред. В. Ф. Барашков и В. А. Никонов. Ульяновск, 1969, с. 38—42.

Бражникова Н. Н. Имена собственные в письменности Южного Зауралья XVII—XVIII вв.—У кн.: Личные имена в прошлом, настоящем, будущем. Проблемы антропонимики / Отв. ред. В. А. Никонов. М., 1970, с. 315—324.

Бутенко Н. П. Русские собственные имена в Киргизии и некоторые вопросы взаимодействия языков: Автореф. дис. ...канд. филол. наук.—Мн., 1967.

Васюта Е. Ф. Из наблюдений над употреблением личных собственных имен в XVII веке (На материале писцовых книг Орловского уезда Вятской губернии).—Уч. зап. / Уральский ун-т. Свердловск, № 114. Сер. филол., вып. 18. Вопросы топономастики, № 5, с. 146—148.

Данилина Е. Ф. Категория ласкательности в личных именах и вопрос о так называемых «сокращенных» формах имен в русском языке.—У кн.: Ономастика. М., 1969, с. 149—161.

Данилина Е. Ф. Личные официальные и неофициальные имена в современном русском языке: Автореф. дис.. канд. филол. наук.—М., 1970.

Данилина Е. Ф. Образование неофициальных личных имен способом аббревиации.—У кн.: Содержание и методика преподавания русского языка в средней и высшей школе. Волгоград, 1972, с. 31—35.

Дементьев А. А. Максимко, Тимошко и др.—Рус. речь, 1969, № 2, с. 91—96.

Еремия А., Косячану М. Личные имена (Антропонимический справочник).—Кишинев, 1974, 131 с.

Зинин С. И. Русская антропонимия XVII—XVIII вв. (На материале переписных книг городов России): Автореф. дис. ... канд. филол. наук.—Ташкент, 1969.

Зинин С. И. Русские личные имена XVII—XVIII веков (На материале переписных книг городов России).—Научн. тр. / Ташкентский ун-т, 1970. Вып. 390: Вопросы русского языкознания, с. 73—104.

Зинин С. И. Словообразование русских личных имен XVII—XVIII вв. (На материале переписных книг городов России).—Тр. / Самаркандинский ун-т, 1972, вып. 209, с. 261—278.

Илчев С. Речник на личните и фамилни имена у българите.—София, 1969, с. 9—37.

Керста Р. Каонічні і народні форми українських чоловічих імен у XIV—XVI стст.—У кн.: Питання взаємодії української літературної мови и територіальних діалектів (Тези доповідей та по-відомлень). Київ, 1972, с. 57—59.

Керста Р. І. Словотвір власних чоловічих імен церковного походження (На матеріалі пам'яток української мови XVI ст.).—У кн.: Питання словотвору східнослов'янських мов. Київ, 1969, с. 140.

Ковалік І. І. Словотвір особових імен в українській мові (Здрібніло-пестливі утворення).—У кн.: Територіальні діалекти і власні імена. Київ, 1965, с. 216—225.

Кондратенко Г. И. Из наблюдений над выбором личных имен в г. Ульяновске.—У кн.: Ономастика Поволжья. Ульяновск, 1969, с. 64—65.

Кондратенко Г. И. Наблюдения за употреблением личных имен в Брянской области.—У кн.: Личные имена в прошлом, настоя-

щем, будущем: Проблемы антропонимики / Отв. ред. В. А. Никонов. М., 1970, с. 115—117.

Лепкий Д. Обряд хрещення малих дітей на Русі та усякі вірування і забабоны людові.— Заря, 1887, № 18.

Лопушанська Г. Е. Фонетична та морфологічна адаптація українських і російських чоловічих імен грецького походження.— Тези доновідей XX наук. сесії. Секція філол. наук. Чернівці, 1964, с. 77—79.

Лук'янюк К. М. Відмінні українські прізвища Буковини (Суфікс -ук та похідні від нього).— У кн.: IV Республіканська ономастична конференція: Тези. Київ, 1959, с. 106—108.

Малинка А. Родыны и хрестыши (материал собран в м. Мризне Нежинского уезда).— Киевская старина, т. LXI, 1898, с. 254—286.

Масюх Б. Церковное право супружеское. Додаток 1.— Перемышль, 1910, с. 497—537.

Мирославская А. Н. Древнерусские имена и прозвища в Новгородских записных кабальных книгах 100—104 и 111 годов.— Уч. зап. / Калинингр. пед. ин-т, 1959, вып. 6, с. 336—363.

Мирославская А. Н. К истории развития русских имен.— Уч. зап. / Калинингр. пед. ин-т, 1959, вып. 6, с. 363—389.

Мирославская А. Н. Особенности словообразовательной структуры русских календарных имен.— У кн.: Ономастика Поволжья, 2. Горький, 1971, с. 47—51.

Мирославская А. Н. Собственные имена в «Новгородских записных кабальных книгах 100—104 и 111 годов»; Автореф. дис. ... филол. наук.— М., 1955.

Митрофанова О. Д. Личные собственные имена с суффиксами субъективной оценки в современном русском языке: Автореф. дис. ... филол. наук.— М., 1958.

Молодых Л. И. Суффиксальное образование личных имен существительных мужского рода в Новгородском диалекте XII—XV вв. (На материале пергаментных грамот).— Уч. зап. / Мордов. уч-т, 1971, вып. 86, ч. 2. Вопросы языкоznания, с. 11—36.

Недилько О. Д. Антропонимия Северной части Левобережной Украины (Вторая половина XVII—первая половина XVIII в.); Автореф. дис. ... филол. наук.— Киев, 1969.

Никонов В. А. Русская адаптация иноязычных имён.— У кн.: Ономастика / Ред. В. А. Никонов, А. В. Суперанская. М., 1969, с. 54—78.

Німчук В. В. Українські прізвища з суфіксом -ук, -чук та етимологічно споріднені утворення.— У кн.: Українська діалектологія і ономастика. Київ, 1964, с. 194—210.

Новикова Л. А. Формы субъективной оценки личных имен в говоре д. Космаково Ярковского р-на Тюменской области.— Научн. тр. / Тюмен. ун-т, сб. 5, 1974, с. 51—60.

Окорокова Т. И. Динамика личных имен в Автозаводском районе г. Горького (1932—1967 гг.).— У кн.: Личные имена в прошлом, настоящем, будущем: Проблемы антропонимики / Отв. ред. В. А. Никонов. М., 1970, с. 106—110.

Парчинская Л. П. Словообразовательные модели имен собственных в XVII веке.— Материалы XIV научн.-теор. конф. Бухарского пед. ин-та: Тезисы докл., 1970, с. 102—103.

Петровский Н. А. Словарь русских имен.— М., 1966, с. 384.

Полякова Е. Н. Из истории русских имен и фамилий.— М., 1975, 160 с.

Поротников П. Т. Варианты полных личных имен на -ей(-ий), -ия в говорах Талицкого района Свердловской области.— Уч. зап./Свердл. пед. ин-т и Нижнетагиль. пед. ин-т, 1972, сб. 152, с. 66—75.

Поротников П. Т. Личные собственные имена в говорах Свердловской области.— Уч. зап./Свердл. пед. ин-т, 1969, сб. 97, с. 69—78.

Поротников П. Т. Личные собственные имена с суффиксальными элементами -ш-, -х- в говорах Талицкого района Свердловской области.— Уч. зап./Уральский ун-т, 1969, № 86. Сер. филол., вып. II. Лингвистический сборник, № 2, с. 66—86.

Селищев А. М. Происхождение русских фамилий, личных имен и прозвищ.— У кн.: Избр. тр. М., 1968, с. 97—129.

Симина Г. Я. Бытовые варианты личных имен (По материалам древних письменных памятников и современной антропонимии Пинежья).— У кн.: Антропонимика / Ред. В. А. Никонов, А. В. Суперанская. М., 1970, с. 189—194.

Соколов А. Русские имена и прозвища в XVII веке.— Изв. общ. археол., истор. и этногр./Казан. ун-т, 1891, т. 9, вып. 1, с. 1—16.

Справочник личных имен народов РСФСР / Под ред. А. В. Суперанской, Ю. М. Гусева.— М., 1979, 574 с.

Старостин Б. А. О некоторых структурных особенностях собственных имен.— У кн.: Языковая практика и теория языка. Вып. I. М., 1974, с. 77—91.

Судник М. Р. Слоўнік асабовых уласных імён.— Мн., 1965, 111 с.

Суперанская А. В. Как Вас зовут? Где Вы живете?— М., 1964.

Суперанская А. В. Общая теория имени собственного.— М., 1973, 366 с.

Сцяцко П. У. Беларускае народнае словаўтварэнне.— Мн., 1977.

Сцяцко П. У. Уласныя асабовыя імёны, іх варыянты і ўжыванне ў народнай мове.— У кн.: З жыцця роднага слова. Мн., 1968, с. 108—118.

Сырова В. Г. Некоторые наблюдения над личными именами в Волгограде.— У кн.: Личные имена в прошлом, настоящем, будущем: Проблемы антропонимики / Отв. ред. В. А. Никонов. М., 1970, с. 117—120.

Тагунова В. И. Из жизни личных собственных имен (На материалах Муромской области).— У кн.: Ономастика. [Респ. міжвід. зб. / Відп. ред. К. К. Цілуйко]. Київ, 1966, с. 146—152.

Тагунова В. И. Из истории суффикса -ице в личных собственных именах.— Уч. зап./Муром. пед. ин-т, 1963, вып. 6, с. 159—167.

Тагунова В. И. Категория уменьшительности и ласкательности в диалектной антропонимии.— Ономастика Поволжья. 2. Горький, 1971, с. 81—85.

Толкачев А. И. К истории словообразования форм со зна-

чением субъективной оценки (квализитативов) личных собственных имен греческого происхождения в древнерусском языке XI—XV вв.—У кн.: Историческая ономастика. М., 1977, с. 72—130.

Толкачев А. И. Основные факторы фонетических изменений в заимствованных грекохристианских именах в древнерусском языке.—Славянское языкознание / VII Междунар. съезд славистов.—М., 1973, с. 252—271.

Угрюмов А. А. Русские имена.—Вологда, 1970.

Угрюмов А. А. Фонетическое и морфологическое освоение русским языком заимствованных личных имен.—Уч. зап. / Вологод. пед. ин-т, 1961, т. 26, с. 22—27.

Успенский Б. А. Из истории русских канонических имен (История ударения в канонических именах собственных в их отношении к русским литературным формам).—М., 1969.

Успенский Л. Ты и твое имя: Имя дома твоего.—Л., 1972, —573 с.

Усціновіч А. К. Антропанімія Гродзенщизни і Брэстчыны.—Мн., 1975, с. 7—107.

Усціновіч А. К. Мужские личные имена в гродненских и брестских актах XV—XVII вв.—У кн.: Антропониміка / Ред. В. А. Ніконов, А. В. Суперанская. М., 1970, с. 262—266.

Усціновіч А. К. Эмаціянальна-ацэнчыная формы мужчынскіх асабовых імён Гродзенщизны і Брэстчыны па помірках пісьменнасці 14—17 стст.—У кн.: Пытанні беларускай этнографіі, фалькларыстыкі і тапанімікі. Мн., 1967, с. 153—164.

Фролов Н. К. Антропонимия Приворонежья XVII в. Автореф. дис. ... филол. наук.—Воронеж, 1972.

Худаш М. Л. З історії української антропонімії.—Київ, 1977, 236 с.

Цимбалюк Ю. Ф. Із спостережень за розвитком власних імен Запорізької області.—У кн.: Питання ономастики Південної України.—Київ, 1974, с. 168—170.

Цыпленикова Л. Х. Экспрессивные возможности имен собственных в процессе словообразования.—Герценовские чтения, XXV. Филол. науки. Л., с. 41—43.

Чернышев В. И. Несколько замечаний об украинских и русских личных именах.—У кн.: Мовознавство. Киев, 1948, т. 6, с. 67—73.

Чернышев В. И. Русские уменьшительно-ласкательные личные имена.—РЯШ, 1947, № 4, с. 20—27.

Чичагов В. К. Вопросы русской исторической ономастики: Об отношении русских имен к греческим в русском языке XV—XVII вв.—ВЯ, 1957, № 6, с. 64—80.

Чичагов В. К. Из истории русских имен, отчеств и фамилий (Вопросы русской исторической ономастики XV—XVII вв.).—М., 1959.—127 с.

Чубач М. С. Походження і значення наших власних імен.—Українська мова в школі, 1958, № 3, с. 66—70.

Чумакова Ю. П. К вопросу о формах личного имени в русской диалектной речи.—У кн.: Антропониміка / Ред. В. А. Ніконов, А. В. Суперанская. М., 1970, с. 200—205.

Чучка П. П. Антропонімія Закарпаття / Вступ та імена/: Конспект лекцій.—Ужгород, 1970. 103 с.

Чучка П. П. Антропонимия Закарпатья: Автореф. дис. ... филол. наук.—Киев, 1970.

Шило Г. Ф. Власні особові імена (Словотворна характеристика).—Тези доповідей 5 звітно-наукової конференції Дрогобицького пед. ин-та за 1962 рік. Секція гуманітарних наук, 1963, с. 135—139.

Щетинин Л. М. Русские имена (Очерки по донской антропонимии). Изд. 2-е.—Ростов н/Д, 1975, 252 с.

Юркенас Ю. Древние сложные имена в письменных памятниках Великого княжества Литовского: Автореф. дис. ... филол. наук.—Вильнюс, 1966.

Янкоўскі Ф. М. Уласныя імёны, іх варыянты і некаторыя формы ад імёнаў.—У кн.: Матэрыялы для слоўніка. М., 1960, с. 187—198.

Bystroń St. Księga imion w Polsce używanych.—Warszawa, 1938.

Słownik imion. Opracowały Wanda Janowowa, Aldona Skarbek, Bronisława Zbijowska i Janina Zbiniowska.—Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk, 1975, 316 s.

АЛФАВІТНЫ ПАҚАЗЧЫҚ ІМЁН

У паказчык уключаны імёны, якія разглядающа ў працы «Беларуская алтрапанімія. Уласныя імёны, імёны-мянушкі, імёны на бацьку, прозвішчы» (Мн., 1966) і ў гэтай працы. Лічбы I, III указваюць, у якой з гэтых кніг сустракаецца імя, а арабскім лічбамі паказаны старонкі. Арфаграфічныя і блізкія фанетычныя варыянты аўяднаны — даюцца ў адным радку з указаннем адрознення ў дужках. Напрыклад: А(О)бакум, Ав(вв)акум, Ми(i)рон, На(в)ум, Ни(i)чи(ы)по(а, е)р, Пат(ц)ей, Паўлюц(ы), Пацка(о), Раф(х)ал.

Аарон I 16	А(О)влей I 26; III 133, 135
Абрагам I 19	Абраам I 19; III 140
Абрах(ы) I 26	Абраамій I 19; III 138
Абрахэй I 26	Аврам I 19, 20; III 154
А(О)бакум I 16; III 147	Аврамій I 19; III 138, 140
А(О)бакун I 16, 17; III, 147	Аврыло III 146
Абакунчык I 16; III 208	А(О)всей гл. Евсей, Аўсей
Абрам I 19, 20; III 18	А(О)втих гл. Евтух
Абрамец I 20; III 241	А(О)втух гл. Евтух, Аўтух
Абрамка I 20; III 18, 177	А(О)втушка(о) I 68; III 176
Абрамук I 20; III 219, 223	Авфім I 69; III 131
Абрамушка III 18	А(О)вхім гл. Евхім, Яўхім
Абрамчук I 20; III 224	Атап I 20, 21
Абрамчык I 20; III 18, 208	Атапей I 20
Абрасім I 26	Агапи(i)й I 20; III 140
Аброж(ы) I 26	А(О)гапон I 21; III 18, 148
Ав(вв)акум I 16; III 147	Агафей I 20
Агустин I 17	Агафон I 21; III 18, 220
Агуштын I 17; III 37, 148	Агтей I 21, 22; III 136
А(О)вдей I 17, 18; III 38, 133, 135	А(О)гей I 21, 22; III 132, 135
Авид I 17, 18; III 138, 140	Агейка I 21; III 177
А(О)вдокім I 64; III 62, 149	Агейчык I 21; III 208
Авер I 18	Агуста I 17
А(О)верка(о) I 18, 19; III 175	Агусцік I 17
А(О)веркей I 18; III 133	Адакімчык I 64; III 208
А(О)верки(i)й I 18; III 137, 138, 140	Адаль III 19
Авер'ян I 18	Адалька III 19
Авило I 36	Адалюк III 19
А(О)вксенты(i)й I 19; III 138, 140	А(О)дам I 22, 60; III 18, 19, 148, 158
Авлас I 45; III 155	Адамачка III 193
	Адамей III 18, 245
	Адамейка I 22; III 196

- Адамец I 22; III 18, 242
 Адамка I 22; III 18, 177
 Адамук III 18, 222
 Адамуля III 18, 235
 Адамусь III 18, 238
 Адамушка I 22; III 18, 192
 Адамцє III 18, 243
 Адамчук I 22
 Адамчык I 22; III 18, 19, 208, 210
 Адацец III 18, 19, 242
 Адась I 22; III 19, 236
 Адаська I 22; III 18, 19, 200
 Адах I 22, 60
 Адахно I 60
 Адаш I 22
 Адашачка III 18, 19, 196
 Адашка(о) I 22; III 18, 189
 Адашчук I 22, 60
 Адашчык I 22; III 212
 Адашечка III 19
 Адвартзік III 127, 203
 Адеік III 18, 19, 204
 Адзім III 40, 158
 Адзюня III 18, 19, 232
 Адолік III 19
 Адоль III 19
 Адольф III 19
 Адоляк III 19
 Аза I 22
 А(О)зар I 22, 23, 70, 71; III 61,
     143, 149, 157, 158
 Азарій I 23
 Азарня I 22, 23; III 143
 Азарка I 23; III 177
 Акатей III 183, 135
 Акила I 23
 Аки(i)м I 83; III 19, 149
 Акімка III 19
 Акімушка III 19
 Акімчык III 19
 Акрэм I 75
 Аксант I 19
 Аксель I 19; III 234
 А(О)ксенъ I 19; III 38, 244
 А(О)ксентей I 19; III 38, 133, 135
 Аксенціюк I 19; III 219
 Аксенчык I 19; III 208
 Аксём III 157
 А(О)ксён I 19; III 38, 157
 Аксёнчык I 19; III 208
 Аксэнт (Аўксенцій) III 38
 Аксюк I 19; III 219
 Аксюта I 19; III 240
 Аксянюк I 19; III 219
 Аксянчук I 19; III 224
 А(О)кул(а) I 23; III 144
 Акулік I 23; III 202
 Акулка I 23; III 177
 Алампій I 64
 А(О)лег I 129; III 19, 20, 22, 24,
     37
 Алега III 19, 20
 Алежа III 19, 20
 Алејак III 19, 20
 Алејап'ка III 19, 20
 Алејачка III 19, 20
 Алејка III 19, 20
 Алејык III 19, 20
 А(О)лекса I 24, 25, 26; III 20,
     22, 24, 26, 28, 171
 А(О)лександер I 23, 24
 А(О)лександр I 23, 24; III 24,
     148
 А(О)лександро I 23, 24; III 24,
     147
 А(О)лексей I 24, 25, 26; III 28,
     133, 135
 А(О)лексій I 24, 25, 26; III 28,
     138
 Алексяюк I 25; III 219
 А(О)лекша I 24, 25; III 28
 Алекшай I 24, 25, 26; III 28
 А(О)лекши(ы) I 24, 25, 26; III
     28
 А(О)лекций I 24, 25; III 28
 Алем'яка III 19, 20
 Алесс I 24; III 24
 Алесенька III 21, 22, 27, 199
 Алесік I 24; III 21, 22, 27, 214
 А(О)лесь I 24; III 20, 21, 22, 24,
     27, 200, 236
 Алес'ка I 24; III 21, 22, 27, 200
 Алесюшка III 21, 27
 А(О)лехно I 24, 25; III 24, 28,
     233
 Алечык III 19, 20
 А(О)лешка(о) I 25, 26; III 28,
     188, 189
 Алёкса I 25
 Алёушка III 19, 20
 Алёха I 25; III 24, 246
 Алёхна I 25; III 233
 Алёш III 24, 248
 Алёша I 25; III 19, 20, 22, 24, 82,
     248, 249
 Алёшанька III 25, 199
 Алёшачка III 24, 25, 196
 Алёшка I 25; III 25, 188, 189, 190

- Алёшык III 25, 215
 Алік I 24; III 19, 20, 21, 22, 24,
     25, 27, 37, 71, 136, 147, 202,
     204
Али(i)м I 26
Алипий I 26
Аліс I 72
А(О)ли(i)сей гл. Елісей
 Алісейчык I 72; III 208
 Алісімчык I 72; III 208
 Алистрат I 68; III 155
А(О)ли(i)фер I 71; III 156
 Алифера I 71; III 177
А(О)лихвер I 71; III 156
 Аліцак III 19, 20
А(О)лтух I 68, 69; III 155
 Алфей I 26
А(О)лфер I 71
 Алферый III 139
 Алфёр III 139
 Алғи(i)й I 26; III 140, 175
 Алька(o) III 19, 20, 21, 22, 27,
     183
 Алькушка III 71
 Альпер I 71
Альфер I 71
 Альфрэд III 20
А(О)льхи(i)м I 69, 70; III 131,
     156
 Альчык (Aler) III 19, 20
 Аляксандарка III 20, 22, 26
 Аляксандр I 24; III 20, 26, 147
 Аляксандра III 20, 22, 26, 170
 Аляксандрык III 20, 22, 26, 203
 Аляксанка I 24; III 20, 22, 26,
     177
 Аляксания III 26
 Аляксаха III 26
 Аляксаша III 21, 22, 27
 Аляксашка III 21, 22, 27, 190
 Аляксей I 25; III 24, 25, 136
 Аляксейка III 24, 25, 180
 Аляксейчык I 25; III 24, 25, 208,
     210
 Аляксюк I 25; III 219
 Аляксюта I 25; III 240
 Аликсеюшка III 24, 25, 192
 Аляксюк I 24; III 21, 27
 Аляхно I 24, 25; III 21, 27, 233
 Аляшун III 25, 231
 Алюх III 19, 20
Амбражук I 26; III 29
Амбра(o)жэ(e)й I 26; III 134
Амбражайчык I 26; III 208
- Амброж I 26
Амброжи(ы) I 26
Амброжий I 26; III 137
А(О)мброс I 26, 27; III 139, 151
А(О)мбросей I 26
Амбросій III 139
Амброз III 151
Амвросий I 26, 27; III 140
А(О)меллан III 149
Амеллан I 72; III 149
А(О)мелька(o) I 73; III 62, 177,
     183, 187
Амельянчук III 224
Амельянюк I 73
А(О)мелян I 72; III 149
Амос I 27
А(О)мрос I 26, 27
Амфілохій III 138
Амяллян III 61
Амяльчук I 73; III 224
Амяльян I 73; III 61, 62, 159
Амяльянец I 73; III 242
Амяльячык I 73; III 208
Амялюк I 73; III 62, 219
Амялюсік I 73; III 214
Амялюшка I 73; III 192
Амялян III 61, 62, 159
Амялянец I 73
Амялянка III 62, 180
Амялянчук III 62, 210
Амяляшка I 73; III 189
Амяляштык I 73; III 212
Анань I 27, 28; III 28, 139,
     143
А(О)наней I 28
Ананечко I 28
Анани I 28
Анани(i)й I 28; III 28, 139, 143
Ананік III 28, 203
Ананізак III 28
А(О)нания I 27, 28; III 28, 143
Анания I 27, 28; III 28, 143
Ананцьо I 28
Ананчук I 28; III 224
Ананька I 28; III 177
Ананьо I 28
А(О)нанья I 28
Анания I 27, 28; III 28, 169, 143
Анапре(з)й III 130, 134, 135
Анапрый I 130; III 35, 137
Анапрэйка I 130; III 177
Анапрэйчук I 130; III 208
Анастас III 28, 139

- Анастаси(i)й I 28; III 28, 139,
     140
 Анаст III 28, 236
 Анатолій III 28, 29, 139, 213
 Анатолік III 203
 Анатоль III 28, 139, 161
 Анатолька III 180
 Анашка I 28; III 189
 Андранюк I 30; III 219
 Андрасюк I 30; III 225
 Андраш I 29; III 31
 Андрашчук I 30; III 225
 Апдраюк I 29
 А(О)ндре(э)й I 28, 29; III 29, 30,
     31, 132, 135, 136
 Андре(э)йка(о) I 29; III 30, 31,
     175, 177
 Андрея I 28, 29; III 31
 Аандриан III 148
 Аандріаш I 30
 А(О)ндрієць I 30
 Аандрієчко I 30
 А(О)ндрій I 30
 А(О)ндрійко I 30
 Аандрійцьо I 30
 Аандрим I 29
 Аандрис I 29
 Аандриян III 148
 Аандрол I 30
 Аандрон I 30; III 30, 168
 Аандроник I 30
 Аандрончук I 30; III 208
 Аандрос(ъ) I 29, 30; III 31, 237
 Аандросік I 30; III 214
 Аандроши I 29
 Аандрук I 29; III 30, 219, 222
 Аандрулік III 30, 213
 Аандруліс I 29
 Аандруль III 30, 234
 Аандруля III 30, 235
 Аандрунь I 30
 А(О)ндро(ю)с(ъ) I 29, 30; III 30,
     31, 237, 238
 Аандрусенсько I 30
 Аандруск I 30
 Аандрусяк I 29; III 229
 Аандрух I 29, 30
 Аандруха I 29; III 30, 246
 Аандруш I 29
 Аандруша I 29; III 30, 250
 Аандрушанька III 30, 199
 Аандрушка(о) I 29, 30; III 30, 31,
     192
 Аандрушчук III 30, 212
- Аандрый III 29, 30
 Аандрыйко III 30
 Аандрыйко I 30, 204
 Аандрыйюк I 29; III 219
 Аандрыйнец I 29; III 242
 Аандрыйшака I 29; III 189
 Аандрэец I 29; III 242
 Аандрэй I 29; III 29, 30, 135, 136
 Аандрэйка I 29; III 30, 177
 Аандрэйчук I 29; III 30, 208
 Аандрюс I 29; III 31, 237
 Аандёха I 28; III 246
 Аанік III 28
 А(О)ни(i)ка(о) I 87; III 175
 А(О)ни(i)кей I 87; III 134, 135
 Аанікейчук I 87; III 208
 Аанік I 87
 А(О)нки(i)й I 88
 Ааніс I 129, 130
 Аансар I 130
 А(О)ни(i)сий I 129, 130; III 138
 А(О)нисим I 130; III 152
 А(О)ни(i)ска(о) I 129; III 176,
     177, 187
 А(О)ни(i)ська(о) I 129, 130; III
     177, 187
 Ааніфер I 130
 Аанічак III 28, 227
 А(О)ни(i)шка(о) I 129, 130
 Аанішчук I 130; III 224
 Аанішчук I 129; III 208
 А(О)нопрей I 130, 131; III 35, 134,
     135
 А(О)нопри(i)й I 130, 131
 Анос I 28
 Аносік I 28
 А(О)ношка(о) I 28, 131; III 191
 Аирос I 29; III 31, 237
 Аитак III 31, 33, 226
 Антапюк I 31; III 219
 Антасей III 31, 32, 245
 Антась III 31, 32, 236
 Антачак III 31, 32, 228
 Антін I 31
 Антінко I 31
 Антін(i)ох I 30
 Антіп I 30
 А(О)нтипа I 30; III 144
 Аントлік III 28, 29, 203
 Аntonль III 28, 29
 Аntonлька III 28, 29
 А(О)нтон I 30, 31; III 31, 154
 Аntonней I 30; III 35, 133, 135
 Аntonеец I 31; III 242

- Антони(i) I 30, 31; III 33
 Антона(i)й I 30, 31; III 137, 138,
     140
 Антона(i)к I 31; III 31, 32, 34,
     202, 203
 Антонка III 31, 32, 34, 180, 187
 Антонушка III 31, 32, 34, 192
 Антончык I 31; III 31, 32, 34, 208,
     210
 Аントська III 32, 34, 180, 187
 Антосечка(o) III 31, 32
 Антосік III 31, 32, 34, 214
 Антосічак III 31, 32, 34, 228
 Аньось I 31; III 29, 31, 32, 34, 166,
     236
 Аньоська(o) I 31
 Аньох I 31
 Аньош III 31, 32, 248
 Аньоша I 31; III 29, 31, 32, 34,
     248, 249
 Аньошанька III 31, 32, 34, 199
 А(O)нтошка(o) I 31; III 31, 32,
     34, 35, 189, 190
 А(O)нтрол I 69; III 156
 Аньрошка III 189
 Аньтук III 31, 34, 33, 222
 Аньтусек I 31; III 31, 33
 Аньтус III 33, 34, 238
 Аньтух I 31; III 246
 Аньтык III 31, 33, 34, 204
 Аньтэк III 31, 33, 34, 226
 Аньтэка (Антон) III 31, 33, 34
 Аньупрык III 35, 139
 А(O)нупрай I 130, 131; III 35,
     135, 136
 А(O)нуфри I 130
 Аньуфрык I 130; III 35, 138
 Аньуфрыюк I 130; III 219
 Аньуфрэйчык III 35, 210
 Аньхрэй III 135
 Аньф(x)им I 31
 Анье III 31, 33, 34, 243
 Аньцк III 31, 33, 34, 166, 204
 Аньціл(a) I 30; III 145
 Аньцілар I 130
 Аньціпарук I 130; III 219
 Аньціпка I 30; III 177
 Аньціх I 30
 Аньцічак III 31, 33
 Аньцута I 30; III 240
 Аньцух I 30
 Аньцушка I 30; III 192
 Аньцыя I 30
 Аньцылар I 130
 Аңызып I 30
 Аңюсь III 34, 238
 Аңюшка I 28; III 192
 Аңалін III 35, 168
 Аңалінар III 35, 161
 Аңалінарый III 139
 А(O)ланас I 33, 34; III 35, 139,
     155, 161
 Аланасік I 33; III 202
 Аланаска III 35, 180, 188
 Аланасчык I 33; III 208
 Аланасюк I 33; III 219
 Аланася III 35, 170
 Аланель I 34; III 234
 Алемцій III 138
 А(O)пимах ел. Епимах
 Алалон I 31
 Аиоллон I 31; III 175
 Апон I 34
 Апулінар III 35, 139, 161
 Аранчук I 16; III 224
 Арасим I 51, 52; III 56, 148
 Ара(о)фей I 80, 81; III 133, 134
 А(O)ре(з)ст I 131; III 37, 152
 А(O)рефа I 31; III 144
 А(O)ре(з)фи(i)й I 31; III 145
 А(O)рехва I 31; III 144
 А(O)рехвій I 31
 Аркадюш III 36
 Аркадзей III 36, 136
 Аркадзенька III 36, 196
 Аркадзечка III 36, 193
 Аркадзé III 36, 174
 Аркадзій III 36, 139
 Аркадзік III 36, 203
 Аркадзь III 36, 139, 161
 Аркадзъка III 36, 180
 Аркадзюш III 36, 164
 Аркадзя III 36, 170
 Аркаша III 36, 249
 Аркашанька III 36, 189
 Аркашачка III 36, 196
 Аркашка III 36, 190
 Арон I 16
 Аронка I 16
 Аронцій III 138
 Арсей III 37
 Арсен I 32; III 139
 Арсеней I 32
 Арсени(i)й I 32; III 36, 139, 140
 Арсенік III 37, 203
 Арсенцій III 37, 142
 Арсень III 36, 37, 16
 Арсельчык III 37, 210

- Арсения I 37, 170
 Арсешка III 37, 190
 А(О)ртем I 32; III 154
 Артема I 32; III 140
 Артемей I 32; III 37, 133, 135
 Артеми(i)й I 32; III 138, 140
 А(О)ртём I 32; III 37
 Артим I 32; III 37, 154
 Артур III 37, 163
 Артурчык III 37, 210
 Артурык III 203
 Артусь III 37, 238
 Артух I 32; III 246
 Артюх I 32
 Архи(i)п I 33; III 37, 148
 Архілец I 33; III 242
 Архи(i)пка(o) I 33; III 37, 180
 Архипп I 32
 Архігушка III 37, 192
 Арцим I 32; III 154
 Арцем I 32; III 37, 125, 139, 161
 Арцемій I 32; III 139
 Арцемік III 37, 203
 Арцемка III 37, 180
 Ариємчых III 37, 208, 210
 Арцим I 32
 Арцимук I 32; III 219
 Арцих I 32; III 246
 Арциюх I 32; III 246
 Арциюша III 37, 250
 Арциюшка I 32; III 192
 Арцимук I 32; III 219
 Арцимюк I 32; III 219
 Арык III 37, 204
 Арыст III 148
 Арест I 131; III 37
 Арафій III 145
 Асай I 91
 Асип I 88, 89; III 76, 150
 Асілік I 89; III 202
 Асілік I 89; III 215
 Асілук I 89; III 219, 223
 Асілчук I 89; III 224
 Асілчык I 89; III 208
 Асілюк I 89; III 219, 223
 Астанька I 67; III 197
 Астаня I 67; III 231
 А(О)стап I 66, 67; III 155
 Астанейка III 197
 Астанік III 203
 А(О)стапка(o) I 66, 67; III 176,
     177, 180
 Астанук I 67; III 219
 Астанчук I 67; III 224
 Астапчык I 67; III 208, 210
 А(О)стафей I 66, 67; III 134, 135,
     136
 А(О)стафи(i)й I 66, 67; III 137
 А(О)стах I 67; III 232
 А(О)сташ I 67
 А(О)сташка(o) I 66, 67; III 188
 Аталац I 34
 Атанасій I 34
 Атап I 67
 Атапчык I 67; III 208
 Атрахім I 163
 А(О)тро(a)фим I 162; III 117,
     153
 Атрох I 163; III 168
 А(О)троким I 162; III 153, 117
 Атроша I 163
 А(О)трокша(o) I 162, 163; III
     117, 176, 177, 188
 Атрушка I 163
 Аўгуль I 17; III 233
 Аўгуня I 17
 Аўгуст III 37
 Аўгуста I 17
 Аўгустын I 17; III 37
 Аўгустынчык I 17; III 208
 Аўгусцін I 17; III 37
 Аўгусці I 17; III 168
 Аўгусця I 17
 Аўгута I 17
 Аўдак I 64; III 168
 Аўдзей I 18; III 37, 133, 135
 Аўдзейчык I 18; III 37, 38, 208,
     210
 Аўдзяйчук I 18; III 224
 Аўдоя I 64; III 231
 Аўдошка I 64; III 189
 Аўксеній III 37, 38
 Аўлас I 45
 Аўласка I 45; III 177
 Аўласюк I 45; III 219
 Аўрало III 18
 Аўрам I 20; III 18
 Аўрамец I 20; III 241
 Аўрамчык I 20; III 208
 Аўсей I 65; III 135
 Аўсейка I 65; III 177
 Аўсейчык I 65; III 208
 Аўсяец I 65; III 242
 Аўтка I 69
 Аўтух I 69
 Аўтушка I 69; III 177, 188
 Аўфер I 71
 Аўхім I 70

- А(О)фанас I 33; III 35, 154, 161
 А(О)фа(о)насей I 33, 34; III 133,
 135
 Афанаси(i)й I 33, 34; III 35, 137,
 138, 139, 140
 Афанасік I 33; III 202
 Афанаска III 35, 180
 Афанас I 35, 161
 Афінаген III 38
 Афон I 34; III 139
 Афони(i)й I 34; III 139, 140
 Афонька I 34; III 177
 Афоня I 34; III 35, 169, 171
 Аханько I 34; III 177
 А(О)хра(о)мей I 74, 75; III 135
 Ахрамейка I 75; III 196
 Ахрамец I 75; III 242
 Ахрамук I 75; III 219, 223
 Ахрамчук I 75; III 224
 А(О)хре(э)м I 74, 75; III 149
 Ахрэмка I 75; III 177, 180
 Ахрэмчук I 75; III 208
 А(О)хтанас(iй) I 34
- Багдак III 226
 Ба(о)гдан I 35; III 38
 Ба(о)гданец I 35; III 241, 242
 Багданік III 38, 203
 Ба(о)гданка(о) I 35; III 38, 180,
 188
 Багданок I 35; III 215
 Багданчук I 35; III 224
 Багданчык I 35; III 38, 208, 210
 Ба(о)гдаш I 35; III 247
 Багдаша III 38
 Багдзей I 35; III 245
 Багдая I 35; III 169
 Батуслаў III 38
 Багуша III 249
 Базилій I 41
 Базилько I 41
 Базылек III 43, 45, 216
 Базыли I 39, 40
 Базылік I 41; III 202
 Базыль I 39, 40, 41; III 43, 45,
 164
 Базылька III 43, 45, 180
 Базыльчук I 41
 Базыльчык I 41; III 208
 Базылюк I 41; III 219
 Базъко I 41
 Бакум I 17
 Ба(о)кун I 16, 17
- Бакунец I 17
 Бакуичык I 16; III 208
 Бакуя I 17
 Балец I 34
 Балодзька III 118, 183
 Балтазал I 34
 Балта(о)зар I 34; III 139
 Балтазер I 34
 Балтасарый III 139
 Ба(о)лтра(о)мей I 37, 38, 39; III
 132, 134
 Балтрамяюк I 38; III 219
 Балтромей I 39
 Балтромеец I 37, 38
 Балтромеюс I 37
 Балтрук I 38; III 219
 Балтруш(а) I 38
 Балтрушка I 38; III 192
 Банадысь I 42
 Баўтрушка III 192
 Баўтрым I, 38, 39
 Бенадык I 42
 Бенадыкт I 41, 42; III 148
 Бенадысь III 236
 Бенда I 42
 Бенеди(дз)кт I 41, 42; III 148
 Бенедык I 42
 Бенедыкт I 41, 42; III 148
 Бенедыктас I 41
 Бенедыкты I 41
 Бенедычук I 42; III 219
 Бенеды I 42
 Бенедью I 42
 Бенекты I 42
 Бенец I 42; III 242
 Бенеш I 42; III 247
 Бенза I 42
 Беник I 42
 Бенк I 42
 Бенко I 41; III 175, 187
 Бенька(о) I 41, 42; III 175, 177,
 187
 Бенюс I 42
 Беняш I 41, 42; III 247
 Бернад I 34
 Бернард I 34
 Бернат(ь) I 34
 Берта(о)ш I 37, 38
 Владзік III 118, 166, 204
 Богдан I 35; III 38, 158
 Богданець I 35
 Богдаш III 247
 Богдзя III 174
 Богусь III 38, 238

- Бодзік III 38, 204
 Бодзя III 38
 Болек III 38, 226
 Болесь III 38, 168
 Болеська III 38, 183
 Болік III 38, 204
 Болісь III 38, 168
 Болтрок I 37, 38
 Болька III 38, 39, 183
 Больось III 39, 238
 Бонік III 39, 204
 Боня III 38, 231
 Бора III 39, 171
 Борашка III 39, 198
 Борачка III 39, 193
 Борисеш I 36
 Борка III 39, 183
 Бортко I 37
 Борык III 39, 204
 Борыс III 39, 158
 Борычак III 39, 227
 Боўтрамей I 39
 Боўтрык I 38, 39; III 202
 Браніслаў III 40, 88
 Бронак III 40
 Бронечка III 40
 Бронё III 40
 Бронік III 40
 Бронісъ III 40
 Броніська III 40
 Бронічак III 40
 Бронусъ III 40
 Бронцік III 40
 Бронця III 40, 243
 Брончык III 40
 Бронвка III 40
 Бронюсъ III 40
 Броня III 40, 171
 Броняк III 40
 Бутрамей I 38, 39
 Бутрн(ы)м I 37, 38
 Бутримей I 39
 Буутрамей I 39
 Бызыльчук III 224
 Быська III 63, 200
 Бэнда I 42
 Бэндэя I 42
 Бянасік I 42; III 214
 Біндала I 42
 Бяпдзелік I 42; III 213
 Бянько I 42; III 177
 Вавил I 36
 Вази(i)ла(o) I 36
 Вавойша I 36
 Вавок III 118, 216
 Ваврик I 106
 Вавринец I 105
 Вавричок I 106
 Вавро I 106
 Ваврын I 105; III 82
 Вавува I 36
 Вавула I 36
 Вавуля III 118, 235
 Вавунчык III 118, 213
 Вавуль III 118, 230
 Вавуня III 118, 232
 Вавуська III 118, 201
 Вавуся III 118, 239
 Вавутка I 36
 Вадзік III 40, 204
 Вадзім III 40, 118, 158
 Вадзімка III 40, 181
 Вадзічак III 40, 41, 227
 Вадзька III 40, 41, 183
 Вадзюня III 40, 41, 232
 Вадзя III 40, 41, 171
 Вайпрух III 246
 Вайтан I 46
 Вайтко I 46; III 177
 Вайткуп I 46; III 231
 Вайтук I 46; III 219
 Вайтуль I 46
 Вайцех III 51, 164
 Вайцешкa III 188
 Вайщешык I 46; III 208
 Вайцешик I 46; III 202
 Вайцюк I 46; III 219
 Вайцюль I 46; III 233, 234
 Вайшох I 46
 Вакула I 46; III 144
 Вакулік I 46
 Вакульчык I 46; III 208
 Вакулюх I 46; III 219, 223
 Вакушка III 192
 Валадзей III 118, 245
 Валадзёк III 118, 216
 Валадзько I 44; III 177
 Валадзюк III 118, 222
 Валадзюн III 118, 231
 Валадзюшка III 118, 192
 Валадко I 44; III 177
 Валадось I 44; III 237
 Валашок III 118
 Вален III 42, 168
 Валент I 36; III 43
 Валентей I 36; III 43, 134, 135
 Валентин I 36

- Валентон I 36; III 43
 Валенты I 36
 Валентый I 36; III 43, 137
 Ва(о)лентын I 36; III 43, 148
 Валенцік III 202
 Валер III 41, 161
 Валера III 41, 170
 Валерак III 41, 226
 Валеранька III 41, 198
 Валерачка III 41, 193
 Валерка III 41, 181
 Валерчык III 41, 210
 Валерый III 41, 139, 142, 204
 Валерык III 41, 203
 Валерычак III 41, 42, 227
 Валет III 41, 42
 Валечка III 42, 194
 Валё III 42, 174
 Валёк III 42, 217
 Валёчак III 42
 Валік III 41, 42, 204
 Валіс I 36
 Валічак III 42, 227
 Валодак III 41
 Валодзенька III 118, 198
 Валодзечка III 118, 194
 Валодзё III 118, 174
 Валодзéк III 118, 204
 Валодзéц III 118, 119
 Валодзéчак III 118, 119, 227
 Валодзька I 44; III 118, 119, 177,
     183, 187
 Валодзюшка III 118, 119, 192
 Валодзя I 44; III, 118, 119, 166,
     169, 173
 Валодка III 118, 119, 177, 183,
     187
 Валоха III 118, 119, 246
 Вальде(э)мар III 118, 119, 164
 Валька III 42, 184
 Вальчык III 208
 Валюк III 42
 Валюлис I 37
 Валюля I 36
 Валюсь III 42, 238
 Валюта I 36; III 240
 Валютыс I 37
 Валюшчык III 212
 Валя III 41, 42, 158, 171
 Валянт I 36; III 43
 Валянты(ы) I 36
 Валянцік III 42, 158
 Валянцюк III 42, 43
 Валяр'ян III 41, 43, 158
 Ванец I 87; III 242
 Ванечка III 64, 65, 67, 194
 Ванек III 64, 65, 67, 217
 Ванéчак III 67
 Ванік III 64, 65, 67, 204
 Ванічак III 64, 65, 67, 227
 Ванічко I 87
 Ванко I 87; III 67, 177
 Ванслав I 43
 Вапчук I 87
 Вапчык III 67
 Вань I 87
 Ванька(о) I 87; III 64, 65, 67,
     166, 177, 184
 Ванъо I 87
 Вапъце III 64, 65, 67, 243
 Ванъщесь III 64, 65
 Ванъчык III 65, 211
 Вашы I 87; III 248
 Ванюк I 87; III 64, 65, 67, 219
 Ванюля III 64, 65, 235
 Ванюсьо I 87
 Вазиута III 64, 65, 67, 241
 Ванютка III 64, 67, 201
 Вапоха III 64, 65, 67, 246
 Ванючик III 64, 67
 Ванюша III 64, 65, 67, 250
 Вапюшанька III 64, 65, 67, 199
 Вапюшчык(о) I 87; III 64, 65, 67,
     192
 Вапюшык III 64, 65, 67, 215
 Вания I 87; III 64, 65, 67, 169, 170
 Ванятка III 64, 65, 201
 Ваняша III 64, 65, 67, 249
 Вар I 163
 Вараава I 37
 Вараўка I 37; III 177
 Варивон I 83
 Варла(а)м I 37
 Варнава I 37
 Варне(э)ль I 37; III 234
 Варно I 37
 Варфа(о)ла(о)мей I 37, 38, 39;
     III 135, 136
 Варфоломій I 39
 Вархлом I 37, 38; III 157
 Варывончык I 82; III 208
 Васа III 43, 45, 171
 Васек I 41
 Васенька III 43, 44, 198
 Васеха I 41; III 246
 Васечка III 43, 44, 193, 194
 Васё III 43, 45, 174
 Васек III 43, 44, 217

- Васі́ка I 41
 Васі́ха I 41; III 246
 Васі́чак III 43, 44
 Васі́к III 43, 44, 46, 204
 Васі́лєга III 43, 44, 46, 251
 Васі́лей I 39; III 133, 135
 Васі́лець I 41; III 43, 44, 46, 242
 Васі́(и)лечка(о) I 41; III 43, 44,
     46, 194
 Васі́лешка III 44, 46, 190
 Васі́лі III 43, 44, 46, 174
 Васі́лек I 41
 Васі́лечак III 43, 44, 46, 228
 Васі́ли I 39, 40
 Васі́нат(и)й I 39, 41; III 43, 46,
     137, 138, 139, 140, 142
 Васі́(и)лі(и)к III 43, 44, 46, 203,
     207
 Васі́ліна III 43, 44, 46, 233
 Васі́ліска III 43, 44, 46
 Васі́лічак III 43, 44, 46, 228
 Васі́(и)ль I 39, 40, 41; III 43, 44,
     46, 139, 155, 161
 Васі́(и)лька(о) I 41; III 43, 44,
     46, 177, 180, 181, 188
 Васі́льюк I 41
 Васі́льчи(ы)к I 41; III 208
 Васі́льчук I 41; III 224
 Васі́люга III 43, 45, 46, 251
 Васі́люк I 41; III 219
 Васі́люха III 43, 44, 46, 246
 Васі́люшка III 43, 44, 46, 192
 Васі́нота III 46, 241
 Васі́нютка III 44
 Васі́ня III 44
 Васі́чак III 43, 44
 Васко I 40, 41; III 175, 187
 Вась I 41; III 43, 45, 168
 Васька I 40; III 43, 44, 46, 177,
     184
 Васі́кітка III 44, 46
 Васко I 40, 41; III 43, 44, 46,
     175, 177, 180, 184, 187
 Васьо I 41
 Васьта III 43, 44, 46
 Ва́сок I 40, 41; III 43, 45, 46,
     219
 Васю́ III 43, 45, 46, 231
 Васю́нечка III 196
 Васю́нек III 43, 45, 46
 Васю́нечак III 43, 45, 46, 228
 Васю́нік III 43, 45, 214
 Васю́нька III 43, 45
 Васю́нчык III 43, 45, 46, 213
 Васю́ня III 45, 46, 232
 Васю́ся III 45, 46, 239
 Васю́та I 41; III 43, 45, 46, 240,
     241
 Васю́тка III 43, 45, 46, 196
 Васю́тка III 43, 45, 46, 201
 Васю́ха III 43, 45, 46
 Васю́чок III 43, 45, 46, 218
 Васю́ша III 43, 45
 Васю́шка I 41; III 43, 45, 46, 192
 Вася I 41; III 43, 45, 46, 169, 171
 Вася́та III 43, 45, 46, 240
 Вася́тка III 43, 45, 46, 201
 Ватслав I 43
 Ваула I 36
 Ваўжынец III 47
 Ваўранюк I 105; III 219
 Ваўрук I 104; III 219
 Ваўрух I 104
 Ваўрын I 105
 Ваўрышюк I 105; III 219
 Ваўрышук I 104; III 225
 Ваўцоль III 118, 119
 Ваўчок III 118, 119, 217
 Вах I 41; III 168
 Ваха III 43, 45, 47, 246
 Вахно III 225
 Вахнюк I 41; III 225
 Вахоня I 41; III 231
 Вахтисій I 41
 Вахуль I 41; III 233
 Ваца́к III 47
 Вацё III 47, 51
 Вацік III 47, 51, 204
 Вацічак III 47
 Вацко III 47
 Вацлав(ў) I 43; III 47
 Вацусь I 43; III 47
 Вацэ́к III 47
 Вацюк III 47, 219
 Вацюля III 47
 Вацюнка III 47
 Вацюня III 47
 Ваця III 47
 Ваця III 47, 51, 171
 Вацка(о) I 87; III 43, 45, 47
 Вацкель I 87; III 234
 Вацкун I 87; III 231
 Ващук I 87
 Велендик I 42
 Вендик I 42
 Венедик I 42
 Венеди(дзі)кт I 41, 42
 Венедыкт I 41, 42; III 148
 Венечка III 47, 194

- Венслав I 42, 43
 Венцеслав I 42
 Венцко I 43
 Венцкус I 43
 Венцлав I 42, 43
 Венъка III 47, 184
 Венъцко I 43
 Венъямін III 47
 Веня III 47, 171
 Верамей I 80
 Верамейчык I 80; III 208
 Верамчук I 80; III 224
 Верамяюк I 80; III 219
 Вер(а)мей I 79; III 62, 134, 135, 136
 Веремій I 80
 Верк I 43; III 175
 Верка I 43
 Веркей I 43
 Верхомей III 132, 135
 Весаў III 47
 Весік III 47
 Вестав(ў) I 43; III 47, 162
 Вец I 43
 Вечко I 43
 Вечаслаў III 162
 Віжуня III 232
 Ви(i)кенти(ці)ў I 43; III 37, 47, 48, 140, 142
 Ви(i)кта(о)р I 43; III 48, 49, 148, 222
 Віктарка III 48, 49, 181
 Віктарушка III 48, 49, 192
 Віктір I 43
 Вікторин I 44; III 148
 Ви(i)кторка(о) I 43; III 48, 49, 181
 Вікторчык I 43; III 208
 Віктось III 48, 49, 236
 Вікция III 48, 49, 243
 Віл I 44
 Вілік III 50
 Вілім I 44
 Вілітка I 44
 Вілівак III 50, 228
 Віліян III 120
 Віль I 44; III 244
 Вілько I 44; III 177
 Вількота I 44
 Вілюга I 44; III 251
 Вілюха I 44; III 246
 Віля III 50, 71, 174
 Вікадзік III 53, 54, 203
 Вінак III 48, 226
- Віналій III 139
 Віначак III 48
 Вінусь III 48, 238
 Вінцук I 43; III 47, 48, 49, 219
 Вінцуль III 47, 48, 234
 Вінцуля III 47, 48, 235
 Вінцусек III 48, 218
 Вінцусь III 47, 48, 238
 Вінцуся III 47, 48, 239
 Вінцучок III 48, 218
 Вінцэк III 47, 48, 226
 Вінцэнт(ы) III 47, 48
 Вінцэс(ь) III 47, 48, 236
 Вінцэт III 164
 Вінцюха III 48, 246
 Вінчак III 48
 Вінька(о) I 43; III 177, 187, 188
 Віра III 41, 42
 Ви(i)т I 44; III 48, 148, 168, 248
 Віта III 50, 171
 Вітак III 48, 49, 50, 51 226
 Вітален'ка III 50, 198
 Віталечка III 50, 194
 Віталё III 50, 174
 Віталёк III 50, 216
 Віталёчак III 50, 228
 Віталій III 49, 50, 139, 142, 171, 184, 205
 Віталій III 48, 49, 50, 203
 Віталічак III 50, 228
 Віталій III 48, 49, 50, 161, 168
 Віталъка III 50, 181
 Віталъчык III 50, 210
 Віталя III 50, 170
 Вітар III 50, 244
 Вітара III 50, 244
 Вітачка III 50, 194
 Віташ I 44; III 248
 Ви(i)тка(о) I 44; III 50, 176, 177, 184, 187
 Віткус I 44
 Вітолік I 44
 Вітолъд III 51, 164
 Вітолъка III 51, 184
 Вітошка I 44; III 191
 Вітунька III 50, 198
 Вітуня III 48, 49, 50
 Вітусь III 50, 51, 238
 Вітуха III 50, 51, 246
 Вітушка III 50, 51, 192
 Вітька(о) I 43
 Вітэк III 48, 49, 226
 Вітя I 43

- Віхта(о)рь I 43
 Віхтір I 43
 Віцак III 49, 226
 Віщайка III 48, 49, 197
 Віценка III 48, 49, 198
 Віщечка III 48, 49, 194
 Віце III 48, 49, 50, 174
 Вічек III 48, 49, 51, 217
 Віцік III 48, 49, 50, 51, 204
 Віцічак III 48, 49, 50, 51, 228
 Віцька(о) III 48, 49, 50, 177, 180,
     184, 187
 Віцзк III 49, 226
 Віцент III 48
 Віцюг I 43
 Віцюк I 43; III 48, 49, 220, 222
 Віцюлік III 48, 49, 213
 Віцюлічак III 48
 Віцюлька III 48
 Віцюльчак III 48, 49
 Віцюля III 48, 49, 235
 Віцион(ъ) III 48, 49, 231
 Віционька III 48
 Віционълык III 49, 213
 Віционя III 48, 49, 232
 Віциюха III 48, 49, 246
 Віциючок III 48
 Віциюша III 48, 49, 50, 51, 250
 Віциюшка III 48, 49, 50, 51, 192
 Віця I 43; III 48, 49, 50, 51, 169,
     171
 Віцяй III 49, 245
 Віцяйка III 48
 Віцяк III 48, 49, 226
 Віцян III 48, 49, 230
 Віцянек III 48, 49, 218
 Віцяння III 48, 49, 231
 Віцятка III 48, 49, 201
 Віцяха III 48, 49, 246
 Віцяша III 48
 Віцяшка III 48
 Віцяючык III 48
 Владек III 120
 Влади(дз)мін(и)р I 44, 45
 Владислав I 45
 Владыс I 45; III 168
 Владысік I 45; III 202
 Владъ I 45
 Влас I 45; III 155
 Власн(и)й I 45; III 138, 140
 Власік I 45; III 202
 Власюк I 45; III 220
 Владек I 44
 Вова III 118, 119, 174
 Вованька III 118, 119, 198
 Вовачка III 118, 119, 194
 Вовік III 118, 119
 Вовічак III 118, 119, 228
 Воймен I 65
 Войт I 46
 Войтак III 51, 226
 Войташ I 46
 Войтек I 46
 Войтех I 45; III 51
 Войтешко I 46
 Войтка(о) I 46; III 51, 57, 176,
     177, 184
 Войтусь III 51, 238
 Войцех I 45, 46; III 51, 164
 Войцік I 46; III 202
 Войцоль III 233
 Волесь III 21, 22, 27, 236
 Волихвер III 156
 Володарь I 45
 Володик I 45
 Володимир I 44
 Володимирко I 45
 Володичок I 45
 Волод(ъ)ка(о) I 44, 45; III 120,
     176, 187
 Володя I 45
 Вольтусь III 51; 238
 Воля III 42
 Воси(и)п I 89; III 72, 74, 76, 159
 Восілка(о) III 72, 74, 181
 Воська III 72, 184
 Воук III 118, 119
 Воўка III 118, 119, 184
 Воўця III 118, 119
 Воўчык III 118, 119, 211
 Вуйцік I 46; III 202
 Вукол I 46; III 148
 Вуся III 118, 119, 239
 Вуця III 49
 Вэля III 43
 Вяргіній III 139
 Вяркей I 43
 Вярчук III 220, 223
 Вясюля III 47
 Вячаслаў III 51, 52
 Вячык III 51, 52, 205
 Габри(ы)ел(ъ) I 46, 47, 48
 Габрыял I 46, 47
 Габрияло I 47
 Габро I 49
 Габрук I 48; III 220
 Габрус(ъ) I 48; III 237

- Габрыала I 48
 Габрыельчык I 48; III 208
 Габрыла I 48
 Габрэль I 48
 Гавел I 46
 Гаврас I 47; III 237
 Гаврело I 46, 47, 48; III 146
 Гавриил I 46; III 148, 154
 Гаврик I 49
 Гаврик(ы)ла(о) I 46, 47, 48, 49; III 145
 Гаврилко I 47, 49; III 176
 Гаврилочко I 49
 Гаврис I 47; III 237
 Гаврук I 47; III 219
 Гавруло I 46, 47, 48; III 146
 Гаель III 234
 Ганий I 49
 Гайко I 49; III 177
 Гайчук I 49; III 224
 Галактио(ціє)н I 49; III 175
 Гальяш III 71, 163
 Гамелька III 62, 184
 Гамеля III 62, 172
 Гамілян III 61, 62, 159
 Гандрось III 30
 Гандруша III 30, 31, 250
 Гандрушка III 30, 31, 193
 Гандрый III 29
 Гандрийка(о) III 31, 181
 Гандрык III 30, 31
 Гандрелік III 30, 31
 Гандресь III 31
 Гантон III 34, 161
 Гантонка(о) III 31, 32, 34, 181
 Гантончык III 32, 34, 210
 Гантось III 31, 34, 236
 Гантоська(о) III 31, 34, 206
 Гантык III 31, 34, 205
 Ганъко I 64
 Ганюк III 225
 Гапанюк I 21; III 220, 222, 223
 Гапей I 20
 Гапон I 21; III 18, 148
 Гапонік I 21; III 202
 Гапончык I 21; III 208
 Гапонька I 21; III 18, 177
 Гараси(и)к I 52; III 56
 Га(о)раси(и)м гл. Герасим
 Гарасимочко I 52
 Га(о)рас(ъ)ка(о) I 52; III 56, 176, 177, 184, 187
 Гарась III 56, 168
 Га(о)рдэ(д)ей I 52, 53; III 52, 133, 135, 136
 Га(о)рдэйка I 53; III 52, 177, 181
 Гардзейчык I 53; III 208
 Гардзік III 52, 205
 Гардзюк I 53; III 220
 Гардзяйчук III 224
 Гардзяюк I 53; III 220
 Гарман I 52; III 148
 Гароім III 56, 164
 Гароімка III 56
 Гарцем III 37, 161
 Гарцемачка II
 Гарык III 69, 206
 Гарычак III 69
 Гаўраш I 48; III 248
 Гаўрош III 53, 248
 Гаўрук I 48; III 220
 Гаўрус(ъ) I 48; III 237, 238
 Гаўрута I 48; III 240
 Гаўруш I 48; III 248
 Гаўруша III 53, 250
 Гаўрушка I 48; III 192
 Гаўрушчык III 212
 Гаўрыл III 53, 146, 161
 Гаўрык I 48; III 53, 202, 205
 Гаўрыл III 53, 161
 Гаўрыла I 48; III 53, 146
 Гаўрыл III 53
 Гаўрылік I 48; III 202
 Гаўрылка III 53, 181
 Гаўрыльчык I 48; III 208
 Гаўрылюк I 48; III 53, 220, 222, 223
 Гаўрышка III 53, 190
 Гаўрэл III 53
 Гаўрэлка III 53
 Гаўрало III 53
 Геде(и)он III 148
 Гей III 169
 Геласій III 139
 Гелия(а)ш I 81, 82; III 72, 163
 Гека I 49; III 53, 54, 55, 130, 171, 173, 174
 Генадзій III 53, 54, 55, 139, 142
 Генадзік III 55
 Генадэз III 53, 54, 139, 161
 Генадэя III 53, 54, 170
 Генак III 53, 54, 226
 Геначка III 53, 54, 130, 194
 Гендос(ъ) III 54
 Генек III 53
 Генец I 49

- Генечка III 53, 54, 194
 Генё III 53, 54, 174
 Генік III 53, 54, 130, 205, 206
 Генічак III 53, 54, 130, 228
 Генка I 49; III 53, 54, 130, 184
 Геннадій I 49
 Гено III 53, 54, 174
 Генри(ы)х I 49; III 55
 Генук III 53, 54, 222
 Генулік III 53, 54, 213
 Генулька III 53, 54, 197
 Генуля III 53, 54, 235
 Генусь III 53, 54, 130, 238
 Генуська III 53
 Генцік III 53, 54
 Генця III 53
 Генчык III 53, 54, 211
 Генз III 53, 54, 168
 Ген'єка I 49; III 53, 54, 130, 184
 Гензк III 53, 55, 226
 Генюсь III 53, 130, 238
 Генюська III 55, 201
 Генюш III 53, 55
 Геня III 53, 55, 130, 171, 173
 Геняк III 226
 Георгій I 49, 51; III 55, 139, 142
 Гера III 54, 55, 56, 171
 Гераклій III 139
 Гераній III 56
 Герасік I 52; III 202
 Герас(и)м I 51, 52; III 56, 148, 158
 Герасімчук I 52
 Герасімчук I 52; III 208, 224
 Герасюк I 52; III 220
 Герачка III 56, 194
 Гервасій III 139
 Герман I 52; III 56, 148, 158
 Германка(о) III 56, 181
 Германчук III 224
 Гермель III 234
 Гермоген I 52; III 148, 175
 Геро III 174
 Героїмка III 181
 Героній I 80
 Геронім I 80
 Геронцій III 139
 Герусь III 56, 238
 Геруська III 56, 201
 Герцяній III 36, 142
 Герык III 55, 205
 Геричак III 55, 228
 Геша III 53, 55, 249
 Гешка III 53, 55, 190
- Гжегож I 53
 Гжесь III 107, 108, 236
 Гжеська III 107, 108, 200
 Гілерый III 139
 Гінадзік III 53, 203
 Гінадзя III 54
 Гіндос III 55
 Гінек III 130, 217
 Гіноль III 76, 168
 Глеб I 52; III 148
 Глебік I 52; III 202
 Глебка I 52; III 177
 Глікерий III 139
 Глябко I 52; III 177
 Гмитрик I 62
 Гмитро I 62
 Гнале III 70
 Гнат I 79; III 70, 162
 Гнатка(о) 79; III 70, 181
 Гнаточко I 79
 Гнатусь I 79
 Гнащечко I 79
 Говсей III 155
 Гога III 55
 Годзя III 171
 Гора III 56, 171
 Горд(з)в(т)й I 52, 53; III 138, 140
 Гордзя III 52
 Гордійко I 53
 Гостап I 66, 67; III 155
 Гоша III 54, 55, 56, 69, 107, 108, 250
 Гошанька III 69, 107, 108, 199
 Гошачка III 69, 107
 Гошка III 56, 69, 107, 108, 190, 191
 Гран I 64
 Граня I 64
 Грегор I 53, 55, 56
 Грегорей I 55, 56
 Грегорій I 53
 Грегоры I 55
 Гри(ш)гор I 53, 56; III 107, 108, 155, 162
 Григорей I 53, 56; III 108, 134, 135
 Гри(ш)гори(ш)й I 53, 56; III 56, 107, 108, 137, 138, 140, 142, 197, 199, 229, 218, 250
 Гри(ш)горка(о) I 53, 56; III 108, 176, 177
 Григорочко I 56
 Григоріко I 53, 54; III 108
 Грядя I 53, 54; III 108, 252

Грин I 53, 54; III 108, 229
Гринаш I 53, 55; III 109
Гринашко I 53, 55; III 109
Гри(ы)нец I 53, 55; III 109, 242,
243
Гриник I 56
Гри(ы)нко I 53, 55; III 109, 197
Гринуненъко I 56
Гри(ы)нь I 53, 55, 56; III 107,
108, 229, 230
Гри(ы)нька(о) I 53, 55, 56; III
107, 108, 109, 197, 198
Гриньо I 56
Гриняш I 53, 55; III 109
Грись I 53, 55; III 109, 235
Гри(ы)ц I 53, 55, 56; III 107,
108, 109, 243
Гриценъко I 56
Грицеля I 56
Гриценятко I 56
Гриценяточко I 56
Гричик I 56
Грицина I 56
Гри(ы)цко I 53, 55, 56; III 107,
108, 109
Гри(ы)цук I 53, 55, 56; III 109,
219, 226
Грицуник I 56
Грицунчик I 56
Грицунчикоч I 56
Грицуњ I 56
Грицуња I 56
Грицаус I 55
Грицько I 56
Гриционю I 56
Грицюхно I 56
Гри(ы)ша I 53, 54, 56; III 108
Гри(ы)шка(о) I 53, 54, 56; III
107, 108, 189, 190
Гри(ы)шук I 53, 54, 56; III 107,
108, 225
Грыгаль I 56; III 233
Грыгальчык I 56; III 213
Грыгарашка I 56; III 191
Грыгарок I 56; III 215
Грыгарук I 56; III 220
Грыгарчук I 56; III 224
Грыгарэц I 56; III 242
Грыгель I 56; III 234
Грыгор, Грыгорий гл. Григор,
Григорий
Грыгора I 53
Грыгорык I 56; III 202
Грыгусь I 56; III 237, 238

Грыдеюшка I 56
Грыль III 107, 108, 233
Грынек III 107, 108, 218
Грынечак III 107, 108, 228
Грынчык I 56; III 213
Грынъчык III 107, 108, 213
Грынюк I 56; III 225
Грыня III 107, 108, 229, 231
Грыняк I 56
Грыцай I 56; III 245
Грыцаль I 56; III 233
Грыцан I 56; III 230
Грыцанюк I 56
Грыцоня III 107, 108, 232
Грыцык III 107, 108
Грыцель I 56; III 234
Грычман III 108, 230
Грыша I 56; III 107, 108, 248,
249
Грышай I 56; III 245
Грышаль I 56; III 233
Грышак I 56; III 107, 108, 230
Грышанок I 56; III 107, 108, 218
Грышака III 107, 108, 196
Грышонак III 107, 108, 228, 229
Грышоначак III 107, 108
Грышулька III 197
Грышунек III 107, 108, 218
Грышунька III 107, 108, 199
Грышуньчык III 107, 108, 213
Грышуния III 107, 108, 232
Грышута III 107, 108, 241
Грышутачка III 107, 108, 196
Грышутка III 107, 108, 201
Грышук III 107, 108, 215
Грышучак III 107, 108, 218
Грышчанок III 107, 108, 218
Грыщук III 224
Грышель I 56; III 234
Грышечка I 56
Гур I 57
Гуран III 57, 230
Гуре(э)й I 57; III 57, 136
Гури(ы)й I 56, 57; III 57, 139,
140
Гури(ы)к I 57; III 202
Гурка I 57; III 177
Гурко I 56, 57; III 57, 176, 177
Гурын I 56; III 230
Гурынчук III 224
Гурынчык I 56; III 213
Гурэнчык I 57; III 213
Гур'ян I 57; III 230
Гэнадзій III 55, 142

- Гэндрык III 30, 205
 Гэнік III 53, 55, 205
 Гэнусь III 53, 55
 Гэнъка III 53, 55, 184
 Гэнюсь III 53, 55, 238
 Гэняк III 55

 Дави(i)д I 57; III 57, 148
 Давідзюк I 57; III 220, 222, 223
 Давидко I 57
 Давідчык I 57; III 208
 Давыд I 57; III 57, 158
 Давыдзік I 57; III 202
 Давыдзька I 57; III 177, 187
 Давыдзюк I 57; III 220, 222, 223
 Давыдка I 57; III 57, 177, 181, 187, 188
 Давыдчык I 57; III 208
 Дада I 57; III 175
 Дадзека I 57
 Дадыка I 57
 Дадышка I 57; III 191
 Дадэка I 57
 Далёк I 57; III 215
 Далмат I 57, 58; III 148
 Даль I 57; III 244
 Далюк I 57; III 220, 222, 223
 Даля I 57; III 169
 Даман I 58
 Дамас III 237
 Дамаш I 58; III 248
 Дамашык I 58; III 215
 Дамецій III 139
 Дамнан I 58
 Дамін I 63
 Дамівік I 63; III 57, 164
 Дам'ян I 58
 Дамян III 148
 Дан I 58, 59; III 202
 Данак III 57, 226
 Даначак III 57, 228
 Данека I 59
 Данец I 59; III 242
 Данечка III 57, 194
 Дане III 57, 174
 Даниело I 59; III 58
 Дание(э)ль I 59, 60
 Дания(i)л I 48, 59, 60; III 57, 58, 146, 149, 154
 Данік I 59; III 57, 202, 205
 Дан(i)л III 57, 161
 Дан(i)ла(o) I 59, 60; III 57, 58, 146, 202
 Данилай I 59, 50; III 58

 Данилец I 59, 60; III 58, 241
 Данилець I 60
 Данілік III 57, 203
 Дани(i)лка(o) I 60; III 57, 177, 181
 Данило(a)чка(o) I 60; III 57, 193, 194
 Данилуша III 57, 58, 250
 Данилушка III 57, 58, 193
 Данилька I 60; III 177
 Данильчык I 60; III 208
 Данілюк I 60; III 220, 222, 223
 Даничак III 57, 228
 Данко I 59
 Дашок III 57, 58, 217
 Дапус(ъ) I 59; III 238
 Данька(o) I 59, 60; III 57, 58, 176, 184
 Данюк I 59; III 220
 Данюша I 59; III 57, 58, 241, 250
 Данюшка III 57, 58, 193
 Давошык III 57, 58, 215
 Дания I 60; III 57, 58, 171
 Да(o)ра(o)лей I 63, 64
 Да(o)ра(o)ф(xв)eй I 63, 64; III 58, 132, 135, 136
 Дарафейчык I 63; III 208
 Даращук I 63; III 224
 Дарошак I 63
 Да(o)рошка(o) I 63; III 188
 Дарус I 63
 Дарфянюк I 63
 Дарый III 139
 Дас I 60
 Даси(i)й I 60; III 140
 Дасъко I 60; III 176, 178
 Дасюк I 60; III 220
 Дахно III 233
 Дашко I 59, 60; III 58, 189
 Дащук III 225
 Дащчук III 224
 Дема III 169
 Дементей I 60; III 60, 134, 135
 Дементиац I 60
 Дементи(i)й I 61; III 137, 138
 Дементий III 134
 Деметрэй I 61, 62; III 60, 134, 135
 Деметрий I 62
 Демешко I 58; III 189
 Д(э)емид I 60, 62; III 60, 149
 Демида III 144
 Демитр I 61, 62; III 60, 155
 Демко I 58; III 176

- Демян I 58
 Демо I 58
 Дем'я(ь)н I 58; III 148
 Демян I 58; III 148
 Дем'ян I 58
 Д(э)ени(i)с I 62, 63; III 61, 153, 155
 Денисей I 63
 Деписко I 63
 Делисок I 62; III 61, 215
 Дешко I 58; III 189
 Дёма I 58
 Дзец I 61
 Даєй I 61
 Дзейка I 61
 Дземідзюк I 62; III 220, 223
 Дземідок I 62; III 215
 Дzemітрачок I 62
 Дземіш I 58; III 248
 Дземядзюк III 220, 223
 Дзем'янко III 61
 Дземянцюк III 220
 Дэм'яничук III 224
 Дэм'янка I 58
 Дэм'янюк I 58
 Дзенісюк I 63; III 220
 Даём I 58; III 168
 Даёма III 60, 171
 Даёмачка III 60, 194
 Даёмка I 58; III 60, 178, 184
 Даёмушка III 60, 193
 Даій I 61
 Даіма III 40, 41, 58, 59, 171, 173
 Даімарык III 58, 59, 214
 Даімачка III 40, 41, 58, 59, 194
 Даімітра III 58, 59, 170
 Даімітрук III 59, 220
 Даімітрый I 62; III 58, 59
 Даімка III 40, 41, 58, 59, 184
 Даімок III 58, 59, 217
 Даімулька III 58, 59
 Даімуля III 58, 235
 Даімуша III 58, 59, 250
 Даімушка III 58, 59, 193
 Даімцюрык III 58
 Даімчык III 58, 59, 211
 Даімич III 58, 59
 Даіна III 61, 172
 Даішёк III 61
 Даінечак III 61, 228
 Даіна III 61
 Даіноў III 63, 162
 Даінька III 61, 184
 Даіня III 61, 172
 Даімітрап I 62; III 58, 60, 155
 Даімітра(о) III 58, 59
 Даімітрок I 62; III 215
 Даімітрук I 62; III 58, 59, 222
 Даімітрый I 62; III 58, 139, 142
 Даімітрык I 62; III 202
 Даіміцер III 58, 59, 161
 Даіміцерка III 58
 Даігмусь III 110, 238
 Даіяко I 61
 Даіменцій III 60, 139, 142
 Даімешка I 58; III 189
 Даімід I 62; III 60, 158
 Даімідка I 62; III 178
 Даімідчык I 62; III 208
 Даімчук I 58; III 224
 Даімчила I 58; III 60, 235
 Даімян I 58; III 60, 158
 Даім'ян I 58; III 60, 158
 Даіміяначка III 60
 Даіміяпік I 58; III 202
 Даіміянка III 60, 181
 Даім'янка I 58; III 60, 178, 181
 Даіміячык III 60, 61, 210
 Даім'янчык I 58; III 208
 Даім'янка III 178
 Даіяни(i)к I 63; III 61, 155, 161
 Даіяпік III 61, 142
 Даіяпіск I 63; III 61, 202, 203
 Даіянска I 63; III 61, 178, 181
 Даіянішчык I 63; III 208
 Даіянюш I 63
 Да(i)й I 61; III 140
 Димид III 149
 Димітр I 61, 62; III 60, 155
 Димітрый I 61, 62; III 60, 137, 138, 140
 Даіомід I 62
 Даіонісій I 62, 63; III 138, 140
 Даімітрап I 62; III 59, 155
 Даімітреі I 61, 62; III 60, 134, 135
 Даім(i)три(ы)й I 62
 Даім(i)три(ы)к I 62; III 59, 203
 Даім(i)тро I 62; III 59, 174
 Даім(i)трок I 61, 62; III 60, 215
 Даімітрук I 62; III 59, 220, 222
 Даімітрусь I 62
 Даіміцер III 59, 161
 Даіміцерка III 59, 181
 Даіміцер II
 Даіміцюрка III 59, 200
 Даімітэрко III 59
 Даілмат I 57, 58; III 148
 Даіман I 58

- Домась I 58; III 237
 Доменик I 63
 Доминик I 63
 Домка I 58, 63; III 178
 Доми I 63
 Домуць I 58; III 240
 Домдя III 57, 243
 Долечка III 57, 58, 194
 Донік III 57, 58, 205
 Донічак III 57, 58, 228
 Доп'яка III 57, 58, 184
 Дона I 57, 58, 171
 Дора III 58, 171
 Дорас I 63; III 237
 Дорах I 63, 64
 Дорац I 63; III 243
 Дора(о)ш I 63, 64
 Дорофій I 64
 Доўмат I 57, 58
 Дрэйка III 30, 31 184
 Дызя III 61, 174
 Дымінтий III 60
 Дымыд III 60
 Дэмненко III 61
 Дэм'янку III 61
 Дэні(ы)с III 61
 Дэнька III 61

 Евген I 64
 Евгени(и)й I 64; III 140
 Евграф(п) I 64
 Евдоким I 64
 Евлам I 65
 Евлам(п)ни(и)й I 64, 65; III 138, 140
 Евлан I 64, 65; III 157
 Евлаш I 64; III 247
 Евмен I 65; II
 Евменій I 65; III 140
 Еврась I 51
 Еврах I 51
 Евсеві(и)й I 65, 66; III 137, 140
 Е(О, А)всей I 65, 66; III 155
 Евстафі(х)ий I 66, 67; III 137, 138, 140
 Евстрат I 68; III 155
 Евстратій I 67, 68; III 138, 140
 Евтим I 70
 Еатих I 69; III 155
 Евтихін(и)й I 68, 69; III 137, 140
 Евтропі(и)й I 69; III 138, 140
 Е(О, А)втух I 68, 69; III 155
 Ефимей I 70
 Ефімій I 69, 70, 83; III 138, 140

 Е(О, А)вхім I 69; III 131, 156
 Егарек III 69, 216
 Егей I 22
 Егся I 28
 Егор I 51
 Ежи(ы) I 49; III 128
 Езайяш I 91
 Езаф III 72, 73, 76, 165
 Езаяш I 91; III 163
 Езіф III 76
 Езічак I
 Езов I 89
 Езоф I 88, 90; III 76
 Езуп I 88, 90; III 76
 Езуф(х) I 89, 90
 Еким I 83; III 19
 Елеазар I 70, 71
 Елеазарей I 71
 Елевферій I 71; III 138, 141
 Е(О)лизар I 70, 71; III 61, 149
 Еллязарей I 71
 Елізарый I 70
 Елиозар I 70
 Еліс I 72
 Е(О, А)ли(и)сей I 71, 72; III 61, 132, 135, 136
 Елтух III 156
 Еме(я)льян I 72, 73; III 61, 62, 159
 Емельяничык I 73; III 208
 Елох I 73
 Енько I 73; III 176
 Е(О, А)пк(и)мах I 73; III 149
 Еліфан I 73
 Епифаній I 73
 Еліх I 73; III 168
 Елішка I 73; III 178
 Ерамейка II; III 62
 Ерамейчык I 80; III 208
 Еранок III 215
 Ераст I 73, 74
 Ерафей I 81; III 135
 Ерак I 81
 Ераш I 81
 Ерашук I 81; III 220, 223
 Ерема I 79
 Еремей I 79, 80; III 62, 134, 135
 Еремі(и)я I 80
 Еремияш I 79; III 163
 Ерёма III 62
 Ери I 49
 Ерка(о) I 62, 128, 130, 176, 181, 184
 Ермак I 74

- Ермалайчык I 74; III 208
 Ермалаюшка III 62, 193
 Ермалюга I 74; III 251
 Ермалюк I 74; III 220, 223
 Ермас(ъ) I 74; III 237
 Ермачок I 74, 80; III 218
 Ермашук I 74; III 225
 Ермол I 74
 Ермола I 74; III 142, 144
 Ермо(а)лай I 74; III 62, 142, 145, 162
 Ерома I 79; III 62
 Еро(а)мей I 79, 80; III 62, 134, 135, 143
 Ероним I 80; III 149
 Ероф(т)ей I 80, 81; III 133, 135
 Ерофий I 81
 Ерок I 80, 81; III 157
 Ероха I 81
 Ерош I 81
 Еруслан III 106
 Еры I 49, 50; III 56, 129
 Ерыс I 49, 50
 Ерын III 129
 Еси(и)п I 88, 89; III 72, 73, 74, 76, 150, 159
 Еси(о)ка I 72, 73, 74, 181
 Есишык I 89; III 208
 Еси(и)ф I 88, 89; III 150, 159
 Еско I 89; III 176, 187
 Еська(о) I 89; III 72, 73, 176, 184, 187
 Есок I 89; III 219
 Еўдак I 64; III 168
 Еўдакім I 64; III 62
 Еўласюк I 64; III 225
 Еўсігней III 135
 Еўтух I 69
 Еўціх I 69
 Еўцихей I 69
 Ефим I 70
 Ефимей I 70
 Ефімец I 70; III 242
 Ефрем I 74, 75
 Ехим I 83; III 19
 Его III 73
 Едзічак III 228
 Езеф III 72, 73, 165
 Езё III 72, 73, 174
 Езік III 72, 73, 75, 205
 Езічак III 72, 73, 75
 Езя III 75
 Есік III 72, 73, 305
 Есіп III 72, 73, 74, 76
- Есіпка III 181
 Есіф III 72, 73, 74
 Есь III 72, 73
 Еська III 72, 73, 184
 Жигимонт I 77
 Жигмо(у)нт I 77
 Жора III 55, 56, 172
 Жорачка III 55, 56, 194
 Жорж III 55, 56
 Жоржа III 55, 56
 Жоржык III 55, 56, 205
 Жорка III 55, 56, 184
 Жорык III 55, 56, 205
 Жорычак III 55, 56, 228
 Жәнечка III 54, 55, 130, 194
 Жәнә I 130, 174
 Жәнәк III 130, 217
 Жәнёта III 130
 Жәнік III 54, 55, 130, 205, 206
 Жәнічак III 54, 55, 228
 Жәнъяка III 54, 55, 130, 131, 184
 Жәнъяк III 130, 131, 211
 Жәня III 54, 55, 130, 131, 173
 Зан I 76
 Занко I 76; III 178
 Запон III 149
 Занька(о) I 76; III 178
 Засім I 77; III 62, 162
 Засімук I 77; III 220, 222, 223
 Захар I 75, 76; III 62, 63, 139, 143
 Захарачка III 62, 63, 194
 Захарей I 75; III 134, 135
 Захари(ы) I 75, 76; III 62, 63, 137, 138, 139, 143
 Захари(ы)я I 75, 76; III 63, 143, 163
 Захарка(о) I 75; III 63, 176, 178, 181, 188
 Захарошка I 75; III 191
 Захарушка III 62, 63, 193
 Захарчук I 75; III 224
 Захарчык III 63, 210
 Захарь(ъ)я I 75, 76; III 63
 Захарык I 75; III 63, 202, 203
 Захар'я III 63, 145
 Захарәц I 75; III 242
 Заяш I 91; III 163
 Збітнєу III 63
 Збынь III 63, 230
 Збысь III 63, 236

- Збыська III 63
 Збысяк III 63, 229
 Збышак III 63, 229
 Здзіс III 168
 Здзіслаў III 63
 Здісь III 63
 Зен I 76; III 168
 Зенка(о) I 76; III 178, 187
 Зенон I 76; III 149
 Зенька I 76; III 178, 187, 188
 Зенчык III 208
 Зигмунд I 77
 Зи(и)на I 76
 Зінак III 226
 Зінавей I 76
 Зінак I 76
 Зін(ъ)ко I 76; III 178
 Зинов III 156
 Зиновей III 134, 135
 Зинова(и) Й I 76; III 63, 141, 142
 Зінон I 76
 Зіноў I 76; III 63, 162
 Зінюк I 76; III 220
 Зітэчка III 72, 73
 Змайла I 92
 Змітр III 58
 Змітра(о) I 62; III 58, 59, 170, 174
 Змітрачок I 62; III 58, 59, 217
 Змітрок I 61, 62; III 58, 59, 60, 215, 216
 Змітрук I 62; III 58, 59, 220, 222
 Змітрусь I 62; III 237
 Змітручик III 58, 59, 218
 Змітрый III 58, 59, 142
 Змітрык III 58, 59, 204
 Змітрычак III 59, 228
 Зміцер III 58, 59, 161
 Змішерка III 58
 Зміщюра I 62; III 244
 Зосім(а) I 76, 77; III 62
 Зот I 77
 Зоти(ци)х I 77; III 159
 Зыгма III 110, 172
 Зыгмант I 77, 147
 Зыгмук III 110, 222
 Зыгмунд(т) I 77; III 63, 110, 164
 Зыгмус III 63, 110, 238
 Зызой I 152
 Зыма III 63, 172
 Зысік III 59
 Зэн III 64
 Зэнак III 64, 226
 Зэначак III 64, 229
 Зэнё III 64, 174
 Зёнік III 64, 205
 Зэнон III 64, 164
 Зэнусь III 64, 238
 Зэнька III 64, 184
 Зюзя III 73, 74, 75, 174
 Зюк III 73, 74, 76, 222
 Зюнё III 76
 Зюнік III 72, 73, 75, 76, 214
 Зюшька III 72, 73, 75, 76, 199
 Зюня III 72, 73, 75, 232
 Зюнік III 72, 73, 75, 76, 229
 Зют III 72, 73, 75, 76
 Зютак III 72, 73, 75, 76
 Зютка III 72, 73, 75, 201
 Зютечка III 75
 Зяпон III 63, 64, 164
 Зяноўка I 76; III 178
 Зянук I 76; III 220, 223
 Зянъко I 76; III 178, 188
 Зянюк I 76; III 220, 223
 Иаков I 77, 78, 79
 Ива I 88
 И(и)ван I 83, 84, 87; III 64, 66, 69, 149, 159, 166, 181
 Иваначка III 64, 65, 66, 194
 Иванейчык I 87; III 212
 Иванека I 87
 Иваненько I 87
 Иванец I 85, 87; III 69, 241, 242
 Иванець I 87
 Иванёк III 64, 65, 66, 216
 Ивани(и)к I 87; III 64, 65, 66, 204
 Иванина I 87; III 64, 65, 66
 Иванка(о) I 85, 87; III 64, 65, 66, 69, 176, 178, 181, 187, 188
 Иванок I 85; III 64, 66, 68, 69, 215, 216
 Иваноўка I 87
 Иваночко I 87
 Иваночок I 87
 Иванушка I 87; III 64, 66, 68, 192, 193
 Иванцю I 87
 Иванча III 64, 66, 68
 Иванчи(ы)к I 87; III 64, 66, 68, 208, 211
 Иванчук I 87; III 224
 Иванька(о) I 87; III 64, 66, 68, 178, 181, 187
 Иванъ I 87
 Иваньчык III 64, 66, 68, 211
 Иванюк I 87; III 66, 68

- Іванюта I 87; III 240
 Іванюша I 87; III 64, 66, 68, 250
 Іванюшанька III 64, 66
 Іванюшка I 87; III 64, 67, 68, 192,
     193
 Іванюшык III 64, 66
 Івайла III 64, 66, 68, 170
 Іваселько I 87
 Івасек III 64, 67, 68, 218
 Івасик I 87
 Івась I 87; III 64, 67, 68, 236
 Іваська III 64, 67, 68, 200
 Івасьо I 87
 Івах I 87; III 245
 Івахно I 85, 87; III 69, 225, 233
 І(І)ваш I 85, 87; III 64, 67, 68,
     69, 247, 248
 Івашечко I 87
 Івашка(о) I 85, 87; III 64, 66, 68,
     69, 189, 190
 Івашэн I 87; III 230
 Івгей I 22
 Івграп I 64
 Івель I 88; III 234
 Івенцій III 139
 Івстрат I 68
 Ігар III 69, 70, 159
 Ігарка III 69, 70, 181
 Ігарок III 69, 70, 216
 І гароня III 69, 70, 231
 Ігарочак III 69, 70, 228
 Ігароша III 69, 70, 250
 Ігарошка III 69, 70, 191
 Ігарун(ъ)чук III 69, 70, 213
 Ігарунька III 69, 70, 199
 Ігаруна III 69, 70, 232
 Ігарусік III 69
 Ігаруська III 69
 Ігаруся III 69, 70, 239
 Ігаруша III 69, 70
 Ігарушанька III 69, 70, 199
 Ігарушка III 69, 70, 193
 Ігналька III 70, 197
 Ігнайла III 70
 Ігнас I 79; III 70, 71, 236
 Ігнаська III 70, 71, 200
 І(І)гнат I 79; III 70, 71, 139, 156,
     162
 Ігнатій I 79
 Ігнаті(ці)й I 79; III 70, 71, 138,
     139, 141, 142
 Ігнатка(о) I 79; III 70, 71, 181,
     187, 188
 Ігнацік I 79; III 70, 71, 202, 204
 Ігнацы III 70, 71
 Ігнаць III 70, 71, 162
 Ігнацька III 70, 71, 181, 187
 Ігнацюк I 79; III 220
 Ігнашка(о) I 79; III 70, 71, 190
 Ігорь I 79
 Ігруша III 69, 70
 Ігрый III 139
 Іев I 88; III 150
 Іева I 88
 Іеремия I 79, 80, 81; III 141
 Іеремия I 79, 80, 81; III 141,
     143
 І(І)лерони(ї)м I 80
 Іерофей I 80, 81; III 136
 Ієу I 88
 Ізак I 90; III 156
 Ізаяш I 91; III 163
 Ізо III 72, 174
 Ізот I 77; II
 Ізоцік III 71, 159
 Ізюк III 72, 73, 75, 222
 Ізюль III 72, 73, 75, 234
 Ізя III 73, 75
 Іларіо(ыє)н I 82, 83
 Іларий III 139
 Ілаш I 82
 Ілашко I 82
 Ілия I 81, 82; III 143
 Ілко III 187
 Ілларіон I 82, 83
 Іллійка I 82; III 196
 Ілюша III 71
 І(І)лля I 81, 82; III 71, 72
 Ілух III 156
 Ільїнчук I 82; III 213
 Ілька(о) I 82; III 71, 72, 172, 176,
     178, 181, 187
 Ількушка III 71
 Ільюк I 82; III 71, 220, 222
 Ільюта I 82; III 240
 Ільюха I 82; III 71, 246
 Ільюша I 82; III 71, 250
 Ільюшанька III 71, 199
 Ільюшка I 82; III 71, 192, 193
 Ільючик III 71, 218
 Ілья I 81, 82; III 71, 72, 143, 145
 Іл(ъ)яш I 81, 82; III 71, 72, 163
 Ільяшец I 82; III 72, 241
 Ілюк I 82; III 220
 Ілюсь I 82
 Ілюшка I 82; III 72, 192
 Ілюшки III 215
 І(І)ля I 81, 82; III 71, 72

- Імполік III 76, 205
 Імполь III 76, 168
 Інакеций III 139, 142
 Інарый III 139
 Йоаким I 83; III 149
 Йоавн I 83, 87
 Йоанникий I 87, 88; III 138, 141
 Йоахим I 83
 Йов I 88; III 150
 Й(І)она I 88
 Йосафат III 150
 Й(І)оси(ї)ф(п) I 88; III 72, 73,
     74, 76, 150, 159
 Йоська III 72, 73, 184
 Іналіт III 76
 Інат I 90; III 139
 Іпати(ц)і I 90; III 138, 139, 141
 Іраклій III 139
 Ір., I 51
 Ірія I 51
 Ісаак I 90; III 141
 Ісаакий I 90; III 134, 138, 141
 Ісая I 91; III 143
 І(І)саї I 91; III 143, 157, 158
 Ісаїка I 91, III 178
 Ісаїчук I 91; III 224
 Ісаїчук III 208
 І(І)саїк I 90; III 76, 156
 Ісаакей I 90; III 134, 135
 Ісаакий III 138
 Ісааков I 90; III 215
 Ісидор I 91
 Ісманн I 48, 92
 Істрат I 68
 Іуда I 92
 Іусті(ы)н I 92; III 150
 Іўко I 88; III 178
 Іўчук I 88; III 208
 Іван III 64, 68, 159
 Іванко III 64, 68, 181
 Іванчо III 64, 68
 Іваня III 64, 68, 170
 Йоанникий I 88
 Йов I 88
 Йован I 87
 Йовгей I 22
 Йовграп I 64
 Йовдоким I 64
 Йовмен I 65
 Йовтух I 69
 Йовтушок I 69
 Йовхим I 70
 Йовхимко I 70
 Йон I 88
 Йона I 88
 Йосип I 90
 Йосія I 90
 Йабриел I 46, 47
 Йадзё III 36, 174
 Йадзік III 36, 206
 Йадзічак III 36, 228
 Йазечка III 77, 194
 Йазе III 77, 81, 174
 Йазік III 77, 205
 Йазімеж III 77, 165
 Йазі(ї)мер I 93; III 77, 165
 Йазімерчук I 93; III 208
 Йазі(ї)ми(ї)р I 93; III 77, 164
 Йазімірчук I 93; III 208
 Йазічак III 77, 228
 Йазмірчук III 224
 Йазусъ III 77, 238
 Йазька III 77, 184
 Йа(о)зыма III 82, 145
 Йазъмер III 77, 165
 Йазюк III 77, 222
 Йазюня III 77, 232
 Йазюр III 77, 244
 Йазючак III 77
 Йазючок III 77, 218
 Йазя III 77, 172
 Йазяй III 77, 245
 Йайтан I 80, 165
 Йалей III 89, 90, 245
 Йаленц(ї)к I 93; III 76, 77, 159
 Йалек III 90, 217
 Йали(ї)на 93, 94; III 76, 90, 172,
     233
 Йалінейка I 93; III 196
 Йалінец I 93; III 242
 Йал(л)и(ї)ни(ї)к I 93; III 76, 150
 Йаліпка I 93; III 178
 Йалінік I 93
 Йалінця III 76, 243
 Йалінша I 93; III 248
 Йал(л)и(ї)ст I 93, 94; III 150, 175
 Йалістра III 77, 172
 Йал(л)и(ї)страт I 94; III 77, 150
 Йалько I 129; III 90, 178, 180
 Йалюга III 89, 90
 Йалюк I 129; III 90, 220, 222
 Йалюн III 90, 231
 Йалюн(ъ)чук III 89, 90, 213
 Йалюня III 89, 90, 232
 Йалюсь III 90, 238

- Калюся III 90, 239
 Калюта I 129; III 240
 Ка(о)люх III 90, 91, 246
 Калюха I 129; III 89, 90, 246
 Ка(о)люша I 129; III 89, 90, 91, 250, 251
 Ка(о)люшка III 89, 90, 91, 193
 Ка(о)люшман III 90, 91, 230
 Каляй III 90, 91, 245
 Калячык III 90, 91, 213
 Каляк I 129; III 90, 91, 226
 Каляп III 89, 90, 91, 230
 Калякіда III 90, 91
 Каляничык III 90, 213
 Каляшта III 90, 91, 241
 Карапец I 101; III 242
 Карапок I 101; III 215
 Карапук I 101; III 220
 Карапчук I 101; III 224
 Карапюк I 101; III 220, 223
 Каңақ I 101; III 245
 Каңдрась III 78, 236
 Каңдрасюк I 100; III 225
 Ка(о)ндрат I 99, 100; III 77, 78, 139, 150, 159
 Каңдратка III 78, 181
 Каңдратчык I 100; III 208
 Ка(о)ндраі(ти)й I 99, 100; III 78, 139
 Каңарацік III 78, 204
 Каңдрацюк I 100; III 220
 Ка(о)ндраш I 100; III 78, 247
 Каңдрашук I 100; III 225
 Каңлұрсек I 100; III 214
 Ка(о)ндресъ I 100; III 78, 237, 238
 Каңдруха I 100; III 246
 Каңистрат I 94
 Каңойка I 101; III 197
 Каңонак I 101
 Каңопак I 101; III 202
 Каңоңык I 101; III 209
 Ка(о)нстантын I 101, 102; III 150
 Ка(о)нстані(ти)н I 101; III 78, 79, 150, 159, 211, 218
 Каңюшка I 101; III 192
 Каңитон I 94
 Каңалең I 94; III 79, 242
 Каңалек I 94; III 215
 Каңаль III 165
 Каңальчук I 94; III 224
 Каңалюк I 94; III 220
 Каң I 94; III 79
 Каңло III 79
 Каңлюк I 94; III 220
 Каңнаш I 102; III 248
 Ка(о)рней I 102; III 79, 135, 137
 Каңнейчык I 102; III 209
 Каңнелій III 139
 Ка(о)рнель I 102; III 139
 Ка(о)рни(и)л I 102; III 79, 80, 159
 Ка(о)рни(и)ла(о) I 102; III 79, 80, 146, 147
 Ка(о)рни(и)ли(и)й I 102; III 141, 146
 Каңілка III 80, 181
 Каңілюк III 220
 Каңро I 102
 Каңиялюк I 102; III 220
 Каңолік I 94; III 79, 202, 204
 Ка(о)роль I 94; III 79, 165
 Каңолька I 94; III 178
 Каңольчык I 94; III 209
 Каңп I 94, 95; III 80, 147, 150, 159
 Каңпа III 80, 147
 Каңпаш I 95; III 248
 Каңпеза I 95; III 252
 Каңпей I 95; III 80, 245
 Каңлейка I 95; III 197
 Каңпека I 95
 Каңлең I 95
 Каңпечка I 95; III 193
 Каңпеш I 95; III 248
 Каңпіза I 95; III 252
 Каңли(i)к I 95; III 202
 Каңпи(и)ла(о) I 95; III 80, 235
 Каңпілка III 80
 Каңпінчык I 95; III 213
 Каңпо I 94; III 80, 147
 Каңполь I 95; III 233
 Каңпонька I 95
 Каңпук I 95; III 220, 223
 Каңпүня I 95; III 232
 Каңпұсъ I 95; III 80, 238
 Каңпуха I 95; III 246
 Каңпуць I 95; III 240
 Каңпучок I 95; III 218
 Каңпичык I 95; III 211
 Каңпуш I 95; III 248
 Каңлуша I 94; III 80, 250, 251
 Каңпушка I 95; III 192
 Каңпыза I 95; III 252
 Каңпъ I 94; III 80, 244
 Каңпъ III 150
 Каңпюк I 95; III 220, 223
 Каңэль III 79, 165
 Каңл

- Каско I 98; III 178, 187
 Ка(о)сма I 102; III 81, 145
 Касле(о, а)р I 95
 Каспярук I 95; III 220
 Каспярчук I 95
 Кассиан I 95; III 150
 Кастанты III 78
 Кастантын III 78, 159
 Кастанцін III 78
 Кастанчук I 101; III 224
 Кастачук I 101
 Кастко I 101; III 178
 Кастура III 78, 244
 Кастусек III 78, 218
 Кастусь III 78, 238
 Кастыка I 101
 Кастынка III 78
 Кастынюк I 101; III 220
 Касцей III 78, 245
 Касценъ III 78, 230
 Касцічок III 78, 217
 Ка(о)сц(т)юк I 101, 102; III 78,
     79, 219, 220, 222
 Касцюля III 78, 235
 Касцюля III 78, 232
 Касцючык I 101; III 211
 Касцюша III 78, 251
 Ка(о)сц(т)юшка(о) I 101; III 78,
     79, 192, 193
 Касцялей I 101
 Касцян I 101; III 230
 Касцянка I 101; III 197
 Касцянцін III 78, 159
 Касцяша III 78, 249
 Касцяшка III 78, 190
 Касъко I 96; III 178, 187
 Касъян I 95; III 80, 150
 Ка(о)съянчык I 96; III 209
 Касъянюк I 96; III 220, 223
 Касъян I 95, 96; III 80, 150, 159
 Ка'ян I 96
 Ка'янік I 96; III 202
 Касяпок I 96; III 215
 Касяпчук I 96; III 224
 Кашпар I 95
 Кашперка I 95; III 178
 Каятан III 80
 Кгабрия(я)л I 46, 47
 Кгабриель I 46, 47
 Кгавел I 46
 Кгедеон III 148
 Кгобрияло I 46
 Кгобрыло I 47
 Кгри(е)гор I 55, 56
- Кгриштоф I 104
 Кера III 79
 Кеша III 48, 54, 55, 249
 Кешка III 54, 55
 Кіндрат I 100
 Кіндратко I 100
 Киприан I 96; III 150
 Кир I 97
 Кіра III 80, 172
 Кіре(э)й I 97; III 80, 81, 245
 Кір'ен(ь) I 97; III 230
 Кириак III 150
 Ки(и)ри(ы)к I 97; III 150, 175,
     202
 Ки(и)ри(ы)л(л) I 97, 98; III 80,
     146, 150, 154, 161
 Ки(и)ри(ы)ла(о) I 97, 98; III 80,
     81, 146, 147
 Кирилец I 98
 Ки(и)ри(ы)лка(о) I 98; III 80,
     81, 146, 147, 178, 181
 Кири(ы)н I 98
 Кирион I 98; III 150
 Кіркіла I 97
 Кірко I 97, 98; III 178
 Кіруха I 98; III 80, 246
 Кіруша I 98; III 80, 250, 251
 Кірушка III 80, 193
 Кірчук I 97; III 224
 Кірша I 97; III 248
 Кіршко I 97
 Кіршчык I 97; III 212
 Кірмушка III 80, 192, 193
 Кірэйка III 81
 Кірэль III 80, 81, 234
 Кірык I 97
 Кірмушка I 98
 Кірмельчык I 98; III 209
 Кірмулюк I 98; III 220, 223
 Кірмычок I 97; III 216
 Кірмычук I 97; III 220, 223
 Кірышка I 98; III 189
 Кірэйка I 97; III 80, 81, 197
 Кірэйчык I 97; III 209, 212
 Кірэйша I 97; III 250
 Кіречка I 97; III 193
 Кірьянек III 150
 Кірян I 97; III 230
 Кір'янок I 97
 Клаудзій III 139
 Клементей I 99
 Клемята I 99; III 240
 Кли(и)м I 98, 99; III 81, 159, 168
 Кли(и)ма(о)нт I, 98, 99

Климас I 98
Кли(i)маш I 98, 99; III 81, 248
Клімендзé III 81
Кли(i)мент I 98, 99; III 139, 150
Кли(i)менти(ц)й I 99; III 139
Клімец I 99; III 242
Клімза I 99; III 252
Клімік III 81, 204
Кли(i)мка(o) I 98, 99; III 81,
176, 178
Климон I 98
Клімук III 220
Климунт I 98
Климухно I 99
Клімушка I 99; III 192
Клімциу I 99
Кли(i)мчук I 99; III 224
Клімчык I 99; III 209
Клімянок I 99; III 216
Клімянюк I 99; III 220
Кли(i)мята I 98, 99; III 240
Кли(i)ш I 98; III 81, 247
Клиша I 99
Клишка(o) I 98, 99; III, 81,
189
Козма I 102; III 81, 144
Ко(a)зыма III 81, 145
Коленька III 89, 90, 91, 198
Колечка III 89, 90, 91, 194
Колé III 90, 91, 174
Колік III 89, 90, 91, 206
Коліска(o) III 90, 91
Колічак III 89, 90, 91, 228
Колька III 89, 90, 91, 184
Кольчык III 90, 91, 211
Коля III 76, 89, 90, 91, 166, 173
Кона(o)н I 100, 101; III 150
Конах I 101; III 245
Конаш I 100, 101; III 248
Кондрый I 100; III 202
Коник I 100; III 202
Коній I 101
Константин I 101; III 79, 150, 211
Константы I 101
Ко(n)стентин I 102; III 150
Конюта I 100; III 240
Корнели I 102
Корнелиуш I 102
Корпіець I 102
Корній I 102
Корнійко I 102
Корнили I 102; III 80, 141
Корнусь I 102
Коста I 101; III 78, 79, 169, 172

Косте(я)нти I 101, 102, III 79
Костусь III 78, 79, 238
Кость I 102
Костэк III 78, 79, 226
Косценька III 78, 79, 198
Косечка III 78, 79, 194
Косцё III 78, 79, 174
Косц(i)к I 101, 102; III 78, 79,
202, 205
Косцічак III 78, 79, 228
Косцька III 78, 79, 184
Косц(t)я I 101; III 78, 79, 169,
172
Коцік III 78
Кристент I 103
Кри(ы)штоф(п) I 103, 104, 171
Кронид I 104
Крысан I 103
Крыско I 103; III 178
Крыська(o) I 103; III 178
Крыштофік I 104; III 202
Ксавер III 81, 139
Ксаверы(R) III 81, 139
Ксандер I 24
Кузей I 103
Куземка I 103
Куземочка I 103
Куземчык I 103; III 209
Кузёмка III 81, 182
Кузма I 102; III 81, 144
Кузура I 103; III 244
Кузь I 103
Кузъко I 103; III 178
Кузъма I 102; III 77, 81, 145
Кузъмень I 103; III 230
Кузъмечко I 103
Кузъмік I 103; III 202
Кузъмина I 103
Кузъмичок I 103
Кузъмук I 103; III 220, 223
Кузъмюк I 103; III 220, 223
Кузъмънец I 103
Кузъмъяноч I 103
Кузюк I 103; III 220
Кузюра I 103; III 244
Кузюрка I 103; III 199
Кузюта I 103; III 240
Кузя I 103; III 77, 81, 169, 172
Кукша I 104
Купер'ян I 97
Купра I 96; III 82, 169, 172
Купраш I 96; III 248
Купре(э)й I 96; III 134, 135, 136
Купреян I 96

- Купрій I 97
 Купри(ы)ян I 96, 97, 98; III 81, 150, 159, 237
 Купрусь I 96; III 237
 Купруша I 96; III 250
 Купрык III 202
 Купрын I 96
 Кулрышха I 96; III 189
 Купрыянец I 96; III 242
 Купрыячык I 96; III 209
 Купрыянюк I 96; III 220
 Купрэйчык I 96; III 212
 Купрэц I 96; III 242
 Купрэшха I 96; III 189
 Курело I 97; III 81, 146
 Куриан I 98; III 150
 Кури(ы)ла(о) I 97, 98; III 81, 146
 Курилец I 98; III 81, 241
 Курылка I 98; III 178
 Курыльчык I 98; III 209
 Курылюк I 98; III 220

 Лавор I 104; III 82, 150
 Лаворчык I 104; III 209
 Лавр I 104; III 82
 Лаврен I 105; III 82, 157
 Лаврент I 82
 Лавренти(и)й I 105, 106; III 82, 137, 141, 241
 Лаврік I 106
 Ла(о)ври(ы)н I 105, 106; III 82, 157, 241
 Лавринец I 105; III 241
 Лаврішко I 106
 Лавричок I 106
 Лаври(ы)ш I 104; III 82, 247
 Лавро I 105, 106
 Лаврушка(о) I 104; III 82, 192
 Ладзес I 45
 Ладзэ I 118, 119, 174
 Ладзік III 118, 119, 202, 205
 Ладзі(ди)мар I 45; III 117, 160
 Ладзі(ди)ми(и)р I 45; III 119
 Ладзіс I 45; III 168
 Ладзюн III 118, 119
 Ладзюнё III 118, 119, 232
 Ладзя III 118, 173
 Ладзята I 44
 Ладим I 45
 Ладусъ III 120, 238
 Ладымар III 119
 Ладымер III 117, 160
 Ладысюк III 220
 Ладычук III 224

 Ладъко I 45
 Ладята III 240
 Лазар I 106, 107; III 150
 Лазарка I 107; III 178
 Лазарук I 107; III 220
 Лазарчук I 107; III 224
 Лазарчык I 107; III 209
 Лаза(о)рь I 106, 107; III 150
 Лазур(ы) I 107
 Лариво(и)н I 83
 Ларі(й)он I 83
 Ларка(о) I 82; III 176, 184
 Ларьен I 82
 Ларько I 83
 Лаўр I 104; III 82, 202
 Лаўранак I 105; III 216
 Лаўранчюк I 105; III 220
 Лаўранчук I 105
 Лаўраштук I 104
 Лаўрук I 104; III 82, 220, 222
 Лаўрусік I 104; III 214
 Лаўрусь I 104; III 237
 Лаўрушка I 104; III 192
 Лаўрушык I 104; III 212
 Лаўрык I 104; III 82, 202, 205
 Лаўрым III 82, 159
 Лаўрын I 105; III 82, 139, 202
 Лаўрынюк I 105; III 220
 Лаўрысюк I 104; III 225
 Лаўрушка III 189
 Лаўрэн I 105; III 82, 162
 Лаўрэнт III 82, 162
 Лаўрэнцій I 105; III 37, 82, 139, 142
 Лаўрэнцік I 105; III 202
 Леанец I 108; III 242
 Леанід III 82, 159
 Леанок I 108; III 216
 Леанчук I 109; III 224
 Леанюк I 109; III 220
 Лев I 107; III 84, 150
 Леван III 84, 162
 Леванок I 108; III 216
 Леванчук I 108; III 224
 Леванюк I 108; III 220
 Левко I 107, 108, 109; III 84, 85, 176
 Левон I 108, 109; III 85, 150, 157, 216
 Левонец I 108; III 85, 241
 Левонтей I 109
 Левонтий I 109; III 137
 Левочко I 107, 109
 Левошко I 108; III 85, 189

- Ленусь I 107, 109; III 84, 85, 239
 Лека III 19, 20, 21, 22
 Лекса III 26
 Александра(о) I 24
 Лепар I 107
 Ленарт(ъ) I 107
 Ленец I 108
 Ленё III 174
 Лени(и)д I 108; III 83
 Ленька(о) II 108; III 178
 Леня III 231
 Леон I 108, 109; III 85, 150, 157
 Леонард I 107
 Леонид I 108; III 150
 Леонт I 108, 109; III 141, 150
 Леонтей I 109
 Леонти(и)й I 109; III 141
 Лера III 41, 42, 173
 Лерка III 41, 42, 184
 Лерый III 41, 42, 169
 Лесик I 24; III 21, 27
 Лесь I 24; III 21, 22, 27, 200, 236
 Леська I 24; III 21, 22, 27, 200
 Лесюшка III 21, 22, 27, 193
 Леу I 107; III 84, 159
 Леука III 178
 Леучанок I 107
 Леучык I 107; III 209
 Лев I 107
 Лёва III 24, 25, 82, 83, 84, 85,
     170, 172
 Лёвань III 84
 Лёвачка III 84, 85, 194
 Лёвік III 84, 85, 204, 205
 Лёвшка III 84, 193
 Лёдзік II
 Лёка III 24, 171
 Лёкса III 21, 22, 24, 25, 26, 171
 Лёгін III 84, 159
 Лёнечка III 82, 83, 194
 Лёнё III 82, 83
 Лёник III 24, 82, 83, 84, 85, 205
 Лёнічак III 82, 83, 228
 Лён(ъ)ця III 82, 83, 243
 Лёнь III 82, 168
 Лёнька III 24, 25, 82, 83, 84, 85,
     185
 Лёнчык III 82, 83, 211
 Лёнюк III 82, 83, 222
 Лёнюсь III 82, 83, 239
 Лёнюська III 82, 83, 201
 Лёнюха III 82, 83, 246
 Лёня I 108; III 24, 25, 71, 72, 82,
     83, 84, 85, 169, 172
 Лёняка III 82
 Лёнячка III 83
 Лёўка I 107; III 84, 85, 178, 182,
     185
 Лёха III 24, 25, 82, 246
 Лёша I 25; III 24, 25, 71, 82, 83,
     248, 249
 Лёшанька III 24, 25, 199
 Лёшачка III 24, 196
 Лёшк III 24, 25, 82, 190
 Лёшык III 24, 28, 215
 Ли(и)зар III 61, 149, 159
 Лімпей III 20
 Лин I 109
 Ліпкук I 109; III 231
 Лішнік I 109
 Лінок I 109; III 216
 Лісей III 61; III 216
 Лісейчык I 72
 Лісім I 109
 Лісімах I 109; III 175
 Лістрат I 68
 Літцін III 42, 43, 158
 Ллячок III 71, 72, 217
 Логви(и) I 109; III 84, 151, 159
 Лог(г)ин I 109
 Лодзька III 118, 119, 185
 Лолій III 139
 Лонги(и) I 109; III 84, 151
 Лот I 109
 Лота(ы)ш I 110; III 248
 Лотка I 110; III 178
 Лука I 110; III 84, 144, 145, 164,
     231
 Лукан(ъ) I 110, III
 Луканя I 110; III 231
 Лукач I 110
 Лукаш I 110; III 84, 164
 Лукашка I 110; III 178
 Лукашук I 110; III 220
 Лукашык I 110; III 202
 Лукиа(ия) I 110, 111; III 151
 Лукій III 139
 Лукошка(о) I 110; III 84, 191
 Лукуша I 110; III 250
 Лукушкя I 110; III 192
 Лукша I 110; III 248
 Лукъян I 111; III 151, 231
 Лук'ян I 111; III 84, 159
 Лук'янец I 111; III 242
 Лук'янка III 84, 182
 Лук'ячык I 111; III 209
 Лук'янюк I 111; III 220, 223
 Лутьян I 111

- Льюха III 71, 72, 247
 Льюша III 71, 72, 251
 Лъя III 71, 145
 Лыхвер I 71; III 156
 Людвіг III 84
 Людвік I 111; III 84, 165
 Лютак III 84
 Люцік III 84
 Люціян III 165
 Люша III 71, 251
 Люшка III 71, 72, 193
 Люшык III 71
 Лявон I 108; III 82, 83, 84, 85,
     139, 150, 162
 Лявонец I 108; III 242
 Лявонік I 108; III 82, 83, 202, 204
 Лявонка I 108; III 82, 83, 84, 85,
     182, 185, 187, 188
 Лявонцій III 139
 Лявончук I 108; III 82, 83, 209
 Лявон III 82, 83, 169
 Лявонька III 84, 85, 182, 187
 Лявоша III 82, 83, 249
 Лявошка I 108; III 188, 189
 Лявусь III 84, 85, 239
 Ляксандр III 20, 22, 158
 Ляксандра III 20, 22, 26, 171
 Ляксандрик III 26, 204
 Ляксей III 28, 136
 Лялік III 42, 43
 Ляпей I 108
 Ляїнек III 82, 83, 217
 Лянід III 82, 159
 Лянік III 83
 Лян(ъ)ко I 108; III 178
 Лянок III 82, 83, 217
 Ляон I 108
 Ляонік I 108
 Ляончук I 108
 Лясько I 24; III 21, 27, 200
 Лясяк I 24; III 21, 27
 Ляйко I 107; III 82, 83, 84, 85,
     178, 180
 Ляйчук I 107; III 180, 224
 Ляш III 71, 72, 163

 Maiceй I 124
 Maiceйka I 124
 Mайса I 124
 Mайсак I 124; III 133, 226
 Ma(o)йсеj I 124, 125; III 85, 133,
     135, 136
 Mайсейка III 85, 182
 Mайсейчук I 124; III 85, 209, 211

 Майсейша I 124; III 248
 Майсіюк I 124; III 220
 Майсюк I 124; III 220
 Майсяюк I 124; III 220
 Макар I 111; III 85, 139, 156, 162
 Макарачка III 85, 195
 Макари(ы)й I 111; III 138, 139,
     141
 Макарка I 111; III 85, 178, 182
 Макарук I 111; III 220
 Макарушка III 85, 193
 Макарчи(ы)к I 111; III 209
 Макарчук I 111; III 224
 Макарэйка I 111; III 197
 Макарэц I 111; III 242
 Макасюк III 225
 Ma(o)кей I 125; III 134, 135
 Макейчук I 125; III 209
 Макым III 85, 86, 159
 Маколай I 128
 Макс III 85, 86, 169
 Макса III 85, 86, 172
 Максем I 112
 Максё III 86, 174
 Максём III 85, 86, 159
 Максік III 86, 205
 Макси(i)m I 111, 112; III 85, 86,
     151, 159
 Максімачка III 86, 195
 Максимець I 112
 Максімік III 85, 86, 204
 Макси(i)мка(o) I 112; III 85, 86,
     178, 180, 182
 Максімук I 112; III 220, 222, 223
 Максімушка III 85, 86, 193
 Максімчук I 112; III 224
 Максімчук I 112; III 86, 209, 211
 Максуй I 112; III 245
 Максуль I 112; III 234
 Максюра III 86, 244
 Мала(o)фей I 112; III 134; 135,
     143
 Малафейчук III 209
 Малах I 112; III 157
 Малахвій I 113
 Малахій I 113; III 163
 Малахи(j)я I 112, 113; III 143
 Малахи(i)яш I 112, 113; III 163
 Ma(o)лаш I 112
 Малашка I 112; III 178, 188
 Малашук I 112; III 220
 Малхер I 119
 Мамант I 113; III 151
 Мамон I 113; III 151

- Мамонт I 113; III 151
 Мамончык III 209
 Манец I 113; III 242
 Манко I 113; III 178
 Манойла(о) I 113; III 146
 Мануи(л) I 113; III 146, 225
 Машуйка I 113; III 178, 197
 Мануйла(о) I 113; III 146
 Манук III 225
 Манулік I 113; III 202
 Манух I 113; III 245
 Мануха I 113; III 246
 Машчак I 113; III 227
 Манчук I 113
 Манчык I 113; III 209
 Манько I 113; III 178
 Машок III 87, 225
 Манюсь III 87
 Маняк III 87, 227
 Мар I 113, 115; III 87, 169
 Марачка III 86, 195
 Марек I 114
 Марин I 113
 Марк I 114; III 86, 147, 151, 159
 Марка I 114; III 86, 87, 147, 170,
     171, 185
 Маркей I 114; III 86
 Маркел(л) I 114
 Маркело I 114
 Маркель III 86, 234
 Маркия(я)н I 114; III 150
 Марко I 114; III 147
 Маркуль III 86, 234
 Маркун I 114; III 230
 Маркус I 114; III 237
 Маркуш I 114; III 248
 Марок I 114
 Марон I 113, 115
 Маронка III 178
 Марочко I 114
 Мартимьян I 116
 Марти(ш)и I 115; III 86, 87, 150,
     151, 159
 Мартинец I 115; III 241
 Мартиниц I 116
 Мартуль I 115; III 234
 Мартушок I 115
 Мартын I 115; III 87, 151, 159
 Мартынанька III 87, 198
 Мартынец I 115; III 242
 Мартынка III 87, 182
 Мартынок I 115; III 215
 Мартынчук I 115; III 224
 Мартынчык I 115; III 87, 209, 211
 Мартынюк I 115; III 220, 223
 Мартысь I 115; III 236
 Мартысюк I 115; III 225
 Мартыш I 115; III 247
 Мартышок I 115; III 218
 Март(ц)юк I 115; III 219, 220
 Марук I 113; III 86, 220, 222
 Марусь III 87, 239
 Марута I 113; III 240
 Марутка I 113; III 201
 Маруцік I 113; III 214
 Маруцька I 113
 Марцінка III 87, 182
 Марцінок I 115; III 216
 Марцінчук I 115; III 209
 Марціншка I 115; III 189
 Марцішок I 115; III 218
 Марцук I 115; III 220
 Марцуль I 115; III 234
 Марцута I 115; III 240
 Марцын I 115; III 87, 151
 Марцынок I 115; III 216
 Марчук I 114; III 202
 Марчук I 114; III 202
 Марык III 86, 87, 205
 Марычак III 86
 Марына(о) I 114
 Марыняк I 114
 Марыян III 87
 Марэй I 113; III 245
 Марэйка I 113; III 197
 Марэз III 87, 227
 Марэська I 113; III 201
 Марэш I 113; III 248
 Мар'юха III 87, 247
 Мар'юшка III 87, 193
 Мар'ян III 87, 159, 225
 Мар'янка III 87, 182
 Ма(о)сей I 124, 125; III 85, 133
 Массель III 234
 Масяйчук III 224
 Мат I 118
 Матвей I 116; III 133, 135
 Матвейчык I 118; III 209
 Матвяйчук I 118; III 224
 Матвяюк I 118; III 220
 Матеец I 117; III 241
 Мат(ц)ей I 116, 117; III 88, 92,
     133, 135
 Матеуш I 116, 117, 118
 Матко I 118; III 187
 Матолька I 118; III 197
 Матох I 118; III 246
 Матоха I 118; III 246

- Матош I 118
 Матошка I 118; III 191
 Матук I 118; III 211, 220
 Матука I 118
 Мату́йк I 118
 Матуль I 118; III 234
 Матус(ъ) I 116; III 237
 Матуць I 118; III 240
 Матучык I 118; III 211
 Матуш I 116; III 248
 Матушка I 116
 Матф(хв)ей I 116; III 88, 133,
     136, 211
 Матц(в)ей III 88
 Матья (ъя, ыа, ыя)с(ъ) I 116,
     117; III 202
 Матыс(ъ) I 116, 117; III 237
 Матысік I 116; III 202
 Матыско I 118
 Матых I 118
 Матыш I 117; III 248
 Мать(ць)ко I 118; III 178, 180
 Матэ(в)уш III 87, 165
 Матэк III 229
 Мат(ц)юк I 117, 118; III 219, 220
 Матюля I 118
 Мат(ц)юш I 117, 118; III 248
 Мат(ц)юша I 117, 118; III 88,
     250, 251
 Махно I 73; III 232
 Махтод I 120
 Махтодзій III 97, 142
 Маи I 117, 118; III 168, 243
 Мацвей I 116; III 87, 88, 133, 135,
     136
 Мацвейка III 88, 182
 Мацвейчык I 118; III 209
 Мацвайчук I 118; III 224
 Мацейка I 118; III 88, 136, 178
 Мацеша I 118; III 248
 Мацешык I 118; III 215
 Мацяк I 116
 Мацкела I 118; III 235
 Мацкель I 118; III 234
 Мацко I 117; III 178, 234
 Мацук I 118; III 220
 Мацуль I 118; III 234
 Мацур I 118; III 243
 Мацькуч I 118; III 230
 Маэль I 118; III 234
 Мацэша I 118; III 248
 Мацюлька I 118
 Мацюния I 118; III 232
 Мацюх I 118; III 246
- Мацянка I 118
 Мацяння I 118; III 231
 Мацяс I 116
 Мацяска I 116
 Мацяш I 116
 Маияюк I 118; III 220
 Машкей I 73
 Машко I 73
 Машук I 73; III 221, 223
 Машутка I 73; III 201
 Машчук I 73
 Машчык I 73; III 209
 Мелентей I 119; III 97, 134,
     135
 Меленти(ў)й I 119; III 97, 137,
     138, 141
 Мелех I 73; III 246
 Мелеш I 73; III 248
 Мелё II 62, 174
 Меллян I 72; III 149
 Мель III 62, 169
 Мелька I 73; III 62, 178, 185
 Мельхиор I 119
 Мельян III 62
 Мельянец I 73
 Мельянок I 73; III 216
 Мельянчук I 73; III 224
 Мелюс III 62, 239
 Меля III 62
 Меркуль I 119
 Меркурый I 119; III 137, 141
 Мета(э)к III 88, 229
 Метачак III 88, 229
 Методій I 120
 Мефед I 119; III 97, 156
 Мефедко I 119; III 97, 176
 Мефоди(лз)й I 119, 120; III 97,
     138, 139, 141, 142
 Мехвед I 119; III 97, 156
 Мехед I 120
 Мехедко I 120
 Мехтод I 120
 Мечя III 88, 172
 Меч III 88, 169
 Мечак III 88, 227
 Мечка III 88, 185
 Мечусь III 88, 239
 Мечык III 88, 205
 Мечыслаў III 88, 162
 Міка III 90, 91, 172
 Мікадэм III 98, 159
 Мі(н)ка(о)дай I 128, 129; III 88,
     89, 91, 92, 142, 145

Mi(н)ка(о)лайка(о) I 129; III 90,
99, 182
Мікалайчук III 90, 91, 224
Mi(н)ка(о)лайчи(и)к I 129; III
90, 91, 209, 211
Мікалаша III 89, 90, 91, 249
Мікалашка III 90, 91, 190
Мікамор III 98, 159
Мікач I 127; III 252
Мікейчук I 127; III 212
Мікель I 127; III 234
Мікешка I 127; III 191
Mi(i)к(i)па(о)р I 127; III 98,
159
Mi(i)ки(i)та I 126, 127; III 88,
92, 144, 145
Мікітака III 92, 195
Mi(i)к(i)тка I 127; III 92, 182
Mi(i)к(i)фа(о)р I 127; III 88,
98, 151
Мікіцей III 92, 245
Мікішка I 127; III 189
Mi(i)клаш I 128, 129; III 92
Міклуша III 90, 91, 251
Мікода III 98, 172
Мікодым III 88, 98, 159
Мікола III 88, 89, 91, 142, 145
Міколачка III 91, 195
Міколаюс I 128
Міколенка III 89, 90, 91, 198
Міколис I 128
Mi(i)колка I 129; III 89, 90, 91,
182, 188
Міколушка III 89, 90, 91, 193
Міколя I 129
Мікула I 128, 129; III 88, 92, 145
Мікулан I 129; III 230
Мікулік I 129; III 202
Мікулка I 129; III 178
Мікульчук I 129; III 209
Мікуля III 90, 92, 235
Мікута I 129; III 240
Мікуць(ь) I 129; III 240
Мікуша I 129; III 192
Мікша I 129; III 249
Мікшта I 129
Мікшун I 129; III 231
Мікшута I 129; III 241
Mi(i)лан I 120; III 230
Мілейка I 120; III 197
Мілет III 97, 162
Мілеха I 120; III 246
Мілеця III 97, 170
Мілешка I 120

Мілій I 120; III 141
Мілінчук I 73; III 224
Міллян III 62, 159
Мілош I 120; III 248
Міль I 120; III 244
Мілько I 120; III 178
Мільянка I 73
Мілюк I 120; III 221
Мілюсь I 120; III 240
Міляп III 61
Міна I 120; III 92, 144, 145
Мішай I 120; III 92
Мінак I 120; III 226
Мінах(а) I 120
Мінец I 120; III 242
Мінко I 120; III 178
Мінчук I 120; III 224
Мінька(о) I 120; III 47, 92, 93,
178, 184, 185
Mi(i)нюк I 120; III 92, 219, 221,
223
Мінка III 92, 93, 172, 231
Міранец I 121; III 242
Міранчук I 121; III 224
Міранюк I 121; III 221, 223
Міраслаў III 92, 162
Міраш I 121; III 247
Мірін I 121
Мірко III 178
Мірно I 121
Мірода I 121
Mi(i)рон I 120, 121; III 92, 151,
159
Міронка(о) I 121; III 92, 178, 182
Мірончук I 121; III 209
Міросин I 121
Мірось I 121
Мірош I 121; III 247
Мірошко I 121; III 189
Мірук I 120, 121; III 92, 219
Мірусь III 92, 239
Мірутка I 121; III 201
Mi(i)русь I 121; III 240
Мірчак III 86
Мірдайка I 121; III 197
Міречайчук I 121; III 212
Мірж I 92, 227
Mic III 93, 237
Micap I 124; III 244
Місейка I 124; III 197
Міско I 122, 124; III 97, 200
Місуш I 124; III 231
Місуна I 124; III 233

- Місурара I 124; III 251
 Місюрка I 124
 Місющюк I 124
 Мись I 122; III 97, 235
 Мисько I 122, 124; III 97, 200
 Місюга III 251
 Місюк I 124; III 225
 Місюли I 122; III 97
 Місюль I 124; III 234
 Місюля I 124
 Mісюра I 124; III 244
 Місюрка I 124
 Місюцік I 124
 Мітка(о) I 62; III 178
 Мітра III 59
 Мітра(о)фан I 121; III 92, 159
 Мітрафаначха III 92, 195
 Мітрафана III 92
 Мітро III 59
 Мітрок I 62; III 216
 Митропан I 121
 Митропавец I 121
 Мітроха I 121; III 169
 Мітроша III 92, 249
 Мітрух I 62; III 246
 Мітрый III 58, 59, 142
 Мітрык III 59, 204
 Мітхвей III 88
 Міфедзъ III 97, 162
 Міфодзік III 97, 204
 Міфодзя III 97, 170
 Mix I 123; III 93, 168, 169
 Mixa III 93, 172
 Міхав I 124
 Міхадзюк I 119; III 221
 Mi(i)хан(i)л I 48, 121; III 92, 93,
     94, 95, 97, 151, 154, 161, 166,
     232
 Міхай I 124
 Міхайлова(о) I 48, 121, 123, 124;
     III 93, 97, 146, 147
 Mi(i)хайли(i)к I 123, 124; III
     202, 207
 Міхайличок I 124
 Міхайлонько I 124
 Міхайлунько I 124
 Mi(i)хал I 121, 122; III 93, 95,
     96, 97, 161, 165
 Міхалачка III 95
 Міхалеш I 123; III 242
 Міхалек I 123; III 216
 Mi(i)хали(i)к I 123; III 93, 96,
     202, 204, 207
 Mi(i)халка(o) I 122, 123, 124;
     III 93, 95, 96, 97, 176, 178, 182
 Міхало I 121; III 97, 146
 Міхалок III 93, 96, 216
 Міхалчук I 123; III 224
 Міхалыч III 93, 96
 Mi(i)халь I 122, 123, 126; III 93,
     96, 97, 165
 Міхальо I 124
 Міхальок I 124
 Міхальчук I 123; III 224
 Міхалюк I 123; III 93, 96, 221,
     222
 Міхалюта I 123; III 240
 Mi(i)хань I 124; III 93, 96, 230
 Міхасечка III 93, 96, 196
 Міхасё I 123; III 93, 95, 96, 218
 Міхасёчак III 93, 95, 96, 228
 Міхасік III 93, 95, 96, 214
 Mi(i)хась I 123; III 93, 95, 96,
     236
 Міхаська(o) I 124; III 93, 95,
     96, 200
 Міхвед I 119; III 156
 Міхед III 97, 162
 Mi(i)хей I 124; III 96, 133, 136,
     246
 Міхейка I 124; III 178
 Міхейчык I 124; III 209
 Міхейша I 124; III 248
 Міхель I 123; III 234
 Міхішок I 124
 Міхлë III 93, 96, 235
 Міхлик I 124
 Міхло III 93, 96, 235
 Міхлюк I 123
 Mi(i)хно I 122, 123; III 97, 232
 Міхлюк I 123; III 225
 Міход III 97
 Міхода III 97, 170
 Міходзька III 97
 Міхута I 123; III 240
 Miц I 62
 Міценька III 58, 59, 198
 Міцечка III 59, 195
 Міцє III 58, 174
 Miцёк III 58, 59
 Міцёш III 58, 59, 248
 Міцёша III 58, 59, 250
 Miцк III 217
 Міцко I 62; III 178
 Miцкун III 231
 Мішура I 62; III 244
 Miнь III 58, 59, 169

- Міш'ка(о) I 62; III 58, 59, 178
 Мішок III 58, 60, 222
 Міщора I 62; III 244
 Міщюша III 58, 60, 252
 Міщюшка III 59, 60, 193
 Міця III 58, 60, 171
 Міцяй III 58, 60, 245
 Міш 93, 96
 Міша I 123; III 93, 94, 96, 166
 Мішака I 123
 Мішанька III 93, 94, 96, 198
 Мішаня III 93, 96, 231
 Мішачка III 93, 94, 96, 195
 Ми(i)шка I 122; III 93, 94, 96,
     166, 178, 185, 188
 Мішкінь I 123; III 230
 Ми(i)шкур I 123; III 244
 Мішкута I 123; III 241
 Мішман III 93, 96, 230
 Мішо III 93, 96
 Мішок III 93, 94, 96, 217
 Мішота I 123; III 240
 Мішук I 123; III 93, 94, 96, 221,
     222, 224
 Мішулька III 94
 Мінугля III 93, 94, 96, 235
 Мішун III 93, 96, 231
 Мішунечка III 196
 Мішунік III 93, 96, 214
 Мішупчык III 93, 213
 Мішуня III 93, 96
 Мішур I 123; III 243
 Ми(i)шура I 122, 123; III 93, 96,
     97, 244
 Мішута I 123; III 93, 94, 240, 241
 Мішутка III 93, 94, 96, 201
 Мішуха III 93, 97
 Мішуйк III 93, 94, 96, 215
 Мішучок III 94
 Мішучык III 93, 97, 211
 Мішчук I 123
 Мішчурк I 123
 Мішчык III 211
 Мішык III 93, 94, 97
 Мішель III 93, 95, 97, 234
 Мішеника III 93, 95, 97, 198
 Монсей I 124, 125; III 85, 133,
     135, 136
 Мойж(з)ес(т) I 124
 Мойса III 85, 169, 172
 Мойша III 85
 Мокий I 125; III 134, 141
 Мокрій I 125
 Монуль I 113
 Мосе III 85, 86, 174, 239
 Мосій I 125
 Мосійко I 125
 Мосік III 85, 205
 Моська III 85, 185
 Мося III 85, 172
 Мограх III 92
 Моцька III 88, 185
 Моця III 88, 172
 Мусієць I 125
 Мусій I 125
 Мышаш I 112
 Мяленцій III 139
 Мяляцій III 139
 Мялешка I 73; III 189
 Мялешчик I 73; III 212
 Мяльяк I 73; III 226
 Мяльян III 61, 159
 Мяльянец III 242
 Мялюшка I 73; III 192
 Мялян III 61, 62
 Мялянка I 73; III 178
 Мяркул I 119
 Мяркурый I 119; III 139
 Мядодзій III 139
 Мяхеда I 119
 Мяхедзька I 119
 Мяход III 97, 162, 178
 Мячук III 88
 На(в)ум I 125; III 97, 98, 159
 На(в)умка I 125; III 98, 178
 Навумук I 125; III 221, 222, 223
 На(в)умчык I 125; III 98, 209,
     211
 Нагум III 97, 98, 159
 Нагумка(о) III 98, 182
 Назар(ъ) I 125
 Назарець I 125
 Назарий I 125; III 141
 Назарка I 125; III 178
 Назарук I 125; III 221
 Назарчук I 125; III 224
 Назарчык I 125; III 209
 Назарько I 125
 Напрый III 139
 Напрэй I 130; III 134
 Нарбарт II
 Нарывочык III 209
 Натоль III 28, 29, 161
 Наумец III 98, 242
 Наумець I 125
 Нафанайл III 151, 154

- Натход I 120
 Нест(ц)ер I 126; III 98, 151, 159
 Нестір I 126
 Нестірко I 126
 Нестор I 126
 Несцерка III 98, 182
 Несцярок I 126; III 216
 Несцярук I 126; III 221
 Несцярчук I 126
 Нефед I 119; III 97, 156
 Нектод I 120
 Нік III 90, 92, 169
 Ніка III 89, 90, 92, 172
 Нікадзімушка III 98, 193
 Нікадзімчык III 98, 211
 Ни(i)ка(o)лай I 128, 129; III 88, 89, 90, 92, 142
 Ніка(o)лайка I 129; III 89, 178, 182
 Нікалайчук I 129; III 224
 Нікалайчык I 129; III 209
 Нікалаша I 129; III 92, 249
 Нікалаюк I 129
 Нікалюк III 221
 Ни(i)ка(o)н I 129; III 152
 Ни(i)ка(o)нор I 129; III 98, 159
 Ни(i)канчук I 129; III 224
 Ніка(o)нчык I 129; III 209
 Ніканюк I 129; III 221, 223
 Нікін I 129
 Нікілар I 127; III 98, 159
 Нікипо(e)р I 127; III 98, 151
 Ни(i)ки(i)та I 126; III 92, 145, 249
 Нікітей III 92
 Нікітій I 126; III 137, 138
 Нікітка I 126; III 178
 Ни(i)ки(j)ро(a)p I 127; III 98, 151, 159
 Нікіцік I 127; III 202
 Нікіцюк I 127; III 221, 223
 Нікод I 128; III 168
 Нікодим I 128
 Ни(i)кола I 129; III 89, 90, 92, 142, 145
 Ніколайцьо I 129
 Ніколаос III 90
 Ніколко I 129
 Ніколунько I 129
 Ніколцьо I 129
 Ніколя III 92, 170
 Нікула I 129
 Ни(i)чи(y)по(a, e)p I 127; III 98, 152, 159
 Нічыпарка III 98, 182
 Нічыпарук I 127; III 221
 Нопрый III 35
 Норбарт III 98
 Нууре(э)й I 130, 131; III 35, 134, 135, 136
 Нуулрык I 130; III 202
 Нуухрэй III 35, 136
 Няктар III 139
 Няктарый III 139
 Нянька III 28, 185
 Овгей I 22
 Овдій I 18
 Оверке I 18
 Оверян I 18
 Овксен I 19
 Овксент I 19
 Овсентій I 66
 Овсі(i)й I 66; III 155
 Овтих III 155
 Огій I 22
 Олаксик III 207
 Олек III 19, 20, 21, 22, 27, 169
 Олексійко I 26
 Олесей III 132, 135
 Олеха III 188
 Олеша I 25; III 28, 188, 248
 Олізар ел. Елізар
 Олік III 21, 27, 205
 Оліско I 72; III 176
 Олісь III 21, 22, 27, 236
 Олияш I 82
 Олохви(i)р I 71
 Олтушко I 68; III 176
 Одферей I 71
 Олфим I 70
 Ользар I 71
 Ольсей I 71, 72; III 132, 135
 Омелко III 176, 187
 Омельян I 72; III 149
 Омелько III 183
 Онапры I 130, 131; III 35
 Ондреян III 148
 Онікон I 129; III 152
 Онисечко I 130
 Онисифор I 130
 Онихим I 41; III 148
 Оноїко I 131
 Онопрієць I 131
 Онопрійко I 131
 Онофрій I 130, 131; III 35, 134
 Онуфрій III 135

- Онуф(п, х)рн(i)й I 130, 131; III
     35, 137, 138, 141
 Онуфрійко I 131
 Онухро I 131
 Онушко I 131
 Орехова III 144
 Ортам I 37
 Орофей I 80; III 133, 135
 Оси(i)п I 88, 89; III 72, 73, 74,
     76, 150, 159
 Оси(i)пка(o) I 90; III 72, 73, 74,
     182
 Осільчук I 89; III 209
 Осия I 131
 Остапей I 66, 67; III 134, 135
 Остасій III 137
 Остапок I 67
 Остаф I 66, 67
 Осташа I 66, 67; III 248
 Осташко I 66, 67
 Остик I 66; III 202
 Острат I 68
 Оська III 72, 73, 185
 Охри(i)м I 74, 75; III 149
 Охрімець I 75
 Охрімко I 75

 Пава I 132; III 169
 Павал III 98, 99, 160
 Павачка III 99, 195
 Павел I 131, 132; III 98, 99, 100,
     152, 159
 Павелка III 98, 99, 182
 Павін I 132
 Павлій I 132
 Павлик I 132; III 207
 Павлюк I 132
 Павлюш I 132
 Павло I 132
 Павлошко I 132
 Павлунь I 132
 Павлунюо I 132
 Павлусь I 132
 Павлюк I 131, 132; III 100, 219
 Павзук I 132; III 221
 Павуля I 132; III 235
 Павзяк III 99, 227
 Павзякка III 98
 Пацей III 139
 Парадаєй III 139
 Парадайчук I 31; III 210
 Парадаец I 31; III 242
 Паляй I 137

 Пале III 99
 Палікар I 138
 Па(o)лі(i)карп I 137, 138; III
     100, 152, 160
 Палікша I 138
 Палік I 137
 Палінар III 35, 161
 Палка III 99
 Палон I 31
 Па(o)лукар I 138
 Палунка I 137
 Полуэт I 137
 Па(o)луш I 137; III 152
 Палуянка III 178
 Палуячук I 137; III 209
 Палька III 99, 197
 Палля III 99
 Па(o)мфил I 132; III 100, 152
 Панас I 33, 34; III 35, 155, 161
 Панаси(i)к I 33, 34; III 35, 202,
     204
 Панаска(o) I 34; III 35, 182
 Панасчук I 33
 Панасюк I 33; III 35, 221, 222
 Панашчук III 209
 Панка(o) I 133; III 178
 Панкрат I 132; III 139, 156
 Панкрати(i)й I 132, 133; III 138,
     139, 141
 Пантак I 133; III 226
 Панте(ц)лей I 133; III 100
 Пант(ц)еле(я)ймон I 133; III 100,
     160
 Панте(ы)лей I 133; III 101
 Пантус I 133; III 237
 Пантылімон III 100, 160
 Пантюля III 100, 101, 235
 Панфил I 132; III 100, 152, 160
 Панфир I 138; III 101, 156
 Панцей I 133; III 245
 Панцик I 133; III 221
 Панциюк I 133; III 246
 Панциюха I 133; III 246
 Панця I 133; III 169
 Панцива I 133
 Панцилейка I 133; III 178
 Панциляй I 133
 Паныш I 133; III 248
 Панька III 35, 36, 185
 Панько I 133; III 178
 Паняк I 133; III 226
 Парамон I 133
 Парамончук I 133; III 209
 Парамоша I 133; III 249

- Пармен III 139
 Парменій III 139
 Пармоп I 133
 Парфей I 133, 134; III 101
 Парфен I 133; III 101, 156, 162
 Парфеней I 134
 Парфені(i)й I 133, 134; III 137,
     138, 141
 Парфентій I 134
 Парфен I 134
 Парфенчук I 134; III 209
 Парфенец III 156
 Парфір III 101, 139, 162
 Па(о)рфи(и)ри(ы)й I 138; III 101,
     137, 139, 141, 156
 Парфірка III 101, 182
 Парфун I 134
 Парфянюк I 134; III 221
 Пархамец I 134; III 242
 Пархвец I 134
 Пархи(i)m I 133, 134; III 101,
     156
 Пархімко I 134
 Пархімчук I 134
 Пархом I 133, 134; III 101, 156
 Пархомчук I 134
 Пархон I 134
 Пархощік I 134
 Пархун I 134
 Пархута I 134
 Пархушук I 134
 Пархуць I 134
 Паршута I 134
 Пас I 134; III 168
 Пасай I 134
 Пасік I 134
 Пасикрат I 134
 Пасько I 134; III 178
 Пасюк I 134
 Пасюта I 134; III 240
 Па(о)тал I 134, 135; III 101, 156,
     162
 Патапейка I 135; III 197
 Патадій I 134; III 138, 141
 Патапка I 135; III 101, 178, 182
 Патапчук I 135; III 224
 Патапчук I 135; III 101, 209, 211
 Пат(ц)ей I 90; III 134, 135
 Патка I 132; III 99, 178, 185
 Патла III 99, 170
 Патлечка I 132; III 193
 Патлій III 99, 174
 Патлік I 132; III 99, 202, 204
 Патлін I 132; III 101
- Паўлінка III 101, 182
 Паўліска III 99
 Паўлічак I 132; III 99, 227, 228
 Паўлішка I 132; III 191
 Паўло III 99, 175
 Паўлусь III 99, 100, 239
 Паўлуха III 99, 100, 247
 Паўлуша III 99, 100, 250, 251
 Паўлушанька III 99, 100
 Паўлушка I 132; III 99, 100, 192,
     193
 Паўлыга I 132; III 251
 Паўлюк I 132; III 99, 100, 221,
     222
 Паўлюсь III 99, 100, 239
 Паўлюсюк I 132; III 226
 Паўлюш(ь) I 132; III 240
 Паўлючок I 132; III 99, 100, 211,
     218
 Паўлючук I 132; III 224
 Паўлючык I 132
 Паўлуша I 132; III 99, 100, 251
 Паўлушка I 132; III 192
 Паўлюшчук I 132; III 212
 Паўлянок I 132
 Пафнуцій III 139
 Пахнучь III 101, 162
 Пахом I 135; III 156
 Пахомій I 135; III 138, 141
 Пахомчук I 135; III 209
 Пахута I 135; III 240
 Пахутка I 135; III 201
 Пац I 90; III 168
 Пацай I 90
 Пацайка I 90
 Пацейка I 90; III 179
 Пацка(о) I 90; III 179
 Пацук I 90; III 221
 Пацулян I 90
 Пацыла I 90; III 235
 Пацына I 90; III 233
 Пацынка I 90
 Пацэй I 90
 Пацэйка I 90; III 179
 Пацютка I 90; III 201
 Пацюшка I 90; III 192
 Пацяйчук I 90; III 224
 Пацян I 90
 Пацяюк III 221
 Паша I 132; III 99, 100, 249
 Пашалюк I 132
 Пашанок I 132
 Пашанька III 99, 100, 199
 Пашачка III 99, 100, 196

- Пашка(о) I 131, 132; III 99, 100,
     189, 190
 Пашок III 99, 100, 218
 Пашук I 132; III 225
 Пашун I 132; III 231
 Пашура I 132; III 244
 Пашута I 132; III 240
 Пашык I 132; III 215
 Пашэй I 132; III 245
 Пашэйка I 132; III 197
 Пашэнка I 132
 Пека III 101, 102, 185
 Пенкрант I 133
 Петарка III 180
 Петко I 136; III 103, 176, 187
 Петр I 135; III 103, 152, 191
 Петра III 101, 102, 147
 Петралай I 136, 137; III 245
 Петраль I 136
 Петран I 136; III 103, 230
 Петрасюк I 137; III 226
 Петрачок I 136; III 101, 102, 217
 Петраш I 136; III 248
 Петро I 137; III 103, 147
 Петрок I 136; III 103
 Петрочек I 136; III 103
 Петрош I 136; III 103
 Петроша I 136; III 103, 250
 Петрук I 136; III 103, 219
 Петрунь I 137
 Петруньо I 137
 Петрусёк III 101, 102, 218
 Петрусик I 137
 Петрусичок I 137
 Петрусь I 137; III 101, 102, 238.
     239
 Петруха I 136; III 103, 246
 Петрухно I 137
 Петруц I 136
 Петруч I 136
 Петручок III 101, 102, 218
 Петручук I 137; III 224
 Петруша I 136; III 103, 250
 Петрык I 136, 137; III 101, 102,
     166, 202, 204, 207
 Петрычак III 101, 102, 228
 Петрычок III 101, 102, 217
 Петушок III 102
 Пецснка III 101, 102, 198
 Пецечка III 101, 102, 195
 Пецік III 101, 102, 205
 Песь I 137; III 244
 Песь(ть)ка(о) I 136, 137; III 101,
     102, 103, 166, 176, 179, 185,
     187, 188
 Пецюлік III 101
 Пецюлюк III 102, 225
 Пецюля III 235
 Песья III 101, 102, 172
 Песьяль I 137
 Пецярко III 101, 102, 180
 Пецяха III 246
 Пётар III 101, 102, 160
 Пётр III 102, 147, 160, 166
 Пётра III 101, 102, 147, 166, 171
 Пётрачка III 101, 102, 195
 Пётрусь III 102, 239
 Півун III 104
 Пілат I 167
 Пілейка I 168; III 197
 Пілец I 168; III 242
 Пілі III 103, 174
 Пилимон I 168; III 154
 Пи(ї)ли(ї)п I 168, 169; III 103,
     104, 154, 160
 Піліпей III 103, 104, 215
 Піліпеш III 103, 104, 215
 Піліпка III 103, 104, 182
 Піліпок I 169; III 103, 104, 216
 Піліпчук I 169; III 224
 Піліпчук I 169; III 103, 104, 209,
     211
 Пілька I 168; III 103, 104, 179,
     185
 Пільчук I 168; III 224
 Пілюга I 168; III 251
 Пілюта I 168; III 240
 Пілюцік I 168; III 214
 Піля III 103, 104, 172
 Пима(о)п I 137; III 152
 Пімаш I 137; III 248
 Пімашок I 137; III 216
 Пи(ї)ме(ї)п I 137; III 104, 152
     160
 Плат I 137
 Платон I 137; III 104, 152, 160,
     182
 Платона III 104, 249
 Платун I 137
 Пол I 137
 Полиевкт I 137
 Полиен I 137; III 152
 Полік III 35, 206
 Поликарп I 137; III 152
 Політ III 76, 159
 Полуек(х)т I 137
 Полюс III 76, 239

- Поній III 139
Пра(о)ка(о)пец I 138; III 104,
241, 242
Пракалішак I 138
Пракалчук I 138; III 224
Пракапышка I 138; III 191
Пракадюк I 138; III 221
Пра(о)коп I 138; III 104, 156, 162
Пра(о)копі(и)й I 138; III 138, 141
Праколік I 138; III 104, 202, 203
Пракопка III 104, 182
Пракопчук I 138; III 104, 209, 211
Пра(о)кофі(и)й I 138
Пракоша I 138; III 260
Прав(ь)ко I 171; III 179
Прануза I 171; III 252
Пранук III 124, 222
Прань I 171; III 244
Пранок III 124
Пра(о)тас I 139; III 139, 156
Пра(о)тасі(н)й I 139; III 138,
141, 221
Пратасюк I 139; III 221
Пра(о)хор I 139; III 104, 152,
160, 162
Пра(о)хорка III 104, 182
Працко I 139; III 179
Працук I 139
Праск I 138
Прокоф III 104
Прокша III 104
Прояя III 124, 173
Протазь I 139
Протка I 139; III 179
Прохарчук I 139
Проц I 139; III 243
Проц(ь)ка I 139; III 179
Процык I 139
Проша III 104, 249
Прошка I 139; III 104, 179, 185,
188
Пуд I 139
Пудак I 139; III 226
Пулко I 139; III 179
Пуллій I 139
Пул(ь)ян I 139; III 230
Пулляк III 226
Пуп I 139
Пула I 139
Пупейка I 139; III 197
Пупель I 139; III 234
Пупка(о) I 139; III 179
Пуллій I 139
Пуллік I 139; III 202
Пусік III 101, 102
Плянкрай I 133
Плянкрайк I 133; III 202
Плярфіл III 139
Плярфілій III 139
Пятак III 102, 227
Пятко I 137; III 179, 187
Пяткуп I 137; III 231
Пятраш I 136; III 230
Пятраш I 136; III 248
Пятраша I 136; III 250
Пятрашка I 136; III 191
Пятро III 101, 102, 175
Пятрок I 136; III 101, 102, 103,
215, 216
Пятрук I 137; III 101, 103, 221,
222
Пятруль III 101, 103, 234
Пятруня I 137; III 232
Пятрусь I 136; III 101, 103, 237,
238, 239
Пятруска III 101, 103, 201
Пятруська III 101, 103
Пятруцік I 137; III 214
Пятруцый I 137
Пятручык I 137; III 211
Пятруша I 137; III 101, 103, 251
Пятрушка I 137; III 101, 192, 193
Пятрушчык I 137; III 212
Пятрычык I 137; III 213
Пятрыска III 101, 103
Пятрыща I 137; III 252
Пятрэн(ь)ка III 101, 103, 198
Пятрэшка I 136; III 191
Пятах III 102, 103, 246
Пяцёк III 101, 103, 217
Пяцёр III 103
Пяцько I 137; III 101, 103, 179,
180, 187
Пяцюк I 137; III 101, 103, 221,
222
Пяцюль I 137; III 234
Пяцюля III 101, 103
Пяционка III 101, 103, 199
Пяциончык III 101, 103, 213
Пяционя III 101, 103, 232
Пяциюша III 101, 103, 251
Пяцик I 137; III 226
Пяциха III 101, 103
Раврик I 106
Равро I 106
Радзейка I 141; III 197
Радзец I 141; III 242

Ра(о)дзі(ди)вон I 140, 141; III 105, 152, 160
Радзівоцьчык I 140; III 209
Радзіё(о)н I 140
Радзік I 141; III 105, 203, 205
Радзіслаў III 105
Радзь I 141; III 168
Радзька I 141; III 105, 179, 185, 187
Радзько I 141; III 179, 187
Радзюк I 141; III 221
Радзюн I 141; III 230
Радзюш I 141; III 248
Ра(о)ди(и)он I 140, 141; III 105, 152
Рад(ъ)ко I 140, 141; III 176, 179, 187
Радута I 141; III 240
Радчук I 141; III 224
Радычанок I 141; III 221
Радыён I 140
Размус I 171
Размыс I 171
Размысл I 172
Ра(о)ман I 141, 142; III 105, 152, 160
Раманейка I 141; III 197
Рамалета I 142
Ра(о)манец I 141; III 105, 106, 241, 242
Раманек I 141
Раманік III 105, 204, 216
Раманіца III 105
Раманішка I 141; III 191
Раман(ъ)ка I 141; III 105, 179, 182, 211
Раманчук I 141
Ра(о)манчы(и)к I 142
Раманюга I 142; III 251
Раманюк I 141—142; III 221, 223
Раманюта III 240
Раманята I 142; III 240
Рамаха III 105, 246
Рамашка I 142; III 105, 189, 190
Рамейка I 142
Рамуальд III 106
Рамук I 142; III 221
Рамусік I 142; III 214
Рамша I 142; III 249
Расціслаў III 106, 162
Рафай(и)л I 48, 139, 140; III 106, 146, 161
Рафай I 140

Раф(хв)ал I 139, 140; III 106, 146, 165
Рафалік I 140
Рафаль I 140
Рафей I 81
Рахвальчук I 140
Рахмал III 146
Ри(ы)м(и)а I 140
Роберт III 106
Роберцік III 106, 204
Род I 141
Родзік I 141; III 105, 203, 205
Родзька I 141; III 105, 179, 185, 187
Родзя I 141; III 105, 170, 172
Родійон I 141
Родка(о) I 140; III 105, 176, 179, 187
Рома I 142; III 105, 170, 172
Ромак III 105, 227
Романоп'ко I 142
Романочка I 142
Ромась III 105, 106, 236
Ромачка III 105, 106, 195
Ромаш I 142; III 247
Ромашко I 141; III 106, 189
Ромейко I 141
Ромель I 142; III 234
Ромік III 105, 106, 205
Ромка(о) I 142; III 105, 106, 185
Ромусь III 105, 106, 239
Ромуська III 105, 106, 201
Ромця III 105, 106, 243
Ромчи(ы)к I 142; III 105, 106, 211
Росік III 106, 206
Роста III 106
Росцечка III 106, 195
Росцік III 106, 206
Росця III 106, 172
Роська III 106, 185
Рося III 106
Рурык III 128
Русік III 107, 206
Руслан III 106, 107, 163
Русланік III 107, 204
Русланка III 107, 182
Русланчык III 107, 211
Рыгарэц III 108, 242
Рыгор I 56; III 107, 108, 162, 218
Рыгорачка III 107, 108, 195
Рыгорка III 107, 108, 182
Рыгорык III 107, 108, 204
Рыгарэц III 107
Рыгось III 107, 108, 236

Рытоска III 107, 108, 200
Рытша III 107, 108, 249
Рытошалька III 107, 108, 199
Рытусек III 107, 108, 218
Рытусь III 107, 108, 239
Рымда I 140
Рымжа I 140
Рымка I 140; III 179, 249
Рымша I 140
Рысек III 109, 218
Рысік III 109, 214
Рысь III 109, 236
Рыська III 109, 200
Рысяк III 109
Рыта III 172
Рытак III 109, 229
Ричард III 109, 165
Рышук III 109, 222
Рэмцё III 105, 106, 243

Сабестян I 144; III 110
Сав(в)а I 142; III 52, 109, 144, 145
Саваец I 142
Саванок I 142
Саванчук I 142; III 224
Саванюк I 142
Саваста I 146
Сава(о)сц(т)ей I 144, 146; III 110, 134, 135, 136, 245
Савасцьян I 146
Савасцюк I 146; III 221
Сава(о)сцян I 144, 146; III 110
Савацій III 139
Сава(о)чка I 142; III 109, 195
Савватий I 142
Савейка I 142; III 197
Савел I 142
Савели(и)й I 143; III 109, 139, 142
Савель III 109, 162
Саверий III 139
Савік I 142, 143; III 203
Савіл I 143
Савин I 143
Савінка I 143; III 179
Савка I 142; III 109, 176
Саво I 142; III 109
Савойтан I 142
Савол I 143
Савоп(ъ) I 142; III 230
Савончук I 142; III 213
Савосік I 146; III 203
Савоста I 144, 146; III 110, 169, 170

Савостеец III 241
Савостца(л)и I 144; III 110, 152
Савосік I 146; III 203
Савосцик III 152
Савось III 109, 236, 244
Савоська I 146; III 179
Савошчык I 142
Савук I 142
Савул I 143
Савулька I 143; III 179
Савулычук I 143; III 209, 213
Савуць I 142
Савушчук I 142; III 212
Савянок I 142
Сад I 143
Садзік I 143
Садко I 143; III 179
Садок I 143
Садонік I 143
Садофій III 139
Садоха I 143; III 246
Саземок I 153; III 216
Са(о)зоп I 152, 153; III 153
Сязонік I 153; III 203
Сазонка I 153
Сазончук I 153; III 206
Сай I 91
Сайка(о) I 91; III 179
Сайчук I 91; III 209
Сак III 76, 168, 169
Сакердон I 143
Сакій I 91
Сакура I 143; III 244
Сакурэд I 143; III 243
Сакута I 143; III 240
Са(о)ла(о)моя I 143
Саламонік I 143; III 203
Саламыка I 143
Салівончук I 148; III 209
Салоха I 153
Салошка I 153; III 179
Салушка I 153; III 192
Сальвестар III 110, 160
Сальвесь III 110, 169
Сальфук III 110
Сальман I 143
Самайлук I 144; III 221, 223
Самаль I 144
Самалюк I 144; III 221
Самапок I 143; III 216
Саманчук I 143; III 224
Самасюк III 226
Самійло I 144
Самойла I 144; III 146

- Самойлік I 144; III 203
 Самон I 143, 151; III 114, 153
 Самонка III 179
 Самончык I 143; III 209
 Самос I 143
 Самоцік I 143
 Сампсон I 143
 Самсон I 143; III 152
 Самсонік I 143; III 203
 Самсончык I 143; III 209
 Самстыха I 143
 Самсун I 143
 Самуель I 143
 Самуїл(i)л I 48, 143; III 146
 Самуїла(o) I 144; III 146
 Самула I 144
 Самулека I 144
 Самуль I 144
 Самусік I 144; III 214
 Самусь I 144; III 238
 Самута I 144; III 240
 Самушчык III 212
 Сан I 24; III 21, 22, 27
 Санец I 24; III 21, 26, 242
 Санечка III 21, 22, 26, 195
 Санё III 24, 28, 231
 Санек III 21, 22, 26, 217
 Санёнак III 21, 26
 Санік I 24; III 21, 22, 24, 26, 28,
     203, 206
 Санічак III 21, 26
 Санко I 24; III 21, 27
 Санча III 21, 26
 Санчук I 24; III 21, 26, 27, 224
 Санъка I 24; III 21, 22, 21, 26, 28,
     179, 185
 Санъко I 24; III 21, 22, 26, 179,
     180
 Санъчык III 21, 22, 26, 211
 Санюк I 24; III 21, 22, 24, 26, 219,
     222
 Санюлька III 21, 26
 Санюля III 21, 22, 26, 235
 Санюта I 24; III 26, 240
 Санютка III 21, 26
 Санюха III 21, 22, 26, 247
 Санючик III 21, 26
 Санюшка III 21, 267
 Сая III 21, 22, 26, 173
 Салон I 153
 Сапончык I 153; III 209
 Сапрон(б)ек I 154; III 216
 Сапронюк I 154; III 221
 Са(о)прон I 153, 154; III 157
- Са(о)прун I 153, 154
 Сапрыка I 154
 Сарафім III 110
 Сарафин I 147; III 152
 Сасин I 144; III 157
 Саско III 179
 Сасони(i)й I 144; III 138, 139,
     141
 Саут(ць) I 142
 Саўка(o) I 142; III 51, 52, 109,
     179, 182, 185
 Саўлук I 143; III 221
 Саўль I 143
 Саўчук I 142; III 224
 Саўчык I 142; III 209
 Са(о)ф(х)он I 153; III 109, 143,
     158
 Сафония I 153; III 143
 Сафонка I 153
 Сафончык I 153; III 209
 Са(о)фрон I 153, 154; III 157
 Сафронак III 179
 Саха III 21, 23, 26, 246
 Саханок I 153; III 216
 Сахачук I 153; III 224
 Сахацько I 153; III 179
 Сахна(o) I 153; III 21, 23, 26,
     232, 233
 Сахнюк I 153; III 21, 26, 225
 Сахон(m) I 153; III 109, 158
 Сахончык I 153; III 209
 Сахонька I 153; III 179
 Саша I 24; III 21, 23, 27, 196, 197,
     249
 Сашанька I 24; III 21, 23, 27, 199
 Сашачка III 21, 23, 27, 196
 Сашка III 21, 23, 27, 190
 Сашко I 24; III 21, 23, 27
 Сашмель III 21, 23, 27
 Сашок III 21, 23, 27, 218
 Сашон III 21, 23, 27, 230
 Сашонік III 21, 23, 27, 214
 Сашончак III 27
 Сашочак III 21, 27
 Сашук III 21, 23, 27, 225
 Сашулечка III 27
 Сашулька III 21, 23, 27, 197
 Сашуля III 21, 23, 27, 197, 235
 Сашунечка III 21, 23, 27, 196
 Сашунька III 21, 23, 27, 199
 Сашунчык III 23, 213
 Сашуня III 21, 23, 27, 232
 Сашура III 21, 23, 27, 244
 Сашурачка III 27, 196

Сашурка III 21, 27
Сашута III 21, 23, 27, 241
Сашутачка III 27
Сашутка III 21, 23, 27, 201
Сашучок III 21, 27
Салык III 21, 23, 27, 215
Сашычак III 212
Света III 109, 172
Свецік III 88, 109, 206
Снекічак III 109, 228
Свєць III 110, 169
Свір(а) I 154; III 170
Сви(i)ри(ы)д I 154, 155; III 110, 168, 169
Свиридко I 155
Свиридон I 555
Свірка(о) I 154; III 179
Свіркун I 154; III 231
Свіръда I 154
Свіръдчык I 154; III 209
Свір'яка I 154; III 197
Святаславу III 88, 110, 110, 163
Святоша III 109, 110, 249
Себастиан I 144
Себесь(ы)ян I 144; III 110
Сева III 110, 120
Севаста I 146
Сева(о)стия(я)и I 144, 146; III 110, 152, 241
Севастяп I 146
Севасцей I 146
Севасціяпка I 146
Севасціянчук I 146
Севасціянчык I 146; III 209
Севас(ь)ян I 146; III 110
Севасціячык I 146; III 209
Севе(я)ри(ы)н I 146; III 152
Севік III 120
Сенярынец III 242
Севярэш I 146
Сезон I 153
Сей III 169
Сека III 115, 185
Сел I 147; III 168
Селений III 141
Селіван I 148
Селівас III 169
Селівашка I 148; III 189
Селіверст I 148
Селиввестр I 148; III 110, 152
Селивесь III 110
Селивон I 148; III 110, 152
Селівонец III 242
Селівончык I 148; III 209

Селін I 147
Селинний I 141
Сельвясяюк I 148; III 221
Селяван I 148
Селявонік I 148; III 203
Селявончук I 148; III 209
Семашок I 151; III 221
Семачка I 151
Семашка(о) I 149, 151; III 114, 189, 191
Семашчук I 151; III 225
Семен I 149; III 113, 152, 191
Семенко I 149; III 114, 176
Семенчук I 151; III 209
Семеш I 151; III 247
Семён III 114
Семіонка I 151
Семянец I 151; III 242
Семянец I 151; III 216
Семяніда I 151; III 252
Семянік I 151
Семяник I 151; III 216
Семячук I 151; III 224
Семянюга I 151; III 251
Семяшок I 151; III 221
Семяняга I 151; III 251
Семяняка I 151
Сечетка III 114, 195
Сеня(i)к I 151; III 113, 114, 214
Сенка(о) I 149; III 114, 197, 198
Сенчило I 149; III 114, 235
Сенчук III 114, 213
Сень I 149; III 114, 229
Сенька(о) I 149, 151; III 37, 113, 114, 185, 197, 198, 224
Секюта I 149; III 114, 240
Сеня III 22, 23, 37, 113, 114, 115, 173, 231
Серафікі III 115
Серапон I 147
Серафі(i)м(и) I 147; III 110, 152
Серафімка I 147; III 179
Серга III 115, 172
Сергала(о) III 115, 235
Сергей I 147; III 115, 116, 134, 135
Се(я)ргейчук I 147; III 224
Сергель I 147; III 234
Серги(i)й I 147; III 138, 141
Сергійко I 147
Сергіятка III 115, 201
Сергунок III 115, 218
Сергусь III 115, 239
Серж III 115

- Сержых III 115, 206
 Серы III 115
 Сейка I 146; III 110, 120, 179
 Сёва III 115
 Сёра III 115, 169
 Сёма I 151; III 113, 114, 170, 172,
     191
 Сёмачка I 151; III 114, 193, 195
 Сёмка I 149; III 113, 114, 176, 185
 Сёмушка III 113, 114, 193
 Сёмчык I 151; III 114, 209, 211
 Сір I 147
 Сірай I 147
 Сітель I 147
 Сига(i)змунд I 147; III 110
 Сірін I 147
 Сигиц I 147
 Сіда(o)р I 91, 92; III 150
 Сіда(o)рка(o) I 92; III 179
 Сідарок I 92; III 216
 Сідарук I 92; III 221
 Сідаруук I 92; III 224
 Сідарэц I 92; III 242
 Сідір I 92
 Сідорчык I 92; III 209
 Сідорык I 92; III 203
 Сизько I 153
 Сизьон I 153
 Си(i)ла I 147, 148; III 144,
     145
 Сілай I 148; III 245
 Сіланий III 139
 Си(i)льван I 148; III 152
 Сили(ъ)ван I 148
 Сіліванька I 148; III 179
 Сіліванюк I 148; III 221, 223
 Сілівесцер III 160
 Сіливон I 148; III 152
 Сілівонец I 148; III 242
 Сілівончык I 148; III 210
 Сілік I 148; III 203
 Сілко I 148; III 179
 Сілугяи 148
 Сільверст III 110, 160
 Сільверый III 139
 Си(i)львестр I 148; III 110, 152
 Сільвесцер III 110
 Сілько I 148; III 179
 Сілюк I 148; III 223
 Сім I 149
 Сіма III 110
 Сімага I 149; III 251
 Сімак I 149; III 226
 Сімака I 149
 Сіман I 152
 Сіманек I 152
 Сіманчык I 152; III 210
 Сімашка I 149, 151; III 191
 Симеон I 149, 151; III 113, 152
 Сімінюк I 152; III 221, 223
 Сімка(o) I 149; III 86, 179, 185
 Сімон I 149, 151; III 113, 114,
     153
 Сімук I 149
 Сімур I 149; III 244
 Сімянек III 216
 Сін(ъ)ко I 151
 Сін(ъ)чук I 151; III 224
 Сінок I 151
 Сінота I 151; III 241
 Сіоний I 152
 Сіса I 152; III 170
 Сисой I 152; III 153
 Сісько I 152; III 179
 Слава III 51, 52, 106, 110, 111,
     112, 120, 130, 173
 Славак III 51, 52, 227
 Славалька III 51, 52, 198
 Славачка III 51, 52, 111, 112, 120,
     130, 195
 Славік III 51, 52, 106, 109,
     111, 112, 120, 130, 206
 Славіч III 51, 52
 Славічак III 51, 52, 130, 228
 Славук III 51, 52, 222
 Славунчык III 51, 52, 213
 Славунька III 51, 52, 199
 Славуня III 51, 52, 232
 Славусь III 51, 52, 111, 112, 239
 Славуська III 51
 Славучок III 51
 Слаїка III 47, 51, 52, 106, 109,
     110, 111, 112, 120, 130, 185
 Слаўчык III 51, 52, 211
 Собестын I 144; III 110
 Собесты(ъ)ян I 144; III 110
 Собех I 145; III 110
 Собко I 145; III 110, 176
 Собости(ъ)ян I 144; III 110
 Собосьян I 144; III 110
 Совостеец I 145; III 110
 Совош I 145; III 247
 Совыши III 110
 Соза I 153; III 110
 Созент III 153
 Созін I 153; III 230
 Созой I 152
 Созонт I 152, 153

- Солохон I 153
 Сопри(и)н I 154; III 157
 Сосик III 203
 Соссий I 153
 Софоний III 138
 Софрон I 153, 154; III 157
 Софроний I 153; III 141
 Сохрон I 154
 Спі(и)ра(ы)док I 154; III 110, 153
 Спирідонко I 155
 Спірыд I 154; III 168
 Станек I 156
 Станель I 156
 Станік I 156; III 203
 Стани(и)л(ы) I 156; III 233
 Станиц I 156
 Стани(и)слав(ы) I 155; III 110, 111, 112, 163, 218
 Станиц I 156; III 247
 Станк I 156
 Станквиль I 156
 Станко(а) I 155; III 112, 176, 179, 187
 Стануль I 156; III 234
 Станчи(ы)к I 156; III 210
 Станчук I 156; III 224
 Стапчус I 156
 Стань I 155; III 112, 168
 Станьк I 156
 Сталько I 155; III 112, 176, 187
 Станюк I 155; III 112, 219
 Станюліс I 156
 Станюль I 156
 Станюс I 156
 Станюш I 156; III 248
 Стас III 111, 237
 Стасель I 156
 Стаселька I 156
 Стасем I 156
 Стасечка III 111, 196
 Стасе III 111, 239
 Стасек III 111, 218
 Стасік III 111, 214
 Стасіль I 156
 Стасис I 156
 Стасічак III 111, 228
 Стаско I 156; III 200
 Стась III 111, 112, 236
 Стаська(о) I 156; III 111, 200
 Стасюк III 111, 112, 225
 Стасюль I 156; III 234
 Стасюнька III 111, 199
 Стасюньо I 67
 Стасюня III 111, 232
 Стасюс I 156
 Стасючик I 155; III 112
 Стася III 111
 Стасяк III 111, 229
 Страфан I 158; III 112, 165
 Страфук III 112, 222
 Страфун III 112
 Стах III 111, 245
 Стаха III 111, 112, 246
 Стахван III 112, 165
 Стажей III 136
 Стажи(и)й I 156; III 138, 139, 141
 Стажно I 156; III 232
 Сташ I 156
 Сташак III 111, 112, 229
 Сташан I 156; III 230
 Сташель I 155; III 112, 234
 Сташкель I 155; III 112
 Сташко I 155, 156; III 112, 188, 189
 Сташк I 156; III 221, 223
 Сташеня I 156
 Ст(и)енка(о) I 158; III 112, 198
 Ст(и)екап I 157; III 113, 153
 Ст(и)епанец I 158; III 112, 113, 241, 242
 Степанко I 158
 Степка III 113
 Ст(и)ефан I 156, 158; III 112, 113, 153
 Стефаник I 158
 Стефко I 158
 Стефцьо I 158
 Ст(и)ец I 158; III 113, 243
 Ст(и)ецка(о) I 158; III 113
 Стешук I 158; III 113
 Стедуш I 158; III 113
 Стесік I 156; III 214
 Стесь I 156; III 236
 Стэфан I 156, 158; III 112, 113, 165
 Стэцко I 158
 Супрон I 154
 Супруп I 154
 Супрунчук I 154; III 210
 Супрунюк III 221
 Супрык I 154; III 203
 Супрын I 154
 Супрыян I 154
 Сур'ян III 110
 Суфрон I 154
 Сцепанек III 112, 216
 Сцепанюк III 112, 216

- Сцепанчук I 158; III 224
 Сцепанюга I 158; III 251
 Сцепанюк I 158; III 112, 221, 222,
     223
 Сцепучок III 112, 218
 Сцепцё III 112
 Сцепяшок I 158
 Сцепша I 158; III 249
 Сцепышык I 158; III 215
 Сцепа I 158; III 112, 170, 172
 Сцеплачка III 112, 113, 195
 Спёлек III 112, 113, 206
 Сдёлка I 158; III 112, 113, 179,
     185
 Сдёлук III 112, 113, 222
 Сдёлушка III 112, 113, 193
 Сдёлцё III 112, 243
 Сдёлчык III 112, 113, 211
 Сдёшкя I 158; III 189
 Сдяпак I 158; III 112, 113, 160
 Сдяланачка III 112, 113, 195
 Сдяпанак I 112, 113, 204
 Сдяпадка III 112, 113, 182, 187
 Сдяпанушка III 112, 113, 193
 Сдяланчык I 112, 113, 211
 Сдяланька III 112, 113, 182, 187
 Сдялуза III 112, 113
 Сдяпук I 158; III 112, 221, 222,
     223
 Сдяпун III 112, 113, 231
 Сдяпуня III 232
 Сдялупра I 158; III 244
 Сдялурка I 158; III 199
 Сдяпута I 158; III 240
 Сдясько I 158
 Сдяцко I 158
 Сдяцук III 226
 Сдяшко I 158; III 189
 Сдепан I 157; III 113
 Сдант I 152
 Сдман I 152
 Сдманёк III 113, 114, 216
 Сдманёха III 113, 114, 246
 Сдманчык I 152; III 210
 Сдманюк I 152; III 221, 223
 Сдман I 151; III 113, 114, 153,
     160
 Сдмоник III 113, 114, 204
 Сдмон(ъ)ка III 113, 114, 182, 187
 Сдс I 152; III 168
 Сдса I 152; III 170
 Сдсой I 152; III 153
 Сдра III 115, 172
 Сдрык III 115
 Сдява III 51, 52
 Сдяленчык I 147; III 210
 Сдялько I 147; III 179
 Сдялюга I 147; III 251
 Сдялюк I 147; III 221
 Сдялюта I 147
 Сдялютка III 241
 Сдямашка I 151; III 191
 Сдямешка I 151; III 190
 Сдямён I 151; III 113, 114, 160
 Сдямёнка III 113, 114, 179, 182,
     187
 Сдямёлушка III 113, 114, 193
 Сдямёчык I 151; III 210
 Сдямёпка III 113, 114, 186, 187
 Сдямко I 151; III 179
 Сдямон III 230
 Сдямота I 151; III 240
 Сдямур I 151; III 244
 Сдямута I 151
 Сдямутка I 151; III 201, 241
 Сдямчук I 151; III 224
 Сдяп(ъ)ко I 151; III 198
 Сдяп(ъ)чук I 151; III 224
 Сдяпук I 151
 Сдяютка I 151; III 241
 Сдярган I 147; III 252
 Сдя(е)грей I 147; III 92, 114,
     115, 116, 134, 135, 136
 Сдяргейка III 114, 115, 116, 182
 Сдяргейчук I 147
 Сдяргейчык I 147; III 115, 116, 210,
     211
 Сдярго III 115, 116, 175
 Сдяргуля III 115, 116, 235
 Сдяргун I 147; III 231
 Сдяргунчык I 147; III 115, 116, 213
 Сдяргунька III 115, 116, 199
 Сдяргуня III 115, 116, 232
 Сдяргутка I 147; III 201
 Сдяргуша III 115, 116, 251
 Сдяргушка I 147; III 192
 Сдяргант III 115, 116
 Сдярога III 115, 116, 172
 Сдярожа III 115, 116, 172
 Сдярожанька III 115, 116, 198
 Сдярожачка III 115, 116, 195
 Сдярожка III 115, 116, 185
 Сдярожык III 115, 116, 206
 Сдяроилька III 115, 116, 198

 Тадеуш I 159
 Тадзэ III 116, 174
 Тадзік III 116, 206

- Тадзічак III 116, 228
 Тадзюк III 116, 117, 222
 Тадзюля II
 Тадзюня III 116, 117, 232
 Тадзя III 116, 117, 172
 Тадорка III 183
 Тадэй III 116, 117, 245
 Тадэушук III 221
 Талік III 50, 51, 207
 Талічак III 50, 51
 Талічок III 28, 29, 217
 Талька III 50, 51, 185
 Талько III 28, 29, 180
 Талюк III 28, 29, 223
 Талюн III 29, 231
 Талюня III 28, 29, 232
 Талюсь III 28, 29, 239
 Талюша III 28, 29, 251
 Таляй III 28, 29, 245
 Таляйчык III 28, 29, 213
 Таляка III 28, 29
 Таляш III 28, 29, 230
 Таляна III 28, 29, 233
 Талясцік III 29
 Таляш III 28, 29, 248
 Таляшта III 29, 241
 Тамаш I 170; III 117, 121, 164
 Тамашок I 170; III 216
 Тамашук I 170; III 221
 Танас(ъ) I 34
 Танасій I 34
 Танюк III 31, 33, 34, 223
 Танюсек III 31, 33
 Танюсечак III 33
 Танючик III 31, 33
 Таняк III 33
 Тарас I 159; III 117, 157, 160
 Тарасий I 159; III 141
 Тараси(и)к I 159; III 117, 203, 204
 Тараска III 117, 183
 Тарасок III 117, 216
 Тарасюк III 221
 Тарах I 159
 Тарашка I 159; III 179
 Тарэнць I 159
 Тарэншка I 159; III 190
 Тахвель III 117, 165
 Тахвіля III 117, 170
 Теодор I 163; III 123
 Теоктист I 167
 Терентій I 159; III 126, 137, 141
 Терень I 159
 Терех I 159; III 245
 Терешечко I 159
 Терешко I 159; III 189
 Тилимон I 168
 Тиміш I 161
 Т(и)н(i)мка(o) I 160, 161; III 125, 176
 Тимоев I 161
 Тимош I 159
 Тимоф(х)ея I 159; III 125, 133, 135, 136
 Тимофій I 161
 Тимох I 159; III 125, 157
 Тимоха I 159, 161; III 125
 Тимош III 125
 Тимошко I 160; III 125
 Тит I 161; III 126, 153
 Титко I 161
 Тихін I 161
 Тихіо I 161; III 126, 232
 Тих(ф)он I 161; III 126, 153
 Тиш(ъ) I 161; III 126, 244
 Тиша I 161; III 126
 Тишико I 161
 Тодар III 121, 122, 161, 183
 Тодарка III 121, 122
 Тодос(ъ) I 166
 Толенька III 28, 29, 198
 Толечка III 28, 29, 195
 Толік III 28, 29, 31, 206, 207, 213
 Толіч III 28, 29
 Толічак III 28, 29, 228
 Толь III 28, 29, 169
 Толька III 28, 29, 185
 Тольман III 230
 Толюсь III 239
 Толя III 28, 29, 31, 173
 Тома I 170
 Томаль I 170
 Томас(ъ) I 161; III 121
 Томаш I 169; III 121, 164
 Томашко I 170; III 121, 176
 Томель I 170; III 121, 234
 Томік III 121
 Томило I 170; III 121, 235
 Томічак III 121
 Томка(o) I 170; III 117, 121, 176, 179, 186
 Томчык I 170
 Тонечка III 33
 Тонѣ III 33
 Тонік III 31, 33, 34, 207
 Тонічак III 31, 33
 Тонька III 31, 33, 34, 186
 Тонюсь III 29, 31, 33, 34, 239

- Тоня III 29, 31, 33, 34, 173, 231
 Тоняк III 31, 35, 227
 Тосечка III 32
 Тосё III 31, 32, 35, 239
 Тосік III 29, 31, 32, 35, 214
 Тосічак III 31, 32
 Тосіська III 31, 32
 Тося III 31, 32
 Тоша III 29, 31, 32, 35, 249
 Тошка III 31, 32, 35, 190
 Тра(о)ф(x)i(i)m I 162, 163; III 117, 153, 160
 Трафімік I 163; III 203
 Тра(о)ф(x)i(i)mka(o) I 163; III 117, 183
 Трафімук I 163; III 221, 223
 Трафімчук I 163; III 117, 210
 Трафімюк I 163; III 221, 223
 Трахімка III 117, 183
 Трахімчук III 117, 211
 Трифон I 162; III 153
 Трихвон I 162
 Троцька III 117, 198
 Троян III 117
 Троха III 117
 Троша III 117, 186, 249
 Трошка I 163; III 117, 179
 Трухон I 162; III 153
 Трушко I 162, 163; III 176
 Трифап I 162
 Трыфанок I 162; III 216
 Трыфіл III 139
 Трыфілій III 139
 Трыфонька I 162; III 179
 Трыша I 162; III 170
 Гумаш III 121
 Тылесфар III 117, 165
 Тымофей III 133
 Тза(о)дор I 166
 Тзафіл III 117
 Тэлесфор III 117

 У(в)ар I 163; III 153
 Удакім III 62
 Укол I 46; III 148
 Уладак III 118, 119, 227
 Уладачак III 118, 119, 229
 Уладзё III 118, 119, 120, 174
 Уладзік III 118, 119, 120, 206
 Уладзімір I 44; III 117, 119, 160, 166
 Уладзімірка III 118, 120, 183
 Уладзімчук III 118, 120, 211
 Уладзіс I 45

 Уладзіслаў III 120, 163
 Уладзічак III 120, 228
 Уладзька III 118, 120, 186
 Уладзюк III 118, 120, 223
 Уладысь III 118, 120
 Уладэк III 118, 120, 227
 Улас I 45; III 120, 155, 162, 203
 Уласенъ I 45; III 230
 Уласік I 45; III 203
 Уласка III 120
 Уласчык I 45; III 210
 Ульян III 120
 Ульяш III 163
 Усевалад III 120
 Уст(и)и(i)н(m) I 92, 93; III 121, 150
 Устын III 121
 Усцімчук I 92; III 224
 Усцян I 92, 93; III 230
 Усцянок I 92

 Фабіян I 163
 Фаддей I 163
 Фадзей III 121, 164
 Файбус I 163
 Файбушка I 163
 Фактыст I 167
 Факцест I 167
 Фалалей I 163; III 136
 Фалалій I 163
 Фалей I 163
 Фалейчык I 163; III 210, 212
 Фаль I 163; III 244
 Фалько I 163; III 179
 Фа(о)ма I 169, 170; III 121, 144, 145
 Фамушка I 170; III 192
 Фамюк III 221, 223
 Фаналь III 28
 Фанас(ъ) III 35, 36, 161
 Фанасок III 35, 216
 Фанко I 163
 Фантин I 163
 Фанька III 121
 Фаяна III 121
 Фат I 170
 Фацей I 170
 Фадік I 170; III 203
 Фацяй I 170
 Феа(о)досі(и)й I 166; III 138, 139, 141

- Феафап III 121, 157
 Федар III 121, 122, 160
 Федарашчук I 166; III 225
 Федарка III 121, 122, 183
 Федарок I 166; III 216
 Федарук I 166; III 221
 Федарчук I 166
 Федарычук I 166; III 213
 Феда(о)р(е)ц I 165, 166; III 123, 241, 242
 Федасей III 136
 Федасюк I 166; III 221
 Федец I 165; III 123
 Федзенька III 198, 122
 Федзечка III 122, 124, 195
 Федзік III 122, 206
 Федзічак III 122, 228
 Федзька III 122, 124, 186, 187
 Федзючок I 166; III 218
 Федзя III 122, 124, 173
 Федір I 166
 Федка(о) I 165, 166; III 122, 123, 176, 179, 186, 187
 Федор I 163; III 123, 153
 Федорик I 166
 Федорика I 165; III 123
 Федос I 166
 Федосей I 166; III 124, 135
 Федот I 167
 Федута I 165; III 123, 240
 Федчук I 166; III 210
 Фед'ко I 165; III 123, 176, 187, 188
 Фелікс III 121, 165
 Фен(ъ)ка I 167; III 121, 179, 198
 Феодор I 163, 166; III 153
 Феодосей III 134
 Феодосий I 166; III 138, 141
 Феодот I 166
 Феоктист I 167
 Феопа I 167
 Феофил I 167; III 154
 Ферапонт I 167
 Ферусь III 123
 Ферисюк I 167
 Феслесн(и)й I 167
 Фенко I 165; III 177
 Фёдар I 166; III 121, 122, 160
 Фёдарка III 121, 122, 179, 183
 Фідрый I 168
 Фідуи I 166
 Фідчук I 166
 Фи(и)ларе(э)т I 167
 Філат I 167
 Філёнчук I 168; III 210
 Філік I 168; III 203
 Філіманюк I 168; III 221, 223
 Фі(и)лім(и)он I 167, 168; III 123, 154
 Філімончук I 168
 Філіпок I 168; III 221
 Фі(и)лі(и)п I 168, 169; III 103, 104, 154, 160
 Фі(и)лі(и)пец I 168, 169; III 241, 242
 Філіпка I 169; III 103, 104, 179, 183
 Філіпок I 169; III 103, 104
 Філіпук I 169; III 221, 222, 223
 Філіпушка I 169; III 192
 Філіпчук I 169
 Філозап I 169
 Філом I 168
 Філон J 168
 Філонец I 168; III 242
 Філонік I 168; III 203
 Філонка I 168; III 179
 Філончук I 168; III 210
 Філосаф I 169
 Філоша III 123, 250
 Філька(о) I 168; III 103, 104, 123, 179, 186
 Філюк I 168; III 221
 Філюта I 168; III 241
 Філютчук I 168
 Філя I 168; III 103, 104, 172
 Фімка III 131, 186
 Фінагей III 38
 Фірага I 169
 Фі(и)рс I 169; III 123
 Фіруль I 169
 Фісюк I 167; III 221
 Фішка III 117
 Фла(о)рыя(на)н I 169; III 123
 Фла(я)р'ян III 123
 Фларэнцій III 139
 Флериян III 123
 Флерыян I 169
 Флёр III 123, 169
 Флёррак III 123
 Флёрка I 169; III 123, 179, 183, 186
 Флор I 169; III 154
 Фока I 169
 Фомка I 170; III 121, 179, 183, 188
 Фонька III 35, 36, 186
 Фона III 35, 36, 174

Форвик I 170
Фостирий I 170
Фот I 170
Фотий I 170
Фоцій III 139
Фралок I 169; III 216
Франак III 123, 124, 227
Франачак III 124, 229
Фране III 123, 124, 174
Франк I 171
Франка(о) III 123, 124, 179, 186
Франтишек I 171
Франук III 123, 124, 223
Франуль III 123, 124, 234
Франусь III 123, 124, 239
Франуська III 124, 201
Франучок III 124, 218
Франц III 123, 124, 165, 218
Франціш III 124, 169
Франціша(о)к III 124, 218
Францко I 171; III 179
Фрапчук I 171
Франь I 171; III 244
Франька III 186
Франя III 123
Фри(с)дрих I 171
Фрол I 169; III 124
Фролка I 169; III 179
Фзлещка III 121, 195
Фэлэ III 121, 174
Фэлік III 121, 206
Фэлька III 121, 186
Фэля III 121
Фэляк III 121, 227
Фядак I 166; III 226
Фядзей I 166; III 245
Фядзепя I 166; III 231
Фядзько I 166; III 179
Фядзюк I 166; III 122, 221, 223
Фядзюнька III 122, 199
Фядзюня III 122, 232
Фядзюша III 122, 251
Фядзюшка I 166; III 192
Фядко III 179
Фядор III 121, 122, 160
Фядорка III 121, 122, 183
Фядорушка III 121, 122, 193
Фядорчык I 166; III 210
Фядос(ъ) I 166; III 122, 124, 157, 162
Фядоса III 170
Фядосій III 124, 139
Фядосік I 166; III 203, 204
Фядос(ъ)ка III 122, 124, 183, 200

Фядося II
Фядот I 166; III 122, 124
Фядотка I 166; III 124, 183
Фядоцій I 166
Фядук I 166; III 122, 221, 223
Фядура I 166; III 244
Фядурка I 166; III 199
Фядуха III 122, 247
Фядущік I 166
Фядчук I 166; III 224
Фядыня I 166
Фянчук I 167; III 224
Фянько I 167; III 179, 198
Фянюк I 167; III 221
Фярага I 167; III 251
Фярко I 167; III 179
Фяс(ъ)ко I 167; III 179
Фясюк I 167; III 221

Хадарук I 166; III 221
Хадарэц I 166; III 242
Хадасюк I 166; III 221
Хадорка I 166; III 179
Хадос I 166
Халаёк I 163; III 216
Халай I 163
Халалей I 163
Хэланёк I 163
Халей I 163
Халиманец I 168
Халі(и)мон I 167, 168; III 123, 154, 161
Халімонец III 242
Халімонка II
Халімончык I 168; III 210
Халько I 163; III 179
Халюта I 163; III 241
Хама III 145
Хамко III 179
Хамчук III 224
Харалампий I 171
Харітін I 171
Хари(ы)тон I 171; III 124, 125, 154
Хари(ы)тончи(ы)к I 171; III 210
Харко I 171; III 180
Харлам(п) I 171; III 139
Харлампи(и)й I 171; III 139, 141
Харлан I 171
Харланчук III 224
Харлап I 171
Хартон I 171; III
Хартонік I 171; III 203
Хартонко III 125, 183

- Харточык I 171; III 210
 Харык III 125, 206
 Харытанюк I 171; III 221, 223
 Харытонка III 124, 125, 183
 Харытоша III 124, 125, 249
 Харыщён III 124, 125
 Хведа(о)р I 163; III 121, 122,
     123, 153, 161, 244
 Хведарка III 121, 123, 183
 Хведасюк I 166; III 221
 Хведзэй III 122, 123, 174
 Хведзік III 122, 123, 206
 Хведзька III 122, 123, 186
 Хведзя III 122, 123, 173
 Хведір I 166
 Хведко III 122, 123, 180
 Хведот I 167
 Хведчык I 166; III 210
 Хвесь I 167; III 244
 Хвёдар III 160
 Хвідзей III 121
 Хвілін III 103, 104, 160
 Хвораст III 37
 Хвядко III 180
 Хвядор III 121, 123, 161
 Хвядос(ь) III 122, 123, 124, 162
 Хвядоська(о) III 124, 183
 Хвядот III 124
 Хвядчук I 166; III 224
 Хвядчэня I 166
 Хвясюк I 167; III 221
 Хвяткевіц I 166
 Хвятко III 180
 Хвяцко III 180
 Хвяцковіч I 166
 Хіла I 168
 Хі(и)лі(и)мон I 167, 168; III 123,
     154, 161
 Хілімончык I 168; III 210
 Хі(и)лька(о) I 168; III 180,
     187
 Хильчык I 168; III 210
 Хілюк I 168; III 221
 Хілюта I 168; III 241
 Хлор III 124
 Ходар I 166
 Ходас I 166
 Ходзік III 97, 207
 Ходко I 165; III 123, 177, 187
 Ходор I 163; III 123, 154
 Ходос I 166; III 124, 157
 Холько I 165; III 123, 177, 187, 188
 Хома I 169; III 121, 144, 145
 Хемка I 170; III 121, 177, 179, 183
 Хотка I 165; III 123, 177
 Христостом I 171
 Хрім I 75
 Хри(ы)сто(а)фор I 171; III 154
 Хрол I 169; III 124, 154
 Хруст III 37
 Христа I 171
 Хрысцес I 171
 Хрысцінюк I 171
 Хэндрык III 30, 31, 206
- Церах I 159
 Цераш I 159; III 247
 Церашчук I 159; III 225
 Церешка I 159; III 189
 Цёма III 125, 173
 Цёмка III 125
 Цёла III 112, 174
 Цім III 125, 169
 Ціма III 125, 126, 173
 Ціман I 159
 Цімафей I 160; III 125, 126, 135
 Цімафейка III 125, 183
 Цімафюк I 160, 221
 Цімачка II
 Цімашка III 125, 195
 Цімашок I 160; III 125, 216
 Цімашук I 160; III 221, 223
 Ці(и)мка(о) I 160, 161; III 125,
     126, 176, 180, 186
 Цімон III 125, 126
 Цімона III 126, 231
 Ці(и)мох I 160; III 125, 157, 158,
     162
 Цімоха III 125
 Цімош III 125
 Цімуша I 160; III 125, 249
 Цімушак I 160
 Цімушачка I 160; III 125, 193,
     195
 Ці(и)мшка(о) I 160; III 125, 183
 Цімошчык I 160; III 210
 Цімошык I 160; III 203, 215
 Цімур III 126
 Ці(и)т I 161; III 126, 153
 Цітко I 161; III 180
 Ціток I 161; III 216
 Цітусь III 126, 239
 Ціх I 161; III 168
 Ціха(о)н I 161; III 126
 Ціханец III 126, 242
 Ціханка III 126, 183
 Ціханок I 161; III 216

- Ціханчук I 161; III 224
 Ціханчык I 161; III 210
 Ціханяка III 126
 Ціхно I 161; III 232
 Ціша III 125, 126, 250
 Цішка(о) I 161; III 125, 126, 180,
     186, 190
 Цішук I 161; III 221, 223
 Цішулька III 197
 Цішура I 161; III 244
 Цішута I 161; III 241
 Цішчук I 161; III 224
 Цупрыян I 81, 159
 Цупрыяничык III 210
 Цылръян III 82
 Цэсік III 126, 206
 Цяроша III 126
 Цярэнай I 159; III 126, 139
 Цярэня I 159; III 170
 Цярэша III 250
 Цярэшка I 159; III 126, 188, 190
- Часлаў III 126
 Часюк III 51, 52, 223
 Часюня III 51, 52, 232
 Чышка I 161; III 126, 176
 Чэсечка III 126, 195
 Чэсё III 126, 174
 Чэсік III 51, 52, 126, 207
 Чэсь III 51, 52, 126, 169
 Чэська III 51, 52, 126, 186
 Чэся I 51, 52, 174
 Чэсак III 51, 52, 126, 227
- Шима(о)п I 151, 152; III 114, 174
 Шимко I 151; III 114, 177
 Шымкус I 152
 Ши(ы)мук I 152; III 114, 219,
     221
 Шпірьдон III 110, 160
 Шура III 21, 23, 27, 244
 Шурачка III 21, 23, 27, 196
 Шурка III 21, 23, 27, 200
 Шурык III 21, 23, 27
 Шурбичак III 21, 27
 Шрафан I 158
 Шымак I 152
 Шыманіца I 152
 Шыманчых I 152; III 210
 Шымка(о) I 152; III 180
 Шымчук I 152
 Шымчык I 152; III 210
 Щедап I 156; III 113
 Щефап I 157; III 113
- Эд III 127, 169
 Эдак III 127, 227
 Эдварт III 127
 Эдзек III 127, 227
 Эдзенька III 127, 198
 Эдзё III 127, 174
 Эдзік III 127, 206
 Эдзічак III 127, 228
 Эдзъка III 127, 186
 Эдзюк III 127, 223
 Эдзюша III 127, 251
 Эдзя III 127, 173
 Эдма III 126, 127, 173
 Эдмуид III 126
 Эдмусь III 126, 127
 Эдуард III 127
 Эмік III 127
 Эмусь III 127
 Энджык III 30, 31, 206
 Эразм I 171
 Эраст I 74
- Ювхим I 70
 Ювяналій III 139
 Юд I 92
 Юда I 92; III 144
 Юдан I 92
 Юдас(ъ) I 92
 Юдаш I 92
 Юдашка I 92
 Юдзік I 92; III 203
 Юдзянок I 92
 Юдко I 92; III 180
 Юдо I 92
 Юзаф(п) I 89; III 72, 73, 74, 75,
     76, 165
 Юзафка III 72, 73, 74, 183
 Юзафок III 72, 73, 74, 216
 Юзеф I 88, 90; III 76
 Юзё III 72, 73, 174
 Юзік I 89; III 72, 73, 74, 76, 166,
     203, 206
 Юзічак III 72, 73, 74, 228
 Юзоф(п) I 88, 89, 90; III 76
 Юзук III 72, 73, 74, 223
 Юзуль III 72, 73, 75, 234
 Юзучик III 74
 Юзэф(п)ка III 72, 74, 76, 165, 183
 Юзэчак III 72, 76, 229
 Юзюк III 72, 75, 76, 234
 Юзюль III 72, 75, 76, 234
 Юзюнька III 75
 Юзюпія III 75
 Юзюта III 75

- Юзютак III 229
 Юзючик III 74
 Юзяичук I 89
 Юленька III 127
 Юленько III 127, 180
 Юлі I 127, 174
 Юлі(й) I 172; III 139
 Юлік II 127, 206
 Юлісь III 127
 Юлічак III 127, 128, 228
 Юльян III 127, 128
 Юльянка III 127, 128, 183
 Юлюк III 127, 128, 223
 Юлюсь III 127, 128, 239
 Юлян III 128, 227
 Юний I 172
 Юнік I 172; III 203
 Юнко I 172; III 180
 Юнь I 172
 Юр I 51
 Юра I 51; III 128, 170, 173
 Юрага I 50, 51; III 129, 251
 Юрак III 128, 227
 Юран I 51; III 128, 230
 Юранец I 51; III 243
 Юранік III 128
 Юрапок I 51
 Юранька III 128, 198
 Юрас III 237
 Юрасенька I 51
 Юрасек III 128, 218
 Юрасік I 51; III 128, 214
 Юрас(ъ) I 51; III 128, 237
 Юраська(о) I 51; III 128, 201
 Юрахто I 51; III 233
 Юрачка III 128, 195
 Юрашка I 51; III 128, 190
 Юргель I 51
 Юрей I 49, 50, 51; III 129, 134, 135
 Юрек I 50
 Юрі I 49, 51; III 129
 Юри(ї) І I 49, 51, 56, 129, 137, 138, 141
 Юрійко I 51
 Юрка(о) I 50, 51; III 128, 129, 177, 180, 183
 Юркшта I 51
 Юрмаш I 51
 Юрок III 128, 217
 Юронік III 214
 Юруська(о) I 51; III 128, 129, 239
 Юруц(ъ) I 51
 Юруша III 128, 129, 251
- Юрча I 51; III 128, 129, 252
 Юрчак I 51; III 227
 Юрчук I 51
 Юрчы(и)к I 51; III 128, 129, 210, 211
 Юрша I 50, 51; III 128, 129, 249, 250
 Юрши I 50
 Юръ(ъ)и I 49, 50, 51; III 129
 Юрый I 51; III 128, 129, 137, 139
 Юрый III 128, 129, 204
 Юрчак III 128, 129, 228
 Юрис I 51; III 237
 Юрек III 128, 129, 227
 Юрэц I 51; III 128, 129, 242
 Юс I 92
 Юсек I 92; III 176
 Юсти(ы)(ш)и I 92, 93
 Юсько I 92; III 180
 Юха I 70; III 170
 Юхан I 70; III 230
 Юхи(ї)м I 70; III 131, 156, 162
 Юхимей I 70
 Юхимка(о) I 70; III 131, 183
 Юхімук I 70; III 221
 Юхік I 70; III 214
 Юхно I 69, 70; III 232
 Юхо I 70
 Юша I 70
 Юшка(о) I 50, 69, 70; III 176, 180
 Юшчук I 70; III 224
 Явдоким I 64
 Явтих I 69
 Явтух I 69
 Ягор I 51; III 69
 Ягорачка I 51; III 193
 Ягорка III 183
 Ягорушка I 51; III 192, 193
 Ядам I 22
 Язуф I 89
 Язэл I 89; III 72, 74, 76, 165
 Язэпка III 72, 74, 76, 183
 Язэлчык I 89; III 74, 210
 Якабчук I 78
 Якавец I 78; III 242
 Якавук I 78; III 221
 Якайчук III 224
 Якаў I 78; III 129
 Якаўка I 78; III 129, 180, 183
 Якаўлюк I 78; III 221
 Якаўчык III 210
 Яків I 79
 Яківко I 79

- Які(и)м I 83; III 19, 149
 Якіменец I 83; III 242
 Якімка I 83; III 19, 180
 Якімук I 83; III 222, 223
 Якімушка(о) I 83; III 192, 193
 Якімчук I 83; III 224
 Якімчык I 83; III 210
 Яков I 77, 79; III 129, 149
 Яковец I 79
 Яковко I 79
 Яковук III 222, 223
 Якон I 78; III 229
 Якоўчык I 78
 Якуб I 77, 78, 79; III 129, 130
 Якубель I 78; III 234
 Якубец I 78; III 130, 242
 Якубі(и)к I 78; III 203, 207
 Якубук I 78; III 222, 223
 Якубчык I 78; III 210
 Якуля III 129, 235
 Якун I 78; III 231
 Якуна III 232
 Якусік I 78; III 214
 Якусь I 79
 Якута I 78; III 241
 Якуцік I 78; III 215
 Якуць I 78
 Якуш(а) I 78; III 129, 130, 215,
     248, 250
 Якушка I 78; III 192
 Якушык I 78; III 215
 Якша I 78; III 129, 248, 249
 Яладзій III 139
 Ялисей I 72
 Ямброжей I 26
 Ямелюшка III 62, 193
 Ямеля I 73; III 62, 170, 172
 Ян I 83, 84, 85, 87; III 66, 68, 69,
     87, 165, 169
 Янак III 64, 66, 68, 227
 Янас I 86
 Яначак III 64, 66, 68, 229
 Яначка I 87; III 64, 66, 68, 193,
     195
 Янащ III 64, 66, 68, 163
 Яндрай I 30
 Яндрух I 30
 Яндрый III 30, 31, 206
 Янек I 86; III 64, 66, 68, 227
 Янелис I 85, 86
 Янель I 85, 86, 87; III 69, 234
 Янец I 87
 Янё III 64, 68, 174
 Яні(и)к I 86; III 64, 66, 68, 204
 Янка(о) I 85, 86, 87; III 64, 66,
     68, 69, 166, 180, 183
 Янкун I 87; III 231
 Янкус I 86
 Яшо III 64, 68, 174
 Янак I 86
 Янос I 86
 Януар III 139
 Януарый III 139
 Янук I 85, 86, 87; III 64, 66, 68,
     69, 166, 219, 222, 223
 Януль I 87; III 64, 66, 68, 234
 Януля III 64, 66, 68, 235
 Янус(ъ) I 86, 87; III 64, 66, 68,
     238, 239
 Янута I 85, 86, 87; III 69, 240,
     241
 Януть I 85, 86; III 69, 240
 Япучок I 87; III 64, 66, 69, 218
 Япуш I 85, 86, 87; III 64, 66, 69,
     164, 248
 Япушак III 64, 66, 69
 Япушис I 86
 Япушка(о) I 85, 86, 87; III 64,
     66, 69, 192, 193
 Янчук I 85, 86; III 69
 Яничук I 87; III 224
 Яничур(а) I 86; III 244
 Янчы(и)к I 86, 87; III 64, 66, 69,
     210, 211
 Янэк III 64, 66, 69, 227
 Янэка III 64, 67, 69
 Янэчак III 64, 66, 69, 229
 Янэчка III 64, 66, 69, 195
 Яплюк I 87; III 222, 223
 Ярак III 130, 227
 Яраслаў III 130
 Ярась I 81
 Ярачак III 130, 229
 Ярац I 81
 Яраш I 81
 Яре(з)ма I 80
 Яремко I 80
 Яремочка I 80
 Ярест I 131
 Яркадзей III 36, 136
 Ярмак I 74, 80
 Ярмаш I 74; III 247
 Ярмола I 74; III 62, 142, 145
 Ярмолік I 74; III 203
 Ярмольчук I 74; III 210
 Ярмосік III 214
 Ярмось III 62, 236
 Ярмош I 74; III 247

- Ярмоша III 62
Ярмошка I 74; III 62, 190
Ярок III 130, 217
Яром(а) I 79, 80; III 62
Яромік I 80; III 203
Яромка III 62, 183
Яроним I 80; III 149
Ярось I 81
Ярота I 81; III 240
Ярох I 81; III 158
Яроха I 81
Яроц I 81
Ярош I 80, 81; III 62
Яроша III 130, 250
Ярошка III 130, 190
Ярошык I 81; III 203, 215
Ярук I 81; III 222
Яруля I 81; III 235
Ярус III 238
Ярута I 81; III 241
Яруд(ъ) III 240
Яруш III 130
Ярушка I 81; III 192
Ярхіл III 37
Ярыш I 81
Ярэй I 81
Ярэк III 130, 210, 227
Ярэмчык I 80
Ярэц I 81
Ясенька III 65, 67, 69, 199
Ясё III 65, 67, 69, 239
Ясёк III 65, 67, 69, 218
Ясік III 65, 67, 69, 214
Яска(о) I 85, 86, 87; III 69, 200
Ясь I 87; III 64, 67, 69, 236
Яська(о) I 79, 87; III 65, 67, 69, 166, 180, 200
Ясюк I 87; III 65, 67, 69, 225
Ясюль I 87; III 234
Ясюнька III 67
Ясюня III 65, 67, 69, 232
Ясючик III 67
Яся III 65, 67, 239
Яүген I 64; III 54, 55, 130, 131, 139, 162
Яўтейн III 130, 131, 139, 184
Яўгенка III 190
Яўтень III 130, 131, 162
Яўгеша III 130, 131, 250
Яўгешка III 130, 131
Яўламп III 139
Яўлампій III 139
Яўлогій III 139
Яўмей I 65
Яўмен I 65; III 139
Яўменій III 139
Яўменчык I 65; III 210
Яўсевій III 139
Яўсей I 65; III 137
Яўсейка III 183
Яўсейчык I 65; III 210
Яўстафій I 67; III 139
Яўстрат I 68
Яўстратчык I 68; III 210
Яўтух I 69
Яўхім I 70; III 131, 162
Яўхімеша III 131
Яўхімешка III 131
Яўхімка III 131, 183
Яўхімчык I 70; III 210
Яўхута I 70; III 241
Яўчюх I 69
Яўчюхій III 139
Яўчюшка I 69
Яфім I 70; III 131, 162
Яфімік I 70; III 203
Яфімка I 70; III 131, 183
Яфімчык I 70; III 210
Яфрэм I 75
Яфрэмчык I 75; III 210
Яхи(и)м I 70, 83; III 19, 149, 156
Яхімешка III 191
Яхімчык I 70, 83; III 210
Яхрем I 75
Яхрентий I 75
Яц I 172; III 168
Яцек I 79, 172
Яцина I 79
Яцка(о) I 172; III 177, 180
Яцук I 172
Яцун I 172; III 231
Яцута I 172; III 240, 241
Яцутка I 172
Ящухна I 172; III 233
Ящушка I 172; III 192
Яцына I 172; III 233
Яць I 79
Яцько I 79
Яша I 78; III 129, 131, 249, 250
Яшанька III 129, 199
Яшачка III 129
Яшка(о) I 78; III 191
Яшкуль I 78; III 234
Яшук III 129, 225
Яшулька III 129, 199
Яшчак I 78
Яшчук I 78; III 225
Яшечка III 129

ВЫКАРЫСТАНЫЯ КРЫНІЦЫ

- Актовая книга Могилевского магистрата за 1577—1578 гг.—
ИЮМ. Витебск, 1903, вып. 30; 1906, вып. 32.
- Акты Брестского земского суда.— АВАК. Вильно, 1867, т. 2.
- Акты Брестского гродского суда.— АВАК. Вильно, 1870, тт. 3, 4;
1894, т. 21.
- Акты Гродненского земского суда.— АВАК. Вильно, 1865, т. 1;
1894, т. 21.
- Акты Гродненского гродского суда.— АВАК. Вильно, 1874, т. 7.
- Акты, извлеченные из книг Витебского земского суда.— ИЮМ.
Витебск, 1871, вып. 1, 2; 1890—1895, вып. 20—26; 1900, вып. 28.
- Акты, извлеченные из гродских книг Витебского воеводства.—
ИЮМ. Витебск, 1888—1889, вып. 18—19.
- Акты, извлеченные из книг Витебского гродского суда.— ИЮМ.
Витебск, 1890—1898, вып. 20—27.
- Акты, извлеченные из книг Витебского магистрата.— ИЮМ. Ви-
тебск, 1888—1889, вып. 18—19.
- Акты, извлеченные из книг Кричевской магдебургии.— ИЮМ.
Витебск, 1888—1889, вып. 18—19.
- Акты, извлеченные из книг Могилевского магистрата.— ИЮМ.
Витебск, 1876—1888, вып. 7—17.
- Акты, извлеченные из книг Мстиславского гродского и земского
суда.— ИЮМ. Витебск, 1893—1894, вып. 24—25; 1900, вып. 28.
- Акты, извлеченные из книг Оршанского земского суда.— ИЮМ.
Витебск, 1892—1895, вып. 23—26; 1900, вып. 28.
- Акты, извлеченные из книг Полоцкого земского суда.— ИЮМ.
Витебск, 1871—1873, вып. 2—4; 1891—1898, вып. 22—27.
- Акты, извлеченные из книг Полоцкого гродского суда.— ИЮМ.
Витебск, 1895, вып. 26.
- Акты, извлеченные из книг Полоцкого магистрата.— ИЮМ.
Витебск, 1873—1875, вып. 4—6.
- Акты, извлеченные из книг Ушачской магдебургии.— ИЮМ. Ви-
тебск, 1898, вып. 27.
- Документы, относящиеся к истории Чечерского староства.—
ИЮМ. Витебск, 1900, вып. 28.
- Инвентарь города Уллы и имения Николаева 1764 г.— ИЮМ.
Витебск, 1891, вып. 22.
- Писцовая книга Пинского и Клецкого княжеств, составленная
Пинским старостою Станиславом Хвальчевским в 1552—1555 гг.—
Вильна, 1884.
- Попись войска Великого княжества Литовского лета 1567.— Рус-
ская историческая библиотека, т. 32. Литовская метрика, отд. 1,
ч. 3. Pg., 1915.
- Собрание древних грамот и актов городов Минской губернии.—
Ми., 1848.
- Ухвала на великом сойме Виленском 1528 г.— Русская истори-
ческая библиотека, т. 32. Литовская метрика, отд. 1, ч. 3. Pg., 1915.

СПІС НАСЕЛЕНЫХ ПУНКТАЎ, ДЗЕ ЗРОБЛЕНЫ ЗАПІСЫ СУЧАСНЫХ ІМЁН

Брэсцкая вобласць

Баранавіцкі р. г. Баранавічы, Гірава, Карчова, Падгорная, Пялонка, Яжоны

Бярозаўскі р. Высокое, Малеч, Сашыца

Драгічынскі р. Галоўчыцы, Жабер, Імянін

Жабінкаўскі р. г. Жабінка

Іванаўскі р. Даствеева, Дружылавічы, Карсынь, Краснае, Франопаль

Івацэвіцкі р. Корачын, Мілейкі

Кобрынскі р. Акциябр, Бельск, г. Кобрын

Камянецкі р. Вярховічы, Мікалаева, Падбрадзяны I, Пелішча

Лунінецкі р. Багданаўка, Бастынь, Брадніца, Лугі, Мікашэвічы, Сінкевічы

Ляхавіцкі р. Галаўніцы, Падлессе, Рамашкі, Сакуны, Федзюкі

Пінскі р. Красіева, Малатковічы

Пружанскі р. Вялікі Краснік, Лінова I

Столінскі р. Аўсямерава, Беразцы, Туры

Віцебская вобласць

Аршанская р. г. п. Копысь, Кушаўка, г. Орша

Бешанковіцкі р. Александрава, Аскершчына, г. п. Бешанковічы, Латыгава, Стрэлкі, Фролкавічы, Чурылава

Браслаўскі р. Карасіна

Верхнядзвінскі р. г. Верхнядзвінск

Віцебскі р. Брыгітполле, г. Ві-

тебск, Задуброўе, Ітапаратна, Шапуры

Гарадоцкі р. Бычыха, Віраўля, Вярэчча, г. Гарадок, Гуркі, Дубраўкі, Крошкі

Глыбоцкі р. Галубічы, Запруддзе, Зябкі, Мосар, Новыя Шараўбай, Падсвілле, Празарокі

Докшицкі р. Верасця, Вешняе, Дзедзіна, Крыпулі, Парэчча, Пугачова, Цынкі, Часці, Швэблі

Лепельскі р. Белазёрны, Варапаёўшчына, Верабкі, Стай

Лёзенскі р. Адаменкі, Барсевіча, г. п. Лёзна

Міёрскі р. Бычыншчына, г. п. Дзісна, Забалоцце, Зачарэўе, Канахі, г. Міёры, Новы Пагост

Пастаўскі р. Ажарцы, г. п. Варапаева, Дразды, Крывое, г. п. Лынтупы, Ляхаўшчына, Муляры, Палхуны, г. Паставы, Салаўі

Полацкі р. Бельчыца, Блізніца, Гаравыя, Казімірава, Карпінічы, Мамонава, Палата

Расонскі р. Дудзіна, Забор'е

Сеніенскі р. г. п. Багушэўск, Засценкі, Немойта, Обаль, Славада, Цеплякі

Талачынскі р. Коласава, Рыдамля, г. Талачын

Ушашкі р. Арэхайна, Глыбочка, Забор'е, Старынка, г. п. Ушачы

Чашніцкі р. Асташова, Дворышча, г. Новалукомль, Рыжанкі, Цяліна

Шаркоўшчынскі р. Алашкі, Ваисюкі, Станіславава, Тадуліна, Таўкіні, г. п. Шаркоўшчына, Шурпакі

Шумілінскі р. Галі, Завяззе, Казъяны, Мазурына, Обаль

Гомельская вобласць

Акцыябрскі р. Забалоцце, Любаў

Брагінскі р. Асаэрэвічы, Крукі, Рудня

Буда-Кашалёўскі р. Бацуń, Дуровічы, п. Пабеда, Крыўск, Лепініна, Рудзянец, Рогін, Уваравічы

Веткаўскі р. Вялікія Нямкі, Малыя Нямкі, Радуга, Стабун, Хальч

Гомельскі р. г. п. Касцюкоўка, Прыбар, Рудня, Марымонава, Целляны

Добрушскі р. Баршчоўка, г. Добруш, Дубраўка, Ніўкі, Слаўбада, г. п. Церахоўка

Ельскі р. Рамазы, Стара-Высоке

Жлобінскі р. Кароткавічы

Жыткавіцкі р. Малішава, Песароў, Рудня, Хваенск, Хільчыцы

Кармянскі р. Сырск

Лельчыцкі р. Дзяржынск, Замошча, Тартак

Лоеўскі р. Валкашанка, Старая Лутава

Мазырскі р. г. Мазыр

Петрыкаўскі р. Кашэвічы, Начасцікі, Трэмля

Рагачоўскі р. г. Рагачоў

Рэчыцкі р. Берагавая Славада, Глушиц, Глыбаў, Заспа, Каравацічы, Маладуша

Светлагорскі р. Стракавічы

Хойніцкі р. Варацец, Вялікі Бор, п. Леніна, Славажанка, Судкова

Чачэрскі р. Бабічы, г. Чачэрск

Гродзенская вобласць

Астравецкі р. г. п. Астравец, Больнікі, Варняны, Гваздзікіны, Жусіна, Камелішкі, Рудзішкі Страча, Сыманэйкі

Ашмянскі р. Бадуны, Васеўцы, Войцевічы, Кальчуны, Муравана Ашмянка, Падляси

Бераставіцкі р. Астапкаўшчына, г. п. Бераставіца, Канюхі, Кашанцы, Кучоўцы, Муравана, Плябажаўщыцы

Баўкаўскі р. Боблава, г. Баўкаўск, Войткавічы, Дубічы, Жарна

Воранаўскі р. Бядюнцы, Валаткішкі, Нача, Пагародна, Тракелі

Гродзенскі р. Агароднікі, Адзельск, Азёры, Балічы, Бандары, Валавічоўцы, Гліняны, г. Гродна, Зенявічы, Луцкаўляны, Навасёлкі, Нецичы, Пракопавічы, Пруды, Пясчанка, г. Скідаль, Стравіцы, Тапалёва, Хвайняны, Чырвоны Бор

Дзятлаўскі р. Навасёлкі, Стaryна

Зэльвенскі р. Залацеева

Карэліцкі р. Астухова, Кожава, Краснае, Лукі, Пагор'е, Райца, Трэшчычы, Цырын, Шчонава, Ярэмічы

Лідскі р. Бердаўка, г. п. Бярові́цка, Восава, Дакудава, г. Ліда, Моцевічы, г. п. Першамайск, Пескі, Табала, Стокі, Тарнова

Мастоўскі р. Вострава, Гудзевічы, Даратляны, Дубна, Кулёўшчына, Лабзова, Лаўна, Луяна, Ляйткі, г. Масты, Мікелеўшчына, Неман, Пескі, Рудзяўчы, Сухінічы

Навагрудскі р. Вялікая Іза, Дзяляцічы, Зенявічы, Ігольнікі, Валеўка, Власлевічы, Вераб'евічы, Вініца, Каменка, Лозкі, Масцічы, г. Навагрудак, Селичча, Старыя Ганчары, Усююб, Хораshawa

Свіслацкі р. п. Астроўскі, Бязводнікі, Загаране, Залворані, Монтаўты, Новы Двор, Пацуй, Раневічы, г. Слонім. Старыя Бадуны

Слонімскі р. Кракотка

Смаргонскі р. Міхневічы

Шчучынскі р. г. п. Астрыно, Бершты, в. Гірдзеўка, Дземарава, Лілічанка, Люпейцы, Падзамча, Пелеўцы, Русачкі, Руткевічы, г. Шчучын

Магілёўская вобласць

Бабруйскі р. г. Бабруйск, Брожа, Міхалёва, Цялуша

Быхаўскі р. Перакладавічы, Смаліца, Чырвоная Беларусь

Бялыніцкі р. Малінаўка

Мінська вобласць

Глускі р. Макавічы, Нова-Андрэйка

Горацкі р. г. Горкі, Каменка, Кароўчына, Маісеева, Маслакі, Расна, Сава, Слабада, Старое-Прыбужжа

Касцюковіцкі р. Баронкі, Бялынкавічы, Восаў, Жаркі, Забычанне, г. Касцюковічы, Сяцецкае

Кіраўскі р. Грыбава Слабада, Капданаўка, Леўкавічы, Любонічы, Падсёлы

Клімавіцкі р. Ганнаўка, г. Клімавічы, Мілаславічы, Прудок

Клічаўскі р. Востраў, Дэмітраўка, г. п. Клічаў

Краснапольскі р. Клясіна, г. п. Краснаполле

Круглянскі р. Гоенка, г. п. Круглае, Улужжа

Крычаўскі р. Бель, Галынец, г. Крычаў, Луты

Магілёўскі р. Даўкаўка, Калінавая, Княжыцы, г. Магілёў, Стайкі, Харашки

Мсціслаўскі р. Беразуйкі, Быстрыца, Дубейкава, г. Мсціслаў, Мушина, Шамаўшчына

Слаўгарадскі р. Аляксандраўка, Гайшып, Кулікоўка, Кульшычы, г. Слаўгарад, Шаламы

Хоцімскі р. Баханы, Ельня, г. Хоцімск

Чавускі р. Астравы, Навасёлкі, Слащены, Хонкавічы, г. Чавусы

Чэркаўскі р. Верамейкі, Падбудкі, Ялоўка, Ясная Паляна

Шклойскі р. Апалонаўка, Гарадок, Новыя Камсінічы, Радзішава, Старыя Стайкі

Барысаўскі р. г. Барысаў
Бярэзінскі р. Васілеўшчына

Валожынскі р. Ракаў
Вілейскі р. Альхоўка, Даўгіна-ва, Івонцавічы, Каўшэвічы, Сядзіца, Талуць

Дзяржынскі р. г. Дзяржынск, Скворцы

Капыльскі р. Вуглы, Доктаравічы, Заraphаўцы, Лугавая

Клецкі р. Заастровічы, Морач, Пакач, Руда

Крупскі р. Селішча
Лагойскі р. Атрубак, Грыневічы, Малінаўка

Любанскі р. Кузьмічы, Новыя Юркавічы, г. п. Урэчча

Маладзечанскі р. Лебедзева, г. Маладзечна, г. п. Радашковічы, Самалі

Мінскі р. г. Мінск, Даўбарова, Дукора, Ку́р'янава, Ратамка

Мядзельскі р. Альсевічы, Выхайні, Жуціна, г. п. Свір

Нясвіжскі р. Вялікая Ліпа, Камарова, Лань, Нікрашы, Нясвіж

Пухавіцкі р. Азярычына, Караваева, Падлядзе, Хазяйнікі

Салігорскі р. Тычыны

Слуцкі р. Баравуха, Гуткоў, Кірага, Новыя Рачкавічы, г. Слуцк, Шышчыцы

Смалявіцкі р. Шпакоўшчына

Стаўбцовскі р. Асіпаўшчына, Казейкі, Мікалаеўшчына, Падлесце, Цеснавая, Шашкі

Уздуценскі р. Зенъкавічы

Чэрвенскі р. Язоўка

ПРЫНЯТЫЯ СКАРАЧЭННІ

НАЗВЫ АДМІНІСТРАЦЫЙНЫХ АДЗІНАК, ГЕАГРАФІЧНЫЯ НАЗВЫ

Акц.— Акцябрскі раён
Арш.— Аршанскі раён
Арш. п.— Аршанскі павет
Астр.— Астравецкі раён
Астр. дв.— Астрынскі двор
Астр. хар.— Астрынская харугва
Ашм.— Ашмянскі раён
Ашм. дв.— Ашмянскі двор
Ашм. п.— Ашмянскі павет

Бабр.— Бабруйскі раён
Бар.— Баранавіцкі раён
Барыс.— Барысаўскі раён
Бераст.— Бераставіцкі раён
Беш.— Бешанковіцкі раён
Б.-Каш.— Буда-Кашалёўскі раён
Бр. в.— Брэсцкая вобласць
Бр. п.— Брэсцкі павет
Браг.— Брагінскі раён
Брасл.— Браслаўскі раён
Брасл. п.— Браслаўскі павет
Брэсц.— Брэсцкі раён
Бых.— Быхаўскі раён
Бялын.— Бялышицкі раён
Бяроз.— Бярозаўскі раён
Бярэз.— Бярэзінскі раён

Валож.— Валожын, валожынскі
Вас.— Васілішкі, васілішскі
Вас. хар.— Васілішская харугва
Ваўк.— Ваўкаўск, ваўкаўскі
Ваўк. п.— Ваўкаўскі павет
В.-дзв.— Верхнядзвінскі раён
Ветк.— Веткаўскі раён
Віл.— Вілейскі раён
Віц.— Віцебскі раён (для пашпар-
тызыациі сучасных імён); Ві-
цебск (для пашпартызыациі імён
са старажытных пісьмовых кръ-
ніц)
Віц. в.— Віцебская вобласць
Віц. з-ля — Віцебская зямля
Ворана.— Воранаўскі раён

Гарад.— Гарадоцкі раён
Глуск.— Глускі раён
Глыб.— Глыбоцкі раён
Гом.— Гомельскі раён
Гом. в.— Гомельская вобласць
Гор.— Горацкі раён
Гр. в.— Гродзенская вобласць
Гр. п.— Гродзенскі павет
Гродз.— Гродзенскі раён

Дзіс. п.— Дзісенскі павет
Дзярж.— Дзяржынскі раён
Дзятл.— Дзятлаўскі раён
Добр.— Добрушскі раён
Докш.— Докшыцкі раён
Драг.— Драгічынскі раён
Дубр.— Дуброўна, дубровенскі

Ел.— Ельскі раён

Жаб.— Жабінкаўскі раён
Жлоб.— Жлобінскі раён
Жытк.— Жыткавіцкі раён

Зэльв.— Зэльвенскі раён

Ів.— Іванаўскі раён
Івац.— Івацэвіцкі раён
Іўеу.— Іўеўскі раён

Кам.— Камянецкі раён (для паш-
партызыациі сучасных імён); Ка-
мянец, камянецкі (для пашпартызыациі імён са старажытных
пісьмовых кръніц)
Кал.— Капыльскі раён
Кар.— Карэліцкі раён
Карм.— Кармянскі раён
Касц.— Касцюкоўскі раён
Кір.— Кіраўскі раён
Кл.— Клецкі раён
Клім.— Клімавіцкі раён

- Кліч.** — Клічаўскі раён
Кобр. — Кобрынскі раён (для пашпартызацый сучасных імян); кобрынскі (для пашпартызацый імян са старажытных пісьмовых крыніц)
Краснап. — Краснапольскі раён
Кругл. — Круглянскі раён
Лаг. — Лагойскі раён
Лельч. — Лельчицкі раён
Леп. — Лепельскі раён
Лёзн. — Лёзенскі раён
Лід. — Лідскі раён
Лід. дв. — Лідскі двор
Лід. п. — Лідскі павет
Лоеў. — Лоескі раён
Лун. — Лунінецкі раён
Люб. — Любанскі раён
Лях. — Ляхавіцкі раён

Маг. — Магілёўскі раён (для пашпартызацый сучасных імян); Магілёў, магілёўскі (для пашпартызацый імян са старажытных пісьмовых крыніц)
Маг. в. — Магілёўская вобласць
Маз. п. — Мазырскі павет
Мал. — Маладзечанскі раён
Малар. — Маларыцкі раён
Маст. — Маствоўскі раён
Міёр. — Міэрскі раён
Мін. — Мінскі раён
Мін. в. — Мінская вобласць
Мін. п. — Мінскі павет
Мец. — Меццілаўскі раён

Навагр. — Навагрудскі раён
Навагр. з-к — Навагрудскі замак
Навагр. п. — Навагрудскі павет
Нясв. — Нясвіжскі раён

Паст. — Пастаўскі раён
Петр. — Петрыкаўскі раён
Пін. — Пінскі раён (для пашпартызацый сучасных імян); Пінск, пінскі (для пашпартызацый імян са старажытных пісьмовых крыніц)
Пін. кн. — Пінскае княства
Пін. п. — Пінскі павет
Пол. — Полацкі раён (для пашпартызацый сучасных імян); По-
- лацк, полацкі (для пашпартызацый імян са старажытных пісьмовых крыніц)
Пол. арх. — Полацкае архіепіскапства
Пол. в. — Полацкае ваяводства
Гіл. з-ля — Гіліцкая зямля
Пруж. — Пружанскі раён
Пух. — Пухавіцкі раён

Раг. — Рагачоў, рагачоўскі
Рад. — Радунь, радунскі
Рад. хар. — Радунскай харугва
Расон. — Расонскі раён
Рэч. — Рэчыцкі раён
Рэч. п. — Рычыцкі павет

Салігор. — Салігорскі раён
Светлаг. — Светлагорскі раён
Свісл. — Свіслацкі раён
Сен. — Сенненскі раён
Сл. — Слуцкі раён (для пашпартызацый сучасных імян); Слуцк, слуцкі (для пашпартызацый імян са старажытных пісьмовых крыніц)
Слаўг. — Слаўгарадскі раён
Слон. — Слонім, слонімскі
Слон. п. — Слонімскі павет
Стаўбц. — Стаўбцоўскі раён
Стол. — Столінскі раён

Тал. — Талачынскі раён

Уздз. — Уздаенскі раён
Уш. — Ушацкі раён

Хойн. — Хойніцкі раён
Хоц. — Хоцімскі раён

Чав. — Чавускі раён
Чач. — Чачэрскі раён
Чач. ст. — Чачэрскае староства
Чашн. — Чашніцкі раён
Чэрый. — Чэрыйкаўскі раён

Шарк. — Шаркоўшчынскі раён
Шкл. — Шклоўскі раён
Шкл. вол. — Шклоўская воласць
Шкл. гр. — Шклоўскае граства
Шум. — Шумілінскі раён
Шч. — Шчучынскі раён

КРЫНІЦЫ, ВЫКАРЫСТАНАЯ ЛІТАРАТУРА

АВАК — Акты, издаваемые Виленскою Археографическою комиссию.— Вильна, 1865—1892.

АВК — Акты, издаваемые Виленской комиссией для разбора древних актов.— Вильна, 1865—1915.

БА I — М. В. Бірыла, Беларуская антрапанія: Уласныя імёны, імёны-мянушкі, імёны па бацьку, прозвішчы.— Мин., 1966.

Быстр. Кн.— St. Bystroń. Księga imion w Polsce używanych.— Warszawa, 1938.

ИЮМ — Историко-юридические материалы, извлеченные из архивных книг губерний.— Витебск, 1871—1906.

П.—Полис войска Великого княжества Литовского лета 1567.— Русская историческая библиотека, т. 32. Литовская метрика, отд. 1, ч. 3. Пг., 1915.

Пкн. ПКл.— Писцовая книга Пинского и Клецкого княжеств, составленная Пинским старостою Станиславом Хвальчевским в 1552—1555 гг.— Вільна, 1884.

СДГАМГ — Собрание древних грамот и актов городов Минской губернии.— Мин., 1848.

У.— Ухвала на великом сойме Виленском 1528 г. Русская историческая библиотека, т. 32. Литовская метрика, отд. 1, ч. 3.— Пг., 1915.

Іншыя скарачэнні

грэч.— грэчаскае
дывял.— дыялектинае
канан.— кананічнае
каталіц.— каталіцкае
кніжкі.— кніжнае
літ.— літаратурнае
ням.— нямецкае

польск.— польськае
правасл.— праваслаўнае
разм.— размоўнае
СБП — сучаснае беларускае
прозвішча
слав.— славянскае
стараж.— старажытнае
усх.-слав.— усходнеславянскае

ЗМЕСТ

Уводзіны	3
Вынікі адаптациі хрысціянскіх імён	7
Варыянтнасць сучасных мужчынскіх імён	16
Марфалагічна структура мужчынскіх асабовых імён	132
Невытворныя імёны	132
Вытворныя імёны	166
Імёны, утвораныя шляхам усячэння невытворнай асновы (168). Імёны ад невытворных асноў і их частак з флексій -а//я//ё/-о (169). Імёны з суфіксальным зычным -к-. Суфікс -хо//ка (175). Суфікс -ік (202). Суфікс -ок (215). Суфікс -ук//эок (218). Суфіксы -ак//як-, -эк//ек (226). Імёны з суфіксальным -н- (229). Імёны з суфіксальным зычным -л- (233). Імёны з суфіксальным зычным -с- (235). Імёны з суфіксальнымі зычнымі -т//ц-, -ц (239). Імёны з суфіксальным зычным -р- (243). Імёны з суфіксальным зычным -j- (244). Імёны з суфіксальным зычным -х- (245). Імёны з суфіксальным зычным -ш- (247). Імёны з суфіксальным зычным -г- (251). Імёны з суфіксальным зычным -д- (251). Імёны з суфіксальным зычным -з- (252). Імёны з суфіксальным зычным -ч- (252)	
Бібліографія	253
Алфавітыны паказычкі імён	259
Выкарыстайня крыніцы	313
Спіс населеных пунктаў, дзе зроблены запісы сучасных імён	314
Прынятая скарачэньні	317

НИКОЛАЙ ВАСИЛЬЕВИЧ БИРИЛЛО

БЕЛОРУССКАЯ АНТРОПОНИМИЯ. З:
Структура собственных мужских имен

Издательство «Наука и техника». На белорусском языке.

Рэдактар Л. А. Шрубок. Мастак М. А. Жахавец. Мастакі рэдактар В. А. Жахавец. Тэхнічны рэдактар В. А. Чабатар. Карэктар М. А. Вячорка.

[Б № 1168]

Друкуемца па пастанове РВС АП БССР. Здадзена ў набор 21.01.82. Падпісаны ў друк 02.08.82. АТ 16171. Фармат 84×108^{1/2}. Папера друк. № 2. Гарнітура літаратурная. Высокі друк. Друк. арк. 10,0. Ум. друк. арк. 16,80. Ум. фарб.-адб. 17,01. Уч.-выд. арк. 18,7. Тыраж 900 экз. Зак. № 264. Цана 1 р. 70 к. Выдавецтва «Навука і тэхніка» Акадэміі навук БССР і Дзяржаўнага камітэта БССР па спраўах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. 220600. Мінск. Ленінскі праспект. 68. Друкарня імя Францыска (Георгія) Скарыны выдавецтва «Навука і тэхніка», 220600. Мінск. Ленінскі праспект, 68.